

ARISTOTELIS

O P E R A

EX RECENSIONE

IMMANUELIS BEKKERI.

ACCEDUNT

INDICES SYLBURGIANI.

TOMUS VI.

OXONII,
E TYPOGRAPHEO ACADEMICO.

MDCCCXXXVII.

ARISTOTELIS

DE COLORIBUS

DE AUDIBILIBUS

PHYSIOGNOMONICA

DE PLANTIS

DE MIRABILIBUS AUSCULTATIONIBUS

MECHANICA

DE LINEIS INSECABILIBUS

VENTORUM SITUS ET NOMINA

DE XENOPHANE ZENONE ET GORGIA

EX RECENSIONE

IMMANUELIS BEKKERI.

OXONII,

E TYPOGRAPHEO ACADEMICO.

MDCCCXXXVII.

INDEX CODICUM.

E. Parisiensis Regius 1853.	Pa. Parisiensis 2069.
L. Vaticanus 253.	Qa. Urbinas 38.
M. Urbinas 37.	Ra. Vaticanus 1302.
N. Vaticanus 258.	Sa. Laurentianus 60 19.
P. Vaticanus 1339.	Ta. Laurentianus 86 3.
Q. Marcianus 200.	Ua. Ottobonianus 45.
X. Ambrosianus H 50.	Va. Urbinas 108.
Ba. Palatinus Vaticanus 162.	Wa. Urbinas 44.
Ga. Marcianus 212.	Za. Laurentianus 87 21.
Ha. Marcianus 214.	c. Parisiensis 1861.
Ia. Laurentianus 57 33.	i. Parisiensis 2032.
Ka. Marcianus Append. 4 58.	n. Urbinas 39.
La. Marcianus 263.	p. Coislinianus 323.
Ma. Coislinianus 173.	q. Urbinas 76.
Na. Marcianus 215.	z. Parisiensis 2277.
Oa. Marcianus 216.	Lps. codex Lipsiensis.

ΠΕΡΙ ΧΡΩΜΑΤΩΝ.

ἈΠΛΑ τῶν χρωμάτων ἐστὶν ὅσα τοῖς στοιχείοις συνακο-
λουθεῖ, οἷον πυρὶ ^a καὶ ἀέρι καὶ ὕδατι καὶ γῇ. Ἄηρ μὲν ^b γὰρ
καὶ ὕδωρ καθ' ἑαυτὰ τῇ φύσει λευκά, τὸ δὲ πῦρ καὶ ὁ ἥλιος
ξανθά. Καὶ ἡ γῆ δ' ἐστὶ φύσει λευκή, παρὰ δὲ τὴν βαφὴν
πολύχρους φαίνεται. Δῆλον δ' ἐπὶ τῆς τέφρας τοῦτ' ἐστίν· ²
ἐκκαυθέντος γὰρ τοῦ τὴν βαφὴν πεποιηκότος ὑγροῦ λευκὴ
γίνεται, οὐ παντελῶς δὲ διὰ τὸ τῷ καπνῷ βεβάφθαι μέλανι
ὄντι. Διὸ καὶ ἡ κονία ξανθὴ γίνεται, τοῦ φλογοειδοῦς καὶ
μέλανος ἐπιχρώζοντος τὸ ὕδωρ. Τὸ δὲ μέλαν χρῶμα συνα- ³
κολουθεῖ τοῖς στοιχείοις εἰς ἄλληλα μεταβαλλόντων. Τὰ
δ' ἄλλα ^c ἐκ τούτων εὐσύνοπτα τῇ μίξει κεραυνυμένων ἀλλή-
λοις γίνεται. Τὸ δὲ σκότος ἐκλείποντος τοῦ φωτὸς γίνε-
ται. ^d Τριχῶς γὰρ τὸ μέλαν ἡμῖν φαίνεται. Ἡ γὰρ ὅλως ⁴
τὸ μὴ ὁρώμενόν ἐστι ^e τῇ φύσει ^f μέλαν (ἀπάντων γὰρ τῶν
τοιούτων ἀνακλᾶται τι φῶς ^g μέλαν), ^h ἢ ἀφ' ὧν μηδὲν ὅλως
ⁱ φέρεται φῶς πρὸς τὰς ὀψεις· τὸ γὰρ μὴ ὁρώμενον, ὅταν
ὁ περιέχων τόπος ὁράται, φαντασίαν ποιεῖ μέλανος. Φαί-
νεται δὲ καὶ τὰ τοιαῦτα ^k ἡμῖν ἅπαντα ^l μέλανα, ἀφ' ὧν
ἀραιὸν καὶ ὀλίγον ^m ἰσχυρῶς ἀνακλᾶται τὸ φῶς. Διὸ καὶ αἱ ⁵
σκιαί φαίνονται μέλαινα. Ὅμοίως δὲ καὶ τὸ ὕδωρ, ὅταν
ⁿ τραχυνθῇ, καθάπερ ἡ τῆς θαλάττης φρίκη· διὰ γὰρ τὴν
τραχύτητα τῆς ἐπιφανείας ὀλίγων τῶν ^o αὐγῶν προσπιπτου-

Codices E.L.M.P.X.G^a.H^a. et nonnullis locis Q.i.p.

^a καὶ ἀέρι om. pr. G^a. ^b γὰρ] οὖν P.X.p, om. E.M.i. ^c εὐσύνοπτα
ἐκ τούτων H^a. ^d τριχῇ L.i. ^e τὴν φύσιν G^a. ^f μέλαν om. i. ^g μέ-
λαν om. E.P.H^a. ^h ἢ om. M. ⁱ φαίνεται i. ^k ἅπαντα ἡμῖν L.G^a.H^a.
^l μέλανα om. pr. G^a. ^m ἰσχυρῶς om. i. ⁿ παραχθῇ L. ^o αὐγῶν] αὐ-
τῶν P.

σῶν καὶ ^p διασπωμένου τοῦ φωτός, τὸ σκιερὸν μέλαν φαί-
νεται. Καὶ τὸ νέφος, ὅταν ἦ πυκνὸν ἰσχυρῶς, διὰ τοῦτο.
69 Κατὰ τὰ ^r αὐτὰ δὲ τούτοις καὶ τὸ ὕδωρ καὶ ὁ ἀήρ, ὅταν ^s ἦ
μὴ παντελῶς ^t διαδύνον τὸ φῶς. Καὶ γὰρ ταῦτα ^v εἶναι δοκεῖ
μέλανα, βάθος ἔχοντα, διὰ τὸ παντελῶς ἀραιὰς ἀνακλᾶ-
σθαι τὰς ἀκτῖνας· τὰ γὰρ μεταξὺ ^w μόρια τοῦ φωτός αὐτῶν
7 ἅπαντα ^x εἶναι δοκεῖ ^y μέλανα διὰ τὸ σκότος. ^v Ὅτι δὲ τὸ
σκότος οὐ χρῶμα ἀλλὰ στέρησίς ἐστι φωτός, οὐ χαλεπὸν ἐξ
ἄλλων τε πολλῶν καταμαθεῖν, καὶ μάλιστα ἐκ τοῦ ^z μηδὲ
αἰσθητὸν εἶναι τὸ πηλίκον καὶ ποῖόν τι τῷ σχήματι τετύ-
8 χηκεν ὃν τὸ σκότος, καθάπερ ἐπὶ τῶν ἄλλων ὁρατῶν. Τὸ
δὲ φῶς ὅτι πυρός ἐστι χρῶμα, δῆλον ἐκ τοῦ μηδεμίαν ἄλ-
λην ἢ ταύτην ^a ἔχον εὐρίσκεσθαι χροάν, καὶ διὰ τὸ ^c μόνον
τοῦτο δι' ἑαυτοῦ ὁρατὸν γίνεσθαι, τὰ δ' ἄλλα διὰ τούτου.
¹ Ἐπισκεπτέον δὲ τοῦτο. ^u Ἐνια γὰρ οὐκ ὄντα πῦρ οὐδὲ πυρὸς
9 εἶδη τὴν φύσιν φῶς ποιεῖν φαίνεται. Εἰ μὴ ἄρα τὸ μὲν τοῦ
πυρός ^d χρῶμα φῶς ἐστίν, οὐ μέντοι καὶ τὸ φῶς πυρός ἐστι
chrῶμα ^e μόνου, ἀλλ' ἐνδέχεται μὴ μόνῳ μὲν ὑπάρχειν τῷ
πυρὶ τὴν χροάν ταύτην, εἶναι μέντοι χρῶμα τὸ φῶς αὐτοῦ.
Οὐδενὶ ^f γοῦν ἄλλῳ τὴν ὄρασιν αὐτοῦ συμβαίνει γίνεσθαι
πλὴν τῷ φωτί, καθάπερ καὶ τὴν τῶν ἄλλων ^g σωμάτων
10 ἀπάντων τῇ ^h τοῦ σώματος φαντασίᾳ. Τὸ δὲ μέλαν χρῶμα
συμβαίνει γίνεσθαι, ὅταν ⁱ ὁ ἀήρ καὶ ^k τὸ ὕδωρ ὑπὸ τοῦ πυρός
διακαυθῇ, διὸ καὶ πάντα τὰ ^l καόμενα μελαίνεται, καθάπερ
ξύλα καὶ ἄνθρακες σβεσθέντος τοῦ πυρός, καὶ ὁ ἐκ τοῦ κε-
ράμου καπνὸς ἐκκρινομένου τοῦ ἐνυπάρχοντος ἐν τῷ κεράμῳ
11 ὑγροῦ ^m καὶ καομένου. Διὸ καὶ ⁿ τοῦ καπνοῦ γίνεται μελάν-

^p διασπωμένων M.P. et pr. E. ^q κατὰ] καὶ E.M.Ga. ^r αὐτὰ] τοι-
αῦτα M. et pr. E. ^s ἦ παντελῶς μὴ P, ἥδη παντελῶς M. et pr. E.
^t διαδύν pr. Ga, διατείνον M. ^v εἶναι om. X. ^w μόρια τοῦ] μορίου M.
^x δοκεῖ εἶναι X.Ha. ^y μέλαν Ha. ^z μὴ X.Ga. ^a ἔχον om. E.M.P.X.
^b καὶ om. E.M.P.X. ^c τοῦτο μόνον L.Ga.Ha. ^d χρῶμα—ἐστι om. P.
^e μόνον L.X. ^f οὐν P, γὰρ L.Ha. ^g ἀπάντων σωμάτων P. ^h τοῦ]
τοῦδε τοῦ X. ⁱ ὁ om. M. et pr. E. ^k τὸ om. M. ^l καίόμενα X.
^m καὶ ante καομένου om. X. ⁿ τῶν καπνῶν P.p.

τατος ὁ ἀπὸ τῶν πiónων καὶ λιπαρῶν, οἶον ἐλαίου ^ο καὶ πίτ-
της καὶ δαδός, διὰ τὸ μάλιστα ταῦτα κάεσθαι καὶ συνέχειαν
ποιεῖν. Μέλανα δὲ καὶ ταῦτα γίνεται, δι' ὅσων ρεῖ τὸ
ὔδωρ, ὅταν ^ρ βρυωθέντων ^q πρώτον ἀναξηρανθῇ τὸ ὑγρόν, κα-
θάπερ καὶ τὰ ἐν ^τ τοῖς τοίχοις κονιάματα. Ὅμοίως δὲ καὶ ¹²
οἱ καθ' ὕδατος λίθοι· καὶ γὰρ οὗτοι ^ς βρυωθέντες, ὕστερον
^τ ἀποξηραινόμενοι τῷ χρώματι γίνονται μέλανες. Τὰ μὲν οὖν
ἀπλᾶ τῶν χρωμάτων ταῦτα καὶ τοσαῦτά ἐστιν.

Τὰ δ' ἄλλα ἐκ τούτων τῇ κράσει ^ν καὶ τῷ ^ω μᾶλλον καὶ ²
^χ ἥττον γιγνόμενα πολλὰς καὶ ποικίλας ^γ ποιεῖ χρωμάτων
φαντασίας. Κατὰ μὲν τὸ μᾶλλον καὶ ^z ἥττον, ὥσπερ τὸ
φοινικοῦν καὶ τὸ ^a ἀλουργές, κατὰ δὲ τὴν κρᾶσιν, ὥσπερ τὸ
λευκὸν καὶ τὸ μέλαν, ὅταν μιχθέντα φαιοῦ ποιήσῃ φαντα-
σίαν. Διὸ τὸ μέλαν καὶ σκιερὸν τῷ φωτὶ ^b μιγνύμενον φοι-
νικοῦν. Τὸ γὰρ μέλαν μιγνύμενον τῷ ^c τε τοῦ ἡλίου καὶ τῷ ²
ἀπὸ τοῦ πυρὸς φωτὶ ^d θεωρούμεν αἰὲ γιγνόμενον φοινικοῦν,
καὶ τὰ μέλανα πυρωθέντα πάντα ^e εἰς χρῶμα ^f μεταβάλλοντα
φοινικοῦν· αἱ τε γὰρ ^ς καπνώδεις φλόγες καὶ οἱ ἄνθρακες,
ὅταν ὥσι διακεκαυμένοι, φαίνονται χρῶμα ἔχοντες φοινικοῦν.
Τὸ δ' ^h ἀλουργές εὐανθές μὲν γίνεται καὶ λαμπρόν, ὅταν τῷ ³
μετρίῳ ⁱ λευκῷ καὶ σκιερῷ κραθῶσιν ἀσθενεῖς αἱ τοῦ ἡλίου
αὐγαί. Διὸ καὶ περὶ ἀνατολὰς καὶ δύσεις ὁ ἀῆρ ^k πορφυ-
ροειδὴς ἔστιν ὅτε φαίνεται, περὶ ἀνατολὴν καὶ δύσιν ὄντος
τοῦ ἡλίου· ἀσθενεῖς γὰρ οὔσαι τότε μάλιστα πρὸς σκιερὸν
ὄντα τὸν ἀέρα προσβάλλουσιν. Φαίνεται δὲ καὶ ἡ ¹ θάλαττα ⁴
^m πορφυροειδής, ὅταν τὰ κύματα μετεωριζόμενα κατὰ τὴν
ἐγκλισιν σκιασθῇ· πρὸς γὰρ τὸν ⁿ ταύτης κλισμὸν ἀσθενεῖς

^ο καὶ post ἐλαίου om. P. ^ρ βρυωθέντων X, κρυωθέντων L, βρυωθέντα E.M.G^a.H^a. ^q πρότερον X. ^τ τοῖς om. L.G^a. ^ς βρυωθέντες X, κρυω-
θέντες L. ^τ ἀποξηρανθέντες γίνονται τῷ χρώματι L.G^a.H^a. ^ν καὶ τὸ L,
κατὰ τὸ P. ^ω μᾶλλον] μᾶλλον τε E.M.P.X. ^χ ἥττον] τῷ ἥττον
L.G^a.H^a. ^γ χρωμάτων ποιεῖ E.P. ^z ἥττον] τὸ ἥττον E.L.P.G^a.H^a.
^a ἀλουργόν L. ^b μιγνυμένων M. ^c τε] τε ἀπὸ L.G^a.H^a. ^d θεωρού-
μενον H^a. ^e εἰς] εἰςὶ M. ^f φοινικοῦν μετ. P. ^ς καπνοειδεῖς G^a. et
pr. H^a. ^h ἀλουργόν G^a. ⁱ λευκῷ] λαμπρῷ X. ^k πορφυροειδεῖς L.
¹ θάλασσα P. ^m πυροειδής E. ⁿ ταύτης om. X.

^ο αἱ τοῦ ἡλίου αὐγαὶ προσβάλλουσai ποιοῦσι φαίνεσθαι τὸ
 χρῶμα ἀλουργές. ^ηΟ καὶ ἐπὶ τῶν πτερωμάτων θεωρεῖται
 γιγνόμενον· ἐντεινόμενα γάρ ^ρ πῶς πρὸς τὸ φῶς ἀλουργές
 5 ἔχει τὸ χρῶμα. ^ιΕλάττονος δὲ τοῦ φωτὸς προσβάλλοντος
 ζοφερόν, ὃ καλοῦσιν ὄρφνιον· πολὺ δὲ καὶ τῷ πρώτῳ μέλανι
 κραθὲν ^α φοινικούν. Εὐανθὲς δ' ^ι ὃν καὶ στίλβον εἰς τὸ φλο-
 γοειδὲς ^ς χρῶμα μεταβάλλει. Κατὰ γὰρ τὴν πρὸς ἄλληλα
 κράσιν οὕτως ληπτέον, ἐξ ὑποκειμένου τε θεωρημένου χρώ-
 ματος ποιοῦντας τὴν μίξιν, ἀλλὰ μὴ πάντων ὁμοίαν γένεσιν
 6 ποιοῦντας. ^ιΕστι γὰρ ^ι τῶν ^ν χρωμάτων οὐχ ^ω ἀπλᾶ μέν,
 λόγον δ' ἔχει πρὸς τινα ^κ τὸν αὐτὸν τῶν συνθέτων ὅνπερ ^υ τὰ
 ἀπλᾶ πρὸς ἑαυτά, διὰ τὸ τὰ ἀπλᾶ πρὸς μίξιν ἑνὸς ἔχειν,
 καὶ μὴ εὔσημον ^ζ ἐν τῷ παντί, καὶ προστεθεωρημένον κατα-
 7 σκευάζειν ὁμοίως. Τὴν γὰρ τοῦ ἀλουργοῦ ἢ ^α φοινικιοῦ
 κράσιν λέγοντας ἀνάγκη ὁμοίως ^β τοῖς ^ε ἐκ τούτων μιγνυμέ-
 νοις καὶ ποιοῦσιν ἄλλην χροάν τὴν γένεσιν ^δ διηγείσθαι, καὶ
 8 μὴ ὁμοίαν ἔμφασιν ποιεῖν. Διόπερ ἐκ τοῦ προκατεσκευα-
 σμένου ληπτέον καὶ θεωρητέον τὴν κράσιν, οἷον ὅτι τὸ οἰνω-
 πὸν χρῶμα γίνεται, ὅταν ἀκράτῳ τῷ μέλανι καὶ στίλβοντι
 κραθῶσιν αὐγαὶ ἡεροειδεῖς, ὥσπερ καὶ αἱ τῶν βοτρύων ῥάγες·
 καὶ γὰρ τούτων οἰνωπὸν φαίνεται τὸ χρῶμα ἐν τῷ πεπαί-
 νεσθαι· ^ε μελαινόμενων γὰρ τὸ φοινικούν εἰς ^ι τὸ ἀλουργές
 9 μεταβάλλει. Κατὰ δὲ τὸν ὑποδεδειγμένον τρόπον θεωρη-
 τέον πάσας ^ς τὰς ^η τῶν χρωμάτων διαφοράς, ἐκ κινήσεως
 τὴν ὁμοιότητα λαμβάνοντας ^ι καθ' αὐτὸ τὸ φαινόμενον, τὴν
 ἐν ἐκάστῳ μίξιν ὁμοιοῦντας καὶ ἐπὶ τῶν κατὰ μέρος ἐν γε-
 νέσει τινὶ καὶ κράσει ποιοῦντων φαντασίαν, ^κ καὶ πίστιν

^ο ἢ τοῦ ἡλίου αὐγὴ X. ^ρ πῶς om. M. ^α φοινικιούν E.X. ^ι ὃν post
 στίλβον G^a.H^a, utrobique L. ^ς χρῶμα om. G^a.H^a. ^ι τῶν om.
 P.X. ^ν χρωμάτων εἶδη οὐχ X. ^ω ἀπλῶς L. et pr. G^a. ^κ τῶν αὐτῶν M.
^υ τὰ ἀπλᾶ πρὸς] τὰ ἀπλᾶ πῶς L.P.Q.G^a.H^a.p. et corr. E, ἀπλᾶ πῶς X,
 πλάτος M.i. et pr. E. ^ζ καὶ προτεθεωρημένον ἐν τῷ παντί X. ^α φοινι-
 κοῦ L.P.X.G^a.H^a. ^β τοῖς] καὶ τοῖς P. ^ε ἐκ om. E.M. ^δ διηγουμέ-
 νου E.M.i, λέγειν γίνεσθαι P.X.p. ^ε μελαινόμενον G^a. ^ι τὸ post εἰς
 om. M. ^ς τὰς om. P. ^η διαφορὰς τῶν χρωμάτων G^a. ^ι καθ' αὐτὸ
 L.G^a.H^a. ^κ καὶ τὴν πίστιν X.

προσφερομένους. Δεῖ δὲ καὶ πάντων τούτων ποιεῖσθαι τὴν ¹⁰ θεωρίαν μὴ καθάπερ οἱ ζωγράφοι τὰ χρώματα ταῦτα ¹κεραυνύντας, ἀλλ' ἀπὸ τῶν εἰρημένων τὰς ἀνακλωμένας αὐγὰς πρὸς ^m ἄλληλας συμβάλλοντας· μάλιστα ⁿ γὰρ δύναιτ' ἄν τις κατὰ φύσιν θεωρῆσαι τὰς τῶν χρωμάτων κράσεις. Τὰς ¹¹ δὲ πίστεις καὶ τὰ ὅμοια δεῖ ἐν οἷς ἡ γένεσις ἔσται φανερά τῶν χρωμάτων. Ταῦτα δὲ μάλιστα ἐστὶ τό τ' ἀπὸ τοῦ ἡλίου φῶς καὶ τὸ ἀπὸ τοῦ πυρὸς καὶ ὁ ἀήρ καὶ τὸ ὕδωρ· κεραυνύμενα γὰρ τῷ ^o μᾶλλον καὶ ἥττον ταῦτα μάλιστα πάσας ὥς εἰπεῖν τὰς χροὰς ἀποτελεῖ. ^p Ἐπιληπτέον δὲ ^q καὶ ^r ἀπὸ ¹² τῶν ἄλλων χρωμάτων ταῖς αὐγαῖς κεραυνυμένων τὴν ὁμοιότητα· οἱ γὰρ ἄνθρακες καὶ ὁ καπνὸς καὶ ὁ ἰὸς καὶ τὸ θεῖον καὶ τὰ πτερώματα κεραυνύμενα τὰ μὲν ταῖς τοῦ ἡλίου αὐγαῖς, τὰ δὲ ταῖς τοῦ πυρὸς, πολλὰς καὶ ποικίλας ποιούσι μεταβολὰς χρωμάτων. Τὰ δὲ καὶ τῇ πέψει θεωρητέον, ^s γινόμενα ἐν ^t φυτοῖς καὶ καρποῖς καὶ τριχώμασι καὶ πτερώμασι καὶ τοῖς τοιούτοις πᾶσιν.

Δεῖ δὲ μὴ λανθάνειν τὸ πολυειδὲς καὶ ^v τὸ ἄπειρον τῶν ³ χρωμάτων, διὰ πόσα συμβαίνει γίνεσθαι. Εὐρήσομεν γὰρ ^w ἥτοι διὰ τὸ τῷ φωτὶ καὶ ταῖς σκιαῖς ἀνίσως καὶ ἀνωμάλως λαμβάνεσθαι· καὶ γὰρ αἱ σκιαὶ καὶ τὸ φῶς κατὰ τὸ μᾶλλον ^x καὶ ἥττον πολὺ διαφέρουσιν αὐτῶν, ὥστε καὶ καθ' αὐτὰς ^y καὶ μετὰ ^z τῶν χρωμάτων μιγνύμεναι ποιούσι μεταβολὰς χρωμάτων, ἢ τῷ τὰ κεραυνύμενα τῷ πλήθει καὶ ταῖς δυνάμεσι διαφέρειν, ἢ ^a τῷ λόγους ἔχειν μὴ τοὺς αὐτοὺς. Πολ- ² λὰς γὰρ καὶ τὸ ἀλουργὲς ἔχει διαφορὰς καὶ τὸ ^b φοινικιοῦν ^c καὶ τὸ λευκὸν καὶ τῶν ἄλλων ἕκαστον καὶ κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον καὶ κατὰ τὴν πρὸς ἄλληλα μίξιν καὶ εἰλικρίνειαν αὐτῶν. Ποιεῖ δὲ διαφορὰν καὶ τὸ λαμπρὸν ἢ στίλβον εἶναι

¹ κεραυνύντες H^a. ^m ἄλληλα E.M. ⁿ γὰρ om. P. ^o ἥττον καὶ μᾶλλον G^a. ^p ἐκληπτέον X. ^q καὶ om. X. ^r ἐπὶ H^a. ^s γενόμενα P. ^t φυτοῖς τε καὶ G^a. H^a. ^v τὸ post καὶ om. X. ^w ἥτι G^a, εἴτι M. ^x καὶ τὸ ἥττον X. ^y καὶ om. M. ^z τῶν om. X. ^a τῷ τοὺς λόγους P. ^b φοινικιοῦν L.M.P.X.G^a. H^a. ^c καὶ τὸ λευκὸν om. X.

3 τὸ μιγνύμενον ἢ τούναντίον αὐχμηρὸν καὶ ἀλαμπές. Ἔστι
 δὲ τὸ στίλβον οὐκ ἄλλο τι ἢ συνέχεια φωτὸς καὶ πυκνότης.
 Τὸ ^d γὰρ χρυσοειδὲς γίνεται, ὅταν ^e τὸ ξανθὸν καὶ τὸ ^f ἡλιώ-
 δες πυκνωθὲν ἰσχυρῶς στίλβῃ. Διὸ καὶ οἱ τῶν περιστερῶν
 τράχηλοι καὶ ^g τῶν ὑδάτων οἱ σταλαγμοὶ φαίνονται χρυσο-
 4 ειδεῖς τοῦ φωτὸς ἀνακλωμένου. Ἔστι δὲ ^h λειούμενα τρί-
 ψει καὶ δυνάμεσί τιςιν ἀλλοίας ἴσχει καὶ ποικίλας ⁱ χροάς,
 ὥσπερ καὶ ὁ ἄργυρος παρατριβόμενος καὶ χρυσὸς καὶ χαλκὸς
 5 καὶ σίδηρος. Καί τινα γένη λίθων διαφόρους ποιεῖ χροάς,
 καθάπερ ^k καὶ . . . μέλαινα ^l γὰρ οὔσαι λευκὰς γράφουσι
 γραμμάς, διὰ τὸ πάντων τῶν τοιούτων τὰς μὲν ἐξ ἀρχῆς
 συστάσεις ἐκ μικρῶν εἶναι μορίων καὶ πυκνῶν καὶ μελάνων,
 ὑπὸ δὲ τῆς ἐν ^m τῇ γενέσει βαφῆς ἀπάντων τῶν πόρων κε-
 χρωσμένων δι' ὧν ⁿ διελήλυθεν αὐτῶν ἡ βαφή, ἄλλην ἐσχη-
 6 κέναι τὴν τοῦ χρώματος φαντασίαν. Ὁ δ' ἀποτριβόμενος
^o ἀπ' αὐτῶν οὐκέτι γίνεται χρυσοειδὲς οὐδὲ χαλκοειδὲς οὐδ'
 ἄλλην οὐδεμίαν ^p τοιαύτην ἔχων ^q χροίαν, ἀλλὰ πάντως ^r μέ-
 λας, διὰ τὸ τοὺς μὲν πόρους ^s παρατριβομένων αὐτῶν ἀναρ-
 ρήγνυσθαι, δι' ὧν ἡ βαφή διελήλυθε, φύσει δὲ καὶ ^t τῶν αὐτῶν
 7 εἶναι. Τοῦ γὰρ ^v προτέρου χρώματος οὐκέτι ὄντος ἡμῖν φα-
 νεροῦ παρὰ τὸ διασπᾶσθαι τὴν βαφήν, τὸ κατὰ φύσιν ὑπάρ-
 χον αὐτοῖς χρῶμα ὁρῶμεν· διὸ καὶ πάντα φαίνεται μέλαινα.
 Ἐν δὲ τῷ παρατρίβεσθαι πρὸς ὁμαλές ^w καὶ λείον ^x ἕκαστον
 τούτων, καθάπερ καὶ πρὸς τὰς βασάνους, ^y ἀποβάλλοντα
 ἀπολαμβάνει ^z πάλιν τὴν χροάν ἐν τῇ συνάψει καὶ συνεχείᾳ,
 8 τὸ τῆς βαφῆς διαφαινόμενον. Ἐπὶ δὲ τῶν καυστῶν καὶ δια-
 λυομένων καὶ τηκομένων ἐν τῷ πυρὶ ^a ταῦτα πλείστας ἔχει

^d γὰρ] δὲ L. ^e τὸ ξ. καὶ om. Q.G^a. ^f ἡλιώδες M, ὑλῶδες L.H^a.
^g οἱ γ. τῶν ὑδάτων P. ^h λυόμενα M.X. et fortasse pr. E. ⁱ χροίας
 E.P.X. ^k post καὶ M.i. lacunam litterarum sex septemve, E. trium.
^l γὰρ om. L.P.X.G^a.H^a. ^m τῇ om. P. ⁿ ἐλήλυθεν P.X. ^o ὑπ' E.X.
^p ἔχων τοιαύτην P. ^q χροάν L. ^r μέλαν E.M.P.G^a. ^s περιτριβο-
 μένων G^a. ^t τὸν αὐτῶν E, τὸ αὐτῶν G^a.H^a, τὸν αὐτὸν M.P.X.i. ^v προ-
 τέρου τούτων χρ. M.P. ^w καὶ] τι καὶ P, om. E.M. ^x ἕκαστόν τι τού-
 των M, τούτων ἕκαστον L.G^a.H^a. ^y ἀποβαλόντα P, ἀποβάλλουσαι E.M.
^z πᾶσαν L.H^a. ^a ταύτας ἔχει πλείστας M.

χρώας, ὅσων ὁ καπνός ἐστι λεπτὸς καὶ ἀεροειδὴς καὶ τὰ χρώ-
 ματα σκιώδη, ὥσπερ ὃ τε ἀπὸ τοῦ θείου καὶ τῶν ἰωμένων
^bχαλκείων, καὶ ὅσα ἐστὶ πυκνὰ καὶ λεία, καθάπερ ὁ ἄργυρος.
 Ἐπὶ δὲ τῶν ἄλλων ὅσα σκιώδεις ἔχει τὰς ^cχρώας ^dκαὶ λειό-
 τητος μετέχει, ὥσπερ τὸ ὕδωρ καὶ τὰ νέφη καὶ τὰ ^eπτερώ-
 ματα τῶν ὀρνίθων· καὶ γὰρ ταῦτα διὰ ^fτε ^gτὴν λειότητα
 καὶ τὰς προσπιπτούσας αὐγὰς, ἄλλοτε ^hἄλλως κεραννυ-
 μένας, ποιεῖ ⁱδιαφόρους τὰς χρώας, καθάπερ καὶ τὸ σκότος.
 Τῶν δὲ χρωμάτων οὐδὲν ὁρῶμεν ^kεἰλικρινές οἶόν ἐστιν, ἀλλὰ ^l
 πάντα κεκραμένα ἐν ^lἐτέροις· καὶ γὰρ ἂν ^mμηδενὶ τῶν ἄλ-
 λων, ταῖς γε τοῦ φωτὸς αὐγαῖς καὶ ταῖς σκιαῖς κεραννύμενα
 ἄλλοῖα, καὶ οὐχ οἷά ἐστι, φαίνεται. Διὸ καὶ τὰ ἐν σκιᾷ ¹¹
 θεωρούμενα καὶ ἐν φωτὶ καὶ ἡλίῳ, καὶ σκληρᾷ αὐγῇ ἢ μαλα-
 κῇ, ⁿκαὶ κατὰ τὰς ἐγκλίσεις οὕτως ἢ οὕτως ^oἔχοντι, καὶ
 κατὰ τὰς ἄλλας διαφοράς, ἄλλοῖα φαίνεται. Καὶ ταῖς πρὸς
 τῷ πυρὶ καὶ τῇ σελήνῃ, καὶ ταῖς τῶν λύχνων αὐγαῖς, ^pδιὸ
 καὶ τὸ φῶς ἐκάστου τούτων ἀλλοιοτέραν ἔχει χρώαν. Καὶ ¹²
 τῇ πρὸς ἄλληλα δὲ ^qμίζει τῶν χρωμάτων· δι' ἀλλήλων γὰρ
^rφερόμενα χρώζεται. Τὸ γὰρ φῶς ὅταν προσπεσὸν ὑπό-
 τινων χρωσθῇ, καὶ ^sγένηται ^tφοινικιοῦν ἢ ποῶδες, καὶ τὸ
 ἀνακλασθὲν προσπέσῃ πρὸς ἑτερόν τι χρώμα, πάλιν ὑπ' ἐκεί-
 νου κεραννύμενον ἄλλην τινὰ λαμβάνει τοῦ χρώματος κρᾶσιν.
 Καὶ τοῦτο ^vπάσχον συνεχῶς μὲν οὐκ αἰσθητῶς δὲ ἐνίστε ¹³
^wπαραγίνεται πρὸς τὰς ὁψεις ἐκ πολλῶν μὲν κεκραμένον
 χρωμάτων, ἐνὸς ^xδὲ τινος τῶν μάλιστα ἐπικρατούντων ^yποι-
 οῦν τὴν αἴσθησιν. Διὸ καὶ καθ' ὕδατος ὕδατοειδῇ ^zμᾶλλον
 φαίνεται, καὶ τὰ ἐν τοῖς κατόπτροις ὁμοίως ^aἔχοντα χρώας

^b χαλκίων E.P., χαλκῶν X. ^c χροιάς P.X. ^d καὶ om. L. ^e τῶν
 ὀρνίθων πτερώματα P. ^f τε] τε τὰς αὐγὰς καὶ E.L.M.P.X.G^a.H^a.
^g τὰς λειότητας H^a. ^h ἄλλως] ἄλλην L.H^a. ⁱ διαφόρως P. ^k οἶον
 εἰλικρινές M. ^l ἐτέροις] ἀλλήλοις P. ^m μηδὲν X. ⁿ καὶ ante κατὰ
 om. H^a. ^o ἔχοντα L.X. ^p διὸ—ἔχει] διὰ τὸ—ἔχειν L. ^q τῶν χρω-
 μάτων μίζει L.G^a.H^a. ^r φαινόμενα P. ^s γίνεται L.G^a.H^a. ^t φοι-
 νικιοῦν L.P.X.G^a.H^a. ^v πάσχων X. ^w περιγίνεται p^r. G^a. ^x δὲ ἢ τινος
 E.M. ^y ποιεῖ P. ^z μᾶλλον om. P. ^a ἔχοντα τὰς χρώας X.

ταῖς τῶν κατόπτρων. ^αΟ καὶ περὶ τὸν ἀέρα οἰητέον συμ-
¹⁴βαίνειν. ^βὩστε ἐκ τριῶν εἶναι τὰς χροῶς ^βἀπάσας μεμιγμέ-
νας, τοῦ φωτός, καὶ δι' ὧν φαίνεται τὸ φῶς, οἶον τοῦ τε ὕδα-
τος καὶ τοῦ ἀέρος, καὶ ^γτρίτου τῶν ὑποκειμένων χρωμάτων,
¹⁵ἀφ' ὧν ἀνακλᾶσθαι συμβαίνει τὸ φῶς. Τὸ δὲ λευκὸν καὶ
διαφανὲς ὅταν ^δμὲν ἀραιὸν ἢ σφόδρα, φαίνεται τῷ χρώματι
ἀεροειδές· ^εἐπὶ δὲ τῶν πυκνῶν ^εἐπὶ πάντων ἐπιφαίνεται τις
ἀχλύς, καθάπερ ἐπὶ τοῦ ὕδατος καὶ ^ςύαλου καὶ τοῦ ἀέρος,
ὅταν ἢ παχύς. Τῶν γὰρ αὐγῶν διὰ τὴν πυκνότητα παντα-
χόθεν ἐκλείπουσιν, οὐ δυνάμεθα τὰ ἐντὸς αὐτῶν ἀκριβῶς
¹⁶διορᾶν. ^ζΟ δ' ἀὴρ ἐγγύθεν μὲν θεωρούμενος οὐδὲν ἔχει φαί-
νεται χρῶμα (διὰ γὰρ τὴν ^ηἀραιότητα ὑπὸ τῶν αὐγῶν κρα-
τεῖται, ^ιχωριζόμενος ὑπ' αὐτῶν πυκνοτέρων οὐσῶν καὶ δια-
φαινομένων δι' αὐτοῦ), ἐν βάθει δὲ θεωρουμένου, ἐγγυτάτω
¹⁷φαίνεται τῷ χρώματι κυανοειδὲς διὰ τὴν ἀραιότητα. ^θἩ
γὰρ λείπει τὸ φῶς, ταύτῃ σκότῳ διειλημμένος φαίνεται κυ-
ανοειδής. ^ιΕπιπυκνωθεὶς δέ, καθάπερ καὶ τὸ ὕδωρ, πάντων
^κλευκώτατόν ἐστιν.

4 Τὰ δὲ βαπτόμενα πάντα τὰς χροῶς ἀπὸ τῶν βαπτόντων
λαμβάνει. Πολλὰ μὲν γὰρ τοῖς ἄνθεσι ¹βάπτεται τοῖς
φυομένοις, ^μπολλὰ ^νδὲ ρίζαις, πολλὰ δὲ φλοιοῖς ^οἢ ξύλοις
^ρἢ φύλλοις ἢ καρποῖς. ^ιἘτι δὲ ^ιπολλὰ μὲν γῇ, πολλὰ δ'
ἀφρῶ, πολλὰ δὲ καὶ μελαντηρία. Τὰ δὲ καὶ τοῖς τῶν ζώων
²χυλοῖς, καθάπερ καὶ τὸ ἀλουργές τῇ πορφύρᾳ. Τὰ δὲ οἴνω,
τὰ δὲ καπνῶ, τὰ δὲ κονία, τὰ δὲ θαλάττῃ, ὥσπερ τὰ τριχώ-
ματα τῶν θαλαττίων· καὶ γὰρ ταῦτα ^ιπάντα ὑπὸ τῆς θα-
λάττης γίνονται πυρρά. Καὶ ὅλως ὅσα ^ςχροῶς ἰδίας ἔχει.
³Αἰὲ γὰρ ἀπὸ πάντων αὐτῶν, ἅμα τῷ τε ὑγρῷ καὶ θερμῷ

^β πάσας M. ^γ τρίτον E.M.P.X. ^δ ἀραιὸν μὲν H^a. ^ε ἐπὶ] ἔτι M.
^ε ἐπὶ πάντων φαίνεται τις M, ἐπιφαίνεται τις ἐπὶ πάντων H^a. ^ς ὑέλου X.
^η καθαρότητα X. ^ι χωρίζεται γρ. X. ^κ λευκώτατος M. ¹ βάπτεται
om. L. ^μ πολλὰ δὲ ρίζαις om. X. ^ν δὲ om. H^a. ^ο ἢ ξύλοις] πολλὰ
δὲ P, om. E.M.X.i. ^ρ ἢ prius om. P. ^ι γῇ μὲν πολλὰ P. ^ι πάντα
om. G^a.H^a. ^ς ἔχει χροῶς ἰδίας G^a.

τῶν χρωμάτων ^t συνεισιόντων εἰς τοὺς τῶν ^v βαπτομένων πό-
ρους, ὅταν ἀποξηρανθῇ, τὰς ἀπ' ἐκείνων ^w χρώας λαμβάνει.
Διὸ καὶ πολλάκις αὐτῶν ἐκπλύνεται, τῶν ἀνθῶν ἐκ τῶν πό-
ρων ^x ἐκρύντων. Πολλὰς δὲ καὶ αἱ στύψεις ἐν τῇ βαφῇ ⁴
^y ποιοῦσι διαφορὰς καὶ μίξεις, καὶ τὰ ^z πάθη τῶν ^a βαπτο-
μένων, ὥσπερ καὶ ἐπὶ τῆς κράσεως εἴρηται πρότερον. Βά-
πτεται δὲ καὶ τὰ μέλανα τῶν ἐρίων, οὐ μὴν ὁμοίως ^b γε τῷ
χρώματι γίγνεται λαμπρά, διὰ τὸ βάπτεσθαι ^c τοὺς πόρους
αὐτῶν εἰς τοὺς τῶν ἀνθῶν ^d εἰσιόντας, τὰ δὲ ^e μεταξὺ διαστή-
ματα τῆς τριχὸς μηδεμίαν λαμβάνειν βαφήν. ^f Ταῦτα λευκὰ ⁵
μὲν ὄντα, καὶ παρ' ἄλληλα κείμενα τοῖς χρώμασι, ποιεῖ πάν-
τα φαίνεσθαι ^g τὰ ἄνθη λαμπρότερα· τὰ μέλανα ^h δὲ τοῦ-
ναντίον σκιερὰ καὶ ζοφώδη. Διὸ καὶ τὸ καλούμενον ὄρφνιον
εὐανθέστερον ⁱ γίνεται τῶν μελάνων ἢ τῶν λευκῶν· οὕτω γὰρ
ἀκρατέστερον ^k αὐτῶν φαίνεται τὸ ἄνθος, κεραννύμενον ταῖς
τοῦ μέλανος αὐγαῖς. Καθ' αὐτὸ μὲν γὰρ τὸ μεταξὺ διά-
στημα τῶν πόρων οὐχ ὁράται διὰ σμικρότητα, καθάπερ οὐδὲ
^l καττίτερος τῷ χαλκῷ κραθεῖς, οὐδὲ τῶν ἄλλων οὐθὲν τῶν
τοιούτων. Τῶν δὲ βαπτομένων τὰ χρώματα ^m ἀλλοιοῦνται
διὰ τὰς εἰρημένας αἰτίας.

Τὰ δὲ τριχώματα καὶ τὰ πτερώματα καὶ τὰ ἄνθη καὶ οἱ ⁵
καρποὶ καὶ τὰ φυτὰ πάντα ὅτι μὲν ἅμα τῇ πέψει πάσας
ⁿ τὰς τῶν χρωμάτων λαμβάνει ^o μεταβολὰς, φανερόν ἐκ πολ-
λῶν· τίνες δὲ εἰσιν ^p ἐκάστοις τῶν φυομένων ἀρχαὶ τῶν χρω-
μάτων, καὶ ^q ποίας τὰς μεταβολὰς ἐκ ποίων λαμβάνουσι, καὶ
δι' ἧς αἰτίας ταῦτα πάσχει, κἂν εἴ τις ἄλλας ἀπορίας αὐ-

^t συνιόντων P. ^v βαπτομένων H^a. ^w λαμβάνει χρώας P.X, χρώας
ἀπολαμβάνει L.G^a.H^a. ^x ἐκρύντων L, ἐρρυθθέντων X, ἐρυθέντων c,
ἐριρυθθέντων E.M.P.i.p, ἐρυθρηθέντων Q.G^a.H^a. ^y ποιοῦσι καὶ διαφορὰς
καὶ X. ^z βάθη pr. X. ^a βαπτόντων L.M.P.Q.X.G^a.H^a. ^b γε] τε X,
γε καὶ L.G^a. γε τῷ χρώματι om. H^a. ^c τοὺς] εἰς τοὺς P. ^d εἰσιόντα P.
^e μεταξὺ καὶ διαστήματα P. ^f ταῦτα μὲν οὖν λευκὰ ὄντα P.X, ταῦτα μὲν
λευκὰ μὲν ὄντα E, ταῦτα μὲν λευκὰ μένοντα M. ^g τὰ ἄνθη om. X.
^h δὴ M. ⁱ γίνεσθαι E.L.M.P.G^a.H^a. ^k αὐτοῖς X. ^l καττίτερον L.
^m ἀλλοιοῦνται P. ⁿ τὰς om. L. ^o διαφορὰς X. ^p ἕκαστοι M.
^q ποῖαι E.P.G^a.H^a.

τοῖς ¹ συμβαίνει παρακολουθεῖν, ² περὶ πάντων τούτων ἐπι-
² σκεπτέον ἐκ τῶν τοιούτων. ³ Ἐν πάσι ⁴ δὴ τοῖς φυτοῖς ἀρχὴ
τὸ ποῶδες ἐστὶ τῶν χρωμάτων· καὶ γὰρ οἱ βλαστοὶ καὶ τὰ
φύλλα καὶ οἱ καρποὶ γίνονται κατ' ἀρχὰς ποῶδεις. ⁵ Ἴδοι δ'
ἂν τις τοῦτο καὶ ἐπὶ τῶν ὑομένων ὑδάτων· ὅπου ἂν πλείονα
χρόνον συστήῃ τὸ ὕδωρ, ⁶ πάλιν ἀποξηραινόμενον γίνεται τῷ
³ χρώματι ποῶδες. Κατὰ λόγον δὲ συμβαίνει καὶ τὸ πρῶτον
ἐν πάσι τοῖς φυομένοις τοῦτο συνίστασθαι τῶν χρωμάτων.
Τὰ γὰρ ὕδατα ⁷ πάντα χρορίζόμενα κατ' ἀρχὰς μὲν γίνεται
χλωρά, κεραυνύμενα ταῖς τοῦ ἡλίου ἀγχαῖς, κατὰ μικρὸν δὲ
⁴ μελαινόμενα, πάλιν μιγνύμενα τῷ χλωρῷ, γίνεται ποῶδη. Τὸ
γὰρ ⁸ ὑγρόν, ὥσπερ εἴρηται, καθ' ἑαυτὸ παλαιούμενον ⁹ καὶ
καταξηραινόμενον μελαίνεται, καθάπερ καὶ τὰ ἐν ταῖς δεξα-
μεναῖς κονιάματα· καὶ γὰρ τούτων ὅσα μὲν ἐστὶν ¹⁰ αἰὲ κατ'
ὕδατος, ταῦτα μὲν ἅπαντα γίγνεται μέλανα διὰ τὸ ¹¹ α κατ'
αὐτὰ μὴ ξηραίνεσθαι ¹² διαψυχόμενον ¹³ τὸ ὑγρόν, ὅσον ¹⁴ δ'
ἀπαντλούμενον ἡλιούται, ¹⁵ τὸ ¹⁶ μὲν ποῶδες γίνεται διὰ τὸ ¹⁷ β τὸ
⁵ ξανθὸν τῷ μέλανι κεράννυσθαι. Μᾶλλον μὲν οὖν τοῦ ὑγροῦ
μελαιομένου τὸ ποῶδες γίνεται κατακορὲς ἰσχυρῶς καὶ πρα-
σοειδές. Διὸ καὶ πάντων οἱ παλαιοὶ βλαστοὶ ¹⁸ ἢ πολὺ μᾶλ-
λὸν εἰσι τῶν νέων μέλανες· οἱ δὲ ξανθότεροι διὰ τὸ ¹⁹ υἡπω τὸ
⁶ ὑγρὸν ἐν αὐτοῖς ²⁰ μελαίνεσθαι. Τῆς γὰρ αὐξήσεως αὐτῶν
βραδυτέρας ²¹ γιγνομένης, καὶ τῆς ὑγρασίας πολὺν χρόνον ἐμ-
μενούσης, διὰ τὸ ψυχόμενον ἰσχυρῶς μελαίνεσθαι τὸ ὑγρόν,
⁷ γίνεται πρασοειδὲς ἀκράτῳ τῷ μέλανι κεραυνύμενον. ²² Ἐν
ὅσοις δὲ τὸ ὑγρὸν ²³ μὴ μίγνυται ταῖς τοῦ ἡλίου ἀγχαῖς, τού-
των διαμένει τὸ χρῶμα λευκόν, εἰ μὴ χρορίζόμενον καὶ κα-
ταξηραινόμενον μελανθῇ πρότερον. Διὸ καὶ τὰ μὲν ὑπὲρ

¹ συμβαίνοι M, συμβαίνει X. ² περὶ] ἐπὶ M. ³ δὲ L. ⁴ πάλιν] πάντῃ πάλιν M.P.X. ⁵ πάντα om. P.X. ⁶ ὕδωρ P. ⁷ καὶ] καὶ μὴ P.X. ⁸ κατ' ὕδατος αἰὲ X. ⁹ α κατ' αὐτὰ μὲν ξ. X. ¹⁰ διὸ ψυχόμενον M, διαψυχόμενα P.X. ¹¹ τῷ ὑγρῷ P.X. ¹² δ' om. E.M.G^a.H^a. ¹³ τὸ] τοῦτο corr. X. ¹⁴ δὲ P.X. ¹⁵ τὸ tertium om. E.M.P.X. ¹⁶ πολλοὶ M, πολλῶ P. ¹⁷ μεμελάνθαι γρ. L. ¹⁸ γενομένης E.M.X. ¹⁹ ἐν] καὶ ἐν P. ²⁰ μὴ om. P.

γῆς χλωρὰ πάντων ^α τῶν φυομένων ^ο τὸ πρῶτόν ἐστι, τὰ δὲ κατὰ γῆς, ^ρκαυλοὶ καὶ ^ρρίζαι λευκαί. Καὶ οἱ βλαστοὶ ^θκα-8 τὰ γῆς μὲν ὄντες εἰσὶ λευκοί, περιαιρεθείσης δὲ τῆς γῆς τὸ μὲν ἐξ ἀρχῆς, ^ιὥς προείρηται, πάντες γίνονται ποιώδεις ^ςδιὰ τὸ καὶ τὴν ὑγρασίαν τὴν διὰ τῶν βλαστῶν εἰς ^ταὐτοὺς διηθουμένην τοιαύτην ^νἔχειν τὴν τοῦ χρώματος φύσιν, καὶ ταχέως αὐτὴν εἰς τὴν αὔξησιν καταναλίσκεσθαι ^ωτὴν τῶν καρπῶν· ὅταν ^χδὲ μηκέτι αὐξάνωνται διὰ τὸ μὴ κρατεῖν· ἤδη τὸ θερμὸν τῆς ἐπιρρεούσης τροφῆς, ἀλλὰ ^υκαὶ τούναντίον ^ζἀναλύεται τὸ ὑγρὸν ὑπὸ τῆς θερμότητος. ^υὍταν δὲ ⁹πεπαίνωνται οἱ καρποὶ πάντες, καὶ τῆς ὑπαρχούσης ἐν αὐτοῖς ὑγρασίας ^ασυνεψομένης ὑπὸ ^βτε τοῦ ^γἡλίου καὶ τῆς τοῦ αἵματος θερμότητος ἕκαστοι ^δἀπολαμβάνουσι τὰς ἀπὸ τῶν φυτῶν χροῶς, καθάπερ καὶ τὰ βαπτόμενα τῶν ἀνθῶν. Διὸ κατὰ μικρὸν χρώζονται, καὶ μάλιστα αὐτῶν τὰ πρὸς ¹⁰εὐτὸν ἡλίον ἐστραμμένα καὶ τὴν ἀλέαν. ^ιὩστε καὶ τὰς χροῶς αὐτῶν ἅμα ταῖς ὥραις ἀπάντων μεταβάλλειν. Φανερόν δὲ τοῦτο ἐστίν· οἱ γὰρ τοῦ ποώδους χρώματος ἅπαντες ἤδη πεπαινούμενοι μεταβάλλουσιν εἰς τὸ κατὰ φύσιν χρώμα. Καὶ γὰρ ^ςλευκοὶ καὶ μέλανες καὶ φαιοὶ καὶ ξανθοὶ καὶ ¹¹μελανοειδεῖς ^ηκαὶ σκιοειδεῖς καὶ ^ιφοινικιοὶ καὶ οἰνωποὶ καὶ κροκοειδεῖς καὶ σχεδὸν ἀπάσας ^κἔχοντες γίνονται τὰς τῶν χρωμάτων διαφοράς. ^ιἘπεὶ δὲ ¹τὰ πλείστα ^μγίνεται τῶν ¹²χρωμάτων πλειόνων κεραυννυμένων ἀλλήλοις, φανερόν ὅτι καὶ τὰς ἐν τοῖς φυτοῖς χροῶς ἀνάγκη τὰς αὐτὰς ἔχειν κράσεις· διὰ ^νγὰρ τούτων τὸ ὑγρὸν διηθούμενον, καὶ μεθ' ἑαυτοῦ ^οσυν-

^α τῶν om. E.M.P.X. ^ο ἐστὶ τὸ πρῶτον P. ^ρ αὐλοὶ P. ^θ κατὰ] δὲ κατὰ M. ^ι ὥσπερ εἴρηται G^a. ^ς διὰ τὸ] διὰ τὸ P, διὰ E.L.M.X.G^a.H^a. ^τ αὐτοῦς] τοὺς X. ^ν ἔχει P. ^ω τὴν om. H^a. ^χ δὴ μηκέτι αὐξάνονται X. ^υ καὶ om. P.X. ^ζ ἀναλύεται G^a, ἀναλίσκεται P.X. ^α συνεψομένης c. ^β τε] τῆς M. ^γ αἵματος καὶ τῆς τοῦ ἡλίου Q.G^a. ^δ ἀπολαμβάνωσι G^a.H^a, λαμβάνωσι L.X, λαμβάνουσι E.M.P.c.i.p. ^ε τὸν om. H^a. ^ι ὥσπερ E.M.P.Q.G^a.H^a.i. ^ς φαιοὶ καὶ μέλανες καὶ λευκοὶ G^a. ^η καὶ σκιοειδεῖς—σχεδὸν om. L.H^a. ^ι φοινικοὶ Q.X.G^a. ^κ γίνονται ἔχοντες P. ¹ τὰ] τὰ μὲν P.X. ^μ γίνεται L. ^ν γὰρ post τούτων P.X, om. E.M. ^ο συνεκβλύζον L.H^a.

εκκλύζον, ἀπάσας ^p λαμβάνει τὰς τῶν χρωμάτων δυνάμεις.
¹³ Καὶ τούτου συνεψομένου ^q περὶ τὰς ^r τῶν καρπῶν ^s πέψεις
 ὑπὸ ^t τε τοῦ ἡλίου καὶ τῆς τοῦ ἀέρος θερμότητος, ἕκαστα
 καθ' ἑαυτὰ συνίσταται τῶν χρωμάτων, τὰ μὲν θάπτον τὰ δὲ
 βραδύτερον, καθάπερ συμβαίνει καὶ ^v περὶ τὴν βαφὴν τὴν τῆς
¹⁴ πορφύρας. Καὶ γὰρ ταύτην ὅταν κόψαντες ἅπασαν ἐξ αὐ-
 τῆς τὴν ὑγρασίαν ^w ἐκκλύσωσι, καὶ ταύτην ^x ἐγχείαντες ἔψωσιν
 ἐν ^y ταῖς χύτραις, τὸ μὲν πρῶτον οὐδὲν ὅλως ἐν τῇ βαφῇ τῶν
 χρωμάτων φανερόν ἐστι διὰ τὸ κατὰ μικρὸν ἕκαστον αὐτῶν
^z τοῦ ὑγροῦ συνεψομένου μᾶλλον καὶ τῶν ἔτι ὑπαρχόντων ἐν
 αὐτοῖς χρωμάτων μιγνυμένων ἀλλήλοις πολλὰς καὶ ποικίλας
 λαμβάνειν διαφοράς· καὶ γὰρ μέλαν καὶ λευκὸν καὶ ^a ὄρφνιον
 καὶ ἀεροειδὲς καὶ τότε ^b ἅπαν γίνεται συνεψηθέντων, ὥστε
 διὰ τὴν κράσιν μηκέτι καθ' αὐτὸ μηδὲν τῶν ^c ἄλλων χρωμά-
¹⁵ των φανερόν εἶναι. Τὸ δ' αὐτὸ τοῦτο συμβαίνει καὶ ἐπὶ τῶν
 καρπῶν. ^d Ἐν πολλοῖς γὰρ διὰ τὸ μὴ ^d πάσας ^e ἅμα γίνε-
 σθαι τὰς τῶν χρωμάτων πέψεις, ἀλλὰ τὰ μὲν αὐτῶν συν-
 ἰστασθαι πρότερον τὰ δ' ὕστερον, ἐξ ἐτέρων εἰς ^f ἕτερα με-
¹⁶ ταβάλλουσιν, ὥσπερ καὶ οἱ βότρυες καὶ οἱ φοῖνικες. Καὶ
 γὰρ τούτων ^g ἔνιοι τὸ μὲν πρῶτον γίνονται ^h φοινικοί, τοῦ
 δὲ μέλανος ἐν αὐτῷ συνισταμένου μεταβάλλουσι πάλιν εἰς τὸ
 οἰνωπόν· τὸ δὲ τελευταῖον γίνονται κυανοειδεῖς, ὅταν ἤδη καὶ
¹⁷ τὸ ⁱ φοινικιοῦν πολλῶ καὶ ^k ἀκράτῳ ^l τῷ μέλανι μιχθῇ. Τὰ
 γὰρ ὕστερον ἐπιγινόμενα τῶν χρωμάτων, ὅταν κράτησῃ, τὰς
^m προτέρας χροῶς ἐξαλλάττει. Μάλιστα δὲ τοῦτο ἐπὶ ⁿ τῶν
 μελάνων καρπῶν φανερόν ἐστιν· σχεδὸν γὰρ αὐτῶν οἱ πλεί-

^p λαμβάνειν E.L.M.P.G^a.H^a. ^q παρὰ L, περὶ τε M. ^r τῶν
 om. X. ^s πέψεις om. M. ^t τε τῆς τοῦ ἡλίου θερμότητος καὶ ὑπὸ τοῦ
 ἀέρος G^a. ^v παρὰ L. ^w ἐκλύσωσι L.X.G^a. ^x ἐκχείαντες E.L.M.X.
 G^a.H^a. ^y τοῖς χύτροις E.L.X.H^a. ^z τοῦ] δι' E.L.M.P.X.G^a.H^a.
^a ὄρφνιον E.L.H^a. ^b ἅπαντα G^a. ^c ἄλλων om. M. ^d πάσας
 om. G^a. ^e ἅμα post χρωμάτων P.X.G^a, utrobique E.H^a. ^f ἕτερα]
 ἕτεραν M. ^g ἔνιοι τὸ] ἐνίοτε E.L.M.G^a.H^a. ^h φοινίκεοι E.M.P, φοι-
 νικοὶ G^a, φοινίκεοι X. ⁱ φοινικιοῦν L.M.P.X.G^a.H^a. ^k ἀκρῳ M.
^l τῷ om. E.L.M.G^a.H^a. ^m πρότερον P. ⁿ τῶν om. X.

στοι, καθάπερ εἴρηται, κατ' ἀρχὰς μὲν ἐκ τοῦ ποώδους μετα-
βάλλοντες μικρὸν ἐπιφοινικίζουσι καὶ γίνονται πυρροί, ταχὺ
° δὲ μεθίστανται πάλιν ἐκ τοῦ πυρροῦ ^ρ καὶ ἀκράτου τοῦ μέ-
λανος ἐν τοῖς τοιούτοις ^q ἐνυπάρχοντος. Δηλοῖ ^τ δέ· καὶ ¹⁸
^s γὰρ τὰ κλήματα καὶ τὰ ^t ἔρρα καὶ τὰ φύλλα πάντων ἐστὶ
τῶν τοιούτων μέλανα διὰ τὸ πλείστην ἐν αὐτοῖς ὑπάρχειν τὴν
τοιαύτην χροάν, ἐπεὶ διότι γε τῶν καρπῶν οἱ ^v μέλανες ἀμ-
φοτέρων ^w τῶν χρωμάτων μετέχουσι, φανερόν ἐστιν· πάντων
γὰρ ὁ χυλὸς ^x γίνεται τῶν τοιούτων οἰνωπός. Τὰ δὲ χρώ-
ματα ἐν τῇ γενέσει ^y προτερεῖ τὰ ^z φοινικιά τῶν μελάνων.
Δηλοῖ δέ· καὶ γὰρ τὰ ὑπὸ τοὺς σταλαγμοὺς ἐδάφη, καὶ ὅλως ¹⁹
ὅπου συμβαίνει γίνεσθαι μετρία ὑδάτων ^a ἔκρυσις ἐν τόποις
σκιεροῖς, ἅπαντα μεταβάλλει πρῶτον ἐκ τοῦ ποώδους εἰς τὸ
^b φοινικιοῦν χρῶμα, καὶ γίνεται ^c τὸ ἔδαφος ὡς ἂν αἵματος
ἀρτίως ^d ἐπεσφαγμένου κατὰ τὸν τόπον τοῦτον, καθ' ὃν ἂν
λάβῃ τὸ ποῶδες τῶν χρωμάτων τὴν πέψιν· τὸ δὲ τελευταῖον
καὶ τοῦτο μέλαν ἰσχυρῶς γίνεται καὶ κυανοειδές. ²⁰ Ὅπερ συμ-
βαίνει καὶ ἐπὶ τῶν καρπῶν. ^υ Ὅτι δὲ χρωμάτων ^e ὕστερον
ἐπιγινομένων, ὅταν κρατῇται ^f τὰ ^g πρότερον, τὸ χρῶμα τῶν
καρπῶν μεταβάλλει, καὶ διὰ τῶν τοιούτων ῥάδιον συνιδεῖν.
Καὶ γὰρ τῆς ^h ῥοιᾶς ὁ καρπὸς καὶ τὰ τῶν ῥόδων φύλλα κατ' ²¹
ἀρχὰς ⁱ μὲν γίνεται λευκά, τὸ δὲ τελευταῖον ἤδη χρωζομένων
ἐν ^k αὐτοῖς τῶν χυλῶν ὑπὸ τῆς πέψεως ^l ἀποχραίνεται, καὶ
μεταβάλλει πάλιν εἰς τὸ τοῦ ἀλουργοῦ χρῶμα καὶ τὸ ^m φοι-
νικιοῦν. Τὰ δὲ καὶ πλείους ⁿ ἐπ' ^ο αὐτοῖς ἔχει χροάς, καθά- ²²

° δὲ—πυρροῦ] δὲ πάλιν ἐκ τοῦ πυρροῦ μεθιστάμενοι P. P καὶ] γίνονται
κυανοειδεῖς P, καὶ γίνονται κυανοειδεῖς X. q ὑπάρχοντος P. τ δέ] γὰρ
Ga. s γὰρ om. X.Ga. t ἔρρα P.X. v μέλανες καὶ ἀμφοτέρων X.
w μετέχουσι τῶν χρωμάτων L.Ga.Ha. x τῶν τοιούτων γίνεται M.X.
y ὕστερεῖ L.Ga.Ha, ὕγροτερεῖ E, ὕγροτερῇ M. z φοινίκεια L.M.X.
Ga.Ha. a ἔκκρισις P. b φοινικιοῦν L.X.Ga.Ha. c τὸ om. E.L.
M.Ga.Ha. d ἐπεσταγμένου P.X. e ὕστερων E.P.X.Ha. f τὰ om.
E.M. g πρότερα E.P.X. h ῥοᾶς X, ῥοᾶς M.P. i μὲν] μὲν ἤδη Ga,
om. X. k ἐαυτοῖς E.M. l ἀποχραίνεται L, ἀποχρώζεται P.X. m φοι-
νικιοῦν L.X.Ha. n ἐπ' L.P.X. o αὐτῆς M.

περ καὶ ἐπὶ τῆς μήκωνος ὁ ὁπὸς καὶ τῆς ἐλαίας ^p ὁ ^q ἀμόρ-
 γης· ^r καὶ γὰρ οὗτος τὸ μὲν πρῶτον γίνεται λευκός, ^s καθά-
 περ καὶ ὁ τῆς ^t ῥοιᾶς καρπός, λευκανθεὶς δὲ πάλιν εἰς τὸ
^v φοινικιοῦν μεταβάλλει χρώμα, τὸ δὲ τελευταῖον πολλῶ τῷ
²³ μέλανι κραθεὶς γίνεται κυανοειδής. Διὸ καὶ τὰ τῆς μήκωνος
 φύλλα τὰ μὲν ^w ἄνω ἔχει ^x φοινικιοῦντα παρὰ τὸ γίνεσθαι
 ταχεῖαν αὐτῶν τὴν ἔκπεψιν, τὰ δὲ πρὸς ταῖς ἀρχαῖς μέλανα,
 ἥδη τούτου ^y τοῦ χρώματος ἐν αὐτοῖς ἐπικρατοῦντος, ὥσπερ
 καὶ ἐπὶ τοῦ καρποῦ· καὶ γὰρ τὸ τελευταῖον γίνεται μέλας.
²⁴ Ἐν ὅσοις δ' ὑπάρχει τῶν φυτῶν ἐν χρώμα μόνον, οἷον τὸ
 λευκὸν ἢ τὸ μέλαν ἢ τὸ ^z φοινικοῦν ἢ τὸ ^a ἀλουργές, τούτων
^b δὲ πάντων οἱ καρποὶ διαμένουσιν αἰεὶ τὴν αὐτὴν ἔχοντες τοῦ
 χρώματος φύσιν, ὅταν ἅπαξ ἐκ τοῦ ποώδους εἰς ἄλλην χροάν
²⁵ ^c μεταβάλλωσιν. Τὰ δ' ἄνθη τοῖς καρποῖς ἐπ' ἐνίων μὲν
 ὁμόχροα ^d συμβαίνει γίνεσθαι, καθάπερ ἔχει καὶ ἐπὶ τῆς
^e ῥοιᾶς· καὶ γὰρ ὁ καρπὸς αὐτῆς γίνεται ^f φοινικιοῦς καὶ τὸ
 ἄνθος· ἐπ' ἐνίων δὲ πολὺ τῷ χρώματι διαφέρει, οἷον ἐπὶ τε
 τῆς δάφνης καὶ ^g τοῦ κιττοῦ· τὸ μὲν γὰρ ἄνθος ^h ἐστὶν αὐ-
 τῶν ἀπάντων ξανθόν, ὁ δὲ καρπὸς ⁱ τῶν μὲν μέλας τῶν δὲ
²⁶ φοινικιοῦς. Ὅμοίως δ' ἔχει καὶ ἐπὶ τῆς μηλέας· καὶ ^j γὰρ
 ταύτης τὸ μὲν ἄνθος ἐστὶ λευκὸν ἐπιπορφυρίζον, ὁ δὲ καρπὸς
 ξανθός. Τῆς δὲ μήκωνος τὸ μὲν ἄνθος ⁱ φοινικιοῦν, ὁ δὲ καρ-
 πὸς ὁ μὲν μέλας ὁ δὲ λευκός, παρὰ τὸ ^k καὶ τὰς πέψεις τῶν
 ἐνυπαρχόντων ^l ἐν αὐτοῖς χυλῶν κατ' ἄλλους γίνεσθαι χρο-
²⁷ νους. Ῥάδιον δὲ τοῦτο ἐκ πολλῶν συνιδεῖν· καὶ γὰρ τῶν

^p ὁ ante τῆς L, om. E.M.G^a.H^a. ^q ἀμοργῆς E, ἀμοργός X. ^r καὶ
 γὰρ καὶ οὗτος X. ^s ὥσπερ E.M. ^t ῥόας X, ῥοᾶς E.M.P. ^v φοινικοῦν
 L.X.G^a.H^a. ^w ἄνω] ἄλλα G^a. ^x φοινικοῦντα X, φοινικοῦν L.H^a.
^y τοῦ om. E. ^z φοινικοῦν L.M.X.H^a. ^a ἀλουργόν L.X. ^b δὲ] δὴ X.
^c μεταβάλουσι P. ^d συμβαίνουσιν (omisso γίνεσθαι) X. ^e ῥοᾶς E.M.P,
 ῥόας X. ^f φοινικιοῦς, et sectt. 26 et 28 φοινικοῦν L.X.H^a. ^g τοῦ] ἐπὶ
 P, τῆς X. ^h ἐστὶν αὐτοῖς E.M, αὐτῶν ἐστὶν P. ⁱ τῶν μὲν φοινικιοῦς τῶν
 δὲ μέλας· ὁμοίως δὲ ἔχει καὶ ἐπὶ τῆς P, τῶν μὲν (δὲ E.) μέλας τῶν δὲ φοι-
 νικιοῦς καὶ τῆς E.M, τῶν δὲ μέλας καὶ φοινικιοῦς δὲ καὶ ὁ τῆς L.G^a.H^a.
^j γὰρ] γὰρ καὶ P. ^k καὶ om. X. ^l ἐν om. L.X.G^a.H^a.

καρπῶν ἔνιοι, καθάπερ εἴρηται, πολλὰς διαφορὰς ἅμα ^μ τῇ
πέψει λαμβάνουσιν. Διὸ καὶ τὰς ὁσμάς καὶ τοὺς χυλοὺς
πολὺν διαφόρους συμβαίνει τοῖς ἄνθεσι καὶ τοῖς καρποῖς συνα-
κολουθεῖν. ^ν Ἐτι δὲ μᾶλλον τοῦτό ἐστιν ἐπ' αὐτῶν τῶν ²⁸
ἀνθῶν φανερόν· τοῦ γὰρ αὐτοῦ φύλλον τὸ μὲν ἐστὶ μέ-
λαν τὸ δὲ ^ο φοινικιοῦν, ἐνίων δὲ τὸ μὲν ^ρ τι λευκὸν τὸ δὲ
πορφυροειδές. Οὐχ ἥκιστα δὲ τοῦτο φανερόν ἐστιν ἐπὶ τῆς
ἱρίδος· πολλὰς γὰρ ἔχει καὶ τοῦτο τὸ ἄνθος ἐν ^q αὐτῷ ^ρ ποι-
κιλίας παρὰ τὰς τῆς πέψεως διαφορὰς, ὥσπερ καὶ τῶν
βοτρυῶν, ὅταν ἤδη πεπαινόμενοι τυγχάνωσιν. Διὸ καὶ πᾶν- ²⁹
των μάλιστα συμβαίνει πέττεσθαι τῶν ἀνθῶν τὰ ἄκρα,
τὰ δὲ πρὸς ταῖς ἀρχαῖς ἀχρούστερα ^ς γίνεται πολλῶ. Σχε-
δὸν γὰρ ἐνίων ὥσπερ ἐκκάζεται τὸ ὑγρὸν πρότερον ἢ λαβεῖν
τὴν οἰκίαν πέψιν. Διὸ καὶ τὰ μὲν ἄνθη τῷ χρώματι διαμένει, ³⁰
οἱ δὲ καρποὶ πεττόμενοι μεταβάλλουσιν· τὰ μὲν γὰρ διὰ
μικρότητα τῆς τροφῆς ταχέως ἐκπέττεται, οἱ δὲ καρποὶ διὰ
τὸ πλῆθος τῆς ὑγρασίας εἰς πάσας ἅμα τῇ πέψει τὰς κατὰ
φύσιν ^τ χροῶς μεταβάλλουσιν. Φανερόν δὲ τοῦτο ἐστί, κα-
θάπερ εἴρηται πρότερον, ^ν καὶ ἐπὶ τῶν βαπτομένων ἀνθῶν.
Τὰ μὲν ^ω γὰρ ἐξ ἀρχῆς, ὅταν βάπτοντες τὴν πορφύραν κα- ³¹
θιῶσι τὰς αἱματίδας, ^x ὄρφναι γίνονται καὶ ^υ μέλαιναι καὶ
ἀεροειδεῖς· τοῦ δ' ἄνθους συνεψηθέντος ἱκανῶς ^z ἀλουργές γί-
νεται ^a εὐανθές καὶ λαμπρόν. Ὡστ' ἀνάγκη καὶ τῶν ἀνθῶν ³²
ὁμοίως πολλὰ τοῖς χρώμασι τῶν καρπῶν διαλλάττειν, καὶ
τὰ μὲν ὑπερβαίνειν τὰ δὲ ἀπολείπειν τῶν κατὰ φύσιν χρω-
μάτων, διὰ τὸ τῶν μὲν ἀτελῇ τῶν δὲ τελείαν γίνεσθαι τὴν
πέψιν. Τὰ μὲν οὖν ἄνθη καὶ τοὺς καρποὺς διὰ τὰς ³³
αἰτίας συμβαίνει τοῖς χρώμασιν ^b ἀλλήλων διαφέρειν· τὰ δὲ

^μ τῇ πέψει] περι E.M.X, παρα P. ^ν ἔτι τοῦτό ἐστι μᾶλλον ἐπ' M.
^ο φοινικιοῦν L.X.H^a. ^ρ τι] τοι M.P, ἐστι L.G^a. ^q ἐαυτῷ M. ^ρ ποι-
κίλους διαφορὰς παρὰ τῆς πέψεως P. ^ς γίνεσθαι P. ^τ χροῶς] ἅμα χροῶς
E.M.X. ^ν καὶ om. X. ^ω γὰρ om. X. ^x ὄρφναι E.L.M.G^a.H^a,
ὄρφνια X. ^υ μέλαιναι καὶ ἀεροειδῆ X. ^z ἀλουργὸν L. ^a εὐανθές ante
γίνεται E.L.M.G^a.H^a, om.X. ^b ἀλλήλοις H^a.

^c φύλλα τῶν πλείστων δένδρων τὸ τελευταῖον γίνεται ξανθὰ διὰ τὸ τῆς τροφῆς ^d ὑπολειπούσης φθάνειν αὐτὰ καταξηραίνοντα πρότερον ἢ μεταβάλλειν εἰς τὸ κατὰ φύσιν χρῶμα, ἐπεὶ καὶ τῶν ^e ἀπορρεόντων καρπῶν ἔνιοι γίνονται ^f τῷ χρώματι ξανθοὶ διὰ τὸ καὶ τούτων τῆς πέψεως πρότερον τὴν
 34 τροφήν ὑπολείπειν. Ἔτι δὲ ὁ τε σῖτος καὶ τὰ φνόμενα ^g πάντα· καὶ γὰρ ταῦτα τὸ τελευταῖον ^h γίνεται ξανθὰ. Τὸ γὰρ ὑγρὸν ἐν αὐτοῖς οὐκέτι μελαινόμενον διὰ τὸ καταξηραίν-
 35 νεσθαι ταχέως ποιεῖ τὴν τοῦ χρώματος μεταβολήν. Μελαι-
 νόμενον γὰρ καὶ τῷ χλωρῷ κεραννύμενον γίνεται, καθάπερ εἴρηται, ποῶδες· ἀσθενεστέρου δὲ τοῦ μέλανος αἰεὶ γινομένου,
ⁱ πάλιν κατὰ μικρὸν εἰς τὸ χλωρὸν μεταβάλλει χρῶμα, καὶ τὸ τελευταῖον γίνεται ξανθόν, ἐπεὶ τά γε τῆς ἀπίου φύλλα καὶ τῆς ἀνδράχνης καὶ τινων ἄλλων πεττόμενα γίνεται ^j φοι-
 36 νικιᾷ. Πλὴν ὅσα ^k καὶ τούτων καταξηραίνεται ταχέως, ταῦτα γίνεται ξανθὰ διὰ τὸ τούτων πρὸ τῆς πέψεως ^l τὴν τροφήν ὑπολείπειν. Τὰς μὲν οὖν τῶν φυτῶν διαφορὰς ^m μάλιστα εὐλογον συμβαίνειν διὰ τὰς εἰρημένας αἰτίας.

6 Γίνεται δὲ καὶ τὰ τριχώματα καὶ τὰ πτερώματα καὶ τὰ δέρματα καὶ ἵππων καὶ βοῶν καὶ προβάτων καὶ ἀνθρώπων καὶ τῶν ἄλλων ζώων ἀπάντων καὶ λευκὰ καὶ ⁿ φαιὰ καὶ πυρρὰ καὶ μέλανα διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν, λευκὰ μὲν ὅταν ἔτι ὑπὸ τῆς πέψεως τὸ ὑγρὸν τὸ οἰκείον ἔχον χρῶμα καταξηρανθῇ, μέ-
 λανα δὲ τοῦναντίον ὅταν ^o αὐτῶν ἐν τῇ γενέσει ^p τὸ περὶ τὸν χρώτα ὑγρόν, καθάπερ ἐν τοῖς ἄλλοις ἅπασι, παλαιούμενον καὶ χρονιζόμενον διὰ τὸ πλῆθος μελανθῇ· πάντων γὰρ τῶν
 2 τοιούτων ὁ τε χρῶς καὶ τὰ δέρματα γίνεται μέλανα. Φαιὰ δὲ καὶ ^q πυρρὰ καὶ ξανθὰ καὶ τὰς ἄλλας ἔχοντα χροάς, ὅσα

^c φύλλα] πολλά E.L.M.P.X.G^a.H^a. ^d ἀπολειπούσης L.P.X. ^e ἐπιρ-
 ρεόντων E.L.M.G^a.H^a. ^f τῷ χρώματι om. X. ^g ἅπαντα M. ^h γί-
 νονται M. ⁱ πάλιν] πάντα H^a. ^j φοινίκεα G^a.H^a, φοινίκεια L. ^k κα-
 ταξηραίνεται καὶ τούτων P. ^l ὑπολείπειν τὴν τροφήν P. ^m εὐλογον
 μάλιστα L. ⁿ πυρρὰ καὶ φαιὰ X. ^o αὐτὴν E.M.G^a.H^a, αὐτὸ L. ^p τὸ
 περιττὸν χρῶμα E.L.M.G^a.H^a. ^q ξανθὰ καὶ πυρρὰ P.

φθάνει καταξηραινόμενα πρότερον ἢ τελέως ^τἐν αὐτοῖς μεταβάλλειν εἰς τὸ μέλαν χρώμα τὸ ὑγρόν. Οἷς δ' ^ς ἂν ἀνωμάλως τοῦτο συμβῇ, καὶ τὰ χρώματα τοιαῦτα γίνεται ποικίλα. Διὸ καὶ ^τπάντα τοῖς δέρμασι καὶ τῷ χρώματι ^νσυνακολουθεῖ, ³ ἐπεὶ καὶ τῶν ἀνθρώπων τῶν ^ωἐμπύρρων καὶ τὰ ^χτριχώματα ^νγίνεται λευκόπυρρα, τῶν δὲ μελάνων μέλانا· καὶ κατὰ μέρος τι τοῦ σώματος ἐξανθήσῃ ^zλευκῇ, καὶ ^ατὰς τρίχας ἴσχουσιν ^βἅπαντες λευκὰς κατὰ τὸν τόπον τοῦτον, καθάπερ καὶ τὰ ποικίλα τῶν ζώων. Οὕτως ἅπαντα ^ετὰ τριχώματα καὶ ^δτὰ ⁴πτερώματα τοῖς δέρμασι ^εσυνακολουθεῖ, καὶ τὰ κατὰ μέρος καὶ τὰ κατὰ σῶμα ^φὅλον. Ὅμοίως δὲ τούτοις ^ςὅπλα καὶ χηλαὶ καὶ ῥύγχη καὶ κέρατα· καὶ γὰρ ταῦτα τῶν ^hμὲν μελάνων γίνεται μέλانا, τῶν δὲ λευκῶν λευκά, διὰ τὸ καὶ τούτοις ἅπασιν διὰ τοῦ δέρματος τὴν τροφήν εἰς τὴν ἐκτὸς περιοχὴν διηθεῖσθαι. Ὅτι δὲ τοῦτό ἐστιν αἷτιον, οὐ χαλεπὸν ⁵ ἐκ πολλῶν συνιδεῖν. Τῶν ^ιτε γὰρ παιδίων ἀπάντων αἱ κεφαλαὶ κατ' ἀρχὰς μὲν γίνονται πυρραὶ διὰ τὴν ὀλιγότητα τῆς τροφῆς. Φανερόν δὲ τοῦτό ἐστιν· καὶ γὰρ ἀσθενεῖς αἱ τρίχες καὶ ἀραιαὶ καὶ βραχεῖαι τὸ πρῶτον ἅπασιν ἐπιγίνονται τοῖς παιδίοις. Προϊούσης δὲ τῆς ἡλικίας μελαίνονται ⁶ πάλιν ^κχρωζομένοις ^λαὐτοῖς διὰ τὸ πλῆθος τῆς ἐπιρρεούσης τροφῆς. ^μὍμοίως δὲ καὶ περὶ τὴν ἥβην καὶ τὸ γένειον, ὅταν ἄρχωνται τὸ πρῶτον ἥβαν καὶ γενειᾶν, καὶ αὗται γίνονται κατ' ἀρχὰς μὲν πυρραὶ ταχέως διὰ τὴν ὀλιγότητα τῆς ὑγρασίας ἐν αὐταῖς καταξηραιομένης, ^ντῆς τροφῆς δὲ πλεόν ἐπὶ τὸν τόπον ^οἐπιφερομένης ^ρμελαίνονται ^qπάλιν. Αἱ δὲ ἐπὶ τοῦ σώματος πλείστον χρόνον πυρραὶ διαμένουσι ⁷

^τ ἐν αὐτοῖς om. X. ^ς ἂν codicibus deest. ^τ editi πάντως τοῖς δέρμασι τὰ τριχώματα. ^ν συνεπακολουθεῖ L, συνακολουθεῖ καὶ τὰ κατὰ μέρος X. ^ω ἐμπύρων E.M.P. ^χ χρώματα X. ^ν γίνονται G^a.H^a. ^z λευκὸν L.H^a, λευκῶς G^a. ^α τὰς om. X. ^β λευκὰς ἅπαντες X. ^ε τὰ] καὶ τὰ P. ^δ τὰ om. P. ^ε ἀκολουθεῖ P. ^φ μόνον E.L.M.G^a.H^a. ^ς ὅπλας L. ^h μὲν om. E.M.P.X. ^ι τε om. X. ^κ χρωζομένης E.H^a, χρωζομένης P.X. ^λ αὐτῆς P. ^μ ὁμως M. ^ν τῆς δὲ τροφῆς P, τῆς τροφῆς δὲ E. ^ο φερομένης L.X.G^a.H^a. ^ρ μελαίνοντα H^a. ^q πάντα H^a, πᾶσαι L.

διὰ τὴν ἔνδειαν τῆς τροφῆς, ἐπεὶ καθ' ὃν ἂν χρόνον αὐξηθῶσι, καὶ ^τ ταύτας ^ς ὁμοίως συμβαίνει μελαίνεσθαι καθάπερ καὶ τὰς ἐπὶ τῆς ἡβης ^τ καὶ τῆς κεφαλῆς. Φανερόν δ' ἐστίν· καὶ ^ν γὰρ ὅσα μῆκος ἔχει τῶν τριχωμάτων, ὥς τὸ πολὺ ἐστὶ τὰ μὲν πρὸς ^ω τῷ σώματι μελάντερα, τὰ δὲ πρὸς τοῖς ἄκροις ξαν-
8 θότερα. Καὶ αἱ ^χ μὲν τῶν προβάτων καὶ ἵππων καὶ ἀνθρώ-
πων, διὰ τὸ ^υ τὴν τροφήν ἐλαχίστην ^ζ αὐτοῖς ἐπὶ τούτους φέρεσθαι τοὺς τόπους, καὶ καταξηραίνεσθαι ταχέως. Γίνον-
ται δὲ καὶ ^α τὰ πτερώματα τῶν μελάνων ὀρνίθων τὰ μὲν πρὸς
τῷ σώματι μελάντερα πάντων, τὰ δὲ πρὸς τοῖς ἄκροις ξαν-
9 θότερα. Τὸν αὐτὸν δὲ ^β τρόπον τοῦτον καὶ τὰ περὶ τὸν
τράχηλον, καὶ ὅλως ὅσα βραχεῖαν τὴν τροφήν ^ε λαμβάνει.
Δήλον δέ· καὶ γὰρ ^δ πρὸ τῆς ^ε πολιώσεως ἅπαντα τὰ τρι-
χώματα μεταβάλλει καὶ γίνεται πυρρὰ διὰ τὸ πάλιν τὴν
10 τροφήν ^ι ὑπολείπουσαν καταξηραίνεσθαι ταχέως. Τὸ δὲ τε-
λευταῖον λευκά, πρότερον ἢ μελανθῆναι τὸ ὑγρόν, τῆς τρο-
φῆς ἐν αὐτοῖς ἐκπεττομένης. Μάλιστα δὲ τοῦτο ἐπὶ τῶν
^ς ὑποζυγίων φανερόν ^η ἐστίν· πάντων γὰρ τὰ τριχώματα
γίνεται λευκά. Τῶν γὰρ τόπων οὐ δυναμένων ὁμοίως ἐπι-
σπᾶσθαι τὴν τροφήν διὰ τὴν ἀσθένειαν ^ι τὴν τοῦ θερμοῦ,
11 ταχέως καταξηραίνόμενον τὸ ὑγρὸν ^κ γίνεται λευκόν. Καὶ
τὰ περὶ τοὺς κροτάφους μάλιστα πάντων ^λ πολιοῦνται, καὶ
ὅλως ^μ περὶ τοὺς ἀσθενεῖς καὶ πεπονηκότας τῶν τόπων.
Παρὸ καὶ παρὰ ^ν πάντα μάλιστα εἰς τοῦτο τὸ χρῶμα με-
12 ταβάλλει, ὅταν τὴν φύσιν παραλλάξῃ τὴν οἰκείαν. Καὶ
γὰρ λαγὼς ἤδη γέγονε λευκός, καὶ μέλας ^ο δέ ποτε πέφηνε
καὶ ἔλαφος καὶ ἄρκτος, ὁμοίως δὲ τούτοις καὶ ^ρ ὄρνυξ καὶ

^τ ταῦτα E.Ga.Ha. ^ς συμβαίνει ὁμοίως Ga. ^τ καὶ τῆς] καὶ τὰς ἐπὶ
τῆς L.Ga.Ha. ^ν γὰρ om. L.Ha. ^ω τοῦ σώματος L. ^χ μὲν om.
L.Ga.Ha. ^υ τὴν om. X. ^ζ αὐτοῖς om. L.Ga.Ha. ^α τὰ post καὶ
om. M. ^β τοῦτον τρόπον P. ^ε λαμβάνουσι L. ^δ πρὸ] ὑπὸ L.Ga.Ha,
πρὸ τῆς ὑπὸ E, om. P. ^ε λειώσεως E, τελειώσεως L.M.Ga.Ha. ^ι ἀπο-
λείπουσαν P. ^ς ὑποζύγων P. ^η ἐστίν om. P. ^ι τὴν ante τοῦ om. L.
^κ γίνεται] φαίνεται λευκὸν γεγονός P. ^λ τελειοῦνται P. ^μ παρὰ Ha.
^ν πάντα τὰ χρώματα μάλιστα εἰς τοῦτο μεταβάλλει X. ^ο δὴ L. ^ρ ὄρνυξ
E.M.P.X.

πέρδιξ καὶ χελιδών. Ὅταν γὰρ ἀσθενήσωσι τῇ γενέσει, πάντα τὰ τοιαῦτα διὰ τὴν ὀλιγότητα τῆς τροφῆς πρὸ ὥρας ἐκπεττόμενα γίνεται λευκά. Οὕτως καὶ τὰ τῶν παίδων εὐθὺς ¹³ καὶ τὰς κεφαλὰς ⁹ ἴσχει λευκὰς καὶ τὰ βλέφαρα καὶ τὰς ὀφρῦς, ὥσπερ καὶ τῶν ἄλλων ἐκάστῳ πρὸς τὸ γῆρας φανερώς ἅπασι δι' ἀσθένειαν καὶ ὀλιγότητα [¹ τῆς τροφῆς] συμβαίνει ^s τὸ πάθος. Διὸ καὶ τὰ πλείστα τῶν ζώων ἀσθενέ- ¹⁴ στερα ^t γίνεται ^v τὰ λευκὰ τῶν μελάνων· ^w πρότερον ^x γὰρ ἢ τὴν αὔξησιν αὐτῶν τελειωθῆναι διὰ τὴν ὀλιγότητα τῆς τροφῆς ἐκπεττόμενα γίνεται λευκά, καθάπερ καὶ τῶν καρπῶν ὅσοι νεοσηκότες τυγχάνουσιν· καὶ γὰρ οὗτοι πολὺ μᾶλλον δι' ἀσθένειαν ἐκπέττονται. ^y Ὅσα δὲ ^z γίνεται λευκά, ¹⁵ πολὺ διαφέροντα ἐκ τῶν ἄλλων, οἷον ἵπποι καὶ κύνες. Τὰ ^a δὲ τοιαῦτα ^b μεταβάλλει πάντα ἐκ τοῦ κατὰ φύσιν χρώματος εἰς τὸ λευκὸν διὰ τὴν εὐτροφίαν. Τὸ γὰρ ὑγρὸν ἐν τοῖς τοιούτοις οὐ χρονιζόμενον, ^c ἀλλ' ἀναλίσκόμενον διὰ τὴν αὔξησιν, ^c οὐ γίνεται μέλαν. Τὰ πλείστα γὰρ ἐστὶ τῶν τοι- ¹⁶ οῦτων ὑγρά καὶ ^d εὔσαρκα διὰ τὴν εὐτροφίαν. Διόπερ οὐδὲ μεταβάλλει τὰ λευκὰ τῶν τριχωμάτων. Φανερόν δὲ τοῦτο ἐστίν· καὶ γὰρ τὰ μέλανα πρότερον τῆς πολιώσεως ^e γίνεται πυρρά, ἥδη τῆς τροφῆς ἐν αὐτοῖς ^f ὑπολειπούσης καὶ μᾶλλον ἐκπεττομένης, τὸ δὲ τελευταῖον λευκά. Καίτοι τινὲς ὑπο- ¹⁷ λαμβάνουσι μέλανα γίνεσθαι πάντα διὰ τὸ συγκάεσθαι τὴν τροφήν ^g αὐτῶν ὑπὸ τοῦ θερμοῦ καθάπερ καὶ τὸ αἷμα καὶ τῶν ἄλλων ἕκαστον, διαμαρτάνοντες. Ἐνια γὰρ ^h καὶ τῶν ζώων εὐθὺς ἐν ἀρχῇ γίνεται μέλανα, οἷον κύνες καὶ αἰῖγες καὶ βόες, καὶ ὅλως ὅσων τὰ δέρματα καὶ τὰ τριχώματα κατ' ἀρχὰς ἔχει τροφήν, προϊούσης δὲ τῆς ἡλικίας ἡττον. Καίτοι ¹⁸

⁹ ἔχει L.H^a. ¹ τῆς τροφῆς om. E.L.M.P.X.G^a.H^a. ^s τὸ πάθος] τοῦτο X. ^t γίνονται P.X. ^v τὰ] τὰ δὲ X. ^w πρότερα H^a. ^x γὰρ ἢ] τοῦ γὰρ P, γὰρ E. ^y ὅσα] τὰ L. ^z γίνονται L.P.X.G^a.H^a. ^a δὴ X. ^b πάντα μεταβάλλει L.G^a.H^a. ^c ἀλλ' et οὐ om. E.L.M.G^a.H^a. ^d εὔ-καρπα E.L.M.G^a.H^a. ^e γίνονται L.M.G^a.H^a. ^f ἀπολειπούσης E.L.M. ^g αὐτοῦ E.L.M.P.G^a.H^a. ^h καὶ om. P.X.

ⁱ γε οὐκ ἐχρῆν, ἀλλὰ πάντων ^k ἔδει καὶ τὰ τριχώματα ^k με-
 λαίνεσθαι κατὰ τὴν ^l ἀκμὴν, καθ' ὃν ^m ἂν χρόνον μάλιστα αὐ-
 τῶν ἰσχύη ⁿ καὶ τὸ θερμόν, καὶ μᾶλλον ἅπαντα ^o πολιοῦσθαι
 κατ' ἀρχάς. Πολὺ γὰρ ἀπάντων ^p ἀπὸ πρώτης ἀσθενέστερόν
 τι γίνεται τὸ θερμόν ἢ καθ' ὃν χρόνον ἄρχεται τὰ τριχώματα
 19 αὐτῶν λευκαίνεσθαι. Φανερόν δὲ τοῦτο ἐστὶ καὶ ἐπὶ τῶν λευ-
 κῶν. ^q Ἐνια μὲν γὰρ εὐθὺς ἴσχει τὸ χρῶμα λευκότετον, ὅσα
 καὶ τούτων ^r πλείστην ἔχει κατ' ἀρχὰς τροφήν, καὶ μὴ ^r πρὸ
 ὥρας ἐν αὐτῇ ^s καταξηραίνεται τὸ ὑγρόν· προϊούσης δὲ τῆς
 ἡλικίας ^t ξανθά, ^v τροφῆς αὐτοῖς ἐλάττονος ^w ὕστερον ἐπιρρε-
 20 ούσης. Τὰ δὲ ἐν ἀρχῇ μὲν γίνεται ξανθά, κατὰ δὲ τὴν ἀκμὴν
 λευκότετα, καθάπερ καὶ τῶν ὀρνίθων μεταβάλλουσι τὰ χρώ-
 ματα ^x πάλιν τῆς τροφῆς ἐν αὐτοῖς ὑπολειπούσης. Δηλοὶ δέ·
^y πάντα γὰρ αὐτὰ γίνεται ξανθὰ καὶ περὶ τὸν τράχηλον,
 καὶ ὅλως ὅσα σπανίζει τροφῆς τῆς ἐν αὐτοῖς ὑπολειπούσης.
 21 Δῆλον δέ· ὥσπερ ^z γὰρ καὶ τὸ πυρρὸν εἰς τὸ ^a μέλαν μετα-
 βάλλει καὶ τὸ μέλαν πάλιν εἰς τὸ πυρρόν, οὕτω καὶ τὸ
 λευκὸν εἰς τὸ ξανθόν. Συμβαίνει δὲ τοῦτο καὶ ἐπὶ τῶν φυ-
 τῶν· ἔνια γὰρ ἐκ τῆς ὑστέρας πέψεως ἀνατρέχει ^b πάλιν ἐπὶ
 τὴν προτέραν. Μάλιστα δὲ τοῦτο καὶ ἐπὶ τῆς ^c ῥοιᾶς φα-
 22 νερόν ἐστιν. Τὸ μὲν ^d γὰρ ἐξ ἀρχῆς οἱ ^e κόκκοι γίνονται
^f φοινικοί, καὶ τὰ φύλλα, δι' ὀλιγότητα τῆς τροφῆς ἐκπετ-
 τομένης· ὕστερον δὲ ^b πάλιν μεταβάλλουσιν εἰς τὸ ποῶδες
 χρῶμα, ^g πολλῆς τροφῆς ἐπιρρεούσης καὶ τῆς πέψεως οὐχ
 ὁμοίως δυναμένης κρατεῖν· τὸ τελευταῖον δὲ πεττομένης ἤδη

ⁱ γε om. P. ^k δεῖ E.L.M.Ga.Ha, omissis mox μελαίνεσθαι κατὰ.
^l ἀρχήν P. ^m ἂν post αὐτῶν E.L.M, om. P. ⁿ καὶ om. Ga. ^o πονοῦ-
 σθαι E.M.i, πονεῖσθαι γρ. P. ^p ἀπὸ πρώτης post θερμόν P. ^q πλεί-
 στην κατ' ἀρχὰς ἔχει P.Ha, κατ' ἀρχὰς ἔχει πλείστην Ga, κατ' ἀρχὰς πλεί-
 στην ἔχει L. ^r πρὸ ὥρας] προέφθασεν P.X. ^s καταξηραίνεσθαι E.M.P.X.
^t ξανθόν P.X. ^v τροφῆς ἐν αὐτοῖς X. ^w ὕστερον ante ἐλάττονος
 L.Ga.Ha, om. X. ^x πάλιν om. P. ^y πάντα—δῆλον δέ om. P.
^z γὰρ] δέ E.M.P.X, om. L. ^a μέλαν] λευκόν L.Ga.Ha. ^b πάλιν]
 utrobique πάντα L. ^c ῥοᾶς E.M.P, ῥοᾶς X. ^d γὰρ om. L. ^e κόκτινοι
 E.L.M.P.X. et corr. Ga, κόκτινοι Ha. ^f φοινίκεοι E.M.P, φοινικοὶ Ga,
 φοινίκεοι X. ^g τροφῆς πολλῆς X.

τῆς τροφῆς ^h πάλιν γίνεται τὸ χρῶμα ⁱ φοινικιοῦν. Καθό- ²³
λου δὲ εἰπεῖν καὶ περὶ τῶν ἄλλων τριχωμάτων ^k καὶ πτερω-
μάτων, ἅπαντα λαμβάνει τὰς μεταβολάς, οἷς μὲν, καθάπερ
εἴρηται, τῆς τροφῆς ἐν αὐτοῖς ὑπολειπούσης, οἷς δὲ τούναν-
τίον πλεοναζούσης. Διόπερ ἄλλα κατ' ^l ἄλλους χρόνους ²⁴
τῆς ἡλικίας καὶ λευκότατα καὶ ^m μελάντατα γίνεται ⁿ τῶν
τριχωμάτων, ἐπεὶ καὶ τῶν κοράκων τὰ πτερώματα τὸ τελευ-
ταῖον ^o εἰς τὸ ξανθὸν χρῶμα μεταβάλλει, τῆς τροφῆς ἐν
αὐτοῖς ὑπολειπούσης. Τῶν δὲ τριχωμάτων οὐδὲν οὔτε ^p φοι- ²⁵
νικιοῦν οὔθ' ἀλουργές οὔτε πράσινον οὔτε ^q ἄλλην οὐδεμίαν
ἔχον τοιαύτην γίνεται χροάν, διὰ τὸ πάντα τὰ τοιαῦτα
χρώματα γίνεσθαι μιγνυμένων αὐτοῖς τῶν τοῦ ἡλίου αὐγῶν,
^r ἔτι δὲ τῶν τριχωμάτων ἀπάντων τῶν ὑγρῶν ^s ἐντὸς τῆς
σαρκὸς ^t συμβαίνει τὰς μεταβολάς, καὶ μηδεμίαν ^v αὐτὰ
λαμβάνει μίξιν. Δῆλον δ' ἐστίν· καὶ γὰρ τῶν πτερωμά- ²⁶
των ^w τὸ μὲν ἐξ ἀρχῆς οὐδὲν γίνεται τῷ ^x χρώματι τοιούτον,
ἀλλὰ καὶ τὰ ποικίλα τῶν ὀρνέων πάνθ' ὥς εἰπεῖν μέλανα,
οἷον ^δ τε ταῶς καὶ ἡ περιστέρα καὶ ἡ χελιδὼν· ^y ὕστερον δὲ
λαμβάνει πάσας ^z τὰς τοιαύτας ^a ποικιλίας, ^b ἥδη τῆς πέψεως
αὐτῶν ἔξω τοῦ σώματος γιγνομένης, ἔν τε τοῖς ^c πτερώμασι
καὶ τοῖς ^d καλαίοις· ὥστε συμβαίνει, ^e καθάπερ καὶ ἐπὶ τῶν
φυτῶν, ^f καὶ τούτων ἔξω ^g τοῦ σώματος γίγνεσθαι τὴν ^h τῶν
χρωμάτων πέψιν. Διὸ καὶ τὰ λοιπὰ τῶν ζώων, τὰ ^{τ'} ἐν- ²⁷
δρα καὶ ⁱ τὰ ἐρπετὰ καὶ ^k τὰ κογχύλια, ^l παντοδαπὰς ἴσχει

^h παντι L. ⁱ φοινικιοῦν L.X.Ga.Ha. ^k καὶ ante πτ. om. E. ^l ἄλ-
λους τοὺς χρόνους P. ^m μέλανα P. ⁿ τῶν] καὶ τῶν E.M.P.X. ^o εἰς
ξανθὸν X, ἐκξηρανθὲν P. ^p φοινικιοῦν L.X.Ha. ^q οὐδεμίαν ἄλλην
L.Ga.Ha. ^r ἔτι] ἔστι E.M.Ga.Ha. ^s ἐντὸς] ἐν τῇ Ha, ἐν τῷ E.L.
M.Ga. ^t συμβαίνει E.L.Ha. ^v αὐτῶν M. ^w τὸ] τὰ L. ^x τριχώ-
ματι M.P. ^y ὕστερον] ἕτερον E, ἕτερα M. ^z τὰς] ἥδη τὰς M. ^a ποι-
κιλίας] ἥδη ποικιλίας E. ^b τῆς πέψεως αὐτῶν ἥδη τοῦ σώματος ἔξω P.
^c πτερυγώμασι P. ^d κάλοις E.M, καυλοῖς X, λόφοις P. ^e καθάπερ
om. Ga. ^f καὶ τούτων om. X. ^g τοῦ] τῶν τοῦ E.L.M.Ga.Ha.
^h τῶν χρωμάτων om. Ga. ⁱ τὰ ante ἐρπ. om. X. ^k τὰ om. E.M.P.
^l πάντα δ' ἀπάσας E.P.X.

χρωμάτων ^m μορφάς, πολλῆς καὶ ⁿ τούτοις τῆς πέψεως ^o γι-
νομένης. Τὴν μὲν οὖν ^p περὶ τὰ χρώματα θεωρίαν μάλιστ' ἄν
τις ἐκ τῶν εἰρημένων δύναιτο ^q συνιδεῖν.

^m διαφορὰς X. ⁿ τούτων G^a. ^o γενομένης P. ^p περὶ] ἐκ τῶν περὶ
E.M.P.X. ^q post συνιδεῖν p: † ὁ τῆς περιστερᾶς τράχηλος διαφόρων
χρωμάτων φαντασίαν ποιεῖ διὰ τὴν τοῦ ἡλίου ἀκτῖνα. Προσβαλλούσης γὰρ
αὐτῆς τῷ τραχήλῳ τῆς ἀκτίνος παρὰ τὴν τοῦ ὀφθαλμοῦ θέσιν πρὸς ἄλλην
καὶ ἄλλην θέσιν τοῖς μὲν κυανοῦς φαίνεται, τοῖς δὲ χρυσίζων, τοῖς δὲ μέλας,
ἄλλοις ἄλλοις.

ΕΚ ΤΟΥ ΠΕΡΙ ΑΚΟΥΣΤΩΝ.

ΤΑΣ δὲ φωνὰς ἀπάσας συμβαίνει γίνεσθαι καὶ τοὺς ψό-
φους ἢ τῶν σωμάτων ἢ τοῦ ἀέρος πρὸς τὰ σώματα προσ-
πίπτοντος, οὐ τῷ τὸν ἀέρα σχηματίζεσθαι, καθάπερ οἴονται
τινες, ἀλλὰ τῷ κινεῖσθαι παραπλησίως αὐτὸν συστελλόμε-
νον καὶ ἐκτεινόμενον καὶ καταλαμβανόμενον, ἔτι δὲ συγκρού-
οντα διὰ τὰς τοῦ πνεύματος καὶ τῶν χορδῶν γιγνομένας
πληγὰς. Ὅταν γὰρ τὸν ἐφεξῆς ἀέρα πλήξῃ τὸ πνεῦμα τὸ 2
ἐμπίπτον αὐτῷ, ὁ ἀὴρ ἤδη φέρεται βία, τὸν ἐχόμενον αὐ-
τοῦ προωθῶν ὁμοίως, ὥστε πάντα τὴν φωνὴν διατείνειν τὴν
αὐτήν, ἐφ' ὅσον συμβαίνει γίνεσθαι καὶ τοῦ ἀέρος τὴν κί-
νησιν. Διαχεῖται γὰρ ἐπὶ πλέονα ἢ βία τῆς κινήσεως αὐτοῦ
γιγνομένης, ὥσπερ καὶ τὰ πνεύματα τὰ ἀπὸ τῶν ποταμῶν
καὶ ἀπὸ τῆς χώρας ἀποπνέοντα. Τῶν δὲ φωνῶν τυφλαὶ 3
μέν εἰσι καὶ νεφώδεις ὅσαι τυγχάνουσιν αὐτοῦ καταπεπι-
γμέναι· λαμπραὶ δὲ οὖσαι πόρρω διατείνουσι, καὶ πάντα
πληροῦσι τὸν συνεχῆ τόπον. Ἀναπνέομεν δὲ τὸν μὲν ἀέρα
πάντες τὸν αὐτόν, τὸ δὲ πνεῦμα καὶ τὰς φωνὰς ἐκπέμπομεν
ἀλλοίως διὰ τὰς τῶν ὑποκειμένων ἀγγείων διαφοράς, δι' ὧν
ἐκάστων τὸ πνεῦμα περαιούται [τὰ] πρὸς τὸν ἔξω τόπον.
Ταῦτα δὲ ἐστὶν ἢ τε ἀρτηρία καὶ ὁ πνεύμων καὶ τὸ στόμα. 4
Πλείστην μὲν οὖν διαφορὰν ἀπεργάζονται τῆς φωνῆς αἱ τε
τοῦ ἀέρος πληγαὶ καὶ οἱ τοῦ στόματος σχηματισμοί. Φα- 5
νερόν δ' ἐστίν· καὶ γὰρ τῶν φθόγγων αἱ διαφοραὶ πᾶσαι
γίγνονται διὰ ταύτην τὴν αἰτίαν, καὶ τοὺς αὐτοὺς ὁρῶμεν
μιμουμένους καὶ ἵππων φωνὰς καὶ βατράχων καὶ ἀηδόνων καὶ
γεράνων καὶ τῶν ἄλλων ζῶων σχεδὸν ἀπάντων, τῷ αὐτῷ
χρωμένους πνεύματι καὶ ἀρτηρίᾳ, παρὰ τὸ τὸν ἀέρα δια-
φόρως ἐκπέμπειν αὐτοὺς ἐκ τοῦ στόματος. Πολλὰ δὲ καὶ 6

τῶν ὀρνέων, ὅταν ἀκούσωσι, μιμοῦνται τὰς τῶν ἄλλων φωνὰς διὰ τὴν εἰρημένην αἰτίαν. Ὁ δὲ πνεύμων ὅταν ἢ μικρὸς καὶ πυκνὸς καὶ σκληρὸς, οὔτε δέχεσθαι τὸν ἀέρα δύναται πολὺν εἰς αὐτὸν οὔτε ἐκπέμπειν πάλιν ἔξω, οὐδὲ τὴν πληγὴν 7 ἰσχυρὰν οὐδὲ εὖρωστον ποιεῖσθαι τὴν τοῦ πνεύματος. Διὰ γὰρ τὸ εἶναι σκληρὸς καὶ πυκνὸς καὶ συνδεδεμένος οὐ δύναται λαμβάνειν τὴν διαστολὴν ἐπὶ πολὺν τόπον, οὐδὲ πάλιν ἐκ πολλοῦ διαστήματος συνάγων ἑαυτὸν ἐκθλίβειν βία τὸ πνεῦμα, καθάπερ οὐδ' ἡμεῖς ταῖς φύσιν, ὅταν ὦσι σκληραὶ καὶ 8 μήτε διαστέλλεσθαι μήτε πιέζεσθαι δύνωνται ῥαδίως. Τοῦτο γὰρ ἐστὶ τὸ ποιῶν τὴν τοῦ πνεύματος πληγὴν εὖρωστον, ὅταν ὁ πνεύμων ἐκ πολλοῦ διαστήματος συνάγων αὐτὸν ἐκθλίβῃ τὸν ἀέρα βιαίως. Δῆλον δὲ τοῦτ' ἐστίν· οὐδὲ γὰρ τῶν ἄλλων μορίων οὐθέν ἐκ μικρᾶς ἀποστάσεως δύναται 9 ποιεῖσθαι τὴν πληγὴν ἰσχυρὰν. ^a Οὔτε γὰρ τῷ σκέλει δυνατὸν ἐστὶν οὔτε τῇ χειρὶ πατάξαι σφοδρῶς οὐδὲ ἀπορρίψαι πόρρω τὸ πληγέν, εἰ μὴ τις ^b αὐτῶν ἐκατέρω ἐκ πολλοῦ λάβῃ τῆς πληγῆς τὴν ^c ἀπόστασιν. Εἰ δὲ μή, σκληρὰ μὲν ἢ πληγὴ γίνεται διὰ τὴν συντονίαν, ἐκβιάζεσθαι δὲ οὐ δύναται πόρρω τὸ πληγέν, ἐπεὶ οὔθ' οἱ καταπέλται μακρὰν δύνανται βάλλειν οὔθ' ἢ σφενδύνη οὔτε τόξον, ἂν ἢ σκληρὸν καὶ μὴ ^d δύνῃται κάμπτεσθαι, μηδὲ τὴν ἀναγωγὴν 10 ἢ νευρὰ λαμβάνειν ἐπὶ πολὺν τόπον. Ἐὰν δὲ μέγας ὁ πνεύμων ἢ καὶ μάλακός καὶ εὐτονός, πολὺν τὸν ἀέρα δύναται δέχεσθαι, καὶ τοῦτον ἐκπέμπειν πάλιν, ταμιευόμενος ὡς ἂν βούληται διὰ τὴν μαλακότητα καὶ διὰ τὸ ῥαδίως αὐτὸν συστέλλειν. Ἡ δὲ ἀρτηρία μακρὰ μὲν ὅταν ἢ καὶ στενὴ, χαλεπῶς ἐκπέμπουσιν ἔξω τὴν φωνὴν καὶ μετὰ βίας πολλῆς 11 διὰ τὸ μῆκος τῆς τοῦ πνεύματος φορᾶς. Φανερόν δ' ἐστίν· πάντα γὰρ τὰ τοὺς τραχήλους ἔχοντα μακροὺς φθέγγονται βιαίως, οἷον οἱ χῆνες καὶ γέραναι καὶ ἀλεκτρονίες. Μάλ-

Codex Ma.

^a οὐδὲ γὰρ Ma. ^b αὐτὸν ἐκατέρω ποιήσας ἐκ Ma. ^c ἀνάστασιν Ma.
^d δύναται λάμπεσθαι Ma.

λον δὲ τοῦτο καταφανές ἐστιν ἐπὶ τῶν αὐτῶν· πάντες γὰρ χαλεπῶς πληροῦσι τοὺς βόμβυκας καὶ μετὰ συντονίας πολλῆς διὰ τὸ μῆκος τῆς ἀποστάσεως. Ὑἕτι δὲ τὸ πνεῦμα¹² διὰ τὴν στενοχωρίαν ὅταν ἐντὸς θλιβόμενον εἰς τὸν ἔξω^e τόπον ἐκπέσῃ, παραχρῆμα διαχεῖται καὶ σκεδάννυται, καθάπερ καὶ τὰ ρεύματα φερόμενα διὰ τῶν εὐρίπων, ὥστε μὴ δύνασθαι τὴν φωνὴν συμμένειν μηδὲ διατείνειν ἐπὶ πολλὸν τόπον. ὙἌμα δὲ καὶ δυσταμίευτον ἀνάγκη πάντων τῶν τοιούτων εἶναι τὸ πνεῦμα καὶ μὴ ῥαδίως ὑπηρετεῖν. ὙἌσων¹³ δὲ ἐστὶ^f μέγα τὸ διάστημα τῆς ἀρτηρίας, τῶν δὲ τοιούτων ἔξω μὲν περαιουῖσθαι συμβαίνει τὸ πνεῦμα ῥαδίως, ἐντὸς δὲ φερόμενον διαχεῖσθαι διὰ τὴν εὐρυχωρίαν, καὶ τὴν φωνὴν γίνεσθαι κενὴν καὶ μὴ συνεστῶσαν, ἔτι δὲ μὴ δύνασθαι διαρρεῖσθαι τῷ πνεύματι τοὺς τοιούτους διὰ τὸ μὴ συνερείδεσθαι τὴν ἀρτηρίαν αὐτῶν. ὙἌσων δ' ἐστὶν ἀνωμάλως καὶ μὴ πάν-¹⁴τοθεν ἔχει τὴν διάστασιν ὁμοίαν, τούτους ἀναγκαῖον ἀπασῶν μετέχειν τῶν δυσχερειῶν. Καὶ γὰρ ἀνωμάλως αὐτοῖς ἀνάγκη τὸ πνεῦμα ὑπηρετεῖν καὶ θλίβεσθαι καὶ καθ' ἕτερον τόπον διαχεῖσθαι πάλιν. Βραχείας δὲ τῆς ἀρτηρίας οὔσης¹⁵ ταχὺ μὲν ἀνάγκη τὸ πνεῦμα ἐκπέμπειν καὶ τὴν πληγὴν ἰσχυροτέραν γίνεσθαι τὴν τοῦ ἀέρος, πάντας δὲ τοὺς τοιούτους ὀξύτερον φωνεῖν διὰ τὸ τάχος τῆς τοῦ πνεύματος φορᾶς. Οὐ μόνον δὲ συμβαίνει τὰς τῶν ἀγγείων διαφοράς, ἀλλὰ καὶ τὰ πάθη πάντα τὰς φωνὰς ἀλλοιοῦν. ὙἌσταν μὲν γὰρ¹⁶ ὧσιν ὑγρασίας πλήρη πολλῆς ὅ τε πνεύμων καὶ ἡ ἀρτηρία, διασπᾶται τὸ πνεῦμα καὶ οὐ δύναται περαιουῖσθαι εἰς τὸν ἔξω τόπον συνεχῶς διὰ τὸ προσκόπτειν καὶ γίνεσθαι παχὺν καὶ ὑγρὸν καὶ δυσκίνητον, καθάπερ καὶ περὶ τοὺς κατάρρους καὶ τὰς μέθας. ὙἌν δὲ ξηρὸν ἢ τὸ πνεῦμα παντελῶς, σκλη-¹⁷ροτέρα ἢ φωνὴ γίγνεται καὶ διεσπασμένη· συνέχει γὰρ ἡ νοτίς, ὅταν ἢ λεπτή, τὸν ἀέρα, καὶ ποιεῖ τινὰ τῆς φωνῆς ἀπλότητα. Τῶν μὲν οὖν ἀγγείων^g αἱ διαφοραὶ καὶ τῶν

^e τόπον om. Ma.^f μέγα] μετὰ Ma.^g αἱ om. Ma.

παθῶν τῶν περὶ ^h αὐτὰ γιγνομένων τοιαύτας ⁱ ἕκασται τὰς
 18 φωνὰς ἀποτελοῦσιν. Αἱ δὲ φωναὶ δοκοῦσι μὲν εἶναι καθ'
 οὓς ἂν ^k ἕκασται γίγνωνται τόπους, ἀκούομεν δὲ πασῶν αὐ-
 τῶν, ὅταν ἡμῖν προσπέσωσι πρὸς τὴν ἀκοήν. Ὁ γὰρ ὥσθεις
 ὑπὸ τῆς πληγῆς ἀὴρ μέχρι μὲν τινος φέρεται συνεχῆς, ἔπει-
 τα κατὰ μικρὸν αἰεὶ διακινεῖται μᾶλλον, καὶ τούτῳ γιγνώ-
 σκομεν πάντας τοὺς ψόφους καὶ τοὺς πόρρω γιγνομένους
 19 καὶ τοὺς ἐγγύς. Δῆλον δ' ἐστίν· ὅταν γὰρ τις λαβὼν κέ-
 ραμον ἢ αὐλὸν ἢ σάλπιγγα, προσθείς τε ἑτέρῳ πρὸς τὴν
 ἀκοήν, διὰ τούτων λαλῇ, πᾶσαι δοκοῦσιν αἱ φωναὶ παντελῶς
 εἶναι πλησίον τῆς ἀκοῆς διὰ τὸ μὴ σκεδάννυσθαι τὸν ἀέρα
 φερόμενον, ἀλλὰ διατηρεῖσθαι τὴν φωνὴν ὁμοίαν ὑπὸ τοῦ
 20 περιέχοντος ὀργάνου. Καθάπερ ^l οὖν καὶ ἐπὶ τῆς γραφῆς,
 ὅταν τις τοῖς χρώμασι τὸ μὲν ὅμοιον ποιήσῃ τῷ πόρρω τὸ
 δὲ τῷ πλησίον, τὸ μὲν ἡμῖν ἀνακεχωρηκέναι δοκεῖ τῆς γρα-
 φῆς τὸ δὲ ^m προέχειν, ἀμφοτέρων αὐτῶν ὄντων ἐπὶ τῆς αὐ-
 τῆς ἐπιφανείας, οὕτω καὶ ἐπὶ τῶν ψόφων καὶ τῆς φωνῆς,
 ὅταν ⁿ ἢ μὲν ἤδη διαλελυμένη προσπίπτῃ πρὸς τὴν ἀκοήν ἢ
 δέ τις συνεχῆς, ἀμφοτέρων αὐτῶν ἀφικνουμένων πρὸς τὸν
 αὐτὸν τόπον, ἢ μὲν ἀφεστηκέναι πόρρω δοκεῖ τῆς ἀκοῆς ἢ
 δ' εἶναι σύνεγγυς, διὰ τὸ τὴν ^o μέντοι πόρρωθεν ὁμοίαν εἶναι,
 21 τὴν δὲ πλησίον. Σαφεῖς δὲ μάλιστα αἱ φωναὶ γίγνονται
 παρὰ τὴν ἀκρίβειαν ^p τὴν τῶν φθόγγων. Ἀδύνατον γὰρ
 μὴ τελέως τούτων διηρθρωμένων τὰς φωνὰς εἶναι σαφεῖς, κα-
 θάπερ καὶ τὰς τῶν δακτυλίων σφραγίδας, ὅταν μὴ διατυπω-
 θῶσιν ἀκριβῶς. Διόπερ οὔτε τὰ παιδία δύνανται διαλέγε-
 σθαι σαφῶς, οὔτε οἱ μεθύοντες, οὔτε οἱ γέροντες, οὔθ' ὅσοι
 φύσει τραυλοὶ τυγχάνουσιν ὄντες, οὔθ' ὅλως ὅσων εἰσὶν αἱ
 22 γλῶτται καὶ τὰ στόματα δυσκίνητα. Ὡς περ γὰρ καὶ τὰ
^q χαλκεῖα καὶ τὰ κέρατα συνηχοῦντα ποιεῖ τοὺς ἀπὸ τῶν
 ὀργάνων φθόγγους σαφεστέρους, οὕτως καὶ ἐπὶ τῆς δια-

^h αὐτὰ] τὰ αὐτὰ M^a. ⁱ ἕκαστα M^a. ^k ἕκασται] ἐν ἐκάστη M^a.

^l οὖν om. M^a. ^m περιέχειν M^a. ⁿ ἢ] γὰρ ἢ M^a. ^o μέντοι] μὲν τῇ?
^p τὴν ante τῶν om. M^a. ^q χαλκία M^a.

λέκτου πολλὴν ἀσάφειαν ἀπεργάζεται τὰ ἐκπίπτοντα τῶν πνευμάτων ἡ ἐκ τοῦ στόματος, ὅταν μὴ διατυπωθῶσιν ὁμοίως. Οὐ μόνον ὁ δὲ ἑαυτῶν τινὰ παρεμφαίνουσιν ἀσάφειαν, ἀλλὰ καὶ τοὺς διηρθρωμένους τῶν φθόγγων ἐμποδίζουσιν, ἀνομοίας αὐτῶν γιγνομένης τῆς περὶ τὴν ἀκοὴν κινήσεως. Διὸ καὶ μᾶλλον ἐνὸς ἀκούοντες συνίεμεν ἢ πολλῶν ἅμα ταῦτὰ λεγόντων, καθάπερ καὶ ἐπὶ τῶν χορδῶν· καὶ πολὺ ἥττον, ὅταν προσανλῇ τις ἅμα καὶ κιθαρίζῃ, διὰ τὸ συγχεῖσθαι τὰς φωνὰς ὑπὸ τῶν ἐτέρων. Οὐχ ἥκιστα δὲ τοῦτο ἐπὶ τῶν συμ-²³ φωνιῶν φανερόν ἐστιν· ἀμφοτέρους γὰρ ἀποκρύπτεσθαι τοὺς ἤχους συμβαίνει ὑπ' ἀλλήλων. Ἀσαφεῖς μὲν οὖν φωναὶ γίνονται διὰ τὰς εἰρημένας αἰτίας, λαμπραὶ δὲ γίνονται καθάπερ ἐπὶ τῶν χρωμάτων· καὶ γὰρ ἐκεῖ τὰ μάλιστα δυνάμενα τὰς ὀψεις κινεῖν, ταῦτα εἶναι συμβαίνει τῶν χρωμάτων λαμπρότατα. Ὁ δὲ αὐτὸν τρόπον τῶν φωνῶν ταύτας²⁵ ὑποληπτέον εἶναι λαμπροτάτας, ὅσαι μάλιστα δύνανται προσπίπτουσαι κινεῖν τὴν ἀκοήν. Τοιαῦται δὲ εἰσιν αἱ σαφεῖς καὶ πυκναὶ καὶ καθαραὶ καὶ πόρρω δυνάμεναι διατείνειν· καὶ γὰρ ἐν τοῖς ἄλλοις αἰσθητοῖς ἅπασιν τὰ ἰσχυρότερα καὶ πυκνότερα καὶ καθαρώτερα σαφεστέρας ποιεῖ τὰς αἰσθήσεις. Δῆλον δὲ τὸ γὰρ τελευταῖον αἱ φωναὶ πᾶσαι γίνονται²⁶ κωφαί, τοῦ ἀέρος ἤδη διαχεομένου. Δῆλον δ' ἐστὶ καὶ πὶ τῶν αὐλῶν. Τὰ γὰρ ἔχοντα τῶν δευτέρων τὰς γλώττας πλαγίας μαλακωτέραν μὲν ἀποδίδωσι τὴν φωνήν, οὐχ ὁμοίως δὲ λαμπράν· τὸ γὰρ πνεῦμα φερόμενον εὐθέως εἰς εὐρυχωρίαν ἐμπίπτει, καὶ οὐκέτι φέρεται σύντονον οὐδὲ συνεστηκός, ἀλλὰ διεσκεδασμένον. Ἐν δὲ ταῖς²⁷ σκληροτέραις γλώτταις ἢ φωνὴ γίνεται σκληροτέρα καὶ λαμπροτέρα, ἂν πιέσῃ τις αὐτὰς μᾶλλον τοῖς χείλεσιν, διὰ τὸ φέρεσθαι τὸ πνεῦμα βιαίότερον. Αἱ μὲν οὖν λαμπραὶ τῶν φωνῶν γίνονται διὰ τὰς εἰρημένας αἰτίας· παρὸ καὶ δοκοῦσιν οὐ χείρους εἶναι τῶν λευκῶν αἱ καλούμεναι φαιαί. Πρὸς γὰρ τὰ πάθη καὶ τὰς²⁸

¹ ἐκ τοῦ στόματος om. Ma. ² δὲ om. Ma. ³ τὸν om. Ma. ⁴ κινεῖν] λιπεῖν Ma. ⁵ δέ] daí Ma. ⁶ συγκροτέραις γλώσσαις Ma.

πρεσβυτέρας ἡλικίας μᾶλλον ἀρμόττουσιν αἱ τραχύτεραι καὶ
 μικρὸν ^γ ὑποσυγκεχυμέναι καὶ μὴ λίαν ἔχουσιν τὸ λαμπρὸν
^z ἐκφανές. Ἐν αὖτε καὶ διὰ τὴν συντονίαν οὐχ ὁμοίως εἰσὶν
^a εὐπειθεῖς. Τὸ γὰρ βίᾳ φερόμενον δυσταμίευτον. Οὐτε
 29 γὰρ ἐπιτείνειν ῥάδιον, ὥς βούλεται τις, οὐτε ἀνιέναι. Ἐπὶ
 δὲ τῶν αὐλῶν γίνονται αἱ φωναὶ λαμπραί, καὶ τῶν ἄλλων
 ὀργάνων, ὅταν τὸ ἐκπίπτον πνεῦμα πυκνὸν ᾖ καὶ σύντονον.
 Ἀνάγκη γὰρ καὶ τοῦ ἑξωθεν ἀέρος τοιαύτας γίγνεσθαι τὰς
 πληγὰς, καὶ μάλιστα τὰς φωνὰς οὕτω διαπέμπεσθαι συνε-
 στώσας πρὸς τὴν ἀκοήν, ὥσπερ καὶ τὰς ὁσμὰς καὶ τὸ φῶς
 30 καὶ τὰς θερμότητας. Καὶ γὰρ πάντα ταῦτα ἀραιότερα
 φαινόμενα πρὸς τὴν αἴσθησιν ἀσημότερα γίγνεται, καθά-
 περ καὶ οἱ χυλοὶ κραθέντες τῷ ὕδατι καὶ ἑτέροις χυλοῖς.
 Τὸ γὰρ ἑαυτοῦ παρέχον αἴσθησιν ἀσαφεῖς ἐκάστῳ ποιεῖ τὰς
 31 δυνάμεις. Ἀπὸ δὲ τῶν ἄλλων ὀργάνων οἱ τῶν κεράτων
 ἦχοι πυκνοὶ καὶ συνεχεῖς πρὸς τὸν ἀέρα προσπίπτοντες ποι-
 οῦσι τὰς φωνὰς ἀμαυράς· διὸ δεῖ τὸ κέρας τὴν φύσιν ἔχειν
 τῆς αὐξήσεως ὁμαλὴν καὶ λείαν καὶ μὴ ταχέως ἐκδεδραμη-
 32 κυῖαν. Ἀνάγκη γὰρ μαλακώτερα καὶ χαυνότερα γίγνεσθαι
 τὰ τοιαῦτα τῶν κεράτων, ὥστε τοὺς ἦχους διασπᾶσθαι καὶ
 μὴ συνεχεῖς ἐκπίπτειν δι' αὐτῶν μηδὲ γεγωνεῖν ὁμοίως διὰ
 33 τὴν μαλακότητα καὶ τὴν ἀραιότητα τῶν πόρων. Μηδὲ πά-
 λιν εἶναι δυσσαυξῆ τὴν φύσιν, μηδὲ τὴν σύμφυσιν ἔχειν πυκνὴν
 καὶ σκληρὰν καὶ δύσφορον· καθ' ὃ τι γὰρ ἂν προσκόψῃ
 φερόμενος ὁ ἦχος, αὐτοῦ λαμβάνει τὴν κατάπαυσιν καὶ οὐκ-
 ἔτι περαιουῖται πρὸς τὸν ἑξω τόπον, ὥστε κωφούς καὶ ἀνω-
 μάλους ἐκπίπτειν τοὺς ἦχους ἐκ τῶν τοιούτων κεράτων.
 34 Ὅτι δὲ ἡ φορὰ γίγνεται κατὰ τὴν εὐθυπορίαν, φανερόν
 ἐστίν ἐπὶ τῶν ἰστῶν καὶ ὅλως ἐπὶ τῶν ξύλων τῶν μεγάλων,
 ὅταν αὐτὰ βασανίζωσιν. Ὅταν γὰρ κρούσωσιν ἐκ τοῦ ἑτέ-
 ρου ἄκρου, κατὰ τὸ ἕτερον ὁ ἦχος φέρεται συνεχῆς, εἰ μὴ
 τι ἔχῃ σύντριμμα τὸ ξύλον· εἰ δὲ μὴ, μέχρι τούτου ^b προελ-

^γ ὑποσυγκεχυμέναι M^a. ^z ἐκφανές M^a. ^a ἀπειθεῖς M^a. ^b προσελ-
 θὼν M^a.

θὼν αὐτοῦ καταπαύεται διασπασθεῖς. Περικάμπτει δὲ καὶ 35
 τοὺς ὄζους, καὶ οὐ δυνατὸς δι' αὐτῶν εὐθυπορεῖν. Κατάδη-
 λον δὲ τοῦτό ἐστι καὶ ἐπὶ τῶν χαλκείων, ὅταν ῥινῶσι τὰς
 ἀπηρτημένας στολίδας τῶν ἀνδριάντων ἢ τὰ πτερύγια, τῷ
 συμμύειν· διὸ ῥοῖζον καὶ πολὺν ἦχον ἀφιάσι καὶ ψόφον.
 Ἄν δέ τις αὐτὰ ταινία διαδήσῃ, παύεσθαι συμβαίνει τὸν 36
 ἦχον· ἕως γὰρ τούτου προελθὼν ὁ τρόμος, ὅταν ^cπροσκόψῃ
 πρὸς τὸ μαλακόν, αὐτοῦ ποιεῖται τὴν κατάπαυσιν. ^d Πολὺ
 δὲ καὶ ἡ ὀπτησις ἢ τῶν κεράτων συμβάλλεται καὶ πρὸς εὐ-
 φωνίαν. Μᾶλλον μὲν γὰρ κατοπτηθέντα παραπλήσιον τὸν 37
 ἦχον ἔχουσι τῷ κεράμῳ διὰ τὴν σκληρότητα καὶ τὴν σύγκαυ-
 σιν· ἐὰν δέ τις αὐτὰ καταδεέστερον ὀπτήσῃ, ἀπαλώτερον μὲν
 ἀφίησι διὰ τὴν μαλακότητα τὸν ἦχον, οὐ δύναται δὲ γεγω-
 νεῖν ὁμοίως. Διὸ καὶ τὰς ἡλικίας ἐκλέγονται· τὰ μὲν γὰρ 38
 τῶν γερόντων ἐστὶ ξηρὰ καὶ πεπωρωμένα καὶ χαῦνα, τὰ δὲ
 τῶν νέων ἀπαλὰ παντελῶς καὶ πολλὴν ἔχοντα ἐν αὐτοῖς
 ὑγρασίαν. Δεῖ δὲ εἶναι, καθάπερ εἴρηται, τὸ κέρας ξηρὸν
 καὶ πυκνὸν ὁμαλῶς καὶ εὐθύπορον καὶ λεῖον. Οὕτω γὰρ 39
 ἂν μάλιστα συμβαίνοι καὶ τοὺς ἦχους πυκνοὺς καὶ λείους
^e καὶ ὁμαλοὺς φέρεσθαι δι' αὐτῶν, καὶ τοῦ ἔξωθεν ἀέρος τὰς
 πληγὰς γίνεσθαι τοιαύτας, ἐπεὶ καὶ τῶν χορδῶν εἰσὶν αἱ
 λειόταται βέλτισται καὶ τοῖς πᾶσιν ὁμαλώταται, καὶ τὴν κα-
 τεργασίαν ἔχουσι πάντοθεν ὁμοίαν, καὶ τὰς συμβολὰς ἀδή-
 λους τὰς τῶν νεύρων· οὕτω γὰρ συμβαίνει καὶ ταύτας ποιεῖ-
 σθαι τὰς τοῦ ἀέρος πληγὰς ὁμοιοτάτας. Δεῖ δὲ καὶ τῶν 40
 αὐλῶν εἶναι τὰς γλώττας πυκνὰς καὶ λείας καὶ ὁμαλὰς, ὅπως
 ἂν καὶ τὸ πνεῦμα διαπορεύηται δι' αὐτῶν λεῖον καὶ ὁμα-
 λὸν καὶ μὴ διεσπασμένον. Διὸ καὶ τὰ βεβρεγμένα τῶν
 ζευγῶν καὶ τὰ πεπωκότα τὸ σίαλον εὐφωνότερα γίγνεται,
 τὰ δὲ ξηρὰ κακόφωνα, ὅ γὰρ ἀήρ διὰ ὑγροῦ καὶ λείου
 φέρεται μαλακὸς καὶ ὁμαλός. Δῆλον δέ· καὶ γὰρ αὐτὸ τὸ 41
 πνεῦμα, ὅταν ἔχῃ νοτίδα, πολὺ ἥττον προσκόπτει πρὸς τὰ

^c προκόψῃ Ma.^d πολλή Ma.^e καὶ ὁμαλοὺς om. Ma.

ζεύγη καὶ διασπᾶται· τὸ δὲ ξηρὸν μᾶλλον ἀντιλαμβάνε-
 ται καὶ τὴν πληγὴν ποιεῖται σκληροτέραν διὰ τὴν βίαν.
 Αἱ μὲν οὖν διαφοραὶ τῶν ἤχων γίνονται διὰ τὰς εἰρημένας
 42 αἰτίας. Σκληραὶ δ' εἰσὶ τῶν φωνῶν ὅσαι βιαίως πρὸς τὴν
 ἀκοὴν προσπίπτουσι· διὸ καὶ μάλιστα παρέχουσι τὸν ^fτό-
 νον. Τοιαῦται δ' εἰσὶν αἱ δυσκινήτοτεραι καὶ μετὰ πλεί-
 στης φερόμεναι βίας· τὸ γὰρ ὑπεῖκον ταχέως οὐ δύναται
 43 τὴν πληγὴν ὑπομένειν, ἀλλ' ἀποπηδᾷ πρότερον. Δῆλον
 δέ· τὰ γὰρ ὑπέρογκα τῶν βελῶν βιαιοτάτην φέρεται τὴν
 φοράν, καὶ τὰ ρεύματα φερόμενα διὰ τῶν εὐρίπων· καὶ
 γὰρ ταῦτα γίγνεται σφοδρότατα περὶ αὐτὰς τὰς στενο-
 χωρίας οὐ δυνάμενα ταχέως ὑπεῖκιν, ἀλλὰ ὑπὸ πολλῆς
 ὠθούμενα βίας. Ὅμοίως δὲ τοῦτο συμβαίνει καὶ ^gπερὶ τὰς
 44 φωνὰς καὶ τοὺς ψόφους. Φανερόν δ' ἐστίν· πάντες γὰρ οἱ
 βίαιοι γίνονται σκληροί, καθάπερ καὶ τῶν κιβωτίων καὶ
 τῶν στροφέων, ὅταν ἀνοίγωνται βιαίως, καὶ τοῦ χαλκοῦ καὶ
^hτοῦ σιδήρου. Καὶ γὰρ ἀπὸ τῶν ἀκμόνων γίγνεται σκληρὸς
 καὶ μαλακός, ὅταν ἐλαύνωσι κατεψυγμένον καὶ σκληρὸν ἤδη
 45 τὸν σίδηρον. Ἔτι δὲ ἀπὸ τῆς ρίνης, ὅταν ρινῶσι καὶ ⁱχα-
 ράττωσι τὰ σιδήρια καὶ τοὺς πρίονας, ἐπεὶ καὶ τῶν βροντῶν
 αἱ βιαιόταται γίνονται σκληρόταται καὶ τῶν ὑδάτων τὰ κα-
 λούμενα ῥαγδαῖα τὴν βίαν. Ἡ μὲν γὰρ ταχυτῆς τοῦ πνεύ-
 46 ματος ποιεῖ τὴν φωνὴν ὀξεῖαν, ἡ δὲ βία σκληράν. Διόπερ
 οὐ μόνον συμβαίνει τοὺς αὐτοὺς ὅτε μὲν ὀξύτεραν ὅτε δὲ βα-
 ρυτέραν, ἀλλὰ καὶ σκληροτέραν καὶ μαλακωτέραν. Καίτοι
 τινὲς ὑπολαμβάνουσι διὰ τὴν σκληρότητα τῶν ἀρτηριῶν τὰς
 φωνὰς γίνεσθαι σκληράς, διαμαρτάνοντες· τοῦτο μὲν γὰρ
 βραχὺ τι συμβάλλεται παντελῶς, ἀλλ' ἡ τοῦ πνεύματος
 47 γιγνομένη πληγὴ βιαίως ὑπὸ τοῦ πνεύμονος. Ὡσπερ γὰρ
 καὶ τὰ σώματα τῶν μὲν ἐστὶν ὑγρὰ καὶ μαλακὰ τῶν δὲ σκλη-
 ρὰ καὶ σύντονα, τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ ὁ πνεύμων. Διόπερ
 τῶν μὲν μαλακὸν ἐκπίπτει τὸ πνεῦμα, τῶν δὲ σκληρὸν καὶ

^f πόνον Ma. ^g libri παρὰ. ^h τοῦ om. Ma. ⁱ χαράσωσι Ma.

βίαιον, ἐπεὶ διότι γε τὴν ἀρτηρίαν αὐτὴν μικράν τινα συμβαίνει παρέχεσθαι δύναμιν, ῥάδιον συνιδεῖν. Οὐδεμία γάρ 48 ἐστὶν ἀρτηρία σκληρὰ τοῖς αὐλοῖς ὁμοίως· ἀλλ' οὐθὲν ἦττον δι' αὐτοῦ καὶ διὰ τούτων φερομένου τοῦ πνεύματος οἱ μὲν μαλακῶς αὐλοῦσιν οἱ δὲ σκληρῶς. Δῆλον δὲ τοῦτ' ἐστὶ καὶ ἐπ' αὐτῆς τῆς αἰσθήσεως· καὶ γὰρ ἂν ἐπιτείνῃ τις τὸ πνεῦμα βιαιότερον, εὐθέως ἢ φωνὴ γίγνεται σκληροτέρα διὰ τὴν βίαν, καὶ ἢ μαλακωτέρα. Τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον καὶ ἐπὶ τῆς 49 σάλπιγγος· διὸ καὶ πάντες, ὅταν κωμάζωσιν, ἀνιᾶσιν ἐν τῇ σάλπιγγι τὴν τοῦ πνεύματος συντονίαν, ὅπως ἂν ποιῶσι τὸν ἦχον ὡς μαλακώτατον. Φανερόν δ' ἐστὶ καὶ ἐπὶ τῶν ὀργάνων. Καὶ γὰρ αἱ κατεστραμμέναι χορδαί, καθάπερ εἴρηται, τὰς φωνὰς ποιοῦσι σκληροτέρας, καὶ τὰ κατωπτημένα τῶν κεράτων. Καὶ ^kτις ἄπτηται τῶν χορδῶν ταῖς χερσὶ βιαίως 50 καὶ μὴ μαλακῶς, ἀνάγκη καὶ τὴν ἀνταπόδοσιν αὐτὰς οὕτω πάλιν ποιεῖσθαι βιαιότεραν. Αἱ δὲ ἦττον κατεστραμμέναι καὶ τὰ ὠμότερα τῶν κεράτων τὰς φωνὰς ποιεῖ μαλακωτέρας, καὶ τὰ μακρότερα τῶν ὀργάνων. Αἱ γὰρ τοῦ ἀέρος πληγαὶ 51 καὶ ^lβραδύτεραι καὶ μαλακώτεραι γίνονται διὰ τὰ μήκη τῶν τόπων, αἱ δ' ἐπὶ τῶν βαρυτέρων σκληρόταται διὰ τὴν κατὰ τασιν τῶν χορδῶν. Δῆλον δ' ἐστίν· καὶ γὰρ αὐτοῦ τοῦ ὀργάνου σκληροτέρας συμβαίνει γίνεσθαι τὰς φωνὰς, ὅταν μὴ κατὰ μέσον ^mτις ἄπτηται τῶν χορδῶν, διὰ τὸ μᾶλλον αὐτῶν τὰ πρὸς αὐτῷ τῷ ζυγῷ καὶ τῷ χορδοτόνῳ κατατε- 52 τάσθαι. Συμβαίνει δὲ καὶ τὰ νερθήκινα τῶν ὀργάνων τὰς φωνὰς ἔχειν ἀπαλωτέρας· οἱ γὰρ ἦχοι πρὸς μαλακὸν προσπίπτοντες οὐχ ὁμοίως ἀποπηδῶσι μετὰ βίας. Τραχύνεσθαι δὲ συμβαίνει τὰς φωνὰς, ὅταν ἢ πληγὴ μὴ μία γένηται τοῦ ἀέρος παντός, ἀλλὰ πολλαχῇ κατὰ μικρὰ διεσπασμένη. Καθ' αὐτὸ γὰρ ἕκαστον τῶν τοῦ ἀέρος μορίων προσπίπτουν 53 πρὸς τὴν ἀκοήν, ὡς ἂν ἀπὸ πληγῆς ἐτέρας ὄν, διεσπασμένην ποιεῖ τὴν αἴσθησιν, ὥστε τὴν μὲν διαλείπειν τὴν φωνήν, τὴν

δὲ προσπίπτειν βιαιότερον, καὶ γίγνεσθαι τὴν ἀφὴν τῆς ἀκοῆς ἀνομοίαν, ὥσπερ ⁿκαὶ ὅταν τι τῶν τραχέων ἡμῖν προσ-
 54 πίπτῃ πρὸς τὸν χρῶτα. Μάλιστα δὲ τοῦτο συμφανές ἐστιν ἐπὶ τῆς ρίνης· διὰ γὰρ τὸ τὴν τοῦ ἀέρος πληγὴν ἅμα γίγνεσθαι ^oκατὰ μικρὰ καὶ πολλά, τραχεῖς οἱ ψόφοι προσ-
 πίπτουσιν ἀπ' αὐτῶν πρὸς τὴν ἀκοήν, καὶ μᾶλλον, ὅταν πρὸς σκληρόν τι παρατρίβωνται, καθάπερ καὶ ἐπὶ τῆς ἀφῆς· τὰ γὰρ σκληρὰ καὶ τραχέα βιαιότερον ποιεῖται τὴν αἴσθησιν.
 55 Δῆλον δὲ τοῦτό ἐστι καὶ ἐπὶ τῶν ρευμάτων· τοῦ γὰρ ἐλαίου γίνεται πολὺ πάντων τῶν ὑγρῶν ὁ ψόφος ἀδηλότερος διὰ τὴν συνέχειαν τὴν τῶν μορίων. Λεπταὶ δ' εἰσὶ τῶν φωνῶν, ὅταν
 56 ὀλίγον ἢ τὸ πνεῦμα τὸ ἐκπίπτον. Διὸ καὶ τῶν παιδίων γίνονται λεπταί, καὶ τῶν γυναικῶν καὶ τῶν εὐνούχων, ὁμοίως δὲ καὶ τῶν διαλελυμένων διὰ νόσον ἢ πόνον ἢ ἀτροφίαν· οὐ δύνανται γὰρ πολὺ τὸ πνεῦμα διὰ τὴν ἀσθένειαν ἐκπέμπειν.
 57 Δῆλον δ' ἐστὶ καὶ ἐπὶ τῶν χορδῶν· ἀπὸ γὰρ τῶν λεπτῶν καὶ τὰ φωνία γίνεται λεπτὰ καὶ στενὰ καὶ τριχώδη, διὰ τὸ καὶ τοῦ ἀέρος τὴν πληγὴν γίγνεσθαι ^pκατὰ στενόν. Οἷας γὰρ ἂν τὰς ἀρχὰς ἔχωσι τῆς κινήσεως αἱ τοῦ ἀέρος πληγαί, τοιαύ-
 τας καὶ τὰς φωνὰς συμβαίνει γίγνεσθαι προσπιπτούσας πρὸς τὴν ἀκοήν, οἷον ἀραιὰς ἢ πυκνάς, ἢ μαλακὰς ἢ σκληράς, ἢ
 58 λεπτὰς ἢ παχείας. Ἄεὶ γὰρ ὁ ἕτερος ἀὴρ τὸν ἕτερον κινῶν ὡσαύτως ποιεῖ τὴν φωνὴν ἅπασαν ^qὁμοίαν, καθάπερ ἔχει καὶ ἐπὶ τῆς ὀξύτητος καὶ τῆς βαρύτητος· καὶ γὰρ τὰ τάχῃ τὰ τῆς πληγῆς τὰ ἕτερα τοῖς ἐτέροις συνακολουθοῦντα διαφύ-
 59 λᾷται τὰς φωνὰς ταῖς ἀρχαῖς ὁμοίως. Αἱ δὲ πληγαὶ γίνονται μὲν τοῦ ἀέρος ὑπὸ τῶν χορδῶν πολλαὶ καὶ κεχωρισμέναι, διὰ δὲ μικρότητα τοῦ μεταξὺ χρόνου τῆς ἀκοῆς οὐ δυναμένης συναισθάνεσθαι τὰς ^rδιαλείψεις, μία καὶ συνεχὴς ἡμῖν ἢ φωνὴ φαίνεται, καθάπερ καὶ ἐπὶ τῶν χρωμάτων· καὶ γὰρ τούτων τὰ διεστηκότα δοκεῖ πολλάκις ἡμῖν συνάπτειν ἀλλή-
 60 λοις, ὅταν φέρονται ταχέως. Τὸ δὲ αὐτὸ συμβαίνει τοῦτο

ⁿ καὶ om. M^a. ^o κατὰ] καὶ γὰρ M^a. ^p κατάστενον M^a. ^q ὁμοίως M^a. ^r διαλήψεις M^a.

καὶ περὶ τὰς συμφωνίας. Διὰ γὰρ τὸ περισυγκαταλαμβάνεσθαι τοὺς ἑτέρους ἤχους ὑπὸ τῶν ἑτέρων, καὶ γίγνεσθαι τὰς καταπαύσεις αὐτῶν ἅμα, λανθάνουσιν ἡμᾶς αἱ μεταξύ γιγνόμεναι φωναί. Πλεονάκεις μὲν γὰρ ἐν πάσαις ταῖς συμφωνίαις ὑπὸ τῶν ὀξυτέρων φθόγγων αἱ τοῦ ἀέρος γίγνονται πληγαὶ διὰ τὸ τάχος τῆς κινήσεως· ^sτὸν δὲ τελευταῖον τῶν ἤχων ἅμα συμβαίνει προσπίπτειν ἡμῖν πρὸς τὴν ἀκοὴν καὶ τὸν ἀπὸ τῆς βραδυτέρας γιγνόμενον. ^vὩστε τῆς ἀκοῆς οὐδὲ δυναμένης αἰσθάνεσθαι, καθάπερ εἴρηται, τὰς μεταξύ φωνάς, ἅμα δοκοῦμεν ἀμφοτέρων τῶν φθόγγων ἀκούειν συνεχῶς. Παχεῖαι δ' εἰσὶ τῶν φωνῶν τὸναντίον, ὅταν ἢ τὸ πνεῦμα πολὺ καὶ ἀθρόον ἐκπίπτον· διὸ καὶ τῶν ἀνδρῶν εἰσὶ παχύτεραι καὶ τῶν τελείων αὐλῶν, καὶ μᾶλλον ὅταν πληρώσῃ τις αὐτοὺς τοῦ πνεύματος. Φανερόν δ' ἐστίν· καὶ γὰρ ἂν πίεσθαι ⁶² τις τὰ ζεύγη, μᾶλλον ὀξυτέρα ἢ φωνὴ γίγνεται καὶ λεπτότερα. Καὶ κατασπάσῃ τις τὰς σύριγγας, καὶ δὲ ἐπιλάβῃ, ^tπαμπλείων ὁ ὄγκος γίγνεται τῆς φωνῆς διὰ τὸ πλῆθος τοῦ πνεύματος, καθάπερ καὶ ἀπὸ τῶν παχυτέρων χορδῶν. Πα- ⁶⁴χεῖαι δὲ γίγνονται καὶ τῶν τραγιζόντων καὶ τῶν βραγχιώντων, καὶ μετὰ τοὺς ἐμέτους, διὰ τὴν τραχύτητα τῆς ἀρτηρίας καὶ διὰ τὸ μὴ ὑπεξάγειν ἀλλ' αὐτοῦ προσκόπτουσιν ἀνειλίσθαι τὴν φωνὴν καὶ λαμβάνειν ὄγκον, καὶ μάλιστα διὰ τὴν ὑγρότητα τοῦ σώματος. Λιγυραὶ δ' εἰσὶ τῶν φωνῶν αἱ ⁶⁵λεπταὶ καὶ πυκναί, καθάπερ καὶ ἐπὶ τῶν τεττίγων καὶ τῶν ἀκρίδων καὶ αἱ τῶν ἀηδόνων, καὶ ὅλως ὅσαις λεπταῖς οὔσαις μηθεὶς ἀλλότριος ἤχος παρακολουθεῖ. Ὅλως γὰρ οὐκ ἐστὶν οὔτ' ἐν ὄγκῳ φωνῆς τὸ λιγυρόν, οὔτ' ἐν τόνοις ἀνιεμένοις καὶ βαρέσιν, οὔτ' ἐν ταῖς τῶν φθόγγων ἀφαῖς, ἀλλὰ μᾶλλον ὀξύτητι καὶ λεπτότητι καὶ ἀκριβείᾳ. Διὸ καὶ τῶν ὀργάνων ⁶⁶τὰ λεπτὰ καὶ σύντονα καὶ μὴ ἔχοντα κέρας τὰς φωνὰς ἔχει λιγυρωτέρας· ὁ γὰρ ἀπὸ τῶν ὑδάτων ἤχος, καὶ ὅλως ὅταν ἀπὸ τινος γιγνόμενος παρακολουθῇ, συνέχει τὴν ἀκριβείαν

^s τὸ M^a. ^t παμπλείων habeat M^a. necne non liquet.

τὴν τῶν φθόγγων. Σαθραὶ δ' εἰσὶ καὶ ^νπαρερρυκυῖαι τῶν
 φωνῶν ὅσαι μέχρι τινὸς φερόμεναι συνεχεῖς διασπῶνται.
 67 Φανερώτατον δὲ τοῦτ' ἐστὶν ἐπὶ τοῦ κεράμου· πᾶς γὰρ ὁ ἐκ
 πληγῆς ῥαγεῖς ποιεῖ τὸν ἦχον σαθρόν, διασπωμένης τῆς κινή-
 σεως κατὰ τὴν πληγὴν, ὥστε μηκέτι γίνεσθαι τοὺς ἐκπί-
 πτοντας ἦχους συνεχεῖς. Ὅμοίως δὲ τοῦτο συμβαίνει καὶ
 ἐπὶ τῶν ἐρρωγόντων κεράτων καὶ ἐπὶ τῶν χορδῶν ^ωτῶν παρα-
 68 νευρισμένων. Ἐπὶ πάντων ^κ γὰρ τῶν τοιούτων μέχρι μὲν
 τινος ὁ ἦχος φέρεται συνεχῆς, ἔπειτα διασπᾶται, καθ' ὃ τι αὖ
 ἢ μὴ συνεχὲς τὸ ὑποκείμενον, ὥστε μὴ μίαν γίνεσθαι πλη-
 γὴν ἀλλὰ διεσπασμένην, καὶ φαίνεσθαι τὸν ἦχον σαθρόν.
 69 Σχεδὸν γὰρ παραπλήσιαι τυγχάνουσιν οὖσαι ταῖς τραχείαις·
 πλὴν ἐκεῖναι μὲν εἰσιν ἀπ' ἀλλήλων κατὰ μικρὰ μέρη διε-
 σπασμέναι, τῶν δὲ σαθρῶν αἱ πλείσται τὰς μὲν ἀρχὰς ἔχουσι
 συνεχεῖς, ἔπειτ' εἰς πλείω μέρη τὴν διαίρεσιν λαμβάνουσιν.
 70 Δασεῖαι δ' εἰσὶ τῶν φωνῶν ὅσαις ἔσωθεν τὸ πνεῦμα εὐθέως
 συνεκβάλλομεν μετὰ τῶν φθόγγων, ψιλαὶ δ' εἰσὶ τοῦναντίον
 ὅσαι γίνονται χωρὶς τῆς τοῦ πνεύματος ἐκβολῆς. ^υ Ἀπορ-
 ρήγνυσθαι δὲ συμβαίνει τὰς φωνάς, ὅταν μηκέτι δύνωνται τὸν
 ἀέρα μετὰ πληγῆς ἐκπέμπειν, ἀλλ' ὁ περὶ τὸν πνεύμονα τό-
 71 πος αὐτῶν ὑπὸ τῆς διαστάσεως ἐκλυθῇ. ^ω Ὡσπερ γὰρ καὶ τὰ
 σκεύη καὶ τοὺς ὄμους ἐκλύεσθαι συμβαίνει τὸ τελευταῖον συν-
 τόνως, οὕτως καὶ τὸν περὶ τὸν πνεύμονα τόπον. Κουφον
 γὰρ ἔξω φέρεσθαι τὸ πνεῦμα διὰ τὸ μὴ γίνεσθαι βίαιον αὐ-
 τοῦ τὴν πληγὴν. Ἄμα δὲ καὶ διὰ τὸ τετραχύνθαι τὴν ἀρ-
 τηρίαν αὐτῶν ἰσχυρῶς, οὐ δύναται τὸ πνεῦμα ἔξω φέρεσθαι
 συνεχές, ἀλλὰ διεσπασμένον, ὡς ἀπερρωγυίας γίνεσθαι τὰς
 72 φωνὰς αὐτῶν. Καί τινες οἴονται διὰ τὴν τοῦ ^κ πνεύματος
 γλισχρότητα τὸ πνεῦμα οὐ δύνασθαι περαιοῦσθαι περὶ τὸν
 ἔξω τόπον, διαμαρτάνοντες· φθέγγονται μὲν γὰρ ἀλλ' οὐ
 δύνανται γεγωνεῖν διὰ τὸ μὴ γίνεσθαι μετὰ συντονίας τὴν

^ν παρερρυκυῖαι M^a. ^ω τῶν παρα om. M^a. ^κ γὰρ] ^κ μὲν M^a. ^υ προσ-
 ρήγνυσθαι M^a. ^κ πνεύματος M^a.

τοῦ ἀέρος πληγὴν, ἀλλὰ μόνον φωνοῦσιν, ὥς ἂν ἀπ' αὐτοῦ τοῦ φάρυγγος τὸ πνεῦμα βιαζόμενον. Τῶν δ' ἰσχυροφώνων 73 οὔτε περὶ τὰς φλέβας οὔτε περὶ τὰς ἀρτηρίας ἐστὶ τὸ πάθος, ἀλλὰ περὶ τὴν κίνησιν τῆς γλώττης. Χαλεπῶς γὰρ αὐτὴν μεταφέρουσιν, ὅταν ἕτερον δέη φθόγγον εἰπεῖν. Διὸ καὶ πολὺν χρόνον τὸ αὐτὸ ῥῆμα λέγουσιν, οὐ δυνάμενοι τὸ ἐξῆς εἰπεῖν, ἀλλὰ συνεχῶς τῆς κινήσεως καὶ τοῦ πνεύμονος αὐτῶν ἐπὶ τὴν αὐτὴν ὁρμὴν φερομένου διὰ τὸ πλῆθος καὶ τὴν βίαν τοῦ πνεύματος. Ὡς περ γὰρ καὶ τὸ σῶμα ὅλον τῶν 74 τρεχόντων βιαίως χαλεπὸν ἐστὶν ἐκ τῆς ὁρμῆς εἰς ἄλλην κίνησιν μεταστῆσαι, τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ κατὰ μέρος. Διὸ καὶ πολλάκις τὸ μὲν ἐξῆς εἰπεῖν οὐ δύνανται, τὸ δὲ μετὰ τοῦτο λέγουσι ῥαδίως, ὅταν ἄλλην ποιήσωνται τῆς κινήσεως ἀρχήν. Δῆλον δ' ἐστίν· καὶ γὰρ τοῖς ὀργιζομένοις τοῦτο συμβαίνει πολλάκις διὰ τὸ βίαιον αὐτῶν γίγνεσθαι τὴν τοῦ πνεύματος φορὰν.

^aΦΥΣΙΟΓΝΩΜΟΝΙΚΑ.

^vΟΤΙ ^bαἱ διάνοιαι ἔπονται τοῖς σώμασι, καὶ οὐκ εἰσὶν αὐ-
ταὶ ^cκαθ' ἑαυτὰς ἀπαθείς οὐσαι τῶν τοῦ σώματος κινήσεων.
Τοῦτο δὲ δῆλον πάννυ γίνεται ἔν τε ταῖς μέθαις καὶ ἐν ταῖς
ἀρρωστίαις· πολὺ γὰρ ἐξαλλάττονται φαίνονται αἱ διάνοιαι
²ὑπὸ τῶν τοῦ σώματος παθημάτων. Καὶ τούναντίον δὲ τοῖς
τῆς ψυχῆς παθήμασι τὸ σῶμα συμπάσχον φανερόν γίνεται
περὶ τε τοὺς ἔρωτας καὶ τοὺς φόβους τε καὶ τὰς λύπας καὶ
τὰς ἡδονάς. Ἔτι δὲ ἐν τοῖς φύσει γινομένοις μᾶλλον ἂν
τις συνίδοι ^dὅτι οὕτως ἔχει πρὸς ἄλληλα σῶμά τε καὶ ψυχὴ
^eσυμφυῶς ὥστε τῶν πλείστων ἀλλήλοις αἵτια γίνεσθαι πα-
³θημάτων. Οὐδὲν γὰρ πρόποτε ζῶον γεγέννηται τοιοῦτον ὃ
τὸ μὲν εἶδος ἔσχεν ἑτέρου ζώου, τὴν δὲ διάνοιαν ἄλλου, ἀλλ'
αἰὲ τοῦ αὐτοῦ τό τε σῶμα καὶ τὴν ψυχὴν, ὥστε ἀναγκαῖον
ἔπεσθαι τῷ τοιῷδε σώματι τοιάνδε ^fδιάνοιαν. Ἔτι δὲ καὶ
τῶν ἄλλων ζώων οἱ περὶ ἕκαστον ἐπιστήμονες ἐκ τῆς ιδέας
⁴δύνανται θεωρεῖν, ἵππικοί τε ἵππους καὶ κυνηγέται κύνας. Εἰ
δὲ ταῦτα ἀληθῆ εἶη (αἰὲ δὲ ταῦτα ἀληθῆ ἐστίν), εἶη ἂν φυσι-
ογνωμονεῖν. Οἱ μὲν οὖν προγεγενημένοι φυσιογνώμονες κατὰ
τρεῖς τρόπους ἐπεχείρησαν φυσιογνωμονεῖν, ἕκαστος καθ' ἓνα.
Οἱ μὲν γὰρ ἐκ τῶν γενῶν τῶν ζώων φυσιογνωμονοῦσι, τιθέ-
⁵μενοι καθ' ἕκαστον γένος εἶδος τι ζώου καὶ διάνοιαν. Οἱ δ'
^gἐπὶ τούτοις σῶμά τι, εἶτα τὸν ὅμοιον τῷ ^hσώματι σῶμα
ⁱἔχοντα καὶ τὴν ψυχὴν ὁμοίαν ὑπελάμβανον. Ἄλλοι δέ
τινες τοῦτο μὲν ἐποιοῦν, οὐκ ἐξ ἀπάντων δὲ τῶν ζώων ἐδοκί-

Codices Ia.Ka.La.

^a φυσιογνωμικά Ia.

^b αἰ] καὶ Ia.Ka. ^c μεθ' Ia. ^d ὅτι] ὡς Ia, om. Ka. ^e συμφυῆ Ia.Ka.

^f διάθεσιν Ia.Ka. ^g ἐπὶ τε τῶν τοιούτων σ. Ia.Ka. ^h σώματι] τὸ Ia.Ka.

ⁱ ἔχοντι Ia.Ka.

μαζον, ἀλλ' ἐξ αὐτοῦ τοῦ τῶν ἀνθρώπων ^k γένους, διελόμενοι κατὰ τὰ ἔθνη, ὅσα διέφερε τὰς ὀψεις καὶ τὰ ἦθη, οἷον Αἰγύπτιοι καὶ Θράκες καὶ Σκύθαι, ὁμοίως τὴν ἐκλογὴν τῶν σημείων ἐποιοῦντο. Οἱ δὲ τινες ^l ἐκ τῶν ἡθῶν τῶν ἐπιφαινο- ⁶ μένων, οἷα διαθέσει ἔπεται ^m ἕκαστον ἦθος, τῷ ὀργιζομένῳ, τῷ φοβουμένῳ, τῷ ἀφροδισιάζοντι, καὶ τῶν ἄλλων δὴ παθημάτων ἐκάστω. Ἔστι δὲ κατὰ πάντας τούτους τοὺς τρόπους φυσιογνωμονεῖν, καὶ ἔτι κατ' ἄλλους, καὶ τὴν ἐκλογὴν τῶν σημείων ἀνομοίως ποιεῖσθαι. Οἱ μὲν οὖν κατὰ τὰ ἦθη ⁷ μόνον ⁿ φυσιογνωμονοῦντες ^o ἀμαρτάνουσιν, πρῶτον μὲν ὅτι ἔνιοι οὐχ οἱ αὐτοὶ ὄντες τὰ ἐπὶ τῶν προσώπων ^p ἦθη τὰ αὐτὰ ἔχουσιν, οἷον ὅ τε ἀνδρείος καὶ ^q ὁ ἀναιδὴς τὰ αὐτὰ ἔχουσι, τὰς διανοίας πολὺ κεχωρισμένοι, δεύτερον δὲ ὅτι κατὰ χρόνους τινὰς τὰ ἦθη οὐ τὰ αὐτὰ ἀλλ' ἐτέρων ἔχουσιν· δυσανόους τε γὰρ οὖσιν ἐνίοτε συνέβη τὴν ἡμέραν ἡδέως διαγαγεῖν καὶ τὸ ἦθος λαβεῖν τὸ τοῦ εὐθύμου, καὶ τὸναντίον εὐθυμον λυπηθῆναι, ὥστε τὸ ἦθος τὸ ἐπὶ τοῦ προσώπου μεταβαλεῖν. Ἔτι πρὸς τούτοις περὶ ὀλίγων ἂν ^r τις τοῖς ἐπιφαινομένοις ⁸ τεκμαίροιτο. Οἱ δ' ἐκ τῶν θηρίων φυσιογνωμονοῦντες οὐκ ὀρθῶς τὴν ἐκλογὴν τῶν σημείων ποιοῦνται. Οὐ γὰρ δὴ ἐκάστου τῶν ζώων τὴν ιδέαν διεξελθόντα ἔστιν εἰπεῖν ὅτι, ^s ὅς ἂν ὅμοιος τούτῳ τὸ σῶμα ἦ, καὶ τὴν ψυχὴν ὅμοιος ἔσται. Πρῶτον μὲν γὰρ ὡς ἀπλῶς εἰπεῖν οὕτως ὅμοιον θηρίῳ ἄνθρωπον οὐδεὶς ἂν εὖροι, ἀλλὰ προσεοικότα ^t μὲν τι. Ἔτι ⁹ πρὸς τούτοις τὰ ζῶα ὀλίγα μὲν τὰ ἴδια ἔχει σημεία, πολλὰ δὲ τὰ κοινά· ὥστε ἐπειδὴν ^v ὅμοιός τις ἦ μὴ κατὰ τὸ ἴδιον ἀλλὰ κατὰ τὸ κοινόν, τί μᾶλλον οὗτος λέοντι ἢ ἐλάφῳ ^w ὁμοιότερος; Εἰκὸς ^x γὰρ τὰ μὲν ἴδια τῶν σημείων ἰδιόν τι σημαίνειν, τὰ δὲ κοινὰ κοινόν. Τὰ μὲν οὖν κοινὰ τῶν σημείων οὐδὲν ἂν διασαφηθείη τῷ ^y φυσιογνωμονοῦντι. Εἰ δέ ¹⁰

^k γένος Ια. ^l ἐκ τῶν ἐπιφαινομένων ἡθῶν Ια.Κα. ^m ἐκάστω Ια.
ⁿ φυσιογνωμονοῦντες Κα. ^o ἀμαρτάνουσι] ἂν Κα. et, addito ἀμαρτάνουεν post μὲν, Ια. ^p ἦθη οὐχὶ τὰ Ια. ^q ὁ om. Ια.Κα. ^r τις om. Ια.Κα.Ια.
^s ὅς ἀνόμοιος Ια. ^t μὲν τι om. Ια. ^v ὅμοιός τις ἦ] ὅμοια τῶν Ια.
^w ὁμοιότερον Ια. ^x μὲν γὰρ τὰ Ια. ^y φυσιογνωμονοῦντι Κα.

τις τὰ ἴδια ἐκάστου τῶν θηρίων ἐκλέξειεν, οὐκ ἂν ἔχοι ἀποδοῦναι οὐ ἔστι ^z ταῦτα σημεία. Εἰκὸς γὰρ τοῦ ἰδίου, ἴδιον δὲ οὐδενὸς οὐδὲν τῶν ζώων τῶν φυσιογνωμονουμένων ἐν ^a γετῇ διανοίᾳ ἔχοι ἂν τις λαβεῖν· οὔτε γὰρ ἀνδρεῖον μόνον ὁ λέων ἐστίν, ἀλλὰ καὶ ἄλλα πολλά, οὔτε δειλὸν ὁ λαγῶς,
 11 ἀλλὰ καὶ ἄλλα μυρία. Εἰ οὖν μήτε τὰ κοινὰ σημεία ἐκλέξαντι σαφές ^b τι γίνεται μήτε ^c τὰ ἴδια, οὐκ ἂν εἴη καθ' ἕκαστον τῶν ζώων σκέπτεσθαι, ἀλλ' ἐξ ἀνθρώπων τὴν ἐκλογὴν ποιητέον τῶν τὸ αὐτὸ πάθος πασχόντων, οἷον, ἂν μὲν ἀνδρεῖου ἐπισκοπῇ τις τὰ σημεία, τὰ ἀνδρεῖα τῶν ζώων εἰς ἐν λαβόντα δεῖ ἐξετάσαι, ποῖα παθήματα τούτοις μὲν ἅπασιν
 12 ὑπάρχει, τῶν δὲ ἄλλων ζώων οὐδενὶ συμβέβηκεν. Εἰ γὰρ οὕτω τις ἐκλέξειεν, ὅτι ταῦτά ἐστι τὰ σημεία ἀνδρείας τοῖς προκριθεῖσι ζώοις, μὴ ^d μόνον ἀνδρείας κοινὸν ὑπάρχειν πάθος τῶν ^e ἐν τῇ διανοίᾳ, ἀλλὰ καὶ ἄλλο ^f τι· οὔτω δ' ἂν
 13 ἔμπορήσειε πότερον ἀνδρείας ἢ θατέρου τὰ σημεία ἐστίν. ^h Ἀλλὰ δεῖ ἐκ πλείστων τε ἐκλέγεσθαι ζώων, καὶ μηδὲν πάθος κοινὸν ἐχόντων ἐν τῇ διανοίᾳ ἄλλο τι, οὐ ἂν τὰ σημεία σκοπῇ. Ὅσα ⁱ μὲν οὖν τῶν σημείων μόνιμά ἐστι, μόνιμον ἂν τι καὶ σημαῖνοι· ὅσα δὲ ^k ἐπιγινόμενά τε καὶ ἀπολείποντα, πῶς ἂν τὸ σημεῖον ἀληθὲς εἴη τοῦ ἐν τῇ διανοίᾳ μὴ μένοντος; Εἰ μὲν γὰρ μόνιμον ἐπιγινόμενόν τε καὶ ἀπολείπον σημεῖόν τις ὑπολάβοι, ἐνδέχοιτο μὲν ἂν αὐτὸ ἀληθὲς εἶναι, οὐ μὴν ἐπιεικὲς ἂν εἴη, ^l μὴ αἰὲν τῷ πράγματι παρεπόμενον. Ὅσα δὲ παθήματα ἐγγινόμενα τῇ ψυχῇ μηδὲν τι ἐνδιαλλάττει τὰ σημεία τὰ ἐν τῷ σώματι, οἷς χρῆται ὁ φυσιογνώμων, οὐκ ἂν εἴη τὰ τοιαῦτα γνωρίσματα τῇ τέχνῃ, οἷον τὰ περὶ τὰς δόξας καὶ τὰς ἐπιστήμας ^m ἱατρὸν ἢ κιθαριστὴν οὐκ ἐνδέχεται γνωρίζειν· ὁ γὰρ μαθὼν ὅ τι μάθημα, οὐδὲν ἐξήλλαξε τῶν σημείων οἷς χρῆται ὁ φυσιογνώμων.

^z ταῦτα τὰ σημεία Ia. ^a τε Ka.La. ^b τι om. Ia.Ka. ^c τὰ] κατὰ τὰ Ka.La. ^d μόνον δ' ἀνδρείας La. ^e ἐν om. Ia.Ka. ^f τι] τι οὕτως ἐστίν La. ^g ἐμπορήσεις La. ^h ἀλλὰ δὲ ἐκ La. ⁱ μὲν οὖν] τε μὲν La. ^k ἐπιγινόμενα καὶ ἀπογινόμενά τε καὶ ἀπ. Ia.Ka. ^l μὴ] μὲν Ia.Ka. ^m ἱατρὸς ἢ καθαριστὴς Ia.Ka.La.

Δεῖ ⁿ δὴ οὖν ὀρίσαι περὶ ποῖα ἅττα ἐστὶν ἡ φυσιογνω- 2
 μονία, ἐπειδὴ οὐ περὶ πάντα, καὶ ἐκ τίνων ἕκαστα σημεία
 λαμβάνεται, ἔπειτ' ἐφεξῆς καθ' ἐν ἕκαστον περὶ τῶν ἐπι-
 φανεστέρων δηλῶσαι. Ἡ μὲν οὖν φυσιογνωμονία ἐστὶ, κα-
 θάπερ καὶ τοῦνομα αὐτῆς λέγει, περὶ τὰ φυσικὰ παθήματα
 τῶν ἐν τῇ διανοίᾳ, καὶ τῶν ἐπικτήτων ὅσα παραγινόμενα
 μεθίστησι τῶν σημείων τῶν φυσιογνωμονουμένων. Ὅποια
 δὲ ταῦτά ἐστιν, ὕστερον ^ο δηλωθήσεται. Ἐξ ὧν δὲ γενῶν ²
 τὰ σημεία λαμβάνεται, νῦν ἐρῶ, καὶ ἔστιν ἅπαντα· ἕκ τε
 γὰρ τῶν κινήσεων φυσιογνωμονοῦσι, καὶ ἐκ τῶν ^p σχημάτων,
 καὶ ἐκ τῶν χρωμάτων, καὶ ἐκ τῶν ἡθῶν τῶν ἐπὶ τοῦ προσώ-
 που ἐμφαινομένων, καὶ ἐκ τῶν ^q τριχωμάτων, ^r καὶ ἐκ τῆς
 λειότητος, καὶ ἐκ τῆς φωνῆς, καὶ ^s ἐκ τῆς σαρκός, καὶ ἐκ τῶν
 μερῶν, καὶ ^t ἐκ τοῦ τύπου ὅλου τοῦ σώματος. Καθόλου μὲν ³
^v οὖν τοιαῦτά ἐστιν ἃ λέγουσιν οἱ φυσιογνώμονες περὶ ὅλων
 τῶν γενῶν ἐν οἷς ἐστὶ τὰ σημεία. Εἰ μὲν οὖν ἀσαφὴς ἢ μὴ
^w εὖσημος ἦν ἡ τοιαύτη διέξοδος, ἀπέχρησεν ἂν τὰ εἰρημένα.
 Νυνὶ δ' ἴσως βέλτιόν ἐστι καθ' ἕκαστον ^x περὶ πάντων, ὅσα ⁴
 ἐπιφανῆ ^y παρὰ τῶν φυσιογνωμονουμένων, ἀκριβέστερον φρά-
 σαι, τὰ τε σημεία λέγοντα, οἷά τ' ἐστὶν ἕκαστα ^z καὶ ἐπὶ τί
 ἀναφέρεται, ὅσα ^a μὴ ἐν τοῖς προειρημένοις δεδήλωται. Αἱ
 μὲν οὖν χροιαὶ σημαίνουσιν αἱ μὲν ὀξεῖαι θερμὸν καὶ ὕφαι-
 μον, αἱ δὲ λευκέρυθροι εὐφυΐαν, ὅταν ἐπὶ λείου χρωτὸς συμβῇ
 τοῦτο τὸ χρῶμα. Τὰ δὲ τριχώματα τὰ μὲν μαλακὰ δειλόν, ⁵
 τὰ δὲ σκληρὰ ἀνδρείον. Τοῦτο δὲ τὸ σημεῖον εἴληπται ἐξ
 ἀπάντων τῶν ζώων. Δειλότατον μὲν γάρ ἐστιν ἔλαφος λα-
 γωὸς πρόβατα, καὶ τὴν ^b τρίχα μαλακωτάτην ἔχει· ἀνδρείο-
 τατον δὲ λέων, ὕς ἄγριος, καὶ τρίχα σκληροτάτην φέρει.
^v Ἔστι δὲ καὶ ἐν τοῖς ὄρνισι τὸ αὐτὸ τοῦτο ἰδεῖν· καθόλου ⁶
 τε γὰρ ὅσοι μὲν σκληρὸν τὸ πτερόν ἔχουσιν, ἀνδρεῖοι, ὅσοι

ⁿ δὲ Ia. ^ο στηλωθήσεται La. ^p σχημάτων—ἐκ τῶν ante τριχ.
 om. Ia. ^q χρωμάτων Ia.Ka. et corr. La. ^r καὶ primum ante ἐκ τῆς
 om. Ia. ^s ἐκ ante τῆς σαρκος om. Ia.Ka.La. ^t ἐκ ante τοῦ om. Ia.Ka.
^v οὖν] οὖν αὐ La. ^w ἄσημος La. ^x περὶ τῶν πάντων Ia.Ka. ^y περὶ La.
^z καὶ ἐπὶ τί om. Ia.Ka.La. ^a μὴ] μὲν Ia.Ka. ^b τρίχαν Ia.

δὲ μαλακόν, δειλοί, καὶ κατὰ μέρη ἔστι ^c ταῦτό τοῦτο ἰδεῖν
 7 ἔν τε τοῖς ὄρνυξι καὶ ἐν τοῖς ἀλεκτρούσιν. Ὅμοίως δὲ καὶ
 ἐπὶ τῶν γενῶν τῶν ἀνθρώπων ταῦτό τοῦτο συμπίπτει· οἱ
 μὲν γὰρ ὑπὸ ^d ταῖς ἄρκτοις οἰκοῦντες ἀνδρείοί τε εἰσι καὶ
 σκληρότριχες, οἱ δὲ πρὸς μεσημβρίαν δειλοί τε καὶ μαλακὸν
 8 τρίχωμα φέρουσιν. Ἡ δὲ δασύτης ἢ περὶ ^e τὴν κοιλίαν λα-
 8 λῖαν σημαίνει. Τοῦτο δὲ ἀναφέρεται εἰς τὸ γένος τῶν ὀρνί-
 θων· ἴδιον γὰρ ὄρνιθος τῶν περὶ τὸ σῶμα ἢ δασύτης ἢ περὶ
 τὴν κοιλίαν, τῶν δὲ ^f περὶ διάνοιαν ἢ λαλιά. Ἡ δὲ σὰρξ ἢ
 μὲν σκληρὰ καὶ εὐεκτικὴ φύσει ἀναίσθητον σημαίνει, ἢ δὲ
 λεία καὶ εὐφυέα καὶ ἀβέβαιον, ἐὰν μὴ ἐπ' ἰσχυροῦ σώματος
 9 καὶ τὰ ἀκρωτήρια ἐγκρατῇ ἔχοντος τοῦτο συμβῇ. Αἱ δὲ
 κινήσεις αἱ μὲν νωθραὶ μαλακὴν διάνοιαν, αἱ δὲ ὀξεῖαι ἔνθερ-
 μον. Ἐπὶ δὲ τῆς φωνῆς ἢ μὲν ^g βαρεῖα καὶ ἐπιτεινομένη
 ἀνδρείον, ἢ δὲ ὀξεῖα καὶ ἀνειμένη δειλόν. Τὰ δὲ σχήματα
 καὶ ^h τὰ παθήματα τὰ ἐπιφαινόμενα ἐπὶ τῶν προσώπων κατὰ
 10 τὰς ὁμοιότητας λαμβάνεται τῷ πάθει. Ὅταν γὰρ πάσχη
 τι, γίνεται οἷον εἰ ⁱ τοιοῦτον ^k ἔχει ὅταν τις ὀργίζεται, ὀρ-
 γίλον τὸ σημεῖον τοῦ αὐτοῦ γένους. Τὸ ^l δὲ ἄρρεν τοῦ θή-
 λεος μείζον καὶ ἰσχυρότερον, καὶ τὰ ἀκρωτήρια τοῦ σώματος
 ἰσχυρότερα καὶ λιπαρώτερα ^m καὶ εὐεκτικώτερα καὶ βελτίω
 11 κατὰ πάσας τὰς ἀρετάς. Ἰσχυρότερα δὲ τῶν ἐπὶ τοῖς μέ-
 ρεσι σημείων ἐστὶ τὰ ἐν τοῖς ἥθεσι τοῖς ἐν τοῖς ἐπιφαινο-
 μένοις λαμβανόμενα καὶ ⁿ τὰ κατὰ τὰς κινήσεις καὶ τὰ σχή-
 ματα. Ὅλως δὲ ^o τὸ ἐνὶ μὲν πιστεύειν τῶν σημείων εὐήθες·
 ὅταν δὲ πλείω συμφωνοῦντα καθ' ἑνὸς λάβῃ, μᾶλλον ἤδη
 κατὰ τὸ εἶκος ἂν τις ὑπολαμβάνοι ἀληθῆ εἶναι τὰ σημεία.
 12 Ἔστι δὲ ἄλλος τρόπος καθ' ὃν ἂν τις φυσιогνωμονοίῃ οὐδ-
 εὖς μέντοι ἐπικεχείρηκεν. Οἷον εἰ ἀνάγκη ἐστὶ τὸν ὀργίλον
 καὶ τὸν δυσάνιον καὶ μικρὸν τὸ ἦθος φθονερὸν εἶναι, εἰ καὶ

^c αὐτὸ L^a. ^d τοῖς L^a. ^e τὴν om. I^a. ^f περὶ τὴν διάνοιαν L^a.
^g βαρεῖα K^a. ^h τῶν παθῶν L^a. ⁱ τοιοῦτο L^a. ^k ἔχει K^a. ^l δὲ
 om. L^a. ^m καὶ τὰ εὐεκτικώτερα I^a. K^a. L^a. ⁿ τὰ om. I^a. K^a. ^o τὸ]
 τῷ L^a.

μή ἐστι φθονεροῦ ^p σημεία, ἐξ ἐκείνων δὲ τῶν προτέρων ἐνδέ-
χοιτο ἂν τῷ φυσιογνώμονι καὶ τὸν φθονερὸν εὐρίσκειν, μά-
λιστα μὲν ^q ἂν ὁ τοιοῦτος ἴδιος τρόπος εἴη τοῦ πεφιλοσοφη-
κότος. Τὸ γὰρ δύνασθαι τινῶν ὄντων ἀναγκαῖον εἶναι, ἴδιον ¹³
^r ὑπολαμβάνοιμεν φιλοσοφίας· ὅπερ ἐστὶν ^s ὅτε ἐναντιοῦται
^t τούτῳ κατὰ τὰ πάθη φυσιογνωμονεῖν καὶ τὰ κακά.

^v Περὶ φωνῆς κατὰ μὲν τὸ πάθος ἐπισκοπῶν ὀξεῖαν οἶη- ¹⁴
θείη ἂν τις ^w δεῖν ἔνεκεν τιθέναι τοῦ θυμοειδοῦς. Ὁ γὰρ
ἀγανακτῶν καὶ ὀργιζόμενος ἐπιτείνειν εἴωθε τὸν φθόγγον
καὶ ὁξὺ φθέγγεσθαι, ὁ δὲ ῥαθύμως διακείμενος τὸν τε τόνον
ἀνίησι καὶ βαρὺν φθέγγεται. Τῶν δ' αὖ ζώων τὰ μὲν ἀν- ¹⁵
δρεῖα βαρύφωνα ἐστὶ, τὰ δὲ δειλὰ ὀξύφωνα, λέων μὲν καὶ
ταῦρος, καὶ κύων ὑλακτικός, καὶ τῶν ἀλεκτρυόνων οἱ ^x εὐψυ-
χοι βαρύφωνοι φθέγγονται· ἔλαφος δὲ καὶ ^y λαγὼς ὀξύ-
φωνα ἐστὶν. Ἀλλ' ἴσως καὶ ἐν τούτοις κρείσσον ἐστὶ ^z μὴ ¹⁶
ἐν τῷ βαρεῖαν ἢ ὀξεῖαν εἶναι τὴν φωνὴν αὐτῶν ἀνδρεῖον ἢ
δειλὸν τιθέναι, ἀλλ' ἐν τῷ τὴν μὲν ἐρρωμένην ^a ἀνδρείου τὴν
δὲ ἀνειμένην καὶ ἀσθενῆ δειλοῦ ὑποληπτέον εἶναι. ^b ¹⁷ Ἔστι
δὲ κράτιστον, ὅταν τὰ σημεία μὴ ὁμολογούμενα ἀλλ' ὑπεναν-
τιούμενα, ^c μηδὲν τιθέναι, εἰ ^d μὴ ἐστὶ ^e τῶν διηρημένων ποῖα
ποιῶν πιστότερα, καὶ μάλιστα μὲν εἰς εἶδη ἀλλὰ μὴ εἰς ὅλα
τὰ γένη ἀναφέρειν. Ὁμοιότερα γάρ ἐστι τῷ ζητουμένῳ· οὐ
γὰρ ὅλον τὸ γένος τῶν ἀνθρώπων φυσιογνωμονοῦμεν, ἀλλὰ
τινα τῶν ἐν τῷ γένει.

^f Ἀνδρείου σημεία τρίχωμα σκληρόν, τὸ σχῆμα τοῦ ³
σώματος ὀρθόν, ὅστ' αὖ καὶ πλευραὶ καὶ τὰ ἀκρωτήρια τοῦ
σώματος ἰσχυρὰ καὶ μεγάλα, καὶ κοιλία πλατεῖα καὶ προσε-
σταλμένη· ὠμοπλάται πλατεῖαι καὶ διεστηκυῖαι, οὔτε λίαν

^p σημεία—φθονερὸν om. L^a. ^q ἂν] ὅταν I^a.K^a. ^r ὑπολαμβάνη
μὲν K^a. ^s ὅτε om. L^a. ^t τοῦτο L^a. ^v περὶ φωνῆς in margine K^a,
om. I^a.L^a. ^w δεῖν L^a, omisso ἔνεκεν. ^x ἔμψυχοι βαρύφωνα L^a.
^y λαγῶς I^a.K^a. ^z μὴ] μὲν I^a.K^a. ^a ἀνδρείαν L^a. ^b ἔτι L^a.
^c οὐδὲν L^a. ^d μὴ] μὲν I^a.K^a. ^e τῶν διηρημένων L^a. ^f ἀνδρείου σημεία
in margine K^a, om. I^a.L^a. et perinde δειλοῦ σημεία sect. 2. εὐφυοῦς
σημεία sect. 3. similesque indices.

συνδεδεμένοι οὔτε παντάπασιν ἀπολελυμένοι· τράχηλος ἐρ-
 ρωμένος, οὐ σφόδρα σαρκώδης· τὸ στῆθος σαρκώδές τε καὶ
 πλατύ, ἰσχίον προσεσταλμένον, γαστροκνημιαί κάτω προσ-
 εσπασμένοι· ὄμμα χαροπόν, οὔτε λίαν ^ε ἀνεπτυγμένον οὔτε
 παντάπασι συμμύον· ἀνχμηρότερον τὸ χρῶμα τὸ ἐπὶ τοῦ
 σώματος· ὄξυ μέτωπον, εὐθύ, οὐ μέγα, ^η ἰσχνόν, οὔτε λεῖον
² οὔτε παντάπασι ῥυτιδῶδες. Δειλοῦ σημεῖα ^ι τριχωμάτιον
 μαλακόν, ^κ τὸ σῶμα συγκεκαθικός, οὐκ ἐπισπερχής· αἱ ¹ δὲ
 γαστροκνημιαί ἄνω ἀνεσπασμένοι· περὶ τὸ πρόσωπον ὕψω-
 χρος· ὄμματα ἀσθενῆ καὶ ^μ σκαρδαμύττοντα, καὶ τὰ ἀκρω-
 τήρια τοῦ σώματος ἀσθενῆ, καὶ μικρὰ σκέλη, καὶ χεῖρες
 λεπταὶ καὶ μακραί· ὀσφὺς δὲ μικρὰ καὶ ἀσθενής· τὸ σχῆμα
 σύντονον ἐν ταῖς κινήσεσιν· ^ν οὐκ ἰταμός ἀλλ' ὕπτιος καὶ
 τεθαμβηκώς· τὸ ἦθος τὸ ἐπὶ τοῦ προσώπου εὐμετάβολον,
³ ^ο κατηφής. Εὐφυοῦς σημεῖα σὰρξ ὑγροτέρα καὶ ἀπαλω-
 τέρα, οὐκ εὐεκτικὴ οὐδὲ πιμελώδης σφόδρα· τὰ περὶ ^ρ τὰς
 ὠμοπλάτας καὶ τράχηλον ἰσχυρότερα, καὶ τὰ περὶ τὸ πρόσ-
 ωπον, ^q καὶ σύνδετα τὰ περὶ ^ρ τὰς ὠμοπλάτας, καὶ τὰ κάτω
 ἀφειμένα· ¹ εὐλυτα τὰ περὶ τὰς πλευράς· καὶ τὸν νῶτον
 ἀσαρκότερος· τὸ σῶμα λευκέρυθρον καὶ καθαρόν· τὸ δερ-
 μάτιον λεπτόν, ^ς τριχωμάτιον ^τ μὴ λίαν σκληρόν μηδὲ λίαν
⁴ μέλαν, ὄμμα χαροπόν, ὑγρόν. Ἀναισθήτου σημεῖα τὰ
 περὶ τὸν ἀνχένα καὶ τὰ σκέλη σαρκώδη καὶ συμπεπλεγμένα
 καὶ συνδεδεμένα, κοτύλη στρογγύλη, ὠμοπλάται ἄνω ἀνε-
 σπασμένοι, μέτωπον μέγα ^ν περιφερὲς σαρκώδες, ὄμμα χλω-
 ρόν κωφόν, κνῆμαι περὶ σφυρὸν παχεῖαι σαρκώδεις στρογγύ-
 γυλαι, σιαγόνες μεγάλαι σαρκώδεις, ὀσφὺς σαρκώδης, σκέλη
 μακρά, τράχηλος παχύς, πρόσωπον σαρκώδες, ὑπόμακρον
 ἱκανῶς. Τὰς δὲ ^ω κινήσεις καὶ τὸ σχῆμα καὶ τὸ ἦθος τὸ ἐπὶ
 τοῦ προσώπου ἐπιφαινόμενον κατὰ τὰς ὁμοιότητας ἀναλαμ-

^ε ἐπτυγμένον Ka. ^η ἰσχνόν La. ^ι τρίχωμα La. ^κ τῷ σώματι Ia.Ka.
¹ δὴ Ka. ^μ σκαρδαμύττει Ia.Ka. ^ν οὐχ ἰταμός Ka.La. ^ο κατηφές La.
^ρ τὰς] τοὺς utrobique Ia. ^q καὶ om. La. ¹ ἄλυτα La. ^ς τρίχωμα
 τὸ La. ^τ μὴ] μὲν Ia.Ka. ^ν περιφερές Ia. ^ω κινήσεις Ia.

βάνει. Ἐναιδοῦς σημεῖα ὁμμάτιον ἀνεπτυγμένον καὶ λαμ-
 πρὸν, βλέφαρα ὕφαιμα καὶ παχέα· μικρὸν ^x ἔγκυρτος· ὠμο-
 πλάται ἄνω ἐπηρμέναι· τῷ σχήματι μὴ ὀρθὸς ἀλλὰ μικρῷ
^y προπετέστερος, ἐν ταῖς κινήσεσιν ὀξύς, ^z ἐπίπυρρος τὸ σῶ-
 μα· τὸ χρῶμα ὕφαιμον· ^a στρογγυλοπρόσωπος· τὸ στήθος
 ἀνεσπασμένον. Κοσμίου σημεῖα. Ἐν ταῖς κινήσεσι βρα-
 δύς, καὶ ^b διάλεκτος βραδεῖα καὶ φωνὴ πνευματώδης καὶ
^c ἀσμενής, ὁμμάτιον ἀλαμπές μέλαν καὶ μήτε λίαν ἀνεπτυ-
 γμένον μήτε παντάπασι ^d συμμεμυκός, σκαρδαμυκτικὸν βρα-
 δέως· τὰ μὲν γὰρ ταχέως σκαρδαμύττοντα τῶν ὁμμάτων τὰ
 μὲν δειλὸν τὰ δὲ θερμὸν σημαίνει. Εὐθύμου σημεῖα μέτω-
 πον εὐμέγεθες καὶ σαρκῶδες καὶ λεῖον, τὰ περὶ τὰ ὄμματα
^e ταπεινότερα. Καὶ ὑπνωδέστερον τὸ πρόσωπον φαίνεται,
 μήτε δεδορκὸς μήτε σύννον. ^f Ἐν τε ταῖς κινήσεσι βραδύς
 ἔστω καὶ ἀνειμένος· τῷ σχήματι καὶ τῷ ἦθει τῷ ἐπὶ τοῦ
 προσώπου μὴ ἐπισπερχῆς ἀλλὰ ἀγαθὸς φαινέσθω. Ἀθύ-
 μου σημεῖα. Τὰ ῥυτιδῶδη τῶν προσώπων καὶ ἰσχνὰ ὄμ-
 ματα κατακεκλασμένα, ἅμα δὲ καὶ ^g τὰ κεκλασμένα τῶν
 ὁμμάτων, δύο σημαίνει, τὸ μὲν μαλακὸν καὶ θῆλυ, τὸ δὲ
 κατηφές ^h καὶ ἄθυμον. Ἐν τῷ σχήματι ταπεινὸς καὶ ταῖς
 κινήσεσιν ἀπηγορευκώς. Κιναΐδου σημεῖα ὄμμα κατακε-
 κλασμένον, γονύκροτος· ἐγκλίσεις τῆς κεφαλῆς εἰς τὰ δεξιὰ·
 αἱ φοραὶ τῶν χειρῶν ὑπτιαὶ καὶ ἔκλυτοι, καὶ βαδίσεις διτ-
 ταί, ἡ μὲν περινεύοντος, ἡ δὲ ⁱ κρατοῦντος τὴν ὀσφύν· καὶ
 τῶν ὁμμάτων περιβλέψεις, ^k οἷος ἂν εἴη Διονύσιος ὁ σοφι-
 στής. Πικροῦ σημεῖα τὸ πρόσωπον σεσηρόν· μελανόχρως, ^l
 ἰσχνός· τὰ περὶ τὸ πρόσωπον διεξυσμένα, τὸ πρόσωπον ¹ ῥυ-
 τιδῶδες ἄσαρκον· εὐθύθριξ καὶ μελάνθριξ. Θυμώδους ση-
 μεῖα. Ὀρθὸς τὸ σῶμα, τῷ σχήματι εὐπλευρος, εὐθυμος,

^x ἔγκυρτον L^a. ^y προπετέστερον L^a. ^z ἐπίπυρρος I^a.K^a.L^a.
^a στρογγυλοπρόσωπον I^a.K^a. ^b διαλεκτικός I^a.K^a.L^a. ^c ἀσμενές
 K^a.L^a, ἀσθενές I^a. ^d συμβεβηκός I^a. ^e ταπεινότερον L^a, ταπεινό-
 της I^a. ^f ἐν] ὃν L^a. ^g τὰ] κατὰ L^a. ^h καὶ post κατηφές om.
 I^a.K^a. ⁱ ἐκρατοῦντος L^a. ^k οἷον ἂν εἴη διονύσιον L^a. ^l ῥυτιδῶδης
 I^a.K^a.

^m ἐπίπυρρος· ὠμοπλάται διεστηκυῖαι καὶ μεγάλαι καὶ πλα-
 τεῖαι· ἀκρωτήρια μεγάλα καὶ ἐγκρατῆ· λεῖος καὶ περὶ τὰ
 στήθη καὶ περὶ βουβώνας, εὐπώγων· ⁿ εὐαυξὴς ὁ περίδρομος
 12 τῶν τριχῶν, κάτω κατεληλυθώς. Πραέος σημεία. ¹ Ἰσχυ-
 ρὸς τὸ εἶδος, εὐσαρκος· ὑγρὰ σὰρξ καὶ πολλή· ^o εὐμεγέθης
 καὶ σύμμετρος· ὑπτίος τῷ σχήματι· ὁ περίδρομος τῶν τρι-
 χῶν ἀνεσπασμένος. Εἴρωνος σημεία· πίονα τὰ περὶ τὸ
 πρόσωπον, καὶ τὰ περὶ τὰ ὄμματα ῥυτιδῶδη· ὑπνώδες τὸ
 13 πρόσωπον τῷ ἥθει φαίνεται. Μικροψύχου σημεία. Μι-
 κρομελής, μικρογλάφυρος, ^p ἰσχνός, μικρόμματος καὶ μικρο-
 πρόσωπος, οἷος ἂν εἴη Κορίνθιος ἢ Λευκάδιος. Φιλόκυβοι
^q γαλεαγκῶνες καὶ ὀρχησταί. ^r Φιλολοῖδοροι οἷς τὸ
 ἄνω χεῖλος μετέωρον· καὶ τὰ εἶδη προπετεῖς, ^s ἐπίπυρροι.
 14 ^t ¹ Ἐλεήμονες ὅσοι γλαφυροὶ καὶ λευκόχροοι καὶ λιπα-
 ρόμματοι καὶ τὰ ῥινία ἄνωθεν διεξυσμένοι, καὶ αἰεὶ δακρύου-
 σιν. Οἱ αὐτοὶ οὗτοι καὶ ^v φιλογύναιοι καὶ θηλυγόνοι καὶ
 περὶ τὰ ἥθη ἐρωτικοὶ καὶ ἀειμνήμονες καὶ εὐφυεῖς καὶ ἔνθερ-
 μοι. Τούτων δὲ σημεία εἴρηται. ¹ Ἐλεήμων ὁ σοφὸς καὶ δει-
 15 λὸς καὶ ^w κόσμιος, ^x ἀνελέητος ἀμαθὴς καὶ ἀναιδής. ¹ Ἀγα-
 θοὶ φαγεῖν οἷς τὸ ἀπὸ τοῦ ὀμφαλοῦ πρὸς στήθος μείζον
 ἐστὶν ἢ τὸ ἐντεῦθεν πρὸς τὸν ἀνχένα. Λάγνου σημεία.
 Λευκόχρως ^y καὶ δασὺς εὐθείαις θριξὶ καὶ παχείαις καὶ μελαί-
 ναις· καὶ οἱ κρόταφοι δασεῖς εὐθείαις θριξί· λιπαρὸν τὸ ὀμ-
 16 μάτιον καὶ μάργον. Φίλυπνοι οἱ τὰ ἄνω μείζω ἔχοντες
 καὶ γυπώδεις καὶ θερμοί, εὐεκτικὴν σάρκα ἔχοντες, καὶ γλα-
 φυροὶ τὰ εἶδη, καὶ δασεῖς τὰ περὶ τὴν κοιλίαν. Μνήμονες
 οἱ τὰ ἄνω ἐλάττονα ἔχοντες καὶ γλαφυρὰ καὶ σαρκωδέ-
 στερα.

4 Δοκεῖ δέ μοι ἡ ^z ψυχὴ καὶ τὸ σῶμα συμπαθεῖν ἀλλήλοις·
 καὶ ἡ τῆς ^a ψυχῆς ἕξις ἀλλοιουμένη συναλλοιοῖ τὴν τοῦ

^m ἐπίπυρρος I^a.K^a.L^a. ⁿ εὐαυξὴς L^a. ^o ἀμεγέθης L^a. ^p ἰσχνός καὶ
 μικρ. I^a. ^q γαλιαγκῶνες L^a. ^r φιλόδοροι I^a. ^s ἐπίπυρροι I^a.K^a.
^t ἐλεήμονες ὅσοι γλαφυροὶ om. L^a. ^v φιλογέναιοι L^a. ^w κόσμος K^a.
^x ἀνελέητος I^a.K^a. ^y καὶ] δὲ καὶ L^a. ^z ψυχὴ τε καὶ L^a. ^a ψυχῆς
 om. I^a.

σώματος μορφήν, πάλιν τε ἡ τοῦ σώματος μορφή ἀλλοι-
 ουμένη συναλλοιοῖ τὴν τῆς ψυχῆς ἔξιν. Ἐπειδὴ γὰρ ἐστὶ
^b ψυχῆς τὸ ἀνιάσθαι τε καὶ εὐφραίνεσθαι, καταφανὲς ὅτι
 οἱ ἀνιώμενοι σκυθρωπότεροί εἰσι καὶ ^c οἱ εὐφραινόμενοι ἱλα-
 ροί. Εἰ μὲν οὖν ^d ἦν τῆς ψυχῆς λελυμένης ^e ἔτι τὴν ἐπὶ τοῦ ²
 σώματος μορφήν ^f μένειν, ἦν μὲν ἂν καὶ οὕτως ἡ ψυχὴ τε
 καὶ τὸ σῶμα ^g συμπαθῇ, οὐ μέντοι συνδιατελοῦντα ἀλλήλοις.
 Νῦν δὲ καταφανὲς ὅτι ἐκάτερον ἐκατέρῳ ἔπεται. Μάλιστα
 μέντοι ἐκ τούδε δηλὸν γένοιτο. Μανία γὰρ δοκεῖ εἶναι περὶ ³
 ψυχὴν, καὶ οἱ ἰατροὶ φαρμάκοις καθαίροντες τὸ σῶμα καὶ
 διαίταις τισὶ πρὸς ^h αὐτοῖς χρησάμενοι ἀπαλλάττουσι τὴν
 ψυχὴν τῆς μανίας. Ταῖς ⁱ δὲ τοῦ σώματος θεραπαίαις καὶ
 ἅμα ἢ τε τοῦ σώματος μορφή λέλυται καὶ ἡ ψυχὴ μα-
 νίας ἀπήλλακται. Ἐπειδὴ οὖν ἅμα ^k ἀμφοτέρω λύονται, ⁴
 δηλὸν ὅτι συνδιατελοῦσιν ἀλλήλοις. Συμφανὲς δὲ καὶ ὅτι
 ταῖς δυνάμεσι τῆς ψυχῆς ὅμοιαι αἱ μορφαὶ τοῖς σώμασιν
 ἐπιγίνονται, ὥστ' ἐστὶν ἅπαντα ^l ἐν τοῖς ζώοις τοῦ αὐτοῦ τι-
 νὸς δηλωτικά. Πολλὰ δὲ καὶ ὧν ^m διαπράττεται ⁿ τὰ ζῶα,
 τὰ μὲν ἴδια ἐκάστου γένους πάθη τῶν ζώων ἐστί, ^o τὰ δὲ κοι-
 νά. Ἐπὶ μὲν οὖν τοῖς ἰδίοις ἔργοις τῆς ψυχῆς ἴδια τὰ πάθη ⁵
 κατὰ τὸ σῶμα, ἐπὶ δὲ τοῖς κοινοῖς τὰ κοινά. Κοινὰ μὲν οὖν
 ἐστὶν ὕβρις τε καὶ ἡ περὶ τὰ ἀφροδίσια ^p ἔκστασις. Τῶν
 μὲν οὖν ^q λοφούρων κοινόν ἐστὶν ὕβρις, τῶν δὲ ὄνων τε καὶ
 συνῶν ἡ περὶ τὰ ἀφροδίσια ἔξις. Ἰδιον δ' ἐστὶν ἐπὶ μὲν τῶν ⁶
 κυνῶν τὸ λοιδόρον, ἐπὶ δὲ τῶν ὄνων τὸ ἄλυπον. Ὡς μὲν
 οὖν τὸ κοινόν τε καὶ τὸ ἴδιον χρή διελέσθαι, εἴρηται. Δεῖ
 μέντοι πρὸς ἅπαντα πολλῆς συνηθείας, εἰ ^r μέλλει τις αὐτὸς
 ἔσεσθαι ἰκανὸς περὶ τούτων ἕκαστα λέγειν. Ἐπειδὴ γὰρ τὰ ⁷
 ὁρώμενα ἐπὶ τῶν σωμάτων λέγεται ἀναφέρεσθαι ἐπὶ τὰς

^b ψυχῇ L^a. ^c οἱ post καὶ om. I^a.K^a.L^a. ^d ἦν] ἔτι I^a.K^a. ^e ἔτι
 om. I^a.K^a. ^f μένειν] οὐσαν I^a.K^a. ^g συμπαθῇ — ὅτι ἐ. om. L^a.
^h αὐτὸ I^a.K^a. ⁱ δὲ I^a, om. L^a. ^k ἀμφοτέρως I^a. ^l ἐν] ὅμοια ἐν L^a.
^m διαπείραται I^a.K^a. ⁿ τὰ ante ζῶα om. L^a. ^o τὰ om. I^a.K^a.
^p ἔκτασις L^a. ^q λοφούρων] λοφούρων λοθοούρων I^a.K^a, λοφούρων νοθού-
 ρων L^a. ^r μέλλοι τις αὐτῆς L^a.

ὁμοιότητας τὰς τε ἀπὸ τῶν ζώων καὶ τὰς ἀπὸ τῶν πράξεων
 γινομένας, καὶ ἰδέαι τινὲς ἄλλαι ἀπὸ ^sθερμοτήτων καὶ ^tἀπὸ
 ψυχροτήτων γίνονται, ἔστι τε ^vτούτων ἓν τῶν ἐπιφαινο-
 μένων ἐπὶ τε τοῖς σώμασι μικραῖς διαφοραῖς κεχρημένα καὶ
 τῷ αὐτῷ ὀνόματι προσαγορευόμενα, οἷον αἶ τε ἀπὸ φόβων
 ὠχρότητες καὶ ἀπὸ πόνων (αὗται γὰρ ὀνόματί τε τῷ αὐτῷ
 κέχρηται, καὶ διαφορὰν μικρὰν ἔχουσι πρὸς ἀλλήλας), μι-
 κρὰς δὲ οὔσης τῆς διαφορᾶς οὐ ῥάδιον γινώσκειν ἀλλὰ ἢ ἐκ τῆς
 συνηθείας τῆς μορφῆς τὴν ἐπιπρέπειαν εἰληφότα, ἔστι μὲν
 οὖν καὶ ^wτάχιστος καὶ ἄριστος ὁ ἀπὸ τῆς ἐπιπρεπείας, καὶ
 8 ἔστι γε οὕτως τούτῳ χρώμενον πολλὰ διαγινώσκειν. Καὶ
 οὐ μόνον καθόλου χρήσιμόν ἐστιν, ἀλλὰ καὶ πρὸς τὴν τῶν
 σημείων ἐκλογὴν· ἕκαστον γὰρ τῶν ἐκλεγόμενων καὶ πρέ-
 9 πειν δεῖ τοιοῦτον οἷον τὸ ἐκλεγόμενον θέλει. ^xἘτι τε ^xκατὰ
 τὴν ἐκλογὴν τῶν σημείων, καὶ τῷ συλλογισμῷ, ᾧ δεῖ χρῆ-
 σθαι ὅπου ἂν ^yτι τύχῃ, προστιθέντας τοῖς προσοῦσι τὰ
 προσήκοντα, οἷον εἰ ἀναιδὴς τε εἴη καὶ μικρολόγος, καὶ
 κλέπτῃς ^zἂν εἴη καὶ ἀνελεύθερος, καὶ κλέπτῃς μὲν ἐπομένως
 τῇ ἀναιδεΐᾳ, τῇ δὲ μικρολογίᾳ ἀνελεύθερος. ¹Ἐπὶ μὲν οὖν
 τῶν τοιούτων ἐκάστου δεῖ τοῦτον τὸν τρόπον προσαρμόζοντα
 τὴν μέθοδον ποιεῖσθαι.

- 5 Νυνὶ δὲ πρῶτον πειράσομαι τῶν ζώων διελέσθαι, ὅποια
 αὐτῶν προσήκει διαλλάττειν πρὸς τὸ εἶναι ἀνδρεΐα καὶ δειλὰ
 καὶ δίκαια καὶ ἄδικα. Διαιρετέον δὲ τὸ τῶν ζώων γένος εἰς
 δύο μορφάς, εἰς ἄρσεν καὶ θῆλυ, προσάπτοντα τὸ πρέπον
 2 ἐκατέρᾳ μορφῇ. ^aἘστι ^aδὲ ὁμοία. ^b¹Ἐπιχειροῦμεν ^cοὖν
 τρέφειν τῶν θηρίων προσηνέστερα καὶ μαλακώτερα τὰς ψυ-
 χὰς τὰ θήλεα τῶν ἀρρένων, ἥττόν τε ῥωμαλεύοντα, τὰς τε
 τροφὰς καὶ τὰς χειροηθείας μᾶλλον προσδεχόμενα. ²Ὡστε
 3 τοιαῦτα ὄντα εἴη που ἂν ἀθυμότερα τῶν ἀρρένων. Κατα-
 φανὲς δὲ τοῦτο ἐξ ἡμῶν πού ἐστιν, ὅτι ^dἐπὶ ὑπὸ θυμοῦ

^s θερμόντων L^a. ^t ἀπὸ om. L^a. ^v τάτων ἓν L^a. ^w τάχιστον καὶ
 ἄριστον L^a. ^x κατὰ] καὶ I^a. ^y τι] τι τὸ L^a. ^z ἂν—κλέπτῃς om. L^a.
^a δὲ] γὰρ L^a. ^b ἐπιχειρῶν μὲν I^a. K^a. ^c οὖν om. L^a. ^d ἐπὶ L^a.

κρατηθῶμεν, δυσπαραπιστότεροί τε, καὶ μάλιστα ^e ἐρρώμεθα
 πρὸς τὸ μηδαμῇ μηδὲν ^f εἶξαι, ἐπὶ τὸ βιάζεσθαι δὲ καὶ πρᾶ-
 ξαι φερόμεθα, πρὸς ^δ αὖν ὁ θυμὸς ὁρμήσῃ. Δοκεῖ δέ μοι ⁴
 καὶ κακουργότερα γίνεσθαι τὰ θήλεα τῶν ἀρρένων, καὶ προ-
 πετέστερά ^ε τε καὶ ἀναλκέστερα. Αἱ μὲν οὖν γυναῖκες καὶ
^h τὰ περὶ ἡμᾶς τρεφόμενα καὶ πάνυ πον φανερά ὄντα· τὰ δὲ
 περὶ τὴν ὕλην πάντες ὁμολογοῦσιν οἱ νομεῖς τε καὶ θηρευταὶ
 ὅτι τοιαῦτά ἐστιν οἷα προεῖρηται. Ἄλλα μὲν καὶ τόδε ⁵
 δῆλον, ὅτι ἕκαστον ἐν ἐκάστω γένει θῆλυ ἄρρενος μικροκε-
 φαλώτερόν ἐστι καὶ στενοπροσωπότερον καὶ λεπτοτραχη-
 λότερον, καὶ τὰ στήθη ἀσθενέστερα ἔχει, καὶ ἀπλευρότερά
 ἐστι, τὰ τε ἰσχία καὶ τοὺς μηροὺς περισαρκότερα τῶν ἀρ-
 ρένων, γονύκροτα δὲ καὶ τὰς κνήμας λεπτὰς ἔχοντα, τοὺς τε
 πόδας κομψότερους, τὴν τε τοῦ σώματος ⁱ ὅλην μορφήν
 ἡδῶ μάλιστ' αὖν ἢ γενναιοτέραν, ἀνευρότερα δὲ καὶ μαλακώ-
 τερα, ὑγροτέραις σαρκὶ ^k κεχρημένα. Τὰ δὲ ἄρρενα τού- ⁶
 τοις ἅπασιν ἐναντία, τὴν φύσιν ἀνδρειοτέραν καὶ δικαιότεραν
 εἶναι γένει, τὴν δὲ τοῦ θήλεος δειλοτέραν καὶ ἀδικωτέραν.
 Τούτων οὕτως ἐχόντων, φαίνεται τῶν ζώων ἀπάντων λέων
 τελεώτατα μετεिल्φέναι τῆς τοῦ ἄρρενος ἰδέας. Ἔστι γὰρ ⁷
 ἔχων στόμα εὐμέγεθες, τὸ δὲ πρόσωπον τετραγωνώτερον,
 οὐκ ἄγαν ὀστώδες, τὴν ἄνω τε γένυν οὐ προεξεστηκυῖαν ἀλλὰ
 ἰσορροποῦσαν ^l τῇ κάτω, ρίνα δὲ παχυτέραν ἢ λεπτοτέραν,
 χαροποὺς ὀφθαλμοὺς ἐγχοίλους, οὐ σφόδρα περιφερεῖς οὔτε
 ἄγαν προμήκεις, μέγεθος δὲ μέτριον, ὀφρὺν εὐμεγέθη, μέτω-
 πον τετράγωνον, ἐκ μέσου ^m ὑποκοιλώτερον, πρὸς δὲ τὰς
 ὀφρῦς καὶ ⁿ τὴν ρίνα ὑπὸ ^o τοῦ μετώπου οἶον νέφος ἐπανε-
 στηκός. Ἄνωθεν δὲ τοῦ μετώπου κατὰ τὴν ρίνα ἔχει τρί- ⁸
 χας ἐκκλινεῖς οἶον αὖν ἄσιλον, κεφαλὴν μετρίαν, τράχηλον
 εὐμήκη, ^p πάχει σύμμετρον, θριξὶ ξανθαῖς κεχρημένον, οὐ
 φριξαῖς οὔτε ἄγαν ἀπεστραμμέναις· τὰ περὶ τὰς κλείδας

^e ὀρώμενα Ia. ^f εἶναι Ia. ^g τε om. Ia. ^h τὰ om. Ia. Ka. ⁱ ὅλα
 Ia. Ka. ^k κεχρημέναι La. ^l τὴν La. ^m ὑποκοιλώτερος Ia. ⁿ τῇ
^o ρίνα Ia, τῇ ρίνα Ka. Na. Oa. ^o τοῦ om. Ia. ^p πάχυ Ia. Ka.

εὐλυτώτερα μᾶλλον ἢ συμπεφραγμένα· ὧμους ῥωμαλέους, καὶ στῆθος νεανικόν, καὶ τὸ μετάφρενον πλατὺ καὶ εὐπλευρον καὶ εὐνωτον ἐπιεικῶς· ζῶον ἀσαρκότερον τὰ ἰσχία καὶ τοὺς μηρούς· σκέλη ἐρρωμένα καὶ νευρώδη, βάσιν ^q τε νεανικὴν, καὶ ὅλον τὸ σῶμα ^r ἀρθρῶδες καὶ νευρῶδες, οὔτε λίαν σκληρὸν οὔτε λίαν ὑγρόν. Βαδίζον δὲ βραδέως, καὶ μεγάλα διαβαῖνον, καὶ ^s διασαλεῦον ἐν τοῖς ὧμοις, ὅταν πορεύηται. Τὰ μὲν οὖν περὶ τὸ σῶμα τοιούτων· τὰ δὲ περὶ τὴν ψυχὴν δοτικὸν καὶ ἐλεύθερον, μεγαλόψυχον καὶ ^t φιλόνικον, καὶ πραῦ καὶ δίκαιον καὶ φιλόστοργον πρὸς ^v ἃ ἂν ὁμιλήσῃ.

10· Ἡ δὲ πάρδαλις τῶν ἀνδρείων εἶναι δοκούντων θηλυμορφότερόν ἐστιν, ὅτι μὴ κατὰ τὰ σκέλη· τούτοις δὲ συνεργεῖ καὶ

11· τι ἔργον ῥώμης ἀπεργάζεται. Ἔστι γὰρ ἔχον πρόσωπον μικρόν, στόμα μέγα, ὀφθαλμοὺς μικροὺς, ἐκλεύκους, ^w ἐγκοίλους, αὐτοὺς δὲ περιπολαιοτέρους· μέτωπον προμηκέστερον, πρὸς τὰ ὦτα περιφερέστερον ἢ ἐπιπεδώτερον· τράχηλον μακρόν ἄγαν καὶ λεπτόν, στῆθος ἄπλευρον, καὶ μακρόν νωτον, ἰσχία σαρκώδη καὶ μηρούς, τὰ δὲ περὶ τὰς λαγόνας καὶ γαστέρα ὁμαλὰ μᾶλλον· τὸ δὲ χρῶμα ποικίλον, καὶ ὅλον

12· ἄναρθρόν τε καὶ ἀσύμμετρον. Ἡ μὲν οὖν τοῦ σώματος ἰδέα τοιαύτη, τὰ δὲ περὶ τὴν ψυχὴν μικρόν καὶ ^x ἐπίκλοπον καὶ ὅλως εἰπεῖν δολερόν. Τὰ μὲν οὖν ἐκπρεπέστερα μετειληφότα ζῶα τῶν δοκούντων ἀνδρείων εἶναι τῆς τε τοῦ ἄρρενος ἰδέας καὶ τῆς τοῦ θήλεος εἴρηται. Τὰ δ' ἄλλα οἶα τυγχάνει, ῥάδιον ἤδη μετιέναι. Ὅσα δὲ πρὸς τὸ φυσιογνωμονῆσαι συνιδεῖν ἀρμόττει ἀπὸ τῶν ζώων, ἐν τῇ τῶν σημείων ἐκλογῇ ῥηθήσεται.

6· ^y Ἡ δὲ ἐκλογὴ τῶν σημείων ἢ κατὰ τοὺς ἀνθρώπους ὥδε λαμβάνεται. Ὅσοις οἱ πόδες εὐφυεῖς τε καὶ μεγάλοι διηρθρωμένοι τε καὶ νευρώδεις, ἐρρωμένοι τὰ περὶ ^z τὴν ψυχὴν ἀναφέρεται ἐπὶ τὸ ἄρρεν γένος. Ὅσοι δὲ τοὺς πόδας

^q τε] τὴν I^a. ^r ἀνθρῶδες L^a. ^s διασαλεῦσιν K^a, διὰ σαλεῦσιν I^a.
^t φιλόνικον I^a.K^a.L^a. ^v ἃ] οὐ L^a. ^w ἐγκοίλους I^a, ἐγκύλους L^a.
^x ἐπίκλοπον I^a.K^a. ^y Ἡ—λαμβάνεται om. I^a. ^z τὴν om. L^a.

μικροὺς στενοὺς ἀνάρθρους ἔχουσιν, ἡδίους τε ἰδεῖν ἢ ῥωμ-
 λεωτέρους, μαλακοὶ τὰ περὶ τὴν ψυχὴν ἀναφέρεται ^a ἐπὶ
 τὸ θῆλυ ^b γένος. Οἷς τῶν ποδῶν οἱ δάκτυλοι καμπύλοι, ²
 ἀναιδεῖς, καὶ ὅσοις ὄνυχες ^c καμπύλαι· ἀναφέρεται ἐπὶ ^d τοὺς
 ὄρνεις τοὺς γαμψώνυχας. Οἷς τῶν ποδῶν τὰ δάκτυλα συμ-
 πεφραγμένα ἐστί, ^e δειμαλέοι· ἀναφέρεται ἐπὶ τοὺς ὀρτυγας
 τοὺς στενόποδας τῶν ^f λιμναίων. ³ Ὅσοις τὰ περὶ τὰ σφυρὰ
 νευρώδη τε καὶ διηρθρωμένα ἐστίν, εὐρωστοὶ τὰς ψυχάς· ἀνα-
 φέρεται ἐπὶ τὸ ἄρρεν γένος. ⁴ Ὅσοι τὰ σφυρὰ σαρκώδεις
 καὶ ἄναρθροι, μαλακοὶ τὰς ψυχάς· ἀναφέρεται ἐπὶ τὸ θῆλυ
 γένος. ⁵ Ὅσοι τὰς κνήμας ἔχουσιν ἡρθρωμένας τε καὶ νευ-
 ρώδεις καὶ ἐρρωμένας, εὐρωστοὶ τὴν ψυχὴν· ἀναφέρεται ἐπὶ
 τὸ ἄρρεν. ⁶ Ὅσοι δὲ τὰς κνήμας λεπτὰς νευρώδεις ἔχουσι,
 λάγνοι· ἀναφέρεται ἐπὶ τοὺς ὀρνίθας. ⁷ Ὅσοι τὰς κνήμας
 περιπλέους σφόδρα ἔχουσιν, οἷον ⁱ ὀλίγου διαρρηγνυμένας,
 βδελυροὶ καὶ ἀναιδεῖς· ἀναφέρεται ἐπὶ τὴν ἐπιπρέπειαν. ⁸
^k Οἱ ¹ γονύκροτοι κίμαιδοι· ἀναφέρεται ἐπὶ τὴν ἐπιπρέ-
 πειαν. Οἱ τοὺς μηροὺς ὀστώδεις καὶ νευρώδεις ἔχοντες
^m εὐρωστοὶ· ἀναφέρεται ἐπὶ τὸ ἄρρεν. Οἱ δὲ τοὺς μηροὺς
 ὀστώδεις καὶ ⁿ περιπλέους ἔχοντες μαλακοί· ἀναφέρεται
 ἐπὶ τὸ θῆλυ. ⁶ Ὅσοι δὲ πῦγα ὀξεῖαν ὀστώδη ἔχουσιν, εὐ-
 ρωστοὶ, ὅσοι δὲ σαρκώδη πίονα ἔχουσι, μαλακοί. ⁷ Ὅσοι δὲ
 ἔχουσιν ^o ὀλίγην σάρκα, οἷον ^p ἀπωμοργμένα, κακοήθεις· ⁷
 ἀναφέρεται ^q ἐπὶ τοὺς πιθήκους. Οἱ ζωνοὶ φιλόθηροι·
 ἀναφέρεται ^q ἐπὶ τοὺς λέοντας καὶ τοὺς κύνας. ⁸ Ἰδοὶ δ' ἄν-
 τας καὶ τῶν κυνῶν τοὺς φιλοθηροτάτους ζωνοὺς ὄντας. Οἷς
 τὰ περὶ τὴν κοιλίαν λαπαρά, ^r εὐρωστοὶ· ἀναφέρεται ἐπὶ
 τὸ ἄρρεν. ⁸ Ὅσοι δὲ μὴ λαπαροί, μαλακοί· ἀναφέρεται ἐπὶ
 τὴν ἐπιπρέπειαν. ⁸ Ὅσοις ^s τὸ νῶτον εὐμέγεθές τε καὶ ἐρ-

^a ἐπὶ] δὲ ἐπὶ L^a. ^b γένος om. L^a. ^c καμπύλοι I^a. L^a. ^d τὰς ὄρνεις
 τὰς L^a. ^e δεισαλέοι K^a. L^a. ^f διμναίων L^a. ^g ὅσοις L^a. ^h ὅσοι δὲ
 τὰς L^a. ⁱ ὀλίγον I^a. ^k οἱ—ἐπιπρέπειαν om. L^a. ¹ γονύκροτοι K^a.
^m ἄρωστοι L^a. ⁿ περιπλοῖους L^a. ^o ὀλίγην τὴν σάρκα I^a. ^p ἀπομορ-
 γμένα L^a, ἀποβρυγμένα I^a, ἀπομορουμένα K^a. ^q ἐπὶ] δὲ ἐπὶ utrobi-
 que L^a. ^r εὐπάρωστοι K^a. L^a. ^s τὸν I^a.

ρωμένον, εὔρωστοι τὰς ψυχάς· ^t ἀναφέρεται ἐπὶ τὸ ἄρρεν.
^v Ὅσοι δὲ τὸ νῶτον στενὸν καὶ ἀσθενὲς ἔχουσι, μαλακοί·
 9 ἀναφέρεται ἐπὶ τὸ θῆλυ. Οἱ εὐπλευροὶ εὔρωστοι τὰς
 ψυχάς· ἀναφέρεται ἐπὶ τὸ ἄρρεν. Οἱ δὲ ἄπλευροὶ μαλακοὶ
 τὰς ψυχάς· ἀναφέρεται ἐπὶ τὸ θῆλυ. ^v Ὅσοι δὲ ἐκ τῶν
 πλευρῶν περίογκοί εἰσιν, οἷον πεφυστημένοι, λάλοι καὶ μωρο-
 λόγοι· ἀναφέρεται ἐπὶ τοὺς βούς ἢ ^w ἐπὶ τοὺς βατράχους.
 10 ^v Ὅσοι δὲ τὸ ἀπὸ τοῦ ὀμφαλοῦ πρὸς τὸ ἀκροστήθιον μεί-
 ζον ἔχουσιν ἢ τὸ ἀπὸ τοῦ ἀκροστηθίου πρὸς τὸν τράχη-
 λον, ^x βοροὶ καὶ ἀναίσθητοι, ^x βοροὶ μὲν ὅτι τὸ τεῦχος
 μέγα ἔχουσιν ὧ ^y δέχονται τὴν τροφήν, ἀναίσθητοι δὲ ὅτι
 στενώτερον τὸν τόπον ἔχουσιν αἱ αἰσθήσεις, ^z συνενωμένον
 τε τῷ τὴν τροφήν δεχομένῳ, ὥστε τὰς αἰσθήσεις βεβα-
 11 ρύνθαι διὰ τὰς τῶν σιτίων πληρώσεις ^a ἢ ἐνδείας. ^v Ὅσοι
 δὲ τὰ ^b στηθία ἔχουσι μεγάλα καὶ διηρθρωμένα, εὔρωστοι
 12 τὰς ψυχάς· ἀναφέρεται ἐπὶ τὸ ἄρρεν. ^c Ὅσοι δὲ τὸ
 μετάφρενον ἔχουσι μέγα καὶ ^d εὔσαρκον καὶ ἀρθρῶδες,
 εὔρωστοι τὰς ψυχάς· ἀναφέρεται ἐπὶ τὸ ἄρρεν. ^v Ὅσοι δ'
 ἀσθενὲς καὶ ἄσαρκον καὶ ἀναρθρον, μαλακοὶ τὰς ψυχάς·
 ἀναφέρεται ἐπὶ τὸ θῆλυ. ^v Ὅσοις δὲ τὸ μετάφρενον κυρτόν
 ἐστι σφόδρα οἱ τε ὦμοι πρὸς τὸ στηθος συνηγμένοι, κακοή-
 13 θεις· ἀναφέρεται ἐπὶ τὴν ἐπιπρέπειαν, ὅτι ἀφανίζεται τὰ
 ἐμπροσθεν προσήκοντα φαίνεσθαι. ^v Ὅσοι δὲ τὸ μετάφρε-
 νον ὑπτίον ἔχουσι, χαῦνοι καὶ ἀνόητοι· ἀναφέρεται ἐπὶ
 τοὺς ἵππους. ^e Ἐπεὶ δὲ οὔτε κυρτὸν σφόδρα δεῖ εἶναι οὔτε
 14 κοῖλον, τὸ μέσον ζητητέον τοῦ εὖ πεφυκότος. ^v Ὅσοις αἱ
 ἐπωμίδες ἐξηρθρωμένοι καὶ οἱ ὦμοι, εὔρωστοι τὰς ψυχάς·
 ἀναφέρεται ἐπὶ τὸ ἄρρεν. ^v Ὅσοις δὲ οἱ ὦμοι ἀσθενεῖς,
 ἀναρθροὶ, μαλακοὶ τὰς ψυχάς· ἀναφέρεται ἐπὶ τὸ θῆλυ.

^t ἀναφέρεται ἐπὶ τὸ ἄρρεν om. L^a. ^v τὸν I^a. L^a. ^w ἐπὶ post ἢ
 om. L^a. ^x μοροὶ utrobique I^a. ^y χέονται I^a. K^a. L^a. ^z συνενωμένοι
 I^a. K^a, συνεσσωμένοι L^a. ^a ἢ] καὶ L^a. ^b στηθὴ L^a. ^c ὅσοι—ἄρρεν
 om. L^a. ^d ἄσαρκον ἀρθρῶδεις τε καὶ εὔρωστοι I^a. K^a. ^e οὔτε κυρτὸν]
 οὔτω κυρτὸν L^a.

Ταῦτά λέγω ἅπερ περὶ ^f ποδῶν καὶ μηρῶν. Ὅσοις ὦμοι εὐ- 15
 λυτοί εἰσιν, ἐλεύθεροι τὰς ψυχάς· ἀναφέρεται δὲ ^g ἀπὸ τοῦ
 φαινομένου, ὅτι πρέπει τῇ φαινομένη μορφῇ ἐλευθεριότης.
 Ὅσοις δὲ οἱ ὦμοι ^h δύσλυτοι συνεσπασμένοι, ἀνελεύθεροι· ἀνα-
 φέρεται ἐπὶ τὴν ἐπιπρέπειαν. Οἷς τὰ περὶ τὰς κλείδας 16
 εὐλύτα, αἰσθητικοί· εὐλύτων γὰρ ὄντων τῶν περὶ τὰς κλεί-
 δας εὐκόλως τὴν κίνησιν τῶν αἰσθήσεων ⁱ δέχονται. Οἷς δὲ
 τὰ περὶ τὰς κλείδας ^k συμπεφραγμένα ἐστίν, ^l ἀναίσθητοι·
 δύσλύτων γὰρ ὄντων τῶν περὶ τὰς κλείδας ἐξαδυνατούσι τὴν
 κίνησιν παραδέχεσθαι τῶν αἰσθήσεων. Ὅσοι τὸν τράχη-
 λον παχὺν ἔχουσιν, ^m εὖρωστοι τὰς ψυχάς· ἀναφέρεται ἐπὶ 17
 τὸ ἄρρεν. Ὅσοι δὲ ⁿ λεπτόν, ἀσθενεῖς· ἀναφέρεται ἐπὶ τὸ
 θῆλυ. Οἷς τράχηλος παχὺς καὶ ^o πλέως, θυμοειδεῖς· ἀνα-
 φέρεται ἐπὶ τοὺς θυμοειδεῖς ταύρους. Οἷς δὲ εὐμεγέθης μὴ
 ἄγαν παχὺς, μεγαλόψυχοι· ἀναφέρεται ἐπὶ τοὺς λέοντας.
 Οἷς λεπτὸς μακρός, δειλοί· ἀναφέρεται ἐπὶ τοὺς ἐλάφους.
 Οἷς δὲ βραχὺς ἄγαν, ἐπίβουλοι· ἀναφέρεται ἐπὶ τοὺς λύ-
 κους. Οἷς τὰ χεῖλη λεπτὰ καὶ ἐπ' ἄκραις ταῖς συγχειλίαις 18
 χαλαρά, ὡς ἐπὶ τοῦ ἄνω χείλους πρὸς τὸ κάτω ἐπιβεβλη-
 σθαι τὸ πρὸς τὰς συγχειλίας, μεγαλόψυχοι· ἀναφέρεται
 ἐπὶ τοὺς λέοντας. Ἴδοι δ' ἂν τις τοῦτο καὶ ἐπὶ τῶν μεγά-
 λων καὶ εὖρώστων κυνῶν. Οἷς τὰ χεῖλη λεπτὰ σκληρά, κατὰ 19
 τοὺς κυνόδοντας τὸ ἐπανεστηκός, οἱ οὕτως ἔχοντες εὐγενεῖς·
 ἀναφέρεται ἐπὶ τοὺς ὕς. Οἱ δὲ τὰ χεῖλη ^p ἔχοντες παχέα
 καὶ τὸ ἄνω τοῦ κάτω προκρεμώμενον μωροί· ἀναφέρεται ἐπὶ
 τοὺς ὄνους τε καὶ πιθήκους. Ὅσοι δὲ τὸ ἄνω χεῖλος καὶ τὰ
 οὖλα προεστηκότα ἔχουσι, φιλολοίδοροι· ἀναφέρεται ἐπὶ
 τοὺς κύνας. Οἱ δὲ τὴν ρίνα ἄκραν παχεῖαν ἔχοντες ράθυμοι 20
 ἀναφέρεται ἐπὶ τοὺς βοῦς. Οἱ δὲ τὴν ρίνα ἀκρόθεν παχεῖαν
 ἔχοντες ἀναίσθητοι· ἀναφέρεται ἐπὶ τοὺς ὕς. Οἱ τὴν ρίνα

^f μηρῶν καὶ ποδῶν L^a. ^g ἐπὶ L^a. ^h δύσλυτοι συνεσπασμένοι om. I^a.
ⁱ παραδέχονται L^a. ^k συμπεριπεφραγμένα I^a.K^a. ^l ἀναίσθητος I^a.
^m ἄρωστοι L^a. ⁿ λεπτοὶ I^a.K^a.L^a. ^o πλέος L^a. ^p παχέα ἔχοντες
 I^a.K^a.

^q ἄκραν ^r ὀξεϊάν ἔχοντες δυσόργητοι· ἀναφέρεται ἐπὶ τοὺς
κύνας. Οἱ δὲ τὴν ῥίνα περιφερῇ ἔχοντες ἄκραν, ἀμβλείαν
²¹ δέ, μεγαλόψυχοι· ἀναφέρεται ἐπὶ τοὺς λέοντας. Οἱ δὲ τὴν
ῥίνα ἄκραν λεπτήν ἔχοντες ὀρνιθώδεις. Οἱ ἐπίγρυπον ἀπὸ
τοῦ μετώπου εὐθὺς ἀγομένην ἀναιδεῖς· ἀναφέρεται ἐπὶ τοὺς
κόρακας. Οἱ δὲ γρυπὴν ἔχοντες καὶ τοῦ μετώπου διηρθρω-
²² μένην μεγαλόψυχοι· ἀναφέρεται ἐπὶ τοὺς αἰετοὺς. Οἱ δὲ
τὴν ῥίνα ἔγκοilon ἔχοντες τὰ πρὸ τοῦ μετώπου περιφερῇ,
τὴν δὲ περιφέρειαν ἄνω ἀνεστηκυῖαν, λάγνοι· ἀναφέρεται ἐπὶ
τοὺς ἀλεκτρυόνας. Οἱ δὲ σιμὴν ἔχοντες λάγνοι· ἀναφέρεται
^s ἐπὶ τοὺς ἐλάφους. Οἷς δὲ οἱ μυκτῆρες ἀναπεπταμένοι, θυ-
μώδεις· ἀναφέρεται ἐπὶ τὸ πάθος τὸ ἐν τῷ θυμῷ ^t γινόμενον.
²³ Οἱ τὸ πρόσωπον σαρκώδεις ἔχοντες ῥάθυμοι· ἀναφέρεται
ἐπὶ τοὺς βοῦς. Οἱ τὰ πρόσωπα ἰσχνὰ ἔχοντες ἐπιμελεῖς,
οἱ δὲ ^v σαρκώδη δειλοί· ἀναφέρεται ἐπὶ τοὺς ὄνους καὶ τὰς
ἐλάφους. Οἱ ^w μικρὰ τὰ πρόσωπα ἔχοντες μικρόψυχοι·
ἀναφέρεται ἐπὶ αἴλουρον καὶ πίθηκον. Οἷς τὰ πρόσωπα
²⁴ μεγάλα, νωθροί· ἀναφέρεται ἐπὶ τοὺς ὄνους καὶ βοῦς. Ἐπεὶ
^x δὲ οὔτε μικρὸν οὔτε μέγα δεῖ εἶναι, ἢ μέση ἕξις εἴη αὖ τού-
των ἐπιεικής. Οἷς δὲ τὸ πρόσωπον φαίνεται μικροπρεπές,
²⁵ ἀνελεύθεροι· ἀναφέρεται ἐπὶ τὴν ἐπιπρέπειαν. Οἷς τὸ ἀπὸ
τῶν ὀφθαλμῶν οἶον ^y κύστιδες ^z προκρέμανται, οἰνόφλυγες.
Ἀναφέρεται ἐπὶ τὸ πάθος· ἔστι γὰρ τοῖς σφόδρα ἐμπεπτω-
κόσι τὰ πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν οἶον κύστιδες. Ἐφεστήκασι,
φίλυπνοι· ἀναφέρεται ἐπὶ τὸ πάθος, ὅτι τοῖς ἐξ ὕπνου ἀνε-
²⁶ στηκόσιν ^a ἐπικρέματα τὰ ἐπὶ τοῖς ὀφθαλμοῖς. Οἱ τοὺς
ὀφθαλμοὺς μικροὺς ἔχοντες μικρόψυχοι· ἀναφέρεται ἐπὶ τὴν
ἐπιπρέπειαν καὶ ἐπὶ πίθηκον. Οἱ δὲ μεγαλόφθαλμοι νωθροί·
ἀναφέρεται ἐπὶ τοὺς βοῦς. Τὸν ἄρα εὖ φύντα δεῖ μήτε μι-
κροὺς μήτε μεγάλους ἔχειν τοὺς ὀφθαλμούς. Οἱ δὲ κοίλους

^q μακράν I^a. ^r ὀξεϊάν om. I^a.K^a. ^s ἐπὶ] δὲ ἐπὶ L^a. ^t γινόμενον I^a.
^v σαρκώδεις I^a.K^a. ^w μικρὰ τὰ πρόσωπα] μικρὸν νῶτον I^a.L^a, μικρὸν
νῶται K^a. ^x δὲ om. L^a. ^y κυστίαις L^a. ^z προκρέμνανται K^a.
^a ἐπικρέματα K^a, ἐπικρέμναι I^a.

ἔχοντες κακοῦργοι· ἀναφέρεται ἐπὶ πίθηκον. ^υΟσοι ἐξόφθαλμοι, ἀβέλτεροι· ἀναφέρεται ἐπὶ τὴν ἐπιπρέπειάν τε καὶ ^βτοὺς ὄνους. ^ιἘπεὶ ^ε δὲ οὔτε ἐξόφθαλμον οὔτε κοιλόφθαλμον δεῖ ²⁷ εἶναι, ἢ μέση ἕξις αὖν κρατοίη. ^υΟσοις ὀφθαλμοὶ μικρὸν ἐγκοιλότεροι, μεγαλόψυχοι· ἀναφέρεται ἐπὶ τοὺς λέοντας. Οἷς ^δ ἐπὶ πλεῖον, πραεῖς· ἀναφέρεται ἐπὶ ^δ τοὺς ^ε βοῦς. Οἱ τὸ ²⁸ μέτωπον μικρὸν ἔχοντες ἀμαθεῖς· ἀναφέρεται ἐπὶ ^ε τοὺς ὄνους. Οἱ δὲ μέγα ἄγαν ἔχοντες νωθροί· ἀναφέρεται ἐπὶ τοὺς βοῦς. Οἱ δὲ περιφερὲς ἔχοντες ἀναίσθητοι· ἀναφέρεται ἐπὶ τοὺς ὄνους. Οἱ μακρότερον ἐπίπεδον ἔχοντες ^ε ἀναίσθητοι· ἀναφέρεται ἐπὶ τοὺς κύνας. Οἱ δὲ τετράγωνον σύμμετρον τῷ ²⁹ μετώπῳ ἔχοντες μεγαλόψυχοι· ἀναφέρεται ἐπὶ τοὺς λέοντας. Οἱ δὲ συννεφὲς ἔχοντες αὐθάδεις· ἀναφέρεται ἐπὶ ταῦρον καὶ λέοντα. Οἱ ^δ ^η ἀτενὲς ἔχοντες κόλακες· ἀναφέρεται ἐπὶ τὸ γιγνόμενον πάθος. ^ιἸδοὶ ^δ αὖν τις ἐπὶ τῶν κυνῶν, ὅτι οἱ κύνες ἐπειδὰν ^ι θωπεύωσι, γαληνὲς τὸ ^κ μέτωπον ἔχουσιν. ^ιἘπειδὴ οὖν ^η τε ^ι συννεφὴς ἕξις αὐθάδειαν ἐμφαίνει ^η τε ³⁰ ^μ γαληνὴν κολακείαν, ἢ μέση αὖν τούτων ^ν ἕξις εὐαρμόστως ἔχει. Οἱ σκυθρωπὰ μέτωπα ἔχοντες δυσάνιοι· ἀναφέρεται ἐπὶ τὸ πάθος, ὅτι οἱ ^ο ἀνιώμενοι σκυθρωποὶ εἰσιν. Οἱ δὲ κατηφεῖς ὀδύρται· ἀναφέρεται ἐπὶ τὸ πάθος, ὅτι οἱ ὀδυρόμενοι κατηφεῖς. Οἱ τὴν κεφαλὴν μεγάλην ἔχοντες αἰσθη- ³¹ τικοί· ἀναφέρεται ἐπὶ τοὺς κύνας. Οἱ δὲ μικρὰν ἀναίσθητοι· ἀναφέρεται ἐπὶ τοὺς ὄνους. Οἱ τὰς κεφαλὰς ^ρ φοξοὶ ἀναιδεῖς· ἀναφέρεται ἐπὶ τοὺς γαμψώνυχας. Οἱ τὰ ὦτα μικρὰ ἔχοντες πιθηκώδεις, οἱ δὲ μεγάλα ὀνώδεις· ἴδοι ^δ αὖν τις καὶ τῶν κυνῶν τοὺς ἀρίστους μέτρια ^ρ ἔχοντας ὦτα.

Οἱ ἄγαν μέλανε δειλοί· ἀναφέρεται ἐπὶ τοὺς Αἰγυπτί- ³² οὺς, Αἰθίοπας. Οἱ δὲ λευκοὶ ^ρ ἄγαν δειλοί· ἀναφέρεται ἐπὶ τὰς γυναῖκας. Τὸ δὲ πρὸς ἀνδρείαν συντελοῦν χρῶμα μέσον

^β τοὺς om. Ia.Ka. ^ε δὴ La. ^δ τοὺς om. Ia.Ka.La. ^ε βοῦν La. ^ε τὰς La. ^ε ἀναίσθητοι—ἔχοντες om. La. ^η ἀτανὲς Ia. ^ι ἀνθρωπεύωσι La. ^κ πρόσωπον Ia. ^ι συννεφὴς La. ^μ γαλήνη Ia.La. ^ν εὐαρμόστως ἔχει ἕξις Ia. ^ο ἀνιώμενοι—ὅτι οἱ om. Ia. ^ρ ὄξοι Ia.Ka, λοξοὶ La. ^ρ ὦτα ἔχοντας Ia.Ka. ^ρ ἄγαν] εἶαν La.

δεῖ τούτων εἶναι. Οἱ ξανθοὶ εὐψυχοὶ ἀναφέρεται ἐπὶ τοὺς
λέοντας. Οἱ πυρροὶ ἄγαν πανούργοι ἀναφέρεται ἐπὶ τὰς
33 ἀλώπεκας. Οἱ δὲ ἔνωχροι ^s καὶ τεταραγμένοι τὸ χρῶμα δει-
λοί ἀναφέρεται ἐπὶ τὸ πάθος τὸ ἐκ τοῦ φόβου γιγνόμενον.
Οἱ δὲ μελίχλωροι ἀπεψυγμένοι εἰσὶν· τὰ δὲ ψυχρὰ δυσκί-
νητα· δυσκινήτων δὲ ὄντων τῶν κατὰ τὸ σῶμα εἶεν ἂν βρα-
δεῖς. Οἷς τὸ χρῶμα ἐρυθρόν, ὁξεῖς, ὅτι πάντα τὰ κατὰ τὸ
34 σῶμα ὑπὸ κινήσεως ἐκθερμαινόμενα ἐρυθραίνεται. Οἷς δὲ τὸ
chrῶμα φλογοειδές, μανικοί, ὅτι τὰ κατὰ τὸ σῶμα σφόδρα
ἐκθερμανθέντα φλογοειδῇ χροιάν ἵσχει· οἱ δὲ ἄκρως θερμαν-
θέντες μανικοὶ ἂν εἴησαν. Οἷς δὲ περὶ τὰ στήθη ἐπιφλεγές
ἐστι ^t τὸ χρῶμα, δυσόργητοι ἀναφέρεται ἐπὶ τὸ πάθος·
35 τοῖς γὰρ ὀργιζομένοις ἐπιφλέγεται τὰ περὶ τὰ στήθη. Οἷς
τὰ περὶ τὸν τράχηλον καὶ τοὺς κροτάφους αἱ φλέβες κατα-
τεταμέναι εἰσὶ, δυσόργητοι ἀναφέρεται ἐπὶ τὸ πάθος, ὅτι
τοῖς ὀργιζομένοις ταῦτα συμβαίνει. Οἷς τὸ πρόσωπον ἐπι-
φοινίσσον ἐστίν, αἰσχυνητοί εἰσιν ἀναφέρεται ἐπὶ τὸ πά-
θος, ὅτι τοῖς αἰσχυνομένοις ἐπιφοινίσσεται τὸ πρόσωπον.
36 Οἷς αἱ γνάθοι ἐπιφοινίσσουσιν, οἰνόφλυγες ἀναφέρεται ἐπὶ
τὸ ^v πάθος, ὅτι τοῖς μεθύουσιν ἐπιφοινίσσουσιν αἱ γνάθοι.
Οἷς δὲ ^w οἱ ὀφθαλμοὶ ἐπιφοινίσσουσιν, ^x ἐκστατικοὶ ὑπὸ ὀρ-
γῆς ἀναφέρεται ἐπὶ τὸ πάθος, ὅτι ^w οἱ ὑπ' ὀργῆς ἐξεστη-
37 κότες ἐκφοινίσσονται τοὺς ὀφθαλμούς. Οἷς δὲ ^y οἱ ὀφθαλ-
μοὶ ἄγαν μέλανε, δειλοί· ἢ γὰρ ἄγαν ^z μελαίνη χροία ἐφάνη
δειλίαν σημαίνουσα. Οἱ δὲ μὴ ἄγαν μέλανε ἀλλὰ κλίνοντες
πρὸς τὸ ξανθὸν χρῶμα εὐψυχοί. Οἷς δὲ οἱ ὀφθαλμοὶ γλαν-
κοὶ ἢ λευκοί, δειλοί· ἐφάνη γὰρ τὸ λευκὸν χρῶμα δειλίαν ση-
μαῖνον. Οἱ δὲ μὴ γλαυκοὶ ἀλλὰ χαροποὶ εὐψυχοὶ ἀναφέ-
38 ρεται ἐπὶ λέοντα καὶ αἰετόν. Οἷς δὲ ^a οἰνωποί, μάργοι ἀνα-
φέρεται ἐπὶ τὰς αἶγας. Οἷς δὲ ^b πυρώδεις, ἀναιδεῖς ἀναφέ-
ρεται ἐπὶ τοὺς κύνας. Οἱ ^c ὠχρόματοι ἐντεταραγμένους

^s καὶ om. I^a.K^a.L^a. ^t τὸ ante χρῶμα om. I^a.K^a. ^v στήθος L^a.
^w οἱ utrobique om. L^a. ^x ἐκστατικοὶ L^a, ^y οἱ om. K^a.L^a. ^z μελαί-
νη] μελανή K^a.L^a. ^a ἡνωποί L^a. ^b πυρρώδεις L^a. ^c ὠχρόματι K^a,
ἐνχρώματι I^a, ἐνχρώματα L^a.

ἔχοντες τοὺς ὀφθαλμοὺς δειλοί· ἀναφέρεται ἐπὶ τὸ πάθος, ὅτι οἱ φοβηθέντες ἔνωχροι γίνονται ^d χρώματι οὐχ ὁμαλῶ. Οἱ δὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς στιλπνοὺς ἔχοντες λάγνοι· ἀναφέρεται ἐπὶ τοὺς ἀλεκτρυόνας καὶ κόρακας.

^e Οἱ δασείας ἔχοντες τὰς κνήμας λάγνοι· ἀναφέρεται ἐπὶ ³⁹ τοὺς τράγους. Οἱ δὲ περὶ τὰ στήθη καὶ ^f τὴν κοιλίαν ἄγαν δασέως ἔχοντες οὐδέποτε πρὸς ^g τοῖς αὐτοῖς διατελοῦσιν· ἀναφέρεται ἐπὶ τοὺς ὄρνιθας, ὅτι ταῦτα τὰ στήθη καὶ τὴν κοιλίαν δασυτάτην ἔχουσιν. Οἱ τὰ στήθη ψιλὰ ἄγαν ἔχοντες ἀναιδεῖς· ἀναφέρεται ἐπὶ τὰς γυναῖκας. Ἐπειδὴ οὖν ^h οὔτε ἄγαν δασέα δεῖ εἶναι οὔτε ψιλὰ, ἡ μέση ἕξις κρατίστη. Οἱ ⁴⁰ τοὺς ὦμους δασεῖς ἔχοντες οὐδέποτε πρὸς τοῖς αὐτοῖς ⁱ διατελοῦσιν· ἀναφέρεται ἐπὶ τοὺς ὄρνιθας. Οἱ τὸν νῶτον δασύν ἔχοντες ἄγαν ἀναιδεῖς· ἀναφέρεται ἐπὶ τὰ θηρία. Οἱ δὲ τὸν αὐχένα ὀπισθεν δασύν ἔχοντες ^k ἐλευθέριοι· ^l ἀναφέρεται ἐπὶ τοὺς λέοντας. Οἱ δὲ ἀκρογένηιοι εὐψυχοι· ἀναφέρεται ἐπὶ τοὺς κύνας. Οἱ δὲ συνόφρυνες δυσάνιοι· ἀναφέρεται ἐπὶ ⁴¹ τὴν τοῦ πάθους ὁμοιότητα. Οἱ δὲ τὰς ὀφρῦς κατεσπασμένοι ^m πρὸς τῆς ῥινός, ἀνεσπασμένοι δὲ πρὸς τὸν ⁿ κρόταφον εὐήθεις· ἀναφέρεται ἐπὶ τοὺς σῦς. Οἱ ^o φριξὰς τὰς τρίχας ἔχοντες ἐπὶ τῆς κεφαλῆς δειλοί· ἀναφέρεται ἐπὶ τὸ πάθος, ὅτι ^p καὶ οἱ ἔκφοβοι γιγνόμενοι φρίσσουσιν. Οἱ τὰς τρί- ⁴² χας σφόδρα οὐλας ἔχοντες δειλοί· ἀναφέρεται ἐπὶ τοὺς Αἰθίοπας. Ἐπειδὴ οὖν αἱ τε φριξαὶ καὶ αἱ σφόδρα οὐλαὶ δειλίαν ἀναφέρουσιν, ^q αἱ ἄκρουλοι ἂν εἶεν πρὸς εὐψυχίαν ^r ἄγουσιν· ἀναφέρεται δὲ καὶ ἐπὶ ^s τὸν λέοντα. Οἱ τοῦ ⁴³ μετώπου τὸ πρὸς τῇ κεφαλῇ ἀναστεῖλον ἔχοντες ἐλευθέριοι· ^t ἀναφέρεται ἐπὶ τοὺς λέοντας. Οἱ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς προσπεφυκυίας ἔχοντες τὰς τρίχας ἐπὶ τοῦ μετώπου κατὰ τὴν

^d χρώματα I^a. ^e οἱ δὲ δασείας I^a. ^f τὴν om. L^a. ^g τοῖς] τοῖς
μήποτε θέλη ἀνθρώποις I^a.K^a. ^h οὐδὲ K^a.L^a. ⁱ διαγελοῦσιν L^a.
^k ἐλεύθεροι I^a.K^a. ^l ἀναφέρονται L^a. ^m πρὸ L^a. ⁿ ἀκρόταφον L^a.
^o θριξὰς L^a. ^p καὶ om. I^a. ^q αἱ ἄκρ.] εἰ ἄκρ. L^a. ^r ἄγασα I^a,
ἄγουσιν L^a. ^s τὸν om. L^a. ^t ἀναφέρονται K^a.L^a.

ρίνα ^t ἀνελεύθεροι· ^v ἀναφέρεται ἐπὶ τὴν ἐπιπρέπειαν, ^w ὅτι δουλοπρεπὲς τὸ φαινόμενον.

- 44 Μακροβάμων καὶ ^x βραδυβάμων εἴη ἂν νωθρεπιθέτης· τελεστικός, ὅτι τὸ μακρὰ βαίνειν ἀνυστικόν, τὸ ^z βραδέως δὲ μελλητικόν. Βραχυβάμων βραδυβάμων νωθρεπιθέτης οὐ τελεστικός, ὅτι τὸ βραχέα βαίνειν ^a καὶ ^b βραδέως οὐκ ἀνυστικόν. Μακροβάμων ταχυβάμων οὐκ ἐπιθετικός, τελεστικός, ὅτι τὸ μὲν τάχος ^c τελεστικόν, ἡ δὲ μακρότης οὐκ ἀνυστικόν.
- 45 Βραχυβάμων ταχυβάμων ἐπιθετικός, οὐ ^d τελεστικός. Περὶ δὲ χειρὸς καὶ πήχεος καὶ βραχίονος φορᾶς, αἱ αὐτὰ ἀναφέρονται. Οἱ δὲ τοῖς ὤμοις ἐπισαλεύοντες ^e ὀρθοῖς ἐκτετα-
- 46 μένοις ^f γαλαγκῶνες· ἀναφέρεται ἐπὶ τοὺς ἵππους. Οἱ τοῖς ὤμοις ^h ἐπενσαλεύοντες ⁱ ἐγκεκυφότες μεγαλόφρονες· ἀναφέρεται ἐπὶ τοὺς λέοντας. Οἱ δὲ ^k τοῖς ποσὶν ἐξεστραμμένοις πορευόμενοι καὶ ταῖς κνήμαις θηλείαις· ἀναφέρεται ἐπὶ τὰς γυναῖκας. Οἱ δὲ τοῖς σώμασι περικλόμενοι
- 47 καὶ ἐντριβόμενοι κόλακες· ἀναφέρεται ἐπὶ τὸ πάθος. Οἱ ἐγκλινόμενοι εἰς τὰ δεξιὰ ἐν τῷ πορεύεσθαι ^l κίναιδοι· ἀναφέρεται ἐπὶ τὴν ἐπιπρέπειαν. Οἱ εὐκινήτους τοὺς ὀφθαλμοὺς ἔχοντες ὀξεῖς, ^m ἀρπαστικοί· ἀναφέρεται ἐπὶ τοὺς ἰέρακας. Οἱ σκαρδαμύκται δειλοί, ὅτι ἐν τοῖς ὅμμασι ⁿ πρῶ-
- 48 τα ^o τρέπονται. Οἱ κατιλλαντιωρίαν τε, καὶ ^p οἷς τὸ ἔτερον βλέφαρον ἐπιβέβηκε τοῖς ὀφθαλμοῖς, κατὰ μέσον τῆς ὄψεως ἐστηκυίας, καὶ οἱ ὑπὸ βλέφαρα τὰ ἄνω τὰς ^q ὀψίας ἀνάγοντες, μαλακόν τε βλέποντες, καὶ οἱ τὰ βλέφαρα ἐπιβεβληκότες, ὅλως ^r τε πάντες οἱ μαλακόν τε καὶ διακεχυμένον βλέποντες, ^s ἀναφέρονται ἐπὶ τὴν ἐπιπρέπειαν καὶ

^t ἐλεύθεροι Ia, ἐλευθέριοι Ka.La. ^v ἀναφέρονται Ka.La. ^w ὅτι —φαινόμενον om. Ia. ^x βραχυβάμων Ia.Ka.La. ^y λεστικός Ia. ^z βραχυδέως Ia.Ka. ^a καὶ] καὶ τὸ Ia. ^b βραχέως La. ^c εὐτελεστικόν Ia.Ka. ^d post τελεστικός La. ἀπὸ χειρῶν φόβου, Ka. ἀπὸ χειρῶν φορᾶς. ^e ὀρθοῖς Ia.Ka. ^f γαλαγκῶνες Ka, γαλαγῆνες Ia. ^h ἐπενασσαλεύοντες La. ⁱ ἐγκεκυφότες Ia.Ka. ^k τοῖς om. Ia. ^l κίναιδοι om. La. ^m ἀρπαστικοί La. ⁿ πρῶτοι Ia.Ka.La. ^o in vocem τρέπονται desinit La. ^p οἷς] εἰς Ia. ^q ὄψίας Ka. ^r τε] τε καὶ Ia.Ka. ^s ἀναφέρεται Ia.

τὰς γυναῖκας. Οἱ τοὺς ὀφθαλμοὺς διὰ συχνοῦ χρόνου κι-
49 νοῦντες, ἔχοντές τε βάμμα [†]λευκόματος ἐπὶ τῷ ὀφθαλμῷ, ὡς
προσεσθηκότας, ἐννοητικοί· ἂν γὰρ πρὸς τινὶ ἐννοίᾳ σφόδρα
γένηται ἡ ψυχὴ, ἴσταται καὶ ἡ ὄψις.

Οἱ μέγα ^νφωνοῦντες βαρύτονον ὑβρισταί· ἀναφέρεται 50
ἐπὶ τοὺς ὄνους. ^νΟσοι δὲ φωνοῦσιν ἀπὸ ^ωβαρέος ἀρξά-
μενοι, τελευτῶσι δὲ εἰς ὄξύ, δυσθυμικοί, ὀδύρται· ἀναφέρεται
ἐπὶ τοὺς βούς καὶ ἐπὶ τὸ πρέπον ^χτῇ φωνῇ. ^νΟσοι δὲ
ταῖς φωναῖς ὀξεῖαις μαλακαῖς κεκλασμέναις διαλέγονται,
κίμαιδοι· ἀναφέρεται ἐπὶ τὰς γυναῖκας καὶ ἐπὶ τὴν ἐπιπρέ-
πειαν. ^νΟσοι ^υβαρύτονον φωνοῦσι μέγα, μὴ ^zπεπλεγμένον, 51
ἀναφέρεται ἐπὶ τοὺς εὐρώστους κύνας καὶ ἐπὶ τὴν ἐπιπρέ-
πειαν. ^νΟσοι μαλακὸν ἄτονον φωνοῦσι, πραεῖς· ἀναφέρεται
ἐπὶ τὰς οἰς. ^νΟσοι δὲ φωνοῦσιν ὄξύ καὶ ^aἐγκεκραγός, μάρ-
γοι· ἀναφέρεται ἐπὶ τὰς αἶγας.

Οἱ μικροὶ ἄγαν ὀξεῖς· τῆς γὰρ τοῦ αἵματος φορᾶς μι- 52
κρὸν τόπον κατεχούσης καὶ αἱ κινήσεις ταχὺ ἄγαν ἀφι-
κνοῦνται ἐπὶ τὸ φρονοῦν. Οἱ δὲ ἄγαν μεγάλοι βραδεῖς· τῆς
γὰρ τοῦ αἵματος φορᾶς μέγαν τόπον κατεχούσης αἱ κινή-
σεις βραδέως ἀφικνοῦνται ἐπὶ τὸ φρονοῦν. ^νΟσοι τῶν μι- 53
κρῶν ξηραῖς σαρξὶ κεχρημένοι εἰσὶν ἢ καὶ χρώμασιν, ^b ^αδιὰ
θερμότητα τοῖς σώμασιν ἐπιγίνονται, οὐδὲν ἀποτελοῦσιν·
οὔσης γὰρ τῆς φορᾶς ἐν μικρῷ καὶ ταχείᾳ διὰ τὸ πυρῶδες,
οὐδέποτε κατὰ ταῦτόν ἐστι ^cτὸ φρονεῖν, ἀλλὰ ἄλλοτ' ἐπ'
ἄλλων, πρὶν τὸ ὑπερέχον περᾶναι. ^νΟσοι δὲ τῶν μεγάλων 54
ὕγραῖς σαρξὶ κεχρημένοι, ἢ καὶ χρώμασιν ^d ^αδιὰ ψυχρότη-
τα ἐγγίνονται, οὐδὲν ἐπιτελοῦσιν· οὔσης γὰρ τῆς φορᾶς ἐν
μεγάλῳ τόπῳ καὶ βραδείᾳ ^eδιὰ τὴν ψυχρότητα, οὐ συνα-
νύει ἀφικνουμένην ἐπὶ τὸ φρονοῦν. ^νΟσοι δὲ τῶν μικρῶν 55
ὕγραῖς σαρξὶ κεχρημένοι εἰσὶ καὶ ^fχρώμασι διὰ ψυχρότητα,

[†] λευκόματος Ια.Κα. ^ν φρωνοῦντες Ια. ^ω βαρέως Ια. ^χ τῆς φωνῆς Ια. ^υ βαρύκοινον Ια.Κα. ^z πεπλεγμένην Ια. ^a ἐγκεκραγός Ια.Κα. ^b ^α] ἢ καὶ Ια.Κα. ^c τὸ φρονεῖν] φρονεῖν Ια. ^d ^α om. Ια.Κα. ^e διὰ om. Ια.Κα. ^f χρώματος διὰ ψυχρότητος Ια.

γίνονται ἐπιτελεστικοί· οὐσης γὰρ τῆς κινήσεως ἐν μικρῷ,
 τὸ δυσκίνητον τῆς κράσεως συμμετρίαν παρέσχε τὸ πρῶτον
 56 ἐπιτελεῖν. Ὅσοι δὲ τῶν μεγάλων ξηραῖς σαρκὶ κεχρημένοι
 εἰσὶ καὶ ^ε χρώμασι διὰ θερμότητα, γίνονται ἐπιτελεστικοὶ
 καὶ ^h αἰσθητικοί· τὴν γὰρ τοῦ μεγέθους ὑπερβολὴν σαρκῶν
 τε καὶ χρώματος ἢ θερμότης ἠκέσατο, ὥστε σύμμετρον
 57 εἶναι πρὸς τὸ ἐπιτελεῖν. Τὰ μὲν οὖν μεγέθεσιν ὑπερβάλλοντα
 τῶν σωμάτων ἢ σμικρότησιν ἐλλείποντα, ὡς τυχόντα
 ἐπιτελεστικά ἐστι καὶ ὡς ἀτελῆ, εἴρηται. Ἡ δὲ τούτων
 μέση φύσις πρὸς τὰς αἰσθήσεις κρατίστη καὶ τελεστικω-
 τάτη, οἷς ἂν ἐπιθῇται· αἱ γὰρ κινήσεις ⁱ οὐ διὰ πολλοῦ
 οὔσαι ῥαδίως ἀφικνοῦνται πρὸς τὸν νοῦν· οὔσαι τε οὐ κα-
 58 τὰ μικρὸν ὑπερχωροῦσιν. Ὡστε τὸν τελεώτατον πρὸς τὸ
 ἐπιτελεῖν τε ^a ἂν προθῇται καὶ αἰσθάνεσθαι μέλλοντα μέ-
 τριον ^k δεῖ εἶναι τὸ μέγεθος. Οἱ ἀσύμμετροι πανούργοι
 ἀναφέρεται ἐπὶ τὸ πάθος καὶ τὸ θῆλυ. Εἰ γὰρ οἱ ἀσύμ-
 μετροι πανούργοι, οἱ σύμμετροι δίκαιοι ἂν εἴησαν καὶ ἀν-
 59 δρεῖοι. Τὴν δὲ τῆς συμμετρίας ἀναφορὰν πρὸς τὴν τῶν
 σωμάτων εὐαγωγίαν καὶ εὐφύϊαν ἀνοιστέον, ἀλλ' οὐ πρὸς
 τὴν τοῦ ἄρρενος ἰδέαν, ὥσπερ ἐν ἀρχῇ διηρέθη. Καλῶς δ'
 ἔχει καὶ πάντα τὰ σημεία, ὅσα προείρηται, ἀναφέρειν ἐπὶ
 τὴν ἐπιπρέπειαν καὶ εἰς ἄρρεν καὶ θῆλυ· ταῦτα γὰρ τελεω-
 τάτην διαίρεσιν διήρηται, καὶ ἐδείχθη ἄρρεν θήλεος δικαι-
 60 ότερον καὶ ἀνδρειότερον καὶ ὅλως εἰπεῖν ἄμεινον. Ἐν ἀπά-
 σῃ δὲ τῇ τῶν σημείων ἐκλογῇ ἕτερα ἐτέρων σημεία μᾶλλον
 δηλοῦσιν ἐναργῶς τὸ ὑποκείμενον. Ἐναργέστερα δὲ τὰ ἐν
 61 ἐπικαιροτάτοις τόποις ¹ ἐγγινόμενα. Ἐπικαιρότατος δὲ
 τόπος ὁ περὶ τὰ ὄμματα τε καὶ τὸ μέτωπον καὶ κεφαλὴν
 καὶ πρόσωπον, δεύτερος δὲ ὁ περὶ τὰ στήθη καὶ ὦμους,

^ε χρώματα διὰ θερμότητος Ia. ^h post αἰσθητικοί Q.Ia.Ka.Na.Oa.
 οὐσης γὰρ τῆς τε φορᾶς ἐν μεγάλοις τόποις (sect. 54.)—συνανῶν τι ἀφι-
 κνουμένη ἐπὶ τὸ φρονοῦν (sect. 56). ὅσοι δὲ (δὲ ἐπὶ Q.Na.) τῶν μεγάλων
 —καὶ χρώματα—αἰσθητικοί (sect. 56.) ⁱ οὐ διὰ] οὐδὲ I.Ka. ^k δεῖ]
 δὲ Ia. ¹ ἐγγινόμενα Ia.Ka.

ἔπειτα περὶ τὰ σκέλη τε καὶ πόδας· τὰ δὲ περὶ τὴν κοιλίαν ἤκιστα. Ὅλως δὲ εἰπεῖν οὗτοι οἱ τόποι ἐναργέστατα σημεία ^μ παρέχονται, ἐφ' ὧν καὶ φρονήσεως πλείστης ^ν ἐπιπρέπεια γίνεται.

^μ παρέχοντες Ι^α.Κ^α. ^ν ἐπιπρέπειαν Κ^α.

^a ΠΕΡΙ ΦΥΤΩΝ.

ΠΡΟΛΟΓΟΣ ΤΟΥ ΕΡΜΗΝΕΩΣ ΕΙΣ ΤΟ ΠΕΡΙ ΦΥΤΩΝ
ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ.

ΤΩΙ τῆς Ἀριστοτελικῆς ἀειθαλεῖ φιλοσοφίας λειμῶνι πολλὰ μὲν καὶ ἄλλαι δέλτοι κατὰ τὰ εὐγενῆ παραπεφύκασι τῶν φυτῶν, παμφόρους μὲν οἷς θεωροῦμεν, πολύχοας δὲ καὶ οἷς διαπραττόμεθα ² προϊέμεναι τοὺς καρπούς. Ἦν δὲ πρὸς ταῖς ἄλλαις καὶ ἡ περὶ τῶν φυτῶν ὅσα καὶ φυτὸν εὐφυὲς βραχὺ μὲν, ἀλλὰ συχναῖς ταῖς χάρισι βρύον καὶ καλλίστοις ἐκφορίοις τοὺς τῶν λόγων ἐραστὰς δεξιούμενον, οὐ μόνον ^b λέγω τοὺς ἡμετέρους, τοὺς πάνυ, τοὺς περιφανεῖς τὰ ἐς λόγους καὶ τὴν σοφίαν ἀπαραμίλλους καὶ τὴν σύνεσιν Αὔσοντας, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἐκ μοίρας Ἰταλικῆς, καὶ οὐ τούτους μόνον, ἀλλὰ καὶ ὅσους τοιοῦτους οἶδεν ἡ τῶν εὐδαιμόνων Ἀράβων τρέφειν καὶ ³ τῶν Ἰνδῶν. Συχνὸν γὰρ ἐνέβαλεν ἕμερον τῶν ἑαυτοῦ συγγραμμάτων τοῖς ὅπουδῆποτε φιλοσόφοις ὁ ἐκ Σταγείρων ἄκρος φιλόσοφος. Ἀλλὰ τὸ τοιοῦτον φυτὸν οὐκ οἶδ' ὅπως οὐ μόνον αὐανσιν πέπονθε παρ' ἡμῖν, ἀλλοίωσιν τινα τάχα περὶ τὸ χεῖρον, οἷα φιλεῖ ὁ χρόνος ποιεῖν, ἀλλὰ καὶ προθέλυμνον ἐκκοπὴν καὶ εἰς τὸ μὴ ὄν ἀποστροφὴν, ὥς οὐδ' ἂν ποτε φυτηκόμον εἶδεν, οὐδ' εἰ προῆλθεν ⁴ εἰς φῶς. Ὑπέστη τὰ ἴσα καὶ Ἰταλὸς μακρὸν χρόνον σὺν ἡμῖν χηρεύων τοῦ χρήματος. Τοῖς Ἀραψιν ἐγνωρίζετο μόνοις, καὶ ⁵ μόνοι τῶν τούτου καρπῶν ἀφθόνως ἀπήλανον. Ἀλλὰ τις Κελτὸς μὲν τὸ γένος, ἐς τοσοῦτον δὲ τῆς τῶν Ἰταλῶν σοφίας ἐλάσας ὥς τῶν πρωτείων παραχωρεῖν μηδενί, εἶτα βραχὺ τοῦτο, καίπερ ὄν τοσοῦτον, καθ' ἑαυτὸν οἰηθείς, ἂν μὴ καὶ τὴν τῶν Ἀράβων μετὰ ^c τὴν τῶν Λατίνων ^d μεταλάβοι γνῶσιν καὶ τὴν καλλίστην ἔξιν ἀσκήσειεν, ὅλος γίνεται τοῦ ἔργου, καὶ εἰς πέρας τὴν γνώμην ἀγα-

Codices Na.Pa. ^a Tit. ἀνωνύμου τινὸς εἰς τὰ Ἀριστοτέλους περὶ φυτῶν προοίμιον Pa. προθεωρία τοῦ περὶ φυτῶν Ἀριστοτέλους c. deest præfatio Parisiensi 1848. et Oxoniensi Coll. Corp. Christi.

^b λέγω] λόγω Na. ^c τὴν post μετὰ om. Pa. ^d μεταλάβη Pa.

γεῖν θέλει καὶ τυχεῖν παντοίως τοῦ ἐφετοῦ. Στέλλεται λοιπὸν τὴν 6
 ἄλλοδαπὴν, χρήται τοῖς Ἀραβι παιδευταῖς, καὶ τῇ εὐφυΐᾳ συμμε-
 τρήσας σπουδὴν τοσοῦτον ^e εὐμοίρησε παιδείας, φασίν, ὥς δύνασθαι
^f καὶ τὰ τῶν Ἀράβων εἰς Ἱταλοὺς καὶ τὰ τῶν Ἱταλῶν μεταπορ-
 θμεύειν εἰς Ἀραβας. Οὗτος οὖν πρὸς τισιν ἄλλαις καὶ τὴν περὶ
 φυτῶν τήνδε βίβλον μεθερμηνεύει, καὶ τῶν λογικῶν Ἀραβικῶν
 λειμώνων ὅσα καὶ φυτὸν εὐγενὲς εἰς τὰς Ἱταλικὰς μετακηπεύει
 φυταλιάς. Ἐχαιρε γοῦν Ἱταλὸς ἐπὶ τούτῳ, καὶ τὰ μεγάλα ἐκόμ- 7
 παζε· ταῖς Ἀριστοτελικάῃς γὰρ φιλοτιμείσθαι βίβλοις ὑπὲρ πάντας
 βρενθύεται· καὶ τοσοῦτον ἐνεκαυχᾶτο τῷ χρήματι, Ξέρξης οὐχ
 ἦττον ἐκείνος εἰς ἣν ὑπεστιάσθη καὶ ἣν χρυσέαν ἔδειξε πλάτανον.
 Ἦλθον εἰς ἐπιθυμίαν (μακρὸς ἐξότου χρόνος) καὶ γὰρ τοῦ φυτοῦ·
 λόγοι γάρ μοι τῶν τοῦ κόσμου πάντων χρήμα ^g τὸ τιμιώτατον.
 Ἐπόθουν ἐμφορηθῆναι τῶν τούτου καρπῶν, τῶν νοημάτων εἰς ξένον 8
 ἔλθειν. Ἐψυχαγώγει μοι τὴν ἐπιθυμίαν ἐλπίς, καὶ τὴν ἐλπίδα
 πάλιν εὐχὴ διεδέχετο. Ἀλλὰ μέχρι πολλοῦ τὰ τῆς ἐπιθυμίας
 ἀτέλεστα, ἢ ἐλπίς καὶ μόνον ἐλπίς· τὰ δὲ τῆς εὐχῆς ἐπετείνετο.
 Τί δ' ἢ τῶν ἀγαθῶν ἀπάντων παντελὴς αἰτία καὶ ὑπερτελὴς καὶ
 προτέλειος; Ἡρεμίαν τῇ ἐπιθυμίᾳ χορηγεῖ, τῇ ἐλπίδι πέρας, καὶ
 τὰ τῆς αἰτήσεως τῇ εὐχῇ. Ἱταλὸς γάρ τις ἔκποθεν ἡμῖν αἰφνιδίως 9
 ἀναφανείς, ἱκανῶς ἔχων λογικῆς παιδείας καὶ γνώσεως, πρόσσεισιν
 ὥς ἡμᾶς, ἀσπάζεται χαριέντως, τὰ φιλικὰ προσλαλεῖ, εἶτα τὴν
 ποθουμένην βίβλον ἡμῖν ἐγχειρίζεται. Ὑψφράνθην ἐγὼ ὥς ἐφ'
 ἔρμαίῳ τῷ χρήματι. Ἐδεξάμην τὴν βίβλον ἐκθύμως. Ὅλος αὖ- 10
 τῆς ἐγενόμεν, τὸν ἐγκείμενον νοῦν ἀνελεξάμην ἐπιμελῶς, καὶ οἶον
 ὥς ἐν ἐσόπτρῳ τῇδε ἐκ πρώτης αὐτῆς βαλβίδος τὸν Ἀριστοτέλην
^h ἔγνω καὶ τοὺς Ἀριστοτελικούς κατὰ τῶν πάλαι φιλοσοφούντων
 ἀντιλογικούς ἐτασμούς. Ἀδικεῖν δ' ὤφθην, μὰ τοὺς λόγους, τοὺς 11
 λόγους αὐτοὺς καὶ τοὺς αὐτῶν ἐραστὰς, καὶ γραφῆναι βασκάνου
 ψυχῆς ἠὲ λαβήθην, ἂν μὴ ταύτην ἱκανῶς ἔχων ὑπὸ τῆς ἀνωθεν
 χάριτος πρὸς τὴν Ἑλλάδα μεθερμηνεύσαιμι γλῶτταν καὶ ταῖς λοι-
 παῖς Ἀριστοτελικάῃς δέλτοις δείξαιμι συναρίθμιον. Τῷ τοι καὶ 12
 σὺν θεῷ τὸ ἔργον διήνυσσα, καὶ εἰς κοινὴν προὔθεμην τὴν βίβλον
 τοῖς αἰρουμένοις ἀπόλαυσιν, πολλὴν εὐρὼν τὴν δυσχέρειαν καὶ τὴν
 τῶν ὀνομάτων σύγχυσιν διὰ τὰς συχνὰς τῶν μεθερμηνεύσεων με-
 ταβολὰς ἐκ τῆς ἡμετέρας εἰς τὴν τῶν Ἱταλῶν, εἰς τοὺς Ἀραβας

^e εὐμοιρήσαι Na.Pa.
 γνων Na.

^f καὶ om. Pa.

^g τὸ om. Na.

^h ἀνέ-

ἐκεῖθεν, καὶ πάλιν ἐξ Ἀράβων εἰς Ἱταλούς, καὶ εἰς ἡμᾶς ἐκ τούτων
 13 ἐπ' ἔσχατον. Οὐ γὰρ διπρόσωπος, ὅσον ἐπὶ ταύτῃ τῇ βίβλῳ, ὁ
 Σταγειρίτης ὤφθη κατὰ τὸν θρυλούμενον Ἰάνον ἐκείνον, ὃν καὶ
 εἰς χρόνον ἄγει λόγος ἰσχνός, ἀλλὰ πολύμορφος κατὰ τὸν Πρωτέα
 14 τὸν Φάριον. Ἐπεὶ δὲ πᾶσα δέλτος ἐκ μιᾶς πρὸς ἑτέραν μετα-
 φερομένη διάλεκτον ἢ κατὰ λέξιν ἢ κατ' ἔννοιαν προχωρεῖ, καὶ ἡ
 μὲν ὑστέρα τὸ σαφὲς ἔχουσα τοῦ ἰακριβοῦς ἀπολείπεται, ἡ δ' ἑτέρα
 καὶ προτέρα προσόντος τοῦ ἀκριβοῦς εἰς ἀσάφειαν καταστρέφεται,
 ἡμεῖς ὡς ἀσφαλεστέρῳ^k τούτῳ τῷ μέρει καὶ ἀδιαβλήτῳ στοιχοῦν-
 15 μεθα. Ἵνα δὲ μὴ φαινοίμεθα καὶ χώραν τῇ ἀσαφείᾳ διδόντες, ἣν
 κακίαν παντελῇ τοῖς λόγοις ἐγνώκαμεν, ἐπανερμηνείαις τισὶ καὶ
 σχολικαῖς παρασημειώσεσιν, εἴ τι πού ἐκ τῆς ἀσαφείας ἄχαρι καὶ
 ἀτερπές, ἐψυχαγωγήσαμεν, καὶ τῆς σκληρᾶς καὶ τραχείας τοὺς
 λογικοὺς ὁδίτας εἰς τὴν λείαν τε καὶ πλατεῖαν ἐχειραγωγήσαμεν,
 καὶ^l τῷ ὑπὲρ ἡμᾶς τὴν εὐχαριστίαν καὶ τήν, ὡς εἰκός, ἀνθομολό-
 16 γησιν ἀπενείμαμεν. Τοῦτο γὰρ ἀφ' ἡμῶν ἀπαιτεῖ τῶν ὑπὸ χεῖρα
 ὁ μόνος σοφὸς καὶ δυνατὸς θεὸς κατὰ τὸν θεῖον ἀπόστολον. Τίνος
 γὰρ ἄλλου δεῖται παρ' ἡμῶν, ὃς διὰ τινος τῶν προφητῶν περὶ ἑαυ-
 τοῦ λέγει “τὸν οὐρανὸν^m πληρῶ καὶ τὴν γῆν,” καὶ οὗ ἡ οἰκουμένη
 καὶ τὸ πλήρωμα αὐτῆς, κατὰ τὸν Δαβίδ, καὶ μεθ' οὗ πᾶς ἀγρὸς παν-
 τοίοις ὠραῖσμένος φυτοῖς;

Ἡ ΖΩΗ ἐν τοῖς ζώοις καὶ ἐν τοῖς φυτοῖς εὐρέθη. Ἄλλ'
 ἐν μὲν τοῖς ζώοις φανερά καὶ πρόδηλος, ἐν τοῖς φυτοῖς δὲ κε-
 κρυμμένη καὶ οὐκ ἐμφανής. Εἰς τὴν ταύτης γοῦν βεβαίωσιν
 πολλὴν ἀνάγκη ἐστὶ^a ζήτησιν προηγήσασθαι. Συνίσταται
 γὰρ πότερον ἔχουσιν ἢ οὐχὶ τὰ φυτὰ ψυχὴν καὶ δύναμιν
 2 ἐπιθυμίας ὁδύνης τε καὶ ἡδονῆς καὶ διακρίσεως. Ἀναξαγό-
 ρας μὲν οὖν καὶ Ἐμπεδοκλῆς ἐπιθυμίᾳ ταῦτα κινεῖσθαι λέ-
 γουσιν, αἰσθάνεσθαι τε καὶ λυπεῖσθαι καὶ ἡδεσθαι διαβε-

ⁱ ἀκριβοῦς Pa. ^k καὶ ἀδιαβλήτῳ τούτῳ τῷ μέρει Na. ^l τὴν εὐχαρι-
 στίαν τῷ ὑπὲρ ἡμᾶς Pa. ^m πληροῦν Pa.

Codices Na.Pa.n, Pa. post caput 1. paucis locis inspectus.

^a ζήτησιν] γρ. ἀπορίαν Pa.

βαιούνται. Ὦν ὁ μὲν Ἀναξαγόρας καὶ ζῶα εἶναι καὶ ἡδεσθαι καὶ λυπεῖσθαι εἶπε, τῇ τε ἀπορροῇ τῶν φύλλων καὶ τῇ αὐξήσει ^b τοῦτο ἐκλαμβάνων, ὁ δὲ Ἐμπεδοκλῆς ^c γένος ἐν τούτοις κεκραμένον εἶναι ἐδόξασεν. Ὡσαύτως καὶ ὁ Πλάτων ³ ἐπιθυμεῖν μόνον αὐτὰ διὰ τὴν σφοδρὰν τῆς θρεπτικῆς δυνάμεως ἀνάγκην ἔφησεν. Ὁ ἐὰν συσταίῃ, ἡδεσθαι ὄντως αὐτὰ καὶ λυπεῖσθαι αἰσθάνεσθαι τε σύμφωνον ἔσται. Ἄν δὲ συσταίῃ τοῦτο, τῷ ἐπιθυμεῖν, εἰ καὶ αἰὲ τῷ ὕπνῳ ἀνακτῶνται καὶ ἐγείρονται ταῖς ἐγρηγόρσεσι, σύμφωνον ^d ἔσται. Ὡσαύτως καὶ ἐὰν ζητήσωμεν εἰ πνοὴν καὶ γένος ἐκ συγκρά- ⁴ σεως ἔχουσιν ἢ ^e τὸ ἐναντίον, πολλὴν ἂν τὴν περὶ τούτου ἀμφιβολίαν καὶ μακρὰν ^f ποιήσωμεν τὴν ζήτησιν. Τὸ δὲ τὰ τοιαῦτα παραλιμπάνειν καὶ μὴ εὐαναλώτοις περὶ τὰ καθ' ἕκαστον ἐρευνᾶν ἐνδιατρίβειν πρέπον ἐστίν. Τίνες δὲ ἔχουσιν ⁵ ψυχὰς τὰ φυτὰ εἶπον, ὅτι γεννᾶσθαι τρέφεσθαι καὶ αὐξάνεσθαι, νεάζειν καὶ χλοάζειν γήρα τε διαλύεσθαι τεθεωρήκασιν, ἐπεὶ περ οὐδὲν ἄψυχον ταῦτα μετὰ τῶν φυτῶν ἔχει κοινά. Διότι δὲ ἔχουσι ταῦτα τὰ φυτὰ, καὶ τὸ ἐπιθυμία ὡσαύτως κατέχεσθαι ἐπίστευον. Ἀλλὰ πρῶτον τοῖς φανε- ⁶ ροῖς, εἶτα ^g καὶ τοῖς κεκρυμμένοις ἀκολουθήσωμεν. Λέγο- ⁶ μεν τοίνυν ὡς ἐὰν εἴ τι τρέφεται, ἤδη καὶ ἐπιθυμεῖ, καὶ ^h ἡδύ- ⁷ νεται μὲν τῷ κόρῳ, ⁱ λυπεῖται δὲ ὅτε πεινᾷ· καὶ οὐκ ἐμπί- ⁷ πτουςιν αὐταὶ αἱ διαθέσεις εἰ μὴ μετὰ αἰσθήσεως. Τούτου ἄρα θαυμάσιος μὲν, οὐ μὴν φαῦλος πλανᾶται σκοπός, ὅς καὶ τὰ φυτὰ αἰσθάνεσθαι καὶ ἐπιθυμεῖν ἐδόξασεν. Ὁ δὲ Ἀναξ- ⁷ αγόρας καὶ ὁ Δημόκριτος καὶ ὁ Ἐμπεδοκλῆς καὶ νοῦν καὶ γνῶσιν ^k εἶπον ἔχειν τὰ φυτὰ. Ἡμεῖς δὲ τὰ τοιαῦτα ὡς φαῦλα ἀποτρεπόμενοι τῷ ὑγιεῖ ἐνστῶμεν λόγῳ. Λέγομεν ¹ οὖν ὅτι τὰ φυτὰ οὔτε ἐπιθυμίαν οὔτε αἰσθησιν ἔχουσιν. Ἡ γὰρ ἐπιθυμία οὐκ ἔστιν εἰ μὴ ἐξ αἰσθήσεως, καὶ τὸ τοῦ ἡμετέρου ^m δὲ θελήματος τέλος πρὸς τὴν αἰσθησιν ἀποστρέ-

^b τοῦτο om. Pa. ^c γάνος Na. ^d ἔσται om. Na.n. ^e τοῖναντίον Pa. ^f ποιήσωμεν Na. ^g καὶ om. Pa. ^h ἡδύνηται Pa. ⁱ λυπῆται Pa. ^k ἔχειν τὰ φυτὰ εἶπον Na, ἔχειν εἶπον τὰ φυτὰ n. ^l γοῦν n. ^m δὲ om. Pa.

- 8 φεται. Οὐχ εὐρίσκομεν ⁿ γοῦν ἐν ^ο τοῖς τοιούτοις αἰσθησιν οὔτε μέλος αἰσθανόμενον, οὔτε ὁμοιότητα αὐτοῦ, οὔτε εἶδος διωρισμένον, οὔτε τι ἀκόλουθον τούτῳ, οὔτε ^p τοπικὴν κίνησιν, οὔτε ὁδὸν πρὸς τι αἰσθητόν, οὔτε σημείον τι δι' οὗ ἂν ^q κρίνωμεν ταῦτα αἰσθησιν ἔχειν, ^r καθὼς σημεία δι' ὧν ἐπισταμέθα ταῦτα καὶ τρέφεσθαι καὶ ^s αὐξάνεσθαι εὐρίσκομεν.
- 9 Οὐδὲ συνίσταται παρ' ἡμῶν τοῦτο εἰ μὴ διότι τὸ θρεπτικὸν καὶ αὐξητικὸν νοοῦμεν μέρη εἶναι τῆς ψυχῆς. ^t Ὅποταν γοῦν τὸ ^t τοιοῦτον φυτὸν εὐρίσκωμέν τι μέρος ψυχῆς τοιαύτης ἐν ἑαυτῷ ἔχον, ἐξ ἀνάγκης νοοῦμεν καὶ ψυχὴν ἔχειν αὐτό· ὅτε δὲ στερεῖται αἰσθήσεως, τότε αἰσθητικὸν αὐτὸ μὴ εἶναι μὴ ἐγχωρεῖν οὐ δεῖ· ἡ γὰρ αἰσθησις αἰτία ἐστὶν ἐλλάμψεως
- 10 ζώης. Τὸ δὲ θρεπτικὸν αἰτία ἐστὶν αὐξήσεως πράγματός τινος ζῶντος. Αὗται δὲ αἱ διαφοραὶ προβαίνουσιν ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ, ὅτι ^v δυσχερές ἐν ταύτῳ μεταξὺ ζώης καὶ τῆς στερήσεως αὐτῆς μέσον τι καταλαβεῖν. ^w Εἴποι δέ τις ἂν ὥς ἐπεὶ τὸ φυτὸν ζῶν ἐστίν, ἤδη τοῦτο καὶ ζῶον εἴποισμεν ἂν.
- 11 Οὐδαμῶς. Καὶ γὰρ ^x δυσνόητόν ἐστι τὴν διοίκησιν τοῦ φυτοῦ ἀποδιδόναι τῇ διοικήσει τῆς ψυχῆς τοῦ ζώου. Τὸ γὰρ τὰ φυτὰ τοῦ ζῆν ἀποφάσκον οὕτως, τοῦτο ἐστὶν ὅτι οὐκ ^y αἰσθάνονται. Καὶ γὰρ εἰσι καὶ τινα ζῶα γνώσεως ἐστερημένα.
- 12 Ἐπεὶ δὲ ἡ φύσις τὴν τοῦ ζώου ζῶν ἐν τῷ θανάτῳ φθείρουσα, πάλιν ἐν τῷ ἰδίῳ γένει ταύτην διὰ γενέσεως συντηρεῖ, πάντῃ ἀσύμφωνόν ἐστιν ἵνα μέσον ἐμψύχου τε καὶ ἀψύχου ἄλλο τι μέσον τιθῶμεν. Ἐπιστάμεθα ^z δὲ ὅτι καὶ τὰ κογχυλία εἰσι ζῶα, γνώσεως ἐστερημένα, διότι εἰσὶ φυτὰ
- 13 ἐν ταύτῳ καὶ ζῶα. Μόνῃ ἄρα ἡ αἰσθησίς ἐστὶν αἰτία δι' ἣν ταῦτα λέγονται ζῶα. Τὰ γὰρ γένη διδόασιν τοῖς οἰκείοις εἶδεσιν ὀνόματα καὶ ὀρισμούς, τὰ δὲ εἶδη τοῖς οἰκείοις ἀτόμοις ὀνόματα. Δεῖ ^a τε τὸ γένος ἐκ μιᾶς καὶ κοινῆς αἰτίας

ⁿ οὐν Na. ^ο τοῖς τοιούτοις] τούτοις Na.n. ^p τοπικὴν om. Na.n.
^q διακρίνωμεν Na.n. ^r καθὼς καὶ σ. Pa. ^s αὐξάνειν Na.n. ^t τοιοῦτο Pa.
^v δυσχερές] δυσνόητον Pa. ^w εἴπη n. ^x δυσχερές Pa. ^y αἰσθάνεται Na.
^z δὲ om. Pa. ^a τε] δὲ n.

εἶναι ἐν τοῖς πολλοῖς, καὶ οὐκ ἐκ πολλῶν. Ὁ λόγος δὲ τῆς 14
 αἰτίας, δι' ἣν βεβαιοῦται τὸ γένος, οὐ τῷ τυχόντι ἐστὶ γνώ-
 ριμος. Πάλιν εἰσὶ ζῶα ἅπερ στεροῦνται γένους θήλεος,
 ἕτερα ἅπερ οὐ γεννῶσιν, ἕτερα ἅπερ κίνησιν οὐκ ἔχουσιν
 καὶ εἰσὶν ἄλλα διαφόρων χρωμάτων, καὶ εἰσὶ τινὰ ^b αἱ ποιοῦσι
 τόκον ἑαυτοῖς ἀνόμοιον, εἰσὶ τε ἄλλα ^a αὐξάνουσιν ἐκ τῆς
 γῆς ἢ ἐκ δένδρων. Τίς οὖν ἐστὶν ἡ ἀρχὴ ἡ ἐν τῇ ψυχῇ τοῦ 15
 ζῶον; Τί ἄλλο εἰ μὴ τὸ εὐγενὲς ζῶον, ὃ τὸν οὐρανὸν περιο-
 δεύει, τὸν ἥλιον, τὰ ἄστρα καὶ τοὺς πλάνητας, τὰ ἀπὸ τῆς
 ἐνείρμενης ἐξωτερικὰ ἀμφιβολίας, ^a δὴ καὶ ἀπαθῇ εἰσὶν; ἡ
 γὰρ αἴσθησις τῶν αἰσθανομένων πάθος. Ἰστέον δὲ καὶ ὅτι 16
 οὐκ ἔχουσι τὰ φυτὰ κίνησιν ἐξ ἑαυτῶν· τῇ γὰρ γῇ εἰσὶ πε-
 πηγότα, ἡ δὲ γῆ ἀκίνητός ἐστι. Συλλογισώμεθα τοίνυν
 πόθεν ἂν ταύτῃ ^c ζωῇ, ἵνα ποιήσωμεν καὶ αὐτὰ αἰσθητικά.
 Οὐ γὰρ περιέχει ταῦτα ἐν πράγμα κοινόν. Λέγομεν δὲ ὅτι
 τῆς ζωῆς τῶν ζῶων κοινὴ ἐστὶν αἰτία ἡ αἴσθησις. Αὕτη δὲ
 ποιεῖ διάκρισιν μέσον ζωῆς καὶ θανάτου. Ὁ οὐρανὸς δὲ ἐπεὶ 17
^d ἔχει διοίκησιν εὐγενεστέραν καὶ ἀξιολογωτέραν τῆς ἡμετέ-
 ρας διοικήσεως, ἀπεμακρύνθη τούτων. Δεῖ τοίνυν ἵνα τὸ
 ζῶον τὸ τέλειον καὶ τὸ ἡλαττωμένον ἔχῃ τι κοινόν· καὶ
 τοῦτο ἐστὶν ὁ σκοπὸς τῆς ζωῆς. Τῇ ταύτης γοῦν στερήσει
 δεῖ ἵνα πᾶς τις ἀποχωρῇ τῶν τοιούτων ὀνομάτων, ὅτι οὐκ
 ἔστι μέσον. Ἡ δὲ ζωὴ ἐστὶ μέσον· τὸ γὰρ ἄψυχον οὐκ 18
 ἔχει ψυχὴν οὐδὲ τι τῶν μερῶν αὐτῆς. Τὸ δὲ φυτὸν οὐκ ἔστιν
 ἐκ τῶν στερουμένων ψυχῆς, ὅτι ἐν αὐτῷ ἐστὶ τι μέρος ψυ-
 χῆς· ἀλλ' οὐκ ἔστι ζῶον, ὅτι οὐδὲ αἴσθησις ἐν αὐτῷ. Ἐξέρ-
 χεται ^e δὲ ἐκ ζωῆς εἰς μὴ ζωὴν κατὰ βραχύ, ὥς καὶ τὰ καθ'
 ἕκαστον. Δυνάμεθα δὲ καὶ ἄλλως λέγειν, ὅτι ^f ἐστὶν ἔμ- 19
 ψυχον τὸ φυτόν, καὶ οὐ λέγομεν ὅτι ἄψυχον. Εἰ ἔχει δὲ
 ψυχὴν, οὐ λέγομεν ὅτι καὶ τινὰ ἤδη ἔχει αἴσθησιν. Πράγμα
 γὰρ τὸ τρεφόμενον οὐκ ἔστιν ἄνευ ψυχῆς. Πᾶν δὲ ζῶον
 ἔχει ψυχὴν. Τὸ δὲ φυτόν ἐστὶν ἀτελὲς πρᾶγμα. Πάλιν

^b ^a—^a] ἅπερ—ἅπερ n. ^c ζωὴν Na.Pa.n. ^d ἔχειν Na.n. ^e δὲ καὶ
 ἐκ Na.n. ^f ἐστὶν om. Pa.

- 20 τὸ ζῶον ἔχει μέλη διωρισμένα, τὸ φυτὸν ἀδιόριστα. Ἐχει δὲ ὕλην ^ε οἰκείαν κινήσεως, ἣν ἔχει ἐν ἑαυτῷ. Πάλιν δυνάμεθα λέγειν τὰ φυτὰ ψυχὴν ἔχειν, ὅτι ψυχὴ ἐστὶν ἡ ποιοῦσα ἐν αὐτοῖς γεννᾶσθαι τὰς κινήσεις. Ἐπιθυμία δὲ καὶ κίνησις ἡ ἐν τόποις οὐκ ἐστὶν εἰ μὴ κατὰ αἰσθήσεως. Πάλιν τὸ ἔλκειν τροφήν ἐστὶν ἐξ ἀρχῆς φυσικῆς, καὶ τοῦτ' αὐτό ἐστι τὸ
- 21 κοινὸν ζῶου καὶ φυτοῦ. Οὐκ ἐστὶ δὲ φροντὶς ^h ἐπὶ τῇ ἐλκύσει τῆς τροφῆς αἰσθήσεως τὸ παράπαν, ὅτι πᾶν τὸ τρεφόμενον χρῆζει ἐν τῇ οἰκείᾳ τροφῇ δύο ποιότητων τινῶν, θερμότητός φημι καὶ ψυχρότητος· καὶ διὰ τοῦτο δεῖται τροφῆς ὑγρᾶς ὁμοίως καὶ ξηρᾶς· ἡ δὲ θερμότης καὶ ⁱ ἡ ψυχρότης εὐρίσκεται ἐν βρώμασι ξηροῖς καὶ ὑγροῖς. Οὐδεμία δὲ τῶν τοιούτων φύσεων χωρίζεται τῆς συμμετόχου αὐτῆς. Διὰ τοῦτο γὰρ καὶ πρώτως ἐγένετο ἡ τροφή τῷ τρέφοντι συνεχῆς ἕως καὶ εἰς αὐτὴν τὴν ὥραν τῆς φθορᾶς· καὶ ὀφείλουσι χρῆσθαι ταύτῃ τὸ ζῶον καὶ τὸ ^k φυτὸν τοιαύτῃ ὁποῖόν ἐστιν ἐκότερον αὐτῶν.
- 2 ¹ Διερευνήσωμεν οὖν καὶ τοῦτο, ὃ προηγήσατο ἐν τῷ ἡμετέρῳ λόγῳ, περὶ ἐπιθυμίας φυτοῦ καὶ κινήσεως αὐτοῦ καὶ ψυχῆς ἰδίας, καὶ εἴ τι ἀναλύεται ἀπ' αὐτοῦ τοῦ φυτοῦ, ὅσον εἰς πνοήν. Ἀναξαγόρας γὰρ εἶπε ταῦτα ἔχειν καὶ πνοήν. Καὶ πῶς, εἴπερ εὐρίσκομεν πολλὰ ^m ζῶα μὴ ἔχοντα πνοήν, καὶ πάλιν εὐρίσκομεν ἀκριβῶς ὅτι τὰ φυτὰ οὔτε ὑπνώττουσιν
- 2 οὔτε γρηγοροῦσιν. Τὸ γὰρ γρηγορεῖν οὐδὲν ἐστὶν εἰ μὴ ἀπὸ διαθέσεως τῆς αἰσθήσεως, τὸ δὲ ὑπνώττειν οὐδὲν εἰ μὴ ἀσθένεια αὐτῆς· καὶ οὐχ ⁿ εὐρίσκεταιί τι τούτων ἐν πράγματι
- ^o τρεφομένῳ μὲν πάσαις ὥραις κατὰ διοίκησιν μίαν, ἐν τῇ
- 3 οἰκείᾳ δὲ φύσει μὴ ^o αἰσθανομένῳ. ^p Τὸ γὰρ ζῶον ὅτε τρέφεται, τί συμβαίνει; τὸ ἀναβαίνειν ἀναθυμίασιν ἀπὸ τῆς τροφῆς πρὸς τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, καὶ ὑπνώττειν ἐντεῦ-

^ε οἰκείαν ἐκ κινήσεως Na.n. ^h ἐν Na. ⁱ ἡ post καὶ om. Na.n.
^k φυτὸν τῇ τοιαύτῃ Na. ¹ διερευνήσωμεν Na. ^m ζῶα] τῶν ζώων Na.
ⁿ εὐρίσκονται Pa. ^o τρεφομένων et mox αἰσθανομένων Na.n. ^p τῷ γὰρ ζῶω Na.

θεν πάντως· καὶ ὅταν καταναλωθῇ ἡ ἀναθυμίασις ἡ ἀναβαίνουσα πρὸς τὴν κεφαλὴν, τότε γρηγορεῖ. Ἐν τισι δὲ τῶν ζώων ἐστὶν αὕτη ἡ ἀναθυμίασις πολλή, καὶ τέως ὀλίγον ὑπνώττουσιν. Ὁ δὲ νυσταγμός ἐστι συνοχή τῆς 4 κινήσεως, ἡ δὲ συνοχή πάλιν ἡρεμία πράγματος κινουμένου. Ὁ δὲ μάλιστα καὶ κυρίως ἐστὶ ζητητέον ἐν ταύτῃ τῇ ἐπιστήμῃ, τοῦτο ἐστὶν ὅπερ εἶπεν ὁ Ἐμπεδοκλῆς, ἡγουν εἰ εὐρίσκεται ἐν τοῖς φυτοῖς γένος θῆλυ καὶ γένος ἄρρεν, καὶ εἰ ἔστιν εἶδος κεκραμένον ἐκ τούτων τῶν δύο γενῶν. Λέγομεν 5 τοίνυν ὅτι τὸ ἄρρεν, ὅτε γεννᾷ, εἰς ἄλλο γεννᾷ, καὶ εἰσὶν ἄμφω κεχωρισμένα ἀπ' ἀλλήλων. Ἐπεὶ γοῦν εὐρίσκεται ἐν 6 τοῖς φυτοῖς ὅτι ἔχει τὰ φυτὰ γένος ἄρρεν καὶ θῆλυ, καὶ πάντως τὸ μὲν ἄρρεν ἐστὶ τραχύτερον καὶ σκληρότερον καὶ μᾶλλον φρίσσον, τὸ δὲ θῆλυ ἀσθενέστερον καὶ καρποφόρον πλεον, πάλιν ὀφείλομεν ζητεῖν πότερον εὐρίσκονται ταῦτα τὰ δύο γένη κεκραμένα ἅμα ἐν τοῖς φυτοῖς, ὡς εἶπεν Ἐμπεδοκλῆς. Ἀλλ' ἐγὼ οὐχ ὑπολαμβάνω τοῦτο τὸ πρᾶγμα 7 οὕτως ἔχειν. Τὰ γὰρ κεκραμένα ὀφείλουσιν εἶναι πρῶτον ἀπλᾶ ἐν ἑαυτοῖς, καὶ εἶναι καθ' αὐτὸ μὲν τὸ ἄρρεν καθ' αὐτὸ δὲ τὸ θῆλυ, κἀντεῦθεν κινῶσθαι. Ἡ δὲ κρᾶσις οὐκ ἔσται εἰ μὴ διὰ τὴν οἰκείαν γένεσιν. Εὐρέθη 9 γοῦν ἐν τοῖς φυτοῖς 8 πρὸ τῆς κράσεως κρᾶσις, ἡ καὶ ὀφείλει εἶναι αἰτία ποιητικὴ καὶ παθητικὴ ἐν μιᾷ ὥρᾳ· ἀλλ' οὐχ εὐρίσκεται ἀρρενότης καὶ θηλότης ἡνωμένοι ἐν τινι τῶν φυτῶν. Εἰ δὲ τοῦτο οὕτως ἦν, τάχα ἂν τὸ φυτὸν ἦν τελειότερον τοῦ ζώου. Καὶ πῶς, 9 εἴπερ τὸ ζῶον οὐ δεῖται ἐν τῇ οἰκείᾳ γενέσει πράγματός τινος ἐξωτερικοῦ, τὸ δὲ φυτὸν τοῦτο δεῖται ἐν τοῖς καιροῖς τοῦ ἔτους; Δεῖται γὰρ ἡλίου καὶ εὐκρασίας καὶ τοῦ 1 ἀέρος πλεον καὶ 3 τούτων δεῖται μᾶλλον ἐν τῇ ὥρᾳ τῆς ἐκφύσεως αὐτοῦ. Ἔστι δὲ καὶ τις ἀρχὴ τῆς μὲν τροφῆς τῶν φυτῶν ἀπὸ τῆς 10 γῆς, καὶ πάλιν ἀρχὴ ἑτέρα 4 τῆς γενέσεως ἀπὸ τοῦ ἡλίου. Εἶπε δὲ καὶ Ἀναξαγόρας ὅτι ἡ ὑγρότης τούτων ἐστὶν ἀπὸ

9 οὖν Na. 1 ἔαρος Na.Pa. 3 τούτου Na.n. 4 ἀπὸ τῆς γενέσεως Pa.

τῆς γῆς, καὶ διὰ τοῦτο ἔφη πρὸς Λεχίνεον ὅτι ἡ γῆ μήτηρ
 11 μέν ἐστι τῶν φυτῶν, ὁ δὲ ἥλιος πατήρ. Ἀλλὰ τὴν κρᾶσιν
 τοῦ ἄρρενος τῶν φυτῶν καὶ τοῦ θήλεος ὀφείλομεν διατυπώ-
 σασθαι οὐχ οὕτως ἀλλ' ἄλλῳ τινὶ τρόπῳ, οἷον ὅτι τὸ σπέρ-
 μα τοῦ φυτοῦ ὁμοιὸν ἐστὶν ἐγκυμονήσει ζῶον, ἥτις ἐστὶ μί-
 12 ξις ἄρρενός τε καὶ θήλεος. Καὶ ὥσπερ ἐστὶν ἐν τοῖς ψοῖς ὅτε
 γίνεται νεοσσός, ἔστιν ἐντεῦθεν καὶ ἡ τροφή αὐτοῦ μέχρι καὶ
 αὐτῆς τῆς ὥρας τῆς συμπληρώσεως καὶ τῆς οἰκείας ἐξόδου, καὶ
 τότε τὸ θῆλυ ἐκτίθησι τὸν νεοσσὸν ἐν μιᾷ ὥρᾳ· οὕτω καὶ τὸ
 13 σπέρμα τοῦ φυτοῦ. Εἶπε ὁ δὲ πάλιν Ἑμπεδοκλῆς ὅτι τὰ
 φυτὰ, εἰ καὶ ^w νεοσσούς οὐ γεννῶσι, διότι τὸ γεννώμενον οὐ
 γεννᾶται εἰ μὴ ἐκ τῆς φύσεως τοῦ σπέρματος, καὶ ^x ὅτι ὅπερ
 ὕμνει ἐξ ^z αὐτοῦ ἐν τῇ ἀρχῇ τροφή γίνεται τῆς ρίζης, καὶ τὸ
 γεννώμενον κινεῖ αὐτὸ ἑαυτὸ παραυτίκα, ὅμως οὕτως ὀφείλο-
 μεν ὑπολαμβάνειν καὶ ἐν τῇ μίξει τῶν ἀρρένων καὶ ^a τῶν
 θηλέων φυτῶν, ὡς ἐπὶ τῶν ζώων, ὅτι καὶ ἡ μίξις τῶν φυτῶν
 ἐστὶν ἐν διοικήσει τινί· ἀλλ' ἐν τοῖς ζώοις, ^b ὅτε μίγνυνται,
 τὰ γένη μίγνυνται καὶ αἱ δυνάμεις τῶν γενῶν, αἱ ἦσαν πρό-
 τερον κεχωρισμέναι, καὶ προῆλθεν ἐκ τούτων ἀμφοτέρων
 14 πρᾶγμα τι ἓν· ὃ δὴ οὐκ ἔστιν ἐν τοῖς φυτοῖς. Οὐ γὰρ ^b ὅτε
 μίγνυνται τὰ γένη, καὶ αἱ δυνάμεις αὐτῶν μετὰ ταῦτα γίνον-
 ται κεχωρισμέναι. Εἰ γοῦν ἡ φύσις ἔμιξε τὸ ἄρρεν μετὰ
 τοῦ θήλεος, καλῶς προέβη, ὅτι οὐχ εὐρίσκομεν ἐνέργειάν τινα
 15 ἐν τοῖς φυτοῖς παρὰ τὴν γένεσιν τῶν καρπῶν. Οὐδὲ γὰρ
 ἐστὶ ζῶον κεχωρισμένον τοῦ θήλεος εἰ μὴ ἐν ὥραις αἷς οὐ συν-
 ἄπτεται. Τοῦτο δὲ ἐστὶ διὰ ^c τὰς πολλὰς ἐνεργείας αὐτοῦ
 16 καὶ διὰ τὰς πολλὰς αὐτοῦ ἐπιστήμας. Εἰσὶ δὲ οἵτινες τὰ
 φυτὰ πεπληρωμένα ὑπολαμβάνουσι, καὶ τὴν χάριν τῆς ζωῆς
 αὐτῶν εἶναι διὰ τὰς δύο δυνάμεις αἷς ἔχει, ἡγουν διὰ τὴν τρο-
 φὴν τὴν ἐπιτηδείαν εἰς τὸ τρέφειν αὐτὰ καὶ διὰ τὴν μακρότη-

^v δὲ om. Na.Pa. ^w νεοσσός Pa. ^x ὅτι om. Pa. ^y μένει] μὲν εἰ
 Na.Pa. ^z αὐτῶν Na.n. ^a τῶν ante θ. om. n. ^b utrobique ὅταν Na.n.
^c prius τὰς cum τε mutat Pa, om. n.

τα τῆς ^d οἰκείας ^e ἐπάρξεως καὶ τοῦ καιροῦ ὁπόταν βλαστάνῃ καὶ καρποφορῇ ἢ ζῶν αὐτῶν, καὶ στρέφεται πρὸς αὐτὰ ἢ νεότης αὐτῶν, καὶ οὐ ^f γίνηται ἐν αὐτοῖς τι περιττόν. Οὐ ¹⁷ δεῖται δὲ τὸ φυτὸν ὕπνου διὰ πολλὰς αἰτίας, ὅτι ^g κείται τὸ φυτὸν ἐν τῇ γῇ, καὶ δεσμεῖται ὑπ' αὐτῆς, καὶ οὐκ ἔχει κίνησιν ἐν ἑαυτῷ, οὐδὲ ὅρον διωρισμένον ἐν τοῖς οἰκείοις μέρεσιν οὔτε αἴσθησιν ἔχει, οὔτε κίνησιν αὐτοπροαίρετον, οὔτε ψυχὴν τελείαν· τοῦτο δὲ ἔχει μᾶλλον ^h μέρος μέρους ψυχῆς. Καὶ τὸ ¹⁸ φυτὸν οὐκ ἐδημιουργήθη ⁱ εἰ μὴ διὰ τὸ ζῶν, τὸ δὲ ζῶν οὐκ ἐδημιουργήθη διὰ τὸ φυτόν. Καὶ πάλιν ἐὰν εἴπῃ τις ὅτι τὸ φυτὸν δεῖται μὲν τροφῆς εὐτελοῦς καὶ μοχθηρᾶς, εἰ καὶ δεῖται δὲ τοιαύτης, ὅμως κατὰ πολὺ σταθηρᾶς καὶ συνεχοῦς καὶ μὴ ῥαδίως διαφθειρομένης, κἀντεῦθεν συνίσταται ἵνα τὸ φυτὸν ἔχῃ τι κρεῖττον παρὰ τὸ ζῶν, καὶ διὰ τοῦτο ἀνάγκη καὶ πράγματα ἄψυχα εἶναι εὐγενέστερα τῶν ἐμψύχων. ¹⁹ Ἀλλὰ ἔργον ἐν τοῦ ζῶντος ἐστὶ κρεῖττον παρὰ πᾶν ἔργον τοῦ φυτοῦ. Ἄλλως τε εὐρίσκομεν καὶ ἐν τῷ ζῳῷ πάσας τὰς δυνάμεις τὰς ἐν τῷ φυτῷ, καὶ ἄλλας πολλὰς, οὐ μὴν καὶ ἔμπαλιν. Εἶπε πάλιν ὁ Ἐμπεδοκλῆς ὅτι τὰ φυτὰ ἔχουσι γένεσιν ἐν κόσμῳ ἡλαττωμένῳ καὶ οὐ τελείῳ κατὰ τὴν συμπλήρωσιν αὐτοῦ, ταύτης δὲ συμπληρουμένης οὐ γεννᾶται ζῶν. Ἄλλ' οὗτος ὁ λόγος ἀνάρμοστός ἐστι, διότι ὁ κόσμος ὅλο- ²⁰ τελὴς ἐστὶ καὶ διηνεκής, καὶ οὐκ ἔπαυσε πώποτε γεννᾶν ζῶα καὶ φυτὰ καὶ πάντα ἀλλοῖα εἶδη. Ἐν ἐκάστῳ δὲ εἶδει τῶν φυτῶν ἐστὶ θερμότης καὶ ὑγρότης φυσική, ἣτις ὁπόταν ἀναλωθείη, ἀσθενοῦσι τὰ φυτὰ καὶ γηράσκουσι καὶ φθίνουσι καὶ ξηραίνονται. Καὶ τινὲς μὲν λέγουσι τοῦτο φθοράν, ἄλλοι δ' οὐχί.

Τινὰ τῶν φυτῶν ἔχουσι τι ὑγρὸν ὡς ῥητίνην, ὡς κόμι, ὡς ³ σμύρναν, ὡς θυμίαμα καὶ ὡς κόμι Ἀραβικόν. Πάλιν τινὰ δένδρα ἔχουσι δεσμούς καὶ φλέβας καὶ κοιλίαν καὶ φιτροὺς

^d ιδίας Na. ^e ἐπάρξεως Pa. ^f γίνεταί Pa. ^g κείται] μένει n.
^h μέρος om. Na. ⁱ εἰ μὴ—ἐδημιουργήθη om. Pa.

καὶ φλοιὸν καὶ μυελὸν ἐντός. Καὶ τινὰ ὡς ἐπὶ τὸ πλείστον
 2 εἰσι φλοιός. Καὶ τινῶν μὲν ὁ καρπὸς ὑπὸ τὸν φλοιὸν ἤγουν
 ἐντός τοῦ φλοιοῦ καὶ τοῦ φιτροῦ. Καὶ τινὰ μὲν μέρη τοῦ
 δένδρου εἰσὶν ἀπλά, ὡς ὁ χυμὸς ὁ εὕρισκόμενος ἐν αὐτοῖς καὶ
 οἱ δεσμοὶ καὶ αἱ φλέβες· τινὰ δὲ εἰσι σύνθετα ἐκ τούτων,
 ὡς κλάδοι καὶ λύγροι καὶ φύλλα. Ταῦτα δὲ πάντα οὐχ εὐ-
 3 ρίσκομεν ἐν πᾶσι τοῖς φυτοῖς. Τινὰ γὰρ τῶν φυτῶν ἔχουσι
 καὶ ταῦτα καὶ ἄλλα μέρη, λύγρους, φύλλα, κλάδους, ἄνθη καὶ
 βλαστοὺς καὶ φλοιὸν τὸν περικυκλοῦντα τὸν καρπὸν. Καὶ
 καθὼς εἰσι καὶ ἐν τοῖς ζώοις μέλη ὁμοιομερῆ, οὕτω καὶ ἐν τοῖς
 4 φυτοῖς. Καὶ ἕκαστα τῶν μερῶν τοῦ φυτοῦ σύνθετα εἰσὶν
 ὅμοια μέλεσι ζώου· ὁ δὲ φλοιὸς τοῦ φυτοῦ ὅμοιός ἐστι φυ-
 σικῶς ^k δέρματι ζώου, οἱ δὲ δεσμοὶ πάλιν ὅμοιοι νεύροις ζώου.
 5 Ὅμοίως καὶ τὰ λοιπὰ τὰ ἐν αὐτῷ. Καὶ τινὰ μὲν τῶν μερῶν
 διαιροῦνται πῶς διὰ μερῶν ἀνομοίων, τινὰ ¹ δὲ δι' ὁμοίων, οἷον
 ὡς ἐπὶ τοῦ πηλοῦ· οὗτος γὰρ ἐνὶ τρόπῳ διαιρεῖται διὰ τῆς
 γῆς μόνον, καὶ ἀλλοτρόπως διὰ τῶν στοιχείων. Ὡσαύτως ὁ
 πνεύμων καὶ ἡ σὰρξ διαιροῦνται μὲν πρώτως, καὶ εἰς μέρη
 τούτων σὰρξ καὶ πνεύμων· ἄλλως δὲ διαιροῦνται καὶ διὰ τῶν
 6 στοιχείων. Ὅμοίως καὶ αἱ τῶν φυτῶν ρίζαι. Πλὴν οὐ
 διαιρεῖται καὶ ἡ χεὶρ εἰς ἄλλην χεῖρα, οὐδὲ ἡ ρίζα εἰς ἄλλην
 ρίζαν, οὐδὲ τὰ φύλλα εἰς ἄλλα φύλλα. Ἐν ταύταις ^m γοῦν
 ταῖς ρίζαις καὶ ἐν αὐτοῖς τοῖς φύλλοις ἐστὶν ἡ σύνθεσις. Πά-
 λιν τινὲς μὲν τῶν καρπῶν εἰσὶν ἐκ μερῶν ὀλίγων συγκεείμενοι,
 7 τινὲς δὲ ἐκ μερῶν πολλῶν, ὡς ἐπὶ τῶν ἐλαιῶν. Αὗται γὰρ
 ἔχουσι φλοιὸν σάρκα καὶ τι ὀστρακῶδες καὶ σπέρμα καὶ καρ-
 πόν. ⁿ Τινὰ δὲ ἔχουσι καὶ περικαλύμματα. Πάντα δὲ τὰ
 8 σπέρματά εἰσιν ἐκ δύο φλοιῶν. Καὶ μέρη μὲν τῶν φυτῶν εἰ-
 σὶν ἅπερ εἶπομεν, ἡ δ' ἀκρότης τοῦ παρόντος λόγου ἐστὶ
 διορίσασθαι ταῦτα τὰ μέρη τῶν φυτῶν, τὰ περικαλύμματα
 αὐτῶν καὶ τὰς ^o αὐτῶν διαφοράς· ὅπερ ἐστὶ πᾶν δυσχερές,

^k στόματι Na.n. ¹ δὲ δι' δ' n, δι' Na. ^m γὰρ Na. ⁿ τινὰ δὲ] τινὰ
 τε Na. ^o διαφορὰς αὐτῶν n.

καὶ ἐξαιρέτως τὸ διορίσασθαι τὴν οὐσίαν αὐτῶν καὶ τὸ
 χρώμα καὶ τὸν καιρὸν τῆς διαμονῆς αὐτῶν καὶ τὰς συνοχὰς
 τὰς περιπιπτούσας αὐτοῖς, καὶ ὅτι οὐκ ἔχουσι τὰ φυτὰ
 ἥθη ψυχῆς, οὐδὲ διάθεσιν ἴσην διαθέσει ψυχῆς. Ἐὰν γοῦν 9
 κατὰ ἀναλογίαν θῶμεν τὰ μέρη τῆς ψυχῆς μετὰ τῶν μερῶν
 τοῦ φυτοῦ, μηκυνθήσεται ὁ λόγος, καὶ τυχὸν οὐδὲ δυνηθείημεν
 διεξελθεῖν ἂν ταῦτα, μεγάλας διαφοραῖς ἀπαριθμοῦντες τὰ
 μέρη τῶν φυτῶν. Καὶ γὰρ μέρος ἐκάστου πράγματος ἐκ
 τοῦ ἰδίου γένους ἐστὶ καὶ ἐκ τῆς ἰδίας οὐσίας. Καὶ ὅταν 10
 γεννηθῇ τι εἶδος φυτοῦ, μένει ἐν τῇ οἰκείᾳ διαθέσει, ἂν μὴ
 τινι χρονικῇ ἀσθενείᾳ καὶ βαρείᾳ τῆς οἰκείας ἐκπέσῃ τοιᾶσδε
 διαθέσεως. Τῶν ἀνθέων τοίνυν καὶ τῶν καρπῶν καὶ τῶν φύλ-
 λων τῶν ἐν ῥ τοῖς φυτοῖς τινὰ μὲν ἐν παντὶ ἔτει εἰσὶ, τινὰ δὲ
 οὐχ οὕτως ἔχει οὐδὲ διαμένουσιν, ὥς ὁ φλοιὸς καὶ τι σῶμα
 πίπτει ἀπὸ πράγματος τοῦ ἀπορρίπτοντος τοῦτο διὰ τина
 αἰτίαν. Οὐ μένουσι δὲ ταῦτα ἐν τῷ φυτῷ, ὅτι πολλάκις 11
 πίπτουσιν ἐξ αὐτοῦ μέρη τινὰ μὴ διωρισμένα, ὥς τρίχες ἐξ
 ἀνθρώπων καὶ ὄνυχες. Πλὴν γεννῶνται τρίχες ἢ ἐν αὐτοῖς
 τοῖς μέρεσιν ὅθεν ἐξέπεσον, ἢ ἐκτὸς ἐν ἄλλοις. Καὶ ἤδη
 φανερόν γέγονεν ὅτι τὰ μέρη τοῦ φυτοῦ οὐκ εἰσὶ διωρισμένα,
 εἴτε 9 καὶ μὴ, ἀλλὰ μόνον ἀδιόριστα. Ἡμῖν δὲ αἰσχρόν ἐστι 12
 λέγειν πράγματά τινα μεθ' ὧν αὐξάνεται τὸ ζῶον καὶ συμπλη-
 ροῦται μετ' αὐτῶν, μὴ εἶναι μέρη 1 αὐτοῦ, ἀλλ' εἶναι κατὰ τὰ
 φύλλα καὶ πάντα τὰ τοιαῦτα τὰ ἐν τῷ φυτῷ, καὶ οὐκ ὥσι
 διωρισμένα τὰ τοιαῦτα μέρη τοῦ ζῴου, καὶ κατὰ μικρὸν
 ἐκπίπτουσιν, ὥς τὰ κέρατα τῆς ἐλάφου καὶ κόμαι τινῶν ζῴων
 καὶ τρίχες ἄλλων, ἃ δὴ κρύπτουσιν ἑαυτὰ κατὰ τὸν χειμερινὸν
 καιρὸν ἐν ὁπαῖς καὶ 8 ὑπὸ γῆν πίπτουσι, καὶ τὸ τοιοῦτον
 πάθος παρόμοιον ἔχουσι τῇ πτώσει τῶν φυτῶν. Ὅφείλομεν 13
 1 οὖν εἰπεῖν περὶ τῶν πραγμάτων ὧν πρότερον ἱστορήσαμεν,
 καὶ ἄρξασθαι ἀπαριθμεῖν τὰ ἴδια μέρη τῶν φυτῶν καὶ τὰ
 κοινὰ καὶ τὰς τούτων διαφοράς. Λέγομεν τοίνυν ὥς ἐπὶ τοῖς

ῥ τοῖς om. N^a. 9 καὶ om. n. 1 αὐτῶν N^a. 8 ὑπὸ τὴν γῆν n.
 1 γοῦν n.

- μέρεσι τῶν φυτῶν ἐστὶ μεγάλη διαφορά ^ν ἐν τῷ πλήθει καὶ ἐν τῇ ὀλιγότητι, ἐν τῷ μεγέθει καὶ ἐν τῇ σμικρότητι, ἐν τῇ
- ¹⁴ δυνάμει καὶ ἐν τῇ ἀσθενείᾳ. Τοῦτο δὲ ἐστὶν ὅτι ὁ χυμὸς ὁ ἐν τοῖς μεγάλοις δένδροις ἐν τισὶ μὲν ἐστὶν ὡς γάλα, οἷον ἐπὶ τῆς συκῆς, ἐν τισὶν ὅμοιος ὑγρᾷ πίσσει, ὡς ὁ χυμὸς ὁ στάζων ἐκ τῆς ἀμπέλου, ἐν τισὶ δὲ ἀρχέγονος, ὡς ἐν τῷ ὀριγάνῳ καὶ
- ¹⁵ ^ω ἐν φυτῷ τῷ λεγομένῳ ὀπιγαῖς καὶ ἐν ἄλλοις. Πάλιν ἐστὶ φυτὸν τὸ ἔχον μέρη ξηρά, ἕτερον ὑγρά, καὶ τὰ τοιαῦτα. Καὶ ἐστὶ τὸ ἔχον μέρη ^ς διακεκριμένα, οὔτε ὅμοια οὔτε ἴσα. Καὶ τινὰ ἔχει μέρη ὅμοια μὲν, οὐκ ἴσα δέ· τινὰ ἴσα μὲν, οὐχ
- ¹⁶ ὅμοια δέ. Καὶ ὅτι οὐδέ ἐστὶ τόπος ἐν τούτοις ὠρισμένος. Αἱ διαφοραὶ δὲ τῶν φυτῶν ἐν τοῖς οἰκείοις μέρεσι γινώσκονται καλῶς· ὁμοίως δὲ καὶ τὰ σχήματα αὐτῶν ἐκ τοῦ χρώματος, ἐκ τῆς ἀραιότητος, ἐκ τῆς πυκνότητος, ἐκ τῆς τραχύτητος, καὶ ἐκ πάντων ἄλλων τῶν συμβεβηκότων αὐτοῖς ἐν ἰσότητι, ἐν αὐξήσει φυσικῇ, ἐν διακρίσει, ἐν μεγέθει, ἐν σμικρότητι. Καὶ εἰσὶ μὲν ταῦτα τοιούτου τρόπου, ἔχουσι δὲ καὶ διαφορὰς πολλὰς, καθὼς καὶ προείπομεν.
- 4 Καὶ πάλιν τῶν φυτῶν τινὰ προάγουσι καρπὸν ἐπάνω τῶν ἰδίων φύλλων, τινὰ δὲ ὑποκάτω τῶν φύλλων. Καὶ τινῶν μὲν ὁ καρπὸς ἀπηώρηται τοῦ ἰδίου φιτροῦ, τινῶν δὲ ἀπὸ τῆς ῥίζης, ὡς τὰ ἐν Αἰγύπτῳ φυτὰ τὰ λεγόμενα μαργαρίται. Τινῶν δὲ οἱ καρποὶ ἐν μέσῳ αὐτῶν. Καὶ τινῶν οἱ καρποὶ
- ² καὶ τὰ φύλλα καὶ οἱ δεσμοὶ ἀδιάκριτοί εἰσι. Καὶ τινῶν τὰ φύλλα πρὸς ἄλληλα ὅμοια, ἄλλων δ' οὔ. Καὶ τινὰ μὲν ἔχουσι κλάδους ἴσους, τινὰ δὲ οὐ τοιούτους. Εἰσὶ δὲ καὶ
- ^γ τὰ μέρη ἅπερ ὠνομάσαμεν ἐν πᾶσι τοῖς δένδροις, αὐξήσιν πᾶσχοντα καὶ πρόσθεσιν, ὡς ἡ ῥίζα, οἱ λύγιοι, οἱ φιτροὶ καὶ οἱ κλάδοι· καὶ ταῦτα παρομοιοῦνται μέλεσιν ἀνθρώπων τοῖς
- ³ περιέχουσι πάντα τὰ ἄλλα μέλη. Καὶ ἡ μὲν ῥίζα μεσιτεύει ἐν τε τῷ φυτῷ καὶ ἐν τῇ τροφῇ, καὶ καλοῦμεν αὐτὴν οὐ μόνον ῥίζαν ἀλλὰ καὶ αἰτίαν ζωῆς· αὕτη γὰρ ζῶην τοῖς φυτοῖς

^ν ἐν τῷ πλ. — σμικρότητι om. n. ^ω ἐν τῷ φυτῷ n. ^ς διακεκρυμμένα n. ^γ τὰ om. n.

προσφέρει. Καὶ φιτρὸς μὲν ἐστὶν ὁ μόνος ^z γινόμενος ἀπὸ τῆς γῆς, καὶ ἐστὶν ὅμοιος ἡλικία ἀνθρώπου· παραφυάδες δὲ εἰσι τὰ ἀπὸ τῆς ρίζης τοῦ δένδρου βλαστάνοντα, κλάδοι δέ, οἵτινες αὐξάνουσιν ἐπάνω τῶν παραφυάδων. Οὐχ εὐρίσκον-
 4 ται δὲ ταῦτα ἐν πᾶσι τοῖς φυτοῖς. Καὶ πάλιν τῶν κλάδους ἐχόντων τινὰ μὲν εἰσι διηνεκῇ, τινὰ δὲ οὐχί, μᾶλλον δὲ ἀπὸ ἔτους μετὰ ἔτος. Καὶ πάλιν εἰσὶ φυτὰ μὴ ἔχοντα κλάδους μηδὲ φύλλα, ὡς οἱ μύκητες καὶ τὰ ὅμοια. Οἱ κλάδοι δὲ οἱ ⁵ γεννώμενοι ἐν τοῖς δένδροις καὶ οἱ φλοιοὶ καὶ οἱ φιτροὶ καὶ οἱ μυελοὶ οὐ γεννῶνται εἰ μὴ ἀπ' αὐτοῦ τοῦ ^a χυμοῦ τῶν δένδρων. Καὶ τινες καλοῦσιν αὐτὸν τὸν μυελὸν τὸν ἐν τοῖς δένδροις μήτραν, ἄλλοι σπλάγχνα, ἕτεροι δὲ καρδίαν. Ταῦτα δὲ καὶ αἱ φλέβες καὶ ἡ σὰρξ ὅλον τοῦ δένδρου ἐκ τῶν τεσσάρων στοιχείων πεφύκασιν. Καὶ πολλάκις εὐρίσκονται μέρη ⁶ τινὰ ἐπιτήδεια εἰς τὸ γεννᾶν φύλλα καὶ ἄνθη. Καὶ λύγοι δὲ τινες βραχεῖς εἰσὶν, ^b εἰς τὸ γεννᾶν ἐπιτήδειοι ἄνθη, ὡς ἐπὶ τῶν ἰτεῶν. Τινὲς δὲ καὶ ἄνθη καὶ καρποὺς ἐν τοῖς δένδροις, καὶ τᾶλλ' ὅποσα γεννῶνται ἐκ σπέρματος, καὶ ὅσα περικαλύπτουσιν αὐτά. Καὶ πάλιν τῶν φυτῶν ^c τινὰ μὲν ⁷ εἰσι δένδρα, τινὰ δὲ μέσον δένδρων καὶ βοτανῶν· καὶ ταῦτα ὀνομάζονται θάμνοι. Καὶ τινὰ μὲν εἰσι βοτάναι, τινὰ δὲ λάχανα. Σχεδὸν μὲν οὖν πάντα τὰ φυτὰ τοῖς τοιοῦτοις ὑποπίπτουσιν ὀνόμασι. Πάλιν εἰσὶ δένδρα ἅπερ ἔχουσιν ἐκ ⁸ τῆς οἰκείας ρίζης φιτρὸν, καὶ γεννῶνται ἐν αὐτοῖς κλάδοι πολλοί, ὡς συκαὶ καὶ ἐλαῖαι· τινὰ δ' οὔ. Πάλιν εἰσὶν ἄλλα φυτὰ μέσον, ὡς εἵπομεν, δένδρων καὶ βοτανῶν σμικρῶν, τὰ λεγόμενα θάμνοι, ἔχοντα ἐν ταῖς ρίζαις αὐτῶν πολλοὺς κλάδους, ὡς τὰ καλούμενα ἄγνοι καὶ βάτοι. Λάχανα δὲ εἰσι ⁹ τὰ ἔχοντα πολλοὺς φιτροὺς ἐκ ^d μιᾶς ρίζης καὶ πολλοὺς κλάδους, ὡς τὸ πήγανον, αἱ κράμβαι καὶ τὰ τοιαῦτα. Εἰσὶ δὲ καὶ βοτάναι αἵτινες οὐκ ἔχουσι φιτρὸν ἐκ τῆς οἰκείας ρίζης, ἀλλὰ παραντίκα φέρουσι φύλλα. Καὶ τινὰ μὲν κατὰ πᾶν ¹⁰

^z γινόμενος N^a. ^a τῶν δένδρων χυμοῦ N^a. ^b ἐπιτήδειοι εἰς τὸ γεννᾶν N^a. ^c τὰ μὲν n. ^d μιᾶς] τῆς n.

ἔτος γεννῶνται καὶ ξηραίνονται, ὥς σίτος καὶ τὰ παραπλή-
 σια, τινὰ δ' οὔ. Οὐ δυνάμεθα δὲ ταῦτα πάντα ἐπίστασθαι
 εἰ μὴ διὰ συλλογισμῶν καὶ παραδειγμάτων καὶ ὑπογραφῶν.
 Πάλιν εἰσὶ βοτάναι εἰς δύο ἄκρα κλίνουσαι, ὥς τὸ λεγόμενον
 11 λάχανον βασιλικόν. Εἰσὶ δὲ ἄλλαι αἱ λεγόμεναι ἐν ταύτῳ
 βοτάναι καὶ λάχανα· καὶ τινες ἄλλαι αἱ ἐν τῷ γεννᾶσθαι μὲν
 πρώτως φαίνονται ἐν σχήματι στάχνος, μετὰ ταῦτα δὲ γί-
 νονται δένδρα, ὥς οἱ Ἀραβικοὶ βέντελοι καὶ τὸ φυτὸν τὸ
 12 λεγόμενον ἡλιοσκόπιον. Μυρσίνη δὲ καὶ μηλέα καὶ ὄχνη καὶ
 τὰ λοιπὰ ὅμοια δένδρα εἰς τοῦτο τὸ γένος περιέχονται, ὧν
 πολλοὶ καὶ μάταιοί εἰσι κλάδοι, ἐκ τῶν ριζῶν αὐτῶν φυό-
 μενοι. Καὶ διὰ τοῦτο πρέπον προσδιορίζειν ταῦτα, ἵνα ὧσιν
 εἰς παράδειγμα καὶ συλλογισμὸν· οὐ γὰρ ὀφείλομεν διερευ-
 13 νᾶν ὀρισμοὺς ἐν πάσι. Πάλιν τῶν φυτῶν τὰ μὲν εἰσι κατοι-
 κίδια, τὰ δὲ κηπαῖα, καὶ ἕτερα ἄγρια. Τοιοντοτρόπως δὲ
 λέγομεν ὄχνας καὶ ἄλλα τοιαῦτα εἶδη φυτῶν ἄγρια, ὅτι οὐκ
 εἰσὶν ἐξ ἐπιμελείας γεωργικῆς. Πάλιν τῶν φυτῶν τινὰ μὲν
 ποιοῦσι καρπὸν, τινὰ δ' οὔ, ὥς ἰτέαι καὶ τινὰ εἶδη δρυῶν.
 14 Καὶ τινὰ μὲν ποιοῦσιν ἔλαιον, τινὰ δ' οὐχί. Καὶ τινὰ μὲν
 ποιοῦσι φύλλα, τινὰ δ' οὔ. Καὶ τινῶν πίπτουσι τὰ φύλλα,
 τινῶν δ' οὔ. Καὶ τισὶ μὲν γίνονται κλάδοι, τισὶ δ' οὔ. Περὶ
 διαφορᾶς γοῦν τῶν φυτῶν ἐν μεγέθει καὶ σμικρότητι, ἐν ὥραι-
 ὄτητι καὶ ἀμορφίᾳ, ἐν χρηστότητι καρπῶν καὶ κακίᾳ πολλὰ
 15 ἔστιν εἰπεῖν. Πάλιν τὰ ἄγρια δένδρα μᾶλλον καρποφοροῦσι
 παρὰ τὰ κηπαῖα, καὶ οἱ καρποὶ τῶν κηπαίων κρείττονές εἰσι
 τῶν ἀγρίων. Καὶ τινὰ μὲν τῶν φυτῶν γεννῶνται ἐν τόποις
 ξηροῖς, τινὰ δὲ ἐν θαλάσσῃ· καὶ τινὰ μὲν ἐν ποταμοῖς, ἄλλα
 δὲ ἐν τῇ ἐρυθρᾷ θαλάσσῃ· καὶ τινὰ ἐν τόποις μὲν ἄλλοις
 16 μεγάλα, ἐν ἑτέροις δὲ μικρά. Καὶ τινὰ μὲν γεννῶνται ἐν
 ὄχθαις ποταμῶν, τινὰ δὲ ἐν λίμναις. Καὶ τῶν γεννωμένων
 ἐν τόποις ξηροῖς τινὰ μὲν γεννῶνται ἐν ὄρεσι, τινὰ δὲ ἐν πε-
 διάσι. Καὶ τινὰ ζῶσιν ἐν τόποις ξηροτάτοις, ὥς τὰ ἐν τῇ
 γῇ τῶν Αἰθιοπῶν, καὶ ἐκεῖσε κρείττονως αὐξάνουσι παρὰ ἄλ-
 17 λαχοῦ. Καὶ τινὰ μὲν ζῶσιν ἐν τόποις ὑψηλοῖς, τινὰ δὲ ἐν

χθαμαλοῖς. Καὶ τινὰ μὲν ζῶσιν ἐν τόποις ὑγροῖς, τινὰ δὲ ἐν ξηροῖς, τινὰ ^ε δὲ ἐν ἐκατέροις, ὡς ἡ ἰτέα. Τὰ γοῦν φυτὰ κατὰ πολὺ ἐναλλάττονται τῇ διαφορᾷ τῶν τόπων, καὶ ἐν-
τεῦθεν χρὴ κατανοεῖν καὶ τὰς διαφορὰς αὐτῶν.

Πάλιν τῶν φυτῶν τινὰ μὲν τῇ γῇ πεπήγασι καὶ οὐ φι- 5
λουσι χωρίζεσθαι ἀπ' αὐτῆς· τινὰ δὲ ἐν τόποις κρείττοσι
^ε μετατίθενται. Ὅμοίως τινὲς τῶν καρπῶν κρείττονές εἰσιν
ἐν τῷδε τῷ τόπῳ παρὸ ἐν ἑτέρῳ. Καὶ τινῶν μὲν φυτῶν τὰ
φύλλα σκληρά εἰσι, τινῶν δὲ λεῖα· καὶ τινῶν μὲν ἐσχισμένα,
ὡς τὰ τῶν ἀμπέλων καὶ τῶν συκῶν, τινῶν δ' οὐ· ἑτέρων δὲ
κατὰ πολὺ ἐσχισμένα, ὡς τὰ τῆς πεύκης. Τινὰ δὲ φυτὰ ^α
εἰσιν ὅλως φλοιὸς μεσιτεύων. Καὶ τινὰ ἔχουσι δεσμούς, ὡς
οἱ κάλαμοι, τινὰ δ' οὐ. Καὶ τινὰ ἔχουσιν ἀκάνθας, ὡς αἱ
ράμνοι, τινὰ δὲ ^ε ἐστέρηνται ἀκανθῶν. Καὶ τινὰ ἔχουσι πολ-
λοὺς κλάδους, ὡς ἡ ἀγρία ^h μορέα, ⁱ τινὰ δ' οὐ. Καὶ τινὰ ³
μὲν ἔχουσι διαφορὰς ἄλλας ἐξ ὧν προβαίνουσι παραφυάδες
καὶ ἐξ ὧν οὐχί· τοῦτο δὲ οὐκ ἄλλοθὲν ἐστὶν εἰ μὴ ἐκ τῆς δια-
φορᾶς τῶν ριζῶν. Τινὰ δὲ ἔχουσι μίαν ρίζαν, ὡς ἡ σκίλλα·
αὕτη δὲ γεννᾶται ἐκ τοῦ ἐδάφους, καὶ ἀραιῶς πρόεισιν, ὅτι
ὑποκάτω πλατύνεται, καὶ ἀκολουθοῦσα μᾶλλον διακρίνεται
τῷ ἡλίῳ· ὅταν γὰρ προσβάλλῃ αὐτῇ, αὐξάνει. Οὗτος δὲ ⁴
ταύτης καὶ τὰς παραφυάδας κάτωθεν ἐκφυζᾷ. Πάλιν τῶν
χυλῶν τῶν ἐν τοῖς καρποῖς οἱ μὲν εἰσι ποτοί, οἱ δὲ οὐ ποτοί·
καὶ ποτοὶ μὲν οἱ τῶν σταφυλῶν καὶ τῶν ῥοιῶν καὶ λοιπῶν
ἄλλων πολλῶν, ἀποτοὶ δὲ ἄλλων φυτῶν. Καὶ τινῶν μὲν ⁵
εἰσι λιπαροί, ὡς οἱ τῆς ἐλαίας, τῆς πεύκης καὶ τῆς καρύας,
τινῶν δ' οὐ. Καὶ τινῶν μὲν γλυκεῖς καὶ μελιηδεῖς, ὡς τῶν
φοινίκων καὶ τῶν συκῶν· καὶ τινῶν μὲν θερμοὶ καὶ δριμεῖς, ὡς
τοῦ ὀριγάνου καὶ τοῦ σινήπιος, τινῶν δὲ πικροί, ὡς τοῦ ἀψιν-
θίου καὶ τῆς κενταυρέας. Πάλιν τῶν καρπῶν οἱ μὲν εἰσι
σύνθετοι ἐκ σαρκῶν καὶ κόκκων καὶ λεμμάτων, ὡς οἱ σικυοί,
τινὲς δὲ ἐκ χυμοῦ καὶ κόκκων, ὡς αἱ ῥοιαί. Καὶ τινὰ μὲν ⁶

^ε δὲ ante ἐν ἐκ. om. n. ^ε μετατίθεται N^a. ^ε ἐστέρηται n. ^h μορία
N^a.n. ⁱ καὶ τινὰ δ' N^a.

τοὺς φλοιοὺς ἔχουσιν ἐκτός, τὴν δὲ σάρκα ἐντός, τινὰ δὲ τὸ ὀστοῦν ἐντός καὶ τὴν σάρκα ἐκτός. Τινὰ δὲ εἰσιν ἐν οἷς παραντίκα γίνεται τὸ σπέρμα καὶ τὸ περικάλυμμα ᾧ περικαλύπτονται, ὡς οἱ καρποὶ τῶν φοινίκων καὶ τῶν ἀμυγδαλῶν· τινῶν δ' οὐχί. Καὶ τινὲς καρποὶ εἰσι βρώσιμοι καὶ κατὰ συμβεβηκὸς ἄβρωτοι· καὶ τινὲς καρποὶ ἡμῖν μὲν ἄβρωτοι, ἄλλοις δὲ βρώσιμοι, ὡς ὁ ὑοσκύαμος καὶ ὁ ἐλλέβορος ἀνθρώποις μὲν δηλητήριον, τροφή δὲ τοῖς ὄρνυξι. Πάλιν τινὲς τῶν καρπῶν εἰσιν ἐν θήκαις, ὡς οἱ κόκκοι τοῦ κυάμου· τινὲς ἐν περικαλύμματι καὶ ^k ἐν λέμματι οἷον ὑφάσματί τι, ⁸ ὡς ἐν σίτῳ εὐρίσκεται καὶ τοῖς λοιποῖς. Καὶ τινὲς μὲν ἐν σαρκί εἰσιν, ὡς οἱ τῶν φοινίκων καρποί, τινὲς δὲ οἷον ἐν οἰκίσκοις, ὡς αἱ βάλανοι, ἄλλοι δ' ἐν οἰκίσκοις πολλοῖς ¹ καὶ λέμμασι καὶ ὀστράκοις, ὡς τὰ κάρυα. Καὶ τινὲς μὲν ὀξέως πεπαίνονται, ὡς οἱ καρποὶ τῆς ^m μορέας καὶ τῆς κεράσου, τινὲς δὲ βραδέως, ὡς πάντες οἱ καρποὶ οἱ ἄγριοι ἢ οἱ πλείονες αὐτῶν. Καὶ τινὰ μὲν φυτὰ ὀξέως προάγουσι φύλλα καὶ καρπούς, τινὰ δὲ βραδέως· καὶ τούτων τινὰ τῷ χειμῶνι ἀκολου-
¹⁰ θοῦσι, πρὶν ἂν πεπανθῶσι. Καὶ πάλιν τὰ χρώματα τῶν φύλλων καὶ τῶν καρπῶν καὶ τῶν οἷον ἐπ' αὐτοῖς ὑφασμάτων λίαν εἰσὶ διάφορα· τινὰ γὰρ τῶν φυτῶν ἐν τῇ οἰκείᾳ ὁλότητι εἰσὶ χλοάζοντα, καὶ τινὰ μὲν ἐκκλίνουσιν εἰς μελανίαν, τινὰ δὲ εἰς λευκότητα, καὶ τινὰ εἰς ἐρυθρότητα διὰ τὴν θερμότητα τὴν ἐκκαίουσαν τὸν ἀέρα τὸν κεκραμένον μετὰ τοῦ προσγείου.
¹¹ Πάλιν τὰ σχήματα τῶν καρπῶν, εἰ εἰσὶν ἄγρια, καὶ διαφόρων εἰσὶ θέσεων· οὐδὲ γὰρ πάντες οἱ καρποὶ εἰσι γωνιώδεις, οὐδὲ πάντες διὰ γραμμῆς εὐθείας.
6 Πάλιν τῶν ἀρωματοφόρων δένδρων τινῶν μὲν ἡ ρίζα ἀρωματική ἐστίν, τινῶν ὁ φλοιός, τινῶν τὸ ξύλον· ἄλλων τὰ μέρη ὅλα εἰσὶν ἀρωματικά, ὡς τὸ βάλσαμον. Πάλιν τῶν δένδρων τὰ μὲν γεννῶνται ἐκ σπέρματος, τὰ δὲ δι' ἑαυτῶν.
² Καὶ πάλιν τὰ μὲν ἀπὸ ριζῶν ἐκσπῶνται καὶ μεταφυτεύονται,

^k ἐν post καὶ om. n.
sect. 4. μορία.

¹ καὶ ἐν λ. Na.

^m μορίας Na.n, et c. 6.

τὰ δὲ ἐκ τοῦ φιτροῦ, τὰ δὲ ἐκ τῶν κλάδων ἢ ἀπὸ τοῦ σπέρματος. Καὶ τινὰ ^η μὲν δι' ἑαυτῶν κατὰ μικρὸν ἐκτείνονται, τινὰ δὲ ἐν τῇ γῇ. Καὶ τινὰ μὲν ἐν τοῖς δένδροις φυτεύονται, ὡς τὰ ἐγκεντριζόμενα. ^οἜστι δὲ βελτίων ὁ ἐγκεντρι-
σμός ὁμοίων εἰς ὁμοία. ^οἜστι δὲ καὶ ἀναλογία ἄλλη τις, ³ δι' ἧς ἀρίστως συμβαίνουνσι τὰ ἀνόμοια, ὡς αἱ μηλέαι μετὰ τῶν ὀχνῶν. Ἐν δὲ τοῖς ὁμοίοις, ὡς συκῇ ἐν συκῇ καὶ ἄμπελος ἐν ἀμπέλῳ καὶ ἀμυγδαλῇ ^ρ ἐν ἀμυγδαλῇ. Ἔστι ⁴ δὲ καὶ ἄλλος ἐμφυλλισμός ἐν ἄλλοις διαφόροις γένεσιν, ὡς ἀρτεμισία εἰς ἀγρίαν ἀρτεμισίαν καὶ καλλιέλαιος εἰς ἀγριέλαιον καὶ ἡ ⁹ μορέα εἰς πολλὰ δένδρα. Τῶν δένδρων πάλιν τὰ ἄγρια καὶ τὰ κηπαῖα, καὶ πᾶν φυτὸν οὐ προάγει σπέρμα ὅμοιον τῷ σπέρματι ἐξ οὗ ἀνεφύη ἕκαστον. Τινὰ ⁵ γὰρ κρεῖττον σπέρμα ποιοῦσι, τινὰ χειρόν. Καὶ ἐκ τινῶν κακῶν σπερμάτων καλὰ δένδρα προβαίνουνσιν, ὡς τὰ ἐξ ἀμυγδαλῆς μικρᾶς καὶ ροιᾶς ὀξώδους. Τινῶν δένδρων πάλιν σπέρμα ἂν ἀσθενὲς γένηται, ἐκλείπει τὸ γενέσθαι καλὰ αὐτά, ὡς αἱ πεῦκαι καὶ οἱ φοίνικες. Οὐ ^τ προέρχονται δὲ ῥαδίως ⁶ ἐκ σπέρματος κακοῦ καλὰ δένδρα, ^ς οὐδ' ἐκ σπέρματος ἀγαθοῦ κακὰ δένδρα. Τὸ δὲ ἐκ πονηροῦ γενέσθαι ἀγαθόν, καὶ τὸ ἐναντίον, ἐν τοῖς ζώοις πολλάκις εὐρίσκεται. Πάλιν δένδρον τὸ ἔχον σκληρὸν λίαν τὸν φλοιὸν στείρον ἀποκαθίσταται· εἰ δὲ σχισθῇ ἡ ρίζα αὐτοῦ καὶ τῇ σχισμῇ λίθος ἐμβληθῇ, εὐφορον γίνεται. Ἐν δὲ τοῖς φοίνιξιν ἂν ⁷ φύλλα ἢ ψῆνες ἢ φλοιὸς τοῦ ἄρρενος φοίνικος τοῖς φύλλοις τοῦ θήλεος συντεθείη, ἵνα πως συναφθῶσι, ταχέως πεπαίνονται οἱ καρποί, κωλύεται δὲ καὶ ἡ πτώσις αὐτῶν. Διακρίνεται δὲ ὁ ἄρρην ἀπὸ τοῦ θήλεος, ὅτι πρῶτως βλαστάνουσι ^τ τὰ τούτου φύλλα, ἃ εἰσι παρὰ τὰ τοῦ θήλεος μικρότερα· ἀλλὰ καὶ διὰ τῆς εὐωδίας. Ἀλλαχοῦ δὲ ἐκ τινος ⁸ τούτων ἢ ἐκ πάντων συμβαίνει. Τυχὸν δὲ καὶ εἰ ἐκ τῆς εὐω-

^η μὲν] δὲ Na. ^ο ἔστι δὲ—ἀνόμοια om. n. ^ρ ἐν post ἀμυγδαλῇ om. n. ⁹ μορία Na.n. ^τ προέρχεται Na. ^ς οὐδὲ—δένδρα om. Na. ^τ τὰ om. n.

δίας τοῦ ἄρρενος ἐπαγάγη τι ἄνεμος πρὸς τὸν θῆλυν, πεπαί-
 νονται καὶ οὕτως οἱ καρποί, ὥσπερ ὁπόταν τὰ φύλλα τοῦ
 9 ἄρρενος τῷ θήλει ἀπαιωρῶνται. Συκαὶ ὡσαύτως ἄγριαι εἰς
 τὴν γῆν ἐξαπλωθεῖσαι συμβάλλονται τὰ πολλὰ ταῖς κη-
 παίαις συκαῖς. Τὰ ^νβαλαύστια ταῖς ἐλαίαις συμβάλλουσιν,
 ὅταν ὁμοῦ φυτεύωνται.

- 7 Πάλιν τῶν φυτῶν τινὰ μεταλλάττονται, ὡς φασίν, εἰς
 ἄλλο εἶδος, ὡς ἡ καρύα, ^ω ὅταν γηράσῃ. Λέγουσι πάλιν
 ὡς ἡ καλαμίνθη μεταβάλλεται εἰς ἡδύοσμον· καὶ τὸ τράγιον
 δὲ τμηθὲν καὶ φυτευθὲν παρὰ τὴν θάλασσαν τυχὸν ἔσται
 σισύμβριον. Φασὶ πάλιν ὡς ὁ σῖτος καὶ τὸ λίνον μετα-
 2 βάλλονται εἰς ἕτερον εἶδος. Βελένιον δὲ τὸ δηλητηριῶδες,
 τὸ γινόμενον ἐν τῇ ^χΠερσίδι, μεταφυτευόμενον ἐν Αἰγύπτῳ
 ἢ ἐν Παλαιστίνῃ γίνεται βρώσιμον. Ὡσαύτως ἀμυγδαλὴ
 καὶ ῥοιὰ μεταβάλλονται ἀπὸ τῆς ἰδίας κακίας διὰ ^γγεηπο-
 3 νίαν εἰς τὸ χρηστότερον. Ἄλλ' αἱ ῥοιαί μὲν χοιρείας κόπρου
 ἐμβεβλημένης ταῖς ῥίζαις, καὶ δι' ὕδατος γλυκέος καὶ ψυ-
 χροῦ ^z ποτιζόμεναι βελτιοῦνται· ἀμυγδαλαὶ δὲ ἥλων ἐμπηγνυ-
 μένων αὐταῖς, καὶ ^a κόμεος διὰ πολλοῦ καιροῦ ἐντεῦθεν ^b ἐκ-
 βαλλομένου. Πολλὰ δὲ φυτὰ ἄγρια διὰ ταύτης τῆς ἐπι-
 4 τεχνήσεως γίνονται κηπαῖα. Τόπος δὲ καὶ ^c γεηπονία σφόδρα
 τούτοις συμβάλλονται, καὶ μᾶλλον ὁ τοῦ ἔτους καιρός, οὗ
 χρήζουσι μᾶλλον οἱ φυτευταί. Πάλιν τῶν φυτῶν τὰ πλείονα
 φυτεύονται ἐν ἔαρι, ὀλίγα ἐν χειμῶνι καὶ φθινοπώρῳ, καὶ
 5 ὀλίγιστα ἐν θέρει μετὰ τὴν ἐπιτολὴν τοῦ κυνᾶστρου. Ἐν
 ὀλίγοις δὲ τόποις γίνεται ἡ τοιαύτη φυτεία, καὶ οὐδέποτε
 γίνεται εἰ μὴ ἀραιός, ὡς ἐν τῇ Ῥώμῃ κατὰ τήνδε τὴν ὥραν.
 Ἐν Αἰγύπτῳ δὲ οὐ γίνεται ἡ φυτεία εἰ μὴ ἅπαξ τοῦ ἐνιαυ-
 τοῦ. Πάλιν τινὰ τῶν φυτῶν ἐκ τῶν οἰκείων ῥιζῶν φύλλα
 προβάλλονται, τινὰ ἐκ τῶν οἰκείων κόμεων ἢ ἐκ τῶν οἰκείων
 6 ξύλων. Καὶ τινὰ μὲν πλησίον τῆς γῆς, τινὰ δὲ πόρρῳ, τινὰ

^ν βαλαύτια n. ^ω ὁπόταν n. ^χ περσία Na.n. ^γ γεηπονίαν Na.

^z πιεζόμεναι Na. ^a κόμεως Na. ^b ἐμβαλλομένου βελτιοῦνται. πολλά n.

^c γεηπονία n, πηγονία Na.

ἐν μέσφ. Καὶ τινὰ μὲν ἄπαξ τοῦ ἐνιαυτοῦ καρποφοροῦσι, τινὰ δὲ πλειστάκις, ἀλλ' οὐ πεπαίνονται οἱ καρποὶ αὐτῶν, ἀπομένουσι δὲ ὡμοί. Καὶ τινὰ δένδρα εἰσὶν εὖφορα διὰ πολ- 7 λῶν χρόνων, ὥς αἱ συκαῖ· τινὰ ἐν ἐνὶ καρποφοροῦσιν ἔτει, ἐν δὲ τῷ ἐτέρῳ ἀνακτῶνται ἑαυτά, ὥς ^d αἱ ἐλαῖαι ^e πολλοὺς κλάδους προβαλλόμεναι, οἷς καὶ περικαλύπτονται. Καὶ τινὰ μὲν τῶν φυτῶν εὐφορώτερά εἰσιν ἐν γήρᾳ, τινὰ δὲ ἐκ τοῦ ἐναντίου μᾶλλον καρποφοροῦσιν ἐν νεότητι, ὥς ἀμυγδαλαὶ καὶ ὄχραι καὶ αἰγυριοί. Ἡ διαφορὰ δὲ τῶν φυτῶν τῶν ἀγρίων 8 καὶ τῶν κηπαίων διακρίνεται δι' ἀρρένων καὶ θηλέων, ὅποταν ἕκαστον αὐτῶν γνωρισθεῖν διὰ τῶν ιδιωμάτων τῶν εὐρισκομένων ἐν αὐτοῖς, ὅτι τὸ μὲν ἄρρεν ἐστὶ πυκνότερον σκληρότερον καὶ ^f πολυκλονώτερον, ἥττον ὑγρόν, καὶ ^g ταχύτερον εἰς πέπανσιν, καὶ φύλλα ἔχον διάφορα καὶ παραφνάδας. Τὸ δὲ θῆλυ ἐπ' ἑλαττον ἔχει ταῦτα. Δεῖ τοίνυν, ὅταν κα- 9 τανοήσωμεν ταῦτα, πάλιν ^h στοχάσασθαι πῶς ἂν γνοίημεν τὰ δένδρα καθ' αὐτὰ καὶ τὰ γένη καθ' αὐτά. Καὶ περὶ τῶν βοτανῶν ὡσαύτως, πῶς ἂν κατανοήσωμεν ^a εἶπον οἱ παλαιοί. Πῶς; Ἐὰν ἐπιμελῶς σκοπήσωμεν τὰς βίβλους αὐ- 10 τῶν, ἃς ἔγραψαν, καὶ δυνηθείημεν διερευνῆσαι τούτων τὸν μυελὸν ἐρεῦνῃ συνοπτικῇ, καὶ γνωρίσαι βοτάνας τὰς ἐλαιώδεις καὶ βοτάνας τὰς σπέρμα μόνον ἐχούσας, καὶ τὰς βοήθειαν χορηγούσας, καὶ τὰς ἱατρικὰς καὶ τὰς φθοροποιούς. Ὡσαύτως καὶ τὰ δένδρα μετὰ τῶν βοτανῶν. Πρὸς δὲ τὸ 11 μαθεῖν καὶ τὰς αἰτίας αὐτῶν ὀφείλομεν ζητῆσαι τὴν γένεσιν τούτων, πῶς τινὰ μὲν γεννῶνται ἐν τισὶ τόποις, ἐν ἄλλοις δ' οὐ· ἔτι δὲ καὶ τὰς φυτείας αὐτῶν καὶ τὰς ρίζας, καὶ τὰς διαφορὰς τῶν χυλῶν καὶ τῶν ⁱ ὁσμῶν καὶ τοῦ ^k γάλακτος καὶ τοῦ κόμεος, καὶ τὴν χρηστότητα καὶ τὴν κακίαν ἐκάστων, καὶ τὰς διαμονάς, πῶς τινῶν μὲν διαμένουσιν οἱ καρποὶ τινῶν δ' οὐ, καὶ δι' ἣν αἰτίαν τινῶν μὲν σήκονται συντόμως τινῶν δὲ

^d αἱ om. Na. n. ^e πολλοὺς δὲ κλ. Na. ^f πολυκλωνότερον Na.
^g ταχύτερον n. ^h στοχάζεσθαι Na. ⁱ ὁσμῶν, γρ. ὄγμων καὶ οἰγμῶν, Pa.
^k γάλακτος, γρ. ὀποῦ, Pa.

βραδέως, ἐρευνῆσαί τε καὶ ¹ τὰς ιδιότητας τῶν φυτῶν, καὶ μάλλον τῶν ῥιζῶν· καὶ πῶς τινῶν μὲν καρποὶ μαλθάσσονται, τινῶν δ' οὐ· καὶ πῶς τινὲς ἀφροδίτην προκαλοῦνται, τινὲς δὲ ὕπνον, τινὲς δὲ καὶ διαφθείρουσι, καὶ πολλὰς ἄλλας διαφοράς· καὶ πῶς τινῶν μὲν οἱ καρποὶ ποιούσι ^m γάλα, τινῶν δ' οὐ.

ⁿ B.

Τὸ δένδρον τρεῖς ἔχει δυνάμεις, πρώτην ἐκ τοῦ γένους τῆς γῆς, δευτέραν ἐκ τοῦ γένους τοῦ ὕδατος, τρίτην ἐκ τοῦ γένους τοῦ πυρός. Ἀπὸ τῆς γῆς γὰρ ἐστὶν ἡ ἑκφυσις τῆς βοτάνης, ἀπὸ τοῦ ὕδατος ἡ σύμπηξις, ἀπὸ τοῦ πυρός ἡ ἔνωσις τῆς συμπήξεως τοῦ φυτοῦ. Βλέπομεν δὲ πολλὰ τούτων καὶ ² ἐν τοῖς ^o ὀστρακώδεσιν. Εἰσὶ γὰρ ἐν τούτοις τρία, πηλός· ἐξ οὗ γίνεται πλίνθος ὀστρακώδης, δεύτερον ὕδωρ, ὅπερ ἐστὶ τὸ στερεοῦν τὰ ὀστρακώδη, τρίτον τὸ πῦρ τὸ συνάγον τὰ μέρη αὐτοῦ, ἔστ' ἂν δι' αὐτοῦ πληρωθῇ ἡ τούτου γένεσις. Ἡ φανέρωσις γοῦν ὅλης τῆς ἐνώσεως τούτων ἀπὸ τοῦ πυρός ἐστὶν, ὅτι ἀραιότης ἐνεστί τοῖς ὀστρακώδεσι κατὰ τὰ ἴδια ³ μέρη. Καὶ ὁπότεν μίξις ταῦτα τὸ πῦρ, τελειοῦται ἡ ὕλη τοῦ ὑγροῦ, καὶ συγκολλῶνται τὰ μέρη τοῦ πηλοῦ, προέρχεται τε ξηρότης ἐν τῷ τόπῳ τοῦ ὑγροῦ. Καὶ διὰ τὴν ἐπικράτειαν ἔπεται πέψις ἐν παντὶ ζῳῷ καὶ φυτῷ καὶ μετάλλοις. Πέψις γὰρ ἐστὶν, ὅπου ὑγρότης καὶ θερμότης ἰδίῳ ⁴ πέρατι ἀκολουθεῖ. Ἔστι δὲ τοῦτο ἐν τῇ πέψει τοῦ λίθου καὶ τῶν μετάλλων ἐκφανές· ἐν τῷ ζῳῷ δὲ καὶ τῷ φυτῷ οὐχ οὕτως, ὅτι τούτων τὰ μέρη οὐκ εἰσὶ συμπεπηγότα εἰς ἓν ὥς τοῖς λίθοις, καὶ ὅτι ἐκ τούτων καταρροή τις προβαίνει, ἐκ δὲ τῶν λίθων καὶ τῶν μετάλλων οὐκ ἔξεισι καταρροὴ ἢ τις ⁵ ἰδρώς. Τὰ γὰρ μέρη αὐτῶν οὐκ εἰσὶν ἀραιά, κἀντεῦθεν οὐδέ τινα ἀπ' αὐτῶν ἐξέρχονται, ὥς ἀπὸ τοῦ ζῳοῦ καὶ τοῦ φυτοῦ περιττώματα, οὐδὲ γίνεται ἑξοδός τις ἄλλη ἀπὸ τῆς ἀραιότη-

¹ τὰς om. n. ^m φύλλα n.

Codices Na. Qa. ⁿ Tit. περὶ τῶν ἐν ταῖς βοτάναις τριῶν δυνάμεων βιβλίον β. Na. ^o ὀστρεώδεσιν Na.

τητος. Ἐν ᾧ γὰρ ἀραιότης οὐκ ἔστιν, ἀπ' αὐτοῦ παντελῶς οὐδέν τι ἐξέρχεται. Διὰ τοῦτο στερεόν ἐστίν, εἰς ὃ αὐξάνεσθαι ῥτι οὐ πέφυκε. Καὶ γὰρ τὸ αὐξάνεσθαι πεφυκὸς 6 δεῖται τόπου, ἐν ᾧ ἂν πλατυνθείη καὶ περατωθείη. Λίθοι δὲ καὶ ὄστρακα καὶ τὰ τοιαῦτα αἰεὶ εἰσιν ἐν ταύτῳ, οὔτε αὐξάνουσιν οὔτε ἐκτείνονται. Πάλιν τοῖς φυτοῖς δευτέρῳ τρόπῳ ἔνεστι κίνησις, ἔστι καὶ ἐφέλκυσις, ἣτις ἐστὶ δύναμις ἐκ τῆς γῆς ἐφελκομένη τὸ ὑγρόν. Ἔστι 9 δὲ τῇ ἐφελκύσει κίνησις 7 ἣτις ἔρχεται εἰς τόπον, καὶ τελειοῦταί πως ἡ πέψις· καὶ διὰ τοῦτο ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον αἱ μικραὶ βοτάναι μιᾷ ὥρᾳ μιᾷ ἡμέρας γεννῶνται. Οὐκ ἔστι δὲ τοῦτο καὶ ἐν τοῖς ζώοις· ἡ γὰρ ὕλη ἐν τοῖς ζώοις ἐστὶ καθ' ἑαυτὴν καὶ διηρημένη. Οὐκ ἔστι δὲ οὐδὲ ἡ πέψις εἰ μὴ ἐν χρήσει μάλιστα καὶ αὕτη. Ἡ ὕλη 8 δὲ τοῦ φυτοῦ τούτῳ ἐστὶ πλησίον, καὶ διὰ τοῦτο ὀξυτέρα ἐστὶν ἢ τούτου γένεσις. Γεννᾶται δὲ καὶ αὐξάνει καὶ ὅπερ μαλλόν ἐστι λεπτόν ἐν αὐτῷ, 1 παρὰ τὸ πυκνόν. Τὸ γὰρ πυκνὸν πολυτρόπων δεῖται δυνάμεων διὰ τε τὴν 8 διαφορὰν τοῦ οἰκείου σχήματος καὶ διὰ τὸ μῆκος τῶν μερῶν αὐτοῦ πρὸς ἄλληλα. Κάντεῦθεν ὀξυτέρα καὶ φυτοῦ γένεσις, διὰ 9 τὴν λεπτότητα ἐτέρου πρὸς ἕτερον, καὶ ταχύτερα ἢ τελείωσις. Τὰ μέρη τῶν φυτῶν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστόν εἰσιν ἀραιά, ὅτι ἡ θερμότης 1 αὐτῶν τὴν ὑγρότητα πρὸς τὰ ἄκρα τῶν φυτῶν ἐφέλκεται. Διασπείρεται τε ἡ ὕλη ἡ θρεπτικὴ εἰς ὅλα τὰ μέρη αὐτῶν· ὃ δὲ περιττεύει, ἐκχεῖται. Ὡσπερ 11 δὲ ἐν 10 τοῖς βαλανείοις ἡ θερμότης τὴν ὑγρότητα ἐφέλκεται καὶ ταύτην εἰς ἀτμίδα μεταστρέφει, αὕτη δὲ κουφίζομένη, ὁπόταν περιττεύσῃ, μεταβάλλεται εἰς σταγόνας, οὕτως καὶ ἐν τοῖς ζώοις καὶ ἐν τοῖς φυτοῖς 11 τὰ περιττώματα ἀναβαίνουν ἀπὸ τῶν κατωτέρων εἰς τὰ ἀνώτερα, 12 καὶ καταβαίνουν ἀπὸ τῶν ἀνωτέρων εἰς τὰ κατώτερα. Τοιοῦτοτρόπως δὲ καὶ οἱ 11 ποταμοὶ οἱ ὑπὸ τὴν γῆν γεννῶνται ἀπὸ τῶν ὀρέων. Ὑλὴ γὰρ αὐτῶν εἰσὶν οἱ ὑετοί· καὶ ὅταν πληθυνθῶσι τὰ ὕδατα

ῥ τι] τε Na. 9 τε Na. 1 παρὸ Na. 8 φορὰν Na. 1 αὐτοῦ Na. Qa.
 11 δὲ ἐν] καὶ ἐν P. 11 τὰ om. Na. 12 καὶ κ.—κατώτερα om. Na.

καὶ στενοχωρῶνται ἐντός, γίνεται ἐκ τούτων ἀτμὶς περιττή, ἥτις διὰ τὸν ἐντὸς συμπιεσμὸν σχίζει τὴν γῆν· καὶ οὕτω φαίνονται πηγαὶ καὶ ποταμοὶ οἱ πρότερον μὴ φαινόμενοι ἀλλ' ἐγκεκρυμμένοι τυγχάνοντες.

- 2 Ἐκτεθείκαμεν δὲ αἰτίας περὶ τῆς γενέσεως τῶν πηγῶν καὶ τῶν ποταμῶν ἐν τῷ ἡμετέρῳ βιβλίῳ ^γ τῷ περὶ μετεώρων, ἐν ᾧ εἶπομεν καὶ περὶ σεισμῶν ὅτι πολλάκις δεικνύουσιν οὗτοι πηγὰς καὶ ποταμούς, οἱ πρότερον οὐκ ἐφαίνοντο, οἷον ^z ὅτε σχίζεται ἡ γῆ ἐκ τῆς ἀναθυμιάσεως. Πολλάκις δὲ εὐρίσκομεν ὅτι καὶ πηγαὶ καὶ ποταμοὶ συζεύγνυνται, ὅτε ² γίνεται σεισμός. Τοῦτο δὲ τῷ φυτῷ οὐ συμβαίνει, ὅτι ἄῃρ ἐν τῇ ἀραιότητι τῶν μερῶν αὐτοῦ ἐστί, καὶ τοῦδε πάλιν σημείον, ὅτι ^a σεισμὸς οὐδὲ ἐν τοῖς τόποις τοῖς ψαμμώδεσι πέφυκε γίνεσθαι, ἀλλ' ἐν τόποις πυκνοῖς καὶ σκληροῖς, ὅποιοί ³ εἰσιν οἱ τῶν ὑδάτων καὶ τῶν ὀρέων. Καὶ γὰρ συμβαίνει σεισμὸς ἐν τοῖς τόποις τούτοις, ὅτι τὸ ὕδωρ ἐστὶ στερρὸν καὶ οἱ λίθοι στερροί· τῇ φύσει δὲ τοῦ ἀέρος τοῦ θερμοῦ καὶ ξηροῦ ἔνεστι τὸ ἀναβαίνειν ἐκ τῆς κουφότητος. ^γ Ὅτε γοῦν συνέλθωσι τὰ μέρη αὐτοῦ καὶ κατακυριεύσωσι, συνωθοῦσι τὸν τόπον, ⁴ καὶ ἐντεῦθεν ἐξέρχεται ἀπ' αὐτοῦ βιαία ἀναθυμίασις. Ἐὰν δὲ ὁ τόπος ᾗν ἀραιός, οὐκ ἂν ἐξήρχετο οὕτως, ἀλλ' ὥς ἐπὶ τῆς ψάμμου συμβαίνει. Ἐξέρχεται γὰρ καὶ ἐντεῦθεν ἀναθυμίασις, ἀλλὰ κατὰ βραχὺ καὶ διὰ τοῦτο οὐ γίνεται σεισμός. Ἀπλῶς οὖν ἐν τοῖς στερεοῖς πᾶσι τοῦτο οὐ συμβαίνει, ⁵ λέγω τὸ κατὰ βραχὺ τὸν ἀέρα ἐξέρχεσθαι. Συναγόμενα γὰρ τὰ μέρη τούτου δύνανται τὴν γῆν σχίζειν, καὶ τοῦτο ἐστὶν αἰτία τοῦ σεισμοῦ ἐν σώμασι στερεοῖς. Ἐν τοῖς μέρεσι δὲ τῶν φυτῶν καὶ τῶν ζώων σεισμὸς οὐ γίνεται, ἀλλ' ἐν ἄλλοις πᾶσι, καὶ πλειστάκις ἐν τε τοῖς ὀστρακώδεσι καὶ ^b ἐν ⁶ ὑέλω καὶ λοιποῖς μετάλλοις. Ἐν ᾧ γὰρ σῶματί ἐστι πολλὴ ἀραιότης, ἔθος καὶ τὴν ἀναθυμίασιν ἀναβαίνειν· ὑποκουφίζει γὰρ αὐτὴν ὁ ἀήρ. Καὶ συχνάκις τοῦτο βλέπομεν,

^γ τῷ ante περὶ om. Na. ^z ὅτι Qa. ^a οὐδὲ σεισμὸς Na. ^b ἐν om. Na.

ὅταν βάλλωμεν χρυσὸν εἰς ^c τὸ ὕδωρ ἢ ἄλλο τι βαρύ, καὶ παραντῖκά βυθίζεται· καὶ πάλιν ὅταν βάλλωμεν ξύλον ἀραιὸν ἢ βραχύ, καὶ ἐπιπλέει καὶ οὐ βυθίζεται. Ὅθεν οὐ διὰ τὰ ⁷ φύλλα οὐ καταδύεται τὸ καταδύμενον πολλάκις ξύλον, οὐδὲ διὰ τὸ ὑποκείμενον τὸ βαρύ, ἀλλ' ὅτι τὸ μὲν ἐστὶ στερρόν καὶ πυκνόν, τὸ δὲ ^d ἀραιόν· τὸ δὲ ἀραιὸν παντάπαν οὐ βυθίζεται. Ἐβενος δὲ καὶ τὰ αὐτῷ παραπλήσια βυθίζονται, ⁸ ὅτι μικρά ἐστὶν ἐν τούτοις ἡ ἀραιότης· καὶ οὐδὲ ἔστιν ἐν αὐτοῖς ἀὴρ ὁ δυνάμενος ταῦτα κουφίσει. Καταδύονται δέ, ὅτι τὰ μέρη αὐτῶν λίαν εἰσὶ πυκνὰ καὶ στερρά. Πᾶν δὲ ἔλαιον καὶ πάντα τὰ φύλλα τοῦ ὕδατος ὑπερνήχονται. Καὶ τοῦτο ⁹ ἤδη ἀποδεικνύομεν. Ἐγνωμεν γὰρ ὅτι ἐν τούτοις ἐστὶν ὑγρότης καὶ θερμότης, καὶ ἔθος τοῦ ὑγροῦ ἐστὶ τοῖς τοῦ ὕδατος μέρεσι συνάπτεσθαι· ἡ δὲ θερμότης ποιεῖ ἀνάγεσθαι τὸ ὑγρόν, καθὼς παρέπεται ἐν τῷ καιρῷ τοῦ ἔαρος. Ἐθος δὲ καὶ τοῦ ὕδατος τὸ κουφίζειν πάντα πρὸς τὴν ἰδίαν ἐπιφάνειαν ἕως τῆς τοῦ ἀέρος ἐπιφανείας, ὥστε ποιεῖν αὐτὸν ἀνέρχεσθαι. Τὴν ¹⁰ δὲ ἐπιφάνειαν αὐτοῦ οὐχ ὑπερβαίνει τὸ ὕδωρ· ἡ γὰρ ὅλη ἐπιφάνεια αὐτοῦ μία ἐστὶ μετὰ τῆς τοῦ ἀέρος. Καὶ διὰ τοῦτο ἄνεισι καὶ τὸ ἔλαιον ὑπεράνω τοῦ ὕδατος. Εἰσὶ δὲ καὶ τινες λίθοι οἱ τοῦ ὕδατος ὑπερνήχονται, διὰ τὸ κενὸν μόνον τὸ ἐν τούτοις μείζον ὢν τῶν ἐν αὐτοῖς μερῶν, καὶ διὰ τὸ τὸν τόπον τοῦ ἀέρος μείζονα εἶναι τοῦ τόπου τοῦ σώματος τῆς γῆς. Φύσις γάρ ἐστι τοῦ ὕδατος ὑπεράνω βαίνειν τῆς γῆς, ¹¹ τοῦ δὲ ἀέρος τὸ ὑπεράνω βαίνειν τοῦ ὕδατος. Ἡ τοῦ ἀέρος τοίνυν φύσις τοῦ ἐγκλειομένου τῷ λίθῳ ἀναβαίνει ἐπάνω τοῦ ὕδατος, καὶ τῷ ὅλῳ ἀέρι συνάπτεται· καὶ γὰρ ἕκαστον τὸ οἰκεῖον ὁμοιον ἐφέλκεται, καὶ συνακολουθεῖ ἡ φύσις τοῦ μέρους τῷ ὅλῳ ᾧ συζεύγνυται. Εἰ τοίνυν ἔσται τις ραχία κού- ¹² φη, τὸ μὲν ἡμισυ αὐτῆς καταδύσεται ἐν ὕδατι, τὸ δὲ λοιπὸν ὑπερνήξεται, ὅτι μείζων ἐν αὐτῷ ὁ ἀὴρ τοῦ λοιποῦ σώματος τοῦ λίθου. Διὰ τοῦτο πάντα τὰ δένδρα βαρύτερά εἰσι τῶν

^c τὸ om. N^a. ^d ἀραιόν ubique Q^a.

τοιούτων λίθων. Οἱ ἐν τοῖς ὕδασι δὲ λίθοι γίνονται ἐκ τῆς
 13 συγκρούσεως τῶν ὑδάτων τῆς ἰσχυρᾶς. Γίνεται γὰρ πρῶτον
 ἀφρός, εἶτα συμπήγνυται οὕτως οἶόν τι γάλα λιπαρόν· καὶ
 ὅτε τὸ ὕδωρ τῇ ψάμμῳ προστρίβεται, συναθροίζει ἡ ψάμ-
 μος τὴν λιπότητά πως τοῦ ἀφροῦ, ξηραίνει τε αὐτὴν ἡ ξηρό-
 τῆς τῆς θαλάσσης μετὰ περιττῆς τῆς ἀλυκότητος· καὶ οὕτω
 συνάγονται τὰ μέρη τῆς ψάμμου, καὶ τῷ ἐπιμήκει τοῦ χρό-
 14 νου γίνονται λίθοι. Ἡ δὴλωσις δὲ ὅτι ἡ θάλασσα ποιεῖ
 καθ' ἑαυτὴν ψάμμον, οὕτως ἐστίν, ὅτι πᾶσα γῆ οὐκ ἔστι
 γλυκεία· ὅτε ^e οὖν στῇ ἐν αὐτῇ τι ὕδωρ, κωλύεται ὁ ἀὴρ ἀλ-
 15 λοιῶσαι αὐτό. Ἔτι δὲ χρονίζοντος τῷ τόπῳ τοῦ ἐμπεριει-
 λημμένου ὕδατος, ἐπεὶ οὐ δύναται τοῦτο παρομοιωσαι ἑαυτῷ
 ὁ ἀὴρ (κυριεύουσι γὰρ ἐν αὐτῷ τῷ ὕδατι ^f τὰ μέρη τὰ γεώδη,
 ἃ εἰσιν ἀλυκά), ἀνάγκη ἐπὶ πλεόν θερμανθέντα κατὰ βραχὺ
 16 καὶ ἄμφω ποιῆσαι πηλὸν ἔμφυτον. Τοῦτο δὲ οὐ δύναται
 γενέσθαι ἐν ὕδασι γλυκεροῖς διὰ τὴν γλυκύτητα καὶ τὴν
 λεπτότητα αὐτῶν, ἀλλ' ἐν τοῖς ἀλμυροῖς, ὅτι κυριεύει ἐν τού-
 τοις ἡ ξηρότης τῆς γῆς, καὶ ἡ μεταβάλλει τὸ ὕδωρ εἰς τὸ εἶ-
 δος αὐτῆς, ἡ πλησίον αὐτῆς τοῦτο ποιεῖ, καὶ ἐκάτερον ἀλλοι-
 17 οὔται. Σκληρύνουσα δὲ ἡ σκληρότης τῆς γῆς κατὰ τὴν δύ-
 ναμιν τῆς συμπήξεως αὐτῆς τὴν ὑπόστασιν τοῦ ὕδατος, διαιρεῖ
 τὸν πηλὸν εἰς ἴδια μέρη σμικρά· καὶ διὰ τοῦτο γίνεται ἡ γῆ
 ἡ τῇ ^g θαλάσῃ πλησιάζουσα ψαμμώδης. Οὕτως καὶ αἱ πε-
 διάδες, αἵτινες οὐκ ἔχουσιν ὅπερ ἂν περικαλύψῃ αὐτὰς ἀπὸ τοῦ
 ἡλίου, εἰσὶ τε καὶ μεμακρυσμέναι ἀπὸ ὕδατος γλυκερου.
 18 Ξηραίνει γὰρ ὁ ἥλιος τὰ μέρη τῆς ὑγρότητος τῆς γλυκείας,
 ἀπομένει δὲ ὅ ἐστιν ἐκ τοῦ γένους τῆς γῆς. Καὶ διότι ἐνδια-
 τρίβει ὁ ἥλιος ἐν τούτῳ τῷ τόπῳ τῷ ἀπερικαλύπτῳ, διαχω-
 ρίζονται τὰ μέρη τοῦ πηλοῦ, καὶ γίνεται ἐντεῦθεν ψάμμος.
 Τούτου δὲ σημείον ἐστίν, ὅτι ἐν τοιούτῳ τόπῳ ^h βαθὺ κοιλαί-
 νομεν καὶ εὐρίσκομεν πηλὸν ἔμφυτον, καὶ ἔστιν οὗτος ρίζα
 19 ψάμμου. Οὐ γίνεται δὲ ψάμμος εἰ μὴ κατὰ συμβεβηκός.
 Συμβαίνει δὲ τοῦτο, ὅτι ἔστι διατριβὴ τῆς κινήσεως τοῦ ἡλίου,

^e γοῦν Na. ^f τὰ μερη om. Na. ^g θαλάττη Qa. ^h βαθεὶ Na.Qa.

ὡς ἔφημεν, καὶ μακρυσμὸς ἀπὸ ὕδατος γλυκεροῦ. Τοιουτο-
 τρόπως νοητέον καὶ περὶ τῆς ἀλμυρότητος τῶν ὑδάτων τῆς
 θαλάσσης. Ἡ ρίζα μὲν γὰρ πάντων τῶν ὑδάτων ἐστὶ
 γλυκερά, καὶ οὐκ ἄλλως συμβαίνει αὐτῇ ἀλμυρότης εἰ μὴ
 κατὰ τὸν τρόπον τὸν λεχθέντα. Καὶ τοῦτο σημείον ἐστίν ²⁰
 αἰσθητὸν ὅτι ἡ γῆ μὲν ἐστὶν ὑποκάτω τοῦ ὕδατος, τὸ δὲ
 ὕδωρ ὑπεράνω ἐξ ἀνάγκης καὶ φυσικῶς. Καντεῦθεν καὶ κυ-
 ριώτερον συμβέβηκε τῷ ὕδατι τὸ εἶναι στοιχείῳ παρὸ τῇ γῇ.
 Ἐφρόνησαν δέ τινες στοιχεῖον εἶναι τὸ πάντων τῶν ὑδάτων
 πλείστον· πλείστον δέ ἐστι τὸ ὕδωρ τῆς θαλάσσης, καὶ διὰ
 τοῦτο καὶ στοιχεῖον ¹ πάντων ἐκρίθη τῶν ὑδάτων. Ἔστι δὲ ²¹
 τὸ ὕδωρ φυσικῶς ὑπερέχον τῆς γῆς καὶ λεπτότερον αὐτῆς.
 Καὶ διὰ τοῦτο ἀπεδείξαμεν ὅτι καὶ τὸ ὕδωρ πάντως κουφό-
 τερόν ἐστι τὸ γλυκὺ τοῦ ἀλμυροῦ. Πλὴν λάβωμεν καὶ ὡς
 ἐν παραδείγματι δύο σκεύη ἴσα, καὶ θῶμεν ἐν αὐτοῖς ὕδωρ
 γλυκὺ καὶ ὕδωρ ἀλμυρόν. Μετὰ ταῦτα προσλάβωμεν ῥόν,
 θῶμεν δὲ τοῦτο ἐν τῷ ὕδατι τῷ γλυκεῖ, καὶ αὐτίκα καταδύ-
 σεται. Μετὰ ταῦτα θῶμεν αὐτὸ καὶ ἐν τῷ ὕδατι τῷ ἀλ- ²²
 μυρῷ, καὶ ^k ὑπερνήξεται, καὶ ἀναβήσεται ἐπάνω τῶν μερῶν
 τοῦ τοιούτου ὕδατος, διότι τὰ μέρη τούτου οὐ διαζεύγνυνται
 ὡς τὰ μέρη τοῦ ὕδατος τοῦ γλυκεροῦ. Ἐκείνου μὲν γὰρ τὰ
 μέρη οὐ δύνανται ὑπομένειν διὰ τὴν λεπτότητα βάρους, τούτου
 δὲ διὰ τὴν παχύτητα δύνανται· καὶ διὰ τοῦτο οὐ καταδύεται
 τὸ ἐπιτεθὲν αὐτῷ. Οὕτω φυσικῶς ἐν τῇ νεκρᾷ θαλάσσῃ οὔτε ²³
 καταδύεται ζῶον οὔτε γεννᾶται· κυριεύει γὰρ ἡ ξηρότης ἐν
 αὐτῷ, καὶ ἐν παντὶ ὅπερ ἐστὶ πλησίον τοῦ σχήματος τῆς
 γῆς. Φαίνεται τοίνυν ἐντεῦθεν ὅτι τὸ ὕδωρ τὸ παχύ ἐστὶν
 ὑποκάτω τοῦ μὴ παχέος. Τὸ γὰρ παχύ ἐστὶν ἐκ τοῦ γένους
 τῆς γῆς, τὸ δὲ λεπτὸν καὶ ἀραιὸν ἐκ τοῦ γένους τοῦ ἀέρος.
 Καὶ διὰ τοῦτο ὑπερέχει τὸ ὕδωρ τὸ γλυκὺ πάντων τῶν ὑδά- ²⁴
 των· ἐκεῖνο γὰρ ἐστὶν ὑπάρχον τῆς γῆς πορρωτέρω. Ἦδη
 τοιγαροῦν ἔγνωμεν ὅτι τὸ ὕδωρ τὸ πορρωτάτω τῆς γῆς φυ-

ⁱ ἐκρίθη πάντων Na.

^k περινήξεται Q^a.

σικόν ἐστι. Καὶ τὸ γλυκὺ τοῦ θαλαττίου ὑπερκείσθαι ἀπεδείξαμεν. Καὶ φυσικὸν τοῦτο εἶναι τῷ ῥηθέντι σημείῳ φανερόν καὶ ἀναγκαῖον ἐγένετο. Γεννᾶται δὲ τὸ ἅλας ἐν ἰσταμένοις ὕδασιν, οἷς τὸ γλυκὺ γίνεται ἀλμυρόν. Ὑπερβαίνει δὲ ἡ ἀλμυρότης τῆς γῆς ἐκείνην τὴν ἀλμυρότητα. Ἀπομένει γὰρ ἐκείνη μὲν ἀὴρ ἐγκεκλεισμένος, ταύτη δ' οὐ. Καὶ ¹διὰ τοῦτο οὐκ ἔστιν ἐκείνο τῆς γῆς τὸ σῶμα, γλυκύτητός τινος μετέχον κατὰ πάντα τρόπον, εἰ καὶ τὸ γένος τοῦτο ἐξ ὕδατός ἐστιν, ὃ ἐξέρχεται ἐξ αὐτῆς τῆς γῆς ὡς ἰδρῶς.

- 3 Πρὸς τούτοις ὀφείλομεν εἰδέναι ὅτι καὶ αἱ βοτάναι καὶ τὰ εἶδη οὐκ εἰσὶν εἰ μὴ ἐκ συνθέσεως, καὶ οὐκ ἐξ ὕλης ἀπλῆς, ἀλλ' ὥσπερ ἐστὶν ἡ ἀλυκότης ἀπὸ τοῦ ὕδατος τῆς θαλάσσης ^{2 m} καὶ τῆς οὐσίας τῶν ψάμμων. Αἱ ἀναθυμιάσεις γὰρ αἱ ἀναβαίνουσιν, ὅταν συμπαγῶσι, δύνανται συμπεριλαβεῖν τὴν αἰτίαν τῆς τῶν βοτανῶν ὑπάρξεως· καταπίπτει γὰρ ἀὴρ ἐντεῦθεν, καὶ δροσίζει τὸν τόπον, καὶ ⁿ προέρχονται ἐξ αὐτοῦ διὰ τῆς δυνάμεως τῶν ἀστέρων τὰ εἶδη τῶν σπερμάτων.
- 3^u Ὑλὴ δὲ ἀναγκαία ἐστὶ τὸ ὕδωρ, εἰ καὶ διαφορά ἐστιν ἐν τῷ γένει τοῦ ὕδατος. Τὸ γὰρ ἀνερχόμενον οὐκ ἔστιν εἰ μὴ ὕδωρ γλυκὺ· τὸ δὲ ἀλμυρόν βαρὺ ἐστὶ, καὶ οὐ συναναβαίνει τῷ γλυκεῖ. Τὸ δὲ ὑπερβαῖνον τοῦτο τὸ λεπτότερόν ἐστι ⁴ τοῦ ὕδατος. Ὁ δὲ εἰς ἐφελκυσθείη ὑπὸ τοῦ ἀέρος, λεπτύνεται καὶ ἐπὶ πλέον ἀναβαίνει, κἀντεῦθεν γίνονται πηγαὶ καὶ ποταμοὶ ἐν τοῖς ὄρεσι, καὶ εἰς πολὺ διατρέχουσι. Καὶ σημεῖον τούτου ἐστὶ τὸ αἷμα τὸ ἀνερχόμενον εἰς τὸν ἐγκέφαλον. Ὡσπερ γὰρ τι ἐκ τῶν τροφῶν μετὰ τῆς ἀναθυμιάσεως ἀνέρχεται, οὕτω καὶ εἰς πάντα τὰ ὕδατα. Καὶ γὰρ καὶ τι τοῦ ὕδατος τοῦ ἀλυκοῦ ἄνεισι μετ' ἐκείνου ^o ὃ ἐξήρανεν ἡ θερμότης, ^p εἰς τὸ εἶδος τοῦ ἀέρος, ὅς ἐστιν ἀκριβῶς ὑπεράνω παντὸς γλυκέος ὕδατος καὶ ἀλμυροῦ. Παράδειγμα δὲ τοῦ λόγου τούτου εὐρήκαμεν ἐν τοῖς βαλανείοις πολλάκις.
- 6^u Ὅταν γὰρ τὸ ὕδωρ τὸ ἀλμυρόν καταλάβῃ θερμότης, λε-

¹ διὰ τοῦτο om. Na. ^m καὶ τῆς οὐσίας om. Na. ⁿ προέρχεται Q^a.
^o οὐ Na, Q^a. ^p εἰς om. Na.

πτύνει τὰ μέρη αὐτοῦ, ἀναβαίνει τε ἀναθυμιάσις, ἥτις ἦν ἐν τῷ ἐδάφει τοῦ βαλανείου, καὶ ἀναχωροῦσι τὰ πυκνὰ μέρη τῆς ἀλκότητος μετὰ τοῦ ὑγροῦ τοῦ φυσικοῦ (οὐδὲ γὰρ εἰσιν ἐκ τοῦ γένους τοῦ ἀέρος), ἵνα ἀκολουθήσωσι τῇ ἀναθυμιάσει, ἥτις μία μετὰ τὴν ἄλλην ¹προχωρεῖ ἄνω. Ὅταν γοῦν ⁷¹προχωρήσωσι πολλαί, καταπιέζεται ὁ ὄροφος, κἀντεῦθεν συνάγεται καὶ συμπήγνυται καὶ ἐπιστρέφει καὶ κάτω στάζει τὸ ὕδωρ τὸ γλυκύ. Καὶ οὕτως ἐν πάσι τοῖς βαλανείοις τοῖς ἀλμυροῖς ἐστὶν ὕδωρ γλυκύ. Αἱ τοίνυν βοτάναι αἱ φυόμεναι ἐν τοῖς ὕδασι τοῖς ἀλυκοῖς οὐκ ὀφείλουσιν ἔχειν πληθυσμὸν διὰ τὴν ξηρότητα. Καὶ γὰρ τὸ φυτὸν δύο ⁸δεῖται, ὕλης λέγω καὶ τόπου, τῇ ἰδίᾳ φύσει ἀρμοζόντων. Ὅταν γοῦν τὰ τοιαῦτα δύο παρῶσιν ὁμοῦ, προκόπτει τὸ φυτόν. Ὅταν δὲ εὗρωμεν ὕλην πορρωτάτῳ τῆς εὐκρασίας, ἐπικενῆς ἐστὶν· ἐμποδὼν γὰρ ἐστὶ τῷ εἶναι τὸ ἐν τόπῳ εἶναι μὴ εὐκραεῖ. Ἔτι κοινῶς οὐχ εὐρίσκομεν φυτὸν ἐν ⁹χιόνι, πλὴν βλέπομέν ποτε φυτὸν φαινόμενον ἐν αὐτῇ, καί τινα ζῶα, καὶ ἐξαιρέτως ἔλμινθας. Οὗτοι γὰρ γεννῶνται ἐν τῇ χιόνι, καὶ φλόμος, καὶ πᾶσαι βοτάναι πικραί. Ἄλλ' ἢ χιὼν οὐ ζητεῖ προχωρεῖν ἐπὶ τούτῳ, ἀν μὴ καὶ συζευχθεῖη τις αἰτία ἐν αὐτῇ. Καὶ αὕτη ἐστὶν ὅτι ἡ χιὼν κατέρχεται ¹⁰ποτε ὁμοία καπνῷ, συμπήγνυσί τε ταύτην ἄνεμος καὶ συσφίγγει ἀήρ. Πλὴν γίνεται καὶ ἀραιότης τις ἐν τοῖς μέρεσιν αὐτῆς· κατέχεται γὰρ ἐν τούτοις θερμόν τι μέρος ἀέρος, μένει τε ἐξ αὐτοῦ καὶ ὕδωρ σεσημμένον. Ὅταν γοῦν ¹¹ὁ ἀήρ ὁ ἐγκεκλεισμένος πλείονος γένηται πλατύνσεως καὶ ὁ ἥλιος παρουσιάσῃται, ἀπορρήγνυται ὁ ἀήρ ὁ συμπιληθεὶς ἐν τῇ χιόνι, καὶ φαίνεται ἡ ὑγρότης ἡ σεσημμένη, ἥτις καὶ συμπήγνυται μετὰ τῆς θερμότητος τοῦ ἡλίου· καὶ οὕτω φύονται τινες βοτάναι. Ἐὰν ¹²¹δὲ ἡ ὁ τόπος περικεκαλυμμένος, οὐ γίνονται ἐν αὐτῷ βοτάναι ²ἀλλ' ἢ ἄνευ φύλλων· ἀπεχώρησε γὰρ ἀπ' αὐτοῦ ἡ εὐκρασία τῆς γῆς, ἡ ὁμογενὴς

¹ προχωρεῖ et mox προχωρήσωσι N^a. ¹ δέ] μὲν Q^a. ² ἢ ἀλλ' N^a. Q^a.

- αὐτῇ. Ὅθεν ἄνθη καὶ φύλλα ἐν βοτάναις μικραῖς μεμιγμένα εὐρίσκονται ἐν τόποις κεκραμένοις καθαρῶς δι' αἶρος καὶ ὕδατος· [†] ἐν ἑτέροις δὲ μὴ τοιούτοις σπάνιά εἰσι τὰ ἄνθη καὶ τὰ φύλλα τῶν φυτῶν τῶν συμβαινόντων ἐν τῇ χιόνι.
- ¹³ Ὅμοίως καὶ ἐν τόποις πολλοῖς ἀλμυροῖς καὶ ξηροῖς ὡς ἐπὶ τὸ πλείστον οὐ φαίνεται φυτόν. Οὗτοι γὰρ οἱ τόποι πόρρω εἰσὶν εὐκрасίας· ἐλαττονεῖται γὰρ ἡ γῆ, ἐξ ἧς μακράν εἰσιν ^ν ὑγρότης καὶ θερμότης, ἅπερ εἰσὶ διὰ γλυκέος ^ω ὕδατος. Γίνεται δέ ποτε ἡ γλυκερὰ γῆ νεκρά, καὶ τότε οὐ γεννῶνται
- ¹⁴ ὁξέως ἐν αὐτῇ βοτάναι. Ἐν τόποις δὲ θερμοῖς, ὅπου ἔστιν ὕδωρ γλυκὺ καὶ θερμότης πολλή, προφθάνει πέψις ἐκ τῶν δύο μερῶν, ἐκ τῆς διαθέσεως τοῦ τόπου μετὰ ^χ καὶ τοῦ αἶρος τοῦ ἐν αὐτῷ ὑπάρχοντος. Ἡ δὲ πέψις τοῦ αἶρος ἐκ τῆς θερμότητός ἐστι τοῦ ἡλίου τῆς ἐν ἐκείνῳ τῷ τόπῳ. Ἐντεῦθεν καὶ τὰ ὄρη ἐφέλκονται ὑγρότητα, βοηθεῖ τε αὐτοῖς καὶ ἡ
- ¹⁵ θερμότης τοῦ αἶρος. Ἐπισπεύδει δὲ καὶ ἡ πέψις· καὶ διὰ τοῦτο τὰ φυτὰ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἐν τοῖς ὄρεσι φύονται. Ἐν δὲ τοῖς ψάμμοις νικᾷ, ὡς προέφημεν, ἡ ἀλμυρότης, καὶ ἀπομένουσιν ἐν τοῖς μέρεσι τῆς ψάμμου ἀραιότητες ὅμοιαι πρὸς
- ¹⁶ ἀλλήλας. Ὁ τοίνυν ἥλιος οὐκ ἔχει δύναμιν ἵνα ἐν αὐταῖς ἀπαρτίσῃ καὶ βεβαιώσῃ συνέχειαν οὐσίας. Τῷ τοι καὶ φυτὰ ἐν αὐταῖς ὡς τὰ πολλὰ οὐ γίνονται· εἰ δὲ καὶ γίνονται, οὐ κατὰ εἶδη ἴδια καὶ διάφορα, ἀλλὰ κατὰ εἶδη ὅμοια πρὸς ἀλλήλας.
- 4 Τὰ δὲ φυτὰ ἃ ἐν τῇ ἐπιφανείᾳ τοῦ ὕδατος γεννῶνται, οὐκ ἄλλως γεννῶνται εἰ μὴ διὰ τὸ πάχος τοῦ ὕδατος. Ὅταν γὰρ θερμότης ἀψῆται τοῦ ὕδατος, ἥτις ἄνω πού οὐκ ἔχει πῶς ἂν κινηθεῖν, τότε προέρχεται ἐπ' αὐτὴν παρόμοιον τι νεφέλη, ὀλίγον τε τοῦ αἶρος κατέχει, καὶ σήπεται τὸ τοιοῦτον ὑγρόν, ἐφέλκεται τε αὐτὸ ἡ θερμότης, ἥτις ἐκτείνεται εἰς τὴν ὄψιν
- ² τοῦ ὕδατος, καὶ γίνεται ἐντεῦθεν φυτόν. Οὐκ ἔχει δὲ ρίζαν, ὅτι ἡ ρίζα ἐν τοῖς μέρεσιν ἐδράζεται τῆς γῆς, ἔχουσα μέρη

[†] ἐν] καὶ ἐν N^a. ^ν ὑγρότητος καὶ θερμότητος Q^a. ^ω ὕδατος. οὐ γίνεται N^a. ^χ καὶ om. Q^a.

διηρημένα. Οὐκ ἔχει δὲ πάλιν οὐδὲ φύλλα, ὅτι μακράν ἐστιν ἀπὸ τῆς εὐκραςίας, καὶ οὐδὲ τὰ μέρη αὐτοῦ εἰσὶ συμπεπηγότα. Τοῦτο δὲ τὸ φυτὸν οἶον εἰς ὁμοιότητα φύλλων γεννᾶται, καὶ καλεῖται ἐπίπτερον. Τῶν δὲ λοιπῶν φυτῶν τῶν 3 ἐν τῇ γῇ, ἐπεὶ τὰ τῆς γῆς μέρη εἰσὶ συμπεπηγότα, καὶ τὰ μέρη ἐξ ἀνάγκης τούτων εἰσὶ τοιαῦτα. Τὰ γοῦν φυτὰ τὰ ἐκ τῆς γῆς συμπεπηγότα γίνονται ἐκ σήψεων ἐν τόπῳ ὑγρῷ καὶ καπνώδει. Αἱ γὰρ σήψεις κατέχουσιν ἀέρα· καὶ ὅταν 4 πληθύνωνται οἱ ὑετοὶ καὶ οἱ ἄνεμοι, ὁ ἥλιος φαίνεσθαι ποιεῖ αὐτάς, κατεπείγει τε ξηραίνεσθαι καὶ συμπήγνυσθαι, καὶ ἡ ξηρότης τῆς γῆς τὰς ρίζας αὐτῶν ποιεῖ· καὶ γίνονται ἐντεῦθεν φυτὰ καὶ μύκητες καὶ ὕδνα καὶ τὰ ὅμοια. Πάντα 5 δὲ ταῦτα γίνονται ἐν τόποις θερμοῖς κατὰ λόγον, διὸ ἡ θερμότης πέττει τὸ ὕδωρ ἐν τοῖς ἐνδοτέροις τῆς γῆς, κατέχει τε ταύτην ὁ ἥλιος, καὶ γίνεται ἀναθυμιάσις, καὶ ἐντεῦθεν συμβαίνει ἡ ἀλλοίωσις εἰς φυτόν. Ὅμοίως καὶ ἐν πᾶσι τόποις ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον θερμοῖς πληροῦται ἡ τοῦ φυτοῦ ἀπάρτισις. Οἱ δὲ τόποι οἱ ψυχροί, εἰ καὶ οὗτοι τὸ ὅμοιον ποιούσιν 6 ποτε, πλὴν ἐκ τοῦ ἐναντίου. Ὁ γὰρ ψυχρὸς ἀήρ τὸν θερμὸν συμπιέζει κάτω, συμπήγνυσί τε τὰ μέρη αὐτοῦ, καὶ ὁ τόπος ἔψησιν πάσχει μετὰ τῆς προσούσης ὑγρότητος αὐτῷ· τοῦ γοῦν περισσοῦ ὑγροῦ ξηρανθέντος σχίζεται ὁ τόπος, καὶ 7 ἐξέρχονται ἐξ ^a αὐτοῦ φυτὰ. Ἐν τόποις δὲ γλυκεροῖς, ἐν οἷς τὸ ὕδωρ μὴ ἐπὶ πολὺ συμβαίνει χωρίζεσθαι, ὁπότεν ὁ ἀήρ τῇ γῇ ἐγκλειόμενος ξηρανθῇ, ἡ ὑγρότης τε τοῦ ὕδατος συμπαγῇ, καὶ ὁ αὐτὸς ἀήρ μείνῃ ἐν τοῖς ἐνδοτέρω τοῦ ὕδατος, ἐξέρχονται φυτὰ, ὡς τὸ νοῦφαρ τὸ ἰατρικόν, καὶ εἶδη βοτανῶν ἄλλα πολλῶν καὶ σμικρῶν, ἃ δὴ τοιούτοτρόπως γεννῶνται. Πλὴν οὐκ εἰσὶν ἐκτεταμένα, διότι αἱ ρίζαι αὐτῶν εἰσὶν 8 ἐπιπολαίως ἐν τῇ γῇ. Ἐν τόποις ὡσαύτως ἐν οἷς ὕδωρ θερμὸν τρέχει, πολλάκις φυτὰ γεννῶνται, διότι ἡ θερμότης τοῦ ὕδατος ἐφέλκεται ἀναθυμιάσεις προσφάτους ἐπὶ τῆς γῆς, ἡ

y οἶδνα N^a.Q^a.z ἐξέρχεται Q^a.a αὐτοῦ τὰ φ. N^a.

- δὲ ψυχρὰ φύσις τῆς ὑγρότητος τοῦ ὕδατος ὑποκάτω ^b ἀπο-
 9 μένει, καὶ συμπήγνυται ὁ ἀήρ ὁ ἐν τούτῳ τῷ ὑγρῷ. Καὶ
 ὅταν ^c πεφθῇ ἡ θερμότης τοῦ ἀέρος, πάλιν ἐν τούτῳ γεννᾶ-
 10 ται τὸ φυτόν, οὐκ ἄλλως εἰ μὴ ἐν καιρῷ πολλῷ. Αἱ βοτάναι
 δὲ αἱ μικραί, αἱ φαινόμεναι ἐν τόποις θεαφώδεσι, ^d γίνονται
 ὅταν ἄνεμοι ὀξέως πνέωσιν ἀντίπνοιάν τε ποιῶσι καὶ ἀντι-
 πλήττωσιν ἀλλήλους, καὶ ἐξεγερθῇ ἀήρ ὁ ἐν αὐτοῖς καὶ θερ-
 μανθῇ ὁ τόπος καὶ γένηται ἐντεῦθεν πῦρ, καὶ μετὰ ταῦτα
 γεννηθῇ ὅπερ ἐστὶν ἐν τῷ βάθει ἀρσενίκιον, ὃ καταβαίνει ἐκ
 τῆς ἰλύος τοῦ ἀέρος, καὶ ἐφέλκεται πῦρ μετὰ σήψεως (τοῦτο
^e γὰρ τὸ ἀρσενίκιον)· τότε γὰρ γίνεται ἐκ τούτου φυτά.
 11 Οὐ πολλά δὲ ταῦτα προβάλλεται φύλλα, καθὼς προαπεδεί-
 ξαμεν, ὅτι ἡ εὐκрасία ἐκ τούτων πόρρω ἐστίν. Ὅπερ ^f δὲ
 φέρει τροφίμῳ τι φυτόν, ἐκείνο φύεται ἐν τόποις θερμοῖς
^g καὶ κούφοις καὶ ὑψηλοῖς, καὶ μᾶλλον ἐν τῷ κλίματι τῷ
 τρίτῳ καὶ τῷ τετάρτῳ· καὶ πάλιν ὃ δένδρον ποιεῖ τι ἐγγὺς
 τροφίμου, ἐκείνο γεννᾶται ἐν τόποις ὑψηλοῖς καὶ ψυχροῖς.
 12 Καὶ διὰ τοῦτο πληθύνονται τὰ εἶδη ἐν τόποις τοιούτοις, διὰ
 τὴν ἐφέλκυσιν τοῦ ὑγροῦ καὶ τὴν εὐκрасίαν τὴν ἐκ τῆς θερμό-
 τητος τοῦ ἡλίου ἐν ἡμέραις χειμεριναῖς. Ὅμοίως καὶ ὁ πηλὸς
 ὁ ἔμφυτος ὀξέως προάγει φυτὰ πύονα· ἡ συμπίλησις ^h γὰρ
 τῆς ὑγρότητος τούτου ἐν τόποις γλυκεροῖς γίνεται, ὡς προει-
 ρήκαμεν.
- 5 Πάλιν τὸ φυτόν τὸ ἐν τοῖς λίθοις τοῖς στερροῖς γεννώμε-
 νον μακρῷ χρόνῳ συμβαίνει. Ὁ γὰρ ἀήρ ὁ ἐμπεριειλημ-
 μένος τούτοις βιάζεται ἀναβῆναι, ἔξοδον δὲ μὴ εὐρίσκων διὰ
 τὴν ἰσχυρότητα τῶν λίθων ἐπαναστρέφει καὶ θερμαίνει ἑαυ-
 τόν, ἐφέλκεται τε τὸ ὑγρὸν τὸ ἐναπολειφθὲν τοῖς λίθοις ἄνω,
 ἐξέρχεται τε ἀναθυμίασις σὺν ὑγρότητι, μετὰ ἀναλύσεως
 2 σμικροτάτων μερῶν τῶν ἐν τοῖς λίθοις. Καὶ γὰρ πολλάκις
 ἔθος ἐστὶ τοῖς λίθοις ἵνα βοηθῇ αὐτοῖς ὁ ἥλιος διὰ τῆς ἰδίας
 πέψεως. Καὶ οὕτω γεννᾶται ἐξ αὐτῶν φυτόν. Ὁ δὲ οὐκ

^b μένει Na. ^c πεμφθῇ Qa. ^d γεννῶνται Qa. ^e γὰρ om. Na.Qa.
^f δέ] οὐδὲ Qa. ^g καὶ post θερμοῖς om. Na. ^h γὰρ] καὶ γὰρ Qa.

ἀναβαίνει, ἐὰν μὴ πλησίον ⁱἢ γῆς ἢ ὑγροῦ. Ἡ γὰρ ὑπόστασις τοῦ φυτοῦ ^kδεῖται γῆς ὕδατος καὶ αἰέρος. Κατανοείσθω τοιγαροῦν τὸ φυτόν· καὶ εἰ ἔστι πλησίον τοῦ ἡλίου, ταχέως γεννᾶται, εἰ δέ ἐστιν ὁ ἥλιος εἰς δυσμάς, βραδύνει. Πάλιν τὸ φυτόν ἐν ᾧ κυριεύει τὸ ὕδωρ, οὐ παραχωρεῖ τῷ ³αἰέρι ἀναβαίνειν, καὶ διὰ τοῦτο οὐ τρέφεται. Ὁμοίως καὶ ἡ ξηρότης ὅταν ¹κρατήσῃ, ἀναστρέφει ἡ φυσικὴ θερμότης εἰς τὰ ἄκρα, καὶ βύει τοῦ φυτοῦ τὰς ὁδοὺς δι' ὧν οἱ πόροι· καὶ διὰ τοῦτο οὐ τρέφεται τὸ φυτόν.

Καθολικῶ δὲ λόγῳ πᾶν φυτόν τεττάρων τινῶν δεῖται, ⁶σπέρματος διωρισμένου, τόπου ἀρμοδίου ὕδατος συμμέτρου καὶ αἰέρος ὁμοίου. Ὅταν οὖν ταῦτα πάντα συντελεσθῶσι, γεννᾶται φυτόν καὶ αὐξάνει· ὅτε δὲ ταῦτα ἀποχωρήσουσιν, ἀσθενεῖ τῇ ἀποχωρήσει καὶ τὸ φυτόν. Πάλιν τὸ φυτόν ²τὸ προῖόν ἐν ὅρεσιν ὑψηλοῖς, εἰ ἔσται εἶδος, ἔσται προχειρότερον καὶ προσφύεστερον εἰς ἰατρείαν· ὁ καρπὸς δὲ ὁ σκληρότερος εἰς πέψιν οὐχ ὥς ἐπὶ τὸ πολὺ τρέφει. Τύποι δὲ ἀπομεμακρυσμένοι τοῦ ἡλίου οὐκ εἰσὶ πολλῶν βοτανῶν γεννητικοί. Ὁμοίως ἐὰν ὁ ἥλιος μακρότητα τῇ ἡμέρᾳ προσ- ³άγῃ ἐν τῇ κινήσει αὐτοῦ ^mκαὶ κατακυριεύῃ τῆς ὑγρότητος, οὐκ ἔχει τὸ φυτόν δυνάμεις φύλλα καὶ καρποὺς προάγειν. Τί δὲ καὶ περὶ τῶν φυτῶν χρῆ νοεῖν, ἃ γεννῶνται ἐν ⁿὕδαρῶδεσι τόποις; Ἐν τούτοις ὅτε τὸ ὕδωρ ἡρεμεῖ, γίνεταί τι καθάπερ ἰλύς, καὶ οὐκ ἔστι δύναμις ἐν τῷ αἰέρι ἵνα ^oὑποστήσῃ τὰ μέρη τοῦ ὕδατος. Κατέχεται γὰρ αὐτὸς ὁ ἀήρ ἐν τοῖς ⁴ἐνδοτέροις τῆς γῆς, καὶ κωλύει τὴν παχύτητα τοῦ ὕδατος ἀναβαίνειν. Εἰ γοῦν ^pπλημμυρήσῃ ἄνεμος ἐν ἐκείνῳ τῷ ⁵τόπῳ καὶ συσφιγχθῇ ἡ γῆ, ^pσυμπιέσῃ τε ἑαυτὸν ὁ ἐμπειριηλημμένος ἀήρ, καὶ ^pσυμπήξῃ ὁ ἄνεμος τὴν ὑγρότητα, προελεύσεται ἐκ ταύτης τῆς ὑγρότητος φυτὰ οὐ πολὺ διαφέροντα ἀλλήλων ἐν εἶδει καὶ σχήματι, διὰ τὴν διαμονὴν καὶ

ⁱ ἢ τῆς γῆς Na. ^k δεῖται τῆς γῆς Na. ¹ κατακρατήσῃ Qa. ^m καὶ κατακυριεύῃ] κατακυριεύει Na. ⁿ ὕδρῶδεσι Na. ^o ὑποστήσεται μέρη Qa. ^p πλημμυρήσει et mox συμπιέσει et infra συμπήξει Na.Qa.

- τὴν παχύτητα τοῦ ὕδατος καὶ τὴν θερμότητα τοῦ ἡλίου ἄνω-
6 θεν. Πάλιν περὶ τῶν φυτῶν ἃ εἰσιν ἐν τόποις ὑγροῖς, καὶ ἡ
ἐπιφάνεια αὐτῶν φαίνεται ἐν ⁴ τῇ ὄψει τῆς γῆς χλοάζουσα,
7 λέγω ὅτι ἐν ἐκείνῳ τῷ τόπῳ μικρά ἐστὶν ἀραιότης. Ὅταν
οὖν ἐμπεσὼν ὁ ἥλιος κινήσῃ τὴν ἐν ἐκείνῳ ὑγρότητα, καὶ θερ-
μάνῃ τὸν τόπον τῇ συμβαινούσῃ κινήσει καὶ τῇ θερμότητι
τῇ ¹ ἐμπεριελημμένη τοῖς ἐνδοτέροις τῆς γῆς, ὅπερ δὴ οὐ
συμβαίνει ἐν οἷς οὐκ ἔχει τὸ φυτὸν ὅθεν ἂν αὐξηθῇ, καὶ ἡ
ὑγρότης τῇ ἰδίᾳ ἐκτάσει διαχυθῇ, γίνεται καπνὸς ὑπεράνω
τῆς γῆς ὡς ὕφασμα χλοάζον, κἀντεῦθεν γεννᾶται φυτὸν μὴ
ἔχον φύλλα, ὑπάρχον ἐκ τοῦ γένους τοῦ φυτοῦ τοῦ φαινο-
8 μένου εἰς τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ ὕδατος. Ἔστι δὲ μείζον ἐκεί-
νου, διότι πλησίον ἐστὶ τῆς γῆς, εἰ καὶ οὐκ ἀναβαίνειν καὶ
ἐπεκτείνεσθαι δύναται. Πολλάκις δὲ καὶ ἐν φυτοῖς ἄλλο
φυτὸν γεννᾶται οὐ τοῦ αὐτοῦ εἶδους καὶ τῆς αὐτῆς ὁμοιώσεως,
9 ἄνευ ρίζης. Κινεῖται δὲ τοῦτο οὕτως· ὁπότεν φυτὸν πολλῶν
ἀκανθῶν ἐν πίοι ὕδατι κινήσῃ ἑαυτό, ἀνοίγονται τὰ μέρη
αὐτοῦ, καὶ ἀνιμᾶται ὁ ἥλιος τὰς ἐν αὐτῷ σήψεις, πέψιν τε
ποιεῖ τούτῳ, καὶ τῇ ἰδίᾳ φύσει εἰς τὸν τόπον τὸν σεσημμένον
βοήθειαν χορηγεῖ μετὰ θερμότητος εὐκράτου, κἀντεῦθεν αὐ-
ξάνει τὸ φυτόν, ὡς δοκεῖν νήματα ἐκτείνεσθαι εἰς ὅλον αὐτό.
10 Καὶ τοῦτο ἰδιὸν ἐστὶ τοῖς φυτοῖς τοῖς ἔχουσι πολλὰς ἀκάν-
θας. Τότε γοῦν γεννᾶται βοτάνη ἡ λεγομένη λινόζωστις
καὶ τὰ ταύτη ὅμοια. Πᾶσαι δὲ αἱ βοτάναι, καὶ εἴ τι αὐ-
ξάνει ἐπάνω τῆς γῆς καὶ ἐν τῇ γῇ, πρόεισιν ἐκ τίνος τούτων
τῶν πέντε, ἃ εἰσι σπέρμα, ὑγρότης ἐξ ὕδατος, τόπος ἐπιτή-
δειος, ἀήρ καὶ φυτεία. Καὶ ταῦτα τὰ πέντε εἰσὶν, ὡς ἂν
⁸ εἴποι τις, ρίζαι φυτῶν.
- 7 Τριπλῶς δὲ ἡ τῶν δένδρων εὐπορία ἀκολουθεῖ· ἡ γὰρ
προάγουσι τοὺς καρποὺς πρὸ τῶν φύλλων, ἡ σύναμα τοῖς
φύλλοις, ἡ μετὰ τὰ φύλλα. Ἔστι τοίνυν φυτὸν ὅπερ οὐκ
ἔχει ρίζαν ἢ φύλλα· ἐστὶ καὶ ὅπερ φέρει φιλτρὸν ἄνευ καρ-

⁴ τῇ ὄψει] τοῖς τόποις N^a.¹ περιελημμένη N^a.⁸ εἴπη N^a. Q^a.

ποῦ καὶ φύλλων, ὡς ἡ λεγομένη χρυσοκόμη ἢ ^t χρυσίτις. Ἀλλὰ τὰ φυτὰ ἃ καρπὸν πρὸ τῶν φύλλων προάγουσι, ² πολλὴν ἔχουσι τὴν πιότητα. Ὅταν γοῦν ἐκταθείη ἡ θερμότης ἡ οὖσα φυσικῶς τῷ φυτῷ, ^v ταχύνει καὶ ἡ τούτου πέψις, ῥώννυται τε καὶ ζέει ἐν τοῖς κλάδοις τοῦ φυτοῦ, κωλύει τε τὸν χυμὸν ἵνα μὴ ἀναβαίνειν ἀπ' αὐτοῦ· κἀντεῦθεν προχωροῦσι καρποὶ καὶ φύλλα. Ἐν δὲ τοῖς φυτοῖς ἃ ταχύτερον ³ τὰ φύλλα προάγουσι, τί νοητέον; Αἱ διαθέσεις τῶν ὑγρῶν εἰσὶ πολλάί. Ὅποταν γοῦν ἡ θερμότης τοῦ ἡλίου ἄρξῃται διασπείρειν τὰ μέρη τοῦ ὕδατος, ἄνω ἐφέλκεται ὁ ἥλιος τὰ μέρη τῆς ὑγρότητος, καὶ βραδύνει ἡ πεπειρότης, διότι ἡ πέψις τοῦ καρποῦ οὐκ ἔστιν εἰ μὴ ἐν συμπήξει, καὶ προηγούνται τὰ φύλλα τῶν καρπῶν τῇ προσαγωγῇ τῆς πολλῆς ὑγρότητος. Πολλάκις δὲ συμβαίνει αὐτοῖς καὶ πιότης, ὁποῦν ἡ ⁴ ὑγρότης ^w ἢ ἐν τῷ φυτῷ πέψιν λάβῃ καὶ ἀναβῇ ἐξ αὐτῆς ^w ἀτμίς πυκνή, καὶ ἐλκύσῃ αὐτὴν ὁ ἀήρ μετὰ τοῦ ἡλίου· τότε γὰρ ἐξέρχεται ἐκ τῆς ὑγρότητος ἐκείνης καὶ πιότης καὶ καρπὸς καὶ φύλλα μιᾷ ἐκθέσει. Οἱ παλαιοὶ δὲ σοφοὶ τὰ φύλλα πάντα καρποὺς εἶναι διεβεβαιοῦντο. Ἰστέον οὖν ὡς ὁποῦν ⁵ ἡ ὑγρότης ἐστὶ τόση ὥστε μὴ πεπαίνεσθαι ^x μηδὲ συμπήγνυσθαι διὰ τὴν ἐκ τοῦ ἀέρος ἀνάπτυξιν καὶ τὴν ἄνωθεν σπουδὴν τῆς ἐφελκύσεως τοῦ ἡλίου, τότε ἡ ὑγρότης αὕτη, εἰς ἣν ^y οὐκ ἐνηργήθη πέψις, ἀλλοιοῦται εἰς φύλλα· ἃ δὲ οὐκ ἔχουσιν ἄλλον σκοπὸν εἰ μὴ τὴν ἐφέλκυσιν τῆς ὑγρότητος, καὶ ἵνα ᾧσι καὶ περικαλύμματα τῶν καρπῶν ἀπὸ τῆς σφοδρότητος τοῦ ἡλίου. Οὐ τοίνυν ὁμοίως δεῖ ἵνα τὰ φύλλα ᾧσιν ὡς οἱ ⁶ καρποί· ὁ γὰρ χυμὸς ὁ ἀναβαίνων ἀλλοιωθεὶς, οὗτός ἐστι τὰ φύλλα, ὡς εἵπομεν. Τοιουτοτρόπως ἐστὶν ἡ κρίσις ^z καὶ ἐν ταῖς ἐλαίαις, αἱ πολλάκις στερίσκονται τῶν ἰδίων καρπῶν. Ὅποταν γὰρ ἡ φύσις πέψιν ποιήσῃ, ἀναβαίνει πρῶτως ἐκ ⁷ τῆς λεπτότητος, ὅπερ οὐκ ἐπεπάνθη ἐκ τῆς θερμότητος. Ἔστιν οὖν αὕτη ἡ ὑγρότης φύλλα. Ἡ δὲ πέψις ἐστὶν

^t χρυσίτης Q^a. ^v παχύνει N^a. ^w ἢ et ἀτμίς om. N^a. ^x πήγνυσθαι N^a. ^y οὐκ post ἣν om. N^a. ^z καὶ om. N^a.

- ἄνθος. Ὅταν δὲ τελειωθῇ τῷ δευτέρῳ ἔτει ἡ πέψις, γεν-
νῶνται καρποί, καὶ ἐκβαίνει εἰς τέλος ἡ ὕλη κατὰ ^aτὸν τόπον
8 τὸν ἐν ^bαὐτοῖς. Αἱ ἄκανθαι ὡσαύτως εἰσὶν ἐκ τοῦ γένους τῶν
φυτῶν, οὐ μὴν τῆς αὐτῆς φύσεως. Λέγω γοῦν ὅτι ἐν τῷ
φυτῷ ἐστὶν ἀραιότης, καὶ ἐν τῇ ἀρχῇ τῆς φύσεως αὐτοῦ ἐστὶ
πέψις, καὶ ἀναβαίνει ὑγρότης ψυχρὰ καὶ μετ' αὐτῆς βραχεῖα
διάκρισις, διερχομένη ἐν ἐκείνῃ τῇ ἀραιότητι. Ποιεῖ γοῦν
ταύτην συμπήγνυσθαι ὁ ἥλιος, κἀντεῦθεν εἰσὶν αἱ ἄκανθαι.
9 Διὰ τοῦτο καὶ τὸ εἶδος αὐτῶν ἐστὶ πυραμοειδές· ἐστὶ γὰρ
ἡ βάσις αὐτῶν ἀρχομένη ἀπὸ ^cπαχέος καὶ προχωροῦσα εἰς
ισχνόν. Τοῦτο δὲ γίνεται, διότι κατὰ βραχὺ ὁ ἀήρ ἐπεκτει-
νόμενος τῷ φυτῷ αὐξάνει τὰ μέρη αὐτοῦ μετ' ἐπιτάσεως τῆς
ὕλικῆς. Τοιοντοτρόπως καὶ πᾶν δένδρον ἢ φυτὸν γίνεται,
οὗ ἡ κεφαλὴ ἐστὶ πυραμοειδής.
- 8 Ἡ χλοάζουσα δὲ χροιά ὀφείλει εἶναι πρᾶγμα κοινότατον
ἐν τοῖς δένδροις. Βλέπομεν γὰρ ὅτι, ὥσπερ κοινὴ ἐστὶν ἡ
λευκότης ἐντός, οὕτως καὶ ἡ χλοερότης ἐκτός. Καὶ τοῦτό
ἐστὶν, ὅτι ὕλη χρῶνται ^dπλησιωτέρα ἡγουν μᾶλλον πεπεμ-
2 μένη. Δεῖ τοίνυν ἵνα ἡ χλοερότης ἐν πᾶσι τοῖς φυτοῖς, ὅτι
αἱ ὕλαι ἔλκουσι καὶ ἀραιοῦσι τὸ ξύλον τοῦ δένδρου, βραχεῖαν
^eτε ἡ θερμότης πέψιν ἐργάζεται, καὶ ἀπομένει ^fτι ἐκεῖ ὑγρόν,
ὃ φαίνεται ἔξωθεν· καὶ τοῦτό ἐστὶν ἡ χλοερότης ἡ ἐν τοῖς
φυτοῖς, εἰ μὴ μείζων γένηται ἡ πέψις. Ὅφειλει δὲ εἶναι
3 μέση ἐν τοῖς φύλλοις καὶ ἐν τοῖς ξύλοις τῇ δυνάμει. Ἡ δὲ
χλοερότης οὐ φθείρεται, εἰ μὴ ὑγρότης ἐν αὐτῇ, ἥτις ἐστὶν
ἐκ τοῦ γένους τῆς γῆς. Ἐξ ἀμφοτέρων γοῦν τούτων ἡ
χροιά γίνεται ἡ χλοερά. Τούτου σημεῖον ὅτι οἱ φλοιοὶ
τοῦ δένδρου, ὅταν ξηραίνηται αὐτό, ^gμελαίνονται, ἐντός δὲ εἰσι
λευκοί. Ἐν τοῖς δένδροις γοῦν μεταξὺ τῶν δύο χρωμάτων
4 χρῶμα χλοερὸν γίνεται ἐν τῇ ἐπιφανείᾳ αὐτῶν. Τοῦ δὲ
σχήματος τῶν φυτῶν τρεῖς εἰσὶ τρόποι· τινὰ γὰρ ἄνω προ-

^a τὸν post κατὰ om. Q^a. ^b αὐταῖς Na. ^c παχέων Na. Q^a. ^d πλου-
σιωτέρα γρ. Q^a. ^e τε] δὲ καὶ Q^a. ^f ἐκεῖ τι Na. ^g μελαίνεται Na.

χωροῦσι, τινὰ κάτω, ^hτινὰ μέσον. Τὰ μὲν οὖν ἄνω ἐκτείνόμενα ἔχουσιν αἰτίαν, ὅτι ἡ φύσις αὐτῶν φαίνεται ἐν τῇ ἐντεριώνῃ, καὶ ἔλκει τὴν θερμότητα, καὶ συμπιέζει ἐν αὐτῇ τὸν αέρα τὸν ὄντα ἐν ταῖς ἀραιότησιν αὐτῆς. Πυραμιδοῦνται 5 δέ, ὥσπερ πυραμιδοῦται τὸ πῦρ ἐν ταῖς ἰδίαις ὕλαις καὶ κομφίζεται. ^vΟσα δὲ κάτω ἐκτείνεται, τούτων οἱ πόροι συμπήγνυνται. ^vΟταν ἰγὰρ πέψις γένηται, τότε ἡ ὕλη πυκνοῦται τοῦ ὑγροῦ, ἐν ᾧ ἐστὶν ἡ ἐντεριώνῃ. Καντεῦθεν ἐκπορεύεται μὲν τὸ λεπτὸν ἄνω, ἐπαναστρέφει δὲ τὸ ὑγρὸν πρὸς τὰ μέρη ἐκεῖνα κάτω· κινεῖ γὰρ ταύτην ἡ οἰκεία βαρύτης. ^hΑ δὲ φυτὰ μέσον τῶν δύο εἰσὶν, ἔχουσιν οὕτως. Λεπτύνε- 6 ται τὸ ὑγρὸν, ὅτι ἡ φύσις τῆς εὐκρασίας γειτνιαίνει τῇ πέψει, εἰσὶ ^kτε καὶ οἱ πόροι μέσοι, καὶ ἡ ὕλη ἐπεκτείνεται καὶ ἄνω καὶ κάτω. ^vἜστι δὲ ἡ μὲν πρώτη πέψις ὑπὸ τὸ φυτόν, 7 ἡ δὲ δευτέρα ἐν τῇ ἐντεριώνῃ, ἣτις ἐξέρχεται μὲν ἀπὸ τῆς γῆς, ἔστι ^lδὲ καὶ ἐν τῷ μέσῳ τοῦ φυτοῦ· καὶ μετὰ ταῦτα γίνεται ἡ διαίρεσις, ἣτις συμβαίνει ἀπὸ τῆς δευτέρας, οὐκ ἀπὸ τῆς πρώτης πέψεως. ^vἩ δὲ τρίτη πέψις ἐστὶν ἐν τῷ 8 ζῳῳ· οὐ γὰρ γίνεται αὕτη ἡ πέψις εἰ μὴ διὰ τὴν διαίρεσιν τῆς φύσεως τῶν μελῶν καὶ τὴν διάστασιν τῶν φυσικῶν πρὸς ἄλληλα. Τὰ δὲ φυτὰ γείτονά εἰσι πρὸς ἑαυτά, καὶ διὰ τοῦτο πληθύνονται ἐν πολλοῖς τόποις. ^vὩς ἐπὶ τὸ πλεῖστον δὲ ἡ ὕλη τῶν φυτῶν κάτω ἐκτείνεται. Τὰ σχήματα τοίνυν 9 τῶν φυτῶν εἰσὶν ἐν τῇ φύσει καὶ τῇ ποσότητι τῶν σπερμάτων, τὰ ἄνθη δὲ τῶν φυτῶν καὶ οἱ καρποὶ εἰσὶν ἐν ταῖς ὑγρότησι καὶ ἐν ταῖς ὕλαις. Κεῖται τοίνυν ἡ πρώτη κίνησις καθολικῶς καὶ ἡ πέψις ἐν πᾶσι τοῖς ζῳοῖς, καὶ οὐκ ἀποχωροῦσιν ἀπ' αὐτῆς πάντα τὰ ζῳα. ^vἘν τοῖς φυτοῖς δὲ ἐστὶν ἡ 10 πρώτη πέψις, εἴτα ἡ πέπανσις κατὰ τὴν τροφήν αὐτῶν. ^vἘκαστον ^mοὖν δένδρον ἀναβαίνει αἰεὶ, ἔστ' ἂν πληρωθείη. Αἰτία δὲ αὕτη ἐστίν, ὅτι ἐπὶ μὲν τῶν ζῳῶν ἐκάστου τὸ μῆκος πλησίον ἐστὶ τοῦ ἰδίου πλάτους, ἐν τῷ φυτῷ δὲ πόρρω, ὅτι

^h τινὰ δὲ μέσον Q^a. ⁱ γὰρ] δὲ N^a. ^k τε] δὲ Q^a. ^l δέ] τε N^a, Q^a.
^m γοῦν N^a.

ἡ ρίζα αὐτοῦ, ἥγουν τὸ πῦρ καὶ τὸ ὕδωρ, σπεύδουσιν εἰς ἀνά-
 11 βασιν, ἵνα δημιουργηθῇ τὸ φυτόν. Ἡ διαφορὰ δὲ τῶν φυ-
 τῶν ἐν τοῖς κλάδοις ἐστὶν ἐκ τῆς περιττῆς ἀραιότητος. Ὄταν
 γὰρ συμπιεσθῶσιν οἱ χυμοί, θερμαίνεται ἡ φύσις καὶ σπεύδει
 εἰς τὴν πέψιν, κἀντεῦθεν τυποῦνται οἱ κλάδοι καὶ ^η φύεται
 τὰ φύλλα, ὥς προείπομεν.

9 Τὸ δὲ τὰ τῶν δένδρων φύλλα πίπτειν ἐστὶ διὰ τὴν ἐπι-
 φορὰν τῆς ὀξείας ἀραιότητος. Ὄταν γὰρ πεφθῇ ἡ ὑγρό-
 τῆς μετὰ τῆς ὕλης, πυραμιδοῦται, καὶ μετὰ ταῦτα κατι-
 σχναίνουσι. Καὶ ὅταν φανῇ ἡ ὕλη τῇ πέψει πεπληρωμένη,
 τότε τελείως βύονται τὰ ἄκρα τῶν πόρων ἄνω. Καὶ διὰ
 ταῦτα ἐπεὶ τὰ φύλλα οὐκ ἔχουσιν ὕλην, ξηραίνονται καὶ
 2 πίπτουσιν. Ἐὰν δὲ συμβῇ τὸ ἐναντίον ὧν εἵπομεν, οὐ πίπτει
 τὸ φυτόν εἰς στέρησιν τῶν ἰδίων φύλλων. Ὄταν δὲ πάλιν
 κινήσῃ τὸ φυτόν ψυχρότης, θερμαίνει αὐτὸ ἡ ἐγκλεισμένη
 τούτῳ θερμότης, καὶ ἡ φανέρωσις τῆς ψυχρότητος γίνεται
 ἐκτὸς ἐν τοῖς ἄκροις αὐτοῦ, καὶ ἀποτελοῦνται ἐντεῦθεν τὰ
 φύλλα γλαυκά, καὶ οὐδὲ πίπτουσιν, ὥς οὐδὲ ἐπὶ τῶν ἐλαιῶν
 3 καὶ τῶν μυρσινῶν καὶ τῶν λοιπῶν. Ὅποταν δὲ ἔχῃσι τὰ
 δένδρα καὶ τὰ φυτὰ δύναμιν τοῦ ἔλκειν σφοδρῶς, γίνεται
 καρποφορία ὁμοῦ ἥτις συμβαίνει, ὅτι χρῆται ἡ φύσις πέ-
 ψει κατὰ διαδοχὴν συχνῇ, καὶ ἐν ἐκάστη πέψει καρπὸν προ-
 ἄγει πολύν. Καὶ διὰ τοῦτο τινὰ φυτὰ καὶ πολλάκις ἐν τῷ
 4 χρόνῳ καρποφοροῦσι. Τὸ δὲ φυτόν ὅπερ ἐστὶν ὡς ἡ φύσις
 τοῦ ὕδατος, μόλις καρποφορεῖ διὰ τὴν ἐπικράτειαν τῆς ὑγρό-
 τητος αὐτοῦ καὶ τὸν πλατυσμὸν τῶν ἰδίων πόρων καὶ τὴν
 ἀπορροὴν τῶν ἰδίων ριζῶν. Ὄτε δὲ ἰσχυροποιηθῇ τὸ θερ-
 μόν, ταχύνει τε ἡ τούτου πέψις, καὶ λεπτύνεται ἡ ὑγρότης
 καὶ οὐ συμπήγνυται· οὐδ' οὕτως πάλιν ὁ γίνεσθαι καρποφο-
 5 ρίαν συμβαίνει. Καὶ τοῦτο εὐρίσκεται ἐν πάσαις ταῖς βοτά-
 ναις ταῖς λεπταῖς, ἀλλὰ δὴ καὶ ἐν τισι λαχάνοις. Φαίωτης
 δὲ γίνεται ἐν τόποις σφόδρα θερμοῖς, καὶ ἔστιν ἐν τούτοις

^η φαίνεται Ν^α.

^ο συμβαίνει γίνεσθαι καρποφορίαν Ν^α.

ὀλίγος καρπὸς ἐκ τῆς ὑγρότητος, διότι εἰσὶ στενοὶ οἱ πόροι.
 Ὅταν γοῦν θελήσῃ ἡ φύσις πέψιν ποιῆσαι, μὴ ἔχουσα ὑγρό-
 τητα ἀρκοῦσαν τῇ ὕλῃ, τότε γίνονται οἱ πόροι στενώτεροι.
 Ἐπαναστρέφει γοῦν ἡ πέψις, καὶ συνεχῇ ταύτην ποιεῖ ἡ θερ- 6
 μότης, καὶ φαίνεται τότε τὸ μέσον λευκοῦ καὶ μέλανος ἐν
 χρώματι. Καὶ ὅτε τοῦτο τοιοῦτοτρόπως γένηται, τότε τὸ
 ξύλον φθάνει γίνεσθαι μέλαν, καὶ πᾶν τὸ πλησιάζον τῷ
 φαιῶ· καὶ τοῦτο ἔστιν ἰδεῖν ἀπὸ τοῦ ἐβένου καὶ τῆς πτελέας.
 Ὁ δὲ ἔβενος καταδύεται ἐν τῷ ὕδατι, ὅτι τὰ μέρη αὐτοῦ εἰσὶ 7
 συμπεπηγότα καὶ οἱ πόροι στενοί, καὶ ἀὴρ οὐκ εἰσέρχεται ἐν
 αὐτοῖς. Ὁ δὲ ἐκ τῶν ξύλων τῶν λευκῶν βυθίζεται, ἔστι
 διὰ τὴν στενότητα τῶν πόρων καὶ τὴν περιττότητα τῆς
 ὑγρότητος τῆς βουούσης τοὺς πόρους, ὥστε μὴ ἐξέρχεσθαι
 ἀπ' αὐτῶν ἀέρα. Τὸ δὲ ἄνθος ἐκ λεπτῆς μόνον ὕλης ἐστίν, 8
 ὅταν ἄρξηται ἡ πέψις· καὶ διὰ τοῦτο προηγείται τοῦ φυτοῦ,
 ὡς ἐδείξαμεν. Ἐντεῦθεν γοῦν δεικνύομεν καὶ τὴν αἰτίαν δι'
 ἣν τὰ φυτὰ ἐκφέρουσι φύλλα πρότερον, εἶτα καρπούς. Ὁ
 δὲ ἐν τῷ φυτῷ τῷ ἔχοντι στενοὺς πόρους γίνεται χρῶμα,
 ἔσται ἐν χρώματι σαπφειρίνῳ, καὶ διότι συμπιέζονται αὐτοῦ
 τὰ μέρη, εἰς λευκότητα κλίνει. Ὅταν δὲ εἰς εὐκрасίαν φθά- 9
 σῃ, ἐστὶ γλαυκόν. Διότι δὲ τινα φυτὰ ἄνθη οὐκ ἔχουσιν,
 ἔστιν ἡ αἰτία ὅτι ὡς ἐπὶ τὸ πλείστον γίνεται τοῦτο διὰ τὴν
 διαφορὰν τῶν ἐν αὐτοῖς μερῶν καὶ τὴν ἐν αὐτοῖς λεπτότητα
 καὶ τραχύτητα καὶ παχύτητα. Οὐκ ἔχουσι δὲ ἄνθη φοίνικες, 10
 συκαὶ καὶ τὰ τούτοις ὅμοια. Τὸ δὲ φυτὸν τὸ παχεὺς ἔχον
 φλοιοὺς ἐκτείνεται κατὰ τὴν ἑκτασιν τῆς ὑγρότητος καὶ τὴν
 συνώθησιν τῆς θερμότητος. Καὶ τοῦτό ἐστιν ἐν τῇ πεύκῃ
 καὶ τῷ φοίνικι. Τὸ δὲ φυτὸν τὸ γάλα ἐκβάλλον ἔχει τοῦ- 11
 το ἐν τῷ μέσῳ. Ἔστι δὲ ἡ θερμότης ὑποκάτω ἰσχυρο-
 τέρα, καὶ μένει ἐκεῖ πιότης. Ὅποταν οὖν ἄρξηται ἡ θερ-
 μότης πέττειν, στρέφεται ἡ πιότης εἰς τὴν οἰκείαν ὑγρό-
 τητα, καὶ συμπήγνυσι ταύτην συμπήξει βραχεία. Καὶ 12

ρ στερροὶ Na. ς λεπτῶν Na. ρ οὖν Na. s ἔχει Na. t τε Na.
 v τραχεία Na.

- θερμαινομένου τοῦ τόπου γίνεται ἡ ὑγρότης λιπαρά, ὁμοία γάλακτι, ἐγείρεται τε ἀναθυμιάσις ἀπὸ τῆς ὑγρότητος τῆς ἐλκούσης τὸ γάλα ἐκείνο εἰς τὰς ἀκρότητας, καὶ κατέχει ἡ ὑγρότης τὴν θερμότητα τὴν φαινομένην, καὶ οὕτω συμπήγνυται τὸ γάλα· φύσις γάρ ἐστι τῆς θερμότητος τὸ συμ-
 13 πηγνύνειν. Ὅποιον δὴ τι δὲ γάλα πολλῆς ἐστὶ συμπήξεως, τότε γίνεται, ὅταν ἐν τῷ δένδρῳ ^ω φανῇ ψυχρός· συμπηγνύμενον γὰρ μετὰ ταῦτα ἐξέρχεται ἀπὸ τοῦ οἰκείου τόπου. Καὶ ἐντεῦθεν ἐστὶ τὸ κόμι. Τὸ κόμι δὲ τὸ θερμὸν προέρχεται ἐν τῷ στάζεσθαι· ὁπότεν γοῦν τοῦ ἀέρος ἄψεται, συμπήγνυται καὶ καταρρεῖ ἐν τόπῳ εὐκράτῳ, καὶ ἔστιν
 14 ὁμοιον ὕδατι. Ἐτερον δὲ χέεται καὶ συμπήγνυται ὁμοιον λίθοις ἢ κογχυλίοις. Ὅτε δὲ κατὰ στράγγα ρεῖ, μένον ἐν τῷ οἰκίῳ εἶδει γίνεται ὡς τὸ λεγόμενον σμηρίον. Τὸ δὲ ἀλλοιούμενον ὡς λίθος ἐστὶ κατὰ τὸ φαινόμενον λίαν ψυχρόν. Ποιεῖ δὲ τοῦτο ἡ θερμότης τοιοῦτον εἶναι· ὅταν δὲ
 15 ἡ ψυχρὸς καὶ καταρρῇ, ἀπολιθοῦται. Πάλιν τῶν δένδρων τινὰ ἀλλοιοῦνται ἐν τῷ χειμῶνι, καὶ ποτὲ μὲν γίνονται χλοερά ποτὲ δὲ γλαυκά, καὶ οὐ φθείρονται οὔτε τὰ φύλλα αὐτῶν οὔτε οἱ καρποί, ὅτι τὰ φυτὰ ἐν οἷς τοῦτο συμβαίνει ἔχουσιν ἐπάνω θερμότητα παχεῖαν καὶ ἐν ταῖς ῥίζαις ὑγρότητα λεπτήν· ὅθεν ἐν τῇ προόδῳ τοῦ ἔτους κατέχει ἡ ὑγρό-
 16 τής ἐκείνο τὸ χρῶμα διὰ τὴν ψυχρότητα τοῦ ἀέρος. Καὶ ὅτε παραβάλλει ἡ θερμότης πρὸς τὴν ψυχρότητα, ὥθει ἡ θερμότης τὴν ὑγρότητα ἔξωθεν, μετὰ τοῦ οὐπερ ^x ἔβαψε χρώματος τοῦ ἐν τῇ ἐπιφανείᾳ τοῦ δένδρου ἀκολουθοῦντος. Ὅτε δὲ στρέφεται πάλιν ἡ ψυχρότης καὶ ἡ ξηρότης εἰς ἐνέργειαν, καὶ ἡ ὑγρότης κατέχει τὴν θερμότητα, τότε τὸ χρῶμα φαίνεται τὸ γλαυκόν.
- 10 Πικρὸς δὲ γίνεται καρπός, ὅτε ἡ θερμότης καὶ ἡ ὑγρότης οὐκ εἰσὶ πλήρεις ἐν τῇ πέψει. Ἡ ψυχρότης γὰρ καὶ ἡ ξηρότης ἐμποδίζουσι τὴν τελείωσιν, καὶ οὕτω στρέφεται εἰς πικρίαν ὁ καρπός. Τούτου σημεῖον ὅτι τὸ πικρὸν εἰς πῦρ

^ω ψυχρός φανῇ N^a.^x ἔβαψε N^a.

ἐμβληθὲν γλυκὺ γίνεται. Δένδρα δὲ ὅσα γεννῶνται ἐν ὕδατι ὀξῶδει, ποιούσι καρπὸν γλυκύν, διότι τὸ ὀξῶδες ἔλκει μετὰ θερμότητος τοῦ ἡλίου, ὅπερ ἐστὶ τῆς ἰδίας ὑποιούτητος. Καὶ² τοῦτο ψυχρότης ἐστὶ καὶ ξηρότης· κἀντεῦθεν ἀπομένουσιν ὑγρότητές τινες ὀλίγαι ἔνδον γλυκεῖαι. Θερμαίνεται τε καὶ ἡ κοιλία τοῦ δένδρου, ὅταν προσμείνῃ ἐς αὐτὴν ὁ ἥλιος, καὶ οὕτως γίνεται ὁ χυμὸς τοῦ καρποῦ στύφος ὀλίγον. Καὶ ὅσον πλέον πεπεμμένος γένηται, διαλύεται κατὰ μικρὸν τὸ ὀξῶδες, ἔστ' ἂν καταναλωθείῃ καὶ φανῇ ἡ γλυκύτης. Ἔσται³ τοίνυν ὁ καρπὸς γλυκὺς, τὰ δὲ φύλλα αὐτοῦ καὶ οἱ ἀκρέμονες ξηροί. Ὄταν δὲ τελειωθῇ ἡ πεπειρότης, ἐπὶ πλέον γίνεται ὁ καρπὸς πικρός. Τοῦτο δὲ ἐστὶ διὰ τὴν περισσὴν θερμότητα μετὰ βραχείας ὑγρότητος. Καταναλίσκεται γὰρ ἡ ὑγρότης, ποιεῖ τε ὁ καρπὸς τὴν θερμότητα ἀναβαίνειν, καὶ ἐστὶ τότε ὁ καρπὸς πικρός. Γίνονται δὲ καὶ οἱ⁴ πυρῆνες πυραμοειδεῖς διὰ τὴν ἐφέλκυσιν τοῦ θερμοῦ καὶ τὴν περιττὴν ψυχρότητα^z καὶ ὑγρότητα τὴν ἐντὸς κειμένην, ἃ εἰσιν ἐκ γένους τοῦ ὀξῶδους ὕδατος. Μένει γὰρ τὸ ὑγρὸν ἐν μέσῳ καὶ καταπυκνοῦται καὶ ἰσχυαίνει τὰ ἄκρα. Τὰ δέν-⁵δρα δὲ τὰ ὄντα ἐν γῇ εὐκράτῳ ἐπισπεύδουσι τὴν πεπειρότητα πρὸ τῶν χειμερινῶν ἡμερῶν, ὅτι ἡ θερμότης ὅταν ᾖ πλησίον τῆς εὐκρασίας, γένηται δὲ καὶ ἡ ὑγρότης φανερά καὶ ὁ ἀὴρ καθαρὸς, καὶ οὐ δεῖται ὁ καρπὸς πολλῆς ὑγρότητός τε καὶ πέψεως, σπεύδει τότε ἡ^a τοῦδε πεπειρότης, καὶ πρόεισι πρὸ ἡμερῶν χειμερινῶν. Ἐν πᾶσι γοῦν τοῖς δέν-⁶δροις, ὅτε πρῶτον φυτευθῶσιν, ἐπικρατεῖ τὸ πικρὸν ἢ τὸ στρυφνόν, ἐπεὶ ἡ ὑγρότης ὅταν ἐν τοῖς ἄκροις γένηται αὐτῶν, πέττει τοὺς τόπους τοὺς ὄντας ἐν τῷ μέσῳ τῶν δένδρων, ἐξ ὧν ἐστὶ καὶ ἡ ὕλη τῶν καρπῶν, ^bπροέρχεται τε ξηρότης καὶ ἐπακολουθεῖ τῇ ὑγρότητι, καὶ οὕτω γίνεται ^cἡ πρώτη πέψις δριμεία ἢ πικρὰ ἢ στρυφνὴ. Αἰτία δὲ ἐστὶν ⁷ὅτι μετὰ θερμότητος καὶ ὑγρότητός ἐστὶ πέψις. Ὄταν δὲ

^y πιότητος Q^a. ^z καὶ ὑγρότητα om. Q^a. ^a τούτου Q^a. ^b περιέχεται Q^a. ^c ἡ πρώτη om. Q^a.

ἐπικρατήσῃ ὑγρότης καὶ ξηρότης τοῦ θερμοῦ, ἔστιν ἐξ αὐτοῦ καρπὸς ἐν τῇ ἀρχῇ οὐκ εὐπεπτος, διότι ἡ γέννησις τοῦ καρποῦ ἐν τῇ ἀρχῇ ἐστὶ χωρὶς γλυκύτητος. Τῶν μυροβαλάνων δὲ δένδρων ἐν τῇ ἀρχῇ, ὅταν φανῶσιν, οἱ καρποὶ εἰσι γλυκεῖς· κοινῶς δὲ εἰσι στρυφνοὶ καὶ ἐν τῇ κράσει αὐτῶν πικροί.

8 Αἰτία δὲ ἐστὶν ὅτι τὸ δένδρον αὐτῶν ἐστὶν ἀραιὸν τοῖς κλάδοις. Ἐν ὥρᾳ δὲ πέψεως, ὅταν ᾧσιν οἱ πόροι πλατεῖς, ἔπεται θερμότης τῇ ὑγρότητι, καὶ πεπειροῦνται οἱ καρποί, καὶ ἐστὶν ἐν τῇ ἀρχῇ γλυκεῖς. Πάλιν ἀκολουθῶς ἔλκει διὰ τὴν ἀραιότητα τοῦτο τὸ δένδρον πόρους, ἐπικρατεῖ τε ψυχρότης καὶ ξηρότης τοῦ θερμοῦ καὶ ὑγροῦ, κἀντεῦθεν ἄλλοι.

9 οὖνται οἱ καρποὶ εἰς στρυφνότητα. Ἐπικρατεῖ πάλιν ὁ ἥλιος μετὰ τῆς θερμότητος διὰ τῆς ἐφελκύσεως τῆς περιττῆς ξηρότητος ἐν τῷ σπέρματι ἐκείνῳ, ὅπερ ἐστὶν ἐν τῇ ἐπιφανείᾳ τῶν δένδρων, νικᾷ τε ἡ ψυχρότης τὴν ξηρότητα, καὶ εἰσὶν οἱ καρποὶ ἰσχυρᾶς στρυφνότητος. Ἐντεῦθεν δὲ πάλιν ἀναβαίνει θερμότης φυσικὴ ἄνω, καὶ βοηθεῖ αὐτῇ ἡ θερμότης τοῦ ἡλίου ἔξωθεν, νικᾷ τε ἡ θερμότης καὶ ἡ ξηρότης, καὶ γίνονται οἱ καρποὶ πικροί.

^a ΠΕΡΙ ΘΑΥΜΑΣΙΩΝ ΑΚΟΥΣΜΑΤΩΝ.

^b ¹ ΕΝ τῇ Παιονίᾳ φασὶν ἐν τῷ ὄρει τῷ Ἑσαινῷ καλου-
 μένῳ, ^δ τὴν Παιονικὴν καὶ τὴν ^c Μαιδικὴν ὀρίζει, εἶναί τι
 θηρίον τὸ καλούμενον βόλινθον, ὑπὸ δὲ τῶν Παιόνων ^d μό-
 ναιπον. Τοῦτον ^e λέγουσι τὴν μὲν ὅλην φύσιν παραπλήσιον ²
 εἶναι ^f βοῖ, ^g διαφέρειν δὲ τῷ μεγέθει καὶ τῇ ^h εὐρωστίᾳ,
 προσέτι δὲ καὶ τῇ χαίτῃ· ἔχει γὰρ ἀπὸ τοῦ αὐχένος, ⁱ ὥσ-
 περ ὁ ἵππος, κατατείνουσιν βαθεῖαν σφόδρα, καὶ ἀπὸ τῆς
^k κορυφῆς ἕως τῶν ὀφθαλμῶν. ¹ Τὰ δὲ κέρατα οὐχ ὥσπερ ³
 οἱ βόες, ἀλλὰ κατεστραμμένα, καὶ τὸ ὀξὺ κάτω ^m παρὰ τὰ
 ὦτα· χωρεῖν δὲ αὐτὰ ⁿ ἡμιχόου πλεῖον ἐκάτερον αὐτῶν, καὶ
^ο μέλανα σφόδρα εἶναι, διαστίλβειν δὲ ^p ὥσανεὶ λελεπισμέ-
 να. Ὅταν δὲ ἐκδάρῃ τὸ δέρμα, κατέχειν τόπον ὀκτακλίνου.
 Ἦνίκα δὲ ^q πληγῇ, ^r φεύγει, καὶ ^s ἐξαδυνατοῦν μένει. Ἔστι ⁴
^t δὲ ἡδύκρεων. Ἀμύνεται δὲ λακτίζον καὶ προσαφοδεῶν ὥς
 ἐπὶ τέτταρας ὀργυιάς· ῥαδίως δὲ χρῆται τούτῳ ^v καὶ ^w πολ-
 λάκις ^x τῷ εἶδει, καὶ ἐπικαίει δ' ὥστ' ^y ἀποψήχεσθαι τὰς
 τρίχας τῶν κυνῶν. ^z Τεταραγμένον μὲν οὖν τοῦτο ποιεῖν ⁵

Codices Q.Ba.Ka.Na.Oa.Ra.Sa.Ta.Ua.Va. Tit. ^a θαυμασίων] παρα-
 δόξων Sa.Ta.

^b Capitulum 1—31. loco Q.Ka.Na.Oa. capita ponunt 151—178.
 sed prima verba ἐν τῇ—ὀφθαλμῶν post c. 176. ponunt Q.Oa, utro-
 bique Ka.Na. ^c Μαιδικὴν Sylburgius: codices μηδικήν. ^d μόναιπον
 τοῦτον Ka.Na: ceteri μόνεπον τοῦτο. ^e λέγουσι Ka.Na.Sa.Ta: ceteri
 λέγεται. ^f βοῖ Ka.Na: ceteri τῷ βοῖ. ^g διαφέρει Ta. ^h ἀρωστία
 Ba.Va. ⁱ ὥσπερ—οὐχ om. Va. ^k κορυφαίας Sa. ¹ τὰ δὲ—cap. 31.
 βεβιωσθαι om. Ka.Na. ^m περὶ Sa. ⁿ ἡμιχόου Ba, ἡμιπηχύου Va.
^ο μέλανα Ra.Va: ceteri μέλαν. ^p ὥσανεὶ Ta.Va: ceteri ὥς εἶναι.
^q πληγῶν Ba. ^r φέγει Ta. ^s ἐξαδυνατεῖ Ba.Ra.Va. ^t δὲ] δὲ καὶ Ta.
^v καὶ add. Sa.Ta. ^w πολλῶ Ta. ^x τῷ εἶδει om. Sa.Ta. ^y ἀποψύχε-
 σθαι Ba. ^z τεταραγμένον μὲν οὖν τοῦτον Va. et omissio μὲν Sa.Ta.

- φασὶ τὸν ἄφοδον, ἀταράχου δὲ μὴ ἐπικαίειν. ^υΌταν δὲ ^ατίκτωσι, πλείους ^βγενόμενοι καὶ συναχθέντες ἅμα πάντες οἱ μέγιστοι τίκτουσι καὶ κύκλῳ προσαφοδεύουσι· πολὺ γάρ τι τούτου τοῦ περιπτώματος τὸ θηρίον ^γπροϊέται.
- 2 ^δΤοὺς ἐν Ἀραβίᾳ φασὶ καμήλους μὴ ἀναβαίνειν ἐπὶ τὰς μητέρας, ἀλλὰ καὶ βιάσῃται τις, οὐ θέλουσι. Καὶ γὰρ ποτε λέγεται, ἐπεὶ οὐκ ἦν ὀχεῖον, τὸν ἐπιμελητὴν καλύψαντα ἐφείναι τὸν πῶλον. ^εὩς δ' ὀχεύοντος ἐπέβη, τότε μὲν, ὡς ἔοικε, συνετέλεσε, ^ςμικρῷ δ' ὕστερον δάκνων τὸν ^ςκαμηλίτην ἀπέκτεινεν.
- 3 Τοὺς ^ηκόκκυγας φασὶ ^ιτοὺς ^κἐν Ἑλίκῃ, ὅταν ^λμέλλωσι τίκτειν, μὴ ποιεῖν ^μνεοττιάν, ἀλλ' ἐν ταῖς ^ντῶν ^οφαττῶν ἢ ταῖς τῶν ^ρτριγόνων ἐντίκτειν, καὶ μήτ' ἐπ' ὠάζειν μήτ' ἐκκολλάπτειν μήτε τρέφειν αὐτούς· ἀλλ' ὅταν γεννηθῇ ὁ νεοττός καὶ ἐκτραφῇ, μεθ' ὧν ^αὗτος συνῇ, τούτους ἐκ τῆς ^ρνεοττιᾶς ἐκβάλλειν. Γίνεται δ', ὡς ^ςἔοικε, μέγας καὶ καλός, ὥστε ῥαδίως κατακρατεῖν τῶν λοιπῶν. Τούτῳ δὲ χαίρειν φασὶ καὶ τὰς ^τφάττας οὕτως ὥστε καὶ αὐτὰς συνεκβάλλειν ἐκείνῳ τοὺς ἰδίους νεοττούς.
- 4 ^υΑἱ ἐν Κρήτῃ αἰγες ὅταν τοξευθῶσι, ζητοῦσιν, ὡς ἔοικε, τὸ ^ωδίκταμον τὸ ἐκεῖ φυόμενον. ^υΌταν γὰρ φάγωσιν, εὐθὺς ἐκβάλλουσι τὰ τοξεύματα.
- 5 Φασὶ ^χτινας ἐν Ἀχαΐᾳ τῶν ἐλάφων, ὅταν ^υἀποβάλωσι τὰ κέρατα, εἰς ^ζτοιούτους τόπους ^αἔρχεσθαι ^βὥστε μὴ ῥαδίως

^α τίκτουσι Sa. ^β γενόμενοι Sa: ceteri γινόμενοι. ^γ προϊέναι Ta.
^δ τοὺς τ' ἐν Ta. ^ε ὁ δὲ τὸ ὀχεῖον Sa.Ta, omisso ἐπέβη, cujus loco ἀπέπεσεν est Vol. iv. Hist. An. ix. 47. 1. ^ς μικρὸν Sa.Ta. ^ς καμολίτην Ba.Ra.Va. ^η κύνας Ba.Ra.Va. ^ι τοὺς om. Sa, ^κ ἐν] ἐν τῇ Sa.Ta. ^λ μέλλουσι Sa. ^μ νεοττιάν Ba.Ra. ^ν τῶν om. Ba.Ra. ^ο φαβῶν Ta. ^ρ τριγόνων Ra. ^α οὗτος om. Ta. ^ρ νεοττιᾶς Ba.Ra.Va. ^ς ἔοικε καὶ οὗτος μέγας Sa.Ta. ^τ φάσσας Sa.Ta. ^υ αἱ—τοξεύματα] hæc etiam post c. 161. ponunt Ka.Na.Ua, omissis ὡς ἔοικε. ^ω δίκταμνον Ka. ^χ τινες Ba.Ra.Va. et infra (post c. 161.) Ka. ^υ ἀποβάλωσι Ra.Sa.Ta.Va. et infra Ka.Ua. ^ζ τοιούτους τοὺς τ. Sa. τοῦτους τοὺς τ. Ba.Ra.Va, et Ka.Na.Ua. ^α εἰσέρχεσθαι Sa. ^β ὥστε μὲν ῥαδίως Ba.Ra.Sa, ἐν οἷς οὐ ῥάδιον infra Ka.Na.Ua.

εύρεθῆναι. Τοῦτο δὲ ποιεῖν διὰ τὸ ^c μὴ ἔχειν ^d ᾧ ἀμυνοῦνται, καὶ διὰ τὸ πονεῖν τοὺς τόπους ^e ὅθεν τὰ κέρατα ἀπέβαλον. ^f Πολλαῖς δὲ ^g καὶ κισσὸν ἐπιπεφυκότα ἐν τῷ τῶν κεράτων τόπῳ ^h ὁρᾶσθαι.

ⁱ Ἐν Ἀρμενίᾳ φάρμακόν τί φασι φύεσθαι ^j ὃ καλεῖται ^k παρδάλειον. ^l Τούτῳ οὖν, ὅταν ὀφθῇ πάρδαλις, χρίσαντες τὸ ^m ἱερεῖον ἀφιασιν. ⁿ Ἡ δὲ ὅταν ᾤψηται αὐτοῦ, ζητεῖ, ὡς ἔοικε, τὴν τοῦ ἀνθρώπου κόπρον. Διὸ καὶ ^o οἱ κυνηγοὶ εἰς ἀγγεῖον αὐτὴν ^p ἐμβαλόντες ἐκ τινος δένδρου ^q κρεμῶσιν, ἵνα ^r προσαλλομένη καὶ ^s ὑπέρκοπος ^t γενομένη ὑπ' ^u αὐτοῦ παραλυθῇ καὶ ὑποχείριος γένηται.

^v Ἐν Αἰγύπτῳ δὲ τοὺς τροχίλους φασὶν εἰσπετομένους εἰς ^w 7 τὰ στόματα τῶν κροκοδείλων ^x καθαίρειν αὐτῶν τοὺς ὀδόντας, τὰ σαρκία τὰ ^y ἐνεχόμενα τοῖς ῥύγχεσιν ἐξέλκοντας· τοὺς δ' ἥδεσθαι καὶ μηδὲν βλάπτειν αὐτούς.

^z Τοὺς ἐν Βυζαντίῳ φασὶν ἐχίνους αἰσθάνεσθαι ὅτε βόρεια ^{aa} 8 καὶ νότια πνεῖ πνεύματα, καὶ μεταβάλλειν εὐθὺς τὰς ὁπὰς, καὶ ὅταν μὲν ^{ab} ἡ ^{ac} νότια, ἐκ τοῦ ἐδάφους τὰς ὁπὰς ποιεῖσθαι, ὅταν δὲ βόρεια, ἐκ τῶν ^{ad} τοιχῶν.

Αἱ ἐν Κεφαλληνίᾳ αἶγες οὐ πίνουσιν, ὡς ἔοικεν, ὥσπερ ^{ae} 9 καὶ ^{af} τὰλλα τετράποδα, ^{ag} καθ' ἡμέραν δὲ πρὸς τὸ πέλαγος ἀντία ^{ah} τὰ πρόσωπα ποιήσασαι χάσκουσιν εἰσδεχόμεναι τὰ πνεύματα.

Φασὶν ἐν Συρίᾳ τῶν ἀγρίων ^{ai} ὄνων ἓνα ἀφηγεῖσθαι τῆς ^{aj} 10 ἀγέλης, ἐπειδὴν δέ τις νεώτερος ὢν ^{ak} τῶν πώλων ἐπὶ τινα

^c μὴ] μόνον Ua. ^d ἀμύνονται Ba.Ra.Va. et Ka. ^e ὅθεν καὶ τὰ Ka. ^f πολλοῖς Sa.Ta. ^g καὶ om. Ba.Ra.Va. et Ka.Na.Ua. ^h ὥρᾶσθαι Sa. ⁱ παρδάλιον Ba.Ra.Sa.Va. ^k τούτῳ Natalis de Comitibus: τοῦτο codices. ^l ἱερεῖον Va. ^m οἱ om. Sa.Ta. ⁿ ἐμβαλόντες Ta.Va. ^o κρημῶσιν Ta. ^p συμβαλλομένη Sa.Ta. ^q ὑπέρκοπος Ba. ^r γενομένη Sa. ^s αὐτῶν Ba.Ra.Ta.Va. ^t καθέλκειν αὐτῶν τῶν ὀδόντων Sa.Ta. ^v ἐνεχ.] ἐξερχόμενα Ba.Ra.Va. ^w Τοὺς—τοιχῶν soli habent Sa.Ta. ^x νότος Sa. ^y τριχῶν Ta. ^z τὰ πολλὰ ἄλλα Sa.Ta. ^{aa} καθ' ἐκάστην ἡμέραν, ἀλλὰ πρὸς τὸ πνεῦμα ἀντία Ba.Ra.Va. et infra ante c. 162. Ka.Na.Ua: ii enim ibi hoc caput ponunt. ^{ab} ποιήσασαι τὰ πρόσωπα Ba. ^{ac} ἵππων Ba.Ra.Va. ^{ad} τῶν ἄλλων ἐπὶ τὴν θ. Ba.Ra.Va.

θήλειαν ἀναβῆ, τὸν ἀφηγούμενον θυμοῦσθαι, καὶ διώκειν ^e ἕως τούτου ἕως ἂν καταλάβῃ τὸν πῶλον, καὶ ὑποκύψας ^f ἐπὶ τὰ ὀπίσθια σκέλη τῷ στόματι ^g ἀποσπάσῃ τὰ αἰδοῖα.

- 11 Τὰς χελώνας ^h λέγουσιν, ὅταν ἔχεως φάγωσιν, ἐπεσθίειν ⁱ τὴν ὀρίγανον, ἐὰν δὲ μὴ θᾶπτον εὔρη, ἀποθνήσκουν. Πολ-
λοὺς δ' ἀποπειράζοντας τῶν ἀγραυλούντων εἰ τοῦτ' ἀληθές
ἐστίν, ὅταν ἴδωσιν αὐτὴν τοῦτο πράττουσαν, ἐκτίλλειν ^k τὴν
ὀρίγανον· τοῦτο ^l δὲ ὅταν ποιήσωσι, μετὰ μικρὸν αὐτὴν ὀρά-
σθαι ἀποθνήσκουσαν.
- 12 Τὸ τῆς ἰκτίδος λέγεται αἰδοῖον εἶναι οὐχ ὅμοιον τῇ φύσει
τῶν λοιπῶν ζώων, ἀλλὰ στερεὸν διὰ παντὸς οἶον ὅστουν,
ὅπως ἂν ποτε διακειμένη τύχη. Φασὶ δὲ στραγγουρίας
αὐτὸ φάρμακον εἶναι ἐν τοῖς ἀρίστοις, καὶ δίδοσθαι ἐπι-
ξυόμενον.
- 13 Τὸν δρυοκολάπτην ^m φασὶ ⁿ τὸ ὄρνεον ἐπὶ τῶν δένδρων
βαδίζειν ὥσπερ τοὺς ἀσκαλαβώτας, καὶ ὑπτιον καὶ ἐπὶ ^o τὴν
γαστέρα. Νέμεσθαι δὲ ^p λέγεται καὶ τοὺς ἐκ τῶν δένδρων
σκώληκας, ^q καὶ οὕτω σφόδρα κατὰ βάθους ^r ὀρύττειν τὰ
δένδρα ζητοῦντα τοὺς σκώληκας ὥστε καὶ καταβάλλειν αὐτά.
- 14 ^s Φασὶ τοὺς πελεκᾶνας τὰς ἐν τοῖς ποταμοῖς ^t γινομένας
κόγχας ὀρύττοντας ^v καταπίνειν, ἔπειτα ὅταν πλήθος ^w εἰς-
φρήσωσιν αὐτῶν, ^x ἐξεμεῖν, εἰθ' οὕτως τὰ μὲν κρέα ^y ἐσθίειν
τῶν κογχῶν, τῶν δ' ὅστροάκων μὴ ἄπτεσθαι.
- 15 Ἐν Κυλλήνῃ ^z φασὶ τῆς Ἀρκαδίας τοὺς κοσσύφους λευ-
κοὺς ^a γίνεσθαι, ἄλλοθι ^b δ' οὐδαμῇ, καὶ φωνὰς ποικίλας
προΐεσθαι, ἐκπορεύεσθαι τε πρὸς τὴν σελήνην. Τὴν δ' ἡμέ-
ραν εἴ τις ἐπιχειροίη, σφόδρα δυσθηράτους εἶναι.

^e τέως Sa. ^f ἀπὸ τῶν ὀπισθίων σκελῶν Ba.Ra.Va. ^g ἀποσπᾶσθαι Ba.Ra.Ta.Va. ^h φασὶν Ba.Ra.Va. ⁱ τὸν Ba.Ra, τὸ Va. ^k τὸ ὀρί-
γανον Va, τὸ ὄργανον Ba.Ra. ^l δὲ om. Sa.Ta. ^m φασὶν post βαδί-
ζειν Ba.Ra.Va. ⁿ τὸν Ba. ^o τὴν om. Ta. ^p λέγονται Ta. ^q καὶ—
σκώληκας om. Ta. ^r ὀρύττειν τὰ δ. ζητοῦντας Sa. ^s φασὶ] καὶ Sa.Ta.
^t γενομένας Ba.Ra.Va. ^v καταπίνειν] κατὰ τινος Ba.Ra.Va. ^w εἰςφε-
ρήσωσιν Ra.Va, εἰσφορήσωσιν Ba.Sa.Ta. ^x ἐξεμεῖν—κογχῶν om. Ta.
^y κατεσθίειν Sa. ^z φασὶ om. Ta. ^a τίκτεσθαι Ba.Ra.Va. ^b δ' οὐκ
ἂν, καὶ ποικίλας φωνὰς πρ. Ta.

Λέγεται δ' ὑπό τινων ^c μέλι τὸ καλούμενον ἄνθινον περὶ 16
 Μήλον καὶ ^d Κνίδον ^e γίνεσθαι εὐώδες μὲν τῇ ὁσμῇ, ὀλιγο-
 χρόνιον δέ, ^f ἐν τούτῳ δὲ καὶ τὴν ἐριθάκην ^g γίνεσθαι. ^h Περὶ 17
 Καππαδοκίαν ἔν τισι τόποις ἄνευ κηρίου φασὶν ἐργάζεσθαι
ⁱ τὸ μέλι, γίνεσθαι δὲ τὸ πάχος ὁμοιον ἐλαίῳ. Ἐν Τρα- 18
 πεζοῦντι ^k τῇ ἐν ^l τῷ ^m Πόντῳ γίνεται τὸ ἀπὸ τῆς πύξου
 μέλι βαρύοσμον· καὶ φασὶ ⁿ τοῦτο τοὺς μὲν ὑγιαίνοντας
 ἐξιστάναι, τοὺς δ' ἐπιλήπτους ^o καὶ τελέως ἀπαλλάττειν.
 Φασὶ δὲ καὶ ἐν Λυδία ἀπὸ τῶν δένδρων τὸ μέλι ^p συλλέγε- 19
 σθαι πολὺ, καὶ ποιεῖν ^q ἐξ αὐτοῦ τοὺς ἐνοικοῦντας ἄνευ κηροῦ
 τροχίσκους, καὶ ἀποτέμνοντας ^r χρῆσθαι διὰ τρίψεως σφο-
 δροτέρας. Γίνεται ^s μὲν οὖν καὶ ἐν Θράκῃ, οὐχ οὕτω ^t δὲ
 στερεόν, ἀλλ' ὥσανεὶ ^v ἀμμῶδες. Ἄπαν δὲ μέλι πηγνύμενον
 τὸν ἴσον ^w ἔχειν ὄγκον φασίν, οὐχ ὥσπερ τὸ ὕδωρ καὶ τὰλλα
 ὑγρά. Ἡ ^x Χαλκιδικὴ πόα καὶ τὰ ἀμύγδαλα χρησιμώτατα 20
 πρὸς τὸ μέλι ποιεῖν· ^y πλείστον γὰρ γόνον φασὶν ἐξ αὐτῶν
 γίνεσθαι. Τὰς μελίττας ^z λέγουσιν ὑπὸ μύρον καροῦσθαι 21
 καὶ οὐκ ἀνέχεσθαι τὴν ὁσμὴν· ἔνιοι δὲ λέγουσι μάλιστα τοὺς
 μεμυρισμένους τύπτειν. Ἐν Ἰλλυριοῖς φασὶ ^a τοὺς ^b Ταυ- 22
 λαντίους καλουμένους ἐκ τοῦ μέλιτος ποιεῖν οἶνον. Ὅταν δὲ
 τὰ κηρία ^c ἐκθλίψωσιν, ὕδωρ ἐπιχέοντες ἔψουσιν ἐν λέβητι
^d ἕως ἂν ^e ἐκλίπη τὸ ἥμισυ, ἔπειτα εἰς κεράμια ἐκχέαντες καὶ
^f ἡμίσεα ποιήσαντες τιθέασιν εἰς σανίδας· ἐν ταύταις δὲ
^g φασὶ ζεῖν πολὺν χρόνον, καὶ ^h γίνεσθαι οἰνώδες καὶ ἄλλως

^c μέλι interpres: codices μὲν. ^d κυδώνιον Sa.Ta. ^e γίνεσθαι καὶ
 εὐώδες Ba.Ra.Va. ^f ἐν τούτῳ δὲ om. Ba.Va. ^g post γίνεσθαι Sa.Ta.
 c. 20. ^h περὶ δὲ καππ. Sa, περὶ καππ. δ' Ta. ⁱ τὸ μέλι γίνεσθαι δὲ
 om. Sa.Ta. ^k τῇ om. Sa.Ta. ^l τῷ om. Va. ^m σπόγγω Sa.Ta.
ⁿ τοῦτο om. Ba.Ra.Va. ^o καὶ τελέως om. Ta. ^p γίνεσθαι Ba.Ra.Va.
^q ἀπ' Ba.Ra.Va. ^r χρᾶσθαι δὲ καὶ ἀπίοις σφοδροτέροις Sa. et omissa
 καὶ Ta. ^s μὲν] δὴ Sa.Ta. ^t δὲ om. Sa.Ta. ^v ἀμῶδες Ba. ^w ὄγκον
 ἔχειν Ba.Ra.Va. ^x χαλιδικὴ Ba.Va. ^y πλείστον—γίνεσθαι om. Ta.
^z λέγει Ba.Ra.Va. ^a τοὺς om. Ta, τοῖς Ba.Ra.Va. ^b ταλαντίους
 καλουμένους Sa, ταυλαντίους καλουμένοις Ba.Ra.Va. ^c ἐκθλίβωσιν
 Ba.Ra.Va. ^d ἕως] μέχρις οὐ Sa.Ta. ^e ἐλλίπη Sa. ^f ἡμίσεα] ἥδιστα
 Ba.Ra.Va. ^g φασιν ἔχειν πολυχρόνιον Ba.Ra.Va. ^h γίνεται Ta.

- ἡδὺ καὶ εὐτονον. Ἡδὴ δέ ⁱτισι καὶ τῶν ^kἐν Ἑλλάδι συμβεβηκέναι ^lλέγουσι τοῦτο, ὥστε μηδὲν διαφέρειν οἴνου παλαιοῦ· καὶ ζητοῦντας ὕστερον τὴν κρᾶσιν μὴ δύνασθαι εὐρεῖν.
- 23 ^mΠερὶ Θετταλίαν μνημονεύουσιν ὄφεις ζωογονηθῆναι τοσούτους ὥστε, εἰ μὴ ὑπὸ τῶν πελαργῶν ἀνηροῦντο, ἐκχωρῆσαι ἂν αὐτούς. Διὸ ⁿδὴ καὶ τιμῶσι τοὺς πελαργούς, καὶ κτείνειν οὐ νόμος· καὶ ἐάν τις κτείνῃ, ἔνοχος τοῖς αὐτοῖς
- 24 γίνεται ^oοἷσπερ καὶ ὁ ἀνδροφόνος. Ὡσαύτως καὶ ἐν Λακεδαιμόνι κατὰ τινὰς χρόνους μνημονεύεται γενέσθαι τοσούτον πλῆθος ὄφεων ὥστε διὰ σπανοσιτίαν καὶ ^pτροφῇ τοὺς Λάκωνας χρῆσθαι αὐτοῖς· ὅθεν καὶ τὴν Πυθίαν ^qφασὶ προσαγορεῦσαι αὐτοὺς ὀφιοδείρους.
- 25 Ἐν Κύπρῳ τῇ νήσῳ λέγεται τοὺς ^rμῦς τὸν σίδηρον
- 26 ἐσθίειν. Φασὶ δὲ καὶ τοὺς Χάλυβας ἔν ^sτινι ^tὑπερκειμένῳ αὐτοῖς ^vνησιδίῳ τὸ χρυσίον συμφορεῖσθαι ^wπαρὰ πλειόνων. Διὸ ^xδὴ καὶ ^yτοὺς ἐν τοῖς μετάλλοις ἀνασχίζουσιν, ὡς ἔοικεν.
- 27 Λέγεται ^zδὲ ἐκ Σούσων εἰς Μηδίαν ἰοῦσιν ἐν ^aτῷ δευτέρῳ σταθμῷ σκορπίων ἄπλετόν τι πλῆθος ^bγίνεσθαι. ^cΔιὸ καὶ ὁ βασιλεὺς ὁ Περσῶν, ὅτε διοδεύοι, τρεῖς ἡμέρας ἔμενε, ^dπᾶσι τοῖς αὐτοῦ συντάσσων ἐκθηρεύειν· τῷ δὲ πλείστοις θηρεύσαντι ἄθλον ἐδίδου.
- 28 Ἐν Κυρήνῃ δέ φασιν οὐχ ἐν εἶναι μῶν γένος, ἀλλὰ πλείω καὶ διάφορα καὶ ταῖς μορφαῖς καὶ ταῖς χροαῖς· ἐνίους γὰρ πλατυπροσώπους, ὥσπερ αἱ γαλαῖ, ^eγίνεσθαι, τινὰς ^fδὲ ἐχινώδεις, οὓς καλοῦσιν ἐχίνας.
- 29 Περὶ ^gΚιλικίαν δέ φασιν εἶναι ὕδατος συστρεμμάτιον, εἰς

ⁱ τινες Ba.Ra.Va. ^k ἐν] ἐν τῇ Ta. ^l λέγει Ba.Va. ^m περὶ τὴν θεττ. Ta. ⁿ δὴ om. Ba.Ra.Va. ^o ὥσπερ pr. Sa. ^p τροφῇ Sa.Ta. ^q φάναι προσαγορεύεσθαι Ba.Ra.Va. ^r μῦας Ba.Ra, μέτας Va. ^s τι Ba.Ra.Va. ^t ὑποκειμένῳ Va. ^v νησίῳ Ta. ^w περὶ Ba.Ra.Sa.Va. ^x δὴ om. Ba.Ra.Sa.Va. ^y τοὺς om. Ba.Ra.Va. ^z δὲ] δὲ καὶ Sa.Ta. ^a τῷ om. Ba.Ra.Va. ^b γενέσθαι Ba.Ra.Va. ^c διὸ δὴ καὶ βασιλεὺς πέρσης Sa. ^d τοῖς αὐτοῦ πᾶσι Sa.Ta. ^e γίνεσθαι, τινὰς] τοὺς Sa.Ta. ^f δὲ] δὲ καὶ Ba. ^g σικελίαν Ba.Ra.Va.

ὃ τὰ πεπνιγμένα τῶν ὀρνέων καὶ τῶν λοιπῶν ζώων ὅταν ἀπο-
βαφῇ, πάλιν ἀναβιοῖ.

Ἐν δὲ Σκύθαις τοῖς καλουμένοις Γελωνοῖς φασὶ θηρίον ³⁰
^hτι ⁱγίνεσθαι, σπάνιον μὲν ὑπερβολῇ, ὃ ὀνομάζεται ^kτά-
ρανδος· λέγεται δὲ τοῦτο ^lμεταβάλλειν τὰς χροάς ^mτῆς
τριχὸς καθ' ὃν αὖ καὶ τόπον ἦ. ⁿΔιὰ δὲ τοῦτο εἶναι δυσθή-
ρατον [καὶ διὰ τὴν μεταβολήν]· καὶ γὰρ δένδρεσι καὶ τό-
ποις, καὶ ὅλως ἐν ^oοῖς αὖ ἦ, τοιοῦτον τῇ ^pχροίᾳ ^qγίνεσθαι.
Θαυμασιώτατον δὲ τὸ τὴν τρίχα μεταβάλλειν· ^rτὰ γὰρ
λοιπὰ τὸν χρώτα, οἶον ὃ τε χαμαιλέων καὶ ὁ πολύπους.
Τὸ δὲ μέγεθος ὡσανεὶ βοῦς. Τοῦ δὲ προσώπου τὸν ^sτύπον
ὅμοιον ἔχει ^tἐλάφω.

Λέγεται δὲ τινα ἐν Ἀβύδῳ παρακόψαντα τῇ διανοίᾳ καὶ ³¹
εἰς τὸ θέατρον ἐρχόμενον ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας θεωρεῖν, ὡς
ὑποκρινομένων τινῶν, καὶ ἐπισημαίνεσθαι· καὶ ὡς κατέστη
τῆς παρακοπῆς, ἔφησεν ἐκείνον αὐτῷ τὸν χρόνον ἥδιστα βε-
βιωσθαι. Καὶ ἐν Τάραντι δὲ φασιν οἰνοπώλην τινὰ τὴν ³²
μὲν νύκτα μαίνεσθαι, τὴν ^vδ' ἡμέραν οἰνοπωλεῖν. ^wΚαὶ γὰρ
τὸ κλειδίον τοῦ οἰκήματος πρὸς τῷ ^xζωνίῳ ^yδιεφύλαττε,
πολλῶν δ' ἐπιχειρούντων ^zπαρελέσθαι καὶ λαβεῖν οὐδέποτε
ἀπώλεσεν.

^aἘν ^bΤήνῳ τῇ νήσῳ φασὶν εἶναι φιάλιον ^cσύγκρομα ³³
^dἔχον, ἐξ ^eοὔ πῦρ ἀνάπτουσι ^fπάνυ ^gράδίως. Καὶ ἐν Βιθυ-
νίᾳ δὲ τῆς Θράκης ἐν τοῖς μετάλλοις γίνεται ὁ ^hκαλούμενος
ⁱσπίνος, ἐξ οὔ φασὶ πῦρ ^gἀνάπτεσθαι. Ἐν δὲ Λιπάρᾳ τῇ ³⁴

^hτι om. Ba.Ra.Va. ⁱγενέσθαι Ta. ^kτάρανδρος Sa, τάνανδρος Ta.
^lμεταβάλλει Ra. ^mτῶν τριχῶν Va. ⁿεἶναι δὲ διὰ τε τοῦτο Ba.Ra.
Ta.Va. ^oοῖς] ἦς Ra. ^pχροά Ba.Ra.Va. ^qγίνεται Ba.Ra.Sa.Ta.
^rτὰ μὲν γὰρ Sa.Ta. ^sτύπον Ba.Ra. ^tἐλάφου Sa. ^vδ' post ἡμέραν
Va, om. Ba.Ra.Na. ^wκαὶ γὰρ τὸ] τὸ γὰρ Sa.Ta. ^xζωνιδίῳ Ka.Na.
^yδιεφύλαττετο Sa.Ta. ^zπαρελέσθαι καὶ om. Ba.Ra. ^aἘν—ἀνάπτε-
σθαι] hæc infra (post c. 177.) ponunt Ka.Na.Oa.Ua, hoc loco Sa.Ta.
^bτήλῳ Ka.Na.Oa.Ua, τήνων Ta, τινι Sa. ^cσύγκρομα Ua, σύγγγραμμα Na.
^dἔχον om. Sa.Ta. ^eοὔ] οὔ φασὶ Sa. ^fπάνυ om. Ka.Na.Oa.Ua.
^gpost ῥαδίως Q.Ka.Na.Oa, post ἀνάπτεσθαι Ua: περὶ τῶν ἐκ γῆς ἀνα-
φυομένων πυρῶν. ^hλεγόμενος Sa. ⁱσπίνης Sa, σπίνις Ta.

νήσω λέγουσιν εἶναί ^hτινα εἰσπνοήν, εἰς ἣν ἐὰν κρύψωσι χύ-
 35 τραν, ἐμβαλόντες ^δ ⁱἀν ^kἐθέλωσιν ἔψουσιν. ^ιΕστί δὲ ^mκαὶ
 ἐν ⁿΜηδία καὶ ἐν ^οΨιττακηνῇ τῆς Περσίδος πυρὰ καίόμενα,
 ῥτὸ μὲν ἐν Μηδία ὀλίγον, ῥτὸ ^δ ^ιἐν ^οΨιττακηνῇ πολὺ καὶ
 καθαρὸν τῇ φλογί· διὸ καὶ μαγειρεῖα πρὸς ^ιαὐτῷ κατεσκεύ-
 ασεν ὁ Περσῶν βασιλεύς. ^ιἈμφω ^δ ἐν ^sὀμαλοῖς τόποις
 καὶ οὐκ ἐν ὑψηλοῖς. ^tΤαῦτα δὲ καὶ νύκτωρ καὶ μεθ' ἡμέραν
 36 φανερά, τὰ δὲ περὶ Παμφυλίαν νύκτωρ μόνον. Φασὶ δὲ ^vκαὶ
 περὶ ⁱἈτιτανίαν, πρὸς τοῖς ὀρίοις τῆς ^wⁱἈπολλωνιάτιδος,
 εἶναί τινα πέτραν ἐξ ἧς τὸ μὲν ἀνιὸν πῦρ οὐ φανερόν ἐστιν,
 37 ἐπειδὰν δὲ ἔλαιον ἐπιχυθῇ ἐπ' αὐτήν, ἐκφλογούται. ^xΛέγε-
 ται δὲ καὶ τὰ ἔξω στηλῶν ⁱἩρακλείων καίεσθαι, τὰ μὲν διὰ
 παντός, ^yτὰ δὲ νύκτωρ μόνον, ὥς ^zὁ ⁱἈννωνος περίπλους
 ἱστορεῖ. Καὶ τὸ ἐν ^aΛιπάρᾳ δὲ φανερόν καὶ φλογῶδες, οὐ
 μὴν ἡμέρας, ἀλλὰ ^bνύκτωρ μόνον. Εἶναι δὲ καὶ ἐν ^cΠιθη-
 κούσαις φασὶ πυρῶδες μὲν καὶ θερμὸν ἐκτόπως, οὐ ^dμὴν και-
 38 ὀμενον. Τὸ ^δ ἐν ^eτῇ Λιπάρᾳ ποτὲ καὶ ^fἐκλείπειν ^gφησὶ
 Ξενοφάνης ^hἐπ' ἔτη ἐκκαίδεκα, τῷ δὲ ἐβδόμῳ ἐπανελθεῖν.
ⁱΤὸν ^δ ^kἐν τῇ Αἴτνῃ ῥύακα οὔτε φλογώδη φασὶν οὔτε
 39 συνεχῇ, ἀλλὰ διὰ πολλῶν ^lἐτῶν γίνεσθαι. Λέγεται δὲ καὶ
 περὶ Λυδίαν ^mἀναζέσαι πῦρ πάμπληθες, καὶ καίεσθαι ἐφ'
 40 ἡμέρας ἐπτά. ⁿΘαυμαστὸν δὲ ^οτὸ ἐν Σικελίᾳ περὶ τὸν
 ῥύακα ^ιγινόμενον· τὸ γὰρ πλάτος ἐστὶ τὸ τῆς τοῦ πυρὸς

^h τινὰ εἰσπνοήν] τινες γῆν Βα.Κα.Να.Ρα.Υα. ⁱ ἐὰν Κα.Να, ^ε Ρα,
 om. Βα.Υα. ^k θέλουσι Βα.Υα. ^l ἔψεσθαι, idque ante δ, Τα. ^m καὶ
 om. Να. ⁿ μηδεία Κα.Να. ^ο utrobique ψιττακῇ Κα.Να, ψιττακίνη
 Βα.Ρα.Σα.Τα.Υα. ^p τὰ—τὰ Βα.Ρα.Υα. ^ι ἐν τῇ ψ. Κα. ^ι αὐτὸ Σα.Τα.
^s ὀμαλοῖς καὶ οὐκ ἐν ὑψηλοῖς τόποις Σα.Τα, ὀμαλοῖς τόποις καὶ οὐκ ἐν ἀνω-
 μάλοις ceteri. ^t ταῦτα δὲ καὶ om. Σα.Τα, καὶ om. Βα.Ρα. ^v καὶ om.
 Κα.Να.Τα. ^w ἀπολλωνιάδος Να. ^x καὶ τὰ ἔξω δὲ, omisso λέγεται,
 Τα. δὲ om. Σα. ^y τὰ δὲ] πάλιν δὲ Να. ^z ὁ om. Βα.Ρα.Τα. ^a λιπάρω
 γε. Τα. ^b νυκτὸς Βα.Κα.Να.Ρα. ^c πιθικούσαις Να. ^d μέντοι Σα.Τα.
^e τῇ om. Σα. ^f ἐκλείπειν Βα.Κα.Να.Ρα.Σα. ^g ξενοφάνης φησὶν Σα.Τα.
^h ἐπ' om. Βα.Κα.Να.Ρα. ⁱ τὸ Βα.Ρα. ^k ἐν τῇ om. Τα, τῇ om. Σα.
^l αἰτιῶν Βα.Ρα. ^m ἀναφέρεσθαι Βα.Κα.Να.Ρα. ⁿ θαυμαστότατον
 Βα.Κα.Να.Ρα. ^ο τὸν Τα, om. mox περὶ τὸν. ^p ῥύακα Τα, ῥύακον
 Βα.Ρα. ^ι γινόμενον Βα.Να.Ρα.Τα.

¹ ἀναζέσεως τεσσαράκοντα σταδίων, τὸ δὲ ὕψος ^s δι' οὗ φέ-
 ρεται, τριῶν. Φασὶ δὲ τὸν ἐν τῇ Θράκῃ λίθον τὸν καλού- 41
 μενον σπίνον διακοπέντα καίεσθαι, καὶ συντεθέντα πρὸς ἑαυ-
 τόν, ὥσπερ τὴν ^t σμαρίλιν, οὕτως κακείνον εἰς ἑαυτὸν ^v τε-
 θέντα καὶ ἐπιρραϊνόμενον ὕδατι καίεσθαι. ^w Τὸ δ' αὐτὸ ποιεῖν
 καὶ τὸν ^x μαριέα.

Περὶ Φιλίππους ^y τῆς Μακεδονίας εἶναι λέγουσι μέταλλα, 42
 ἐξ ὧν τὰ ἐκβαλλόμενα ^z ἀποσύρματα αὐξάνεσθαι φασὶ καὶ
 φύειν χρυσίον, καὶ τοῦτ' εἶναι φανερόν. Φασὶ ^a δὲ καὶ ἐν 43
 Κύπρῳ περὶ τὸν ^b καλούμενον ^c Τυρρίαν χαλκὸν ὅμοιον γί-
 γνεσθαι. Κατακόψαντες γάρ, ὡς ἔοικεν, εἰς μικρὰ σπεί-
 ρουσιν αὐτόν· εἰθ' ὑδάτων ἐπιγενομένων αὐξάνεται καὶ ^d ἐξα-
 νίησι ^e καὶ οὕτως συνάγεται. Φασὶ δὲ καὶ ἐν Μήλῳ τῇ νήσῳ 44
 ἐν τοῖς ἐξορυσσομένοις τόποις τῆς γῆς ^f πάλιν ^g ἀναπληρώ-
 ματα γίγνεσθαι.

Περὶ Παιονίαν λέγουσιν, ὅταν ^h συνεχεῖς ὄμβροι ⁱ γένων- 45
 ται, εὐρίσκεσθαι περιτηκομένης τῆς γῆς χρυσὸν τὸν καλού-
 μενον ἄπυρον. Λέγουσι δ' ἐν τῇ Παιονίᾳ οὕτω χρυσίζειν
 τὴν γῆν ὥστε πολλοὺς εὐρηκέναι καὶ ^k ὑπὲρ μνᾶν χρυσίου
 ὀλκήν. Τῷ δὲ βασιλεῖ ^l τινά φασιν εὐρόντα ἀνενεγκεῖν δύο
^m βώλους, τὸν μὲν τρεῖς μνᾶς ἄγοντα, τὸν δὲ πέντε· οὓς φα-
 σιν ἐπὶ τῆς τραπέζης ⁿ αὐτῷ παρακεῖσθαι, καὶ ἐπ' ἐκείνων
 πρῶτον, εἴ τι ἐσθίει, ^o ἀπάρχεσθαι. Φασὶ δὲ καὶ ἐν Βάκτροις 46
 τὸν ^p Ὠξον ποταμὸν καταφέρειν βωλία ^q χρυσίου ^r πλήθει
 πολλά, καὶ ἐν Ἰβηρίᾳ δὲ τὸν καλούμενον Θεόδωρον ποταμὸν

¹ ἀναζεύξεως Na. ^s δι' om. Ba.Ra. ^t σμαρίλιν Ba.Na.Ra.Sa.Ta.
^v τιθέντα Sa. ^w τὸ δ' αὐτὸ om. Ta. ^x μαριθάν Ba.Na.Ra. ^y τοὺς ἐν
 μακεδονία Sa.Ta. ^z αὐξάνεσθαι φασιν ἀποσύρματα Sa. ^a δὲ om. Ba.Na.
 Ra.Sa. ^b λεγόμενον Ba.Ra. ^c τυρίαν Na. ^d ἐξανίησι] ἀνίεται Ba.Ra.
^e καὶ οὕτως συνάγεται om. Ta. ^f πάλιν om. Sa. ^g ἀναπλήρωμα Ta.
^h συνεχεῖς οἱ ὄμβροι Ba.Ra. ⁱ γινώνται Ba, γίνονται Ra. ^k ὑπὲρ τὴν
 μνᾶν Ba.Na.Ra.Sa. ^l τινά om. Ba.Na.Ra.Sa, qui mox εὐρόντας.
^m μώβους Ba. ⁿ αὐτῷ om. Ta. ^o ἀπέρχεσθαι Ba.Ra. ^p ὦξον
 Ra.Sa.Ta, τόξον (omisso τὸν) Na. ^q χρυσία Ba.Ra.Ta. ^r πλήθος Na,
 om. Ba.Ra.Ta.

^s ἐκβράσσειν τε πολὺν περὶ τὰ χεῖλη χρυσίον, ὁμοίως δὲ καὶ καταφέρειν.

- 47 ^t Λέγουσι δὲ καὶ ἐν Πιερίᾳ τῆς Μακεδονίας ἄσημόν τι χρυσίον κατορωρυγμένον ὑπὸ τῶν ἀρχαίων βασιλέων, χασμάτων τεττάρων ὄντων, ἐξ ἑνὸς αὐτῶν ἀναφῦναι χρυσίον
- 48 τὸ μέγεθος σπιθαμιαῖον. Λέγεται δὲ ^v ἰδιαιτάτην εἶναι γένεσιν σιδήρου τοῦ Χαλυβικοῦ καὶ τοῦ ^w Ἀμισσηνοῦ. Συμφύεται γάρ, ὥς γε λέγουσιν, ἐκ τῆς ἄμμου τῆς καταφερομένης ἐκ τῶν ποταμῶν. Ταύτην δ' οἱ μὲν ἀπλῶς φασὶ ^x πλύναντας ^y καμινεύειν, οἱ δὲ τὴν ὑπόστασιν ^z τὴν γενομένην ἐκ τῆς ^a πλύσεως πολλάκις πλυθεῖσαν συγκαίειν, ^b παρεμβάλλειν ^c δὲ τὸν πυρίμαχον καλούμενον λίθον· εἶναι δ' ἐν τῇ ² χώρᾳ πολύν. Οὗτος δ' ὁ σίδηρος πολὺ τῶν ἄλλων γίνεται καλλίων. Εἰ δὲ μὴ ἐν μιᾷ καμίνῳ ^d ἐκαίετο, οὐδὲν ἄν, ὥς ἔοικε, διέφερε ^e τὰργυρίου. Μόνον δὲ φασιν αὐτὸν ἀνιώτον ^f εἶναι, οὐ πολὺν δὲ γίνεσθαι.
- 49 Φασὶ δὲ καὶ ἐν Ἰνδοῖς τὸν χαλκὸν οὕτως εἶναι λαμπρὸν καὶ καθαρὸν καὶ ἀνιώτον, ^g ὥστε μὴ διαγινώσκεσθαι τῇ χροᾷ πρὸς τὸν χρυσόν, ἀλλ' ἐν τοῖς Δαρείου ποτηρίοις ^h βατιακάς εἶναί τινας καὶ πλείους, ἅς εἰ μὴ τῇ ὁσμῇ, ἄλλως οὐκ ἦν διαγῶναι πότερόν εἰσι χαλκαὶ ἢ χρυσαί.
- 50 Τὸν ⁱ κασσίτερον τὸν Κελτικὸν τήκεσθαί φασι πολὺ τάχιον ^k μολύβδου. Σημεῖον δὲ τῆς εὐτηξίας, ὅτι τήκεσθαι δοκεῖ καὶ ἐν τῷ ὕδατι· χρώζει γοῦν, ὥς ἔοικε, ταχύ. Τήκεται δὲ καὶ ἐν τοῖς ψύχεσιν, ^l ὅταν ^m γένηται πάγῃ, ⁿ ἐγκατακλειομένου ἐντός, ὥς φασί, καὶ συνωθουμένου τοῦ θερμοῦ τοῦ ἐνυπάρχοντος αὐτῷ διὰ τὴν ἀσθένειαν.

^s ἐμβράσσειν T^a. ^t λέγεται B^a.R^a.T^a. ^v ἰδιωτάτην B^a.R^a.S^a.T^a. ^w Ἀμισσηνοῦ] ἀσημίον μυσσηνοῦ T^a, ἀσιμίον μησηνοῦ B^a.R^a. ^x πλύναντας Sylburgius: codices πλύναντες. ^y καὶ μινεύειν B^a.R^a. ^z τῆς γινομένης S^a. ^a φλύσεως B^a.R^a, φύσεως S^a. ^b παρεμβάλλειν B^a. ^c δὲ τῷ πυρὶ μάχον S^a. ^d ἐκαίετο B^a.R^a.S^a. ^e ἀργύρου S^a. ^f εἶναι om. B^a.N^a.R^a.T^a. ^g ὥς B^a.R^a.T^a. ^h βατιακὰς rc. S^a, βατιατικὰς B^a.R^a.T^a. ⁱ κασσίτερον B^a. ^k μολύβδου B^a.R^a.T^a. ^l ὅτι B^a.R^a, ὅτε T^a. ^m γένοιτο T^a. ⁿ εἰ κατακλειομένου S^a.

Ἐν τῷ Πανθείῳ ἐστὶν ἐλαία, καλεῖται δὲ καλλιστέφανος· 51
 ὁ ταύτης πάντα τὰ φύλλα ταῖς λοιπαῖς ἐλαίαις ἐναντία πέ-
 φυκεν· ἔξω γὰρ ῥ' ἄλλ' οὐκ ἐντὸς ἔχει τὰ χλωρά. Ἀφίησί
 τε τοὺς πτόρθους ὥσπερ ἡ μύρτος ἡ εἰς τοὺς στεφάνους ῥ' συμ-
 μέτρως. Ἀπὸ ὁ ταύτης φυτὸν λαβὼν ὁ Ἡρακλῆς ἐφύτευσεν
 Ὀλυμπίασιν, ἀφ' ἧς οἱ στέφανοι τοῖς ἀθληταῖς δίδονται.
 Ἔστι δὲ αὕτη παρὰ τὸν Ἰλισσὸν ποταμόν, σταδίου ἐξή-2
 κοντα τοῦ ποταμοῦ ἀπέχουσα· περιφοδόμηται δέ, καὶ ζημία
 μεγάλη τῷ ἱθιγόντι ὧ αὐτῆς ἐστίν. Ἀπὸ ταύτης δὲ τὸ
 φυτὸν λαβόντες ἐφύτευσαν ὧ Ἡλεῖοι ἐν Ὀλυμπίᾳ, καὶ τοὺς
 στεφάνους ἀπ' αὐτῆς ἔδωκαν.

Ἐν τοῖς περὶ Λυδίας μετάλλοις τοῖς περὶ Πέργαμον, ἃ 52
 δὴ καὶ Κροῖσος εἰργάσατο, πολέμου τινὸς ὁ γενομένου κατέ-
 φυγον οἱ ἐργαζόμενοι ἐπ' αὐτά, τοῦ δὲ στομίου ἐποικοδομη-
 θέντος ἀπεπνίγησαν· καὶ ὕστερον χρόνῳ πολλῷ τῶν μετάλ-
 λων ὧ ἀνακαθαρθέντων εὐρέθη οἷς ἐχρῶντο ἀγγείοις πρὸς τὰς
 ὑπὸ χεῖρα χρείας ὧ ἀπολελιθωμένα, οἷον ὧ ἀμφορεῖς καὶ τὰ
 τοιουτότροπα. Ταῦτα ὧ δὴ πεπληρωμένα οἷ τινὸς ἔτυχον
 ὑγροῦ ἐλελίθωτο, καὶ προσέτι τὰ ὅσῃ τῶν ἀνθρώπων.

Ἐν τῇ Ἀσκανίᾳ λίμνῃ οὕτω νιτρῶδές ἐστι τὸ ὕδωρ ὥστε 53
 τὰ ἱμάτια οὐδενὸς ἐτέρου ὧ ῥύματος προσδεῖσθαι· καὶ πλείω
 χρόνον ἐν τῷ ὕδατι ἐάσῃ τις, ὧ διαπίπτει. Περὶ τὴν Ἀσκα- 54
 νίαν λίμνην ὧ Πυθόπολις ἐστὶ κώμη ἀπέχουσα ὧ Κίου ὡς στα-
 δίους ἑκατὸν εἴκοσι, ἐν ἣ τοῦ χειμῶνος ὧ ἀναξηραίνεται πάντα
 τὰ φρέατα ὥστε μὴ ἐνδέχεσθαι βάψαι τὸ ἀγγεῖον, τοῦ δὲ
 θέρους πληροῦται ἕως τοῦ στόματος.

Ὁ πορθμὸς ὁ μεταξὺ Σικελίας ὧ καὶ Ἰταλίας αὖξεται καὶ 55
 φθίνει ἅμα τῷ σεληνίῳ. Καὶ διότι ἐπὶ τῆς ὁδοῦ τῆς εἰς Συ- 56

ὁ ταύτης δὲ πάντα Ta. ῥ' ἄλλ' om. Ta. ἡ πρὸς Na. ῥ' συμμέτρους
 Ba.Sa, σύμμετρον Na. ὁ ταύτης δὲ φ. Sa.Ta. ἱ θιγόντι S. ὧ ταύτης
 Ba.Na.Ra.Sa. ὧ Ἡλεῖοι ἐφύτευσαν Sa. ὧ γενομένου Na. ὧ ἀνακαρ-
 θέντων Ta. ὧ ἀπολελιθωμένου (οὖς supra οὖ) Na. ὧ ἀναφορεῖς Ba.Ra.
 ὧ δὲ Sa. ὧ ῥύματος Ba.Na.Ra.Ta. ὧ διαπίπτειν Sa. ὧ μυθήπολις
 Ba.Ra.Ta. ὧ κίων Na. ὧ ἀναξηραίνεσθαι codices. ὧ καὶ τῆς ἰταλίας
 Ba.Ra.

ρακούσας κρήνη ἐστὶν ἐν λειμῶνι οὔτε μεγάλη οὔτε ὕδωρ
 ἔχουσα πολὺ· συναπαντήσαντος δὲ εἰς τὸν τόπον ὄχλου πολ-
 57 λου παρέσχεν ὕδωρ ἄφθονον. Ἔστι δὲ καὶ κρήνη τις ἐν
ⁱ Παλικοῖς τῆς Σικελίας, ὡς δεκάκλινος· αὕτη δ' ^k ἀναρρίπτει
 ὕδωρ εἰς ὕψος ἕξ πήχεις, ὥστε ὑπὸ τῶν ἰδόντων νομίζεσθαι
 κατακλυσθήσεσθαι τὸ ^l πεδίον· καὶ πάλιν εἰς ταὐτὸ καθίστα-
 ταῖ. Ἔστι δὲ καὶ ὄρκος, ὃς ἄγιος αὐτόθι δοκεῖ εἶναι· ὅσα
 γὰρ ^m ὄμνυσί τις, γράψας εἰς πινακίδιον ἐμβάλλει εἰς τὸ
 2 ὕδωρ. Ἐὰν μὲν οὖν εὐορκῇ, ἐπιπολάζει τὸ πινακίδιον· ἐὰν
 δὲ μὴ εὐορκῇ, τὸ μὲν ⁿ πινακίδιον ^o βαρὺ γενόμενον ἀφανί-
 ζεσθαί φασι, ^p τὸν δ' ἄνθρωπον πίμπρασθαι. Διὸ δὴ λαμ-
 βάνειν τὸν ἱερέα παρ' αὐτοῦ ^q ἐγγύας ὑπὲρ τοῦ καθαίρειν
 τινὰ τὸ ἱερόν.

58 ^r Δημόνησος ἡ Καρχηδονίων νῆσος ἀπὸ Δημονήσου τοῦ
 πρώτου ἐργασαμένου τὴν ἐπωνυμίαν εἵληφεν· ἔχει δ' ὁ τό-
 πος ^s κυανοῦ τὸ μέταλλον καὶ χρυσοκόλλης. ^t Ταύτης δ' ἡ
 καλλίστη πρὸς χρυσίον εὐρίσκει ^v τιμὴν· καὶ γὰρ φάρμακον
 2 ὀφθαλμῶν ἐστίν. Ἔστι δὲ αὐτόθι χαλκὸς ^w κολυμβητῆς ἐν
^x δυοῖν ὀργυιαῖς τῆς ^y θαλάσσης· ὅθεν ^z ὁ ἐν Σικυῶνι ἐστὶν
 ἀνδριάς ἐν τῷ ἀρχαίῳ ^a νεῷ τοῦ Ἀπόλλωνος καὶ ἐν Φενεῷ οἱ
 ὀρείχαλκοι καλούμενοι. Ἐπιγέγραπται δ' αὐτοῖς “^b ^t Ἡρα-
 3 “ κλῆς Ἀμφιτρύωνος ἡλιν ^c ἐλὼν ἀνέθηκεν.” Αἰρεῖ δὲ τὴν
^t ἡλιν ἡγουμένης κατὰ χρησμὸν γυναικός, ἧς τὸν πατέρα
 Αὐγείαν ^d ἀπέκτεινεν. Οἱ δὲ τὸν χαλκὸν ὀρύττοντες ὀξυ-
 δερκέστατοι γίνονται, καὶ οἱ βλεφαρίδας μὴ ἔχοντες φύουσι·
 παρὸ καὶ οἱ ἰατροὶ τῷ ἄνθει τοῦ χαλκοῦ καὶ τῇ τέφρᾳ τῇ
 59 Φρυγίᾳ χρῶνται πρὸς τοὺς ὀφθαλμούς. Ἔστι ^e δὲ αὐτόθι
 σπήλαιον ὃ καλεῖται γλαφυρόν· ἐν δὲ τούτῳ ^f κίονες πεπή-

ⁱ παλίκμοις Ba.Ra, παλίσκοις Ta. ^k ἀναράπτει Sa. ^l πέδον Sa.
^m ὄμνυσί Ba.Ra, γράμμασί Ta. ⁿ πινακίδιον Na. ^o βαρὺ γενόμενον
 om. pr. Sa. ^p καὶ πίμπρασθαι τὸν ἄνθρωπον rc. Sa. ^q ἐγγύαν Na.Ta.
^r δημόνησος et mox δημονήσου Ba.Ra. ^s κυανοῦ Na.Ra.Ta, κυδνοῦ
 Ba. ^t ταύτη Ba.Ra.Ta. ^v τιμὴν] τις Ba.Ra.Ta. ^w κολυμβητὸς Sa.
^x δυεῖν Ta. ^y θαλάττης Na. ^z ὁ om. Na. ^a ναῶ Ba.Ra.Ta. ^b ἡρα-
 κλῆς ὁ ἀμφ. Ra.Ta. ^c ἐλεῖν Ba, ἐλὼν Ra. ^d ἀπέκτειναν Ba.Ra. ^e δέ]
 γὰρ Ba.Na.Ra.Ta. ^f κίονες interpretes: codices χιόνες.

γασιν ἀπό τινων σταλαγμῶν. Ἐποδηλοῖ δὲ τοῦτο ἐν τῇ
 8 συναγωγῇ τῇ πρὸς τὸ ἑδάφος· ἔστι γὰρ ταύτῃ ^h στενώ-
 τατον.

Ἐκ τοῦ ζεύγους δὲ τῶν ἀετῶν θάτερον τῶν ⁱ ἐγγόνων 60
 ἀλαιοῦ γίνεται παραλλάξ, ἕως ἂν σύζυγα γένηται. Ἐκ
 δὲ ἀλαιοῦ φήνη γίνεται, ἐκ δὲ ^k τούτων ^l περκνοὶ ^m καὶ γυ-
 πες· οὗτοι δ' οὐκέτι διορίζουσι περὶ τοὺς γυπας, ἀλλὰ γεν-
 νῶσι τοὺς μεγάλους ⁿ γυπας· ^o οὗτοι δ' εἰσὶν ἄγονοι. Ση-
 μείον δὲ τοῦτο, διότι ^p νεοττιὰν οὐδεὶς ἐώρακε γυπὸς ^q με-
 γάλου.

Θαυμαστὸν δὲ τί ^r φασιν ἐν Ἰνδοῖς περὶ τὸν ἐκεῖ ^s μόλυ- 61
 βδον ^t συμβαίνειν· ὅταν γὰρ τακεῖς εἰς ὕδωρ ^v καταχυθῇ ψυ-
 χρόν, ἐκπηδᾷ ἐκ τοῦ ὕδατος.

Φασὶ τὸν Μοσσύνοικον ^w χαλκὸν λαμπρότατον καὶ λευ- 62
 κότατον εἶναι, οὐ παραμιγνυμένου αὐτῷ κασσιτέρου, ἀλλὰ
 γῆς τινὸς ^x αὐτοῦ γινομένης καὶ συνεψομένης αὐτῷ. Λέγουσι
 δὲ τὸν εὐρόντα τὴν κράσιν μηδένα διδάξαι· διὸ τὰ προγεγο-
 νότα ἐν τοῖς τόποις χαλκώματα διάφορα, τὰ δ' ἐπιγιγνόμενα
 οὐκέτι.

Ἐν τῷ Πόντῳ λέγουσι τοῦ χειμῶνος τῶν ὀρνέων τινὰ 63
 εὐρίσκεσθαι ^y φωλεύοντα, ^z οὔτε ^a ἀφοδεύοντα, οὔτε δὲ ^b ὅταν
 τὰ πτερὰ αὐτῶν τίλλωσιν, αἰσθάνεσθαι, οὔτε ὅταν ἐπὶ τὸν
 ὀβελίσκον ἀναπαρῇ, ^c ἀλλ' ὅταν ὑπὸ τοῦ πυρὸς διακαυθῇ.
 Πολλοὺς δὲ καὶ ^d τῶν ἰχθύων λέγουσι περικοπέντας καὶ πε-
 ριτμηθέντας μὴ αἰσθάνεσθαι, ἀλλ' ὅταν ὑπὸ τοῦ πυρὸς ^e δια-
 θερμανθῶσιν.

Ἡ ^f μέλιττα δοκεῖ τὰς τροπὰς σημαίνειν τῷ ἐπὶ τὰ ἔργα 64

8 ἀναγωγῇ Ba.Ra.Ta. ^h στενότατον Ba.Ra, στεγνότατον Na.Ta.
ⁱ ἀγόνων Ba.Ra.Ta. ^k τούτων οἱ π. Ba.Ra.Sa.Ta. ^l περηνοὶ Sa.
^m καὶ om. Na.Sa. ⁿ γύπους Ba. ^o οὗτοι δ' οἷπερ Sa. ^p νεοττιάν
 Ba.Ra. ^q μεγάλην Na. ^r φασι] τὰ Ba. ^s μόλυβδον Ba.Ra. ^t συμ-
 βαίνει Sa.Ta. ^v καταχεθῇ Sa, κατασχεθῇ Ba.Ra. ^w χαλκὸν] λάκκον
 Ba.Ra. ^x αὐτῷ Sa. ^y φωλεύοντα om. Ba.Ra. ^z οὔτε δὲ Ba.Ra.Sa.
^a ἀφοδεύοντα οὔτε δὲ om. Sa. ^b ὅτε Na.Sa, ὄντα Ba.Ra. ^c ἀλλ']
 καὶ Na. ^d τῶν om. Na. ^e θερμανθῶσιν Ba.Ra.Sa.Ta. ^f μέλιτα Na.

βαδίζειν, ᾧ καὶ οἱ ὅ μελιττοπόλοι σημείω χρῶνται· ἡρεμία γὰρ αὐτῶν γίνεται. Δοκοῦσι δὲ καὶ οἱ τέττιγες ἄδειν μετὰ τροπᾶς.

- 65 Φασὶ δὲ καὶ τὸν ἐχίνον ἄσιτον διαμένειν ^h ἄχρι ἐνιαυτοῦ.
- 66 Τὸν δὲ γαλεώτην, ὅταν ἐκδύσῃται τὸ δέρμα, καθάπερ οἱ ὄφεις, ἐπιστραφέντα καταπίνειν· ⁱ τηρεῖσθαι γὰρ ὑπὸ τῶν ἱατρῶν διὰ τὸ χρήσιμον εἶναι τοῖς ἐπιληπτικοῖς.
- 67 Λέγουσι δὲ καὶ τὸ τῆς ^k ἄρκτου στέαρ, ὅταν διαπεπηγὸς ἦ διὰ τὸν χειμῶνα, καθ' ὃν ἂν χρόνον ^l ἐκείνη φωλεύῃ, αὐξάνεσθαι καὶ ὑπεραίρειν τὰ ἀγγεῖα ἐν οἷς ἂν ἦ.
- 68 Ἐν Κυρήνῃ φασὶ τοὺς ὄντας βατράχους ἀφώνους τὸ παράπαν εἶναι. Καὶ ἐν Μακεδονίᾳ ἐν τῇ τῶν Ἡμαθιωτῶν χώρα ^m τοὺς σὺς εἶναι ⁿ μώνυχας.
- 69 Ἐν Καππαδοκίᾳ φασὶν ἡμιόνους εἶναι γονίμους καὶ ἐν Κρήτῃ αἰγείρους καρποφόρους.
- 70 Ὁ φασὶ δὲ καὶ ἐν Σερίφῳ τοὺς βατράχους οὐκ ἄδειν· εἰ δὲ εἰς ἄλλον τόπον μετενεχθῶσιν, ἄδουσιν.
- 71 Ἐν Ἰνδοῖς ἐν τῷ Κέρατι καλουμένῳ ἰχθυδία φασὶ γίνεσθαι ^a ἐν τῷ ξηρῷ πλανᾶται καὶ πάλιν ^p ἀποτρέχει εἰς τὸν
- 72 ποταμόν. Φασὶ δὲ καὶ περὶ Βαβυλῶνά τινες ^q ἰχθύας τινὰς μένειν ἐν ταῖς τρώγλαις ταῖς ἐχούσαις ὑγρότητα ξηραίνεσθαι ^r τοῦ ποταμοῦ· τούτους ἐξιόντας ἐπὶ τὰς ἄλως νέμεσθαι, καὶ βαδίζειν ἐπὶ τῶν πτερύγων, καὶ ἀνακινεῖν τὴν οὐράν· καὶ ὅταν διώκωνται, φεύγειν καὶ εἰσδύντας ^s ἀντιπροσώπως ἵστασθαι· πολλάκις γὰρ προσιέναι τινὰς καὶ ἐρεθίζειν. Ἐχουσι δὲ τὴν κεφαλὴν ὁμοίαν βατράχῳ θαλαττίῳ, τὸ δὲ ἄλλο σῶμα κωβιῶ, βραγχία δὲ ὥσπερ καὶ οἱ ἄλλοι ἰχθύες.
- 73 Ἐν Ἡρακλείᾳ δὲ τῇ ἐν τῷ Πόντῳ καὶ ἐν ^t Ῥηγίῳ γί-

ὅ μελιττοπόλοι Ba, μελιττοπῶλαι Na. ^h ἄχρις Na.Ta. ⁱ τηρεῖται Ta, τηρεῖ Ba. ^k ἄρκτου Na. ^l ἐκεῖνα φωλεύῃ αὐξάνεσθαι Na. ^m τοὺς ὄνους σὺς Na. ⁿ μόνυχας Ba. ^o φασὶ—ποταμόν om. Ba.Ra.Ta. ^p ὑποτρέχει Sa. ^q ἰχθυδία τινα Ba.Ra.Na.Ta. ^r τοῦ] δὲ τοῦ Sa. ^s ἀντιπροσώπῳ Ba.Ra, ἀντιπροσώπου Na. ^t Ῥηγίῳ Na.

νεσθαί φασιν ὀρυκτοὺς ^v ἰχθύς, τούτους δὲ μάλιστα κατὰ τὰ ποτάμια καὶ τὰ ἔνυδρα χωρία. Συμβαίνειν δέ ^w ποτε ἀναξηραιομένων τῶν χωρίων κατὰ τινὰς χρόνους συστέλλεσθαι κατὰ γῆς, εἴτα μᾶλλον ἀναξηραιομένης διώκοντας τὴν ὑγρότητα διέσθαι εἰς τὴν ὕλην, εἴτα ξηραιομένης διαμένειν ἐν τῇ ἱκμάδι, ὥσπερ τὰ ἐν ταῖς φωλεαῖς διαρκοῦντα. Ὅταν δὲ ἀνασκάπτωνται πρὶν ἢ τὰ ὕδατα ἐπιγενέσθαι, τότε κινεῖσθαι. Φασὶ δὲ καὶ περὶ Παφλαγονίαν τοὺς ὀρυκτοὺς γίνε- 74 σθαι ἰχθύς κατὰ βάθους, τούτους δὲ τῇ ἀρετῇ ἀγαθοὺς, οὔτε ὑδάτων φανερῶν πλησίον ὄντων οὔτε ποταμῶν ἐπιρρεόντων, ἀλλ' αὐτῆς ζωογονούσης τῆς γῆς.

Τὰς ἐν Ἡπείρῳ ἐλάφους κατορύττειν φασὶ τὸ δεξιὸν 75 κέρας, ὅταν ^x ἀποβάλλωσι, καὶ εἶναι πρὸς πολλὰ χρήσιμον. ^y Καὶ τὴν ^z λύγκα δὲ φασὶ τὸ οὖρον ^a κατακαλύπτειν διὰ τὸ 76 πρὸς ἄλλα τε ^b χρήσιμον εἶναι καὶ τὰς σφραγίδας. Φασὶ 77 δὲ καὶ τὴν ^c φώκην ἐξεμεῖν τὴν ^d πυτίαν, ὅταν ἀλίσκηται· εἶναι δὲ φαρμακῶδες καὶ τοῖς ^e ἐπιλήπτοις χρήσιμον.

Λέγεται δὲ περὶ τὴν Ἰταλίαν ἐν τῷ ^f Κιρκαίῳ ὄρει φάρ- 78 μακόν τι φύεσθαι θανάσιμον, ὃ τοιαύτην ἔχει τὴν δύναμιν ὥστε, ἂν ^g προσρανθῇ τινί, παραχρῆμα πίπτειν ποιεῖ, καὶ τὰς τρίχας τὰς ἐν τῷ σώματι ^h ἀπομαδᾶν, καὶ τὸ σύνολον τοῦ σώματος ⁱ διαρρεῖν τὰ μέλη, ὥστε τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ σώματος εἶναι τῶν ἀπολλυμένων ^k ἐλεεινήν. Τοῦτο δὲ φασὶ μέλλοντας διδόναι Κλεωνύμῳ τῷ Σπαρτιάτῃ ^l Αὐλὸν τὸν ^m Πευκέστιον καὶ Γαῖον φωραθῆναι, καὶ ⁿ ἐξετασθέντας ὑπὸ Ταραντίνων θανατωθῆναι.

Ἐν τῇ ^o Διομηδεῖᾳ νήσῳ, ἣ κεῖται ἐν τῷ Ἀδρίᾳ, φασὶν 79

^v ἰχθύας, τούτους μάλιστα Ba.Ra.Ta. ^w ποτε κατὰ τοῦτον τὸν τρόπον ἀναξ. Sa. ^x ἀποβάλλωσι Ba. ^y καὶ τὴν—σφραγίδας post ἐπιλήπτοις χρήσιμον Ba.Na.Ra.Ta. ^z λύγκα Ba.Ra.Ta, λύγγα Na, λαρύγγα Sa. ^a καλύπτειν Na. ^b χρύσιμον Sa. ^c φώκην Ra. ^d πυτίαν Ba.Ra.Ta. ^e ἐπιληπτικοῖς Na. ^f κυρκαίῳ Ba.Ra. ^g περανθῇ τινι παραντίκα πίπτειν ποιεῖν Ba.Ra. ^h ἀπομαδεῖν Sa. ⁱ διαργεῖν Sa. ^k ἐλεεινόν Ba.Ra. ^l ἄρουν rc. Sa, παῦλον Ba.Ra.Ta. ^m πευκέντιον Sa. ⁿ ἐξετασθ.] ἀναστάντας Na. ^o διομηδία Na.

ἱερόν τι εἶναι τοῦ Διομήδους θαυμαστόν ῥ τε καὶ ἄγιον, περὶ δὲ τὸ ἱερόν κύκλῳ περικαθῆσθαι ὄρνιθας ^q μεγάλους τοῖς ² μεγέθεσι, καὶ ^r ῥύγχη ἔχοντας μεγάλα καὶ σκληρά. Τούτους λέγουσιν, εἰ μὲν ^v Ἕλληνες ἀποβαίνωσιν εἰς τὸν ^s τόπον, ἡσυχίαν ἔχειν, εἰ δὲ τῶν βαρβάρων τινὲς τῶν περιόικων, ἀνίπτασθαι καὶ ^t αἰωρουμένους καταράσσειν αὐτοὺς εἰς τὰς κεφαλὰς ³ αὐτῶν, καὶ τοῖς ῥύγχεσι τιτρώσκοντας ἀποκτείνειν. Μυθεύεται δὲ τούτους γενέσθαι ἐκ τῶν ἐταίρων ^v τῶν τοῦ Διομήδους, ναυαγησάντων μὲν αὐτῶν περὶ τὴν νῆσον, τοῦ ^w δὲ Διομήδους δολοφονηθέντος ὑπὸ τοῦ ^x Αἰνέου τοῦ τότε βασιλέως τῶν τόπων ἐκείνων γενομένου.

80 Παρὰ τοῖς Ὀμβρικοῖς φασὶ τὰ βοσκήματα τίκτειν ^y τρις τοῦ ἐνιαυτοῦ, καὶ τοὺς καρποὺς αὐτοῖς τὴν γῆν πολλαπλασίους ἀνίσθαι τῶν καταβαλλομένων· εἶναι δὲ καὶ τὰς γυναῖκας πολυγόνους καὶ ^z σπανίως ἐν τίκτειν, τὰς δὲ πλείστας δύο καὶ τρία.

81 Ἐν ταῖς Ἠλεκτρίσι νήσοις, αἱ κεῖνται ἐν τῷ μυχῷ τοῦ ^a Ἀδρίου, φασὶν εἶναι δύο ἀνδριάντας ἀνακειμένους, τὸν μὲν κασσιτέρινον τὸν δὲ χαλκοῦν, εἰργασμένους τὸν ἀρχαῖον τρόπον. Λέγεται δὲ τούτους Δαιδάλου εἶναι ἔργα, ὑπόμνημα τῶν πάλαι, ^b ὅτε ^c Μίνω ^d φεύγων ἐκ Σικελίας καὶ ² Κρήτης εἰς τούτους τοὺς τόπους παρέβαλε. Ταύτας δὲ τὰς νήσους φασὶ ^e προκεχωκέναι τὸν Ἠριδανὸν ποταμόν. ^f Ἔστι δὲ καὶ λίμνη, ὡς ἔοικε, πλησίον τοῦ ^g ποταμοῦ, ὕδωρ ἔχουσα θερμόν· ὅσμη δ' ἀπ' αὐτῆς βαρεῖα καὶ ^h χαλεπὴ ἀποπνεῖ, καὶ οὔτε ζῶον οὐδὲν πίνει ⁱ ἐξ αὐτῆς οὔτε ὄρνεον ὑπερίπταται, ἀλλὰ πίπτει καὶ ἀποθνήσκει. ^k Ἐχει δὲ τὸν μὲν κύκλον ³ σταδίων ^l διακοσίων, τὸ δὲ εὖρος ^m ὡς δέκα. ⁿ Μυθεύουσι ^o δὲ

ῥ τε] τι Ba.Na.Ra. ^q μεγάλας Na. ^r ῥύγχη ἔχοντας μεγάλην καὶ σκληράν Na. ^s πόντον Ba.Ra. ^t αἰρουμένους Ba.Ra. ^v τῶν ante τοῦ om. Ba.Ra.Ta. ^w δὲ om. Sa. ^x αἰνείου Sa. ^y τρις ante τίκτειν Ba.Ra, om. Na. ^z σπανίους pr. Sa. ^a ἀδρία Na.Sa, ἀνδρίου Ba. ^b ὅτι Sa. ^c μίνως Ba.Ra. ^d φυγῶν ἐκ τῆς σ. Sa. ^e προσκεχωκέναι Sa. ^f ἔτι δὲ καὶ Sa, ἔτι δὲ Ba.Ra.Ta. ^g ποταμοῦ καὶ ὕδωρ Na. ^h χαλεπὸν Na. ⁱ ἀπ' pr. Na. ^k ἔχει] ἔστι rc. Sa. ^l τριακοσίων Sa. ^m ὥς Ba.Ra, ὡσεὶ Sa. ⁿ μυθεύουσι Ra. ^o δὲ καὶ οἱ Sa.

οἱ ἐγχώριοι Φαέθοντα κεραυνωθέντα πεσεῖν εἰς ταύτην τὴν λίμνην. Εἶναι δ' ἐν Ραυτῇ αἰγείρους πολλὰς, ἐξ ὧν ἐκπίπτειν τὸ καλούμενον ἤλεκτρον. ^qΤοῦτο δὲ λέγουσιν ὅμοιον εἶναι κόμμι, ^rἀποσκληρύνεσθαι δὲ ὥσανεὶ λίθον, καὶ συλλεγόμενον ὑπὸ τῶν ἐγχωρίων διαφέρεσθαι εἰς τοὺς Ἕλληνας. Εἰς ταύτας οὖν τὰς νήσους Δαίδαλόν ^sφασιν ἔλθειν, καὶ ⁴κατασχόντα αὐτὰς ^tἀναθεῖναι ἐν μιᾷ αὐτῶν τὴν αὐτοῦ εἰκόνα, καὶ τὴν τοῦ υἱοῦ ^vἸκάρου ^wἐν τῇ ἐτέρᾳ. Ὑστερον δ' ἐπιπλευσάντων ^xἐπ' αὐτοὺς ^yΠελασγῶν τῶν ἐκπεσόντων ἐξ Ἀργους φυγεῖν τὸν Δαίδαλον, καὶ ἀφικέσθαι εἰς Ἰκαρον τὴν νῆσον.

^zἘν τῇ Σικελίᾳ περὶ τὴν καλουμένην ^aἘνναν σπήλαιόν **82** τι λέγεται εἶναι, περὶ ^bὃ κύκλῳ πεφυκέναι φασὶ τῶν τε ἄλλων ἀνθέων πλῆθος ἀνὰ πᾶσαν ὥραν, πολὺ δὲ μάλιστα τῶν ἱῶν ἀπέραντόν τινα τόπον συμπεπληρῶσθαι, ^ατὴν σύνεγγυς χώραν εὐωδίας πληροῖ, ὥστε τοὺς κυνηγοῦντας, τῶν ^cκυνῶν κρατουμένων ὑπὸ τῆς ὁσμῆς, ἐξαδυνατεῖν τοὺς λαγῶς ἱχνεύειν. Διὰ δὲ τούτου τοῦ χάσματος ἀσυμφανῆς ἐστίν ²ὑπόνομος, καθ' ὃν φασὶ τὴν ἀρπαγὴν ποιήσασθαι τὸν Πλούτωνα τῆς Κόρης. Εὐρίσκεσθαι ^dδέ φασιν ἐν τούτῳ τῷ τόπῳ πυροὺς οὔτε τοῖς ἐγχωρίοις ὁμοίους οἷς χρῶνται οὔτε ἄλλοις ^eἐπεισάκτοις, ἀλλ' ἰδιότητά τινα μεγάλην ἔχοντας. Καὶ ^fτούτῳ σημειοῦνται ^gτὸ πρῶτως παρ' αὐτοῖς φανῆναι πύρινον καρπὸν. Ὅθεν καὶ ^hτῆς ⁱΔήμητρος ἀντιπιοῦνται, φάμενοι παρ' αὐτοῖς τὴν θεὸν γεγονέναι.

¹Ἐν Κρήτῃ λύκους καὶ ἄρκτους ^kτούς ^{τ'}ἔχεις, ὁμοίως δὲ **83** καὶ τὰ παραπλήσια τούτοις θηρία οὗ φασὶ γίνεσθαι διὰ ^lτὸ τὸν Δία γενέσθαι ἐν αὐτῇ.

Ρ αὐτῷ S^a. q τοῦτο] οἱ B^a.Na.R^a. r ἀποσκλη. δὲ] διὰ τὸ ἀποσκλη. B^a.Na.R^a. s φησιν B^a. t ἀναθεῖναι B^a.R^a. v κάρου B^a. w ἐν τῇ ἐτέρᾳ om. B^a.Na.R^a.S^a. x ἐπ' αὐτοὺς om. B^a.Na.R^a. y πελασγῶν τῶν ἐκπεσόντων om. Na. z ἐν τῇ καλουμένῃ Na.R^a, τῇ καλουμένῃ B^a. a ἔνναν rc. S^a, αἵτην B^a.Na.R^a. b ὃ] δὲ S^a. c κυνῶν B^a.R^a. d δέ om. Na. e ἐπεισάκτοις B^a. f τοῦτο B^a. g τῷ B^a.R^a. et rc. Na. h τῆς om. Na. i δήμητρος] δη B^a.R^a. k τοὺς τ'] οὔτ' Na. l τὸ om. B^a.

- 84 Ἐν τῇ θαλάσῃ τῇ ἔξω Ἡρακλείων στηλῶν φασὶν ὑπὸ Καρχηδονίων νῆσον εὐρεθῆναι ^m ἐρήμην, ἔχουσιν ὕλην τε ⁿ παντοδαπὴν καὶ ποταμούς, πλωτούς, καὶ τοῖς λοιποῖς καρποῖς ^o θαυμαστήν, ἀπέχουσιν δὲ πλειόνων ἡμερῶν ^p πλοῦν· ἐν ᾗ ἐπιμισγομένων τῶν Καρχηδονίων ^q πολλάκις διὰ τὴν εὐδαιμονίαν, ἐνίων γε μὴν καὶ οἰκούντων, τοὺς προεστῶτας τῶν Καρχηδονίων ἀπείπασθαι θανάτῳ ζημιοῦν τοὺς εἰς αὐτὴν ^r πλενσομένους, καὶ τοὺς ἐνοικούντας πάντας ^s ἀφανίσαι, ἵνα μὴ ^t διαγγέλλωσι, μηδὲ πλῆθος συστραφέν ἐπ' αὐτῶν ἐπὶ τὴν νῆσον ^v κυρίας τύχῃ καὶ τὴν τῶν Καρχηδονίων εὐδαιμονίαν ἀφέληται.
- 85 Ἐκ τῆς Ἰταλίας φασὶν ἕως τῆς Κελτικῆς καὶ ^w Κελτολιγύων καὶ Ἰβήρων εἶναι τινα ὁδὸν Ἡράκλειαν καλουμένην, δι' ἧς εἴαν τε Ἑλλήνων εἴαν τε ἐγχώριός τις πορεύηται, τηρεῖσθαι ὑπὸ τῶν ^x παροικούντων, ὅπως μὴδὲν ἀδικηθῇ· τὴν γὰρ ζημίαν ἐκτίνειν καθ' οὗς αὖ γένηται τὸ ἀδίκημα.
- 86 Φασὶ δὲ παρὰ τοῖς Κελτοῖς φάρμακον ὑπάρχειν τὸ καλούμενον ὑπ' αὐτῶν ^y τοξικόν· ὃ λέγουσιν οὕτω ταχείαν ποιεῖν τὴν φθορὰν ὥστε τῶν Κελτῶν τοὺς κυνηγοῦντας, ὅταν ἔλαφον ἢ ἄλλο τι ζῶον ^z τοξεύσωσιν, ἐπιτρέχοντας ἐκ σπουδῆς ἐκτέμνειν τῆς σαρκὸς τὸ τετρωμένον ^a πρὸ τοῦ τὸ φάρμακον διαδῦναι, ἅμα μὲν τῆς προσφορᾶς ἕνεκα, ἅμα δὲ ² ὅπως μὴ σαπῇ τὸ ζῶον. Εὐρῆσθαι δὲ τούτῳ λέγουσιν ἀντιφάρμακον τὸν τῆς δρυὸς ^b φλοιόν· οἱ δ' ἕτερόν τι φύλλον, ὃ καλοῦσι κοράκιον διὰ τὸ κατανοηθῆναι ὑπ' αὐτῶν κόρακα, γευσάμενον ^c τοῦ φαρμάκου καὶ κακῶς διατιθέμενον, ^d ἐπὶ τὸ φύλλον ^e ὀρμήσαντα ^f τοῦτο καὶ καταπιόντα παύσασθαι τῆς ἀλγηδόνης.

^m ἔρημον Sa. ⁿ παντοδαπὴ Ba.Ra. ^o θαυμαστόν Ba.Ra. ^p πλοῦν om. Ba.Na.Ra. ^q πλεονάκις Ba.Na.Ra. ^r πλεῖν προθυμουμένους rc. Sa. ^s ἀφείναι Ba.Ra. ^t διατελῶσι Ba.Ra. ^v κυρείας Sa. ^w κελτολιγύων Ba.Ra.Ta. ^x παρακολουθούντων Ba.Ra. ^y ξενικόν Ba.Ra. ^z τοξεύωσιν Sa. ^a πρὸς τὸ τὸ φάρμακον μὴ διαδοῦναι Ba.Na.Ra. ^b ὀφλοιόν Sa. ^c τοῦ—διατιθέμενον om. Na. ^d ἐπὶ τὸ φύλλον om. Sa. ^e ὀρούσαντα Na.Sa. ^f καὶ καταπιόντα τοῦτο Sa.

¹Εν τῇ ¹Ιβηρίᾳ λέγουσι τῶν δρυμῶν ἐμπρησθέντων ὑπὸ 87
τινῶν ποιμένων, καὶ τῆς γῆς διαθερμανθείσης ὑπὸ τῆς ὕλης,
φανερῶς ἀργύρῳ ρεῦσαι τὴν χώραν, καὶ μετὰ χρόνον σεισμῶν
ἐπιγενομένων καὶ τῶν τόπων ῥαγέντων ^επάμπληθες ^h συνα-
χθῆναι ⁱἀργύριον, ^δ δὲ καὶ τοῖς Μασσαλιώταις πρόσοδον
ἐποίησεν οὐ τὴν τυχοῦσαν.

¹Εν ταῖς Γυμνησίαις ταῖς κειμέναις νήσοις κατὰ τὴν ^k¹Ιβη- 88
ρίαν, ἃς μετὰ τὰς λεγομένας ἐπτὰ μεγίστας λέγουσιν εἶναι,
φασὶν ἔλαιον μὴ γίνεσθαι ἐξ ἐλαιῶν, ἐκ δὲ τῆς τερμίνθου
¹κομιδῇ πολὺ καὶ εἰς πάντα ἀρμόττον. Λέγουσι δὲ οὕτω
τοὺς οἰκοῦντας αὐτὰς ¹Ιβηρας ^mκαταγύνους εἶναι ὥστε ἀντὶ
ἐνὸς σώματος ⁿθηλυκοῦ διδόναι τοῖς ἐμπόροις τέτταρα καὶ
πέντε σώματα ἄρρενα. Στρατευόμενοι δὲ παρὰ Καρχη-
δονίοις τοὺς μισθοὺς ὅταν λάβωσιν, ἄλλο μὲν, ^o ὡς ἔοικεν,
οὐδὲν ἀγοράζουσι, γυναῖκας δέ. Οὐ γὰρ χρυσίον οὐδὲ ἀρ-
γύριον ἔξεστι παρ' αὐτοῖς οὐδένα ἔχειν. Ἐπιλέγεται ^p δέ
τι τοιοῦτον ἐπὶ ^qτῷ κωλύειν χρήματα ^rεἰσάγειν αὐτούς, ὅτι
τὴν στρατείαν ^sἩρακλῆς ἐποιήσατο ἐπὶ τὴν ¹Ιβηρίαν διὰ
τοὺς ^tτῶν ἐνοικούντων πλούτους.

¹Εν τῇ τῶν Μασσαλιωτῶν χώρα περὶ τὴν ^vΛιγυστικήν 89
φασιν εἶναί τινα λίμνην, ταύτην δὲ ἀναζεῖν καὶ ὑπερχεῖσθαι,
καὶ τοσούτους ἰχθύς ἐκβάλλειν τὸ πλῆθος ὥστε μὴ πιστεύειν.
¹Επειδὰν δὲ οἱ ἐτησίαι πνεύσωσιν, ἐπιχώννυσθαι τὸ ἔδαφος
ἐπ' ^wαὐτήν, καὶ τοιοῦτον κοινορτὸν γίνεσθαι αὐτόθι, καὶ
ἀποστερεοῦσθαι τὴν ἐπιφάνειαν αὐτῆς ὥσανεὶ ἔδαφος. Τοῖς
δὲ τριόδουσι διακόπτοντας τοὺς ἐγχωρίους ἐτοίμως ὅσους ἂν
βούλωνται ἰχθύας ἐξαίρειν ἐξ αὐτῆς. Λέγεται δέ τινες τῶν
^xΛιγύων οὕτω σφενδονᾶν ^yεὖ ὥστε, ὅταν πλείους ἴδωσιν 90

^ε παμπληθῇ rc. Na. ^h συναχθῆναι om. Na. ⁱ ἀργυρον Na. ^k ἰβη-
ρίαν μετὰ τὰς λεγομένας ἐπτὰ αἱ μέγισται δοκοῦσιν εἶναι Ba.Na.Ra. ¹ κο-
μιδῇ om. Na. ^m κατὰ γυναῖκας Ba.Ra. et rc. Sa. ⁿ θηλυκοῦ Sa.
^o ὡς ἔοικεν post οὐδὲν Na, om. Ba.Ra. ^p δέ] οὖν Ba.Na.Ra. ^q τὸ
Ba.Ra. ^r εἰσάγειν] ἔχειν rc. Sa. ^s ὁ Ἡρακλῆς Na. ^t τῶν ἐνοικούντων]
τούτων rc. Sa. ^v λιγυστικήν Ba.Ra. ^w αὐτῆς Ba.Na.Ra. ^x λιγυ-
στίων Ba.Na.Ra. ^y εὖ om. Ba.Na.Ra.

- ὄρνιθας, διερεθίζεσθαι πρὸς ἀλλήλους ποῖον ἕκαστος παρα-
 91 σκευάζεται ^z βαλεῖν, ὡς ἐτοίμως ἀπάντων τευζομένων. ^a Ἴδιον
 δέ φασι καὶ τοῦτο παρ' αὐτοῖς εἶναι· αἱ γυναῖκες ἅμα ἐργα-
 ζόμεναι τίκτουσιν, καὶ τὸ παιδίον ὕδατι ^b περικλύσασαι πα-
 ραχρήμα σκάπτουσι καὶ σκάλλουσι καὶ τᾶλλα οἰκονομοῦσιν
 92 ^ā ^c καὶ μὴ τικτούσαις αὐταῖς ἦν πρακτέον. ^d Θαῦμα δὲ καὶ
 τοῦτο παρὰ τοῖς Λίγυσι· φασὶ γὰρ παρ' αὐτοῖς ποταμὸν
 εἶναι οὗ τὸ ρεῦμα αἴρεται μετέωρον καὶ ρεῖ, ὥστε τοὺς πέραν
 μὴ ὁρᾶσθαι.
- 93 Ἐν δὲ τῇ Τυρρηνίᾳ λέγεται τις νῆσος ^e Αἰθάλεια ὀνομα-
 ζομένη, ἐν ᾗ ἐκ τοῦ αὐτοῦ μετάλλου πρότερον μὲν χαλκὸς
 ὠρύσσετο, ἐξ οὗ φασὶ πάντα κεχαλκευμένα παρ' ^f αὐτοῖς
 εἶναι, ^g ἔπειτα μηκέτι εὐρίσκεσθαι, χρόνου δὲ ^h διεληθόντος
 πολλοῦ φανῆναι ἐκ τοῦ αὐτοῦ μετάλλου σίδηρον, ^ϕ νῦν ⁱ ἔτι
 χρῶνται Τυρρηνοὶ ^k οἱ τὸ καλούμενον ^l Ποπλῶνιον οἰκοῦντες.
- 94 Ἔστι δέ τις ἐν ^m τῇ Τυρρηνίᾳ πόλις Οἰναρέα καλουμένη, ἣν
 ὑπερβολῇ φασὶν ὀχυρὰν εἶναι· ἐν γὰρ μέσῃ αὐτῇ λόφος
 ἐστὶν ⁿ ὑψηλός, τριάκοντα σταδίους ἀνέχων ἄνω, καὶ ^o κάτω
 ὕλην ^p παντοδαπὴν καὶ ^q ὕδατα. Φοβουμένους οὖν τοὺς ἐνοι-
 κούντας λέγουσι μὴ τις τύραννος γένηται, προϊστασθαι
 αὐτῶν τοὺς ἐκ τῶν οἰκετῶν ἡλευθερωμένους· καὶ οὗτοι ἄρ-
 χουσιν αὐτῶν, κατ' ἐνιαυτὸν ^δ ^r ἄλλους ^s ἀντικαθιστάναι
 τοιούτους.
- 95 Ἐν τῇ Κύμῃ τῇ περὶ τὴν Ἰταλίαν δείκνυται τις, ὡς
 ἔοικε, θάλαμος κατάγειος Σιβύλλης τῆς χρησμολόγου, ἣν
 πολυχρονιωτάτην ^t γενομένην παρθένον διαμεῖναί φασιν, ^v οὖ-
 σαν μὲν Ἐρυθραίαν, ὑπὸ τινων δὲ τὴν Ἰταλίαν ^w κατοικούν-

^z λαβεῖν Ba.Ra. ^a αἶδιον Ba. ^b περικλείσασαι Ra. ^c καὶ post ā
 et αὐταῖς om. Ba.Na.Ra. ^d θαυμάσιον pr. Sa. ^e θάλεια Ba.Na.Ra.Sa.
^f αὐτοῦ Ba.Ra. ^g ἔπειτα] καὶ rc. Sa. ^h διεληλυθότος Na. ⁱ ἔτι om.
 Na. ^k οἱ ante τυρρηνοὶ Na, om. Ba. Ra.Sa. ^l ποπάνιον Sa, πιπάνιον
 Na, πωπάνιον Ba.Ra.Ta. ^m τῇ om. Ba.Na.Ra. ⁿ ὕψος tr. γ. ἔχων
 rc. Sa. ^o κάτω om. Ba.Na.Ra. ^p παντοδαπῇ Ba.Na.Ra. ^q ὕδωρ Na.
^r ἄλλοις Ba.Ra. ^s ἀντικαθίστανται Ba.Na.Ra. ^t γενομένην Ba. ^v οὖ-
 σαν ἐρυθραίου Sa. ^w οἰκούντων Na.

των Κυμαίαν, ὑπὸ δέ τινων ^x Μελάγκραιραν καλουμένην. Τοῦτον δὲ τὸν τόπον λέγεται κυριεύεσθαι ὑπὸ ^y Λευκανῶν.^z Εἶναι δὲ λέγουσιν ἐν ἐκείνοις τοῖς τόποις ^z περὶ τὴν Κύμην ποταμόν τινα ^a Κετὸν ὀνομαζόμενον, εἰς ὃν φασὶ ^b τὸν πλείω χρόνον τὸ ἐμβληθὲν πρῶτον ^c περιφύεσθαι καὶ τέλος ἀπολιθοῦσθαι.

^d Ἀλκιμένει τῷ Συβαρίτῃ φασὶ κατασκευασθῆναι ἱμάτιον 96 τοιοῦτον τῇ πολυτελείᾳ, ὥστε ^e προτίθεσθαι αὐτὸ ^f ἐπὶ Λακινίῳ τῇ πανηγύρει ^g τῆς ^h Ἡρας, εἰς ἣν συμπορεύονται πάντες Ἰταλιῶται, τῶν ^h τε δεικνυμένων μάλιστα πάντων ἐκείνο θαυμάζεσθαι· οὐ φασὶ κυριεύσαντα Διονύσιον τὸν πρεσβύτερον ἀποδόσθαι Καρχηδονίοις ἑκατὸν καὶ εἴκοσι ταλάντων. Ἦν ⁱ δ' αὐτὸ μὲν ἀλουργές, τῷ δὲ μεγέθει πεντεκαιδεκά-^z πηχυ, ἑκατέρωθεν δὲ διείληπτο ζῳδίοις ἐνυφασμένοις, ἄνωθεν μὲν Σούσοις, κάτωθεν δὲ Πέρσαις· ἀνὰ μέσον δὲ ἦν Ζεὺς, Ἡρα, Θέμις, Ἀθηνᾶ, Ἀπόλλων, Ἀφροδίτη. Παρὰ ^δ ἑκάτερον πέρασ ^k Ἀλκιμένης ἦν, ^l ἑκατέρωθεν δὲ Σύβαρις.

Περὶ τὴν ἄκραν τὴν Ἰαπυγίαν φασὶν ἔκ τινος τόπου, ἐν 97 ᾧ συνέβη γενέσθαι, ὡς μυθολογοῦσιν, Ἡρακλεῖ πρὸς γίγαντας μάχην, ρεῖν ^m ἰχῶρα πολὺν καὶ τοιοῦτον ὥστε διὰ τὸ βάρος τῆς ὀσμῆς ἄπλουν εἶναι τὴν κατὰ τὸν ⁿ τόπον θάλασσαν. Λέγουσι δὲ πολλαχοῦ τῆς Ἰταλίας Ἡρακλέους εἶναι πολλὰ μνημόσυνα ἐν ταῖς ὁδοῖς ἃς ἐκεῖνος ἐπορεύθη. Περὶ ^o δὲ Πανδοσίαν τῆς Ἰαπυγίας ἵχνη τοῦ θεοῦ δείκνυνται, ἐφ' ^a οὐδενὶ ἐπιβατέον. Ἔστι καὶ περὶ ἄκραν Ἰαπυγίαν λίθος 98 ^p Ἀμαξιαῖος, ὃν ὑπ' ἐκείνου ἀρθέντα μετατεθῆναί φασιν, ἀφ' ἐνὸς ^q δὲ δακτύλου κινεῖσθαι συμβέβηκεν.

^x μελάγχραιναν Na, μελάγχραιν Ba.Ra. ^y λευκαδίων Ba Na.Ra.
^z τινα ποταμόν περὶ τὴν κύμην Ba. ^a κάπαν pr. Sa, σκετὸν rc. Sa, καιέτ πως Na. ^b τὸν πλείω χρόνον om. Ba.Na.Ra. ^c φύεσθαι Sa. ^d ἀντιμένει Sa. ^e προστίθεσθαι αὐτῇ Ba.Ra. ^f ἐπὶ τῇ λακινίῳ τῇ Ba.Ra.
^g τῆς Ἡρας om. Na. ^h δὲ Na.Sa. ⁱ δὲ om. Ba.Ra. ^k ἀλκισθένης Sa, ἀντισθένης Ba.Na.Ra.Ta. ^l ἑκατέρωθεν] ἔνθεν (ἔνθα Ba.Ra.) ἑκατέρου Ba.Na.Ra.Sa. ^m ἰχώρα Na. ⁿ πόντον Sa. ^o δὲ om. Ba.Ra.
^p Ἀμαξιαῖος Ba. ^q δὲ om. Na.

- 99 Ἐν τῇ τῶν Ὀρχομενίων πόλει τῇ ἐν ^ρ Βοιωτοῖς φανῆναί φασιν ἁλώπεκα, ^ς ἣν κυνὸς διώκοντος εἰσδύναι ^τ εἰς τινὰ ὑπόνομον, καὶ τὸν κύνα ^ν συνεισδύναι αὐτῇ, καὶ ὑλακτοῦντα ἦχον μέγαν ποιεῖν ὥσανεὶ εὐρυχωρίας τινὸς ὑπαρχούσης ^ω αὐτῷ· τοὺς δὲ κυνηγέτας ^χ ἔννοϊαν λαβόντας δαιμονίαν, ἀναρρήξαντας τὴν εἰσδυσιν συνῶσαι καὶ αὐτούς· ἰδόντας δὲ διὰ τινων ὀπῶν εἰσερχόμενον ἔσω ^υ τὸ φῶς, εὐσυνόπτως τὰ ^ζ λοιπὰ θεάσασθαι, καὶ ἐλθόντας ἀπαγγεῖλαι τοῖς ἄρχουσιν.
- 100 Ἐν τῇ Σαρδοῖ τῇ νήσῳ κατασκευάσματα φασιν εἶναι εἰς τὸν Ἑλληνικὸν τρόπον διακείμενα ^α τὸν ἀρχαῖον, ἀλλὰ τε πολλὰ καὶ καλὰ καὶ θόλους περισσοῖς τοῖς ρυθμοῖς ^β κατεξοσμένους· τούτους δ' ὑπὸ ^ε Ἰολάου τοῦ Ἰφικλέους κατασκευασθῆναι, ^δ ὅτε τοὺς Θεσπιάδας τοὺς ἐξ Ἡρακλέους παραλαβὼν ἔπλευσεν εἰς ἐκείνους τοὺς τόπους ἐποικήσων, ὡς κατὰ συγγένειαν αὐτῷ τὴν Ἡρακλέους ^ε προσήκοντας διὰ τὸ ² πάσης τῆς πρὸς ἐσπέραν κύριον Ἡρακλέα γενέσθαι. Αὕτη δὲ ἡ νῆσος, ὡς ἔοικεν, ἐκαλεῖτο μὲν πρότερον ^φ Ἰχνοῦσσα διὰ τὸ ^ς ἐσχηματῖσθαι τῇ περιμέτρῳ ^η ὁμοιότατα ^ι ἀνθρωπίνῳ ^κ ἴχνει, εὐδαίμων δὲ καὶ πάμφορος ἔμπροσθεν λέγεται εἶναι· τὸν γὰρ Ἀρισταῖον, ὃν φασι γεωργικώτατον εἶναι ἐπὶ τῶν ἀρχαίων, τοῦτον ^λ αὐτῶν ^μ ἄρξαι μυθολογοῦσιν, ὑπὸ μεγάλων ³ ὀρνέων ἔμπροσθεν καὶ πολλῶν κατεχομένων. Νῦν μὲν οὖν οὐκέτι φέρει τοιοῦτον οὐδὲν διὰ τὸ ^ν κυριευθεῖσαν ὑπὸ Καρχηδονίων ἐκκοπῆναι πάντας τοὺς χρησίμους εἰς ^ο προσφορὰν καρπούς, καὶ θάνατον τὴν ζημίαν τοῖς ἐγχωρίοις τετάχθαι, εἴαν τις τῶν τοιούτων ^ρ τι ἀναφυτεύῃ.
- 101 Ἐν μιᾷ τῶν ἐπτὰ νήσων τῶν Αἰόλου καλουμένων, ἣ κα-

^ρ βεωτοῖς R^a, βιωτῶ B^a. ^ς ἣν om. S^a. ^τ εἰς] δ' εἰς S^a. ^ν εἰσδύναι N^a. ^ω αὐτῆς B^a, αὐτοῖς N^a.R^a. ^χ ἔννοϊαν τινὰ λαβόντας N^a. ^υ τὸ om. B^a.R^a. ^ζ λοιπὸν R^a. ^α τὸν ἄρχον rc. N^a, τὴν ἀρχὴν S^a, τῶν ἀρχαίων B^a.R^a. ^β κατεξοσμένους S^a. ^ε ἰόλα ἰφικλέους R^a, ἰόλα εἰφικλέους B^a. ^δ ὥστε B^a.R^a. ^ε προσήκουσαν B^a.R^a. ^φ ἰχνοῦσσα S^a, ἰχνοῦσα B^a.N^a.R^a. ^ς ἐσχηματῖσθαι R^a. ^η ὁμοιότητα B^a, ὁμοιότητι S^a. ^ι ἀνθρώπων B^a.R^a.S^a. ^κ ἴχνει om. B^a.R^a. ^λ αὐτὸν N^a. ^μ ἄρξασθαι B^a.R^a. ^ν κυριαυθεῖσαν N^a. ^ο προφορὰν R^a. ^ρ τι om. S^a.

λείται Λιπάρα, τάφον εἶναι ^q μυθολογοῦσι, περὶ οὗ καὶ ἄλλα ^r μὲν πολλὰ καὶ τερατώδη λέγουσι, τοῦτο δ' ὅτι οὐκ ἀσφαλές ἐστι προσελθεῖν πρὸς ἐκεῖνον τὸν τόπον τῆς νυκτός, συμφωνοῦσιν· ἐξακούεσθαι γὰρ τυμπάνων καὶ κυμβάλων ^s ἤχον γέλωτά τε μετὰ θορύβου καὶ κροτάλων ἐναργῶς. Λέγουσι ^t δέ τι τερατωδέστερον γεγονέναι περὶ τὸ σπή-² λαιον· πρὸ ἡμέρας γὰρ ^v ἐγκοιμηθῆναί τινα ἐν αὐτῷ οἴνω-
μένον, καὶ τοῦτον ὑπὸ τῶν οἰκετῶν ζητούμενον ἐφ' ἡμέρας τρεῖς διατελέσαι, τῇ δὲ τετάρτῃ εὐρεθέντα ὡς νεκρὸν ἀποκομισθῆναι ὑπὸ τῶν οἰκείων εἰς τὸν ἴδιον τάφον, καὶ τῶν νομιζομένων τυχόντα πάντων ἐξαίφνης ἀναστῆναι, καὶ διηγείσθαι τὰ καθ' ἑαυτὸν συμβεβηκότα. Τοῦτο μὲν οὖν ἡμῖν ³ φαίνεται μυθωδέστερον· ὅμως μέντοι ἔδει μὴ ^w παραλιπεῖν ἀμνημόνευτον αὐτό, ^x τῶν περὶ τὸν τόπον ἐκεῖνον ^y τὴν ἀναγραφὴν ποιούμενον.

Περὶ τὴν Κύμην τὴν ^z ἐν Ἰταλίᾳ λίμνη ἐστὶν ἡ προσαγο- 102
ρευομένη ἄορνος, αὐτὴ μὲν, ὡς ἔοικεν, οὐκ ἔχουσα τι θαυμα-
στόν· περικεῖσθαι γὰρ λέγουσι περὶ αὐτὴν λόφους κύκλῳ, τὸ ὕψος οὐκ ^a ἐλάσσους τριῶν σταδίων, καὶ αὐτὴν εἶναι τῷ σχήματι κυκλοτερῇ, τὸ βάθος ἔχουσαν ἀνυπέρβλητον. ¹ Εἰκεῖνο ²
δὲ θαυμάσιον φαίνεται· ὑπερκειμένων γὰρ αὐτῇ πυκνῶν δέν-
δρων, καὶ τινων ἐν αὐτῇ κατακεκλιμένων, οὐδὲν ἔστιν ἰδεῖν ^b
φύλλον ἐπὶ τοῦ ὕδατος ^c ἐφ'esτηκός, ἀλλ' οὕτω καθαρώτα-
τόν ἐστι τὸ ὕδωρ ὥστε τοὺς θεωμένους θαυμάζειν. ^d Περὶ ³
^e δὲ τὴν ἀπέχουσιν ἡπειρον αὐτῆς οὐ πολὺ θερμὸν ὕδωρ πολ-
λαχόθεν ἐκπίπτει, καὶ ὁ τόπος ἅπας καλεῖται Πυριφλεγέ-
θων. ^v Ὅτι δὲ οὐδὲν δύνταται ὄρνεον ^f αὐτὴν, ψεῦδος· οἱ γὰρ ^g
παραγενόμενοι λέγουσι ^h πληθὸς τι κύκνων ἐν αὐτῇ γίνε-
σθαι.

^q μυθολογεῖν Ba.Ra. ^r μὲν om. Ba.Ra. ^s εἶχον Ba. ^t δ' ἔτι Ra.
^v τινα κοιμηθῆναι Na. ^w παραλείπειν Ba. ^x τῶν] τὴν Na, om. Ba.Ra.
^y τὴν om. Ba.Ra. ^z ἐν τῇ ἰταλία Sa, περὶ τὴν ἰταλίαν Ba.Ra. ^a ἐλατ-
τον Ba.Na.Ra. ^b ἐπὶ τοῦ ὕδατος φύλλον Ba.Ra. ^c ἐστήκός Ba.Na.Ra.
^d παρὰ Na. ^e δὲ] γὰρ Sa. ^f αὐτὴν] ἐν αὐτῇ Ba.Ra. ^g παραγεγενη-
μένοι Na. ^h κύκνων πληθὸς τι Ba.Na.Ra.

- 103 Φασὶ τὰς ⁱ Σειρηνούσας νήσους κεῖσθαι μὲν ἐν τῇ ⁱ Ἰταλίᾳ περὶ τὸν πορθμὸν ἐπ' αὐτῆς τῆς ἄκρας, ὅς κεῖται πρὸ τοῦ ^k προπεπτωκότος τόπου καὶ ^l διαλαμβάνοντος τοῖς κόλποις τὸν τε περιέχοντα τὴν Κύμην καὶ τὸν διείληφότα τὴν ^m Ποσειδωνίαν καλουμένην· ἐν ᾧ καὶ νεὼς ⁿ αὐτῶν ἱδρύται, καὶ τιμῶνται καθ' ὑπερβολὴν ὑπὸ τῶν περιοίκων θυσίαις ἐπιμελῶς· ὧν καὶ τὰ ὀνόματα μνημονεύοντες καλοῦσι τὴν μὲν Παρθενόπην, τὴν δὲ Λευκωσίαν, τὴν δὲ τρίτην Λίγειαν.
- 104 Λέγεται δὲ μεταξὺ τῆς ^o Μεντορικῆς καὶ τῆς ^p Ἰστριανῆς ὅρος τι εἶναι τὸ καλούμενον Δέλφιον, ἔχον λόφον ὑψηλόν. ^q Ἐπὶ τοῦτον τὸν λόφον ὅταν ἀναβαίνωσιν οἱ ^q Μέντορες οἱ ἐπὶ τοῦ ^r Ἀδρίου οἰκοῦντες, ἀποθεωροῦσιν, ^s ὥς ἔοικε, τὰ εἰς ^z τὸν ^t Πόντον ^v εἰσπλέοντα πλοῖα. Εἶναι δὲ ^w καὶ τινα τόπον ἐν τοῖς ἀνὰ μέσον διαστήμασιν, εἰς ὃν ἀγορᾶς κοινῆς γινομένης πωλεῖσθαι παρὰ μὲν τῶν ἐκ τοῦ Πόντου ἐμπόρων ἀναβαινόντων τὰ Λέσβια καὶ Χία καὶ Θάσια, παρὰ δὲ τῶν ἐκ τοῦ ^x Ἀδρίου τοὺς ^x Κερκυραῖκους ἀμφορεῖς.
- 105 Φασὶ δὲ καὶ ^y τὸν ^y Ἰστρον ῥέοντα ἐκ τῶν ^y Ἐρκυνίων καλουμένων δρυμῶν σχίζεσθαι, καὶ τῇ μὲν εἰς τὸν Πόντον ῥεῖν, ^z ^z τῇ δὲ εἰς τὸν ^z Ἀδρίαν ^a ἐκβάλλειν. Σημεῖον ^b δὲ οὐ μόνον ἐν τοῖς νῦν καιροῖς ἐωράκαμεν, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῶν ^c ἀρχαίων μάλλον, οἷον τὰ ἐκεῖ ἄπλωτα εἶναι· καὶ γὰρ ^c Ἰάσονα τὸν μὲν εἴσπλουν κατὰ Κυανέας, ^d τὸν δὲ ἐκ τοῦ ^e Πόντου ^f ἔκπλουν ^g κατὰ τὸν ^y Ἰστρον ποιήσασθαί φασι καὶ φέρουσιν ἄλλα ^h τε τεκμήρια οὐκ ὀλίγα, καὶ κατὰ μὲν τὴν χώραν βωμοὺς ὑπὸ τοῦ ⁱ Ἰάσονος ἀνακειμένους δεικνύουσιν, ἐν δὲ μιᾷ τῶν ⁱ νήσων τῶν ἐν τῷ ⁱ Ἀδρίᾳ ἱερὸν ⁱ Ἀρτέμιδος ὑπὸ ^k Μη-

ⁱ σειρινούσας Ba.Ra. ^k πεπτωκότος Ba.Na.Ra. ^l δια μάνοντος Ba.Ra. ^m καλουμένην ποσειδωνίαν Ba.Ra.Sa. ⁿ αὐτῶ Ba.Ra. ^o μὲν ῥητορικῆς Ba, μὲν ῥητορικῆς Ra. ^p ἱστοριανῆς Ba.Ra. ^q μέντωρες Ba. ^r ἀδρίου Ba. ^s ὥς ἔοικε om. Ba.Na.Ra. ^t Πόντον] utrobique τόπον Na. ^v ἐκπλέοντα Sa. ^w τινα καὶ Ba.Na.Ra. ^x κορκυραῖκους Ba. ^y τὸν om. Na. ^z τὴν Ba.Ra. ^a ἐκβάλλειν om. Ba.Na.Ra. ^b δέ] δὲ κακείνο Ba.Na.Ra. ^c ἀρχαίων Ra, lacunam Ba. ^d τὸν δὲ om. Ba.Ra. ^e τόπου Na. ^f ἄπλουν Ba.Ra. ^g κατὰ τὸν Ἰστρον om. Na. ^h τε om. Ba.Na.Ra. ⁱ νήσων τῶν et ἱερὸν om. Ba.Ra. ^k μειδίας Ba.Ra.

δείας ἰδρυμένον. Ὑἕτι δὲ λέγουσιν ὡς οὐκ ἂν παρέπλευσε³ τὰς¹ Πλαγκτὰς καλουμένας, εἰ μὴ ἐκείθεν ἀπέπλει. Καὶ ἐν τῇ^m Αἰθαλείᾳ δὲ νήσῳ, τῇ κειμένῃⁿ ἐν τῷ Τυρρηνικῷ πελάγει, ἄλλα τε δεικνύουσι μνημεῖα τῶν ἀριστέων καὶ τὸ ἐπὶ τῶν ψήφῳ δὲ λεγόμενον· παρὰ γὰρ τὸν αἰγιαλὸν^o ψήφους φασὶν εἶναι ποικίλας, ταύτας δ' οἱ Ὑἕλληνες οἱ τὴν νήσον οἰκοῦντες λέγουσι τὴν χροῖαν λαβεῖν ἀπὸ τῶν^p στλεγγισμάτων ὧν ἐποιοῦντο ἀλειφόμενοι· ἀπὸ^q ἐκείνων γὰρ τῶν χρόνων οὔτε πρότερον ἐωρᾶσθαι μυθολογοῦσι τοιαύτας ψήφους οὔθ' ὕστερον^r ἐπιγενομένας. ^sὙἕτι δὲ τούτων^t φανε-⁴ρώτερα σημεῖα λέγουσιν, ὅτι οὐ διὰ τῶν^v Συμπληγάδων ἐγένετο ὁ ἔκπλους, αὐτῷ τῷ ποιητῇ^w ἐν ἐκείνοις τοῖς τόποις^x μάρτυρι χρώμενοι. Τὴν γὰρ δυσχέρειαν τοῦ κινδύνου^y ἐμφανίζοντα λέγειν ὅτι οὐκ ἔστι παραπλεῦσαι τὸν τόπον,

ἀλλὰ θ' ὁμοῦ πίνακας τε νεῶν καὶ σώματα φωτῶν
κύμαθ' ^z ἄλῳς φορέουσι πυρός τ' ὀλοοῖο^a θύελλαι.

Περὶ μὲν οὖν τὰς Κυανέας οὐ λέγεται πῦρ^b ἀναπέμπειν,⁵ ^cπερὶ δὲ τὸν πορθμὸν τὸν διαλαμβάνοντα τὴν Σικελίαν, ἐφ' ἑκάτερα κειμένων^d τῶν τοῦ πυρὸς ἀναφυσημάτων, καὶ τῆς τε νήσου συνεχῶς καιομένης, καὶ τοῦ περὶ τὴν Αἴτνην ρεύματος πολλάκις τὴν χώραν ἐπιδεδραμηκότος.

Ἐν Τάραντι ἐναγίζειν κατὰ τινας χρόνους φασὶν Ἰ¹ Ατρεί- 106 δαις καὶ Τυδεΐδαις καὶ Αἰακίδαις καὶ ^e Λαερτιάδαις, καὶ Ἰ¹ Ἀγα- μεμνονίδαις δὲ χωρὶς θυσίαν ἐπιτελεῖν ἐν ἄλλῃ ἡμέρᾳ ἰδίᾳ, ἐν ᾗ νόμιμον εἶναι ταῖς γυναιξὶ μὴ γεύσασθαι τῶν ἐκείνοις θυομένων. Ὑἕστι δὲ καὶ Ἰ¹ Ἀχιλλέως νεὼς παρ' αὐτοῖς. Λέγεται² δὲ μετὰ τὸ παραλαβεῖν τοὺς Ταραντίνους Ἰ¹ Ἡράκλειαν τὸν τόπον καλεῖσθαι ὃν νῦν κατοικοῦσιν, ἐν δὲ τοῖς ἄνω χρόνοις

¹ πλακτὰς Sa. ^m αἰγιαλεία Na.Sa, αἰγιαλία Ba.Ra. ⁿ ἐπὶ Ba.Ra. ^o φασὶν εἶναι ψήφους Na. ^p στλεγγισμάτων Na, στήλεγγισμάτων Ba.Ra. ^q γὰρ ἐκείνων Ba.Ra. ^r ἐπιγενομένας Na, ἐπιγεγενημένας Ba.Ra. ^s ἔστι Sa. ^t φανερώτατα codices. ^v συμπλογάδων Ba.Ra.Sa. ^w ἐν] οἱ ἐν Ba.Ra.Sa. ^x μάρτυρες Ba. ^y ἐμφανίζονται Ba.Ra. ^z ἄλλῳς Ba. ^a θύελλαι Ba. ^b ἀνάπτειν Na. ^c πυρὶ Ba.Ra. ^d τῶν om. Sa. ^e λαερτιάδες Ba.Ra.

τῶν ^f Ἰώνων κατεχόντων Πλείον· ἔτι δὲ ἐκείνων ἔμπροσθεν
 ὑπὸ τῶν ^g Τρώων τῶν κατασχόντων ^h αὐτὴν ⁱ Σίγειον ^k ὠνο-
 107 μάσθαι. Παρὰ δὲ τοῖς Συβαρίταις λέγεται Φιλοκτῆτην τι-
 μάσθαι. Κατοικῆσαι γὰρ αὐτὸν ἐκ Τροίας ἀνακομισθέντα
 τὰ καλούμενα ^l Μύκαλλα τῆς ^m Κροτωνιάτιδος, ἃ φασιν ἀπέ-
 χεῖν ἑκατὸν εἴκοσι σταδίων, καὶ ἀναθεῖναι ἱστοροῦσι τὰ τόξα
 τὰ Ἑράκλεια ⁿ αὐτὸν εἰς τὸ τοῦ Ἀπόλλωνος τοῦ ἀλίου.
² Ἐκεῖθεν δὲ φασὶ τοὺς Κροτωνιάτας ^o κατὰ τὴν ἐπικράτειαν
 ἀναθεῖναι αὐτὰ εἰς τὸ Ἀπολλώνιον ^p τὸ παρ' αὐτοῖς. Λέ-
 γεται δὲ καὶ τελευτήσαντα ἐκεῖ κεῖσθαι αὐτὸν παρὰ τὸν πο-
 ταμὸν τὸν Σύβαριν, βοηθήσαντα Ῥοδίοις τοῖς μετὰ Τληπο-
 λέμου εἰς τοὺς ἐκεῖ τόπους ἀπενεχθεῖσι καὶ μάχην ^q συνά-
 ψασι πρὸς τοὺς ἐνοικούντας ^r τῶν βαρβάρων ἐκείνην τὴν
 χώραν.

108 Περὶ δὲ τὴν Ἰταλίαν τὴν καλουμένην ^s Γαργαρίαν, ἐγγυὺς
 Μεταποντίου, Ἀθηνᾶς ἱερὸν εἶναι φασιν Ἑλληνίας, ἐνθα τὰ
 τοῦ Ἐπειοῦ λέγουσιν ^t ἀνακεῖσθαι ὄργανα, ἃ εἰς τὸν ^v δού-
 ριον ἵππον ἐποίησεν, ἐκείνου τὴν ἐπωνυμίαν ἐπιθέντος. Φαν-
 ταζομένην γὰρ αὐτῷ τὴν Ἀθηνᾶν κατὰ τὸν ὕπνον ἀξιούν
 ἀναθεῖναι τὰ ^w ὄργανα, καὶ διὰ τοῦτο βραδυτέρας τυγχά-
 νοντα τῆς ἀναγωγῆς ^x εἰλεῖσθαι ἐν τῷ τόπῳ, μὴ δυνάμενον
 ἐκπλεῦσαι· ὅθεν Ἑλληνίας Ἀθηνᾶς τὸ ἱερὸν ^y προσαγο-
 ρεῦεσθαι.

¹ ^z Λέγεται περὶ τὸν ὀνομαζόμενον τῆς ^a Δαυνίας τόπον
 ἱερὸν εἶναι Ἀθηνᾶς Ἀχαΐας καλούμενον, ἐν ᾧ δὴ πελέκει
 χαλκοῦς καὶ ὅπλα τῶν Διομήδους ἐταίρων καὶ αὐτοῦ ἀνα-
 κεῖσθαι. Ἐν τούτῳ τῷ τόπῳ φασὶν εἶναι κύνας οἱ τοὺς ἀφι-
 κνουμένους τῶν Ἑλλήνων οὐκ ἀδικοῦσιν, ἀλλὰ σαίνουσιν ὥς-

^f ἰωνίων Na. ^g Τρώων τῶν] πρώτων Ra, πρώτον Ba. ^h αὐτοὺς Na.
ⁱ σίγειον Ba.Na.Ra. ^k ὀνομασθῆναι Na. ^l μαλακὰ Ba.Na.Ra. ^m κρο-
 τωνιάδος Ba.Ra. ⁿ αὐτῶν Ba.Na. ^o κατὰ om. Ba. ^p τὸ παρ' αὐτοῖς
 om. Ba.Ra. ^q συνάψασαι Ba.Ra. ^r τῶν βαρβάρων om. Ba.Ra.
^s γαργαρίαν Q.Ba.Ka.Na.Ra.Sa.Ta. ^t ὄργανα ἀνακεῖσθαι Ba.Ra. ^v δού-
 ριον Ba.Na.Ra. ^w ἔργα Ba.Ra. ^x εἰλεῖσθαι Ra.Sa, οἰχεῖσθαι Na.
^y προσαγορεύεται Ba.Ra.Sa. ^z λέγεται δὲ περὶ Ba.Ra. ^a δανίας
 Ba.Ra.

περ τοὺς συνηθεστάτους. Πάντες ^b δὲ οἱ Δαῦνιοι καὶ οἱ πλησιόχωροι ^c αὐτοῖς μελανειμονοῦσι, καὶ ἄνδρες καὶ γυναῖκες, διὰ ταύτην, ὡς ἔοικε, τὴν αἰτίαν. Τὰς γὰρ Τρωάδας ² τὰς ληφθείσας αἰχμαλώτους καὶ εἰς ἐκείνους τοὺς τόπους ἀφικομένας, εὐλαβηθείσας μὴ πικρᾶς δουλείας τύχωσιν ὑπὸ τῶν ἐν ^d ταῖς πατρίσι προὔπαρχουσῶν τοῖς Ἀχαιοῖς γυναικῶν, λέγεται τὰς ναῦς αὐτῶν ^e ἐμπρῆσαι, ἵν' ἅμα μὲν τὴν προσδοκωμένην δουλείαν ^f ἐκφύγωσιν, ἅμα δ' ὅπως μετ' ἐκείνων μένειν ἀναγκασθέντων ^g συναρμοσθεῖσαι κατάσχωσιν αὐτοὺς ἄνδρας. Πάνυ δὲ καὶ τῷ ποιητῇ καλῶς πέφρασται περὶ αὐτῶν· ἐλκεσιπέπλους γὰρ καὶ βαθυκόλπους ^h κακείνας, ὡς ἔοικεν, ⁱ ἰδεῖν ἔστιν.

Ἐν δὲ τοῖς ^k Πευκετίνοισι εἶναί φασιν Ἀρτέμιδος ἱερόν, **110** ἐν ᾧ τὴν διωνομασμένην ἐν ἐκείνοις τοῖς ^l τόποις χαλκῇν ἔλिका ἀνακεῖσθαι λέγουσιν, ἔχουσιν ἐπίγραμμα “Διομήδης Ἀρτέμιδι.” Μυθολογεῖται δ' ἐκείνον ἐλάφῳ περὶ τὸν τράχηλον περιθεῖναι, ^m τὴν δὲ περιφῦναι, καὶ τοῦτον τὸν τρόπον εὐρισκομένην ὑπὸ Ἀγαθοκλέους ὕστερον τοῦ βασιλέως Σικελιωτῶν εἰς τὸ τοῦ Διὸς ἱερόν ⁿ ἀνατεθῆναί φασιν.

Ἐν τῇ ^o ἄκρᾳ τῆς Σικελίας τῇ καλουμένῃ Πελωριάδι **111** τοσούτον γίνεσθαι ^p κρόκον, ὥστε παρὰ τισὶ μὲν τῶν ^q ἐν ἐκείνοισι τοῖς τόποις κατοικούντων μὴ γνωρίζεσθαι Ἑλλήνων ποῖόν τί ἐστι τὸ ἄνθος, ἐπὶ δὲ τῆς Πελωριάδος ἀμάξας κατακομίζειν μεγάλας ^r τοὺς βουλομένους, καὶ κατὰ τὴν ^s εἰαρινὴν ὥραν τὰς στρωμνάς καὶ τὰς σκηνὰς ἐκ ^p κρόκου κατασκευάζειν.

^t Φησὶν ^v εἶναι ὁ Πολύκριτος ὁ τὰ Σικελικὰ γεγραφὼς ἐν **112** ἔπεσιν ἓν τινι τόπῳ τῆς ^w μεσογείου λιμνίον τι ἔχον ^x ὅσον

^b δὲ οἱ] διὰ Na. ^c αὐτῆς Ba, Ra. ^d τοῖς πατρίσι τοῖς ἀχαιοῖς προὔπαρχουσῶν Sa. ^e ἐμπρῆσθαι Na. ^f φύγωσιν Na. ^g συναρμοσθεῖναι Sa. ^h κακείνας Na. ⁱ ἐστὶν ἰδεῖν Na. ^k πευκεστίνοισι Na, πευκεντίνοισι Sa. ^l κόλποις Na. ^m τὴν—ὕστερον om. Na. ⁿ ἀνατεθῆναι Na. ^o ἄδρα Na. ^p κρόκον et μοχ κρόκκου Sa. ^q ἐν om. Ba. ^r τοῖς βουλομένοις Ba, Na, Ra. ^s εἰαρινὴν Ba. ^t φασὶν Na. ^v εἶναι om. Sa. ^w μεσ. ἐστὶ λιμνηόν Sa. ^x ἀσπίδος ὅσον Na.

ἀσπίδος τὸ περίμετρον, τοῦτο δ' ἔχει ὕδωρ ^γδιανγῆς μὲν ^zμικρῷ δὲ ^aθωλερώτερον. Εἰς τοῦτ' οὖν ^bἐάν τις εἰσβῇ λούσασθαι χρεῖαν ἔχων, αὖξεται εἰς εὖρος, ^cἐὰν δὲ καὶ δεύτερον, μάλλον πλατύνεται· τὸ δὲ πέρας ἕως εἰς πεντήκοντα ἀνδρῶν ²^dὑποδοχὴν μείζον ^eγενόμενον ^fδιευρύνεται. Ἐπειδὴν δὲ τοῦτον τὸν ἀριθμὸν λάβῃ, ἐκ βάθους πάλιν ἀνοικοῦν ἐκβάλλειν μετέωρα τὰ σώματα τῶν λουομένων ἔξω ἐπὶ τὸ ἔδαφος· ὡς δ' ἂν τοῦτο γένηται, εἰς τὸ ἀρχαῖον πάλιν σχῆμα ^gτῆς περιμέτρου καθίσταται. Οὐ μόνον δ' ἐπὶ ἀνθρώπων τοῦτο περὶ αὐτὸ γίνεται, ἀλλὰ καὶ ^hἐάν τι τετράπουν εἰσβῇ, τὸ αὐτὸ ⁱπάσχει. Ἐν δὲ τῇ ἐπικρατεῖα τῶν Καρχηδονίων φασὶν ὄρος εἶναι ^δκαλεῖται ^kΟὐράνιον, παντοδαπῆς μὲν ὕλης γέμον, πολλοῖς δὲ διαπεποικιλμένον ἄνθεσιν, ὥστε τοὺς συνεχεῖς τόπους ἐπὶ πολὺ μεταλαμβάνοντας τῆς εὐωδίας ^lαὐτοῦ ἡδίστην τινὰ τοῖς ὁδοιποροῦσι ^mπροσβάλλειν τὴν ἀναπνοήν. ⁿΠρὸς δὲ τοῦτον τὸν τόπον ^oκρήνην ἐλαίου φασὶν εἶναι, τὴν δὲ ὁσμὴν ^pἔχειν ^qτῆς κέδρου τοῖς ^rἀποπτίσμασιν ὁμοίαν. Δεῖν δὲ φασὶ τὸν προσιόντα πρὸς ^sαὐτὴν ἀγνὸν εἶναι, καὶ τούτου γινομένου πλείον ἀναβλύζειν αὐτὴν **114** τὸ ἔλαιον, ὥστε ^tἀσφαλῶς ἀρύεσθαι. Φασὶ καὶ ταύτης τῆς κρήνης πλησίον εἶναί τινα πέτραν ^vαὐτοφυῇ, μεγάλην τῷ μεγέθει. ^wΤαύτην οὖν λέγουσιν, ἐπειδὴν μὲν ^ηθέρος, φλόγα ^xἀναπέμπειν πυρός, χειμῶνος δὲ γενομένου ἐκ τοῦ αὐτοῦ τόπου κρουνὸν ὕδατος ^yἀναρραίνειν ^zοὕτω ψυχροῦ ὥστε χιόνι συμβαλλόμενον ^aμηδὲν διαφέρειν. Καὶ τοῦτό φασιν ^bοὐκ ἀπόκρυφον οὐδὲ μικρὸν χρόνον φαίνεσθαι, ἀλλὰ

^γ μὲν διανγῆς Na. ^z οὐ μικρῷ Ba.Na.Ra. ^a θωλερότερον Ba.Ra, θολώτερον Sa. ^b ἂν Sa. ^c ἂν Na. ^d ὑπεροχῆς Ba.Na.Ra. ^e γινόμενον Na. ^f διευρύνεσθαι Sa. ^g τῶν περιμέτρων Na. ^h ἂν Ba.Ra.Sa. ⁱ πάσχειν Na. ^k Οὐράνιον] γώνιον Ba.Ra. ^l αὐτῶν Ba.Na.Ra. ^m πρὸςβάλλει Ba. ⁿ πρὸς δὲ δὴ Na. ^o κρήνας Sa. ^p ἔχειν om. Na. ^q τοῦ κένδρου Ba.Ra. ^r ἀποπτύσμασιν Sa, ἀποπτία Na. ^s αὐτοῦς Na. ^t ἀσφαλῶς αὐτὴν ἀρ. Sa. ^v αὐτοφυῇ Ba.Na.Ra. ^w ταύτης Ba.Ra. ^x ἀναπέμπειν Ba.Ra. ^y ἀναραίνειν Ba. ^z οὕτω—χειμῶνα] pro his Ba.Ra.Ta: καὶ τὸ δύο—τὸ λευκόν (cap. 137. sect. 2.) ^a μηδενὶ Na. ^b οὐκ] τὸ Ba.Ra.

τὸ μὲν πῦρ ἀνιέναι τὴν ^cθερείαν ὅλην, τὸ δὲ ὕδωρ πάντα τὸν ^{de}χειμῶνα.

Λέγεται ^fδὲ καὶ ^gπερὶ τὴν τῶν ^hΣιντῶν καὶ ⁱΜαιδῶν 115
 χώραν καλουμένην τῆς Θράκης ποταμόν τινα εἶναι Πόντον
^kπροσαγορευόμενον, ἐν ᾧ καταφέρεσθαι τινὰς λίθους οἱ καί-
 ονται καὶ τοῦναντίον πάσχουσι τοῖς ἐκ τῶν ξύλων ἄνθραξι·
 ῥιπιζόμενοι γὰρ σβέννυνται ταχέως, ^lὑδατι δὲ ῥαίνόμενοι
 ἀναλάμπουσι καὶ ἀνάπτουσι κάλλιον. Παραπλησίαν δὲ
 ἀσφάλτῳ, ὅταν ^mκαίωνται, καὶ πονηρὰν ⁿοὕτως ὁσμὴν καὶ
 δριμεῖαν ἔχουσιν ὥστε μὴδὲν τῶν ἐρπετῶν ὑπομένειν ἐν τῷ
 τύπῳ καιομένων αὐτῶν. Εἶναι δὲ φασὶ καὶ τόπον τινὰ παρ' 116
 αὐτοῖς οὐ λίαν μικρόν, ἀλλ' ὡς ἂν εἴκοσί ^oπου σταδίων, ὃς
 φέρει κριθὰς αἷς οἱ μὲν ἄνθρωποι χρῶνται, οἱ δ' ἵπποι καὶ
 βόες οὐκ ἐθέλουσιν αὐτὰς ἐσθίειν, οὐδ' ἄλλο οὐδέν. ^pἈλλ'
 οὐδὲ ^qτῶν ^rὑῶν οὐδὲ τῶν κυνῶν οὐδεμία τολμᾷ γείσασθαι
 τῆς κόπρου τῶν ἀνθρώπων, οἵτινες ἂν ^sἐκ τῶν κριθῶν τούτων
 μᾶζαν φαγόντες ἢ ἄρτον ^tἀφοδεύωσι, ^vτῷ θνήσκειν.

¹Εν δὲ Σκοτούσαις τῆς Θετταλίας φασὶν εἶναι κρηνίδιον 117
 τι μικρόν, ἐξ ^wοὗ ῥεῖ ^xτοιούτον ὕδωρ ^yὃ τὰ μὲν ἔλκη καὶ
 θλάσματα ταχέως ὑγιεινὰ ποιεῖ καὶ τῶν ἀνθρώπων καὶ τῶν
 ὑποζυγίων, ἐὰν δέ τις ξύλον μὴ παντάπασι συντρίψας ἀλλὰ
 σχίσας ^zἐμβάλλῃ, συμφύεται καὶ πάλιν εἰς τὸ αὐτὸ ^aκαθί-
 σταται.

Περὶ δὲ τὴν Θράκην τὴν ὑπὲρ ^bἈμφίπολιν φασὶ ^cγί- 118
 νεσθαί ^dτι τερατῶδες καὶ ἄπιστον τοῖς μὴ ^eτεθεαμένοις.
¹Εξιόντες γὰρ οἱ παῖδες ἐκ τῶν κωμῶν καὶ τῶν ἐγγύς χω-

^c θερίαν Ba.Ra. ^d χειμῶνα εἶναι Sa, χρόνον Ba.Ra. ^e post χειμῶνα Q.Ka.Na.Sa. c. 130—137. ^f δὲ καὶ om. Sa, καὶ om. Na. ^g παρὰ τῇ et mox χώρα καλουμένη pr. Sa. ^h σιντῶν Ba.Ra.Ta. ⁱ Μαιδῶν Sylburgius: codices μεδῶν. ^k προσονομαζόμενον Ba.Ra.Sa. ^l αἵματι rc. Sa. ^m καίονται Ba.Ra. ⁿ ὁσμὴν οὕτω Ba.Na.Ra. ^o που om. Sa. ^p ἀλλ' om. Na. ^q τῶν om. Ba. ^r οἰῶν Sa. ^s ἐκ τῆς τῶν Ba. ^t ἀφοδεύωσι Ba.Ra, ἀφοδήσωσι Na. ^v τῷ om. Na. ^w οὗ καὶ ῥεῖ Ba.Ra. ^x τοσοῦτον Na. ^y ὃ rc. Na. ^z ἐμβάλλη Ba. ^a καθίστησιν Ba.Ra.Sa. ^b ἀμφιπόλεως Ba.Na.Ra. ^c γενέσθαι Ba.Na.Sa. ^d τι om. Na.Ra.Sa. ^e θεασαμένοις Na.

ρίων ἐπὶ θήραν τῶν ὀρνιθαρίων συνθηρεύειν παραλαμβάνουσι
 2 τοὺς ἱέρακας, καὶ τοῦτο ποιοῦσιν οὕτως. ^fἘπειδὴν ^fπροέλ-
 θωσιν εἰς τόπον ἐπιτήδειον, καλοῦσι τοὺς ἱέρακας ὀνομαστί
 κεκραγότες· οἱ δ' ὅταν ἀκούσωσι τῶν παίδων τὴν φωνήν,
 παραγινόμενοι ^gκατασοβοῦσι ^hτοὺς ὀρνιθας· οἱ δὲ δεδιότες
 ἐκείνους καταφεύγουσιν εἰς τοὺς θάμνους, ὅπου αὐτοὺς οἱ
 παῖδες ξύλοις τύπτοντες ⁱλαμβάνουσιν. ^vὉ δὲ πάντων ἄν-
 τις μάλιστα θαυμάσειεν· οἱ μὲν γὰρ ἱέρακες ὅταν αὐτοὶ τινα
 λάβωσι τῶν ὀρνίθων, καταβάλλουσι τοῖς θηρεύουσιν, οἱ δὲ
 παῖδες ἀπάντων τῶν ἀλόντων μέρος τι τοῖς ἱέραξιν ἀποδόντες
 ἀπέρχονται.

119 Θαυμαστόν δέ τι καὶ παρὰ τοῖς Ἑνετοῖς φασὶ γίνεσθαι.
^fἘπὶ γὰρ τὴν χώραν αὐτῶν πολλάκις κολοιῶν ἀναριθμήτους
 μυριάδας ἐπιφέρεισθαι καὶ τὸν σίτον αὐτῶν σπειράντων κα-
 ταναλίσκειν· οἷς τοὺς Ἑνετοὺς πρὸ τοῦ ἐφίπτασθαι μέλλειν
 ἐπὶ τὰ μεθόρια τῆς γῆς προτιθέναι δῶρα, παντοδαπῶν καρ-
 πῶν καταβάλλοντας σπέρματα, ὧν εἰς μὲν γεύσονται ^kοἱ
^lκολοιοί, ^mοὐχ ὑπερβαίνουσιν ἐπὶ τὴν χώραν αὐτῶν, ⁿἀλλ'
 οἷδασιν οἱ Ἑνετοὶ ὅτι ^oἔσονται ἐν εἰρήνῃ· εἰς δὲ μὴ γεύ-
 σονται, ὥσει πολεμίων ἔφοδον αὐτοῖς γινομένην οὕτω προσ-
 δοκῶσιν.

120 Ἐν δὲ τῇ ^pΧαλκιδικῇ τῇ ἐπὶ Θράκης πλησίον Ὀλύνθου
 φασὶν εἶναι ^qΚανθαρώλεθρον ὀνομαζόμενον τόπον, μικρῷ
^rμείζονα τὸ μέγεθος ἄλλω, εἰς ὃν τῶν μὲν ἄλλων ζῶων
 ὅταν τι ἀφίκηται, πάλιν ^sἀπέρχεται, τῶν δὲ κανθάρων τῶν
 ἐλθόντων οὐδεὶς, ἀλλὰ κύκλῳ περιμόντες τὸ χωρίον λιμῷ τε-
 λευτῶσιν.

121 Ἐν δὲ Κύκλωψι τοῖς Θραξὶ ^tκρηνίδιόν ἐστιν ὕδωρ ^vἔχον
 ὃ τῇ μὲν ὄψει καθαρὸν καὶ διαφανὲς καὶ τοῖς ἄλλοις

^f προσέλθωσιν Ba.Ra.Sa. ^g παρασοβοῦσιν Ba.Na.Ra. ^h τοὺς—
 καταφεύγουσιν om. Ba.Ra. ⁱ λήψωσιν Sa. ^k οἱ om. Ba.Ra. ^l κολιοὶ
 Ba.Ra. ^m οὐχ—γεύσονται om. Ba.Ra. ⁿ ἀλλ' καὶ Na. ^o οἰχί-
 σονται rc. Sa. ^p χαλκίδι Ba.Na.Ra. ^q κανθαρόλεθρον Sa, κανθαλώ-
 λεθρον Ba.Ra. ^r μείζον Ba.Ra.Sa. ^s ἐπανέρχεται rc. Sa. ^t κρηνηίδιόν
 Ba.Ra. ^v ἔχειν Ra.

ὅμοιον, ὅταν δὲ πῖη τι ζῶον ἐξ αὐτοῦ, παραχρῆμα διαφθείρεται.

Φασὶ δὲ καὶ ἐν τῇ ^wΚραστωνία παρὰ τὴν Βισαλτῶν 122 χώραν τοὺς ἀλισκομένους λαγῶς δύο ἥπατα ἔχειν, καὶ τόπον τινὰ εἶναι ὅσον πλεθριαῖον, εἰς ὃν ὃ τι ἂν εἰσέλθῃ ζῶον ἀποθνήσκει. ^vἜστι δὲ καὶ ἄλλο αὐτόθι ἱερὸν Διονύσου μέγα ² καὶ καλόν, ἐν ᾧ τῆς ἐορτῆς καὶ τῆς θυσίας οὔσης λέγεται, ὅταν μὲν ὁ θεὸς εὐετηρίαν μέλλῃ ποιεῖν, ἐπιφαίνεσθαι μέγα σέλας πυρός, ^x καὶ τοῦτο πάντας ὁρᾶν τοὺς περὶ τὸ τέμενος διατρίβοντας, ὅταν δ' ἀκαρπίαν, μὴ φαίνεσθαι τοῦτο τὸ φῶς, ἀλλὰ σκότος ἐπέχειν τὸν τόπον ὥσ' ὑπερ καὶ τὰς ἄλλας νύκτας.

¹Ἐν ^vἩλιδι λέγουσιν εἶναί τι οἶκημα σταδίου ἀπέχον 123 ὀκτὼ μάλιστα τῆς πόλεως, εἰς ὃ τιθέασιν τοῖς Διονυσίοις λέβητας χαλκοῦς τρεῖς κενούς. Τοῦτο δὲ ποιήσαντες παρακαλοῦσι τῶν Ἑλλήνων τῶν ἐπιδημούντων τὸν βουλούμενον ἐξετάσαι τὰ ἀγγεῖα καὶ τοῦ οἴκου κατασφραγίζεσθαι τὰς θύρας. Καὶ ἐπειδὰν μέλλωσιν ἀνοίγειν, ἐπιδείξαντες ² τοῖς ² πολίταις ^a καὶ τοῖς ξένοις τὰς σφραγίδας, οὕτως ἀνοίγουσιν. ^bΟἱ δ' εἰσελθόντες εὐρίσκουσι τοὺς μὲν λέβητας οἴνου πλήρεις, τὸ δὲ ἔδαφος καὶ τοὺς τοίχους ὑγίεις, ὥστε μηδεμίαν ^c εἶναι ὑποψίαν λαβεῖν ὡς τέχνη τινὲ κατασκευάζουσιν. Εἶναι δέ φασιν παρ' αὐτοῖς καὶ ἰκτίνους, οἳ παρὰ ^d μὲν τῶν διὰ τῆς ἀγορᾶς τὰ κρέα φερόντων ἀρπάζουσιν, τῶν δὲ ἱεροθύτων ^e οὐχ ἄπτονται.

¹Ἐν ^fΚορωνείᾳ δὲ τῆς Βοιωτίας λέγεται τοὺς ἀσπάλακας 124 ^gτὰ ζῶα μὴ δύνασθαι ζῆν μηδ' ὀρύσσειν τὴν γῆν, τῆς λοιπῆς Βοιωτίας πολὺ πλῆθος ἐχούσης.

¹Ἐν ^hΛουσοῖς δὲ τῆς Ἀρκαδίας κρήνην εἶναί τινά φασιν, 125 ἐν ᾗ χερσαῖοι μύες γίνονται καὶ κολυμβῶσι, τὴν δίαιταν ἐν

^w κροτωνία Sa. κραστωνία παρὰ om. Ba.Ra.Ta. ^x καὶ—ἀκαρπίαν om. Na. ^y περ om. Ba.Ra.Sa. ^z τοὺς πολίτας rc. Na. ^a καὶ om. Na. ^b οἱ δ' εἰσελθόντες εὐρίσκουσι om. Sa. ^c εἶναι post ὑποψίαν Na, om. Ba.Ra. ^d μὲν om. Na. ^e οὐχ om. Ba.Ra. ^f κορωνία Na.Sa. ^g τὸ ζῶον Na.Sa. ^h λουσοῖς Sylburgius: codices κολούσοις.

ἐκείνη ποιοῦμενοι. Λέγεται δ' αὐτὸ τοῦτο καὶ ἐν Λαμψάκῳ εἶναι.

126 Ἐν δὲ ⁱΚράννωνι τῆς Θετταλίας φασὶ δύο ^kκόρακας εἶναι μόνους ἐν τῇ πόλει. Οὗτοι ὅταν ^lἐκνεοττεύσωσιν, ἑαυτοὺς μὲν, ὥς ἔοικεν, ἐκτοπίζουσιν, ἑτέρους δὲ τοσούτους τῶν ἐξ αὐτῶν γενομένων ἀπολείπουσιν.

127 Ἐν ^mδὲ Ἀπολλωνίᾳ τῇ ⁿπλησίον κειμένη τῆς τῶν ^oἈτλαντίνων χώρας φασὶ γίγνεσθαι ἄσφαλτον ὀρυκτὴν καὶ πίσσαν, τὸν αὐτὸν τρόπον ἐκ τῆς γῆς ^pἀναπηδῶσαν τοῖς ὕδασι, οὐδὲν διαφέρουσιν τῆς Μακεδονικῆς, μελαντέραν δὲ καὶ παχυτέραν πεφυκέναι ^qἐκείνης. Οὐ πόρρω δὲ τούτου τοῦ χωρίου πῦρ ἐστὶ καιόμενον πάντα τὸν χρόνον, ὥς φασιν ²οἱ κατοικοῦντες περὶ τὴν χώραν ἐκείνην. Ὁ δὲ καιόμενος τόπος ἐστὶν οὐ πολὺς, ὥς ἔοικεν, ἀλλ' ^rὅσον μάλιστα πεντακλίνου τὸ μέγεθος. Ὅζει δὲ ^sθείου καὶ στυπτηρίας, καὶ πέφυκε περὶ αὐτὸν πόα τε βαθεῖα, ^δ καὶ θαυμάσειεν ἂν τις μάλιστα, καὶ δένδρα μεγάλα, οὐκ ἀπέχοντα τοῦ πυρὸς πήχεις τέσσαρας. Καίεται δὲ συνεχῶς περὶ ^tΛυκίαν καὶ Μεγάλην πόλιν τὴν ἐν ^vΠελοποννήσῳ.

128 Λέγεται δὲ καὶ ἐν Ἰλλυριοῖς τίκτειν τὰ βοσκήματα δις τοῦ ἐνιαυτοῦ, καὶ τὰ πλείστα διδυμοτοκεῖν, καὶ πολλὰ δὲ τρεῖς ἢ ^wτέσσαρας ἐρίφους τίκτειν, ^xἕνια δὲ καὶ πέντε καὶ πλείους, ἔτι ^yδὲ γάλακτος ἀφιέναι ῥαδίως τρία ἡμίχρα. Λέγουσι δὲ καὶ τὰς ἀλεκτορίδας οὐχ ὥσπερ παρὰ τοῖς ἄλ-

129 λοις ἅπαξ τίκτειν, ἀλλὰ δις ἢ ^zτρὶς τῆς ἡμέρας. Λέγεται δὲ καὶ ^aἐν Παιονίᾳ τοὺς βούς τοὺς ἀγρίους πολὺ μεγίστους ἀπάντων τῶν ἐν ^bτοῖς λοιποῖς ἔθνεσι γίγνεσθαι, καὶ τὰ κέρατα αὐτῶν χωρεῖν τέσσαρας χόας, ἐνίων δὲ καὶ πλείον.

ⁱ κράννων Ba.Ra. ^k κόρας εἶναι ἐν τῇ πόλει μόνους Na. ^l ἐκνεοττεύουσιν Ba.Ra. ^m δὲ] δὲ τῇ Na. ⁿ πλησίαν Ra.Sa. ^o ἀτλαντικῶν Sa. Ταυλαντίων Brodæus. ^p συναναπηδῶσαν Ba.Na.Ra. ^q ἐκείνης ante πεφυκέναι Ta, ἐκόνης Ra. ^r ὅσος Ba.Na.Ra.Sa. ^s θύου Na. ^t λικύαν Na. ^v πελοποννήσῳ Ra. ^w τέτταρας Sa. ^x ἕνιοι Ba.Ra.Sa. ^y δὲ καὶ γ. Na. ^z τρεῖς παρ' αὐτοῖς τῆς Sa. ^a ἐν τῇ παιονίᾳ Ra. ^b post τοῖς Ba.Ra.Ta. ψυχροῦ—χρόνον (cap. 114). λοιποῖς autem ἔθνεσι—πλείον hi post θαυμαστὸν δ' ἐστὶ (cap. 137. sect. 2.) ponunt.

Περὶ δὲ τοῦ πορθμοῦ ^cτῆς Σικελίας καὶ ἄλλοι μὲν πλείους 130
γεγράφασι, καὶ οὗτος δὲ φησι συμβαίνειν τερατῶδες. Ἐκ
γὰρ τοῦ ^dΤυρρηνικοῦ πελάγους πολλῶ ^eρύϊζω φερόμενον
τὸν κλύδωνα προσβάλλειν πρὸς ἀμφοτέρω τὰ ἀκρωτήρια, τὸ
μὲν τῆς Σικελίας, τὸ δὲ τῆς Ἰταλίας, τὸ προσαγορευόμενον
Ῥήγιον, ^fκαὶ φερόμενον ἐκ μεγάλου πελάγους εἰς στενὸν
συγκλείεσθαι, τούτου δὲ γινομένου κύμα μετέωρον αἶρειν σὺν
πολλῶ ^gβρόμῳ ἐπὶ ^hπάνυ πολὺν τόπον τῆς ἄνω φορᾶς,
ὥστε τοῖς μακρὰν ἀπέχουσι ⁱσύνοπτον εἶναι τὸν μετεωρι-
σμόν, οὐχ ὅμοιον φαινόμενον θαλάσσης ἀναφορᾷ, λευκὸν δὲ
καὶ ^kἀφρώδες, παραπλήσιον δὲ τοῖς συρμοῖς τοῖς γινομέ-
νοις ἐν τοῖς ἀνυπερβλήτοις χειμῶσι. ^lΚαὶ ποτὲ μὲν ἀλλή-2
λοις συμπίπτειν ἐπ' ἀμφοτέρων τῶν ἀκρωτηρίων τοὺς κλύ-
δωνας, καὶ ^mποιεῖν ⁿσυγκλυσμὸν ἄπιστον μὲν διηγεῖσθαι,
ἀνυπομόνητον δὲ τῇ ὄψει θεάσασθαι· ποτὲ δὲ ^oδυσταμένους
ἐκ τῆς πρὸς ἀλλήλους συρράξεως οὕτω βαθεῖαν καὶ φρικώδη
τὴν ^pἄποψιν ποιεῖν τοῖς ἐξ ἀνάγκης θεωμένοις, ὥστε πολ-
λοὺς μὲν μὴ κρατεῖν ἑαυτῶν, ἀλλὰ πίπτειν σκοτουμένους
^qὑπὸ δέους. Ἐπειδὴ δὲ ^rπροσπεσὸν τὸ κύμα πρὸς ^sὁπο-3
τερονοῦν τῶν τόπων καὶ μετεωρισθὲν ^tἕως τῶν ἄκρων πάλιν
εἰς τὴν ὑπορρέουσαν θάλασσαν κατενεχθῇ, τότε δὴ πάλιν
σὺν πολλῶ ^vμὲν βρυχηθμῶ μεγάλαις δὲ καὶ ^wταχείαις δί-
ναις τὴν θάλασσαν ^xἀναζεῖν καὶ μετεωρίζεσθαι ^yκυκλωμένην
ἐκ βυθῶν, παντοδαπὰς δὲ χροᾶς ^zμεταλλάσσειν· ποτὲ μὲν
γὰρ ζοφεράν, ποτὲ δὲ κυανὴν, πολλάκις δὲ πορφυρίζουσαν
διαφαίνεσθαι. Τὸν δὲ δρόμον καὶ τὸ μῆκος αὐτῆς, ἔτι δὲ 4
πρὸς τούτοις τὴν ^aἀνάρροϊαν, οὐδὲ ἀκούειν οὐδὲν ἔρπετον ^bοὔθ'

^c τῆς] τοῦ Sa. ^d τυρρηνοῦ Ba.Ra. ^e ρύζω Ra. ^f καὶ om.
Ba.Ra.Sa. ^g τρόμῳ Sa. ^h πάνυ] πάνω Ba.Ra. ⁱ συνόπτῃ Ba.Ra.
^k ἀφρῶ παραπλήσιον ἐν δὲ τοῖς σεισμοῖς Sa. ^l καὶ om. Sa. ^m ποιεῖν]
ποιεῖν ποτὲ μὲν Sa. ⁿ συγκλυσμὸν Ba.Ra.Sa. ^o δυστάντας rc. Sa.
^p ὄψιν Na. ^q ὑπὸ τοῦ δέους Ba.Ra. ^r προσπέσων Ba. ^s ὁπότερον Sa.
^t ἕως] ἐκ Sa. ^v μὲν om. Ba.Ra. ^w ταχείαις Ba.Na.Ra. ^x αὔξειν
rc. Sa. ^y κυκλωμένην Ba. ^z μεταλάσειν Sa, καταλαβεῖν Ba.Ra.
^a ἀνάρρειαν Na. ^b οὐδὲ Ba.

ὁρᾶν ^c ὑπομένειν, φεύγειν δὲ πάντα πρὸς τὰς ὑποκειμένας ^d ὑπωρείας. Λήγοντος δὲ τοῦ ^e κλύδωνος τὰς ^f δίνας μετεώρους ^g φέρεσθαι ποικίλας οὕτω τὰς ^h ἀναστροφὰς ποιουμένας, ὥστε δοκεῖν πρηστήρων ἢ τινων ἄλλων μεγάλων ὄψεων ⁱ σπειράματι παρομοίους τὰς κινήσεις ἀποτελεῖν.

131 Φασὶν οἰκοδομοῦντων Ἀθηναίων τὸ τῆς Δήμητρος ἱερὸν ^k τῆς ἐν ^l Ἐλευσίνι ^m περιεχομένην στήλην πέτραις εὑρεθῆναι χαλκῇν, ἐφ' ⁿ ἧς ἐπεγέγραπτο ^o “Δηϊόπης τόδε σῆμα,” ἣν οἱ μὲν λέγουσι Μουσαίου εἶναι ^p γυναῖκα, τινὲς δὲ Τριπτολέμου μητέρα γενέσθαι.

132 Ἐν μιᾷ τῶν ^q Αἰόλου προσαγορευομένων νήσων πλῆθός τί φασι γενέσθαι φοινίκων, ὅθεν καὶ Φοινικώδη καλεῖσθαι. Οὐκ ἂν οὖν εἴη τὸ λεγόμενον ὑπὸ Καλλισθένους ἀληθές, ὅτι ἀπὸ Φοινίκων τῆς Συρίας τῶν τὴν παραλίαν οἰκούντων τὸ ^r φυτὸν ἔλαβε τὴν προσηγορίαν. Ἀλλὰ καὶ αὐτοὺς τοὺς ^r Φοίνικας ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων φασὶ τινες [φοίνικας] προσαγορευθῆναι διὰ τὸ πρῶτους πλέοντας τὴν θάλασσαν, ἥ ἂν ἀποβαίησαν, πάντας ἀποκτείνειν καὶ φονεύειν. Καὶ κατὰ γλῶσσαν δ' ἐστὶ τὴν ^s Περραιβῶν τὸ ^t αἰμάξαι φοινίξαι.

133 Τῆς καλουμένης ^v Αἰνιакῆς χώρας περὶ τὴν ὀνομαζομένην Ὑπάτην λέγεται παλαιά τις στήλη εὑρεθῆναι, ἣν οἱ ^w Αἰνιᾶνες τίνος ἦν εἰδέναι βουλόμενοι, ἔχουσιν ἐπιγραφὴν ἀρχαίοις γράμμασιν, ^x ἀπέστειλαν εἰς Ἀθήνας τινὰς κομίζοντας αὐτήν. Πορευομένων δὲ διὰ τῆς Βοιωτίας, καὶ τισι τῶν ξένων ὑπὲρ τῆς ἀποδημίας ^y ἀνακοινουμένων, λέγεται αὐτοὺς εἰσαχθῆναι εἰς τὸ καλούμενον Ἰσμῆνιον ἐν Θήβαις· ἐκεῖθεν ^z γὰρ μάλιστα ^a ἂν ^b εὑρεθῆναι τὴν τῶν γραμμάτων ἐπιγρα-

^c ὑπομένει φεύγει Na. ^d ὑπορείας Na. ^e κλύδωνος Ra. ^f δίνας] ναῦς Na.Sa. ^g φαίνεσθαι Na.Sa. ^h ἀναφορὰς Ra. ⁱ πειράματα Na. ^k τὴν Na. ^l ἔλευσίνη Ba.Na. ^m παρεχομένην Ba. ⁿ ἥ Ba.Ra. ^o διϊόπης τόδε σῆμα δήμητρος ἦν Na. ^p γλαῦκα Ba.Ra. ^q αἰόλων Na. ^r φοίνικας om. Ba.Na.Ra. ^s περαιβῶν Ba.Ra. ^t αἰμάξαι Na. ^v αἰνικῆς χώρας Sa, αἰνι ^{ras} Ra, αἰνι Ba.Ta. ^w αἰνιᾶνες Na, ἄνες post lacunam Ta. ^x ἀπέστειλας Ba.Ra. ^y ἀνακινουμένων Ba.Ra. ^z γὰρ] μὲν γὰρ Ba.Ra, δὲ Na. ^a ἂν om. Sa. ^b ἀνευρεθῆναι Na.

φήν, λέγοντες εἶναι τινα ἀναθήματα ^c ὁμοίους ἔχοντα τοὺς
^d ῥυθμοὺς τῶν γραμμάτων ἀρχαῖα. Ὅθεν αὐτοὺς φασιν ^e ἀπὸ
 τῶν γνωριζομένων τὴν εὔρεσιν ^f ποιησαμένους τῶν ἐπιζητου-
 μένων, ἀναγράψαι τούσδε τοὺς στίχους.

§ Ἡρακλῆς ^h τεμένισσε Κυθήρα ⁱ Φερσεφαάσση, 3
 κ Γηρυνείας ^l ἀγέλας ἐλάων ἢ δ' ^m Ἐρύθειαν ἄγων.
 n τὰς δ' ἐδάμασσε πόθῳ ^o Πασσιφάεσσα θεά.
 τῇδε δέ μοι τέκνῳ τῷ δ' ^p Ἐρύθου τε ^q δάμαρ
 νυμφογενῆς ^r Ἐρύθη· δὴ τόδ' ἔδωκα πέδον
 νυμαρόσυνον ^s φιλίας, ^t φηγῷ ὑπο ^v σκιερᾷ.

Τούτῳ τῷ ἐπιγράμματι ἐπεχώρησε καὶ ὁ τόπος ἐκεῖνος ⁴
^w Ἐρυθος καλούμενος, καὶ ὅτι ἐκείθεν ^x τὰς βοῦς καὶ οὐκ
 ἐξ ^y Ἐρυθείας ἦγαγεν· οὐδὲ γὰρ ἐν τοῖς κατὰ Λιβύην καὶ
 Ἰβηρίαν τόποις οὐδαμοῦ τὸ ὄνομά ^z φασι λέγεσθαι τῆς
 Ἐρυθείας.

Τῆς δὲ Λιβύης ἐν Ἰτύκῃ ^a τῇ καλουμένῃ, ἣ κεῖται μὲν, 134
 ὡς λέγουσιν, ἐν τῷ κόλπῳ τῷ μεταξὺ ^b Ἐρμαίας καὶ τῆς
 Ἰππου ἄκρας, ^c ἐπέκεινα δὲ Καρχηδόνος ὡς σταδίου διακο-
 σίους (ἣ καὶ πρότερον ^d κτισθῆναι λέγεται ^e ὑπὸ Φοινίκων
 αὐτῆς τῆς Καρχηδόνος ἔτεσι διακοσίοις ὀγδοήκοντα ἑπτὰ, ὡς
 ἀναγέγραπται ἐν ταῖς Φοινικικαῖς ἱστορίαις), γίνεσθαι φασιν
 ἄλλας ὀρυκτοὺς, ἐπὶ τρεῖς ὀργυῖας τὸ βάθος, τῇ ὄψει λευκοὺς
 καὶ οὐ στερεοὺς ἀλλ' ὁμοίους τῷ γλισχροτάτῳ γλοιῷ· καὶ
 ὅταν ἀνενεχθῶσιν εἰς τὸν ἥλιον, ἀποστερεοῦσθαι καὶ γίνεσθαι

^c ὁμοίους om. Sa. ^d ἀριθμοὺς Na. ^e ὑπὸ Na. ^f ποιησαμένων Na.
 § Ἡρακλέους Ba.Ra. et rc. Sa: pr. enim Ἡρακλέος. ^h τεμενις τε vel
 τεμένιστε Ba.Ra. et pr. Sa, τεμένει τε rc. Sa. ⁱ φερσεφαάση Ba.Na.Ra.
 κ γηρυθνείας Na, τηδορουνῆας Ba.Ra. ^l ἀγέλαν Ra, ἀγέλων Ba. ^m ἐρυ-
 θὸν Sa. ⁿ τὰς δάμασσε Sa. an forte τὰς ἐ δάμασσε? ^o πασσιφάεσσα
 Ba.Ra. ^p ἐρύθοντι Ba.Na.Ra. ^q δάμαρ νυμφηγενῆς Sa, δάμαρτι νυμ-
 φογενῆς Na, δαμαρτυμφογενῆς Ta. ^r ἐρυθιδὴ τόδ' Na. ^s φιλότας
 Ba.Na.Ra.Sa. ^t φυτὰ Ba.Na.Sa, φητὰ Ra. ^v σκιερὰ Sa. ^w ἐρυθῆς
 Na. ^x τοὺς Ba.Na. ^y ἐρυθίας Ba.Ra.Ta. ^z λέγεσθαι φασι Ba.Ra.
 a τῇ om. Na. ^b ἐρμίας Ra, ἐραμαίας Na. ^c ἐπ' ἐκεῖνο Ba.Ra.
 d κτισθῆσθαι Ra. ^e ὑπὸ φοινίκων] νικῶ (νικα Ta.) post lacunam
 Ba.Ra.Ta.

ὁμοίους τῷ ^f Παρίῳ λίθῳ. Γλύφεσθαι δὲ ἐξ αὐτῶν ^g λέγουσι ζῶδια καὶ ἄλλα σκεύη.

135 Τοὺς πρώτους τῶν Φοινίκων ἐπὶ Ταρτησσὸν πλεύσαντας λέγεται τοσοῦτον ἀργύριον ἀντιφορτίσασθαι, ^h ἔλαιον καὶ ⁱ ἄλλον ^k ναυτικὸν ^l ῥῶπον εἰσαγαγόντας, ^m ὥστε μηκέτι ἔχειν δύνασθαι μήτε ἐπιδέξασθαι ⁿ τὸν ἄργυρον, ἀλλ' ἀναγκασθῆναι ἀποπλέοντας ἐκ τῶν τόπων τὰ τε ἄλλα πάντα ἀργυρᾷ οἷς ἐχρῶντο κατασκευάσασθαι, καὶ δὴ καὶ τὰς ἀγκύρας πάσας.

136 Λέγουσι ^o τοὺς Φοίνικας τοὺς κατοικοῦντας τὰ ^p Γάδαιρα καλούμενα, ἔξω πλέοντας ^r Ἡρακλείων ^q στηλῶν ἀπηλιώτη ἀνέμῳ ἡμέρας ^r τέτταρας, παραγίνεσθαι εἰς τινὰς τόπους ἐρήμους, θρύου καὶ φύκους πλήρεις, οὓς ὅταν μὲν ἄμπωτις ^h ^s μὴ βαπτίζεσθαι, ὅταν δὲ πλημμύρα, κατακλύζεσθαι, ἐφ' ^t ὧν εὐρίσκεσθαι ὑπερβάλλον ^v θύνων πλῆθος, καὶ τοῖς μεγέθεσιν ^w ἄπιστον καὶ τοῖς πάχεσιν, ^x ὅταν ^y ἐποκείλωσιν· οὓς ταριχεύοντες καὶ συντιθέντες εἰς ἀγγεῖα διακομίζουσιν εἰς Καρχηδόνα. ^z Ὡν Καρχηδόνιοι ^z μόνων οὐ ποιοῦνται τὴν ἐξαγωγήν, ἀλλὰ διὰ τὴν ἀρετὴν ἣν ἔχουσι κατὰ τὴν βρῶσιν αὐτοὶ καταναλίσκουσιν.

137 Ἐν τῇ Πηδασίᾳ τῆς Καρίας θυσία τῷ Διὶ συντελεῖται, ἐν ἣ ἑμπουσιν αἰγὰ τινὰ, περὶ ἣν θαυμαστόν τί φασί γίνεσθαι. Βαδίζουσα γὰρ ἐκ Πηδάσων σταδίους ἐβδομήκοντα δι' ὅχλου πολλοῦ τοῦ θεωροῦντος οὔτε διαταράττεται κατὰ τὴν πορείαν οὔτ' ἐκτρέπεται τῆς ὁδοῦ, δεδεμένη δὲ ^a σχοινίῳ προπορεύεται τοῦ τὴν ἱερωσύνην ἔχοντος. Θαυμαστόν δ' ^b ἐστὶ καὶ τὸ δύο κόρακας εἶναι διὰ τέλους ^c περὶ

^f παρίον Na. ^g λέγεται Ba.Ra. ^h ἐλαίου Na. ⁱ ἄλλα Na. ^k ναυτικῶν Sa. ^l ῥώπην Ba.Ra, ῥοπῶν pr. Sa. ^m ὥς Na. ⁿ τὸ ἀργύριον Sa. ^o τοὺς φ.] περὶ φ. Ba.Ra. ^p γάδαιρα Ba. ^q στηλῶν Ba. ^r τέσσαρας Na. ^s μὴ om. Ba.Ra. ^t ὧν] οἷς rc. Sa. ^v θύνων Na. ^w ἄπιστον post πάχεσιν Ba.Na.Ra. ^x ὅταν om. Ba.Ra. ^y ἐποκείλωσιν Ba.Na.Ra. ^z μόνων οὐ Ba.Ra, μόνων οὐ μόνων Sa. ^a σχοινίῳ] σχεδὸν rc. Sa, om. in lacuna Ba.Ra. ^b post ἐστὶ Ba.Ra.Ta. λοιποῖς ἔθνεσι. ^c παρὰ Sa

τὸ τοῦ Διὸς ἱερόν, ἄλλον δὲ μηδένα ^d προσιέναι ^e πρὸς τὸν τόπον, καὶ τὸν ἕτερον αὐτῶν ἔχειν τὸ πρόσθεν τοῦ ^fτραχήλου λευκόν.

Ἐν Ἰλλυριοῖς δὲ τοῖς ^g Ἀρδιαίοις καλουμένοις, παρὰ τὰ 138
μεθόρια τῶν ^h Αὐταριατῶν ⁱ κακείνων, φασὶν ὅρος εἶναι μέ-
γα, τούτου δὲ πλησίον ἄγκος, ὅθεν ὕδωρ ἀναπηδᾷ, οὐ ^k πᾶ-
σαν ὥραν ἀλλὰ τοῦ ἡρος, πολὺ τῷ πλήθει, ὃ λαμβάνοντες
τὰς μὲν ἡμέρας ἐν τῷ στεγνῷ φυλάττουσι, τὰς δὲ νύκτας
εἰς τὴν αἰθρίαν τιθέασιν. Καὶ πέντε ἢ ἕξ ἡμέρας τοῦτο
ποιησάντων αὐτῶν πηγνυται τὸ ὕδωρ, καὶ γίνεται κάλλι-
στον ἅλας, ὃ ἔνεκεν τῶν βοσκημάτων μάλιστα διατηροῦσιν·
οὐ γὰρ εἰσάγονται πρὸς αὐτοὺς ἄλλες διὰ τὸ κατοικεῖν πόρ-
ρω ^l αὐτοὺς θαλάσσης καὶ εἶναι αὐτοὺς ἀμίκτους. Πρὸς
οὖν τὰ βοσκήματα πλείστην αὐτοῦ χρεῖαν ἔχουσιν· ἀλί-
ζουσι γὰρ αὐτὰ δις τοῦ ἐνιαυτοῦ. Ἐὰν δὲ μὴ ποιήσωσι
τοῦτο, συμβαίνει αὐτοῖς ἀπόλλυσθαι τὰ πλείστα τῶν βο-
σκημάτων.

Ἐν Ἀργεὶ δὲ φασὶ γίνεσθαι ἀκρίδος ^m τι γένος ὃ ⁿ κα- 139
λείται σκορπιομάχον. Ὅταν γὰρ ἴδῃ ^o τάχιστα σκορπίον,
ῥανθίσταται αὐτῷ· ὡσαύτως δὲ καὶ ὁ σκορπίος ^q ἐκείνη. Καὶ
κύκλῳ περιουῶσα τρίζει περὶ αὐτόν· τὸν δὲ τὸ ^r κέντρον
ἐπαίροντα ἀντιπεριάγειν ἐν τῷ αὐτῷ τόπῳ, εἴτα κατὰ μι-
κρὸν ἀνιέναι τὸ κέντρον, καὶ τέλος ὅλον ἐκτείνεσθαι, ^s τῆς
ἀκρίδος κύκλῳ τρεχούσης. Τὰ τελευταῖα δὲ προσελθοῦσα
κατεσθίει αὐτόν ^t ἢ ἀκρίς. Ἀγαθὸν δὲ φασιν εἶναι ^u καὶ πρὸς
τὰς πληγὰς τοῦ σκορπίου ἐπιφαγεῖν αὐτήν.

Τοὺς ἐν Νάξῳ σφῆκας φασιν, ὅταν φάγωσι τοῦ ἔχειν 140
(προσφιλῆς δ' αὐτοῖς ἢ σάρξ, ὡς ἔοικεν, ἐστίν), ἐπειδάν τινα

^d προσιέναι] πέτεσθαι Ta, om. Ba.Ra. ^e πρὸς om. Ba.Na.Ra.Ta.
^f τρ. τὸ λευκόν Ba.Ra. ^g ἀρδίοις Ba.Ra, ταρδίοις Sa, ἀρκαδίοις Na.
^h αὐθαριάδων rc. Sa, αὐταρτῶν Ba.Ra. ⁱ κακεῖνοι Ba.Ra. ^k πᾶσιν Ba.
^l αὐτοὺς τῆς θ. Na. ^m τινὸς Ba.Ra. ⁿ καλεῖσθαι Sa. ^o τάχιστα om.
Ba.Ra. ^p ἀνθίστασθαι Sa. ^q ἐκείνης Sa. ^r κέντρον Ba. ^s τῆς] καὶ τῆς
Ba.Ra. ^t ἢ ἀκρίς et καὶ om. Ba.Na.Ra. ^u ἐπαγαγεῖν Na.

κεντήσωσι, περιωδύνους οὕτω ποιεῖν ὥστε χαλεπωτέραν φαίνεσθαι τῆς πληγῆς τῶν ἔχων.

- 141 Φασὶ τὸ Σκυθικὸν φάρμακον, ᾧ ἀποβάπτουσι τοὺς οἰστούς, συντίθεσθαι ἐξ ^w ἐχίδνης. Τηροῦσι δέ, ὡς ἔοικεν, οἱ Σκύθαι τὰς ἤδη ζωοτοκούσας, καὶ λαβόντες αὐτὰς τήκουσιν ἡμέρας τινάς. Ὅταν δὲ ἱκανῶς αὐτοῖς δοκῇ σεσηφθαι πᾶν, τὸ τοῦ ἀνθρώπου αἷμα εἰς χυτρίδιον ^x ἐγχείοντες εἰς ^y τὰς κοπρίας ^z κατορύττουσι ^a πωμάσαντες. Ὅταν δὲ καὶ τοῦτο σαπῇ, τὸ ὑφιστάμενον ἐπάνω τοῦ αἵματος, ὃ δὴ ἐστὶν ὑδατῶδες, μιγνύουσι τῷ τῆς ἐχίδνης ἰχώρι, καὶ οὕτω ποιούσι θανάσιμον.
- 142 Ἐν ^b Κουρίῳ τῆς Κύπρου ὄφεών τι γένος εἶναι φασιν, ὃ τὴν δύναμιν ὁμοίαν ^c ἔχει τῇ ἐν Αἰγύπτῳ ἀσπίδι, πλὴν ὅτι τοῦ χειμῶνος ἐὰν δάκη, οὐδὲν ἐργάζεται, εἴτε δι' ἄλλην τινὰ αἰτίαν, εἴτε διότι τὸ ζῶον δυσκίνητον γίνεται ὑπὸ τοῦ ψύχους ἀποπηγνύμενον καὶ τελέως ἀδύνατον, ἐὰν μὴ θερμανθῇ.
- 143 Ἐν ^d Κέῳ φασὶν εἶναι τι γένος ἀχέρδου, ὑφ' ^e ἧς ἐὰν τις πληγῇ τῇ ἀκάνθῃ, ἀποθνήσκει.
- 144 Ἐν Μυσίᾳ φασὶν ἄρκτων τι γένος εἶναι λευκόν, αἷ ^f ὅταν κυνηγῶνται, ἀφιάσι τοιαύτην πνοὴν ὥστε τῶν κυνῶν τὰς σάρκας σήπειν, ὡσαύτως δὲ καὶ τῶν λοιπῶν θηρίων, ἀβρώτους ^g τε ποιεῖν. Ἐὰν δέ τις καὶ βιάσῃται καὶ ἐγγίσῃ, ἀφιάσιν ἐκ τοῦ στόματος φλέγμα πάμπολύ τι, ὡς ἔοικεν, ὃ ^h προσφυσᾷ ⁱ πρὸς τὰ πρόσωπα τῶν κυνῶν, ὡσαύτως ⁱ δὲ καὶ τῶν ἀνθρώπων, ὥστε καὶ ἀποπνίγειν καὶ ἀποτυφλοῦν.
- 145 Ἐν δὲ τῇ Ἀραβίᾳ ^k ὑαινῶν τι γένος φασὶν εἶναι, ^l ὃ ἐπειδὰν προῖδῃ τι θηρίον ἢ ^m ἀνθρώπου ἐπιβῇ ἐπὶ τὴν σκιάν, ἀφωνίαν ⁿ ἐργάζεται καὶ πῆξιν τοιαύτην ^o ὥστε μὴ

^w ἐχίνης Na. ^x ἐκχείοντες Ba.Na.Ra. ^y τοὺς κοπρίους Ba.Ra.Sa.
^z κατορύσσουνσι Sa. ^a πωμάσαντες Na. ^b κουρείω Sa. ^c ἔχειν Ba.Ra.
^d καίω Ba.Ra. ^e ἡ Ba.Ra.Sa. ^f ὅταν] ἄμα Ba.Ra. ^g τε]τὸ Ba.Ra, om. Na. ^h προσπύσαι rc. Sa. ⁱ πρὸς et δὲ om. Ba.Ra. ^k ὑένων Na.
^l ὅπερ Na. ^m θρώπου—ἀφωνίαν om. Ba.Ra.Ta. in lacuna. ⁿ ἐργάζεσθαι Sa. ^o ὡς Na.

δύνασθαι κινεῖν τὸ σῶμα. Τοῦτο δὲ ^pποιεῖν καὶ ^qἐπὶ τῶν κυνῶν.

Κατὰ δὲ Συρίαν εἶναι ^rτί φασι ζῶον ^δκαλεῖται λεοντο- 146
φόνον· ἀποθνήσκει γὰρ ὁ λέων, ὡς ἔοικεν, ὅταν αὐτοῦ φάγη.
^tἘκὼν μὲν ^sοὖν τοῦτο οὐ ποιεῖ, ἀλλὰ φεύγει τὸ ζῶον· ὅταν
δὲ συλλαβόντες αὐτὸ οἱ κυνηγέται καὶ ^tὀπτήσαντες ὥσπερ
ἄλφιτα λευκὰ ^vπεριπάσσωσιν ^wἄλλῳ ζῳῷ, ^xγευσάμενον
ἀπόλλυσθαί φασι παραχρῆμα. ^yΚακοὶ καὶ προσουροῦν τὸν
λέοντα τοῦτο τὸ ζῶον.

Λέγεται καὶ τοὺς γῦπας ὑπὸ τῆς τῶν μύρων ὀσμῆς ἀπο- 147
θνήσκειν, ἐάν τις αὐτοὺς χρίσῃ ἢ δῶ τι ^zμεμυρισμένον φα-
γεῖν. ^tὩσαύτως δὲ καὶ τοὺς κανθάρους ὑπὸ τῆς τῶν ρόδων
ὀσμῆς.

Καὶ ἐν Σικελίᾳ δέ φασι καὶ ἐν Ἰταλίᾳ τοὺς γαλεώτας 148
θανάσιμον ἔχειν τὸ δῆγμα, καὶ οὐχ ὥσπερ ^aτοὺς παρ' ἡμῖν
ἀσθενὲς καὶ μαλακόν. Εἶναι δὲ καὶ μυῶν γένος ἐφιπτάμε-
νον, ὃ ὅταν δάκῃ, ἀποθνήσκειν ποιεῖ. ^tἘν δὲ τῇ Μεσοπο- 149
ταμίᾳ τῆς Συρίας φασὶ καὶ ἐν ^bἸστροῦντι ὀφείδιά τινα
γίγνεσθαι, ^aτοὺς ἐγχωρίους οὐ δάκνει, τοὺς ξένους ^cδὲ ἀδικεῖ
σφόδρα. Περὶ ^dδὲ τὸν Εὐφράτην καὶ τελείως φασὶ τοῦτο 150
γίγνεσθαι. Πολλοὺς γὰρ φαίνεσθαι περὶ τὰ χεῖλη τοῦ πο-
ταμοῦ καὶ ^eδιανέοντας ἐφ' ἐκάτερα, ὥστε τῆς δείλης ἐνταῦθα
^fθεωρουμένους ἅμα τῇ ἡμέρᾳ ἐπὶ θατέρου μέρους φαίνεσθαι,
καὶ τοὺς ἀναπαυομένους τῶν μὲν Σύρων μὴ δάκνειν, τῶν δ'
^tΕλλήνων μὴ ἀπέχεσθαι.

^tἘν Θεσσαλίᾳ φασὶ τὸν ἱερὸν καλούμενον ὄφιν πάντας 151
ἀπολλύειν, οὐ μόνον ^gἐὰν δάκῃ, ἀλλὰ καὶ ἐὰν θίγῃ. Διὸ
καὶ ὅταν φανῇ καὶ τὴν φωνὴν ἀκούσωσι (φαίνεται δὲ σπα-
νίως), φεύγουσι καὶ οἱ ὄφεις καὶ οἱ ἔχεις καὶ τὰλλα πάντα

^p ποῖον Ba.Ra. ^q πὶ τῶν κυνῶν om. Ba. in lacuna. ^r φασὶ τι Ra.
^s οὖν om. Ba.Na.Ra. ^t ὀπτήσαντα Ba.Ra. ^v περισπάσσωσιν Ba, περι-
σπάσσωσιν Ra. ^w ἄλλο ζῶον Sa. ^x τὸ γευσάμενον Ra. ^y κακεῖ Na.
^z μεμυρισμένων Ba. ^a τὸ Ba.Na.Ra.Sa. ^b οἰστροῦντι pr. Sa, μυ-
ροῦντι rc. ^c δὲ] δὲ καὶ Ba.Na.Ra. ^d δὲ om. Ba.Na.Ra. ^e διανεύ-
οντας Ba. ^f θεωρουμένης Sa. ^g ἂν Na.Sa.

- θηρία. Τῷ δὲ μεγέθει οὐκ ἔστι μέγας ἀλλὰ μέτριος. ¹ Ἐν Τήνῳ δέ ^h ποτέ φασιν ⁱ αὐτὸν τῇ πόλει κατὰ Θετταλίαν ἀναιρεθῆναι ὑπὸ γυναικός, γενέσθαι δὲ τὸν θάνατον ^k τοιόνδε.
- ² Γυναῖκα κύκλον γράψασαν καὶ ¹ τὰ φάρμακα θείσαν εἰσβῆναι εἰς τὸν κύκλον, αὐτὴν καὶ τὸν υἱόν, εἶτα μιμείσθαι τὴν φωνὴν τοῦ θηρίου· τὸ δ' ἀντάδειν καὶ προσιέναι. ^u Αἰδοντος δὲ καταδαρθεῖν τὴν γυναῖκα, καὶ ἐγγυτέρω προσιόντος μάλ-
³ λον, ὥστε ^m μὴ δύνασθαι κρατεῖν ⁿ τοῦ ὕπνου. ^o Τὸν δ' υἱὸν παρακαθήμενον ἐγείρειν τύπτοντα, κελευούσης ἐκείνης, καὶ λέγειν ὅτι ἐὰν μὲν καθυπνώσῃ, ἀπολείται καὶ αὐτὴ καὶ ἐκείνος, ἐὰν δὲ ^p βιάσῃται καὶ προσαγάγῃται τὸ θηρίον, σωθήσονται. ^r Ὡς δὲ προσῆλθεν ὁ ὄφις εἰς τὸν κύκλον, ^q αὐὸν εὐθὺς γενέσθαι αὐτόν.
- 152 ^r Λέγεται περὶ τὰ ^s Τύανα ὕδωρ εἶναι ὀρκίου Διός (^t καλοῦσι ^v δὲ αὐτὸ ¹ Ἀσβαμαῖον), ^w οὗ πηγὴ ἀναδίδοται πάνυ ψυχρά, ^x παφλάζει δὲ ὥσπερ οἱ λέβητες. Τοῦτο εὐόρκοις μὲν ἡδύ τε καὶ ἴλεων, ἐπιόρκοις δὲ παρὰ πόδας ἢ δίκη. ¹ Ἀποσκήπτει γὰρ καὶ εἰς ὀφθαλμοὺς καὶ εἰς χεῖρας καὶ εἰς πόδας, ἀλίσκονταί τε ὑδέροις καὶ φθόαις· καὶ οὐδὲ πρόσθεν ἀπελθεῖν δυνατόν, ἀλλ' αὐτόθι ἔχονται καὶ ὀλοφύρονται πρὸς τῷ ὕδατι, ὁμολογοῦντες ^a ἐπιώρκησαν.
- 153 ¹ Ἀθήνησί φασι τὸν ἱερὸν τῆς ἐλαίας ^y θαλλὸν ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ βλαστῆσαι καὶ πλείονα γενέσθαι, ταχὺ δὲ αὐτὴ πάλιν συστέλλεσθαι.
- 154 Τῶν ἐν Αἴτνῃ κρατήρων ἀναρραγέντων καὶ ἀνὰ τὴν γῆν φερομένων ἔνθα καὶ ἔνθα ^z χειμάρρου δίκην, τὸ τῶν εὐσεβῶν γένος ἐτίμησε τὸ δαιμόνιον. ^a Περικαταληφθέντων γὰρ ὑπὸ

^h ποτε om. Na. ⁱ αὐτῇ Ba.Na.Ra. ^k τοιούτων Na. ¹ τὰ om. Na.
^m μὴ] μένον Na. ⁿ τὸν ὕπνον rc. Sa. ^o καὶ τὸν δ' Ba. ^p βιώσῃται καὶ προσαγάγῃ Na. ^q λύσιν εὐθ. γ. αὐτοῦ Ba.Ra. ^r Capita 152—176 sola habet Ua. Sa. autem: ἐν ἄλλῃ ἀντιγράφῳ ἢ προκειμένη ἀρχὴ πᾶσα τῶν παραδόξων ἀκουσμάτων ἔλειπεν ἄχρι τοῦ “ἐν βιθυνίᾳ δὲ τῆς θράκης ἐν τοῖς μετάλλοις” (cap. 33.), ἦσαν δὲ αὐτ' ἐκείνων τὰ ὑποτεταγμένα. ^s τυ-
 ἄνω Ua. ^t καλεῖται rc. Ka, om. in lacuna Na.Ua. ^v δὲ om. Na.
^w οὖν πηγὴ ἀναδίδοται Ua. ^x παμφάζει Ua, παφλάζει margo Ua.
^y θαλλὸν Ua. ^z χειμάρου Ua. ^a περικαταλειφθέντων Na.Sa.Ua.

τοῦ ρεύματος διὰ τὸ βαστάζειν γέροντας ἐπὶ τῶν ὤμων γονεῖς καὶ σώζειν, πλησίον αὐτῶν γενόμενον τὸ τοῦ πυρὸς ρεῦμα ἐξεσχίσθη, παρέτρεψέ τε τοῦ φλογμοῦ τὸ μὲν ἔνθα τὸ δὲ ἔνθα, καὶ ἐτήρησεν ἀβλαβεῖς ἅμα τοῖς γονεῦσι τοὺς νεανίσκους.

Λέγεται τὸν ἀγαλματοποιὸν Φειδίαν κατασκευάζοντα 155 τὴν ἐν ἀκροπόλει Ἀθηνᾶν ἐν μεσότητι ταύτης τῆς ἀσπίδος τὸ ἑαυτοῦ πρόσωπον ἐντυπώσασθαι, καὶ συνδῆσαι τῷ ἀγάλματι διὰ τινος ἀφανοῦς ὁδημιουργίας, ὥστ' ἐξ ἀνάγκης, εἴ τις βούλοιτο αὐτὸ περαιοῦν, τὸ σύμπαν ἄγαλμα λύειν τε καὶ συγχεῖν.

Φασὶν ὡς ἀνδριᾶς ὁ τοῦ Βίτυος ἐν Ἀργεὶ ἀπέκτεινε [τὸν 156 αἴτιον] τοῦ ὁθανάτου τῷ Βίτυϊ, ὁθεωροῦντι ἐμπεσών. Ἐοικεν οὖν οὐκ εἰκῇ τὰ τοιαῦτα γίνεσθαι.

Φασὶ τοὺς ἴκύνους μόνον διώκειν τὰ θηρία πρὸς τὰς κορυφὰς τῶν Μελάνων καλουμένων ὀρῶν, ἀλλ' ἀναστρέφειν, ὅταν ἄχρι τούτων διώκωσιν.

Ἐν τῷ Φάσιδι ποταμῷ γεννᾶσθαι ῥάβδον ὀνομαζομένην 158 λευκόφυλλον, ἣν οἱ ἠζηλότυποι τῶν ἀνδρῶν ὀρεπόμενοι ῥίπτουσι περὶ τὸν ἱπαρθένιον θάλαμον, καὶ ἀνόθεντον τηροῦσι τὸν γάμον. Ἐν ἡ δὲ τῷ Τίγριδι ἱ γίνεσθαι φασὶ λίθον 159 μωδῶν κεκλημένον βαρβαρικῶς, τῇ χροᾷ πάνυ λευκόν, ὃν εἰς κατέχη τις, ἢ ὑπὸ θηρίων οὐδὲν ἀδικεῖται. Ἐν δὲ τῷ Σκα- 160 μάνδρῳ γίνεσθαι φασὶ βοτάνην σίστρον καλουμένην, ἢ παραπλησίαν ἐρεβίνθῳ, κόκκους δ' ἔχει σειομένους, ὅθεν τὴν προσηγορίαν ἔλαβε· ταύτην τοὺς κατέχοντας μήτε δαιμόνιον μήτε φαντασίαν ἠντιναοῦν φοβεῖσθαι.

Περὶ Λιβύην ἄμπελός ἐστιν ἣν καλοῦσι μαινομένην τινές, 161 ἣ τῶν καρπῶν τοὺς μὲν πεπαίνει, τοὺς δ' ὀμφακώδεις ἔχει, τοὺς δ' ἀνθοῦντας καὶ βραχύν τινα χρόνον.

^b δημιουργίας Ua. ^c τὸν αἴτιον om. Ka.Na.Sa.Ua. ^d θεάτρου Sa. ^e θεωροῦντος Sa. ^f κάρας μὴ δ. Sa. ^g μεγάλων Sa. ^h ζηλότυποι Na. ζολότυποι Ua. ⁱ παρθένιαν Sa. ^k δὲ om. Na. ^l γενέσθαι Na, γεννᾶσθαι Ua. ^m οὐδὲν ὑπὸ θηρίων Ka.Na.Ua. ⁿ παραπλήσιον Na.Sa.

- 162 Περὶ τὸ Σίπυλον ὄρος γίνεσθαι φασὶ λίθον παρόμοιον κυλίνδρῳ, ὃν οἱ εὐσεβεῖς υἱοὶ ὅταν εὖρωσιν, ἐν τῷ τεμένει τῆς μητρὸς τῶν θεῶν τιθέασι, καὶ οὐδέποτε χάριν ἀσεβείας ἀμαρτάνουσιν, ^ο ἀλλ' ^ρ αἰεὶ εἰσι φιλοπάτορες.
- 163 Ἐν ^ι ὄρει Τηϋγέτῳ γίνεσθαι βοτάνην καλουμένην χαρισίαν, ἣν γυναῖκες ^ι ἔαρος ἀρχομένου τοῖς τραχήλοις περιάπτουσι, καὶ ὑπὸ τῶν ἀνδρῶν συμπαθέστερον ἐρῶνται.
- 164 Ὀθρυς ὄρος ἐστὶ Θετταλίας, ὃ φέρει ὄφεις τοὺς λεγομένους σῆπας, οἳ οὐκ ἔχουσι μίαν χροιάν, ἀλλ' αἰεὶ ὁμοιοῦνται τῷ χώρῳ ἐν ᾧ οἰκοῦσι. Τινὲς δὲ αὐτῶν ὅμοιον ἔχουσι τὸ χρῶμα τοῖς κόχλοις τῆς γῆς. Ἄλλοις δὲ χλοάζουσά ἐστιν ἡ φολίς. Ὅσοι δὲ αὐτῶν ^ς ἐν ψαμάθοις διατρίβουσι, ταύταις ἐξομοιοῦνται κατὰ τὸ χρῶμα. Δάκνοντες δὲ ἐμποιοῦσι δίψος. Ἔστι δὲ αὐτῶν τὸ δῆγμα οὐ τραχὺ καὶ ἔμπυρον, ἀλλὰ κακότηες.
- 165 Τοῦ περκνοῦ ^ι ἔχεως τῇ ἐχίδνῃ συγγινομένου, ἡ ἔχιδνα ἐν τῇ συνουσίᾳ τὴν κεφαλὴν ἀποκόπτει. Διὰ τοῦτο καὶ τὰ τέκνα, ^ν ὥσπερ τὸν θάνατον τοῦ πατρὸς μετερχόμενα, τὴν γαστέρα τῆς μητρὸς διαρρήγνυσιν.
- 166 Ἐν τῷ Νείλῳ ποταμῷ γεννᾶσθαι λίθον φασὶ κυάμῳ παρόμοιον, ὃν ἂν κύνες ἴδωσιν, οὐχ ὑλακτοῦσι. Συντελεῖ δὲ καὶ τοῖς δαίμονί τινι γενομένοις κατόχοις· ἅμα γὰρ τῷ προσ-
- 167 τεθῆναι ταῖς ῥίσιν ἀπέρχεται τὸ δαιμόνιον. Ἐν δὲ τῷ Μαιάνδρῳ ποταμῷ τῆς Ἀσίας λίθον φασὶ ^ω σῶφρονα καλούμενον κατ' ἀντίφρασιν· ὃν εἰάν τις εἰς τινος ἐμβάλῃ κόλπον, ἐμμανὴς γίνεταί καὶ φονεύει τινὰ τῶν συγγενῶν.
- 168 Ῥῆνος καὶ Ἰστρος οἱ ποταμοὶ ^κ ὑπ' ἄρκτον ρέουσιν, ὁ μὲν Γερμανοὺς ὁ δὲ Παίονας παραμείβων· καὶ θέρους μὲν ναυσίπορον ἔχουσι τὸ ρεῖθρον, τοῦ δὲ χειμῶνος παγέντες ὑπὸ κρύους ἐν πεδίου σχήματι ^γ καθιππεύονται.

^ο ἀλλ'] καὶ Sa. ^ρ αἰεὶ om. Ka.Sa. ^ι ὄρει τῷ ἡψέτῳ Ka.Na.Ua.
^ι ἔρωτος Ka.Na.Ua. ^ς ἐν om. Na.Ua. ^ι ἔχιος Ka. ^ν ὥσπερ om. Sa.
^ω ἄφρονα Ka.Na.Ua, τέφρονα Sa. ^κ ὑπ' ἄρκτω Ka.Ua, ἐπ' ἄρκτου Na.
^γ καθιπτεύονται Ua.

Περὶ τὴν Θούριον πόλιν δύο ποταμούς φασιν εἶναι, ^z Σύ- 169
 βαριν καὶ Κράθιν. Ὁ μὲν οὖν ^z Σύβαρις τοὺς πίνοντας ἀπ'
 αὐτοῦ πτυρτικοὺς εἶναι ποιεῖ, ὁ δὲ Κράθις τοὺς ἀνθρώπους
 ξανθότριχας λουομένους. Ἐν δὲ ^a Εὐβοίᾳ δύο ποταμούς 170
 εἶναι, ὧν ἀφ' οὗ ^b μὲν τὰ πίνοντα πρόβατα λευκὰ γίνονται·
 ὃς ὀνομάζεται Κέρβης· ὁ δὲ ^c Νηλεὺς, ὃς μέλανα ποιεῖ.

Παρὰ ^d Λυκόρμα ποταμῷ γεννᾶσθαι βοτάνην λόγχῃ πα- 171
 ρόμοιον, συντελοῦσαν πρὸς ^e ἀμβλυωπίαν ἄριστα.

Τὴν ἐν Συρακούσαις τῆς Σικελίας πηγὴν Ἀρέθουσαν διὰ 172
 πενταετηρίδος κινεῖσθαι λέγουσιν.

Ἐν ὄρει Βερεκυνθίῳ γεννᾶσθαι λίθον καλούμενον μάχαι- 173
 ραν, ὃν εἰς εὖρη τις, τῶν μυστηρίων τῆς Ἑκάτης ἐπιτελου-
 μένων ἐμμανὴς γίνεται, ὡς Εὐδοξὸς φησιν. Ἐν ὄρει δὲ 174
^f Τμώλῳ γεννᾶσθαι λίθον παρόμοιον ^g κισσήρει, ὃς τετράκις
 τῆς ἡμέρας ἀλλάσσει τὴν χροῖαν· βλέπεσθαι δὲ ὑπὸ παρ-
 θένων τῶν μὴ τῷ χρόνῳ φρονήσεως μετεχουσῶν.

Ἐν ^h Ἀρτέμιδος Ὀρθωσίας βωμῷ ταῦρον ἵστασθαι χρύ- 175
 σειον, ὃς κυνηγῶν εἰσελθόντων φωνὴν ἐπαφίησιν.

Ἐν Αἰτωλοῖς φασὶν ὁρᾶν τοὺς ἀσπάλακας ἀμυδρῶς, καὶ 176
 οὐδὲ σιτεῖσθαι γῆν ἀλλ' ἀκρίδας.

Τοὺς ⁱ ἐλέφαντάς φασι κύειν ἔτη δύο, οἱ δὲ μῆνας ὀκτω- 177
 καίδεκα· ἐν δὲ τῇ ἐκτέξει δυστοκεῖν.

^k Δημάρατον Τιμαίου τοῦ Λοκροῦ ἀκουστὴν νοσήσαντα 178
 ἄφωνόν φασιν ἐπὶ δέκα γενέσθαι ἡμέρας· ἐν δὲ τῇ ἐνδεκάτῃ
^l ἀνανήψας βραδέως ἐκ τῆς παρακοπῆς ἔφησεν ἐκείνῳ ^m τὸν
 χρόνον ἥδιστα αὐτῷ βεβιώσθαι.

^z σούβαριν et mox σούβαρις Ka.Sa.Ua. ^a εὐβοία Ka.Na.Oa.Sa.Ua.
^b μὲν om. Sa. ^c νηλεὺς Sa. ^d λυκάρμω Ka.Na.Oa.Sa.Ua. ^e ἀμβλυω-
 πίας Ka.Na.Oa.Ua. ^f τμώκω Sa. ^g κίσσυρι Ua, κίσσηρι Ka.Na.Sa.
^h ἀρτέμιδι Na. ⁱ ἐλ. ἔτη δύο τίκτειν λέγουσιν Sa. ^k τημάρατον Na.
 Oa.Ua. ^l ἀνανήψαντα Sa, omisso ἔφησεν. ^m αὐτῷ ἥδιστα τὸν χρόνον
 Ka.Oa.Ua.

^aΜΗΧΑΝΙΚΑ.

ΘΑΥΜΑΖΕΤΑΙ τῶν μὲν κατὰ φύσιν συμβαινόντων,
^b ὅσων ἀγνοεῖται τὸ αἷτιον, τῶν δὲ παρὰ φύσιν, ὅσα γίνεται
διὰ τέχνην πρὸς τὸ συμφέρον τοῖς ἀνθρώποις. ¹ Ἐν πολλοῖς
γὰρ ἡ φύσις ὑπεναντίον πρὸς τὸ χρήσιμον ἡμῖν ποιεῖ· ἡ μὲν
γὰρ φύσις αἰετὸν αὐτὸν ἔχει τρόπον καὶ ἀπλῶς, τὸ δὲ
² χρήσιμον μεταβάλλει πολλαχῶς. Ὅταν οὖν δέῃ τι ^c παρὰ
φύσιν πράξαι, διὰ τὸ χαλεπὸν ἀπορίαν παρέχει καὶ δεῖται
τέχνης. Διὸ καὶ καλοῦμεν τῆς τέχνης τὸ πρὸς τὰς τοιαύτας
ἀπορίας βοηθοῦν μέρος μηχανήν. Καθάπερ γὰρ ἐποίησεν
¹ Ἀντιφῶν ὁ ποιητής, οὕτω καὶ ἔχει· τέχνη γὰρ κρατοῦμεν,
³ ὧν φύσει νικώμεθα. Τοιαῦτα δὲ ἐστὶν ἐν οἷς τὰ τε ἐλάττονα
κρατεῖ τῶν μειζόνων, καὶ τὰ ῥοπήν ἔχοντα μικρὰν κινεῖ βάρη
μεγάλα, καὶ πάντα σχεδὸν ὅσα τῶν προβλημάτων μηχαν-
ικὰ προσαγορεύομεν. ⁴ Ἔστι δὲ ταῦτα τοῖς φυσικοῖς προ-
βλήμασιν οὔτε ταῦτὰ πάμπαν οὔτε κεχωρισμένα λίαν, ἀλλὰ
κοινὰ τῶν τε μαθηματικῶν θεωρημάτων καὶ τῶν φυσικῶν·
^d τὸ μὲν γὰρ ὥς διὰ τῶν ^e μαθηματικῶν δῆλον, τὸ δὲ περὶ ὁ
⁴ διὰ τῶν φυσικῶν. Περιέχεται δὲ ^f τῶν ἀπορουμένων ^g ἐν τῷ
γένει τούτῳ τὰ περὶ τὸν μοχλόν. Ἄτοπον γὰρ ^h εἶναι
δοκεῖ τὸ κινεῖσθαι μέγα βάρος ὑπὸ μικρᾶς ἰσχύος, καὶ ταῦτα
μετὰ βάρους πλείονος· ὁ γὰρ ἄνευ μοχλοῦ κινεῖν οὐ δύναται
τις, ⁱ τοῦτο ταῦτὸ βάρος, ^k προσλαβὼν ἔτι τὸ τοῦ μοχλοῦ
⁵ βάρος, κινεῖ θάπτον. Πάντων δὲ τῶν τοιούτων ἔχει τῆς
αἰτίας τὴν ἀρχὴν ὁ κύκλος. Καὶ τοῦτο εὐλόγως συμβέβηκεν·

Codices P.W^a. et hinc inde L.B^a.H^a.q.

^a τὰ μηχανικὰ τοῦ

ἀριστοτέλους q.

^b ὅσον W^a.q. ^c παρὰ τὴν φύσιν q. ^d τὸ] τῶν W^a. ^e μαθημάτων
W^a. ^f τῆς ἀπορουμένης q. ^g ἐν] τούτων ἐν W^a.q. ^h εἶναι om. W^a.
ⁱ τοῦτ' αὐτὸ τὸ W^a.q. ^k προσλαβὼν H^a.

ἐκ μὲν γὰρ ¹ θαυμασιωτέρου ^m συμβαίνειν τι θαυμαστόν οὐδὲν ἄτοπον, θαυμασιώτατον δὲ τὸ τὰναντία γίνεσθαι ⁿ μετ' ἀλλήλων. Ὁ δὲ κύκλος συνέστηκεν ἐκ τοιούτων· εὐθύς γὰρ ἐκ κινουμένου τε γεγένηται ^o καὶ μένοντος, ὧν ἡ φύσις ἐστὶν ὑπεναντία ἀλλήλοις. Ὡστ' ἐνταῦθα ἔστιν ἐπιβλέψασιν ⁶ ἥττον θαυμάζειν τὰς συμβαινούσας ὑπεναντιώσεις περὶ αὐτόν. Πρῶτον μὲν γὰρ ^p τῇ περιεχούσῃ γραμμῇ τὸν κύκλον, πλάτος οὐθὲν ἐχούσῃ, τὰναντία πως προσεμφαίνεται, τὸ κοῖλον καὶ τὸ κυρτόν. Ταῦτα δὲ ^q διέστηκεν ἀλλήλων ὃν τρόπον τὸ μέγα καὶ τὸ μικρόν· ^r ἐκείνων τε γὰρ ^s μέσον τὸ ἴσον καὶ τούτων τὸ εὐθύ. Διὸ μεταβάλλοντα εἰς ἄλληλα τὰ ⁷ μὲν ^t ἀναγκαῖον ἴσα γενέσθαι πρότερον ἢ τῶν ἄκρων ^v ὁποτεροῦν, τὴν δὲ γραμμὴν εὐθείαν, ὅταν ἐκ κυρτῆς εἰς ^w κοῖλον ἢ πάλιν ἐκ ταύτης ^x γίνηται κυρτὴ καὶ περιφερής. Ἐν μὲν ^y οὖν τοῦτο τῶν ἀτόπων ὑπάρχει περὶ τὸν ^z κύκλον, δεύτερον δὲ ὅτι ἅμα κινεῖται ^a τὰς ἐναντίας κινήσεις· ἅμα γὰρ εἰς τὸν ἔμπροσθεν κινεῖται τόπον ^b καὶ τὸν ὀπισθεν. Ἡ ⁸ τε ⁸ γράφουσα γραμμὴ τὸν κύκλον ^c ὡσαύτως ἔχει· ἐξ οὗ γὰρ ἄρχεται τόπου τὸ πέρας αὐτῆς, εἰς τὸν αὐτὸν τοῦτον ^d τόπον ἔρχεται πάλιν· συνεχῶς γὰρ κινουμένης αὐτῆς τὸ ἔσχατον πάλιν ἀπῆλθε πρῶτον, ὥστε καὶ φανερόν ὅτι μετέβαλεν ἐντεῦθεν. Διό, καθάπερ εἴρηται πρότερον, οὐδὲν ἄτοπον τὸ ⁹ πάντων εἶναι τῶν ^e θαυμάτων αὐτὸν ἀρχήν. Τὰ μὲν οὖν περὶ τὸν ζυγὸν γινόμενα εἰς τὸν κύκλον ἀνάγεται, τὰ δὲ περὶ τὸν μοχλὸν εἰς τὸν ζυγόν, τὰ δ' ἄλλα πάντα σχεδὸν τὰ ^f περὶ τὰς κινήσεις τὰς μηχανικὰς εἰς τὸν μοχλόν. Ἔτι δὲ ¹⁰ διὰ τὸ μιᾶς οὔσης τῆς ἐκ τοῦ κέντρου γραμμῆς μηθὲν ἕτερον ἐτέρῳ φέρεσθαι τῶν σημείων τῶν ἐν αὐτῇ ἰσοταχῶς, ἀλλ' αἰ

¹ θαυμασιωτέρας H^a. ^m συμβαίνει τι θαυμαστικόν W^a. ⁿ σὺν ἀλλήλοις P. ^o καὶ] ἐμ W^a. ^p τῇ om. q. ^q διεστήκατον H^a. ^r ἐκείνον q. ^s μέσον ἐστὶ τὸ H^a. ^t ἀναγκαῖα H^a, ἀνα q. ^v ὁποτεροῦν P. W^a. q. ^w κοῖλην H^a. W^a. q. ^x γίνεται codices. ^y οὖν om. W^a. q. ^z κύκλον om. P. W^a. q. ^a τὰς ἐναντίας κινήσεις om. q. ^b καὶ] καὶ εἰς W^a. q. ^c ἔχει ὡσαύτως H^a. ^d ἔρχεται τόπον P. q. ^e μαθημάτων H^a. ^f περὶ τὰς μηχανικὰς κινήσεις εἰς H^a.

- τὸ τοῦ μένοντος πέρατος πορρώτερον ὢν θάττον, πολλὰ τῶν θαυμαζομένων συμβαίνει περὶ τὰς κινήσεις τῶν κύκλων· περὶ
 11 ὧν ἐν τοῖς ἐπομένοις προβλήμασιν ἔσται δῆλον. Διὰ δὲ τὸ τὰς ἐναντίας κινήσεις ἅμα κινεῖσθαι τὸν κύκλον, ^ε καὶ ^h τὸ μὲν ἕτερον τῆς διαμέτρου τῶν ἄκρων, ἐφ' οὗ τὸ Α, εἰς τοῦμπροσθεν κινεῖσθαι, θάτερον δέ, ἐφ' οὗ τὸ Β, εἰς τοῦπισθεν, κατασκευάζουσιν τινες ὥστ' ἀπὸ μιᾶς κινήσεως πολλοὺς ⁱ ὑπεναντίους ἅμα κινεῖσθαι κύκλους, ὥσπερ οὓς ἀνατιθέασιν ἐν τοῖς ἱεροῖς ποιήσαντες τροχίσκους χαλκοῦς ^k τε καὶ σιδηροῦς.
- 12 Εἰ γὰρ εἴη τοῦ Α Β κύκλου ἀπτόμενος ἕτερος κύκλος ἐφ' οὗ Γ Δ, τοῦ κύκλου ^l τοῦ ἐφ' οὗ Α Β κινουμένης τῆς διαμέτρου εἰς τοῦμπροσθεν, κινηθήσεται ἡ Γ Δ εἰς τοῦπισθεν τοῦ κύκλου τοῦ ἐφ' ^m οὗ Α, κινουμένης τῆς διαμέτρου περὶ τὸ αὐτό. Εἰς τοῦναντίον ἄρα κινηθήσεται ⁿ ὁ ἐφ' οὗ Γ Δ κύκλος τῷ ἐφ' ^o οὗ Α Β· καὶ πάλιν αὐτὸς τὸν ἐφεξῆς, ἐφ' ^p οὗ Ε Ζ, εἰς
 13 τοῦναντίον αὐτῷ κινήσει διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν. Τὸν αὐτὸν ^q δὲ τρόπον καὶ πλείους ὥσι, τοῦτο ποιήσουσιν ἐνὸς μόνου κινήθέντος. Ταύτην οὖν λαβόντες ὑπάρχουσιν ἐν τῷ κύκλῳ τὴν φύσιν οἱ δημιουργοὶ κατασκευάζουσιν ὄργανον κρύπτοντες τὴν ἀρχήν, ὅπως ἡ τοῦ μηχανήματος φανερὸν μόνον τὸ θαυμαστόν, τὸ δ' αἶτιον ἄδηλον.
- I Πρῶτον μὲν οὖν τὰ συμβαίνοντα περὶ τὸν ζυγὸν ἀπορεῖται, διὰ τίνα αἰτίαν ἀκριβέστερά ἐστι τὰ ζυγὰ τὰ μείζω τῶν ἐλαττόνων. Τούτου δὲ ἀρχή, διὰ τί ποτε ἐν τῷ κύκλῳ ἡ πλείον ἀφεστηκυῖα γραμμὴ τοῦ ^r κέντρου τῆς ἐγγύς τῇ αὐτῇ ἰσχύϊ κινουμένης θάττον φέρεται τῆς ἐλάττονος; Τὸ γὰρ θάττον λέγεται διχῶς· ἂν τε γὰρ ^s ἐν ἐλάττονι χρόνῳ ἴσον τόπον διεξέλθῃ, θάττον εἶναι λέγομεν, καὶ εἰ ἐν ἴσῳ
 2 πλείῳ. Ἡ ^t δὲ μείζων ἐν ἴσῳ χρόνῳ γράφει μείζονα κύκλον· ὁ γὰρ ἐκτὸς μείζων τοῦ ἐντός. Αἶτιον δὲ τούτων ὅτι φέρεται

^ε καὶ om. P.Wa. ^h τὸν Wa. ⁱ ὑπεναντίως Ha.Wa. ^k τε om. Ha.

^l τοῦ ante ἐφ' add Ha. ^m ὧ P.q. ⁿ ὁ ἐφ' οὗ] codices ἐφ' οὗ ὁ.

^o ὧ P.Wa. ^p ὧ P.Ha.Wa. ^q δὲ om. Pa. ^r κέντρου] κ P.Wa.

^s ἐν om. P.Wa. ^t δὲ μείζων P.

δύο φοράς ἢ γράφουσα τὸν κύκλον. Ὅταν μὲν οὖν ἐν ^ν λό-
 γῳ τινὶ φέρεται, ἐπ' εὐθείας ἀνάγκη φέρεσθαι τὸ φερόμενον,
 καὶ γίνεται διάμετρος αὐτῇ τοῦ σχήματος ὃ ποιοῦσιν ^ω αἱ ἐν
 τούτῳ τῷ λόγῳ συντεθεῖσαι γραμμαί. Ἐστω γὰρ ὁ λόγος ³
 ὃν φέρεται τὸ φερόμενον, ὃν ἔχει ἡ ΑΒ πρὸς τὴν ΑΓ· καὶ
 τὸ μὲν Α^χΓ φερέσθω πρὸς τὸ Β, ἡ δὲ ΑΒ ὑποφερέσθω
 πρὸς τὴν ^γ ΗΓ· ἐννέχθω δὲ τὸ μὲν Α πρὸς τὸ Δ, ἡ δὲ ἐφ'
 ἡ ΑΒ πρὸς τὸ Ε. ^z Εἰ οὖν ἐπὶ τῆς φοράς ὁ λόγος ἦν ὃν ἡ
 ΑΒ ἔχει πρὸς τὴν ΑΓ, ἀνάγκη καὶ τὴν ΑΔ πρὸς ^a τὴν
 ΑΕ τοῦτον ἔχειν τὸ λόγον. Ὅμοιον ἄρα ἐστὶ τῷ λόγῳ τὸ ⁴
 μικρὸν τετράπλευρον ^b τῷ μείζονι, ὥστε ^b καὶ ἡ αὐτὴ διάμε-
 τρος αὐτῶν, καὶ τὸ ^c Α ἔσται πρὸς Ζ. Τὸν αὐτὸν ^d δὴ τρό-
 πον δειχθήσεται καὶ ὅπου οὖν διαληφθῇ ἡ φορά· αἰεὶ γὰρ
 ἔσται ἐπὶ τῆς διαμέτρου. Φανερόν οὖν ὅτι τὸ κατὰ τὴν διά-
 μετρον φερόμενον ἐν δύο φοράς ἀνάγκη τὸν τῶν ^e πλευρῶν
 φέρεσθαι λόγον. Εἰ γὰρ ἄλλον τινά, οὐκ ^f οἰσθήσεται κατὰ ⁵
 τὴν διάμετρον. Ἐὰν δὲ ἐν μηδενὶ λόγῳ φέρεται δύο φοράς
 κατὰ μηδένα χρόνον, ἀδύνατον εὐθείαν εἶναι τὴν φοράν.
 Ἐστω γὰρ εὐθεῖα. Τεθείσης οὖν ταύτης διαμέτρου, καὶ πα-
 ραπληρωθεῖσιν τῶν πλευρῶν, ἀνάγκη τὸν τῶν πλευρῶν λόγον
 φέρεσθαι τὸ φερόμενον· ^ε τοῦτο γὰρ δέδεικται πρότερον.
 Οὐκ ἄρα ποιήσει εὐθείαν ^h τὸ ἐν μηδενὶ λόγῳ φερόμενον μη- ⁶
 δένα χρόνον. Ἐὰν γάρ τινα λόγον ἐνεχθῇ ἐν ἰ χρόνῳ τινί, τοῦ-
 τον ἀνάγκη τὸν χρόνον εὐθείαν εἶναι φοράν διὰ τὰ ^k προειρη-
 μένα. Ὡστε περιφερὲς γίνεται, δύο φερόμενον φοράς ἐν μη-
 θενὶ λόγῳ μηδένα χρόνον. Ὅτι μὲν τοίνυν ἡ τὸν κύκλον ^γ
 γράφουσα φέρεται δύο φοράς ἅμα, φανερόν ἔκ τε τούτων,
 καὶ ὅτι ^l τὸ φερόμενον κατ' εὐθείαν ἐπὶ τὴν κάθετον ἀφι-
 κνέεται, ὥστε εἶναι πάλιν αὐτὴν ἀπὸ τοῦ κέντρου κάθετον.

^ν λίγω W^a. ^ω αἱ om. P. ^{χ γ} om. P.W^a. ^{γ Η}] β P.W^a.
^z εἰ] οὐκ P.W^a. ^a τὴν ΑΕ] δὲ P.W^a. ^b τῷ μείζονι et καὶ om. P.W^a.
^c Α] δ W^a. ^d δὴ] οὖν W^a. ^e πλείονων P.W^a. ^f οἰδῆσεται W^a.
^ε ταῦτα W^a. ^h τῷ W^a. ⁱ χρόνῳ] λόγῳ P.W^a. ^k προειρημένα πρό-
 τερον. ὥστε P. ^l τὸ om. P.W^a.

Ἐστω κύκλος ὁ ΑΒΓ, τὸ δ' ἄκρον τὸ ἐφ' οὗ Β φερέσθω ἐπὶ τὸ Δ· ἀφικνεῖται δέ ^μ ποτε ἐπὶ τὸ Γ. Εἰ μὲν οὖν ἐν τῷ λόγῳ ἐφέρετο ὃν ἔχει ^ν ἡ ΒΔ πρὸς τὴν ΔΓ, ἐφέρετο ἂν ⁸ τὴν διάμετρον τὴν ἐφ' ἣ ΒΓ. Νῦν δέ, ^ο ἐπεὶ περ ἐν οὐδενὶ λόγῳ, ἐπὶ τὴν περιφέρειαν ^ρ φέρεται τὴν ἐφ' ἣ ΒΕΓ. Ἐὰν δὲ δυοῖν φερομένοιον ἀπὸ τῆς αὐτῆς ἰσχύος τὸ μὲν ἐκκρούοιτο πλείον τὸ δὲ ἔλαττον, εὖλογον ⁹ βραδύτερον κινηθῆναι τὸ πλείον ἐκκρουόμενον τοῦ ἔλαττον ἐκκρουομένου· ὃ δοκεῖ συμβαίνειν ἐπὶ τῆς μείζονος καὶ ἐλάττονος τῶν ἐκ τοῦ κέντρου ⁹ γραφουσῶν τοὺς κύκλους. Διὰ γὰρ τὸ ἐγγύτερον εἶναι τοῦ μένοντος τῆς ἐλάττονος τὸ ἄκρον ἢ τὸ τῆς μείζονος, ὥσπερ ἀντισπώμενον εἰς τὸνναντίον, ἐπὶ τὸ ^τ μέσον βραδύτερον φέρεται τὸ τῆς ἐλάττονος ἄκρον. Πάσῃ μὲν οὖν ^ς κύκλον γραφούσῃ τοῦτο συμβαίνει, καὶ φέρεται τὴν μὲν κατὰ φύσιν κατὰ τὴν περιφέρειαν, τὴν δὲ παρὰ φύσιν εἰς τὸ πλάγιον ¹⁰ καὶ τὸ κέντρον. Μείζω δ' αἰεὶ τὴν παρὰ φύσιν ^ι ἢ ἐλάττων φέρεται· διὰ ^ν γὰρ τὸ ἐγγύτερον εἶναι τοῦ κέντρου τοῦ ἀντισπῶντος κρατεῖται μᾶλλον. Ὅτι δὲ μείζον τὸ παρὰ φύσιν κινεῖται ἢ ἐλάττων τῆς μείζονος τῶν ἐκ τοῦ κέντρου γραφουσῶν ¹¹ τοὺς κύκλους, ἐκ τῶνδε δῆλον. Ἐστω κύκλος ἐφ' οὗ ΒΓΔΕ, καὶ ἄλλος ἐν τούτῳ ἐλάττων, ἐφ' οὗ ΧΝΜΞ, περὶ τὸ αὐτὸ κέντρον ^ω τὸ Α· καὶ ἐκβεβλήσθωσαν αἱ διάμετροι, ἐν μὲν τῷ μεγάλῳ, ἐφ' ὧν ΓΔ καὶ ΒΕ, ἐν δὲ τῷ ἐλάττῳ αἱ ΜΧ ΝΞ· καὶ τὸ ἑτερόμηκες παραπεπληρώσθω, τὸ ΔΨΡΓ. ¹² Εἰ δὲ ἡ ΑΒ γράφουσα κύκλον ἥξει ἐπὶ τὸ αὐτὸ ὅθεν ὠρμήθη ἐπὶ τὴν ΑΕ, δῆλον ὅτι φέρεται πρὸς αὐτήν. Ὅμοίως δὲ καὶ ἡ ΑΧ πρὸς τὴν ΑΧ ἥξει. Βραδύτερον δὲ φέρεται ^κ ἡ ΑΧ τῆς ΑΒ, ὥσπερ εἴρηται, διὰ τὸ γίνεσθαι μείζονα ¹³ τὴν ἐκκρουσιν καὶ ἀντισπᾶσθαι μᾶλλον τὴν ΑΧ. Ἦχθω δὲ ἡ ΑΘΗ, καὶ ἀπὸ τοῦ Θ κάθετος ἐπὶ τὴν ΑΒ ἡ ΘΖ ἐν τῷ

^μ που W^a. ^ν ἡ βε̄ εγ̄ ἐφέρετο P.W^a. ^ο ἐπεὶ W^a. ^ρ φέρηται P.
⁹ βραδυτέραν W^a. ^τ μέσον τὸ μὲν βραδύτερον P.W^a. ^ς κύκλω P.
^ι ἢ ἐλάττω P.W^a. ^ν τὸ γάρ P. ^ω τὸ Α om. P.W^a. ^κ ἡ ΑΧ—εἴρηται om. W^a.

κύκλω, καὶ πάλιν ἀπὸ τοῦ Θ ἤχθω παρὰ γ τὴν AB ἢ ΘΩ, καὶ ἡ ΩΥ ἐπὶ τὴν AB κάθετον, καὶ z ἡ HK. Αἱ δὲ ἐφ' ὧν ΩΥ καὶ ΘΖ ἴσαι. Ἡ ἄρα ΒΥ ἐλάττων τῆς a ΧΖ· αἱ γὰρ ἴσαι εὐθείαι ἐπ' ἀνίσους b κύκλους ἐμβληθεῖσαι πρὸς c ὀρθὰς τῇ διαμέτρῳ ἔλαττον τμήμα ἀποτεμένουσι τῆς διαμέτρου ἐν τοῖς μείζουσι κύκλοις, ἔστι δὲ ἡ ΩΥ ἴση τῇ ΘΖ. Ἐν ὅσῳ ¹⁴ δὴ χρόνῳ ἡ ΑΘ τὴν ΧΘ ἐννέχθη, ἐν τοσούτῳ χρόνῳ ἐν τῷ κύκλῳ d τῷ μείζονι μείζονα τῆς ΒΩ ἐνήνεκται τὸ ἄκρον τῆς ΒΑ. Ἡ μὲν γὰρ κατὰ φύσιν φορὰ ἴση, ἡ δὲ παρὰ φύσιν ἐλάττων· ἡ δὲ ΒΥ τῆς ΖΧ. Δεῖ δὲ ἀνάλογον εἶναι, ὥς e τὸ κατὰ φύσιν πρὸς τὸ κατὰ φύσιν, e τὸ παρὰ φύσιν πρὸς τὸ παρὰ φύσιν. Μείζονα ἄρα περιφέρειαν διελήλυθε τὴν ΗΒ ¹⁵ τῆς ΩΒ. Ἀνάγκη δὲ τὴν ΗΒ ἐν τούτῳ τῷ χρόνῳ διεληλυθέναι· ἐνταῦθα γὰρ ἔσται, ὅταν ἀνάλογον ἀμφοτέρως f συμβαίνειν τὸ παρὰ φύσιν πρὸς τὸ κατὰ φύσιν. Εἰ δὴ μείζον ἔστι τὸ κατὰ φύσιν ἐν τῇ μείζονι, καὶ τὸ παρὰ φύσιν μᾶλλον ἂν ἐνταῦθα συμπέπτοι μοναχῶς, ὥστε τὸ Β ἐννέχθαι ἂν τὴν ΒΗ ἐν g τῷ ἐφ' οὗ Χ σημείῳ. Ἐνταῦθα γὰρ κατὰ ¹⁶ φύσιν μὲν γίνεται τῷ Β σημείῳ τὸ κέντρον (ἔστι γὰρ αὐτὴ ἀπὸ τοῦ Η κάθετος), παρὰ φύσιν δὲ ἐς τὸ ΚΒ. Ἔστι δὲ ὥς h τὸ ΗΚ πρὸς τὸ ΚΒ, τὸ ΘΖ πρὸς τὸ ΖΧ. Φανερόν δὲ εἶναι ἐπιζευχθῶσιν ἀπὸ τῶν ΒΧ ἐπὶ τὰ ΗΘ. Εἰ δὲ ἐλάττων i ἡ μείζων τῆς ΗΒ ἔσται, ἣν ἐνέχθη τὸ Β, οὐχ ὁμοίως ἔσται οὐδὲ ἀνάλογον ἐν ἀμφοῖν k τὸ κατὰ φύσιν πρὸς τὸ παρὰ φύσιν. Δι' ἣν μὲν τοίνυν αἰτίαν ἀπὸ τῆς αὐτῆς ¹⁷ ἰσχύος φέρεται θᾶπτον τὸ πλεον ἀπέχον τοῦ κέντρου l σημεῖον, δῆλον διὰ τῶν εἰρημένων· διότι m δὲ τὰ μὲν μείζω ζυγὰ ἀκριβέστερά ἐστι τῶν ἐλαττόνων, φανερόν ἐκ τούτων. Γίνεται γὰρ τὸ μὲν σπάρτον κέντρον (μένει γὰρ τοῦτο), τὸ

γ τὴν] τὸ W^a. z ἡ] αἱ P.W^a. a ΧΖ] χ P.W^a, W^a. additis ἴσως ὀφείλει χζ. b κύκλων W^a. c ὀρ τῇ P. d τῷ μείζονι om. P. e τὸ post ὥς et τὸ παρὰ—φύσιν om. W^a. f συμβαίνειν W^a. g τῷ] τ ante lacunam P.W^a. h τὸ post ὥς om. W^a. i ἡ] codices ἡ. μοx om. ἡν. k τὸ κατὰ φύσιν] κατὰ φορὰν P. l post σημείον P. καὶ μ γράφει ἡ μείζων. item W^a, omisso in lacuna μ . m δὲ et μὲν om. P.

δὲ ἐπὶ ἐκάτερον μέρος τῆς πλάστιγγος αἱ ἐκ τοῦ κέντρου.
 18¹ Ἀπὸ ^η οὖν τοῦ αὐτοῦ βάρους ἀνάγκη θάττον κινεῖσθαι τὸ
 ἄκρον τῆς πλάστιγγος, ὅσῳ ἂν πλείον ἀπέχη τοῦ σπάρτου,
 καὶ ἔνια μὲν μὴ δῆλα εἶναι ἐν τοῖς μικροῖς ζυγοῖς πρὸς τὴν
 ὁ αἴσθησιν ἐπιτιθέμενα βάρη, ἐν δὲ τοῖς μεγάλοις δῆλα· οὐθὲν
 γὰρ κωλύει ἔλαττον ^ρ κινήθῃναι μέγεθος ἢ ὥστε εἶναι τῇ ὄψει
 19 φανερόν. ¹ Ἐπὶ δὲ τῆς μεγάλης πλάστιγγος ποιεῖ ὁρατὸν τὸ
 αὐτὸ βάρος μέγεθος. ² Ἐνια δὲ δῆλα μὲν ἐπ' ἀμφοῖν ἐστίν,
 ἀλλὰ πολλῶ μᾶλλον ἐπὶ τῶν μειζόνων διὰ τὸ πολλῶ μείζον
 γίνεσθαι τὸ μέγεθος τῆς ῥοπῆς ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ βάρους ἐν
 20 τοῖς μείζουσι. Καὶ διὰ τοῦτο τεχνάζουσιν οἱ ἀλουργοπῶλαι
 πρὸς ^η τὸ παρακρούεσθαι ἰστάντες, ^ι τό τε σπάρτον οὐκ ἐν
 μέσῳ τιθέντες, καὶ ^ς μόλυβδον τῆς φάλαγγος εἰς θάτερον
 μέρος ^τ ἐγχεόντες, ἢ τοῦ ξύλου ^ν τὸ πρὸς τὴν ῥίζαν πρὸς ὃ
 βούλονται ῥέπειν ποιοῦντες, ἢ ἐὰν ^ω ἔχη ὅζον βαρύτερον
 γὰρ ἐν ᾧ μέρος ἢ ῥίζα τοῦ ξύλου ἐστίν, ὃ δὲ ὅζος ῥίζα τίς
 ἐστίν.

2 Διὰ τί, ἐὰν μὲν ἄνωθεν ἢ τὸ σπαρτίον, ὅταν κάτωθεν ῥέ-
 ψαντος ἀφέλῃ τὸ βάρος, πάλιν ἀναφέρεται τὸ ζυγόν, ἐὰν
 δὲ κάτωθεν ὑποστῇ, οὐκ ἀναφέρεται ἀλλὰ μένει; ³ Ἡ διότι
 ἄνωθεν μὲν τοῦ σπαρτίου ὄντος πλείον τοῦ ζυγοῦ γίνεται
 τὸ ἐπέκεινα τῆς καθέτου; Τὸ γὰρ σπαρτίον ἐστὶ κάθετος.
 2⁴ Ὡστε ἀνάγκη ἐστὶ κάτω ῥέπειν τὸ πλεόν, ἕως ἂν ἔλθῃ ἢ
 δίχα διαιρούσα τὸ ζυγὸν ἐπὶ τὴν κάθετον αὐτήν, ἐπικειμένον
 τοῦ βάρους ἐν τῷ ἀνεσπασμένῳ μορίῳ τοῦ ζυγοῦ. ⁵ Ἐστω
 ζυγὸν ὀρθὸν ^ς ἐφ' οὗ ΒΓ, σπαρτίον δὲ τὸ ^γ ΑΔ. ¹ Ἐκβαλ-
 3 λόμενον δὲ τοῦτο κάτω κάθετος ἔσται ἐφ' ἧς ἢ ΑΔΜ. ² Ἐὰν
 οὖν ἐπὶ τὸ Β ἢ ῥοπή ^z ἐπιτεθῇ, ἔσται τὸ μὲν Β οὐ τὸ Ε, τὸ
 δὲ Γ οὐ τὸ Ζ, ὥστε ἢ δίχα διαιρούσα τὸ ζυγὸν πρῶτον μὲν
 ἦν ἢ ΔΜ τῆς καθέτου αὐτῆς, ἐπικειμένης δὲ τῆς ῥοπῆς ἔσται

^η τοῦ οὖν P.Wa. ^ο αἴσθησιν τὰ ἐπιτ. P.Wa. ^ρ κινήθῃ P, κινεῖσθαι Wa. ^ι τό] τὰς Wa. ^ς μόλυβδον P.Wa. ^τ ἐκχεόντες Wa.
^ν τὸ om. P. ^ω ἔχει Wa. ^ς ἐφ'] τὸ ἐφ' Wa. ^γ ΑΔ] αβ Wa.
^z ἐπιτεθείσεται P, ἐπιτεθήσεται Wa, omisso uterque ἔσται.

ἡ ΔΘ· ὥστε τοῦ ζυγοῦ ἐφ' ᾧ ΕΖ τὸ ἔξω τῆς καθέτου τῆς ἐφ' ἧς ΑΒ, τοῦ ἐν ᾧ ΦΠ, μείζω τοῦ ἡμίσεος. Ἐὰν οὖν 4 ἀφαιρεθῇ τὸ βάρος ἀπὸ τοῦ Ε, ἀνάγκη κάτω φέρεσθαι τὸ Ζ· ἔλαττον γὰρ ἐστὶ τὸ ^aΕ. Ἐὰν μὲν οὖν ἄνω τὸ σπαρτίον ἔχῃ, πάλιν διὰ τοῦτο ἀναφέρεται τὸ ζυγόν. Ἐὰν δὲ κάτωθεν ἢ τὸ ὑποκείμενον, τούναντίον ποιεῖ· πλείον γὰρ γίνεται τοῦ ἡμίσεος τοῦ ζυγοῦ τὸ κάτω μέρος ἢ ὡς ἡ κάθετος διαιρεῖ ὥστε οὐκ ἀναφέρεται· κουφότερον γὰρ τὸ ἐπηρτημένον. Ἐστω ζυγὸν τὸ ἐφ' οὗ ^bΝΞ, τὸ ὀρθόν, κάθετος δὲ 5 ἡ ΚΛΜ. Δίχα ^cδὴ διαιρεῖται τὸ ^dΝΞ. Ἐπιτεθέντος δὲ βάρους ἐπὶ τὸ Ν, ἔσται τὸ μὲν Ν οὗ τὸ Ο, τὸ δὲ Ξ οὗ τὸ Ρ, ἡ δὲ ΚΛ οὗ τὸ ΛΘ, ὥστε μείζον ἐστὶ τὸ ΚΟ τοῦ ΛΡ ^eτῷ ΘΚΛ. Καὶ ἀφαιρεθέντος οὖν τοῦ βάρους ἀνάγκη μένειν· ^fἐπικείται γὰρ ὥσπερ βάρος ἡ ὑπεροχὴ ἡ τοῦ ἡμίσεος τοῦ ἐν ᾧ ^gτὸ Κ.

Διὰ τί κινουῦσι μεγάλα βάρη μικραὶ δυνάμεις τῷ μοχλῷ, 3 ὥσπερ ἐλέχθη καὶ κατ' ^hἀρχήν, ἱπροσλαμβάνοντι βάρος ἔτι τὸ τοῦ μοχλοῦ; ^kῬᾶον δὲ τὸ ἔλαττόν ἐστι κινῆσαι βάρος, ἔλαττον δὲ ἐστὶν ἄνευ τοῦ μοχλοῦ. Ἡ ὅτι αἴτιόν ἐστιν ὁ μοχλός, ἱζυγὸν [ᾧν] κάτωθεν ἔχον τὸ σπαρτίον καὶ εἰς ἄνισα διηρημένον; Τὸ γὰρ ὑπομόχλιον ^mἀντὶ σπαρτίου γίνεται· μένει γὰρ ἄμφω ταῦτα, ὥσπερ τὸ κέντρον. Ἐπεὶ δὲ θᾶτ- 2 τον ὑπὸ τοῦ ἴσου βάρους κινεῖται ἢ μείζων τῶν ἐκ τοῦ κέντρου, ἔστι δὲ τρία τὰ περὶ τὸν μοχλόν, τὸ μὲν ὑπομόχλιον, σπάρτον καὶ κέντρον, δύο δὲ βάρη, ὅ τε κινῶν καὶ τὸ κινούμενον· ὃ οὖν τὸ κινούμενον βάρος πρὸς τὸ κινῶν, τὸ μῆκος πρὸς τὸ μῆκος ἀντιπέπονθεν. Αἰεὶ δὲ ὅσῳ ἂν μείζον ⁿἀφεστήκη τοῦ ὑπομοχλίου, ῥᾶον κινήσει. Ὁ Αἰτία δὲ ἐστὶν ἡ 3 προλεχθεῖσα, ὅτι ἡ πλείον ἀπέχουσα ἐκ τοῦ κέντρου μείζονα κύκλον γράφει. Ὡστε ἀπὸ τῆς αὐτῆς ἰσχύος πλέον ^pμετα-

^a Ε] ρ P.Wa. ^b ΝΞ] κ ξ P.Wa. ^c δὴ] δεῖ Wa. ^d ν κ ξ P.Wa.
^e τῷ] τοῦ P.Wa. ^f ἐπεὶ κείται γὰρ P.Wa. ^g τὸ χ P, τοῦ χ Wa.
^h ἀρχάς Wa. ⁱ προσλαμβάνοντες P. ^k ῥᾶδιον codices. ^l ζυγὸν κάτω-
θεν ἔχων P.Wa. ^m ἀντὶ] τί P. ⁿ ἀφεστήκει codices hic et c. 4. sect. 2.
^o αἴτιον Wa. ^p malim καταστήσεται.

στήσεται τὸ κινουὺν τὸ πλεῖον τοῦ ὑπομοχλίου ἀπέχον.
^qἘστω μοχλὸς ἐφ' οὗ ΑΒ, βάρος δὲ ἐφ' ᾧ τὸ Γ, τὸ δὲ
κινουὺν ἐφ' ᾧ τὸ Δ, ὑπομόχλιον ἐφ' ᾧ τὸ Ε, τὸ δὲ ἐφ' ᾧ τὸ
Δ κινήσαν ἐφ' ᾧ τὸ Η, κινούμενον δὲ τὸ ἐφ' οὗ Γ, βάρος
ἐφ' οὗ Κ.

- 4 Διὰ τί οἱ μεσόνεοι μάλιστα τὴν ναῦν κινουῦσιν; Ἡ διότι
ἡ κώπη μοχλὸς ἐστίν; Ὑπομόχλιον μὲν γὰρ ὁ σκαλμὸς γί-
νεται (μένει γὰρ δὴ τοῦτο), τὸ δὲ βάρος ἡ θάλαττα, ἣν ἀπω-
²θεῖ ἡ κώπη· ὁ δὲ κινῶν τὸν μοχλὸν ὁ ναύτης ἐστίν. Ἀεὶ δὲ
πλέον βάρος κινεῖ, ὅσῳ ἂν ^sπλέον ^uἀφεστήκη τοῦ ^tὑπο-
μοχλίου ὁ κινῶν τὸ βάρος· μείζων γὰρ οὕτω γίνεται ἡ ἐκ
τοῦ κέντρου, ὁ δὲ σκαλμὸς ὑπομόχλιον ὦν κέντρον ἐστίν.
Ἐν ^vμέσῃ δὲ τῇ νηὶ πλείστον τῆς κώπης ἐντὸς ἐστίν· καὶ
γὰρ ἡ ναὺς ταύτῃ εὐρυτάτῃ ἐστίν, ὥστε πλεῖον ἐπ' ^wἀμφο-
τερα ἐνδέχασθαι μέρος τῆς κώπης ἐκατέρου τοίχου ἐντὸς εἶναι
³τῆς νεώς. Κινεῖται μὲν οὖν ἡ ναὺς διὰ τὸ ἀπεριδομένης τῆς
κώπης εἰς τὴν θάλασσαν τὸ ἄκρον τῆς κώπης τὸ ἐντὸς προῖ-
έναι εἰς ^xτὸ πρόσθεν, τὴν δὲ ναῦν προσδεδεμένην τῷ σκαλμῷ
⁴συμπροῖεναι, ^yἢ τὸ ἄκρον τῆς κώπης. Ἡ γὰρ πλείστην
θάλασσαν διαιρεῖ ἡ κώπη, ταύτῃ ἀνάγκη μάλιστα προωθεῖ-
σθαι· πλείστην δὲ διαιρεῖ ^zἢ πλείστον μέρος ἀπὸ τοῦ σκαλ-
μοῦ τῆς κώπης ἐστίν. Διὰ τοῦτο οἱ μεσόνεοι μάλιστα κι-
νουῦσιν· μέγιστον γὰρ ἐν μέσῃ νηὶ τὸ ἀπὸ τοῦ σκαλμοῦ τῆς
κώπης τὸ ἐντὸς ἐστίν.

- 5 Διὰ τί τὸ πηδάλιον μικρὸν ὄν, καὶ ἐπ' ἐσχάτῳ τῷ πλοίῳ,
τοσαύτην δύναμιν ἔχει ὥστε ὑπὸ μικροῦ οἴακος καὶ ἐνὸς ἀν-
θρώπου δυνάμεως, καὶ ταύτης ἡρεμαίας, ^aμεγάλα ^bκινεῖσθαι
^cμεγέθη πλοίων; Ἡ διότι καὶ τὸ πηδάλιον ἐστὶ μοχλός,
^dκαὶ μοχλεύει ὁ κυβερνήτης. Ἡ μὲν οὖν προσήρμωσται
τῷ πλοίῳ, γίνεται ὑπομόχλιον, τὸ δὲ ὅλον πηδάλιον ὁ μο-

^q ἔσται W^a. ^r τὰ W^a. ^s πλέον post ἂν om. W^a. ^t ὑπομόχλου
W^a. ^v μέσῳ P. ^w ἀμφοτέροις W^a. ^x τὸ] τὰ W^a. ^y ἢ τὸ] ἢ τὸ
P.W^a. ^z εἰ P.W^a. ^a μέγα W^a, μεγάλην H^a. ^b κινεῖσθαι P. ^c μέ-
γεθος W^a. ^d καὶ—μοχλός add. L.P.B^a.H^a.W^a.q.

χλός, τὸ δὲ βάρος ἢ θάλασσα, ὁ δὲ κυβερνήτης ὁ κινῶν. Οὐ²
κατὰ πλάτος δὲ λαμβάνει τὴν θάλασσαν, ^ε ὥσπερ ἢ κώπη,
τὸ πηδάλιον. Οὐ γὰρ εἰς τὸ πρόσθεν κινεῖ τὸ ^ϕ πλοῖον, ἀλλὰ
κινούμενον κλίνει, πλαγίως τὴν θάλατταν δεχόμενον. ⁴ Ἐπεὶ
γὰρ τὸ βάρος ἦν ἢ θάλασσα, τὸνναντίον ἀπηρειδόμενον κλί-
νει τὸ πλοῖον. Τὸ γὰρ ὑπομόχλιον εἰς τὸνναντίον στρέφεται,
ἢ θάλασσα δὲ ἐντός· ^ε ἐκεῖνο δὲ εἰς τὸ ἐκτός. Τούτῳ δὲ ἀκο-³
λουθεῖ τὸ ^h πλοῖον διὰ τὸ συνδεδέσθαι. Ἡ μὲν οὖν κώπη
κατὰ πλάτος τὸ βάρος ὠθοῦσα καὶ ὑπ' ἐκείνου ⁱ ἀντωθουμένη
εἰς τὸ εὐθὺ προάγει· τὸ δὲ πηδάλιον, ὥσπερ κάθηται πλά-
γιον, τὴν εἰς τὸ πλάγιον, ἢ δεῦρο ἢ ἐκεῖ, ποιεῖ κίνησιν. ⁴ Ἐπ'
ἄκρου δὲ καὶ οὐκ ἐν μέσῳ κείται, ὅτι ῥᾶστον τὸ κινούμενον
κινήσαι ἀπ' ἄκρου κινοῦν. Τάχιστα γὰρ φέρεται τὸ πρῶτον
^k μέρος διὰ τὸ ὥσπερ ἐν τοῖς φερομένοις ἐπὶ τέλει λήγειν τὴν
φοράν, οὕτω καὶ τοῦ συνεχοῦς ἐπὶ τέλους ἀσθενεστάτη ἐστὶν
ἢ φορά. Εἰ δὲ ἀσθενεστάτη, ῥαδίᾳ ἐκκρούειν. Διὰ τε δὴ ⁵
ταῦτα ἐν τῇ πρύμνῃ τὸ πηδάλιόν ἐστι, καὶ ὅτι ἐνταῦθα μι-
κρὰς κινήσεως γενομένης πολλῶ μείζον τὸ διάστημα ἐπὶ τῷ
ἐσχάτῳ γίνεται, διὰ τὸ τὴν ἴσην γωνίαν ἐπὶ μείζονα καθῆ-
σθαι, καὶ ὅσῳ ἂν μείζους ὦσιν αἱ περιέχουσai. Δῆλον δὲ ἐκ ⁶
τούτου καὶ δι' ἣν αἰτίαν μᾶλλον προέρχεται εἰς τὸνναντίον
τὸ πλοῖον ἢ ἢ τῆς κώπης πλάτη· τὸ αὐτὸ γὰρ μέγεθος τῇ
αὐτῇ ἰσχυΐ κινούμενον ἐν ἀέρι πλέον ἢ ἐν τῷ ὕδατι πρόεισιν.
⁷ Ἐστω γὰρ ἢ Α Β κώπη, τὸ δὲ Γ ὁ σκαλμός, τὸ δὲ Α τὸ ἐν
τῷ πλοίῳ, ἢ ἀρχὴ τῆς κώπης, τὸ δὲ Β τὸ ἐν τῇ ¹ θαλάττῃ.
Εἰ δὴ τὸ Α οὐ τὸ Δ μετακεκίνηται, τὸ Β οὐκ ἔσται οὐ τὸ Ε· ⁷
ἴση γὰρ ἢ Β Ε ^m τῇ Α Δ. ⁸ Ἰσον ⁿ οὖν μετακεχωρηκὸς ἔσται.
⁸ Ἀλλ' ἦν ἔλαττον. Ἐσται δὴ οὐ τὸ ^o Ζ ^p ἢ τὸ Θ. ⁹ Ἀρα
τοίνυν τὴν Α Β, καὶ οὐχ ἢ τὸ Γ, καὶ κάτωθεν. ⁹ Ἐλάττων
γὰρ ἢ Β Ζ τῆς Α Δ, ὥστε καὶ ἢ Θ Ζ τῆς Δ Θ· ὅμοια γὰρ τὰ
τρίγωνα. Καθεστηκὸς δὲ ἔσται καὶ τὸ μέσον, τὸ ἐφ' οὗ Γ· ⁸

^ε ὅπερ P. ^ϕ πλείον Wa. ^ε ἐκεῖνο δέ] εἰ δὲ ἐκεῖνο P.Wa. ^h πλείον P.
ⁱ ἀντωθουμένου Wa. ^k βάρος P. ¹ θαλάσση Wa. ^m τῇ] τὸ Wa.
ⁿ γοῦν P. ^o Ζ] α Wa. ^p ἢ] ἢ Wa, ἢ P. ⁹ ἐλάττω P.Wa.

εἰς τοῦναντίον γὰρ τῷ ἐν τῇ θαλάττῃ ἄκρῳ τῷ Β μεταχωρεῖ, ἥπερ τὸ ἐν τῷ πλοίῳ ἄκρον τὸ Α μὴ ἐχώρει οὐδὲ τὸ Δ. Ὡστε μετακινηθήσεται τὸ πλοῖον, καὶ ἐκεῖ οὐδὲ ἡ ἀρχὴ τῆς κώπης 9 μεταφέρεται. Τὸ δ' αὐτὸ καὶ τὸ πηδάλιον ποιεῖ, πλὴν ὅτι εἰς τὸ πρόσθεν οὐδὲν συμβάλλεται τῷ πλοίῳ, ὥσπερ ἐλέχθη ἐπὶ ἄνω, ἀλλὰ μόνον τὴν πρύμναν εἰς τὸ πλάγιον ἀπωθεῖ ἔνθα 10 ἢ ἔνθα. Ὡς εἰς τοῦναντίον γὰρ ἡ πρῶρα οὕτω νεύει. Ἡ μὲν δὴ τὸ πηδάλιον προσέζειται, δεῖ οἶόν τι τοῦ κινουμένου μέσον νοεῖν, καὶ ὥσπερ ὁ σκαλμὸς τῇ κώπῃ· τὸ δὲ μέσον ὑποχωρεῖ, ἥ ὁ οἶαξ μετακινεῖται. Ἐὰν μὲν εἴσω ἄγῃ, καὶ ἡ πρύμνα δεῦρο μεθέστηκεν· ἡ δὲ πρῶρα εἰς τοῦναντίον νεύει· ἐν γὰρ τῷ αὐτῷ οὔσης τῆς πρῶρας τὸ πλοῖον μεθέστηκεν ὅλον.

6 Διὰ τί, ὅσῳ ἂν ἡ κεραία ἀνωτέρα ᾖ, θάττον πλεί τὰ 8 πλοῖα τῷ αὐτῷ ἰστίῳ καὶ τῷ αὐτῷ πνεύματι; Ἡ διότι γίνε-ται ὁ μὲν ἰστὸς μοχλός, ὑπομόχλιον δὲ τὸ ἐδωλίον ἐν ᾧ ἐμπέπηγεν, ὃ δὲ ὅδε κινεῖν βάρος, τὸ πλοῖον, τὸ δὲ κινεῖν τὸ ἐν τῷ ἰστίῳ πνεῦμα. Εἰ δ' ὅσῳ ἀν πορρώτερον ᾖ τὸ ὑπομόχλιον, ῥᾶον κινεῖ καὶ θάττον ἢ αὐτὴ δύναμις τὸ αὐτὸ βάρος, ἢ οὖν κεραία ἀνώτερον ἀγομένη καὶ τὸ ἰστίον πορρώ-τερον ποιεῖ τοῦ ἐδωλίου ὑπομοχλίου ὄντος.

7 Διὰ τί, ὅταν ἐξ οὐρίας βούλωνται διαδραμεῖν μὴ οὐρίου τοῦ πνεύματος ὄντος, τὸ μὲν πρὸς τὸν κυβερνήτην τοῦ ἰστίου μέρος στέλλονται, τὸ δὲ πρὸς τὴν πρῶραν ποδιαῖον ποιησά-μενοι ἔφευγαν; Ἡ διότι ὅταν ἀντισπᾶν τὸ πηδάλιον πολλῷ μὲν ὄντι τῷ πνεύματι οὐ δύναται, ὀλίγῳ δέ, ὃ ὑποστέλλονται.

2 Προάγει μὲν οὖν τὸ πνεῦμα, εἰς οὗριον δὲ καθίστησι τὸ πηδά-λιον, ἀντισπῶν καὶ μοχλεῖον, τὴν θάλατταν. Ἀμα δὲ καὶ οἱ ναῦται μάχονται τῷ πνεύματι· ἀνακλίνουσι γὰρ ἐπὶ τὸ ἐναντίον ἑαυτούς.

8 Διὰ τί τὰ στρογγύλα καὶ περιφερῆ τῶν σχημάτων εὐκίνητοτερα; Τριχῶς δὲ ἐνδέχεται τὸν κύκλον κυλισθῆναι· ἢ γὰρ κατὰ τὴν ἀψίδα, συμμεταβάλλοντος τοῦ κέντρου,

Ὡς εἰς τοῦν.] ἢ εἰς τοῦν. P, ἢ οὐ τοῦν. Wa. 8 πλοῖα] α Wa. t δεῖ om. Wa. v ἐφεύγαν Wa. w ἀντισπᾶ P, σπᾶ Wa.

ὥσπερ ὁ τροχὸς ὁ τῆς ἀμάξης κυλίεται· ἢ περὶ τὸ κέντρον μόνον, ὥσπερ αἱ τροχιλαί, τοῦ κέντρου μένοντος· ἢ ^x παρὰ τὸ ἐπίπεδον, τοῦ κέντρου μένοντος, ὥσπερ ὁ ^y κεραμεικὸς τροχὸς κυλινδεται. Εἰ μὲν ^z δὴ τάχιστα τὰ τοιαῦτα, διὰ τε ^a τὸ μικρῷ ἄπτεσθαι τοῦ ἐπιπέδου, ὥσπερ ὁ κύκλος κατὰ στιγμὴν, καὶ διὰ τὸ μὴ προσκόπτειν· ἀφέστηκε γὰρ τῆς γῆς ἢ γωνία. Καὶ ἔτι ^φ ἂν ἀπαντήσῃ σώματι, πάλιν τούτου κατὰ μικρὸν ἄπτεται. Εἰ δ' εὐθύγραμμον ἦν, τῇ εὐθείᾳ ἐπὶ πολὺ ἥπτετο ἂν τοῦ ἐπιπέδου. Ἔτι ἢ ῥέπει ἐπὶ τὸ βάρος, ³ ταύτῃ κινεῖ ὁ κινῶν. Ὅταν μὲν γὰρ πρὸς ὀρθιον ἢ διάμετρος ἢ τοῦ κύκλου τῷ ἐπιπέδῳ, ἀπτομένου τοῦ κύκλου κατὰ στιγμήν τοῦ ἐπιπέδου, ἴσον τὸ βάρος ἐπ' ἀμφοτέρα διαλαμβάνει ἢ διάμετρος· ὅταν δὲ κινῆται, εὐθὺς πλέον ἐφ' ^φ κινεῖται, ὥσπερ ῥέπον. Ἐντεῦθεν εὐκίνητότερον τῷ ὠθοῦντι εἰς ⁴ τοῦμπροσθεν· ἐφ' ὃ γὰρ ῥέπει ἕκαστον, εὐκίνητόν ἐστιν, εἶπερ καὶ ^b τὸ ἐπὶ τὸ ἐναντίον τῆς ῥοπῆς δυσκίνητον. Ἔτι λέγουσί τινες ὅτι καὶ ἡ γραμμὴ ἢ τοῦ κύκλου ἐν φορᾷ ἐστὶν αἰεὶ, ὥσπερ τὰ μένοντα, διὰ τὸ ἀντερείδειν, οἷον καὶ τοῖς μείζουσι κύκλοις ὑπάρχει πρὸς τοὺς ἐλάττονας. Θάττον γὰρ ⁵ ὑπὸ τῆς ἴσης ἰσχύος κινουῦνται οἱ μείζους καὶ τὰ βάρη κινουῦσι, διὰ τὸ ῥοπήν τινα ἔχειν τὴν γωνίαν τὴν τοῦ μείζονος κύκλου πρὸς τὴν τοῦ ἐλάττονος, καὶ εἶναι ὅπερ ἢ διάμετρος πρὸς τὴν διάμετρον. Ἀλλὰ μὴν πᾶς κύκλος μείζων πρὸς ἐλάττονα· ἄπειροι γὰρ οἱ ἐλάττονες. Εἰ δὲ καὶ πρὸς ἕτερον ⁶ ἔχει ῥοπήν ὁ κύκλος, ὁμοίως δὲ εὐκίνητος, καὶ ἄλλην ἂν ἔχοι ῥοπήν ὁ κύκλος καὶ τὰ ὑπὸ κύκλου κινούμενα, καὶ μὴ τῇ ἀψίδι ^c ἄπτηται τοῦ ἐπιπέδου, ἀλλ' ἢ ^d παρὰ τὸ ἐπίπεδον, ἢ ὡς ^e αἱ τροχιλαί· καὶ γὰρ οὕτως ἔχοντα ῥᾶστα κινουῦνται καὶ κινουῦσι τὸ βάρος. Ἡ οὖν τῷ κατὰ μικρὸν ἄπτεσθαι καὶ προσκρούειν, ἀλλὰ δι' ἄλλην αἰτίαν. Αὕτη δὲ ἐστὶν ἡ εἰρη- ⁷ μένη πρότερον, ὅτι ἐκ δύο φορῶν γεγένηται ὁ κύκλος, ὥστε μίαν αὐτῶν αἰεὶ ἔχειν ῥοπήν, καὶ οἷον φερόμενον αὐτὸν

^x περὶ W^a. ^y κεραμεικὸς W^a. ^z δὲ W^a. ^a τῷ P.W^a. ^b τὸ post καὶ om. W^a. ^c ἄπτεται P.W^a. ^d περὶ W^a. ^e αἱ om. W^a.

αἰεὶ κινουῦσιν οἱ κινουῦντες, ὅταν κινῶσι κατὰ τὴν περιφέρειαν ὁπωσοῦν. Φερομένην γὰρ αὐτὴν κινουῦσιν· τὴν μὲν γὰρ εἰς τὸ πλάγιον αὐτοῦ κίνησιν ὥθει τὸ κινουῦν, τὴν δὲ ἐπὶ τῆς διαμέτρου αὐτὸς κινεῖται.

- 9 Διὰ τί τὰ διὰ τῶν μειζόνων κύκλων αἰρόμενα καὶ ἐλκόμενα ῥᾶον καὶ θᾶπτον κινουῦμεν; οἷον καὶ αἱ ^f τροχιλαὶ αἱ μείζους τῶν ἐλαττόνων, καὶ αἱ ^ε σκυτάλαι ὁμοίως. Ἡ διότι ὅσῳ ἂν μείζων ἢ ἐκ τοῦ κέντρου ^h ἢ, ἐν τῷ ἴσῳ ⁱ χρόνῳ πλέον κινεῖται χωρίον, ὥστε καὶ τοῦ ἴσου βάρους ἐπόντος ποιήσει τὸ αὐτό, ὥσπερ εἵπομεν καὶ τὰ μείζω ζυγὰ τῶν ἐλαττόνων ^k ἀκριβέστερα εἶναι. Τὸ μὲν γὰρ σπαρτίον ἐστὶ κέντρον, τοῦ δὲ ζυγοῦ αἱ ἐπὶ τάδε τοῦ σπαρτίου αἱ ἐκ τοῦ κέντρου.
- 10 Διὰ τί ῥᾶον, ὅταν ἄνευ βάρους ἢ, κινεῖται τὸ ζυγόν, ἢ ἔχον βάρος; ὁμοίως δὲ καὶ ^l τροχὸς ἢ ἄλλο τοιοῦτο τὸ βαρύτερον μὲν ^m μείζον δὲ τοῦ ἐλάττονος καὶ ⁿ κουφοτέρου. Ἡ ὅτι οὐ μόνον εἰς τὸ ὑναντίον τὸ βαρὺ, ἀλλὰ καὶ εἰς τὸ πλάγιον δυσκίνητόν ἐστιν. Ἐναντίον γὰρ τῇ ῥοπῇ ^o κινῆσαι χαλεπῶς, ἐφ' ὃ δὲ ῥέπει, ῥαδίως· εἰς δὲ τὸ πλάγιον οὐ ῥέπει.
- 11 Διὰ τί ἐπὶ τῶν σκυτάλων ῥᾶον τὰ φορτία κομίζεται ἢ ἐπὶ τῶν ἀμαξῶν, ἐχουσῶν τῶν μὲν μεγάλους τροχοὺς, τῶν δὲ μικροὺς; Ἡ διότι ἐπὶ τῶν σκυτάλων οὐδεμίαν ἔχει πρόσκοψιν, τὸ δὲ ἐπὶ τῶν ἀμαξῶν τὸν ἄξονα, καὶ προσκόπτει αὐτῷ· ἐκ τε γὰρ τῶν ἄνωθεν πιέζει αὐτὸν καὶ ἐκ ² τῶν πλαγίων. ^p Τὸ δὲ ἐπὶ τῶν σκυτάλων ἐπὶ δύο τούτων κινεῖται, τῇ τε κάτω χώρᾳ ^q ὑποκειμένη καὶ τῷ βάρει τῷ ἐπικειμένῳ· ἐπ' ^r ἀμφοτέρων γὰρ τούτων κυλίνεται τῶν τόπων ὁ κύκλος καὶ φερόμενος ὥθειται.
- 12 Διὰ τί πορρωτέρω τὰ βέλη φέρεται ἀπὸ τῆς σφενδόνης ἢ ἀπὸ τῆς χειρός; Καίτοι κρατεῖ γε ὁ βάλλον τῇ χειρὶ

^f τροχιλαὶ W^a. ^ε σκυτάλαι W^a. ^h ἢ W^a. ⁱ χωρίῳ P. ^k ἀκριβέστερον W^a. ^l τροχὸν P.W^a. ^m μείζω P.W^a. ⁿ κουφοτέρου W^a. ^o ἀν κινεῖται? P τὸ] τῶν W^a. ^q ὑποκειμένου W^a. ^r ἀμφοτέρα P.

μᾶλλον ἢ ἀπαρτήσας τὸ βάρος. Καὶ ἔτι οὕτω μὲν δύο βάρη κινεῖ, τό τε τῆς σφενδόνης καὶ τὸ βέλος, ἐκείνως δὲ τὸ βέλος μόνον. Πότερον ὅτι ἐν μὲν τῇ σφενδόνῃ κινούμενον τὸ ² βέλος ρίπτει ὁ βάλλον (περιαγαγὼν γὰρ κύκλῳ πολλαί-
κισ ἀφίησιν), ἐκ δὲ τῆς χειρὸς ἀπὸ τῆς ἡρεμίας ἢ ἀρχῇ·
πάντα δὲ εὐκίνητότερα κινούμενα ἢ ἡρεμοῦντα. Ἡ δὲ ³ διὰ τε
τοῦτο, καὶ διότι ³ ἐν μὲν τῷ σφενδονᾶν ἢ μὲν χεὶρ γίνεται
κέντρον, ἢ δὲ σφενδόνη ἢ ἐκ τοῦ κέντρου· ὅσῳ ἂν ἡ μείζων
ἢ ἀπὸ τοῦ κέντρου, κινεῖται θάττον. Ἡ δὲ ἀπὸ τῆς χειρὸς
βολὴ πρὸς τὴν σφενδόνην βραχεῖα ἐστίν.

Διὰ τί ῥᾶον κινοῦνται περὶ τὸ αὐτὸ ζυγὸν οἱ μείζους ¹³
τῶν ἐλαττόνων κόλλοπες, καὶ οἱ αὐτοὶ ὄνοι οἱ λεπτότεροι
ὑπὸ τῆς αὐτῆς ἰσχύος τῶν παχυντέρων; Ἡ δὲ διότι ὁ μὲν ὄνος
καὶ τὸ ζυγὸν κέντρον ἐστίν, τὰ δὲ ⁴ ἀπέχοντα μεγέθη αἱ ἐκ
τοῦ κέντρου; Θάττον δὲ κινοῦνται καὶ πλέον ἀπὸ τῆς ⁵ αὐτῆς
ἰσχύος αἱ τῶν μειζόνων κύκλων ἢ αἱ τῶν ἐλαττόνων· ὑπὸ
τῆς αὐτῆς γὰρ ἰσχύος ⁶ θάττον μεθίσταται τὸ ἄκρον τὸ πορ-
ρώτερον τοῦ κέντρου. Διὸ πρὸς μὲν τὸ ζυγὸν τοὺς κόλλοπας
ὄργανα ποιοῦνται, οἷς ῥᾶον στρέφουσιν· ἐν δὲ τοῖς λεπτοῖς
ὄνοις πλεῖον γίνεται τὸ ἔξω τοῦ ξύλου, αὕτη δὲ γίνεται ἢ
ἐκ τοῦ κέντρου.

Διὰ τί τὸ αὐτὸ μέγεθος ξύλον ῥᾶον κατεάσσεται περὶ ¹⁴
τὸ γόνυ, εἰς ἴσον ⁷ ἀποστήσας τῶν ἄκρων ἐχόμενος κατα-
γνύη, ἢ ⁸ παρὰ τὸ γόνυ ἐγγὺς ὄντος· καὶ εἰς πρὸς τὴν γῆν
ἐρείσας καὶ τῷ ποδὶ προσβάς πόρρωθεν τῇ χειρὶ καταγνύη,
ἢ ἐγγύθεν; Ἡ δὲ διότι ἔνθα ⁹ μὲν τὸ γόνυ κέντρον, ἔνθα δὲ ὁ
πούς. Ὅσῳ δ' ἂν πορρώτερον ἢ τοῦ κέντρου, ῥᾶον κινεῖται
ἅπαν. Κινηθῆναι δὲ ἀνάγκη καταγνύμενον.

Διὰ τί περὶ τοὺς αἰγιαλοὺς αἱ καλούμεναι κρόκαι στρογ- ¹⁵
γύλαι εἰσίν, ἐκ μακρῶν τῶν λίθων καὶ ὀστράκων τὸ ἐξ ὑπαρ-
χῆς ὄντων; Ἡ δὲ διότι τὰ πλεῖον ἀπέχοντα τοῦ μέσου ἐν ταῖς
κινήσεσι θάττον φέρεται. Τὸ μὲν γὰρ μέσον γίνεται κέν-

² ἐκ μὲν σφενδόνης ἢ W^a. ³ ἀπέχεται W^a. ⁴ αὐτοῦ W^a. ⁵ θάττον] μείζον P. ⁶ ἀποστήσωσι W^a. ⁷ περὶ W^a. ⁸ μὲν γὰρ τὸ P. W^a.

τρον, τὸ δὲ διάστημα ἢ ἐκ τοῦ κέντρου. ¹ Αἰεὶ δὲ ἡ μείζων
² ἀπὸ τῆς ἴσης κινήσεως μείζω γράφει κύκλον. Τὸ δ' ἐν
 ἴσῳ χρόνῳ μείζω διεξιὼν θάττον φέρεται. Τὰ δὲ φερόμενα
 θάττον ἐκ τοῦ ἴσου ἀποστήματος σφοδρότερον τύπτει. Τὰ δὲ
 τύπτοντα μᾶλλον καὶ αὐτὰ τύπτεται μᾶλλον. Ὡστε ἀνάγκη
 θραύεσθαι αἰεὶ τὰ πλέον ἀπέχοντα τοῦ μέσου. Τοῦτο δὲ
³ πάσχοντα ἀνάγκη γίνεσθαι περιφερῇ. Ταῖς δὲ κρόκαις διὰ
 τὴν τῆς ^a θαλάττης κίνησιν, διὰ τὸ μετὰ τῆς θαλάττης κινεῖ-
 σθαι, συμβαίνει αἰεὶ ἐν κινήσει εἶναι καὶ κυλιόμεναις προσκό-
 πτειν. Τοῦτο δὲ ἀνάγκη μάλιστα συμβαίνειν αὐτοῖς τοῖς
 ἄκροις.

16 Διὰ τί, ^b ὅσῳ ἂν ἡ μακρότερα τὰ ξύλα, τοσούτῳ ἀσθενέ-
 στερα γίνονται, καὶ κάμπτεται αἰρόμενα μᾶλλον, ^c καὶ ἡ τὸ
 μὲν βραχύ, ὅσον δίπηχυ, λεπτόν, τὸ δὲ ἑκατὸν πηχῶν παχύ;
 Ἡ διότι μοχλὸς γίνεται καὶ βάρος καὶ ὑπομόχλιον ἐν τῷ
 αἵρεσθαι τοῦ ξύλου τὸ μῆκος; Τὸ μὲν γὰρ πρῶτον μέρος
 αὐτοῦ, ^d ὃ ἡ χεὶρ αἶρει, οἶον ὑπομόχλιον γίνεται, ^e τὸ δ' ἐπὶ
² τῷ ἄκρῳ βάρος. Ὡστε ὅσῳ ἂν ἡ μακρότερον τὸ ἀπὸ τοῦ
 ὑπομοχλίου, τοσούτῳ ἀνάγκη κάμπτεσθαι ^f μᾶλλον· ὅσῳ γὰρ
 ἂν πλέον ἀπέχη τοῦ ὑπομοχλίου, τοσούτῳ ἀνάγκη κάμπτε-
 σθαι μείζον. Ἀνάγκη οὖν αἵρεσθαι τὰ ἄκρα τοῦ μοχλοῦ.
 Ἐὰν οὖν ἡ καμπτόμενος ὁ μοχλός, ἀνάγκη αὐτὸν κάμπτε-
 σθαι μᾶλλον αἰρόμενον. Ὅπερ συμβαίνει ἐπὶ τῶν ξύλων
 τῶν μακρῶν· ἐν δὲ τοῖς βραχέσιν ἐγγὺς τὸ ἔσχατον τοῦ ὑπο-
 μοχλίου γίνεται τοῦ ἡρεμοῦντος.

17 Διὰ τί τῷ σφηνὶ ὄντι μικρῷ μεγάλα βάρη δίσταται καὶ
 μεγέθη σωμάτων, καὶ θλίψις ἰσχυρὰ γίνεται; Ἡ διότι ὁ
 σφὴν δύο μοχλοὶ εἰσιν ἐναντίοι ἀλλήλοις, ἔχει δὲ ἑκάτερος
 τὸ μὲν βάρος τὸ δὲ ὑπομόχλιον, ὃ καὶ ἀνασπᾷ ἢ πιέζει. Ἐτι
 δὲ ἡ τῆς πληγῆς φορὰ τὸ βάρος, ὃ τύπτει καὶ κινεῖ, ^g ποιεῖ
 μέγα· καὶ διὰ τὸ κινούμενον κινεῖν τῇ ταχυτῇτι ἰσχύει ἔτι

^a θαλάσσης—θαλάσσης P. ^b ὅσον ἡ Wa. ^c καὶ] καὶ Wa. ^d ὃ ἡ
 χεὶρ αἶρει om. P. Wa. ^e τῷ P. ^f μᾶλλον—κάμπτεσθαι om. Wa.
^g ποιεῖ om. Wa.

πλέον. Μικρῷ δὲ ὄντι μεγάλαι δυνάμεις ἀκολουθοῦσι· διὸ ² λανθάνει κινῶν ^hπαρὰ τὴν ἀξίαν τοῦ μεγέθους. Ἐστω σφὴν ἐφ' ᾧ ΑΒΓ, τὸ δὲ σφηνούμενον ⁱΔΕΗΖ. Μοχλὸς δὲ γίνε-
νεται ἡ ΑΒ, βάρος δὲ τὸ ^k τοῦ Β κάτωθεν, ὑπομόχλιον δὲ τὸ ΖΔ. Ἐναντίος δὲ τούτῳ μοχλὸς τὸ ΒΓ. Ἡ δὲ ΑΓ κοπτομένη ἐκατέρα τούτων χρήται μοχλῷ· ἀνασπᾷ γὰρ ^lτὸ Β.

Διὰ τί, εἰάν τις δύο ^m τροχιλέας ποιήσας ἐπὶ δυσὶ ξύλοις ¹⁸ συμβάλλουσιν ἑαυτοῖς ἐναντίως αὐταῖς κύκλῳ περιβάλλῃ κα-
λώδιον, ἔχον τὸ ἄρτημα ⁿ ἐκ θατέρου τῶν ξύλων, θάτερον δὲ ^o ἢ προσεληρησμένον ἢ προστεθειμένον κατὰ τὰς τροχαλίας, εἰάν ἕλκῃ τις τῇ ἀρχῇ τοῦ καλωδίου, ^pμεγάλα βάρη προσά-
γει, καὶ ἢ μικρὰ ἢ ἔλκουσα ἰσχύς; Ἡ διότι τὸ αὐτὸ βάρος ² ἀπὸ ἐλάττονος ἰσχύος, εἰ μοχλεύεται, ἐγείρεται, ἢ ἀπὸ χει-
ρός; Ἡ δὲ τροχιλέα τὸ αὐτὸ ποιεῖ τῷ μοχλῷ, ὥστε ἡ μία ῥᾶον ^q ἔλξει, καὶ ἀπὸ μιᾶς ὀλκῆς τοῦ κατὰ χεῖρα πολὺ ἔλξει βαρύτερον. Τοῦτο δ' αἱ δύο τροχαλαίαι πλέον ἢ διπλασίῳ τάχει αἴρουνται. Ἐλαττον γὰρ ^r ἔτι ἡ ἑτέρα ἔλκει ἢ εἰ αὐτὴ ³ καθ' ἑαυτὴν εἴλκεν, ὅταν ^s παρὰ τῆς ἑτέρας ἐπιβληθῇ τὸ σχοινίον· ἐκείνη γὰρ ἔτι ἔλαττον ^t ἐποίησε τὸ βάρος. Καὶ οὕτως εἰς πλείους ἐπιβάλληται τὸ καλώδιον, ἐν ὀλίγαις τροχιλαίαις ^v πολλὴ γίνεται διαφορά, ἢ ὥστε ὑπὸ τῆς πρώ-
της τοῦ βάρους ἔλκοντος τέτταρας μνᾶς, ὑπὸ τῆς τελευταίας ἔλκεσθαι πολλῷ ἐλάττω. Καὶ ἐν τοῖς οἰκοδομικοῖς ἔργοις ⁴ ῥαδίως κινοῦσι μεγάλα βάρη· μεταφέρουσι γὰρ ἀπὸ τῆς αὐ-
τῆς τροχιλέας ἐφ' ἑτέραν, καὶ πάλιν ἀπ' ἐκείνης εἰς ὄνους καὶ μοχλοὺς· τοῦτο δὲ ταυτόν ἐστι ^w τῷ ποιεῖν πολλὰς τρο-
χιλέας.

Διὰ τί, εἰάν μὲν τις ἐπιθῇ ἐπὶ τὸ ξύλον πέλεκυν μέγαν καὶ ¹⁹ φορτίον μέγα ^x ἐπ' αὐτῷ, οὐ διαιρεῖ τὸ ξύλον, ὅ τι καὶ λόγου

^h περὶ Wa. ⁱ ΔΕΗΖ] δέηται Wa. ^k τοῦ] τὸ Wa. ^l τῷ Wa.
^m τροχιλαίας et sect. 2. τροχιλαία et sect. 3. τροχιλαίαις P. ⁿ ἐκ θατέ-
ρου] ἐκατέρου Wa. ^o ἢ Wa. ^p μεγάλῳ βάρει Wa. ^q ἔλξει om. Wa.
^r ἔτι ἢ ἡ ἑτέρα ἔλκει εἰ P. ^s περὶ Wa. ^t ποιήσει Wa. ^v πολὺ Wa.
^w τὸ Wa. ^x μετ' αὐτοῦ Wa.

ἄξιον· ἐὰν δὲ ἄρας τὸν πέλεκύν τις πατάξῃ αὐτῷ, διασχίζει, ἔλαττον βάρος ἔχοντος τοῦ τύπτοντος πολὺ μᾶλλον ^γ ἢ τοῦ ἐπικειμένου καὶ πιεζοῦντος; Ἡ διότι πάντα τῇ κινήσει ἐργάζεται, καὶ τὸ βαρὺ τὴν τοῦ βάρους κίνησιν λαμβάνει μᾶλλον κινούμενον ἢ ἡρεμοῦν; Ἐπικείμενον οὖν οὐ κινεῖται τὴν τοῦ βάρους κίνησιν, φερόμενον δὲ ταύτην τε καὶ τὴν τοῦ τύπτοντος. Ἐτι δὲ καὶ γίνεται σφήν ὁ πέλεκυς· ὁ δὲ σφήν μικρὸς ὢν ^zμεγάλα διίστησι διὰ τὸ εἶναι ἐκ δύο μοχλῶν ἐναντίως συγκειμένων.

- 20 Διὰ τί αἱ φάλαγγες τὰ κρέα ἰστᾶσιν ἀπὸ μικροῦ ἀρτήματος μεγάλα βάρη, τοῦ ὅλου ^a ἡμιζυγίου ὄντος; Οὐ μὲν γὰρ τὸ βάρος ἐντίθεται, κατήρηται μόνον ἡ πλάστιγξ, ἐπὶ θάτερον δὲ ἡ φάλαγξ ἐστὶ μόνον. Ἡ ὅτι ἅμα συμβαίνει ζυγὸν καὶ μοχλὸν εἶναι τὴν φάλαγγα; Ζυγὸν μὲν γὰρ, ^b ἢ τῶν σπαρτίων ἕκαστον γίνεται τὸ κέντρον τῆς φάλαγγος. ² Τὸ μὲν οὖν ἐπὶ ^cθάτερα ἔχει πλάστιγγα, τὸ δὲ ἐπὶ ^cθάτερα ἀντὶ τῆς πλάστιγγος τὸ σφαίρωμα, ὃ τῷ ζυγῷ ἔγκειται, ὥσπερ εἴ τις τὴν ἐτέραν πλάστιγγα καὶ τὸν σταθμὸν ἐπιθείῃ ἐπὶ τὸ ἄκρον τῆς πλάστιγγος· δῆλον γὰρ ὅτι ἔλκει ³ τοσοῦτον βάρος ἐν τῇ ἐτέρᾳ κείμενον πλάστιγγι. Ὅπως δὲ τὸ ^d ἐν ζυγὸν πολλὰ ἢ ζυγά, τοιαῦτα τὰ σπαρτία πολλὰ ἔγκειται ἐν τῷ τοιούτῳ ζυγῷ, ὢν ἑκάστου τὸ ἐπὶ τὰδε ἐπὶ τὸ σφαίρωμα τὸ ἡμισυ τῆς φάλαγγός ἐστι, καὶ ὁ σταθμὸς δι' ἴσου τῶν ἀπ' ἀλλήλων τῶν σπαρτίων κινουμένων, ὥστε συμμετρεῖσθαι πόσον βάρος ἔλκει τὸ ἐν τῇ πλάστιγγι κείμενον· ὥστε γινώσκειν, ὅταν ὀρθῇ ἡ φάλαγξ ἢ, ἀπὸ ποίου σπάρτου πόσον βάρος ἔχει ἡ πλάστιγξ, καθάπερ εἴρηται. ⁴ Ὅλως μὲν ἐστὶ τοῦτο ζυγόν, ἔχον μίαν μὲν πλάστιγγα, ἐν ἢ ἰσταται τὸ βάρος, τὴν δ' ἐτέραν, ἐν ἢ ^e τὸ σταθμὸν ἐν τῇ φάλαγγι. Διὸ σφαίρωμά ἐστιν ἡ φάλαγξ ἐπὶ θάτερον. Τοιοῦτον δὲ ὃν πολλὰ ^f ζυγά ἐστὶ, καὶ τοσαῦτα ὅσαπέρ

^γ ἢ ἡ τοῦ P.Wa. ^z μέγα Wa. ^a ὁμοζύγου Wa. ^b ἢ Wa. ^c θάτερον Wa. utrobique. ^d ἐν ζυγὰ πολλὰ ἢ ζυγόν Wa. ^e τὸν βαθμόν Wa. ^f ζυγὰ δέ ἐστι Wa.

ἐστὶ τὰ σπαρτία. ^ε Αἰ δὲ τὸ ἐγγύτερον σπαρτίον τῆς ⁵ πλάστιγγος καὶ τοῦ ἰσταμένου βάρους μείζον ἔλκει βάρος, διὰ τὸ γίνεσθαι τὴν μὲν φάλαγγα πᾶσαν μοχλὸν ἀνεστραμμένον (^h ὑπομόχλιον μὲν γὰρ τὸ σπαρτίον ἕκαστον ἄνωθεν ὄν, τὸ δὲ βάρος τὸ ἐνὸν ἐν τῇ πλάστιγγι), ὅσῳ δ' ἂν μακρότερον ἢ τὸ μῆκος τοῦ μοχλοῦ ⁱ τοῦ ἀπὸ τοῦ ὑπομοχλίου, τοσούτῳ ^k ἐκεῖ μὲν ῥᾶον κινεῖ, ἐνταῦθα δὲ σήκωμα ποιεῖ, καὶ ἴστησι τὸ πρὸς τὸ σφαίρωμα βάρος τῆς φάλαγγος.

Διὰ τί οἱ ἱατροὶ ῥᾶον ἐξαιροῦσι τοὺς ὀδόντας ¹ προσλαμ- ² βάνοντες βάρος τὴν ὀδοντάγραν ἢ τῇ χειρὶ μόνῃ ^m ψιλῇ; Πότερον διὰ τὸ μᾶλλον ἐξολισθαίνειν διὰ τῆς χειρὸς τὸν ὀδόντα ἢ ἐκ τῆς ὀδοντάγρας; ⁿ Ἡ μᾶλλον ὀλισθαίνει τῆς χειρὸς ὁ σίδηρος, καὶ οὐ περιλαμβάνει αὐτὸν κύκλῳ· μαλθακὴ γὰρ οὖσα ἢ σὰρξ τῶν δακτύλων καὶ προσμένει μᾶλλον καὶ περιαρμόττει. ^o Ἄλλ' ὅτι ἡ ὀδοντάγρα δύο μοχλοὶ εἰσιν ² ἀντικείμενοι, ἐν τὸ ὑπομόχλιον ⁿ ἔχοντες τὴν σύναψιν τῆς ^o θερμαστρίδος· τοῦ ῥᾶον οὖν κινῆσαι χρῶνται τῷ ὀργάνῳ πρὸς τὴν ἐξαίρεσιν. ^u Ἐστω γὰρ τῆς ὀδοντάγρας τὸ μὲν ³ ἕτερον ἄκρον ἐφ' ^φ P τὸ A, τὸ δὲ ἕτερον, τὸ B, ὃ ἐξαιρεῖ· ὁ δὲ μοχλὸς ἐφ' ^φ AΔZ, ὁ δὲ ἄλλος μοχλὸς ἐφ' ^φ BΓE, ὑπομόχλιον δὲ τὸ ΓΘΔ· ὁ δὲ ὀδὸς ἐφ' οὗ I σύναψις· ὁ δὲ τὸ βάρος. ^u Ἐκατέρῳ οὖν τῶν BZ καὶ ἅμα λαβὼν κινεῖ. ^u Ὅταν δὲ κινήσῃ, ἐξεῖλε ῥᾶον τῇ χειρὶ ἢ τῷ ὀργάνῳ.

Διὰ τί τὰ κάρυα ῥαδίως καταγνύουσιν ἄνευ πληγῆς ἐν τοῖς ² ὀργάνοις ^a ποιοῦσι πρὸς τὸ καταγνύναι αὐτά; Πολλὴ γὰρ ^q ἀφαιρεῖται ^r ἰσχὺς ἢ τῆς φορᾶς καὶ βίας. ^u Ἐτι δὲ σκληρῷ καὶ βαρεῖ συνθλίβων θάττον ἂν ^s κατὰξαι ἢ ξυλίνῳ καὶ κούφῳ τῷ ὀργάνῳ. ^u Ἡ διότι οὕτως ἐπ' ^t ἀμφοτέρω θλίβεται ὑπὸ ² δύο μοχλῶν τὸ κάρυον, τῷ δὲ μοχλῷ ῥαδίως διαιρεῖται τὰ βάρη; Τὸ γὰρ ὄργανον ἐκ δύο σύγκειται μοχλῶν, ὑπομό-

^ε αἰεῖ—σπαρτίον om. W^a. ^h ὑπομοχλίου P. ⁱ τοῦ ἀπὸ] τὸ ἀπὸ W^a. ^k ἐκεῖ μὲν] ἐν τῷ μοχλῷ W^a. ^l προσλαβόντες W^a. ^m ψιλῇ ante τῇ W^a. ⁿ ἔχοντι W^a. ^o κερμαστρίδος P.W^a. ^p τὸ post ^φ om. W^a. ^q ἀφερεῖ P. ^r ἢ ἰσχὺς ἢ W^a. ^s κατὰξῃ P.W^a. ^t ἀμφοτέρω W^a.

- 3 χλινον ἐχόντων τὸ αὐτό, τὴν συναφὴν ἐφ' ἧς τὸ Α. Ὡσπερ
 ὡὺν εἰ ἦσαν ἐκβεβλημένοι, ὑφ' ὧν κινουμένων εἰς τὰ τῶν
 ΓΔ ἄκρα αἱ ΕΖ συνήγοντο ῥαδίως ἀπὸ μικρᾶς ἰσχύος· ἣν
 οὖν ἐν τῇ πληγῇ τὸ βάρος ἐποίει, ταύτην ἡ κρείττων ταύτης,
 ἡ τὸ ΕΓ καὶ ΖΔ, μοχλοὶ ὄντες ποιούσι· τῇ ἄρσει γὰρ εἰς
 τοῦναντίον^κ αἴρονται, καὶ θλίβοντες καταγνύουσι τὸ ἐφ' ᾧ Κ.
- 4 Δι' αὐτὸ δὲ τοῦτο καὶ ὅσῳ ἂν ἐγγύτερον ἢ τῆς Α τὸ Κ, συν-
 τρίβεται θάττον· ὅσῳ γὰρ ἂν πλείον ἀπέχη τοῦ ὑπομοχλίου
 ὁ μοχλός, ῥᾶον κινεῖ καὶ πλείον ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς αὐτῆς.
 Ὡς οὖν τὸ μὲν Α ὑπομόχλιον, ἡ δὲ ΔΑΖ μοχλός, καὶ
 5 ἡ ΓΑΕ. Ὡς ἂν οὖν τὸ Κ ἐγγυτέρῳ ἢ τῆς γωνίας τῶν Α,
 τοσούτῳ ἐγγύτερον γίνεται τῆς συναφῆς^ζ τῶν Α·^α τοῦτο
 δὲ ἐστὶ τὸ ὑπομόχλιον. Ἀνάγκη τοίνυν ἀπὸ τῆς αὐτῆς
 ἰσχύος συναγούσης τὸ ΖΕ αἵρεσθαι πλέον. Ὡστε ἐπεὶ
 ἐστὶν ἐξ ἐναντίας ἡ^β ἄρσις, ἀνάγκη θλίβεσθαι μᾶλλον· τὸ
 δὲ μᾶλλον θλιβόμενον κατάγνυται θάττον.
- 23 Διὰ τί φερομένων δύο φοράς ἐν τῷ ῥόμβῳ τῶν ἄκρων ση-
 μείων ἀμφοτέρων, οὐ τὴν ἴσην ἐκάτερον αὐτῶν εὐθείαν διέρ-
 χεται, ἀλλὰ πολλαπλασίαν θάτερον; Ὁ αὐτὸς δὲ λόγος
 καὶ διὰ^ε τί τὸ ἐπὶ τῆς πλευρᾶς φερόμενον ἐλάττω διέρχεται
 τῆς^δ πλευρᾶς. Τὸ μὲν γὰρ τὴν διάμετρον^ε τὴν ἐλάττω, ἡ
 δὲ τὴν πλευρὰν τὴν μείζω, καὶ ἡ μὲν μίαν, τὸ δὲ δύο φέρεται
 2 φοράς. Φερέσθω γὰρ ἐπὶ τῆς ΑΒ τὸ μὲν Α πρὸς τὸ Β,
 τὸ δὲ Β πρὸς τὸ Δ τῷ αὐτῷ τάχει· φερέσθω δὲ καὶ ἡ ΑΒ
 ἐπὶ τῆς ΑΓ παρὰ τὴν ΓΔ τῷ αὐτῷ τάχει τούτοις. Ἀνάγκη
 δὴ τὸ μὲν Α ἐπὶ τῆς ΑΔ διαμέτρου φέρεσθαι, τὸ δὲ Β ἐπὶ
 τῆς ΒΓ, καὶ ἅμα διεληλυθέναι ἐκατέραν, καὶ τὴν ΑΒ τὴν
 3 ΑΓ πλευράν. Ἐννεύχθω γὰρ τὸ μὲν Α τὴν ΑΕ, ἡ δὲ ΑΒ
 τὴν ΑΖ, καὶ ἔστω ἐκβεβλημένη ἡ ΖΗ^ε παρὰ τὴν ΑΒ, καὶ
 ἀπὸ τοῦ^ε Ε πεπληρώσθω. Ὁμοιον οὖν γίνεται τὸ παρα-

^ν ἢ Wa. ^ω οὖν εἶσαν P.Wa. ^κ αἴροντες Wa. ^γ ἔστι μὲν οὖν τὸ α Wa.
^ζ τῶν] τοῦ Wa. ^α τοῦτο] τοῦ P.Wa. ^β εὔρεσις Wa. ^ε τί] τὸ P.
^δ πλευράν] πλείω P.Wa. ^ε τὴν α ε χ α β ἡ δὲ τὴν α ζ P.Ba.
^ε περὶ Wa. ^ε ε παραπεπληρώσθω Ha.

πληρωθὲν τῷ ὅλῳ. Ἰση ἄρα ἡ ΑΖ τῇ ΑΕ, ^h ὥστε τὸ Α ἐπὶ τῆς πλευρᾶς ἐνήνεκται τῆς ΑΕ. Ἡ δὲ ΑΒ τὴν ΑΖ εἴη ἂν ἐνήνεγμένη. Ἔσται ἄρα ἐπὶ τῆς διαμέτρου κατὰ τὸ Θ. Καὶ αἰεὶ δὲ ἀνάγκη αὐτὸ φέρεσθαι κατὰ τὴν διάμετρον. ⁴ Καὶ ἅμα ἡ πλευρὰ ἡ ΑΒ τὴν πλευρὰν τὴν ΑΓ ⁱ δίδεισι, καὶ τὸ Α τὴν διάμετρον δίδεισι τὴν ΑΔ. Ὅμοίως δὲ δειχθήσεται καὶ τὸ Β ἐπὶ τῆς ΑΓ διαμέτρου φερόμενον. ^k Ἰση γάρ ἐστιν ἡ ΒΕ τῇ ΒΗ. Παραπληρωθέντος οὖν ἀπὸ τοῦ Η, ὁμοιόν ἐστι τῷ ὅλῳ τὸ ἐντός. Καὶ τὸ ^l Β ἐπὶ τῆς διαμέτρου ⁵ ἔσται κατὰ τὴν σύναψιν τῶν πλευρῶν, καὶ ἅμα δίδεισιν ἡ τε πλευρὰ τὴν πλευρὰν καὶ τὸ Β τὴν ΒΓ διάμετρον. Ἄμα ἄρα καὶ τὸ Β τὴν πολλαπλασίαν τῆς ΑΒ δίδεισι καὶ ἡ πλευρὰ τὴν ἐλάττωνα πλευρὰν, τῷ αὐτῷ τάχει φερόμενα, καὶ ^m ἡ πλευρὰ μείζω τοῦ Α διελήλυθε μίαν φοράν φερόμενη. Ὅσῳ γὰρ ἂν ὀξύτερος γένηται ὁ ρόμβος, ἡ μὲν διά- ⁶ μετρος ἡ ἐλάττων γίνεται, ἡ δὲ ΒΓ μείζων, ἡ δὲ πλευρὰ τῆς ΒΓ ἐλάττων. Ἀτοπον γάρ, ὥσπερ ἐλέχθη, ⁿ τὸ δύο φοράς φερόμενον ἐνίστε βραδύτερον φέρεσθαι τοῦ μίαν, καὶ ἀμφοτέρων ἰσοταχῶν σημείων δοθέντων μείζω διεξιέναι θά-τερον. Αἴτιον δὲ ὅτι τοῦ μὲν ἀπὸ τῆς ἀμβλείας φερομένου γ σχεδὸν ἐναντίαι ἀμφοτέραι γίνονται, ἣν τε αὕτη φέρεται καὶ ἣν ὑπὸ τῆς πλευρᾶς ὑποφέρεται, τοῦ δὲ ἀπὸ τῆς ὀξείας συμβαίνει φέρεσθαι ἐπὶ τὸ αὐτό. Συνεπουρίζει γὰρ ἡ τῆς πλευρᾶς τὴν ἐπὶ τῆς διαμέτρου· καὶ ὅσῳ ἂν τὴν μὲν ὀξυτέραν ποιήσῃ, τὴν δὲ ἀμβλυτέραν, ἡ μὲν βραδυτέρα ἔσται, ἡ δὲ θάττων. Αἱ μὲν γὰρ ἐναντιώτεραι γίνονται διὰ τὸ ⁸ ἀμβλυτέραν γίνεσθαι τὴν γωνίαν, αἱ δὲ μᾶλλον ἐπὶ τὰ αὐτὰ διὰ τὸ συνάγεσθαι τὰς γραμμάς. Τὸ μὲν γὰρ Β σχεδὸν ἐπὶ τὸ αὐτὸ φέρεται κατ' ἀμφοτέρας τὰς φοράς· συνεπουρίζεται οὖν ἡ ἑτέρα, καὶ ὅσῳ ἂν ὀξυτέρα γένηται ἡ γωνία, τοσοῦτῳ μᾶλλον. Τὸ Α δὲ ἐπὶ τούναντίον· αὐτὸ μὲν γὰρ ⁹

^h ὥστε—τῆς ΑΕ add. L.P.Ba.Ha.Wa.q. ⁱ δίδεισι καὶ τὸ Α et mox δίδεισι—διάμετρον om. Wa. ^k ὅση Wa. ^l Β om. Wa. ^m ἡ om. Wa. ⁿ τὸ om. Wa.

πρὸς τὸ Β φέρεται, ἢ δὲ πλευρὰ ὑποφέρει αὐτὸ πρὸς τὸ Δ. Καὶ ὅσῳ ἂν ἀμβλυτέρα ἢ γωνία ᾗ, ἐναντιώτεραι αἱ φοραὶ γίνονται. ὁ εὐθυτέρα γὰρ ἢ γραμμὴ γίνεται. Εἰ δ' ὅλως εὐθεῖα γένοιτο, παντελῶς ἂν εἴησαν ἐναντίαι. Ἡ δὲ πλευρὰ ὑπ' οὐθενὸς κωλύεται μίαν φερομένην φορᾶν. Εὐλόγως οὖν τὴν μείζω διέρχεται.

- 24 Ἀπορεῖται διὰ τί ποτε ὁ μείζων κύκλος τῷ ἐλάττονι κύκλῳ ἴσην ^ρ ἐξελίττεται γραμμὴν, ὅταν περὶ τὸ αὐτὸ ^q κέντρον τεθῶσι; Χωρὶς δὲ ἐκκυλίόμενοι, ὥσπερ τὸ μέγεθος αὐτῶν πρὸς τὸ μέγεθος ἔχει, οὕτως καὶ αἱ γραμμαὶ αὐτῶν ² γίνονται πρὸς ἀλλήλας. Ἔτι δὲ ἐνὸς καὶ τοῦ αὐτοῦ κέντρον ὄντος ἀμφοῖν, ὅτε μὲν τηλικαύτη γίνεται ἢ γραμμὴ ἣν ἐκκυλίωνται, ἡλίκην ὁ ἐλάττων κύκλος καθ' αὐτὸν ἐκκυλίζεται, ὅτε δὲ ὅσην ὁ μείζων. Ὅτι μὲν οὖν μείζω ἐκκυλίζεται ὁ ³ μείζων, φανερόν. Γωνία μὲν γὰρ δοκεῖ κατὰ τὴν αἴσθησιν εἶναι ἢ περιφέρεια ἐκάστου τῆς οἰκείας διαμέτρου, ἢ τοῦ μείζονος κύκλου μείζων, ^τ ἢ δὲ τοῦ ἐλάττονος ἐλάττων, ὥστε τὸν αὐτὸν τοῦτον ἔξουσι λόγον, καθ' ὃς ἐξεκυλίσθησαν αἱ ⁴ γραμμαὶ πρὸς ἀλλήλας κατὰ τὴν αἴσθησιν. Ἀλλὰ μὴν καὶ ὅτι τὴν ἴσην ἐκκυλίωνται, ὅταν περὶ τὸ αὐτὸ κέντρον κείμενοι ᾧσι, δῆλον· καὶ οὕτως γίνεται ὅτε μὲν ἴση τῇ γραμμῇ ⁵ ἣν ὁ μείζων κύκλος ἐκκυλίζεται, ὅτε δὲ ἐλάττων. Ἔστω γὰρ κύκλος ὁ μείζων μὲν ἐφ' οὗ τὰ ΔΖΓ, ὁ δὲ ἐλάττων ἐφ' οὗ τὰ ΕΗΒ, κέντρον δὲ ἀμφοῖν τὸ Α· καὶ ἣν μὲν ἐξελίττεται καθ' ^ς αὐτὸν ὁ μέγας, ^τ ἢ ἐφ' ἧς ^ν ΖΙ ἔστω, ἣν ^ω δὲ ὁ ἐλάττων καθ' αὐτόν, ἢ ἐφ' ^χ ἧς ΗΚ, ἴση τῇ ΑΖ. Ἐὰν ^υ δὴ κινῶ τὸν ἐλάττονα, τὸ αὐτὸ κέντρον ^z κινῶ, ἐφ' οὗ τὸ Α· ὁ δὲ μέγας προσηρμόσθω. Ὅταν οὖν ἢ ΑΒ ὀρθὴ γένηται πρὸς τὴν ΗΚ, ἅμα καὶ ^α ἢ ΑΓ γίνεται ὀρθὴ πρὸς τὴν ΖΛ, ὥστε ἔσται ἴσην ἀεὶ διεληλυθυῖα, τὴν μὲν ΗΚ, ἐφ' ^φ ΗΒ

ὁ εὐθύτερον ^{Wa}. ^ρ ἐξελίττεται τὴν γραμμὴν ^{Wa}. ^q κέντρῳ ^{Wa}.
^τ ἢ δὲ τοῦ ἐλάττονος ἐλάττων om. ^{P.Wa}. ^ς αὐτὸ ^P. ^τ ἢ ἐφ' οἷς ^{P.Wa}.
^ν Ζ] τί ^{Wa}. ^ω δὴ ^P. ^χ ἢ ^{Wa}. ^υ δὲ ^{Wa}. ^z κινῶν ἐφ' ^{P.Wa}.
^α ἢ ΑΓ] αἱ ^{Wa}.

περιφέρεια, τὴν δὲ ΖΛ ἢ ἐφ' ἧς ΖΓ. Εἰ δὲ τὸ τέταρτον ⁷ μέρος ἴσην ἐξελίττεται, δῆλον ὅτι καὶ ὁ ὅλος κύκλος τῷ ὅλῳ κύκλῳ ἴσην ^b ἐξελιχθήσεται, ὥστε ὅταν ἡ ΒΗ γραμμὴ ἔλθῃ ἐπὶ τὸ Κ, καὶ ἡ ΖΓ ἔσται ^c περιφέρεια ἐπὶ τῆς ^d ΖΛ, καὶ ὁ κύκλος ὅλος ἐξειλιγμένος. Ὅμοίως δὲ καὶ ἐὰν τὸν μέγαν κινῶ, ἐναρμόσας τὸν μικρόν, τοῦ αὐτοῦ κέντρον ὄντος, ἅμα τῇ ΑΓ ἢ ΑΒ κάθετος καὶ ὀρθὴ ἔσται, ἡ μὲν πρὸς τὴν ΖΙ, ἡ δὲ πρὸς τὴν ^e ΗΘ. Ὡστε ὅταν ἴσην ἡ μὲν τῇ ΗΘ ἔσται ⁸ διελυθυῖα, ἡ δὲ τῇ ΖΙ, καὶ γένηται ὀρθὴ πάλιν ἡ ΖΑ πρὸς τὴν ΖΛ, καὶ ἡ ΑΓ ὀρθὴ πάλιν, ὡς τὸ ἐξ ἀρχῆς ἔσονται ἐπὶ τῶν ΘΙ. Τὸ δὲ μήτε στάσεως γινομένης τὸ μείζον τῷ ἐλάττονι, ὥστε ^f μένειν τινὰ χρόνον ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ σημείου· κινουῦνται γὰρ συνεχῶς ἄμφω ἀμφοτεράκις. ⁹ Μὴ ὑπερπηδῶντος τοῦ ἐλάττονος μηθὲν σημεῖον, τὸν μὲν ^h μείζω τῷ ἐλάττονι ἴσην διεξιέναι, τὸν δὲ τῷ μείζονι, ἄτοπον. Ἔτι δὲ μιᾶς κινήσεως οὔσης αἰεὶ τὸ κέντρον τὸ κινούμενον ὅτε μὲν τὴν μεγάλην ὅτε δὲ τὴν ἐλάττονα ἐκκυλίεσθαι θαυμαστόν. Τὸ γὰρ αὐτὸ τῷ αὐτῷ τάχει φερόμενον ἴσην ¹⁰ πέφυκε διεξιέναι· τῷ αὐτῷ δὲ τάχει ἴσην ἐστὶ κινεῖν ἀμφοτεράκις. Ἀρχὴ δὲ ληπτέα ἦδε περὶ τῆς αἰτίας αὐτῶν, ⁱ ὅτι ἡ αὐτὴ δύναμις ^k καὶ ἴση τὸ μὲν βραδύτερον ^k κινεῖ μέγεθος, τὸ δὲ ταχύτερον. Εἰ δὲ τι εἴη ^l ὃ μὴ πέφυκεν ὑφ' ἑαυτοῦ ¹¹ κινεῖσθαι, ἐὰν ¹ τοῦτο ἅμα καὶ αὐτὸ κινῇ τὸ πεφυκὸς κινεῖσθαι, βραδύτερον κινήσεται ἢ ^m εἰ αὐτὴ καθ' αὐτὴν ἐκινεῖτο. Καὶ ἐὰν μὲν πεφυκὸς ἢ κινεῖσθαι, μὴ ⁿ συγκινῆται δὲ μηθέν, ὡσαύτως ἔξει. Καὶ ἀδύνατον δὲ κινεῖσθαι πλέον ἢ τὸ κινεῖν· οὐ γὰρ τὴν ^o αὐτοῦ κινεῖται κίνησιν, ^p ἀλλὰ τὴν τοῦ κινουῦντος. Εἴη δὲ κύκλος ὁ μὲν μείζων ^q τὸ Α, ὁ ¹² δὲ ἐλάττων ἐφ' ᾧ Β. Εἰ ὠθοίη δ' ὁ ἐλάττων τὸν μείζω,

^b ἐξελεχθήσεται W^a. ^c περιφέρεια om. W^a. ^d ΖΛ] γλ W^a.
^e ΗΘ] κθ W^a. ^f μένειν] μὲν W^a. ^g μὴ] μὲν W^a. ^h μείζω P.
ⁱ ὅτε W^a. ^k καὶ ἴση et mox κινεῖ μέγεθος om. W^a. ^l τοῦτο] τοῦ P.W^a. ^m εἰ] ἢ P.W^a. ⁿ συγκινῆται] κινῆται W^a. ^o αὐτοῦ] αὐτὴν P.
^p ἀλλὰ τὴν τοῦ κινουῦντος. εἴη] εἰ P.W^a. ^q τὸ] ἢ W^a.

μὴ κυλιόμενου αὐτοῦ, φανερόν ὅτι τοσοῦτον δίεισι τῆς εὐθείας ὁ μείζων, ὅσον ἐώσθη ¹ ὑπὸ τοῦ ἐλάττονος. Τοσοῦτον δέ γε ἐώσθη ὅσον ὁ μικρὸς ἐκινήθη. Ἰσὴν ἄρα τῆς εὐθείας ¹³ διεληλύθασιν. Ἀνάγκη τοίνυν καὶ εἰ κυλιόμενος ὁ ἐλάττων τὸν μείζω ὠθοίη, κυλισθῆναι μὲν ἅμα τῇ ὥσει, τοσοῦτον δ' ὅσον ὁ ἐλάττων ἐκυλίσθη, εἰ μηθὲν αὐτὸς τῇ αὐτῇ κινήσει κινεῖται. Ὡς γὰρ καὶ ὅσον ἐκίνει, τοσοῦτον ⁸ κεκινήσθαι ἀνάγκη τὸ κινούμενον ὑπ' ἐκείνου. Ἀλλὰ μὴν ὃ τε κύκλος τοσοῦτον ἐκίνησε τὸ αὐτό, κύκλῳ τε καὶ ποδιαίαν (ἔστω γὰρ τοσοῦτον ὃ ἐκινήθη), ¹ καὶ ὁ μέγας ἄρα τοσοῦτον ἐκινήθη. ¹⁴ Ὁμοίως δὲ καὶ ὁ μέγας τὸν μικρὸν κινήσῃ, ἔσται κεκινήμενος ὁ μικρὸς ὡς καὶ ὁ μείζων. Καθ' αὐτὸν μὲν δὴ κινήθεις ὁποτεροσούν, εἴαν τε ταχὺ εἴαν τε βραδέως· τῷ αὐτῷ δὲ τάχει εὐθὺς ὅσην ὁ μείζων πέφυκεν ἐξελιχθῆναι γραμμὴν. Ὅπερ καὶ ποιεῖ τὴν ἀπορίαν, ⁵ ὅτι οὐκέτι ὁμοίως ποιούσιν ὅταν ¹⁵ συναρμοσθῶσιν. Τὸ δ' ἔστιν, εἰ ὁ ἕτερος ὑπὸ τοῦ ἐτέρου κινεῖται οὐχ ἢν πέφυκεν, οὐδὲ τὴν αὐτοῦ κίνησιν. Οὐθὲν γὰρ διαφέρει περιθεῖναι καὶ ἐναρμόσαι ἢ προσθεῖναι ὁποτεροσούν ^ω ὁποτέρῳ· ὁμοίως γάρ, ὅταν ὁ μὲν κινήῃ ὁ δὲ κινήται ὑπὸ τούτου, ὅσον ἂν κινήῃ ἄτερος, τοσοῦτον κινήθῃσεται ¹⁶ ἄτερος. Ὅταν μὲν οὖν προσκείμενον κινήῃ ἢ προσκρεμάμενον, οὐκ ἀεὶ κυλίνει τις· ὅταν δὲ περὶ τὸ αὐτὸ κέντρον τεθῶσιν, ἀνάγκη κυλίεσθαι ἀεὶ τὸν ἕτερον ὑπὸ τοῦ ἐτέρου. Ἀλλ' οὐθὲν ἦττον οὐ τὴν ^χ αὐτοῦ κίνησιν ^γ ἄτερος κινεῖται, ἀλλ' ὥσπερ ἂν εἰ μηδεμίαν εἶχε κίνησιν. Καὶ ἔχῃ, μὴ χρῆται ¹⁷ δ' αὐτῇ, ταὐτὸ συμβαίνει. Ὅταν ^z μὲν οὖν ὁ μέγας κινήῃ ἐνδεδεμένον τὸν μικρόν, ὁ ^α μικρὸς κινεῖται ὅσηνπερ οὗτος· ὅταν δὲ ὁ μικρὸς, πάλιν ὁ μέγας ὅσην οὗτος. Χωριζόμενος δὲ ἑκάτερος αὐτὸν κινεῖ αὐτός. ^β Ὅτι δὲ τοῦ αὐτοῦ κέντρον ὄντος καὶ κινούντος τῷ αὐτῷ τάχει συμβαίνει ἄνισον διεξ-

¹ ὑπὸ τοῦ ἐλάττονος om. P.Wa. ⁸ κεκινεῖσθαι Wa. ¹ καὶ ὁ—ἐκινήθη om. Wa. ⁵ ὅτε Wa. ^ω ὁποτέρων Wa. ^χ αὐτὴν P. ^γ ἕτερος Wa. ^z οὖν μὲν Wa. ^α μικρὸς κ.] μέγας κ. P.Wa. ^β ὅτε δὲ τοῦ αὐτοῦ κέντρον Wa.

ιέναι αὐτοὺς γραμμὴν, ^c παραλογίζεται ὁ ἀπορῶν σοφιστικῶς. Τὸ αὐτὸ μὲν γάρ ἐστι κέντρον ἀμφοῖν, ἀλλὰ ¹⁸ κατὰ συμβεβηκός, ^d ὡς μουσικὸν καὶ λευκόν· τὸ γὰρ εἶναι ^e ἑκατέρου κέντρον τῶν κύκλων οὐ τῷ αὐτῷ χρήται. Ὅταν μὲν οὖν ὁ κινῶν ^f ἢ ὁ μικρός, ὡς ἐκείνου κέντρον καὶ ἀρχή, ὅταν δὲ ὁ μέγας, ὡς ἐκείνου. Οὕκουν τὸ αὐτὸ κινεῖ ἀπλῶς, ἀλλ' ἐστὶν ὥς.

Διὰ τί τὰς κλῖνας ποιοῦσι διπλασιοπλεύρους, τὴν μὲν ²⁵ ἐξ ποδῶν καὶ μικρῷ μείζω πλευράν, τὴν δὲ τριῶν; Καὶ διὰ τί ἐντείνουνσιν οὐ κατὰ διάμετρον; Ἡ τὸ μὲν μέγεθος τηλικαύτας, ὅπως τοῖς σώμασιν ὧσι σύμμετροι; Γίνονται γὰρ οὕτω διπλασιόπλευροι, τετραπήχεις μὲν τὸ μῆκος, διπήχεις δὲ τὸ πλάτος. Ἐντείνουνσιν δὲ οὐ κατὰ διάμετρον ἀλλ' ἀπ' ² ἐναντίας, ὅπως τὰ τε ξύλα ἥττον διασπᾶται· τάχιστα γὰρ σχίζεται κατὰ φύσιν διαιρούμενα ταύτη, καὶ ἐλκόμενα πονεῖ μάλιστα. Ἐτι ἐπειδὴ δεῖ βάρος δύνασθαι τὰ ³ σπαρτία φέρειν, οὕτως ἥττον πονέσει λοξοῖς τοῖς ³ σπαρτίοις ἐπιτιθεμένου τοῦ βάρους ἢ πλαγίοις. Ἐτι δὲ ἔλαττον οὕτω ⁴ σπαρτίον ἀναλίσκεται. Ἐστω γὰρ κλίνη ἡ ΑΖΗΙ, καὶ ³ δίχα διηρήσθω ἡ ΖΗ κατὰ τὸ Β. Ἴσα δὲ τρυπήματά ἐστὶν ἐν τῇ ΖΒ καὶ ἐν τῇ ΖΑ. Καὶ γὰρ αἱ πλευραὶ ¹ ἴσαι εἰσὶν· ἡ γὰρ ὅλη ΖΗ διπλασία ἐστίν. Ἐντείνουνσιν δ' ὡς γέγραπται, ἀπὸ τοῦ Α ἐπὶ τὸ Β, εἴτα οὐ τὸ Γ, εἴτα οὐ τὸ Δ, εἴτα οὐ τὸ Θ, εἴτα οὐ τὸ Ε. Καὶ οὕτως αἰεὶ, ἕως ἂν εἰς ⁴ γωνίαν καταστρέψωσιν ἄλλην· δύο γὰρ ἔχουσι γωνίαι τὰς ἀρχὰς τοῦ σπαρτίου. Ἴσα δὲ ἐστὶ τὰ σπαρτία κατὰ τὰς κάμψεις, τό τε ΑΒ καὶ ΒΓ τῷ ΓΔ καὶ ΔΘ. Καὶ τὰ ἄλλα δὲ τὰ τοιαῦτά ἐστὶν, ὅτι οὕτως ^k ἔχει ἡ αὐτὴ ἀπόδειξις, Ἡ μὲν γὰρ ΑΒ τῇ ΕΘ ἴση· ἴσαι γὰρ εἰσιν αἱ πλευραὶ τοῦ ΒΗΚΑ χωρίου, καὶ τὰ ¹ τρυπήματα ἴσα διέστηκεν. Ἡ δὲ ⁵

^c π. ιλογίζεται W^a. ^d ὡς] καὶ W^a. ^e ἑκάτερον κέντρον W^a.
^f ἢ P. ³ σπαρτὰ et σπαρτοῖς, sect. 6. σπαρτὰ, sect. 7. σπαρτῶν P.W^a.
^h σπαρτόν W^a. ⁱ εἰσὶν ἴσαι W^a. ^k ἔχει om. P. ¹ τρυπήματα δ' ἴσα διέστη W^a.

BH ἴση τῇ KA . ἡ γὰρ ^m B γωνία ἴση τῇ H . Ἐν ἴσοις γὰρ ἡ μὲν ἐκτός, ἡ δὲ ἐντός· καὶ ἡ μὲν B ἐστὶν ἡμίσεια ὀρθῆς· ἡ γὰρ ZB ἴση τῇ ZA · καὶ γωνία δὲ ἡ κατὰ τὸ Z ὀρθή. Ἡ δὲ B γωνία ἴση τῇ κατὰ τὸ H · ἡ γὰρ κατὰ τὸ Z ὀρθή, ἐπειδὴ διπλασιόπλευρον τὸ ἐτερόμηκες καὶ πρὸς μέσον κέκλα-
 6 σται. Ὡστε ἡ AG τῇ EH ἴση. Ταύτη δὲ ἡ $K\Theta$ παράλ-
 ληλος γάρ. Ὡστε ἡ $B\Gamma$ ἴση τῇ $K\Theta$. Ἡ ⁿ δὲ ΓE τῇ $\Delta\Theta$. Ὅμοιως δὲ καὶ αἱ ἄλλαι δείκνυνται ὅτι ἴσαι εἰσὶν αἱ κατὰ τὰς
 κάμψεις δύο ταῖς δυσὶν. Ὡστε δῆλον ὅτι τὰ τηλικαῦτα
 ὁσπαρτία ὅσον τὸ AB , τέσσαρα τοσαῦτ' ἐνεστὶν ἐν τῇ κλίνῃ·
 ὅσον δ' ἐστὶ τὸ πλῆθος τῶν ἐν τῇ ZH πλευρᾷ τρυπημάτων,
 7 καὶ ἐν τῷ ἡμίσει ^pτῷ ZB τὰ ἡμίση. Ὡστε ἐν τῇ ἡμισείᾳ
 κλίνῃ τηλικαῦτα μεγέθη ^qσπαρτίων ἐστὶν ὅσον ^rτῷ BA ἐνε-
 σति, τοσαῦτα δὲ τὸ πλῆθος ὅσαπερ ἐν τῷ BH τρυπήματα.
 Ταῦτα δὲ οὐδὲν διαφέρει λέγειν ἢ ὅσα ἐν τῇ ^s AZ καὶ BZ
 8 τὰ συνάμφω. Εἰ δὲ κατὰ διάμετρον ἐνταθῇ τὰ σπαρτία,
 ὡς ἐν τῇ $AB\Gamma\Delta$ κλίνῃ ἔχει, τὰ ἡμίσεά εἰσιν οὐ τοσαῦτα
 ὅσα αἱ πλευραὶ ἀμφοῖν, αἱ AZ ZH · τὰ ἴσα δέ, ὅσα ἐν
 τῷ $ZBZA$ τρυπήματα ἐνεστὶν. Μείζονες δὲ εἰσιν αἱ AZ
 BZ δύο οὖσαι τῆς AB . Ὡστε καὶ τὸ σπαρτίον μείζον το-
 σούτῳ ὅσον αἱ πλευραὶ ἀμφω μείζους εἰσὶ τῆς διαμέτρου.
 26 Διὰ τί χαλεπώτερον τὰ μακρὰ ξύλα ^tἀπ' ἄκρου φέρειν
 ἐπὶ τῷ ὤμῳ ἢ κατὰ τὸ μέσον, ἴσον τοῦ βάρους ὄντος; Πό-
 τερον ὅτι σαλευομένου τοῦ ξύλου τὸ ἄκρον κωλύει φέρειν,
 μᾶλλον ἀντισπῶν τῇ σαλεύσει τὴν φοράν; Ἡ καὶ μὴθὲν κάμ-
 πτηται μὴδ' ἔχη πολὺ μῆκος, ὅμως χαλεπώτερον φέρειν ἀπ'
 ἄκρου; ἀλλ' ὅτι καὶ ῥᾶον αἶρεται ἀπ' ἄκρου ^vἢ ἐκ μέσου,
 2 διὰ τὸ αὐτὸ καὶ φέρειν οὕτω ῥάδιον. ^wΑἷτιον δὲ ὅτι ἐκ
 μέσου μὲν αἰρόμενον αἰεὶ ἐπικουφίζει ἀλλήλα τὰ ἄκρα, καὶ
 θάτερον μέρος τὸ ἐπὶ ^xθάτερον εὖ αἶρει. Ὡσπερ γὰρ κέν-

^m B] γ W^a. ⁿ δέ] δὲ τῇ P. ^o σπαρτὰ P.W^a. ^p τῷ ζ θ P, τὸ
 θ ζ W^a. ^q σπαρτῶν P.W^a. ^r τὸ W^a. ^s AZ] θ ζ W^a. ^t ἀπ' ἄκρου]
 ἀπὸ μακροῦ P.W^a. ^v ἢ om. P. ^w αἷτιον δὲ ὅτι] ἐπειδὴ διότι W^a.
^x θάτερα P.

τρον γίνεται τὸ μέσον, ^γ ἢ ἔχει τὸ αἶρον ἢ φέρον. Εἰς ^z τὸ ἄνω οὖν κουφίζεται ἐκάτερον τῶν ἄκρων εἰς τὸ κάτω ῥέπον. Ἀπὸ δὲ τοῦ ἄκρου αἰρόμενον ἢ φερόμενον οὐ ποιεῖ τοῦτο, ³ ἀλλ' ἅπαν τὸ βάρος ῥέπει ἐφ' ἐν μέσον, εἰς ὅπερ αἶρεται ἢ φέρεται. ^a Ἐστω μέσον ἐφ' οὗ Α, ἄκρα Β Γ. Αἰρομένου οὖν ἢ φερομένου κατὰ τὸ Α, τὸ μὲν Β κάτω ῥέπον ἄνω αἶρει τὸ Γ, τὸ δὲ Γ κάτω ῥέπον τὸ Β ἄνω αἶρει· ἅμα δὲ αἰρόμενα ἄνω ποιεῖ ταῦτα.

Διὰ τί, ἐὰν ἢ λίαν μακρὸν τὸ αὐτὸ βάρος, χαλεπώτερον ²⁷ ^b φέρειν ἐπὶ τοῦ ὤμου, καὶν μέσον ^c φέρη τις, ἢ ἐὰν ἔλαττον ἢ; Πάλαι ἐλέχθη ^d ὡς οὐκ ἔστιν αἴτιον ^d ἢ σάλευσις· ἀλλ' ἢ σάλευσις νῦν αἴτιόν ἐστιν. Ὅταν γὰρ ἢ μακρότερον, τὰ ἄκρα σαλεύεται, ὥστε εἴη ^e ἂν καὶ τὸν φέροντα χαλεπώτερον φέρειν μᾶλλον. Αἴτιον δὲ τοῦ σαλεύεσθαι μᾶλλον, ^f ὅτι ² τῆς αὐτῆς κινήσεως ^g οὔσης μεθίσταται τὰ ἄκρα, ὅσῳ περ ἂν ἢ μακρότερον τὸ ξύλον. Ὁ μὲν γὰρ ὤμος κέντρον, ^h ἐφ' οὗ τὸ Α (μένει γὰρ τοῦτο), αἱ δὲ Α Β καὶ Α Γ αἱ ἐκ τοῦ κέντρου. Ὅσῳ δ' ἂν ἢ μείζον τὸ ἐκ τοῦ κέντρου ἢ τὸ Α Β ἢ καὶ τὸ Α Γ, πλέον μεθίσταται μέγεθος. Δέδεικται δὲ τοῦτο πρότερον.

Διὰ τί ἐπὶ τοῖς φρέασι τὰ ⁱ κηλώνεια ποιούσι τοῦτον τὸν ²⁸ τρόπον; προστιθέασι γὰρ βάρος ἐν τῷ ξύλῳ τὸν μόλιβδον, ὄντος βάρους τοῦ κάδου αὐτοῦ, καὶ κενοῦ καὶ πλήρους ὄντος. Ἡ ὅτι ἐν δυσὶ χρόνοις διηρημένου τοῦ ἔργου (βάψαι γὰρ δεῖ, καὶ τοῦτ' ἄνω ἐλκύσαι) συμβαίνει καθιέναι μὲν κενὸν ῥαδίως, αἶρειν δὲ πλήρη χαλεπῶς; Λυσιτελεῖ οὖν μικρῷ βρα- ² δύτερον ^k εἶναι τὸ καταγαγεῖν ^k πρὸς τὸ πολὺν κουφίσαι τὸ βάρος ἀνάγοντι. Τοῦτο οὖν ποιεῖ ἐπ' ἄκρῳ ^l τῷ κηλωνεῖῳ ὁ μόλιβδος προσκείμενος ἢ ^m ὁ λίθος. Καθιμῶντι ⁿ μὲν γὰρ

γ ἢ] ἢ W^a. z τὰ W^a. a ἔστω μέσον om. P.W^a. b φέρει W^a.
c φέροι P, φέρει W^a. d ὡς et ἢ σάλευσις om. P.W^a. e ἂν om. P.
f ὅτι] ἀπὸ post lacunam P. g οὔσης om. P.W^a. h ἐφ' οὗ—κέν-
τροῦ om. W^a. i κοιλώνια P.W^a. k εἶναι et πρὸς om. P.W^a. l τῶν
κοιλωνίων P, κοιλωνίῳ W^a. m ὁ om. P.W^a. n μὲν om. W^a.

γίνεται βάρος μείζον ^ο ἢ εἰ μόνον κενὸν δεῖ κατάγειν ^p τὸν κάδον· ὅταν δὲ πλήρης ᾖ, ἀνάγει ὁ μόλιβδος, ἢ ὅ ^q τι ^q ἂν ᾖ τὸ προσκείμενον βάρος. Ὡστ' ἐστὶ ῥᾶον αὐτῷ τὰ ἄμφω ^r ἢ ἐκείνῳ.

29 Διὰ τί, ὅταν φέρωσιν ἐπὶ ξύλου ἢ τινος τοιούτου δύο ἄνθρωποι ἴσον βάρος, οὐχ ὁμοίως θλίβονται, εἴ μὴ ἐπὶ τῷ ^s μέσῳ ἢ τὸ βάρος, ἀλλὰ μᾶλλον ὅσῳ ἂν ἐγγύτερον ᾖ τῶν φερόντων; Ἡ διότι μοχλὸς μὲν γίνεται ^t οὕτως ἐχόντων ^v τὸ ξύλον, τὸ δὲ βάρος ^w ὑπομόχλιον, ὁ δὲ ἐγγύτερος τοῦ βάρους τῶν φερόντων τὸ βάρος τὸ κινούμενον, ἄτερος δὲ ^z τῶν φερόντων τὸ βάρος ὁ κινῶν. Ὡσῶ γὰρ πλέον ^x ἀπέχει τοῦ βάρους, ^y τοσοῦτῳ ῥᾶον κινεῖ, καὶ θλίβει μᾶλλον τὸν ἕτερον εἰς τὸ κάτω, ὥσπερ ἀντερείδοντος τοῦ βάρους ^z τοῦ ἐπικειμένου καὶ γινομένου ὑπομοχλίου. Ἐν μέσῳ δὲ ὑποκειμένου τοῦ βάρους, οὐδὲν μᾶλλον ἄτερος θατέρῳ γίνεται βάρος, οὐδὲ κινεῖ, ἀλλ' ^a ὁμοίως ἐκάτερος ἐκατέρῳ γίνεται βάρος.

30 Διὰ τί οἱ ἀνιστάμενοι πάντες πρὸς ὀξείαν γωνίαν τῷ μηρῷ ποιήσαντες τὴν κνήμην ἀνίστανται, καὶ τῷ θώρακι πρὸς τὸν μηρόν; εἰ δὲ μή, οὐκ ἂν δύναιτο ἀναστῆναι. Πότερον ὅτι τὸ ἴσον ἡρεμίας πανταχοῦ αἴτιον, ἢ δὲ ὀρθὴ γωνία τοῦ ἴσου, καὶ ποιεῖ στάσιν· διὸ καὶ φέρεται πρὸς ὁμοίας ² γωνίας τῇ περιφερείᾳ τῆς γῆς. Οὐ γὰρ ὅτι καὶ πρὸς ὀρθὴν ἔσται τῷ ἐπιπέδῳ. Ἡ ὅτι ἀνιστάμενος γίνεται ὀρθός, ἀνάγκη δὲ τὸν ἐστῶτα ^b κάθετον εἶναι πρὸς τὴν γῆν. Εἰ οὖν μέλλει ἔσεσθαι πρὸς ^c ὀρθήν, τοῦτο δὲ ἐστὶ τὸ τὴν κεφαλὴν ἔχειν κατὰ τοὺς πόδας, καὶ γίνεσθαι δὴ ὅτε ἀνίσταται. Ὡταν μὲν οὖν καθήμενος ᾖ, παράλληλον ἔχει τὴν κεφαλὴν καὶ τοὺς πό- ³ δας, καὶ οὐκ ἐπὶ μιᾷς ^d εὐθείας. Ἡ κεφαλὴ Α ἔστω, θώ-

^ο ἢ εἰ] εἴη P.Wa. ^p τὸν κάδον om. P.Wa. ^q ἂν ᾖ] ἐστὶν ἢ P.
^r ἐκείνα Wa. ^s μέσῳ] μόνῳ P. ^t οὕτως] ἐλάττων P.Wa. ^v τῶν
ξύλων Wa. ^w ὑπομοχλίων Wa. ^x ἀπέχη P. ^y τοσοῦτον Wa.
^z τοῦ ἐπικειμένου—βάρους om. Wa. ^a ὁμῶς Wa. ^b κάθετον Wa.
^c ὀρθὸν P.Wa. ^d εὐθείας] ἴσου P.Wa.

ραξ Α Β, μηρὸς Β Γ, ^e κνήμη Γ Δ. Πρὸς ὀρθὴν δὲ γίνεται ^f ὅ τε θώραξ [ἐφ' ὧν Α Β] τῷ μηρῷ καὶ ὁ μηρὸς τῇ κνήμῃ οὕτως καθημένῳ. Ὡστε οὕτως ἔχοντα ἀδύνατον ἀναστῆναι. Ἀνάγκη δὲ ^g ἐγκλίνει τὴν κνήμην καὶ ποιεῖν τοὺς πόδας ὑπὸ τὴν κεφαλὴν. Τοῦτο δὲ ἔσται, εἰ ἡ Γ Δ ἐφ' ἧς τὰ Γ Ζ ⁴ γένηται, καὶ ἅμα ἀναστῆναι συμβήσεται, καὶ ^h ἔχει ἐπὶ τῆς αὐτῆς ⁱ ἴσης τὴν κεφαλὴν τε καὶ τοὺς πόδας. Ἡ δὲ Γ Ζ ὀξείαν ποιεῖ γωνίαν πρὸς τὴν Β Γ.

Διὰ τί ῥᾱον κινεῖται τὸ κινούμενον ἢ τὸ μένον, οἷον τὰς ³¹ ἀμάξας θάττον κινουμένας ὑπάγουσιν ἢ ἀρχομένας; Ἡ ὅτι χαλεπώτατον μὲν τὸ εἰς τοῦναντίον κινούμενον κινήσai βάρος; ἀφαιρεῖται γάρ τι τῆς τοῦ κινούντος δυνάμεως, καὶ πολὺ θάττον ἢ ἀνάγκη γὰρ βραδυτέραν γίνεσθαι τὴν ὥσιν τοῦ ἀντωθουμένου. Δεύτερον δέ, εἰ ἡρεμῇ ἀντιτείνει γὰρ ² καὶ τὸ ἡρεμοῦν. Τὸ δὲ κινούμενον ἐπὶ τὸ αὐτὸ τῷ ὠθοῦντι ὅμοιον ποιεῖ ὥσπερ ἂν εἰ αὐξήσειέ τις τὴν τοῦ κινούντος δύναμιν καὶ ^k ταχυτήτα· ὁ γὰρ ὑπ' ἐκείνου ἂν ἔπασχε, τοῦτο αὐτὸ ποιεῖ εἰς τὸ πρὸ ὁδοῦ κινούμενον.

Διὰ τί παύεται φερόμενα τὰ ῥιφέντα; Πότερον ὅταν ³² λήγῃ ἢ ἰσχὺς ἢ ἀφείσα, ἢ διὰ τὸ ¹ ἀντισπᾶσθαι, ἢ διὰ τὴν ῥοπήν, εἰ ^m κρείττων ἢ τῆς ἰσχύος τῆς ῥιψάσης; Ἡ ἄτοπον τὸ ταυτ' ἀπορεῖν, ἀφέντα τὴν ἀρχήν.

Διὰ τί φέρεται τι οὐ τὴν αὐτοῦ φοράν, μὴ ἀκολουθοῦντος ³³ καὶ ὠθοῦντος ⁿ τοῦ ἀφέντος; Ἡ δὴλον ὅτι ἐποίησε τοιοῦτον τὸ πρῶτον ὥς θάτερον ὠθεῖν, καὶ τοῦθ' ἕτερον· παύεται δέ, ὅταν μηκέτι δύνηται ποιεῖν τὸ προωθοῦν τὸ φερόμενον ὥστε ὠθεῖν, καὶ ὅταν τὸ τοῦ φερομένου βάρος ῥέπῃ μᾶλλον τῆς εἰς τὸ πρόσθεν δυνάμεως τοῦ ὠθοῦντος.

Διὰ τί οὔτε τὰ ἐλάττονα οὔτε τὰ μεγάλα πόρρω φέρε- ³⁴ ται ^o ῥιπτούμενα, ἀλλὰ δεῖ συμμετρίαν τινὰ ἔχειν πρὸς τὸν ῥιπτοῦντα; Πότερον ὅτι ἀνάγκη τὸ ῥιπτούμενον καὶ ὠθού-

^e κνήμαι P. ^f ὅτι W^a. ^g ἐκκλίνει P.W^a. ^h ἔχει P.W^a. ⁱ ἴσας P.W^a. ^k παχύτητα P. ¹ ἀντισπᾶσαι P.W^a. ^m κρείττων ἢ] κρείττω P. ⁿ τοῦ ἀφέντος om. P.W^a. ^o ῥιπτόμενα P.

μενον ἀντερείδειν ὅθεν ὠθεῖται; Τὸ δὲ μὴθὲν ὑπεῖκον διὰ μέγεθος ἢ μὴδὲν ἀντερείσαν δι' ἀσθένειαν οὐ ποιεῖ ρίψιν οὐδὲ ὦσιν. Τὸ μὲν οὖν πολὺ ὑπερβάλλον τῆς ἰσχύος τῆς ὠθούσης οὐθὲν ὑπέκει, τὸ δὲ πολὺ ἀσθενέστερον οὐδὲν ἀντερείδει. Ἡ ὅτι τοσοῦτον φέρεται τὸ φερόμενον, ὅσον ἂν ἀέρα κινήσῃ εἰς βάθος; Τὸ δὲ μὴδὲν κινούμενον οὐδ' ἂν κινήσειεν οὐδέν. Συμβαίνει δὴ ἀμφότερα τούτοις ἔχειν. Τότε γὰρ σφόδρα μέγα καὶ τὸ σφόδρα μικρὸν ὥσπερ οὐθὲν κινούμενά ἐστι· τὸ μὲν γὰρ αὐτὸ καθ' ἓν κινεῖ, τὸ δ' οὐθὲν κινεῖται.

- 35 Διὰ τί τὰ φερόμενα ἐν τῷ δινουμένῳ ὕδατι εἰς τὸ μέσον τελευτῶντα φέρονται ἅπαντα; Πότερον ὅτι μέγεθος ἔχει τὸ φερόμενον, ὥστε ἐν δυσὶ κύκλοις εἶναι, τῷ μὲν ἐλάττονι τῷ δὲ μείζονι, ἐκάτερον αὐτοῦ τῶν ἄκρων. Ὡστε περισπᾶ ὁ μείζων διὰ τὸ φέρεσθαι θάπτον, καὶ πλάγιον ἀπωθεῖ ἢ αὐτὸ εἰς τὸν ἠ ἐλάττω. Ἐπεὶ δὲ πλάτος ἔχει τὸ φερόμενον, καὶ οὗτος πάλιν τὸ αὐτὸ ποιεῖ, καὶ ἀπωθεῖ εἰς τὸν ἐντός, ἕως ἂν εἰς τὸ μέσον ἔλθῃ. Καὶ ἴ τότε μένει διὰ τὸ ὁμοίως ἔχειν πρὸς ἅπαντας τοὺς κύκλους τὸ φερόμενον, διὰ τὸ μέσον· καὶ γὰρ τὸ μέσον ἴσον ἀπέχει ἐν ἐκάστῳ τῶν κύκλων. Ἡ ὅτι ὅσων μὲν μὴ κρατεῖ ἢ φορὰ τοῦ δινουμένου ὕδατος διὰ τὸ μέγεθος, ἀλλ' ὑπερέχει τῇ βαρύτητι τῆς τοῦ κύκλου ταχυτήτος, ἀνάγκη ὑπολείπεσθαι καὶ βραδύτερον φέρεσθαι. Βραδύτερον δὲ ὁ ἐλάττων κύκλος φέρεται· τὸ αὐτὸ γὰρ ἐν ἴσῳ χρόνῳ ὁ μέγας τῷ μικρῷ στρέφεται κύκλῳ, ὅταν ὦσι περὶ τὸ αὐτὸ μέσον. Ὡστε εἰς τὸν ἐλάττονα κύκλον ἀναγκαῖον ἀπολείπεσθαι, ἕως ἂν ἐπὶ τὸ μέσον ἔλθῃ. Ὡσων δὲ ἢ πρότερον κρατεῖ ἢ φορὰ, λήγουσα ταῦτ' ποιήσει. Δεῖ γὰρ τὸν μὲν εὐθύ, τὸν δὲ ἕτερον κρατεῖν τῇ ταχυτήτι τοῦ βάρους, ὥστε εἰς τὸν ἐντός ἀεὶ κύκλον ὑπολείπεσθαι πάν. Ἀνάγκη γὰρ αὐτὸ ἐντός ἢ ἐκτός κινεῖσθαι τὸ μὴ κρατούμε-

ἢ αὐτὸν P. ἠ ἐλάττονα Wa. ἴ τότε μένει] τιθέμεν εἰ P.Wa. ὡς δι-
νομένου P. ἡ ὅσῳ P.Wa. ἢ πρότερον P. ὡ ταχυτήτι Wa.

νον. Ἐν αὐτῷ ^x δὴ ^y τοίνυν ἐν ᾧ ἐστίν, ἀδύνατον φέρεσθαι ^z τὸ μὴ κρατούμενον. Ἐτι δὲ ἦττον ἐν τῷ ἐκτός· ^z θάπτων γὰρ ἡ φορὰ τοῦ ἐκτὸς κύκλου. Λείπεται δὲ εἰς τὸν ἐντὸς τὸ μὴ κρατούμενον μεθίστασθαι. Ἀεὶ δὲ ἕκαστον ἐπιδίδωσιν εἰς τὸ μὴ κρατεῖσθαι. Ἐπεὶ ^a δὲ πέρας τοῦ μὴ κινεῖσθαι ποιεῖ τὸ ^a εἰς μέσον ἐλθεῖν, μένει δὲ τὸ κέντρον μόνον, ἅπαντα ἀνάγκη εἰς τοῦτο δὴ ἀθροίζεσθαι.

^x δὲ P.W^a. ^y τοίνυν τοῖς W^a. ^z θάπτων P. ^a δὲ et mox εἰς om. P.W^a.

^a ΠΕΡΙ ΑΤΟΜΩΝ ΓΡΑΜΜΩΝ.

¹ ἌΡΑ γ' εἰσὶν ἄτομοι γραμμαί, καὶ ὅλως ἐν ἅπασιν τοῖς ποσοῖς ἐστὶ τι ἀμερές, ὥσ^b περ ἐνιοὶ φασιν; ^c Εἰ γὰρ ὁμοίως ὑπάρχει τό τε ^d πολὺ καὶ τὸ μέγα καὶ τὰ ἀντικείμενα τούτοις, τό τε ὀλίγον καὶ τὸ μικρόν, τὸ δ' ^e ἀπείρους σχεδὸν διαιρέσεις ^f ἔχον οὐκ ἔστιν ὀλίγον ἀλλὰ ^g πολὺ, φανερόν ^h ὅτι πεπερασμένας ⁱ ἔξει τὰς διαιρέσεις τὸ ὀλίγον καὶ τὸ μικρόν· εἰ δὲ πεπερασμένοι αἱ διαιρέσεις, ἀνάγκη ^k τι εἶναι ἀμερές μέγεθος, ὥστε ἐν ^l ἅπασιν ^m ἐνυπάρξει ⁿ τι ἀμερές, ² ἐπεὶ περ καὶ τὸ ὀλίγον καὶ τὸ μικρόν. ³ Ἐτι εἰ ^o ἔστιν ^p ἰδέα γραμμῆς, ^q ἢ δ' ἰδέα πρώτη τῶν συνωνύμων, τὰ δὲ μέρη ^r πρότερα τοῦ ὅλου τὴν φύσιν, διαιρετὴ ἂν εἴη ^s αὐτὴ ἢ γραμμὴ, τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον καὶ τὸ τετράγωνον καὶ τὸ τρίγωνον καὶ τὰ ἄλλα σχήματα, καὶ ὅλως ἐπίπεδον αὐτὸ καὶ σῶμα· συμβήσεται γὰρ πρότερ' ^t ἅττα εἶναι τούτων. ³ Ἐτι εἰ ^v σώματός ἐστι στοιχείᾳ, τῶν δὲ στοιχείων ^w μηδὲν πρότερον, τὰ δὲ μέρη τοῦ ὅλου ^x πρότερα, ἀδιαίρετον ἂν εἴη τὸ πῦρ καὶ ὅλως τῶν τοῦ σώματος στοιχείων ἕκαστον, ὥστ' οὐ μόνον ἐν τοῖς νοητοῖς ἀλλὰ καὶ ἐν τοῖς αἰσθητοῖς ἐστὶ ^y τι

Codices L.N.P.Q.Ha.Ua.Wa.Za. quorum Wa. in margine: τὸ πρωτότυπον λίαν ἐσφαλμένον. καὶ μή τις μοι μεμφέτω· καθὼς γὰρ ὁρῶ, οὕτω γράφω. ^a Tit. ΓΡΑΜΜΩΝ] addit Q. λόγος εἶς.

^b περ om. Wa. ^c εἰ] ἢ L.Q.Ha, ἢ Ua. ^d πολὺ—τό τε] hæc add. N. ^e ἀπείρους L. ^f ἔχον ante σχεδὸν L.P.Q.Ha.Ua.Wa.Za. ^g πολὺ] add. L.P.Q.Ha.Ua.Wa.Za. καὶ (καὶ τὸ Za.) μέγα τὰ (τὰ τὰ Za.) ἀντικείμενα τούτων (τούτοις P.Wa.Za.) τότε. ^h ὅτε Za. ⁱ ἔχει Wa. ^k τι] τὸ L.N.P.Ha.Wa, τοῦ Za. ^l ἅπαντι N.P. ^m ὑπάρξει Wa, ὑπάρχει Za. ⁿ τὸ Wa. ^o ἔστιν add. N.Za. ^p εἰδέα Za. ^q ἢ] εἰ N. ^r τοῦ ὅλου πρότερα L.P.Q.Ha.Ua.Wa.Za. ^s αὐτὴ L.P.Q.Ha.Ua.Wa, om. N. ^t ἅττα om. N. ^v σώματα L.P.Q.Ha.Ua.Wa.Za. ^w οὐδὲν Wa. ^x πρότερα τὴν φύσιν ἀδ. Wa. ^y τι om. P.Wa.Za.

ἀμερές. Ἔτι δὲ κατὰ ^z τὸν Ζήνωνος λόγον ἀνάγκη ^a τι ⁴
μέγεθος ἀμερές εἶναι, εἴπερ ἀδύνατον μὲν ἐν πεπερασμένῳ
χρόνῳ ἀπείρων ἄψασθαι, καθ' ἕκαστον ἀπτόμενον, ἀνάγκη
δ' ἐπὶ ^b τὸ ἡμισυ πρότερον ἀφικνεῖσθαι τὸ κινούμενον, τοῦ
δὲ μὴ ^c ἀμεροῦς ^d πάντως ^e ἔστιν ἡμισυ. Εἰ δὲ καὶ ἄπτεται ⁵
τῶν ἀπείρων ἐν πεπερασμένῳ ^f χρόνῳ τὸ ἐπὶ τῆς γραμμῆς
φερόμενον, τὸ δὲ θάπτον ἐν τῷ ἴσῳ χρόνῳ πλείον ^g διανύει,
ταχίστη ^h δ' ἢ τῆς διανοίας κίνησις, καὶ ἡ διάνοια τῶν ἀπεί-
ρων ἐφάπτοιτο καθ' ἕκαστον ἐν πεπερασμένῳ χρόνῳ, ὥστε
εἰ τὸ καθ' ἕκαστον ἄπτεσθαι τὴν διάνοιαν ἀριθμεῖν ἐστίν,
ⁱ ἐνδέχεται ἀριθμεῖν τὰ ἄπειρα ἐν πεπερασμένῳ ^k χρόνῳ. Εἰ ⁶
δὲ τοῦτο ἀδύνατον, εἴη ἂν ^l τις ἄτομος γραμμή. Ἔτι καὶ
ἐξ ὧν αὐτοὶ οἱ ἐν τοῖς μαθήμασι λέγουσιν, εἴη ἂν τις ἄτομος
^m γραμμή, ὡς φασίν, εἰ σύμμετροί εἰσιν αἱ τῷ αὐτῷ μέτρῳ
μετρούμεναι· ὅσαι δ' εἰσὶ ⁿ σύμμετροι, πᾶσαι εἰσι μετρού-
μεναι. Εἴη γὰρ ἂν τί μῆκος ^o ᾧ ^o πᾶσαι μετρηθήσονται.
^p Τοῦτο δ' ἀνάγκη ἀδιαίρετον εἶναι. Εἰ γὰρ διαιρετόν, καὶ ⁷
τὰ ^q μέρη μέτρον τινὸς ἔσται· σύμμετρα γὰρ τῷ ὅλῳ.
Ὡστε μέρους τινὸς ^r εἴη ^s διπλασία τὴν ἡμίσειαν, ἐπειδὴ
τοῦτ' ἀδύνατον ἂν εἴη μέτρον. Ὡσαύτως δὲ καὶ αἱ μετρού-⁸
μεναι ἅπαξ ὑπ' ^t αὐτοῦ, ὥσπερ πᾶσαι αἱ ἐκ τοῦ μέτρον σύν-
θετοι γραμμαί, ἐξ ἀμερῶν σύγκεινται. ^v Τὸ δ' αὐτὸ συμ-
βήσεται καὶ τοῖς ἐπιπέδοις· πάντα γὰρ τὰ ἀπὸ τῶν ῥητῶν
γραμμῶν σύμμετρα ἀλλήλοις, ὥστε ἔσται τὸ μέτρον αὐτῶν
ἀμερές. Ἀλλὰ μὲν εἴ τι τμηθήσεται ^w μέτρον τινὰ ^x τε-⁹
ταγμένην καὶ ὠρισμένην γραμμὴν, οὐκ ἔσται οὔτε ῥητὴ οὔτ'
ἄλογος, οὔτε τῶν ἄλλων οὐδεμία ὧν ^y νῦν δὴ εἴρηται, οἶον

^z τὸν τοῦ ζήνωνος N.Za. ^a τε L. ^b τῷ P. ^c ἀμερῶς Wa.
^d πάντη N. ^e ἔσται L.Ha.Ua. ^f χρόνῳ om. L.N.P.Ha.Ua.Wa.Za.
^g διαφέρει Ha, om. Q.Ua. ^h δ' ἢ] δὴ N. ⁱ ἐνδ. ἂν ἀρ. N. ^k χρό-
νον Ua. ^l τις om. L.Ha.Za. ^m γραμμὴ om. L.N.P.Ha.Ua.Wa.
ⁿ μετρούμεναι, πᾶσαι εἰσι σύμμετροι N. ^o πᾶσαι μετρηθήσονται N:
ceteri μετρηθήσονται πᾶσαι. ^p τοῦτο] τοῦ Wa. ^q μέρη] μέρη τούτου
οὐ Q.Za. ^r εἴη] εἶναι Wa. ^s διπλασίαν rc. N, διπλάσιον L.Wa.
^t αὐτῆς N. ^v τὸ αὐτὸ δὲ Wa. ^w μέτρον L.P.Ha.Ua.Wa. ^x ὠριμέ-
νην καὶ τεταγμένην Wa. ^y νῦν δὴ N: ceteri δὴ νῦν.

ἀποτομήν ἐκ δυοῖν ὀνομάτοι· ἀλλὰ καθ' αὐτὰς μὲν οὐδέ
 τινες ἔξουσι φύσεις, πρὸς ἀλλήλας δὲ ἔσονται ^z ῥηταὶ καὶ
 10 ἄλογοι. ^a Ἡ ^b πρῶτον μὲν οὐκ ἀνάγκη τὸ ^c ἀπείρους ἔχον
 διαιρέσεις μὴ εἶναι μικρὸν καὶ ὀλίγον· καὶ γὰρ τόπον καὶ
 μέγεθος καὶ ^d ὅλως τὸ συνεχές μικρὸν μὲν λέγομεν, καὶ ἐφ'
^e ὧν μὲν ἀρμόττει τὸ ὀλίγον, οὐ μὴν ἀλλ' ^c ἀπείρους διαιρέ-
 σεις φαμέν ἔχειν. Ἔτι δ' εἰ ἐν τῷ ^f συνθέτῳ γραμμαί, κατὰ
 τούτων ^g τῶν ἀτόμων λέγεται τὸ μικρόν, καὶ ἄπειροι στι-
 11 γμαὶ ἐνυπάρχουσιν. ^h Ἡ δὲ γραμμὴ, διαίρεσις κατὰ στι-
 γμὴν, καὶ ὁμοίως καθ' ὅποιαν οὖν ⁱ ἀπείρους ἂν ἔχοι διαιρέσεις
 ἅπασα ^k ἢ μὴ ^l ἄτομος. Ἐναι δὲ ^m τούτων εἰς ⁿ μακρὰ καὶ
 ἄπειροι ^o οἱ λόγοι. Πᾶσαν δὲ τμηθῆναι ^p τὸν ἐπιταχθέντα
 δυνατὸν ^q τὴν μὴ ἄτομον. Ἔτι ^r εἰ τὸ μέγα ἐκ μικρῶν
 τινῶν σύγκειται, ἢ οὐθὲν ἔσται τὸ μέγα, ἢ τὸ πεπερασμένως
 12 ἔχον διαιρέσεις οὐ μέγα ἔσται. Τὸ γὰρ ὅλον τὰς τῶν
^s μερῶν ^t ἔχει διαιρέσεις ὁμοίως. Εὐλόγον δ' ^v ἐστὶ τό τε
^w σμικρὸν πεπερασμένως ^x ἔχειν διαιρέσεις καὶ τὸ μέγα
^y ἀπείρους, οὕτως ἀξιούσιν. Ὡστε φανερόν ὅτι οὐκ ἐν τού-
 τῳ λέγοιτο τὸ μέγα καὶ τὸ μικρόν, τῷ πεπερασμένως ἔχειν
 13 καὶ ἀπείρους διαιρέσεις. Εἰ δ' ὅτι καὶ ἐν ἀριθμοῖς τὸ ὀλί-
 γον πεπερασμένως ἔχει διαιρέσεις, καὶ ἐν γραμμαῖς τις
^z ἀξιοίῃ τὸ μικρόν, εὐήθες. Ἐκεῖ μὲν γὰρ ἐξ ἀμερῶν τε ἢ
 γένεσις, καὶ ἔστι τι ^a ὃ τῶν ἀριθμῶν ἀρχὴ ἐστὶ, καὶ πᾶς ὁ
 μὴ ἄπειρος πεπερασμένως ἔχει διαιρέσεις· ἐπὶ δὲ τῶν μεγε-
 14 θῶν οὐχ ὁμοίως. Οἱ δ' ἐν τοῖς εἶδεσι ^b τὰς ἀτόμους κατα-
 σκευάζοντες τοῦλαττον ἴσως ἀξίωμα λαμβάνουσι τοῦ προ-

^z ῥητοὶ P. ^a ἢ] αἰ L.N.P.H^a.W^a. ^b πρῶται L.N.P.H^a. ^c ἀπεί-
 ρως utrobique L.H^a. ^d ὅλον N. ^e ὧ P. ^f post συνθέτῳ lacunam
 P.W^a, paulo ampliorem L. N. horum τῷ συνθέτῳ loco τοῖς συμμέ-
 τροις, deinde γραμμαὶ εἰσι γραμμαί. ^g τῶν om. N.P.W^a. ^h ἢ] εἶ-
 ναι N. ⁱ ἀπείρως H^a. ^k ἢ] ὡς ἢ H^a, ἂν ἢ N. ^l ἄτομος] ἄτομος ἂν P,
 ἄτομον ἂν W^a. ^m τούτων] τῶν W^a. ⁿ μακρὰ L, μακρὰν N.H^a. ^o οἱ
 λόγοι] ὀλίγον L.P.H^a.W^a. ^p τὸν ἐπιταχθέντα post ἄτομον N. ^q τὴν
 μὴ] τομήν τὴν H^a. ^r εἰ om. L.N.P.H^a.W^a. ^s μερῶν] μεγάλων L.H^a.
^t ἔχειν H^a. ^v ἐστὶ] ἂν N. ^w μικρὸν W^a. ^x ἔχον L.P.H^a. ^y ἀπεί-
 ρως W^a. ^z ἀξιοί N. ^a ὃ—ἐστὶ om. L.N.P.H^a.W^a. ^b τοὺς P.

κειμένου, τὸ τιθέναι τούτων ιδέας· καὶ τρόπον τινὰ ταῦτ' ἀναιροῦσι δι' ^c ὧν δεικνύουσιν. Καὶ ^d γὰρ διὰ τούτων ^e τῶν λόγων ἀναιρεῖται ^f τὰ εἶδη. Πάλιν δὲ τῶν σωματικῶν στοιχείων εὔηθες τὸ ἀμερῇ ἀξιούν. Εἰ γὰρ αὐ καὶ ἀποφαίνον-¹⁵ ταί τινες οὕτως, ἀλλὰ πρὸς γε τὴν ὑποκειμένην σκέψιν αὐτὸ τὸ ἐξ ἀρχῆς ^g λαμβάνουσιν. Μᾶλλον δὲ ὅσῳ ^h μᾶλλον ⁱ τὸ ἐξ ἀρχῆς ^k δόξειαν ἀναλαμβάνεσθαι, τόσῳ μᾶλλον δοκεῖ διαιρετὸν ^l εἶναι σῶμα ^m καὶ ⁿ μῆκος καὶ τοῖς ὄγκοις καὶ τοῖς διαστήμασιν. Ὁ δὲ τοῦ Ζήνωνος ^o λόγος οὐ συμβιβάζει οὐ ¹⁶ συμπεπερασμένῳ χρόνῳ τῶν ἀπείρων ^p ἄπτεσθαι τὸ φερόμενον ὡδὶ τὸν αὐτὸν τρόπον. Ὁ ^q γὰρ χρόνος καὶ τὸ μῆκος ἄπειρον καὶ πεπερασμένον λέγεται, καὶ ^r τόσας ἔχει διαιρέσεις. Οὐδὲ δὴ τὸ καθ' ἕκαστον ἄπτεσθαι τῶν ἀπείρων ¹⁷ τὴν διάνοιαν οὐκ ἔστιν ἀριθμεῖν, εἰ ^s ἄρα τις καὶ νοήσκειν οὕτως ἐφάπτεσθαι ^t τῶν ἀπείρων τὴν διάνοιαν. Ὅπερ ἴσως ἀδύνατον· οὐ γὰρ ἐν συνεχέσι καὶ ὑποκειμένοις ἢ τῆς διανοίας κίνησις, ὥσπερ ἢ τῶν φερομένων. Εἰ δ' οὖν καὶ ἐγχω-¹⁸ ρεῖ κινεῖσθαι οὕτως, οὐκ ἔστι ^v τοῦτο ἀριθμεῖν· τὸ γὰρ ἀριθμεῖν ἐστὶ τὸ μετὰ ^w ἐπιστάσεως. Ἀλλ' ἄτοπον ἴσως τὸ μὴ δυναμένους λύειν τὸν λόγον δουλεύειν τῇ ἀσθενείᾳ, καὶ προσεξαπατᾶν ἑαυτοὺς μείζους ἀπάτας, βοηθοῦντας τῇ ἀδυναμίᾳ. Τὸ δ' ἐπὶ τῶν συμμέτρων γραμμῶν, ὥς ὅτι αἱ πᾶ-¹⁹σαι τῷ αὐτῷ τινὶ καὶ ἐνὶ μετροῦνται, κομιδῇ σοφιστικὸν καὶ ἥκιστα ^x κατὰ τὴν ὑπόθεσιν τὴν ἐν τοῖς μαθήμασιν· οὔτε γὰρ ὑποτίθενται οὕτως, οὔτε χρήσιμον αὐτοῖς ἐστίν. Ἀμα δὲ καὶ ἐναντίον πᾶσαν ^y μὲν γραμμὴν ^z σύμμετρον γίνεσθαι, πασῶν δὲ τῶν συμμέτρων κοινὸν μέτρον ^a εἶναι ἀξιούν. Ὡστε ²⁰

^c οὐδ' L.N.P.Ha.Wa. ^d διὰ γὰρ N. ^e τῷ λόγῳ L.P.Ha. ^f τῷ εἶδει L.Ha. ^g λαμβάνουσιν om. L.N.P, λαμβάνουσι—ἀρχῆς om. Ha.Wa. ^h μᾶλλον ante τὸ om. N. ⁱ τοῦ L.N. ^k δόξειεν L.P.Wa. ^l εἶναι] γὰρ N. ^m καὶ om. L.N.P.Ha.Wa. ⁿ μήκους L.N.Ha.Wa. ^o λόγος] λέων pr. L. ^p ἄπτεται L.N.P.Wa. ^q γὰρ] δὲ L.N.P.Wa. ^r τοσαύτας N.P.Wa. ^s ἄρα] ἔσται N. ^t τῶν ἀπείρων om. N. ^v τοῦτο] τὸ Wa. ^w ἐπιστάσεως L.P.Wa. ^x κατὰ τὴν ἐν τοῖς μαθήμασιν ὑπόθεσιν N. ^y μὲν] μὲν γὰρ N. ^z σύμμετρον] τε N, om. L.P.Wa. ^a εἶναι] ἔτι L.P.Wa. et ante κοινὸν N.

γελοῖον ^b τὸ ^c κατὰ τὰς ἐκείνων δόξας καὶ ἐξ ὧν αὐτοὶ λέ-
 γουσι φάσκοντες δείξιν, εἰς ἐριστικὸν ἅμα καὶ σοφιστικὸν
^d ἐκκλίνειν λόγον, καὶ ταῦθ' οὕτως ἀσθενῇ. ^e Πολλαχῇ γὰρ
 ἀσθενὴς ἐστὶ καὶ πάντα τρόπον διαφυγεῖν καὶ τὰ παράδοξα
 21 καὶ τοὺς ἐλέγχους. Ἔτι ^δ ἄτοπον ἂν εἴη διὰ μὲν τὸν
 Ζήνωνος λόγον ^f παραπεπεισθαί ^g τινὰς ἀτόμους ποιεῖν
 γραμμάς, ^g τῷ μὴ ἔχειν ἀντειπεῖν, διὰ δὲ τῆς εὐθείας εἰς τὴν
^h ἡμιόλιον κίνησιν, ἣν ἀναγκαῖον εὐθὺς τέμνειν ἀπείρων με-
 ταξὺ πιπτουσῶν ⁱ περιφερειῶν καὶ διαστημάτων ὄντων, καὶ
 πάλιν διὰ τὴν τῶν ἴσων ^k κύκλων εὐπειστον, ὅτι ἀνάγκη ^l ἂν
 ὅτι ^m κινηθῇ, μείζον ⁿ ἡμικύκλιον κινεῖσθαι, καὶ ὅσα ἄλλα
^o τοιαῦτα ^p τεθεώρηται ^q περὶ τὰς γραμμάς μὴ ^r οἷόν τε
 ἐνδέχεσθαι τοιαύτην ^s δὴ τινὰ γενέσθαι κίνησιν ^t ὥστ' ἐφ'
 ἐκάστην τῶν μεταξὺ ^v μὴ πίπτειν πρότερον· πολὺ γὰρ ταῦ-
 22 τα ^w μᾶλλον ὁμολογούμενα ἐκείνων. Ὅτι μὲν οὖν ἐκ ^x γε
 τῶν εἰρημένων ^y λόγων οὐτ' ἀναγκαῖον ἀτόμους εἶναι γραμ-
 μάς οὔτε πιθανόν, φανερόν. Ἔτι δὲ ^z καὶ ἐκ ^a τῶνδε γένοιτ'
 ἂν φανερώτερον. Πρῶτον μὲν ἐκ τῶν ἐν τοῖς μαθήμασι
^b δεικνυμένων καὶ τιθεμένων, ἃ ^c οὐ δίκαιον ^d ἢ πιστοτέροις
 23 λόγοις κινεῖν. Οὔτε γὰρ ὁ τῆς γραμμῆς οὔτε ὁ τῆς εὐ-
 θείας ^e ὁρος ἐφαρμόσει τῇ ἀτόμῳ διὰ τὸ μήτε μεταξὺ τινῶν
 εἶναι μήτ' ἔχειν μέσον. Ἐπειτα πᾶσαι αἱ γραμμαὶ σύμ-
 μετροι ἔσονται. ^f Πᾶσαι γὰρ ὑπὸ ^g τῶν ἀτόμων ^f μετρη-
 24 θήσονται, αἳ τε μήκει σύμμετροι καὶ αἱ δυνάμει. Αἱ δὲ
 ἄτομοι σύμμετροι ^h πᾶσαι μήκει ἴσαι γάρ· ὥστε καὶ δυνά-
 μει. Εἰ δὲ τοῦτο, διαιρετὸν ⁱ ἔσται τὸ τετράγωνον. Ἔτι

^b τὸ om. Wa. ^c κατὰ] καὶ N. ^d ἐκκλίνειν L.P.Wa, ἐγκλίνει N.
^e πολλαχῶς L.P.Wa. ^f πεπεισθαι N. ^g τινὰ et τὸ Wa. ^h ἡμιο P,
 ἡμικύκλιον N. ⁱ περιφερῇ N. ^k κύκλων εὐπειστον L, κεφαλαίων ἐπι-
 στήμην N. ^l κὰν L. ^m κινηθῆναι N. ⁿ ἡμικύκλον P. ^o τοιαῦτα
 om. N. ^p θεωρεῖται P. ^q παρὰ P.Wa. ^r οἷόν τε] οἶονται P. ^s δὲ
 L.N.P.Wa. ^t ὥς τῇ ἐφ' ἑκαστον L.P.Wa. ^v μὴ om. N. ^w μᾶλλον
 om. N. ^x γε] τε L.P.Wa. ^y λέγων L. ^z καὶ om. P. ^a τῶνδ' ἂν
 γένοιτο φανερόν N. ^b δεικνυμάτων N. ^c οὐ om. L.N.P.Wa. ^d ἢ] ἢ
 μένειν ἢ N. ^e ὁρος om. N. ^f πᾶσα et μετρηθήσεται L. ^g τοῦ ἀτό-
 μου N. ^h πᾶσαι om. N. ⁱ ἔσται] ἐστὶ N.P.Wa.

εἰ ^k ἢ ^l περὶ τὴν μείζω τὸ πλάτος ποιεῖ ^m παραβαλλομένη, τὸ ἴσον ⁿ τῶν ἀπὸ τῆς ἀτόμου καὶ τῆς ποδιαίας ^o παραβαλλομένων περὶ τὴν δίπουν ^p ἔλαττον ποιήσει τὸ πλάτος τῆς ἀμεροῦς· ἔσται ἔλαττον τὸ ^q περὶ τῆς ἀτόμου. Ἔτι εἰ ἐκ ²⁵ τριῶν δοθεισῶν εὐθειῶν συνίσταται τρίγωνον, καὶ ἐκ τῶν ἀτόμων ^r συσταθήσεται. Ἐν ἅπαντι δὲ ἰσοπλεύρῳ ἢ κάθετος ἐπὶ ^s μέσῃν πίπτει, ὥστε καὶ ἐπὶ τὴν ἄτομον. Ἔτι εἰ τὸ ^t τετράγωνον τῶν ἀμερῶν διὰ μέσου ἐμπεσούσης καὶ καθέτου ἀχθείσης, ἢ τοῦ τετραγώνου ^v πλευρὰ τὴν κάθετον δύναται καὶ τὴν ἡμίσειαν τῆς διαμέτρου, ὥστε οὐκ ἐλαχίστη. Οὐδὲ διπλάσιον τὸ ἀπὸ τῆς ^w διαμέτρου χωρίον ἔσται τοῦ ²⁶ ἀπὸ ^x τῆς ἀτόμου. Ἀφαιρεθέντος γὰρ τοῦ ἴσου ἢ λοιπὴ ἔσται ἐλάσσων τῆς ἀμεροῦς. Εἰ γὰρ ^y ἴσως τετραπλάσιον ἂν ἔγραψεν ἢ διάμετρος, ἄλλα ^δ ἂν τις καὶ ἕτερα τοιαῦτα συνάγοι· πᾶσι γὰρ ὡς εἰπεῖν ἐναντιοῦται τοῖς ^z ἐν τοῖς μαθήμασιν. Πάλιν τοῦ μὲν ἀμεροῦς μία ἢ σύναψις, ^a γραμ- ²⁷ μῆς δὲ ^b δύο· καὶ γὰρ ὅλη ^c ὅλης ἄπτεται, καὶ κατὰ τὸ πέρας ἐξ ^d ἐναντίας. Ἔτι γραμμὴ προστεθείσα οὐ ^d ποιεῖ μείζω τὴν ὅλην· τὰ γὰρ ἀμερῇ ^e συντιθέμενα οὐ ποιήσει ^f μείζον. Ἔτι ἐκ δυοῖν ἀμεροῖν μηδὲν γίνεσθαι συνεχές διὰ ²⁸ τὸ πλείους ^g διαιρέσεις ἔχειν ἅπαν τὸ συνεχές· ^h ἅπαντα δὲ γραμμὴ παρὰ τὴν ἄτομον συνεχῆς οὐκ ἂν εἴη γραμμὴ ἄτομος. Ἔτι ⁱ εἰ ἅπαντα γραμμὴ ^k παρὰ τῆς ἀτόμου καὶ ^l ἴσα καὶ ἄνισα διαιρεῖται, καὶ μὴ ἐκ τριῶν ἀτόμων καὶ ^m ὅλως περιττῶν, ὥστ' ἀδιαίρετος ἢ ἄτομος. Ὅμοίως δὲ καὶ ²⁹ ⁿ δίχα ^o τέμνεται· πᾶσα γὰρ ἢ ἐκ τῶν περιττῶν. Εἰ δὲ

^k ἢ om. N. ^l παρὰ P.Wa. ^m περιβαλλομένη L.P., παραλαμβανόμενον N. ⁿ τῶν] τὸ L.P.Wa, τῆς N. ^o παραβαλλόμενον L.P.Wa, παραλαμβανόμενον N. ^p ἐλάττω N. ^q παρὰ P.Wa. ^r συσταθήσεται] συσταίη ἂν L. ^s μέσον N. ^t τετράγωνον in lacuna om. L.P.Wa. ^v πλευρὰ om. L. ^w ἀμέτρου Wa. ^x τῆς] τοῦ P.Wa. ^y ἴση N. ^z ἐν τοῖς] τοιούτοις L. ^a γραμμὴ L.P.Wa. ^b δευτέρας N. ^c ὅλως P. ^d ἐναντίου et mox ποιήσει L.P. ^e συντεθειμένα οὐ ποιεῖ Wa. ^f μείζω N. ^g διαιρέσεις om. L.P.Wa. ^h ἅπαντα—ἄτομος om. N. ⁱ εἰ] ἢ Wa. ^k περὶ L.N.P. ^l ἴσα] εἰς ἴσα L. ^m ὅλη περιττοῦ Wa. ⁿ δίχῃ L.P. ^o τέμνηται L.N.P.

δίχα μὲν μὴ ^p πᾶσα τέμνεται ἀλλ' ἢ ἐκ τῶν ἀρτίων, τὴν δὲ
 δίχα διαιρουμένην καὶ ὅσα δυνατόν τέμνειν, διαιρεθήσεται καὶ
^q οὕτως ἢ ἄτομος, ὅταν ^r ἢ ἐκ τῶν ἀρτίων εἰς ἄνισα ^s διαι-
 30 ρῇται. Πάλιν εἰ τὸ κεκινημένον ἐν ᾧ χρόνῳ κινεῖται τὴν
 ὅλην ἐν τῷ ἡμίσει τὴν ἡμίσειαν κινήσεται, καὶ ἐν τῷ ἐλάτ-
 τονι ἔλαττον ἢ τὴν ἡμίσειαν, ὥστ' εἰ μὲν περιττῶν σύγκειται
 τῶν ἀτόμων ^t τὸ μῆκος, ἀναιρεθήσεται ἢ μέση τομὴ τῶν
 ἀτόμων, εἴπερ ἐν τῷ ἡμίσει χρόνῳ τὸ ἥμισυ δίδεισιν. ^v ὁμοίως
 31 γὰρ ὁ τε χρόνος καὶ ἡ γραμμὴ τμηθήσεται. ^w Ὡστε οὐδεμία
 τῶν συγκειμένων τμηθήσεται εἰς ^w ἴσα καὶ ἄνισα, οὐδ' ὁμοίως
 τοῖς χρόνοις τμηθήσονται. Οὐκ ἔσονται ἄτομοι γραμμαί.
 Τὰ δὲ τοῦ αὐτοῦ λόγου ἐστί, καθάπερ ἐλέχθη, τὸ ^x πάντα
 ταῦτα ποιεῖν ἐξ ἀμερῶν. ^y Ἐτι ἅπαντα ἢ μὴ ἄπειρος δύο
 32 ἔχει πέρατα. ^y γραμμὴ γὰρ ὥρισταί ^z τούτοις. ^t Ἡ δὲ ἄτομος
 οὐκ ἄπειρος, ὥστε ἔξει πέρας. Διαιρετὴ ^a ἄρα· τὸ γὰρ
 πέρας ^b ἄλλο καὶ οὐ πέρας. ^a Ἡ ἔσται τις οὐτ' ἄπειρος οὔτε
 πεπερασμένη γραμμὴ ^c παρὰ ταύτας. ^y Ἐτι οὐκ ἐν ἀπάσῃ
 γραμμῇ στιγμὴ ἔσται. ^t Ἐν μὲν γὰρ τῇ ἀτόμῳ οὐκ ^d ἔστιν·
 εἰ ^e μὲν γὰρ ^f μία μόνη, ὑπάρξει γραμμὴ, ^g εἴτα στιγμὴ· εἰ
 33 δὲ πλείους, διαιρετὴ ἡ γραμμὴ. Εἰ μὲν οὖν ἐν τῇ ἀτόμῳ
 μὴ ἐνυπάρχει στιγμὴ, οὐδ' ὅλως ἐν γραμμῇ ἔσται· αἱ γὰρ
 ἄλλαι ἐκ τῶν ἀτόμων. ^y Ἐτι ^h ἢ μηθὲν ⁱ τῶν στιγμῶν ἔσται
 μεταξὺ ^k ἢ γραμμῇ· εἰ δὲ μεταξὺ γραμμῇ, ἐν ἀπάσαις δὲ
 πλείους στιγμαί, οὐκ ἔσται ἄτομος. ^y Ἐτι οὐχ ^l ἀπάσης
 ἔσται γραμμῆς τετράγωνον· ἔξει γὰρ μῆκος καὶ πλάτος,
 34 ὥστε ^m διαιρετόν, ἐπεὶ τὸ μὲν, τὸ δέ τι. Εἰ δὲ ⁿ τὸ τετρά-
 γωνον, καὶ ἡ γραμμὴ. ^y Ἐτι τὸ πέρας τῆς γραμμῆς στιγμὴ

^p πᾶσα δὲ τέμνεται N.W^a. ^q αὐτῇ N. ^r ἢ ante ἐκ om. L.P.
^s διαιρεῖται P.W^a. ^t τὸ—ἀτόμων om. W^a. ^v ὁμοίως bis ponit W^a.
^w ἄνισα καὶ ἴσα N.W^a. ^x ταῦτα πάντα L.P. ^y γραμμαί N. ^z τούτων
 L.P.W^a. ^a ἄρα] ἔσται N. ^b ἄλλου codices. ^c περὶ ταῦτα L.P.
^d ἔσται L.W^a. ^e μὲν] μὴ L. ^f μία] μάλιστα L.P. ^g εἴτα—γραμμὴ
 om. W^a. ^h ἢ] εἰ L.P. ⁱ μεταξὺ τῶν στιγμῶν ἔσται N.Z^a. ^k ἢ] ἢ L.
^l ἀπάση ἔσται γραμμῇ τετραγώνῳ N. ^m διαιρετόν N.P.W^a. ⁿ τὸ post
 δὲ om. N.

οἷσται, ἀλλ' οὐ γραμμὴ. Πέρασ μὲν γάρ, τὸ ἔσχατον δὲ ἡ ἄτομος. ^ρ Εἰ γὰρ στιγμή, τὸ πέρασ τῇ ἀτόμῳ ἔσται στιγμή, καὶ ἔσται γραμμὴ ^γ γραμμῆς στιγμή μείζων. ^ι Εἰ δ' ἐνυπάρχει τῇ ἀτόμῳ ἡ στιγμή, διὰ τὸ ^ς ταυτὸ πέρασ τῶν ^ι συνεχουσῶν γραμμῶν, ^ν ἔσται ^ω τι πέρασ τῆς ἀμεροῦς. ^υ Ὀλως ³⁵ ^κ τε ^υ τί διοίσει στιγμή γραμμῆς; Οὐδὲν γὰρ ἴδιον ἔξει ἡ ἄτομος γραμμὴ παρὰ τὴν στιγμήν πλὴν τοῦνομα. ^ζ ^ι Ἐτι ὁμοίως μένει ἐπίπεδον καὶ σῶμά ἐστιν ἄτομον. ^ι Ἐνὸς γὰρ ὄντος ἀδιαιρέτου καὶ τᾶλλα ^α συνακολουθήσει διὰ τὸ θάτερον διηρηῆσθαι κατὰ θάτερον. Σῶμα οὐκ ^β ἔσται ἀδιαίρετον διὰ τὸ ³⁶ εἶναι ἐν αὐτῷ βάθος καὶ πλάτος, οὐδ' ἂν γραμμὴ εἴη ἀδιαίρετος· σῶμα μὲν ^γ γὰρ κατ' ἐπίπεδον, ^δ ἐπίπεδον δὲ κατὰ γραμμὴν. ^ι Ἐπεὶ δὲ οἱ ^ε τε λόγοι δι' ὧν ἐπιχειροῦσι πείθειν ἀσθενεῖς εἰσὶ, καὶ ψευδεῖς ἐναντίαι ^ς δόξαι ^ς πάσαι τοῖς ἰσχύουσι πρὸς πίστιν, φανερόν ὅτι οὐκ ἂν εἴη γραμμὴ ἄτομος. Δῆλον δ' ^η ἐκ τούτων ὅτι οὐδ' ἂν ^ι ἐκ στιγμῶν εἴη ^κ γραμμὴ. Σχεδὸν γὰρ οἱ πλείστοι ^ι τῶν λόγων οἱ αὐτοὶ ³⁷ ἀρμόσουσιν. ^ι Ἀνάγκη γὰρ διαιρεῖσθαι τὴν στιγμήν, ὅταν ἡ ἐκ περιττῶν τέμνηται ἴσα ἢ ἐξ ἀρτίων τὰ ἄνισα. Καὶ τὸ τῆς γραμμῆς ^μ μέρος μὴ εἶναι γραμμὴν, μηδὲ τὸ ^ν τοῦ ἐπίπεδου ^ν ἐπίπεδον. Καὶ γραμμὴ δὲ γραμμῆς ^ο στιγμή εἶναι ³⁸ μείζων· ἐξ ὧν γὰρ σύγκειται, ^ρ τούτοις ^γ καὶ ὑπερέξει. Τοῦτο δ' ^ι ὅτι ἀδύνατον, ^ς ἐκ τε τῶν ἐν τοῖς μαθήμασι δῆλον, καὶ ἔτι συμβήσεται τὴν στιγμήν ἐν χρόνῳ δὴ εἶναι τὸ φερόμενον, εἴπερ τὴν μείζω μὲν ἐν πλείονι χρόνῳ, τὴν δ' ^ι ἴσην ἐν ἴσῳ, ἢ δὲ τοῦ χρόνου ὑπεροχὴ χρόνος. ^ι Ἀλλ' ἴσως καὶ ³⁹

ο ἔστιν N. ρ εἶ] ἡ L.P.Wa. q γραμμῆς στιγμῇ] στιγμὴ N. r εἰ
 ὑπάρχει Wa. s ταυτὸν Za. t συνεχῶν N. v ἔστι Wa. w τε] τὸ
 L.Wa. x δὲ N. y τί om. L. z ἔτι] ἔτι εἰ N. a συνακολουθεῖ L.
 b ἔστιν N. c γὰρ om. L. d ἐπίπεδον δὲ] αὐτὸ δὲ L.Ua. e γε N.
 f δόξαι] δὲ δόξαι N. g πᾶσι P. h ἐκ τούτων et οὐδ' ἂν om. L.P.
 i ἐκ τῶν στιγμῶν εἷη ἡ γραμμὴ Za. k γραμμῇ] γραμμὴ ἄτομος. δῆλον
 δὲ ἐκ στιγμῶν εἷη γραμμὴ N. l τῶν om. L.P. m μέτρος Wa. n τοῦ
 et ἐπίπεδον om. Wa. o στιγμὴ Wa. στιγμῆς N. p τούτου L, τούτων
 P.Wa. q καὶ om. P. r ὅτι om. L.P.Wa. s ἔκ τε] καὶ ἐκ N. t ἴσην]
 ἴσως P.

χρόνος ^v ἐστὶν ἐκ τῶν νῦν, καὶ τοῦ αὐτοῦ λόγου ^w λέγειν
 ἄμφω. Εἰ δὴ τὸ νῦν ἀρχὴ καὶ πέρασ τοῦ χρόνου καὶ ^x ἡ
 γραμμὴ στιγμῆς, μὴ ^y ἐστὶ δὲ συνεχὴς ^z ἡ ἀρχὴ καὶ τὸ πέρασ
 ἀλλ' ἔχουσί ^a τι μεταξύ, οὐκ ἂν εἴη οὔτε ^b τὰ νῦν οὔτε στι-
 40 γμαὶ ^c ἀλλήλοις συνεχεῖς. ^v Ἐτι ἡ μὲν γραμμὴ μέγεθός τι,
 ἡ δὲ τῶν στιγμῶν σύνθεσις οὐδὲν ποιεῖ μέγεθος διὰ τὸ μηδ'
 ἐπὶ πλείω τόπον ἔχειν. ^v Οταν γὰρ ἐπὶ γραμμὴν ^d γραμμὴ
 τεθῇ καὶ ἐφαρμόσῃ, οὐδὲν γίνεται μείζον τὸ πλάτος. ⁱ Ἐν
 δὲ τῇ ^e γραμμῇ καὶ στιγμαὶ ^f ἐνυπάρχουσιν, οὐδ' ἂν αἱ στι-
 γμαὶ ^g πλείω ^h κατέχοιεν τόπον, ὥστε οὐκ ἂν ⁱ ποιοῖεν μέγε-
 41 θος. ^v Ἐτι εἰ ἅπαντα ἄπτεται παντός ἢ ὅλον ὅλου ἢ τινὶ
 τινός ἢ ὅλον τινός, ἡ δὲ στιγμὴ ἀμερῆς ^k ὅλως ἄπτοιτο. Τὸ
 δ' ὅλον ὅλον ἀπτόμενον ἀνάγκη ^l ἐν εἶναι. Εἰ γάρ ^m τι ἐστὶν
 42 ἢ θάτερον μὴ ἐστίν, οὐκ ἂν ὅλον ὅλου ἄπτοιτο. Εἰ δ' ἅμα
 ἐστὶ τὰ ⁿ ἀμερῇ, τὸν αὐτὸν ^o κατέχει τόπον ^p πλείων ὢν καὶ
^q πρότερον τὸ εἶναι τῶν γὰρ ἅμα ὄντων καὶ μὴ ἐχόντων ἐπέκ-
 τασιν κατὰ ^r ταῦτα ὁ αὐτὸς ἀμφοῖν τόπος. Τὸ δ' ἀμερὲς
 οὐκ ἔχει διάστασιν, ὥστ' οὐκ ἂν εἴη μέγεθος ^s συνεχὲς ἐξ
 ἀμερῶν. Οὐκ ^t ἄρα οὔθ' ἡ γραμμὴ ἐκ στιγμῶν οὔθ' ὁ χρό-
 43 νος ἐκ τῶν νῦν. ^v Ἐτι εἰ ἐστὶν ἐκ στιγμῶν, ^v ἄψεται στιγμὴ
 στιγμῆς· ἐὰν ^w οὖν ἐκ τοῦ Κ ἐκβληθῇ ἡ Α Β καὶ Γ Δ, ἄψε-
 ται ^x τοῦ Κ ^y καὶ ἡ ἐν τῇ ^z Κ Δ στιγμῇ. ^v Ὡστε καὶ ^a ἄλλω
^b τινί· τὸ γὰρ ἀμερὲς τοῦ ἀμεροῦς ὅλον ^c ὅλου ἐφάπτεται.
^v Ὡστε τὸν αὐτὸν ἐφέξει ^d τόπον τοῦ Κ, καὶ ἀπτόμεναι
 44 στιγμαὶ ἐν τῷ αὐτῷ τόπῳ ἀλλήλαις. Εἰ δ' ἐν τῷ αὐτῷ,
 καὶ ἄπτονται· τὰ γὰρ ἐν τῷ ^d αὐτῷ ^e τόπῳ ὄντα ^f πρῶτα

^v ἐστὶν] ἐστὶ τι L.P., ἐστὶ τὸ W^a. ^w λέγει P. ^x ἡ στιγμὴ γραμμῆς
 W^a, ἡ στιγμὴ γραμμὴ γραμμῆς N. ^y ἐστὶ om. W^a. ^z ἡ] ὥσπερ ἡ
 L.P. ^a τι] τὸ L.P. ^b τὰ νῦν] γραμμαὶ N.W^a. ^c ἀλλήλαις L.P.
^d γραμμῇ] ἐπιγραμμῇ P. ^e στιγμῇ N. ^f ἐνυπάρχουσαι P. ^g πλείων P.
^h κατέχει N.W^a, κατέχουσι L.P. ⁱ ποιοῖεν N.P., ποιεῖ ἐν W^a. ^k ὅλως]
 ὅλης P.W^a. ^l ἐν om. N in lacuna. ^m τις N. ⁿ ἀμερῇ] ἀμέσως L.
^o κατέχει N.W^a. ^p πλείω N.W^a. ^q πρότην L.P. ^r ταῦτα L.P.W^a.
^s συνεχὲς om. N.W^a. ^t ἄρα] ἔσται N. ^v ἄψεται W^a. ^w οὖν om. L.P.
^x τὸ L. ^y καὶ] δὲ W^a. ^z Κ Δ] α κ καὶ ἡ ἐν τῇ κ δ P. ^a ἄλλων N.
^b τινί om. N.W^a. ^c ὅλον] ὅλω N.W^a. ^d τόπον et mox αὐτῷ ante
 τόπῳ ὄντα om. L.P. ^e τύπῳ N. ^f πρῶτον ἄπτ. ἀναγκαίῳ W^a.

ἄπτεσθαι ἀναγκαῖον, εἴθ' οὕτως εὐθεία εὐθείας ἄψεται κατὰ
 δύο στιγμάς. ^g Ἡ γὰρ ἐν τῇ ΑΚ στιγμή καὶ τῇ ΚΓ
^h καὶ ἐτέρας ἰᾷπτεται στιγμῆς. Ὡστε ^g ἡ ἐκ ^k τῆς ΓΔ
 κατὰ πλείους ἄπτεται στιγμής. Ὁ αὐτὸς δὲ ἰ λόγος καὶ εἰ ⁴⁵
 μὴ ^m δι' ἀλλήλων ἀλλ' ὅπως οὖν ἤψατο γραμμῆς. Ἐτι καὶ
 ἡ τοῦ κύκλου τῆς εὐθείας ἄψεται ⁿ κατὰ πλείω. Τῆς γὰρ
 συναφῆς καὶ ἡ ἐν τῷ κύκλῳ καὶ ἡ ἐν τῇ εὐθείᾳ ἄπτεται ^o καὶ
 ἀλλήλων. Εἰ δὲ τοῦτο μὴ δυνατόν, οὐδὲ τὸ ἄπτεσθαι στι- ⁴⁶
 γμὴν στιγμῆς· εἰ δὲ μὴ ἄπτεσθαι, οὐδ' εἶναι τὴν γραμμὴν
 στιγμήν· οὐδὲ γὰρ ἄπτεσθαι ἀναγκαῖον. Ἐτι πῶς ^p ποτὲ
^q ἔσται εὐθεία γραμμὴ καὶ ^r περιφερής; Ὁὐδὲν γὰρ διοίσει ἡ
 σύναψις τῶν στιγμῶν ἐν τῇ εὐθείᾳ καὶ ^t τῇ ^v περιφερεῖ. Τὸ ⁴⁷
 γὰρ ἀμερές τοῦ ἀμεροῦς ὅλον ὅλου ^w ἄπτεται, καὶ οὐκ ἔστιν
^x ὅλως ἄπτεσθαι. Εἰ οὖν αἱ μὲν γραμμαὶ ^y διάφοροι, ἡ δὲ
 σύναψις ^y ἀδιάφορος, οὐκ ἔσται δὴ γραμμὴ ἐκ τῆς συνάψεως,
 ὥστ' οὐδ' ἐκ στιγμῶν. Ἐτι ἀναγκαῖον ^z ἡ ἄπτεσθαι ἡ
 μὴ ἄπτεσθαι τὰς στιγμάς ἀλλήλων. Εἰ μὲν οὖν τὸ ^a ἐφεξῆς ⁴⁸
 ἄπτεσθαι ἀνάγκη, ὁ αὐτὸς ἔσται λόγος· εἰ δὲ ^b ἐνδέχεται
 ἐφεξῆς ^c τι ^d εἶναι μὴ ἀπτόμενον, τὸ δὲ συνεχὲς οὐδὲν ἄλλο
 λέγομεν ἢ τὸ ἐξ ὧν ἐστὶν ἀπτομένων· ὥστε καὶ οὕτως ἀνάγκη
 τὰς στιγμάς ἄπτεσθαι ἀλλήλων, ^e ἡ εἶναι γραμμὴν ^f συνεχῇ.
 Ἐτι εἰ ἄτοπον στιγμή ἐπὶ στιγμῆς, ἔν' ^g ἡ γραμμὴ καὶ ^h ἐπὶ ⁴⁹
 στιγμή, ἐπεὶ ἡ γραμμὴ ἐπίπεδον, ἀδύνατον τὰ εἰρημένα εἶναι.
 Εἴτε γὰρ ἐφεξῆς αἱ στιγμαὶ εἰσι, τμηθήσεται ἡ γραμμὴ
 κατ' οὐδετέραν τῶν στιγμῶν, ἀλλ' ἀνὰ μέσον· εἴθ' ἄπτονται,
ⁱ γραμμὴ ἔσται τῆς μιᾶς στιγμῆς χώρα. ^k Τοῦτο δ' ἀδύνα-

^g ἡ] utrobique εἰ N.Wa. ^h καὶ] καὶ τῆς N.Wa. ⁱ ἄπτηται N.
^k τοῦ L.P. ^l λόγος] λέγει L. ^m δι'] δὲ N. ⁿ κατὰ] τὰ Wa. ^o καὶ
 om. Wa. ^p ποτὲ] τε Wa. ^q ἔστιν εὐθεία N, εὐθεία ἔσται L, εὐθεία
 ἔστι P, εὐθεία ἔστιν εὐθεία Wa. ^r παραφερές N.P. ^s οὐδὲ N.Wa.
^t τῇ post καὶ om. L.P.Wa. ^v περιφερεία L.P. ^w ἐφάπτεται Wa,
 ἄπτηται N. ^x ὅπως Wa. ^y διάφορον et mox ἀδιάφορον L. ^z μὴ
 ἄπτεσθαι ἢ ἄπτεσθαι P. ^a ἐφεξῆς ἂν ἄπτ. L.N.P.Wa. ^b ἐνδέχοιτο
 L.P. ^c τι] τὸ L. ^d εἶναι om. Wa. ^e ἡ] δ N. ^f συνεχῶς N.Wa.
^g ἡ P. ^h ἐπὶ στιγμή] ἐπιστήμης N.Wa. ⁱ γραμμαὶ N.Wa. ^k τοῦτο δ']
 τοῦτ' L.

50 τον. "Ετι διαιροῖτ' ἂν ἅπαντα καὶ ἀναλύοιτο εἰς στιγμάς,
καὶ ἡ στιγμὴ μέρος σώματος, εἴπερ τὸ μὲν σῶμα ^l ἐξ ἐπιπέ-
δων, τὸ δ' ἐπίπεδον ἐκ γραμμῶν, ^m αἱ δὲ γραμμαὶ ἐκ στι-
γμῶν. Εἰ δ' ἐξ ὧν πρώτων ἐνυπαρχόντων ἕκαστά ἐστι,
στοιχείᾳ ⁿ ἐστι ταῦτα, αἱ στιγμαὶ ἂν ^o εἴησαν στοιχεῖα
σωμάτων. "Ωστε ^p συνώνυμα ^q στοιχεῖα οὐδέτερα τῷ εἶδει.
51 Φανερόν οὖν ἐκ τῶν εἰρημένων ὅτι οὐκ ἔστι γραμμὴ ἐκ στι-
γμῶν. Ἀλλ' οὐδ' ἀφαιρεθῆναι ^r οἶόν τε στιγμὴν ἀπὸ γραμ-
μῆς. Εἰ γὰρ ἐνδέχεται ^s ἀφαιρεθῆναι, καὶ προστεθῆναι δυ-
νατόν· ^t προστεθέντος δὲ τινος τὸ προστεθὲν μείζον ἔσται
τοῦ ἐξ ἀρχῆς, εἰς τοιοῦτον ἢ τὸ προστιθέμενον ὥστε ἐν ὅλον
52 ποιεῖν. "Εσται γραμμὴ γραμμῆς ^v στιγμῇ μείζων. Τοῦτο δ'
ἀδύνατον. Ἀλλὰ καθ' ^w αὐτὴν μὲν οὐχ' ^x οἶόν τε, κατὰ συμ-
βεβηκὸς δ' ἐνδέχεται στιγμὴν ἀπὸ γραμμῆς ἀφελεῖν, τῷ
ἐνυπάρχειν ἐν τῇ ἀφαιρουμένῃ γραμμῇ. Εἰ τοῦ ὅλου ἀφαι-
ρουμένου καὶ ἡ ἀρχὴ καὶ τὸ πέρας ἀφαιρεῖται, γραμμῆς δ'
^y ἢ ^z ἡ ἀρχὴ καὶ τὸ πέρας ^a στιγμῇ, ^b καὶ γραμμῆς ^c ἐγχω-
53 ρεῖ ἀφαιρεῖν καὶ στιγμὴν ἐνδέχοιτο. ^d Αὕτη δ' ἡ ἀφαίρεσις
κατὰ συμβεβηκός. Εἰ δὲ τὸ πέρας ἄπτεται, οὔτε πέρας ἢ
αὐτοῦ ἢ τῶν ἐκείνου τινός. ^e Ἡ δὲ στιγμῇ, ^f ἢ πέρας γραμ-
μῆς, ἄπτεται. ^g Ἡ μὲν οὖν γραμμῆς ἔσται στιγμῇ μείζων,
ἡ δὲ στιγμῇ ἐκ στιγμῶν· τῶν ^h γὰρ ἀπτομένων οὐδὲν ἀνὰ
54 ⁱ μέσον. ^k Ὁ αὐτὸς ^l λόγος ^m καὶ ἐπὶ τῆς τομῆς, ⁿ εἰ ἡ τομὴ
στιγμῆς καὶ ἡ τομὴ ἄπτεται τινος ^o καὶ ἐπὶ στερεοῦ καὶ ἐπι-
πέδου· ὡσαύτως δὲ καὶ τὸ στερεὸν ἐξ ἐπιπέδων ^p καὶ γραμ-
μῶν. Οὐκ ἀληθὲς δὲ κατὰ στιγμὴν εἰπεῖν, οὐδ' ὅτι ^q ἐλά-

^l ἐξ ἐπιπέδων] ἐπίπεδον L.N.P.Wa. ^m αἱ—στιγμῶν om. L.N.P.Wa.
ⁿ ἐστι ταῦτα] ἔσται ταῦτα N.Wa. ^o ἦσαν N.Wa. ^p συνώνυμος L.
^q στοιχεῖα δὲ οὐδ' ἕτερα Wa. ^r οἶονται P, οἶόν τε ἐστὶ N.Wa. ^s φανε-
ρωθῆναι L.P. ^t προστεθῆτω L. ^v στιγμῇ L.N. ^w αὐτὴν P. ^x οἶ N,
omissis in lacuna ὅν τε. ^y εἶν Wa. ^z ἡ om. N.Wa. ^a στιγμὴν
codices. ^b καὶ] καὶ εἰ N. ^c ἐγχωρεῖ] ἐνδέχοιτο N.Wa. ^d αὐτὴν. εἰ δ'
ἀφαίρεσις N.Wa. ^e ἢ] ἢ N. ^f ἢ—στιγμῇ om. Wa. ^g ἡ μὲν οὖν
γραμμῇ ἔσται στιγμῆς N. ^h γὰρ om. L.P. ⁱ μέσον] κ N. ^k δ] ὁ
δ' N.Wa. ^l λέγει L. ^m καὶ] καὶ ὁ L.P. ⁿ εἴη τὸ μὴ Wa. ^o καὶ ante
ἐπὶ om. P. ^p καὶ γρ.] ἐκ γρ. om. P. καὶ N.Wa. ^q ἐλαχίστη L, καὶ
ἐλαχίστη P, καὶ ἐλαχίστον Wa.

χιστον τῶν ἐκ γραμμῆς εἰς ^r τὸ ἐλάχιστον τῶν ἐνυπαρχόντων εἴρηται. Τὸ δὲ ἐλάχιστον, ὦν ^s ἐστὶν ἐλάχιστον, καὶ ἔλαττόν ἐστιν. Ἐν δὲ τῇ γραμμῇ οὐδὲν ^t ἄλλο ἢ ^v στιγμαὶ 55 καὶ γραμμαὶ ^w ἐνυπάρχουσιν. Ἡ δὲ γραμμὴ τῆς στιγμῆς οὐκ ἔστι μείζων· οὐδὲ γὰρ ^x αὐτὸ ἐπίπεδον τῆς γραμμῆς. ^y Ὡστ' οὐκ ἔσται στιγμὴ τὸ ἐν γραμμῇ ἐλάχιστον. ^z Εἰ δὲ συμβλητὸν τῇ γραμμῇ ἢ στιγμῇ, τὸ δὲ ἐλάχιστον ἐν τρισὶ προσώποις, οὐκ ἔσται ἢ στιγμὴ τῶν ἐν τῇ γραμμῇ ἐλάχιστον. Καὶ ἄλλ' ἅττα ἐνυπάρχει ^a παρὰ τὰς στιγμας 56 καὶ ^b τὰς γραμμάς ἐν τῷ μήκει· οὐ γὰρ ἐκ στιγμῶν. Εἰ δὲ τὸ ἐν τόπῳ ὃν ἢ στιγμὴ μῆκος ἢ ἐπίπεδον ἢ ^c στερεὸν ἐκ τούτων τι, ἐξ ὧν ^d ἐστὶν ἢ γραμμὴ, ἐκεῖνα ἐν τόπῳ (καὶ ^e γὰρ ἢ γραμμὴ), καὶ μήτε σῶμα μήτ' ἐπίπεδον μήτε ^d ἐκ τούτων τι ἐνυπάρχει τῇ γραμμῇ, οὐκ ἔσται οὐθὲν ὅλως ^e παρὰ τὰς στιγμας καὶ τὰς γραμμάς ἐν τῷ μήκει. Ἐτι εἰ τοῦ ἐν 57 τόπῳ ὄντος τὸ μείζον λεγόμενον μῆκος ἢ ἐπιφάνεια στερεόν, ἢ δὲ στιγμὴ ἐν τόπῳ, ^f τὸ ^d ἐν τῷ μήκει ὑπάρχον ^g παρὰ τὰς στιγμας καὶ τὰς γραμμάς οὐθὲν τῶν προειρημένων, ὥστ' οὐκ ἔσται ἢ στιγμὴ τῶν ἐνυπαρχόντων ἐλάχιστον. ^h Ἐτι 58 εἰς ὃ ἐλάχιστόν τι τῶν ἐν τῇ οἰκίᾳ, μήτε τῆς οἰκίας ⁱ συμβαλλομένης πρὸς αὐτὸ λέγεται· ὁμοίως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων· ^k οὐδὲ τὸ ἐν γραμμῇ ἐλάχιστον πρὸς γραμμὴν συγκρινόμενον ἔσται. Ὡστε οὐχ ἀρμόσει τὸ ἐλάχιστον, ^l ἐπεὶ τὸ μὴ ὄν ἐν τῇ οἰκίᾳ μὴ ^m ἐστι τῶν ἐν τῇ οἰκίᾳ ἐλάχιστον. Ὅμοίως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων. Ἐνδέχεται ⁿ γὰρ ^o στιγμὴν αὐτὴν καθ' 59 αὐτὴν εἶναι. Οὐκ ἔσται κατὰ ^p ταύτης ἀληθὲς εἰπεῖν ὅτι τὸ ἐν γραμμῇ ἐλάχιστον, ^q ὅτι οὐκ ἔστιν ἢ στιγμὴ ἄρθρον

^r τὸ om. L. ^s ἐλάχιστόν ἐστι L.P. ^t ἄλλω P. ^v στιγμαὶ] στιγμαὶ καὶ γραμμὴ L.N, στιγμὴ καὶ γραμμὴ P, γραμμὴ καὶ στιγμὴ W^a. ^w ἐνυπάρχουσιν W^a. ^x αὐτὸ om. L.P. ^y ὥς L.P. ^z ἢ δὲ τῇ N. ^a περὶ N.W^a. ^b τὰς post καὶ om. N.W^a. ^c στερεῶν et μοχ ἢ γὰρ W^a. ^d τι ἐκ τούτων L.P. ^e περὶ N. ^f τῷ W^a. ^g περὶ N.W^a. ^h ἔτι εἰς ὃ ἐλάχιστον om. W^a. ⁱ συλλαβομένης N.W^a. ^k οὐδὲ τὸ ἐν] ἐνδέχεται P. ^l ἐπὶ P. ^m ἐστι τῶν] ἔσται W^a. ⁿ γὰρ] δὲ N.W^a. ^o στιγμὴν αὐτὴν] αὐτὴν γραμμὴν L.P. ^p ταύτης W^a: ceteri ταύτην. ^q ὅτι δ' οὐκ N.W^a.

ἀδιαίρετον. Τὸ μὲν γὰρ ἄρθρον αἰὲν δυοῖν ^q ὄρος, ἡ δὲ στι-
 γμὴ καὶ μιᾶς γραμμῆς ὄρος ἐστίν. ^r Ἐτι ἡ μὲν πέρας, ^r τὸ
 60 δὲ διαίρεσις ἐστὶ μάλλον. ^s Ἐτι ἡ γραμμὴ καὶ τὸ ἐπίπεδον
 ἄρθρα ^t ἔσονται· ἀνάλογον γὰρ ἔχουσιν, ^v ὅτι τὸ ἄρθρον
^w διάφορόν πως ἐστίν, διὸ καὶ ^t Ἐμπεδοκλῆς ἐποίησε διὸ ^x δεῖ
 ὀρθῶς. ^y Ἡ δὲ στιγμή καὶ τὸ ἐν τοῖς ἀκινήτοις. ^y Ἐτι
 οὐδεὶς ἔχει ἄπειρα ἄρθρα ἐν τῷ ^z σώματι ^a ἢ τῇ χειρί, στι-
 γμὰς δ' ^b ἀπείρους. ^y Ἐτι λίθου ἄρθρον οὐκ ἔστιν, ^c οὐδ' ἔχει,
 στιγμήας δὲ ἔχει.

^q ὄροι N.Wa. ^r ἡ δὲ διαίρεσις μάλλον L.P. ^s ἔτι] εἰ Wa. ^t ἔσονται]
 εἰσιν Wa. ^v ὅτι] ἔτι Wa. ^w διαφορά N.Wa. ^x δεῖ] δὴ Za.
^y ἔτι δὲ οὐδεὶς Wa. ^z στόματι margo L. ^a ἢ ἐν τῇ Wa. ^b ἀπεί-
 θους L. ^c οὐκ Za.

ΑΝΕΜΩΝ ΘΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΗΓΟΡΙΑΙ.

ΕΚ ΤΩΝ ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ ΠΕΡΙ ΣΗΜΕΙΩΝ.

ΒΟΡΡΑΣ. Οὗτος ἐν μὲν Μαλλῷ Παγρεύς· πνεῖ γὰρ ἀπὸ κρημνῶν μεγάλων καὶ ὄρων διπλῶν παρ' ἄλληλα κειμένων, ἃ καλεῖται Παγρικά. Ἐν δὲ Καύνῳ Μέσης. Ἐν δὲ Ῥόδῳ Καυνίας· πνεῖ γὰρ ἀπὸ Καύνου, ἐνοχλῶν τὸν λιμένα αὐτῶν τὸν ἀκανίαν. Ἐν δὲ Ὀλβίᾳ τῇ κατὰ Μύγαλον τῆς Παμφυλίας Γαυρεύς· πνεῖ γὰρ ἀπὸ νήσου ἣ καλεῖται Γαυρίς. Τινὲς δὲ αὐτὸν βορρᾶν οἴονται εἶναι, ἐν οἷς καὶ Λυρναντεῖς οἱ κατὰ Φασηλίδα. **Καικίας.** Οὗτος ἐν μὲν Λέσβῳ κα-
λεῖται Θηβάνας· πνεῖ γὰρ ἀπὸ Θήβης πεδίου τοῦ ὑπὲρ τὸν
^a Ἐλαιατικὸν κόλπον τῆς Μυσίας, ἐνοχλεῖ δὲ τὸν Μιτυλη-
ναίων λιμένα, μάλιστα δὲ τὸν Μαλόεντα· παρὰ δὲ ^b αἰκαν-
νίαις, ὃν ἄλλοι ^c βορρᾶν οἴονται εἶναι. Ἀπηλιώτης. Οὗ-
τος ἐν μὲν Τριπόλει τῆς Φοινίκης Ποταμεὺς καλεῖται, πνεῖ
δὲ ἐκ πεδίου ὁμοίου ἄλωνι μεγάλῃ, περιεχομένου ὑπὸ τε τοῦ
Λιβάνου καὶ τοῦ Βαπύρου ὄρους· παρὸ καὶ Ποταμεὺς κα-
λεῖται. Ἐνοχλεῖ δὲ τὸ Ποσειδώνειον. Ἐν δὲ τῷ Ἰσικῷ
κόλπῳ καὶ περὶ Ῥωσσὸν Συριάνδος· πνεῖ δὲ ἀπὸ τῶν Συρίων
πυλῶν, ἃς διέστηκεν ὃ τε Ταῦρος καὶ Ταυρόσια ὄρη. Ἐν
δὲ τῷ Τριπολιτικῷ ^d κόλπῳ Μαρσεύς, ἀπὸ Μάρσου κόμης.
Ἐν δὲ Προκοννήσῳ καὶ ἐν Τέῳ καὶ ἐν Κρήτῃ καὶ Εὐβοίᾳ καὶ
Κυρήνῃ Ἑλλησποντίας. Μάλιστα δὲ ἐνοχλεῖ τὸν τε τῆς
Εὐβοίας Καφηρέα καὶ τὸν Κυρηναῖον λιμένα, καλούμενον δὲ
Ἀπολλωνίαν· πνεῖ δὲ ἀφ' Ἑλλησπόντου. Ἐν δὲ Σινώπῃ

Codex K^a.

^a ἐλαϊτικὸν K^a.

^b αἰκαννίαις] τοῖς καυνίαις K^a.

^c βορέαν K^a.

^d κόλπω ο μ. K^a.

^e Βερεκυντίας ἀπὸ τῶν κατὰ Φρυγίαν τόπων πνέων. Ἐν δὲ Σικελία Καταπορθμίας, πνέων ἀπὸ τοῦ πορθμοῦ. Τινὲς δὲ αὐτὸν Καικίαν οἶονταί εἶναι, Θηβάναν προσαγορεύοντες.

⁶ Εὐρος. Οὗτος ἐν μὲν Αἰγαῖς ταῖς κατὰ Συρίαν Σκοπελεὺς καλεῖται ἀπὸ τοῦ Ἑρωσίῳ σκοπέλου, ἐν δὲ Κυρήνῃ Κάρβας ἀπὸ τῶν Καρβανῶν τῶν κατὰ ^f Φοινίκην· διὸ καὶ τὸν αὐτὸν Φοινικίαν καλοῦσιν τινες. Εἰσὶ δὲ οἱ καὶ Ἀπηλιώτην νομίζουσιν εἶναι. Ὁρθόνωτος. Τοῦτον οἱ μὲν Εὐρον, οἱ δὲ Ἀμνέα προσαγορεύουσιν. Νότος δὲ ὁμοίως παρὰ πᾶσι καλεῖται· τὸ δὲ ὄνομα διὰ τὸ νοσῶδη εἶναι· ἔξω δὲ κάτομβρον, κατ' ἀμφοτέρα δὲ νότον. Λευκόνωτος ὁμοίως· τὸ δὲ ὄνομα ⁸ ἀπὸ τοῦ συμβαίνοντος· λευκαίνεται γὰρ... Λίψ. Καὶ οὗτος τὸ ὄνομα ἀπὸ Λιβύης, ὅθεν πνεῖ. Ζέφυρος. Καὶ οὗτος τόδε τὸ ὄνομα διὰ τὸ ἀφ' ἐσπέρας πνεῖν. Ἡ δὲ ἐσπέρα... Ἰάπυξ. Οὗτος ἐν Τάραντι Σκυλητίνος ἀπὸ χωρίου Σκυλαντίμου. Κατὰ δὲ οραλεοντο Φρυγίας. Ὑπὸ δὲ τινῶν Φαραγγίτης· πνεῖ γὰρ ἔκ τινος φάραγγος τῶν ⁹ κατὰ τὸ Πηγαῖον. Παρὰ πολλοῖς δὲ Ἀργέστης. Θρακίας κατὰ μὲν Θράκην Στρυμονίας (πνεῖ γὰρ ἀπὸ τοῦ Στρυμόνος ποταμοῦ), κατὰ δὲ τὴν Μεγαρικὴν Σκίρρων ἀπὸ τῶν Σκιρρωνίδων πετρῶν, ἐν δὲ Ἰταλία καὶ Σικελία Κίρκας διὰ ¹⁰ τὸ πνεῖν ἀπὸ τοῦ Κιρκαίου. Ἐν δὲ Εὐβοίᾳ καὶ Λέσβῳ ⁸ Ὀλυμπίας, τὸ δὲ ὄνομα ἀπὸ τοῦ Πιερικοῦ Ὀλύμπου ὀχλεῖ δὲ Πυρραίους. Ὑπογέγραφα δέ σοι καὶ τὰς θέσεις αὐτῶν, ὥς κεῖνται καὶ πνέουσιν, ὑπογράψας τὸν τῆς γῆς κύκλον, ἵνα καὶ πρὸ ὀφθαλμῶν σοι τεθῶσιν.

^e βερεκυντίας K^a.^f φοινίκων K^a.⁸ ὀλαμπίας K^a.

^aΠΕΡΙ ΞΕΝΟΦΑΝΟΥΣ, ^bΠΕΡΙ ΖΗΝΩΝΟΣ,
ΠΕΡΙ ΓΟΡΓΙΟΥ.

^cΠΕΡΙ ΞΕΝΟΦΑΝΟΥΣ.

¹ΑΙΔΙΟΝ εἶναί φησιν εἴ τί ἐστιν, εἴπερ μὴ ἐνδέχεται γενέ-
σθαι μηδὲν ἐκ μηδενός. Εἴτε γὰρ ἅπαντα γέγονεν εἴτε μὴ
πάντα ^dαἰτῶν ἀμφοτέρως. Ἐξ οὐδενὸς γὰρ αὐτῶν ἂν γινό-
μενα. Ἀπάντων τε γὰρ γινομένων οὐδὲν προϋπάρχειν ^eεἴτ'
ὄντων τινῶν αἰεὶ ἕτερα προσγίνοιτο, πλεόν ἂν καὶ μείζον τὸ
ἐν γεγονέναι. Ὡς δὴ πλεόν καὶ μείζον, τοῦτο γενέσθαι ἂν ²
ἐξ οὐδενός· τῷ γὰρ ^fἐλάττονι τὸ πλεόν, ^gἢ δ' ἐν τῷ μικρο-
τέρῳ τὸ μείζον οὐχ ὑπάρχειν. Αἰδῖον δὲ ὃν ἄπειρον εἶναι,
ὅτι οὐκ ἔχει ἀρχὴν ὅθεν ἐγένετο, οὐδὲ τελευτὴν εἰς ὃ γινό-
μενον ἐτελεύτησέ ποτε· πᾶν δὲ καὶ ἄπειρον ὃν εἶναι. Εἰ γὰρ
πλεόν ἢ δύο εἴη, ^hπέρατ' ἂν εἶναι ταῦτα πρὸς ἀλλήλα. Ἐν ³
δὲ ⁱὁμοιον εἶναι πάντα· ^kεἰ γὰρ ἀνόμοια πλείω ὄντα, οὐκ
ἂν ^lἔτι ἐν θεῖναι ἀλλὰ πολλά. Αἰδῖον δὲ ὃν ^mμέτριόν τε
καὶ ὁμοιον πάντῃ ἀκίνητον εἶναι τὸ ἐν. Οὐ γὰρ ⁿἂν κινηθῇ-
ναι μὴ ^oἔς τι ὑποχωρήσαν. Ὑποχωρῆσαι δὲ ἀνάγκη εἶναι
ἥτοι εἰς πληῆρες ^pῖόν ἢ κενόν. Τούτων δὲ τὸ μὲν οὐκ ἂν ^qδέ-

Codices Ba.Ra.Va. et nonnullis locis Q.Na.Oa.Za. Tit. ^a ΠΕΡΙ]
θεοφράστου περὶ Ra, ἀριστοτέλους περὶ δοξῶν Q, ἀριστοτέλους κατὰ τὰς
δόξας τῶν φιλοσόφων Ba. ^b περὶ ante Ζήνωνος om. Q.

^c ΠΕΡΙ Ξ.] περὶ Ζήνωνος Ra.Va, om. Q.Ba.Na. ^d αἰτῶν ἀμφοτέρως
codex Lipsiensis: ceteri δι' ἀμφοτέρων. ^e εἴτ' ὄντων] εἰ τὸν τῶν
Na.Oa.Ra.Va, Va. post lacunam; εἴπον τῶν Q.Ba. Za. hæc εἴτ'—
sect. 2. ὑπάρχειν om. ^f ἐλάττον Q.Ba.Oa.Ra.Va. ^g ἢ δ'] οἶδ' Q.Ba.
Na.Oa.Ra.Va. ^h πέρατ' ἂν] πέραιαν Ra, περαιὰν Ba.Na.Oa, περ αἰὼν
Q.Za, περ εἰς Va. ⁱ ὁμοιον] ὁ μόνον codices. ^k εἰ] ἢ codices. ^l ἔτι
ἐνθεῖναι Za, ἔτι ἐν εἶναι Sylburgius. ^m ἄμετρον codices. ⁿ ἂν κινηθῇ
Q.Ba.Na.Oa.Ra.Va, ἀκινήθῃ Za. ^o ἔς τι Lps: ceteri ἐστίν. ^p ὃν
codices. ^q δέξασθαι Na.Oa.

4 ξασθαι τὸ πλήρες, τὸ δὲ οὐκ εἶναι οὐδὲν [ἦ] τὸ κενόν. ¹Τοι-
 οῦτο δὲ ὃν τὸ ἐν ἀνώδυνόν τε καὶ ἀνάλγητον ὑγιές τε καὶ
 ἄνοσον εἶναι, οὔτε μετακοσμούμενον θέσει, οὔτε ἐτεροιοῦμενον
 εἶδει, οὔτε μιγνύμενον ἄλλῳ. Κατὰ πάντα γὰρ ταῦτα πολλά
 τε τὸ ²ἐν γίνεσθαι καὶ τὸ μὴ ὃν τεκνοῦσθαι καὶ τὸ ὃν φθεί-
 5 ρεσθαι ἀναγκάζεσθαι. Ταῦτα δὲ ἀδύνατα εἶναι. Καὶ γὰρ
 εἰ τὸ μεμίχθαι τι ἐν ἐκ πλειόνων λέγοιτο, καὶ εἴη πολλά
 κινούμενα εἰς ἄλληλα τὰ πράγματα, καὶ ἡ μίξις ἡ ὡς ἐν ἐνὶ
 σύνθεσις εἴη τῶν πλειόνων, ἡ τῇ ἀπαλλάξει ³οἶον ⁴ἐπιπρόσ-
 θησις ⁵γίνοιτο τῶν μιχθέντων, ἐκείνους μὲν ἂν δι' ἀλλήλων
 χωρίζοντων εἶναι τὰ μιχθέντα, ⁶ἐπιπροσθήσεως ⁷οὔσης ἐν
 τῇ τρίψει γίνεσθαι ἂν ἕκαστον φανερόν, ἀφαιρουμένων τῶν
 πρώτων τὰ ὑπ' ἄλληλα τεθέντα τῶν μιχθέντων· ὧν οὐδέ-
 6 τερον συμβαίνειν. Διὰ τοῦτον δὲ τὸν τρόπον καὶ εἶναι
 πολλά καὶ ἡμῖν, ὡς τὸ φαίνεσθαι μόνως. ⁸Ὡστ' ἐπειδὴ οὐχ
 οἶόν θ' οὕτως, οὐδὲ πολλά δυνατόν εἶναι τὰ ὄντα, ἀλλὰ
⁹ταῦτα δοκεῖν οὐκ ὀρθῶς. Πολλὰ γὰρ καὶ ἄλλα κατὰ τὴν
 7 αἴσθησιν φαντάζεσθαι ἅπασαν. Λόγον δ' ¹⁰οὔτ' ἀναιρεῖ τὰ
 αὐτὰ γίνεσθαι, οὔτε πολλά εἶναι τὸ ὄν, ἀλλ' αἰδιόν τε καὶ
 ἄπειρον καὶ πάντῃ ὅμοιον αὐτὸ αὐτῷ. ¹¹Ἀρ' οὖν δεῖ πρῶτον
 μὲν μὴ πᾶσαν λαβόντα δόξαν ἄρχεσθαι, ἀλλ' αἰεὶ μάλιστα
 8 ὃν βέβαιον. ¹²Ὡστ' εἰ μὲν ἅπαντα τὰ δοκούντα μὴ ὀρθῶς
 ὑπολαμβάνεται, οὐθὲν ἴσως προσήκει οὐδὲ τούτῳ προχρησθαι
 τῷ δόγματι, οὐκ ἂν ποτε οὐδὲν γένοιτο ἐκ μηδενός. Μία γάρ
 τίς ἐστι δόξα καὶ αὕτη τῶν οὐκ ὀρθῶν, ἣν ἐκ τοῦ αἰσθάνεσθαι
 9 πως ἐπὶ πολλῶν ὄντες ὑπειλήφμεν. Εἰ δὲ ¹³μὴ πάντα ἡμῖν
 ψευδῇ τὰ φαινόμενα, ἀλλὰ τινές εἰσι καὶ τούτων ὀρθαὶ ὑπο-
 λήψεις ἢ ¹⁴ἐπιδείξαι τὰς τοιαύτας ποιότητας μάλιστα δοκού-

¹ τοιοῦτο—ἄνοσον Lps : ceteri τοιούτων (τοιούτον R^a.) δὲ ὄντων ἀνω-
 δύνων τε καὶ ἀναλγήτων ὑπεστ (ὑπέστη Q.N^a.O^a.) καὶ ἄνοθον (ἄνοθεν Q).
² ἐν] εἰ Q.B^a.N^a.R^a.V^a.Z^a, μὴ ὃν O^a. ³ οἶον] ονον Q.N^a.R^a.Z^a, ὄνον
 B^a, μόνον V^a. ⁴ ἐπιπρόσθεσις Q, ἐπιπρόθεσις N^a, ἐπιπροσθέσεις B^a.R^a.
 V^a.Z^a. ⁵ γίγνιντο R^a.V^a. ⁶ ἐπιπροσθήσεως codices. ⁷ ταῦτα Z^a :
 ceteri ταῦτα. ⁸ οὔτ' ἀναιρεῖ] οὔται κεναιρεῖ B^a.R^a.Z^a, οὔτ' ἐκεῖνα δεῖ V^a.
⁹ μὴ] μὴν B^a.R^a.V^a.Z^a. ¹⁰ iidem ἐπιδείξαντα τοιαύτην.

σας ὀρθάς, ταύτας ληπτέον, ἃς αἰ βεβαιοτέρας εἶναι δεῖ ἢ αἰ μέλλουσιν ἐξ ἐκείνων ^c τῶν λόγων δειχθήσεσθαι. Εἰ γὰρ καὶ εἶεν δύο δόξαι ὑπεναντία ἀλλήλαις, ὥσπερ οἶεται, εἰ μὴ πολλὰ γενέσθαι φησὶν, ἀνάγκη εἶναι ἐκ μὴ ὄντων. Εἰ δὲ ¹⁰ τοῦτο μὴ οἶόν τε, οὐκ εἶναι τὰ ὄντα πολλά. Γένοιτο γὰρ ἂν ὄν, ὅτι ἔστιν ἄπειρον εἶναι. Εἰ δ' οὕτως, καὶ ἔν. Ὅμοίως μὲν δὴ ἡμῖν ὁ ἀμφοτέρων π οὐδὲν μᾶλλον τι ἔν, ἢ ὅτι πολλὰ δεικνυται. Εἰ δὲ βέβαιος μᾶλλον ἢ ἑτέρα, ἀπὸ ταύτης ^d ξυμ- ¹¹ περανθέντα μᾶλλον δέδεικται. Τυγχανόμενα δέ, ἔχοντος ἀμφοτέρας τὰς ὑπολήψεις ^e ταύτας, καὶ κινούμενα μὲν ἐστι τὰ ὄντα. Ἀμφοῖν δὲ πιστὴ μᾶλλον αὕτη, καὶ θάττον ἂν προεῖντο πάντες ταύτην ἐκείνης τὴν δόξαν. Ὡστ' εἰ καὶ ¹² ^f συμβαίνει ἐναντίας εἶναι τὰς φάσεις, καὶ ἀδύνατον γίνεσθαι τε ἐκ μὴ ὄντος καὶ μὴ πολλὰ εἶναι τὰ πράγματα, ἐλέγχοιτο μὲν ἂν ὑπ' ἀλλήλων ταῦτα, ἀλλὰ τί μᾶλλον οὕτως ἂν ἔχοι; Ἴσως τε καὶ φαίη τις τούτοις τὰναντία. Οὔτε γὰρ δείξας ὅτι ὀρθὴ δόξα ἀφ' ἧς ἄρχεται, οὔτε μᾶλλον βέβαιον ἢ περὶ ἧς δείκνυσι λαβόν, διελέχθη. Μᾶλλον γὰρ λαμβάνεται εἰκὸς ¹³ εἶναι γίνεσθαι ἐκ μὴ ὄντος ἢ μὴ πολλὰ εἶναι. Λέγεται τε καὶ σφόδρα ὑπὲρ αὐτῶν γίνεσθαι τε τὰ μὴ ὄντα, καὶ μὴ γεγονέναι πολλὰ ἐκ μὴ ὄντων, καὶ οὐχ ὅτι οἱ τυγχάνοντες, ἀλλὰ καὶ τῶν δοξάντων εἶναι σοφῶν τινὲς εἰρήκασιν. Αὐτίκα ¹⁴ δ' Ἡσίοδος

πρῶτον μὲν πάντων (φησὶ) χάος ἐγένετ', αὐτὰρ ἔπειτα
γαῖ' εὐρύστερνος, πάντων ἔδος ἀσφαλὲς ἑαίει,
ἡδ' ἔρος, ὃς πάντεσσι μεταπρέπει ἀθανάτοισιν.

Τὰ δ' ἄλλα φησὶ γενέσθαι, ταῦτα δ' ἐξ οὐδενός. Πολλοὶ ¹⁵ δὲ καὶ ἕτεροι εἶναι μὲν οὐδὲν φασι, γίνεσθαι δὲ πάντα, λέγοντες ἐξ οὐκ ὄντων γίνεσθαι τὰ ^h γινόμενα. Ὡστε τοῦτο μὲν δηλόν, ὅτι ⁱ ἐνίοις γε δοκεῖ καὶ ἐξ οὐκ ὄντων ἂν γενέσθαι.

^c τὸν λόγον Ζ^a. ^d ξυμπεραθέντα V^a. ^e post ταύτας Lps. καὶ ὡς ἂν οὐ γένοιτ' ἂν οὐδὲν ἐκ μηδενός, πολλὰ δέ. ^f συμβαίνοιεν ἂν τις V^a, συμβαίνουσι ἂν τις ceteri. correctum e Lps. ^g αἰείδερος B^a. R^a. V^a. ^h post γινόμενα Lps: οὐδὲ γὰρ ἂν ἔτι αὐτοῖς ἅπαντα γίγνοιτο. ⁱ ἐνίοις] ἐν οἷς codices.

2 Ἄλλ' ἄρα εἰ μὲν δυνατά ἐστιν ἢ ἀδύνατα ἃ λέγει, ἐατέον.
 Τὸ δὲ πρότερον συμπεραίνεται αὐτὸ ἐξ ὧν λαμβάνει, ἢ οὐδὲν
 κωλύει καὶ ἄλλως ἔχειν, ἱκανῶς σκέψασθαι· ἕτερον γὰρ ἂν
 2 τι ^k τοῦτ' ἴσως ἐκείνου εἴη. Καὶ πρῶτον τεθέντος, ὃ πρῶτον
 λαμβάνει, μηδὲν γενέσθαι ἂν ἐκ μὴ ὄντος, ἄρα ἀνάγκη ¹ ἀγέν-
 νητα πάντα εἶναι, ἢ οὐδὲν κωλύει γεγονέναι ἕτερα ἐξ ἐτέρων,
 καὶ τοῦτο εἰς ἄπειρον ἰέναι; ² Ἡ καὶ ἀνακάμπτει κύκλῳ, ὥστε
 τὸ ἕτερον ἐκ τοῦ ἐτέρου γεγονέναι, αἰεὶ τε οὕτως ὄντος τινός,
 3 καὶ ἀπειράκεις ἐκάστου γεγενημένου ἐξ ἀλλήλων. ³ Ὡστε οὐδὲν
 ἂν ^m κωλύοιτο ἅπαντα γεγονέναι, ⁿ κειμένου τοῦ μηδὲν γενέ-
 σθαι ἂν ἐκ μὴ ὄντος, καὶ ἄπειρα ὄντα πρὸς ἐκείνον προσαγο-
 ρεῦσαι οὐδὲν κωλύει ^o τῶν τῷ ἐνὶ ἐπομένων ὀνομάτων. ^p Ἀ-
 παντα γὰρ εἶναι καὶ λέγεσθαι καὶ ἐκεῖνος τῷ ἀπείρῳ ^q προσ-
 ἅπτει. Οὐδὲν τε κωλύει, καὶ μὴ ἀπείρων ὄντων, κύκλῳ αὐτῶν
 4 εἶναι τὴν γένεσιν. ⁴ Ἐτι εἰ ἅπαντα ^r γίγνεσθαι, ἔστι δὲ οὐδέν,
 ὥς τινες λέγουσιν, πῶς ἐν ἀδίᾳ εἴη; ¹ Ἀλλὰ γὰρ τοῦ μὲν εἶναι
 ἐν τι ὡς ὄντος καὶ κειμένου διαλέγεται. Εἰ γάρ, φησί, μὴ
 ἐγένετο, ἔστω δὲ ^s αἰδία, ὡς δεόν ὑπάρχειν τὸ εἶναι τοῖς πρά-
 5 γμασιν. ⁴ Ἐτι εἰ καὶ ὅτι μάλιστα μήτε τὸ μὴ ὄν ἐνδέχεται
 γενέσθαι μήτε ἀπολέσθαι τὸ μὴ ὄν, ὅμως τί κωλύει τὰ μὲν
 γεγόμενα αὐτῶν εἶναι, τὰ δ' αἰδία, ὡς καὶ ¹ Ἐμπεδοκλῆς λέγει;
 6 Ἀπαντα γὰρ κακεῖνος ^t ταῦτα ὁμολογήσας, ὅτι

^v ἔκ τε μὴ ὄντος ἀμήχανόν ἐστι γενέσθαι,
 τό τε ὄν ἐξόλλυσθαι ἀνήνυστον καὶ ἀπρηκτον,
 αἰεὶ γὰρ θήσεσθαι ὅπη κέ ^w τις αἰὲν ^x ἐρείδῃ,

ὅμως τῶν ὄντων τὰ μὲν αἰδία εἶναί φησι, πῦρ καὶ ὕδωρ καὶ
 γῆν καὶ ἀέρα, τὰ δ' ἄλλα γίνεσθαι τε καὶ γεγονέναι ἐκ τού-
 7 των. Οὐδεμία γὰρ ἑτέρα, ὡς οἴεται, γένεσις ἐστι τοῖς οὖσιν,
 ἀλλὰ μόνον μίξις τε διάλλαξις τε μιγέντων
 ὑέστί· φύσις δ' ἐπὶ τοῖς ὀνομάζεται ἀνθρώποισιν.

^k τοῦτ' ἴσως] τούτοις ὡς Va. ¹ ἀγέννητα Ba. ^m κωλύει τὸ Ba. ⁿ κει-
 μένου Lps: ceteri κινουμένου. ^o τῶν τῷ Lps: ceteri τῶν ἐν τῷ.
^p ἅπαντα] τὰ ἅπαντα Ba.Va. ^q προσάπτειν Q.Ba.Va. ^r γίγνεται rc.Va.
^s post αἰδία Ra. νεικ, Na.Oa.z. lacunam. ^t ταῦτα Va. ^v ἔκ τε μὴ ὄντος]
 ἐκτέμνοντες Ba.Va. ^w τι Ba. ^x ἐρείδῃ Ba.Ra.Va. ^y ἐστί] ἐστὶ τοῖς
 οὖσι Va.

Τὴν δὲ γένεσιν προσιοῦσαν τοῖς αἰδίοις καὶ τῷ ὅτι γίνεσθαι λέγει, ^z ἐπεὶ τοῦτό γε ἀδύνατον ^a ᾤετο. Πῶς γάρ, φήσει, ⁸ καὶ ἑπαρξίς ἔετο, παντί τε καὶ ποθὲν ἐλθόν; Ἀλλὰ μισγομένων τε καὶ ^b συντιθεμένων πυρὸς καὶ τῶν μετὰ πυρὸς γίνεσθαι τὰ πολλά, διαλλαττομένων τε καὶ διακρινομένων φθείρεσθαι ^c πάλιν, καὶ εἶναι τῇ μὲν μίξει πολλά τε καὶ τῇ διακρίσει, τῇ δὲ φύσει τέτταρ' ἄνευ τῶν αἰτίων, ἢ ἔν' ἢ εἰ καὶ ἄπειρα εὐθὺς εἴη ^d ταῦτα, ἐξ ὧν συντιθεμένων γίγνεται, διακρινομένων δὲ φθίρεται, ὥς καὶ τὸν Ἀναξαγόραν φασὶ τινες λέγειν ἐξ αἰὲ ὄντων καὶ ἀπείρων τὰ γινόμενα γίνεσθαι. Καὶ ⁹ οὕτως, οὐκ ἂν εἴη αἰδία πάντα, ἀλλὰ καὶ γιγνόμενα ἅττα καὶ γενόμενά τ' ἐξ ὄντων καὶ φθειρόμενα εἰς οὐσίας τινὰς ἄλλας. Ἔτι οὐδὲν κωλύει μίαν τινὰ οὐσίαν τὸ πᾶν μορφήν, ὥς καὶ ὁ Ἀναξίμανδρος καὶ ὁ Ἀναξιμένης λέγουσιν, ὁ μὲν ὕδωρ εἶναι φάμενος τὸ πᾶν, ὁ δέ, ὁ Ἀναξιμένης, ἀέρα, καὶ ὅσοι ἄλλοι οὕτως εἶναι τὸ πᾶν ^e ἐν ἡξιώκασιν. Τοῦτο ἤδη σχήμασί τε ¹⁰ καὶ πλήθεσι καὶ ὀλιγότητι, καὶ τῷ μανὸν ἢ πυκνὸν γίνεσθαι, πολλὰ καὶ ἄπειρα ὄντα τε καὶ γιγνόμενα ἀπεργάζεται τὸ ὅλον. Φησὶ δὲ καὶ ὁ Δημόκριτος τὸ ὕδωρ τε καὶ τὸν ἀέρα ἕκαστόν τε τῶν πολλῶν, τοῦτο ὄν, ῥυθμῷ διαφέρειν. Τί ¹¹ δὲ ^f κωλύει καὶ οὕτως τὰ πολλὰ γίγνεσθαι τε καὶ ἀπόλλυσθαι, ἐξ ὄντος αἰὲ ἐς ὃν μεταβάλλοντος ταῖς εἰρημέναις διαφοραῖς τοῦ ενός, καὶ οὐδὲν οὔτε πλέονος οὔτε ἐλάττονος γιγνομένου τοῦ ὅλου; Ἔτι τί κωλύει ποτὲ μὲν ἐξ ἄλλων τὰ σώματα γίγνεσθαι τε καὶ ἀπόλλυσθαι πάλιν; Εἰ δὲ καὶ ¹² ταῦτά τις συγχωροίη, καὶ εἴη ^g τι καὶ ἀγέννητον, τί μᾶλλον ἄπειρον δείκνυται; Ἀπειρον γὰρ εἶναί φησιν, εἰ ἔστι μὲν, μὴ γεγονέναι. Πέρατα γὰρ εἶναι τὴν τῆς γενέσεως ἀρχὴν τε καὶ τελευτήν. Καίτοι τί κωλύει ἀγέννητον ὃν ἔχειν πέρας ¹³ ἐκ τῶν εἰρημένων; Εἰ γὰρ ἐγένετο, ἀρχὴν ἔχειν ἀξιοῖ ταύτην ὅθεν γίγνοιτο, εἰ γιγνόμενα. Τί δὲ κωλύει, καὶ εἰ μὴ

^z ἐπὶ Ra.Va.^a ᾤετο. πῶς γὰρ Lps: ceteri ὥστε τὸ πῶς γ' ἂν.^b συντιθεμένων—τε καὶ om. Va. ^c πάλιν Lps: vulgo πλὴν. ^d ταυτὰ Ba. ^e ἐν om. Va. ^f κωλύειν Ba.Ra.Va. ^g τί Lps: εἴη τι Ba.Ra.Va.

ἐγένετο, ἔχειν ἀρχήν; Οὐ μέντοι γε ἐξ ἧς γε ἐγένετο, ἀλλὰ καὶ ἑτέραν, καὶ εἶναι περαίνοντα πρὸς ἄλληλα αἰδία ὄντα.
 14¹ Ἐτι τί κωλύει τὸ μὲν ὅλον ἀγέννητον ὃν ἄπειρον εἶναι, τὰ δ' ἐν αὐτῷ γιγνόμενα πεπεράνθαι, ἔχοντ' ἀρχήν καὶ τελευτήν γενέσεως; ¹Ἐτι καὶ ὡς ὁ Παρμενίδης φησί, τί κωλύει καὶ τὸ πᾶν ἐν ὃν καὶ ἀγέννητον ὁμῶς πεπεράνθαι, καὶ εἶναι

πάντοθεν ἐγκύκλου σφαίρας ^h ἐναλίγκιον ὄγκῳ,
 μέσσοθεν ⁱ ἰσοπαλὲς πάντῃ·

τὸ ^k γὰρ οὔτε τι μείζον οὔτε τι ¹ βαιότερον ^m εἶναι μέχρι ὃν
 15ⁿ ἔστι τῇ ^o ἢ τῇ. ^p Ἐχον δὲ μέσον καὶ ἔσχατα, πέρας ἔχει ἀγέννητον ὃν, ἐπεὶ εἰ καί, ὡς αὐτὸς λέγει, ἐν ἔστι, καὶ τοῦτο σῶμα, ἔχει ἄλλα ἑαυτοῦ μέρη, ^q εἰ τάδε ὅμοια πάντα. Καὶ γὰρ ὅμοιον οὔτω λέγει τὸ πᾶν εἶναι οὐ . . . ἄλλῳ τινὶ ὃ
 16^r περανθῆναι ὁράς, ἐλέγχει εἴ τι ὅμοιον τὸ ἄπειρον. Τό γε ὅμοιον ἐτέρῳ ὅμοιον, ὥστε δύο ἢ πλείω ὄντα οὐκ ἂν ἐν οὐδ' ἄπειρον εἶναι. Ἀλλ' ἴσως τὸ ὅμοιον πρὸς αὐτὸ λέγει, καὶ φησὶν αὐτὸ ὅμοιον εἶναι πᾶν, ὅτι ὁμοιομερὲς ὕδωρ ὃν
 17 ἅπαν ἢ ^s γῇ ^t ἢ εἴ τι τοιοῦτον ἄλλο. Δῆλος γὰρ οὗτος ἀξιώων εἶναι ἐν τῶν διμερῶν ἕκαστον σῶμα ὃν, οὐκ ἄπειρόν ἐστιν. Τὸ γὰρ ὅλον ἄπειρον, ὥστε ταῦτα περαίνει πρὸς ἄλληλα ἀγέννητα ὄντα. ¹Ἐτι εἰ αἰδιόν τε καὶ ἄπειρόν ἐστι, πῶς ἂν εἴη ^v ἐν σῶμα ὃν; Εἰ μὲν γὰρ ἀνομοίων ἀμερῶν εἴη,
 18 πολλά, καὶ αὐτὸς οὔτω γ' εἶναι ἀξιοί. Εἰ δὲ ἅπαν ὕδωρ ἢ ^w ἅπαν γῇ ἢ ὅ τι δὴ τὸ ὃν τοῦτ' ἐστί, πολλὰ ἂν ἔχοι μέρη, ὡς καὶ Ζήνων ἐπιχειρεῖ ὃν δεικνύναι τὸ οὕτως ^x ὃν εἶναι. Εἴη οὖν ἂν καὶ πλείονα αὐτοῦ μέρη ἐλαττόνων τε καὶ μικροτέρων, ἀλλὰ τε πάντῃ ἂν ταύτῃ ἀλλοῖον εἴη οὐδενὸς προσγιγνο-
 19 μένου σώματος οὐδ' ἀπογιγνομένου. Εἰ δὲ μήτε σῶμα μήτε πλάτος μήτε μῆκος ἔχον μηδέν, πῶς ἂν ἄπειρον ἂν εἴη; Τί

^h ἐναλίγκιον Ba.Ra. ⁱ ἰσοπλευρὲς Q.Ba.Ra.Va. ^k γὰρ οὔτε] γὰρ ὅτε Ba.Ra.Va. ¹ βαιβεότερον Ra, βεβαιότερον Ba.Va. ^m εἶναι μέχρι ὃν] πελέμεν χρεών? ⁿ ἔστι] δὲ Va. ^o ἢ τῇ om. Ba. in lacuna. ^p ἔχοντα Q. ^q εἰ om. Ba.Va. ^r περανθῆναι Ra.Va. ^s γῇ Lps, non γῇ. ^t ἢ ante εἴ om. Ba.Va. ^v post ἐν lacunam Ra. ^w ἅπαν γῇ Lps: ceteri ἅπασαν γῇ. ^x ὃν ἐν Ba.Ra.Va.

κωλύει πολλὰ καὶ ἐνάριθμα τοιαῦτα εἶναι; Τί κωλύει καὶ πλείω ὄντα ἐνὸς ὕμεγέθει ἄπειρα εἶναι; Ὡς καὶ Ξενοφάνης ἄπειρον τό τε βάθος τῆς γῆς καὶ τοῦ ἀέρος φησὶν εἶναι. Δηλοῖ δὲ καὶ ὁ Ἑμπεδοκλῆς ἐπιτιμᾷ γὰρ ὡς λεγόντων ²⁰ τινῶν τοιαῦτα ἀδύνατα εἶναι, οὕτως ἐχόντων ^a ξυμβαίνειν αὐτά,

εἴπερ ἀπείρονα γῆς τε βάθη καὶ δαψιλὸς αἰθήρ,
ὅς διὰ πολλῶν δὴ βροτέων ῥηθέντα ματαίως
ἐκκέχεται στομάτων, ^b ὀλίγον τοῦ παντός ἰδόντων.

Ἔτι δὲ ἐν οὐδὲν ἄτοπον εἰ μὴ πάντῃ ὁμοίον ἐστίν. ^c Εἰ γάρ ²¹ ἐστὶν ὕδωρ ἅπαν ἢ πῦρ ἢ ὅ τι δὴ ἄλλο τοιοῦτον, οὐδὲν κωλύει πλείω εἰπεῖν τοῦ ὄντος ἐνός, εἰ δὴ δι' ἕκαστον ὁμοίον αὐτὸ ἑαυτῷ. Καὶ γὰρ μανόν, τὸ δὲ πυκνὸν εἶναι, μὴ ὄντος ^d ἐν τῷ μανῷ κενού. Οὐδὲν κωλύειν γάρ, τῷ μανῷ οὐκ ἐστὶν ²² ἐν τισι μέρεσι χωρὶς ἀποκεκριμένον τὸ κενόν, ὡς τὸ τοῦ ὅλου, τὸ μὲν εἶναι πυκνόν, καὶ τουτὶ ^e δέ ἐστι μανὸν τὸ πᾶν οὕτως ἔχον· ἀλλ' ὁμοίως ἅπαν πλήρες ὄν, ὁμοίως ἦττον πλήρες ἐστὶ τοῦ πυκνοῦ. Εἰ δὲ καὶ ἐστίν, ^f ἀγέννητόν ἐστιν, καὶ ²³ διὰ τοῦτο δοθεὶς ἄπειρον εἶναι, καὶ μηδὲ ἐνδέχεσθαι ἄλλο καὶ ἄλλο ἄπειρον εἶναι. Διὰ ^g τοῦτο καὶ ἐν τούτῳ ^h ἤδη προσ-αγορευτέον καὶ ἀδύνατον· πῶς γὰρ ἂν τὸ ἄπειρον ὅσον ⁱ ἢ τὸ κενὸν μὴ ὅλον ἂν οἶόν τε εἶναι; Ἀκίνητον δ' εἶναι φησὶν, εἰ κενὸν ^k μὴ ἐστίν· ἅπαντα γὰρ κινεῖσθαι τῷ ἀλλάττειν τόπον. Πρῶτον μὲν οὖν τοῦτο πολλοῖς οὐ συνδοκεῖ, ἀλλ' ²⁴ εἶναί τι κενόν, οὐ μέντοι ^l τοῦτό γέ τι σῶμα εἶναι, ἀλλ' οἶον καὶ ὁ Ἡσίοδος ἐν τῇ γενέσει πρῶτον τὸ χάος φησὶ γενέσθαι, ὡς δὲ χώραν πρῶτον ὑπάρχειν τοῖς οὐσιν. Τοιοῦτον δέ τι καὶ τὸ κενὸν οἶον ἀγγεῖόν τι ἀνὰ μέσον εἶναι ζητοῦμεν. Ἀλλὰ δὴ καὶ εἰ μὴ ἐστὶ κενόν, μηδέ τι ^m ἦσσον ἂν κινοῖτο, ²⁵ ἐπεὶ καὶ Ἀναξαγόρας τὸ πρὸς αὐτὸ πραγματευθεὶς, καὶ οὐ

^y μεγέθη Ba.Ra.Va. ^z τινῶν τὰ τοιαῦτα Va. ^a ξυμβαίνει Ra.
^b ὀλίγον add. Lps. ^c εἰ γάρ] εἰς γάρ Ba.Ra. ^d ἐν Lps: ceteri τοῦ.
^e δὴ Ra.Va. ^f ἀγέννητόν Ba. ^g τοῦτο Ra. ^h εἴδη Ba. ⁱ ἢ] ἢ Ba.
^k μὴ] μέν codices. ^l τοῦτό] τό Ra. ^m ἦσσον Lps, ἦσος Ba, ἦ σος Va,
ἴσως Ra.

μόνον ἀποχρῆσαν αὐτῷ ἀποφῆνασθαι ὅτι οὐκ ἔστιν, ὅμως
 κινεῖσθαι φησι τὰ ὄντα, οὐκ ὄντος κενού. Ὅμοίως δὲ καὶ
 ὁ Ἑμπεδοκλῆς κινεῖσθαι ^η μὲν αἰεί φησι ^ο συγκινούμενα τὸν
 ἅπαντα ἐνδελεχῶς χρόνον, οὐδὲν εἶναι λέγων ὡς τοῦ παντός,
 26 οὐδὲ κενεόν. Πόθεν οὖν τί κ' ἐπέλθοι; Ὅταν δὲ εἰς μίαν
 μορφήν συγκριθῇ, ὡς ἐν εἶναι, οὐδὲν φησι τό γε κενεὸν πέλει
 οὐδὲ περισσόν. Τί γὰρ κωλύει εἰς ἄλληλα φέρεσθαι καὶ
 περιστάσθαι ἅμα ὅπου οὖν εἰς ἄλλο, καὶ τούτου εἰς ἕτερον,
 27 καὶ εἰς τὸ πρῶτον, ἄλλον μεταβάλλοντος αἰεί. Ἔτι καὶ τὴν
 ἐν τῷ αὐτῷ μένοντος τοῦ πράγματος τόπῳ τοῦ εἶδους μετα-
 βολήν, ^ρ ἣν ἀλλοίωσιν οἱ τ' ἄλλοι κακεῖνος λέγει, [^ι οὐδὲν]
 ἐκ τῶν εἰρημένων αὐτῷ κωλύει κινεῖσθαι τὰ πράγματα, ὅταν
 28 ἐκ λευκοῦ μέλαν ἢ ἐκ πικροῦ γένηται γλυκύ. Οὐδὲν γὰρ τὸ
 μὴ εἶναι ^ι κενὸν ἢ μὴ δέχεσθαι τὸ πλήρες ἀλλοιοῦσθαι κωλύει.
^υ Ὡστε οὔτε ἅπαντα αἰδία οὔθ' ἐν οὔτ' ἄπειρον ἀνάγκη εἶναι,
 ἀλλ' ἄπειρα πολλά. Οὔτε ἐν θ' ὅμοιον, οὔτ' ἀκίνητον, οὔτ'
 29 εἰ ἐν οὔτ' εἰ πόλλ' ἅττα. Τούτων δὲ κειμένων καὶ μετα-
 κοσμεῖσθαι καὶ ἑτεροιοῦσθαι ^ς τὰ ὄντα ^ι οὐδὲν κωλύει ἐκ τῶν
 ὑπ' ἐκείνῳ εἰρημένων, καὶ ἐνὸς ὄντος τοῦ παντός κινήσεως
 οὔσης, καὶ πλήθει καὶ ὀλιγότητι διαφέροντος, καὶ ἀλλοιου-
 μένου προσγιγνομένου. Εἴ δ' ἄρα τινός, οὐ τοῦ σώματος,
 καὶ εἰ πολλά ^ν συμμισγομένων καὶ συνδιακρινομένων ἀλλή-
 λους. Τὴν γὰρ μίξιν οὔτ' ἐπιπρόσθεσιν τοιαύτην εἶναι οὔτε
 30 σύνθεσιν εἰκὸς οἶαν λέγειν. Ὡστε ἢ χωρὶς εὐθύς εἶναι, ἢ καὶ
 ἀποστρεφθέντος ἐπίπροσθεν ἕτερα ^ω ἐτέρων φέρεσθαι χωρὶς
 ἀλλήλων ταῦτα, ἀλλ' οὔτω συγκεῖσθαι ταχθέντα ὥστε ^κ ὅτι-
 οὖν μιγνυμένου παρ' ὁτιοῦν ^φ μίγνυσθαι μέρος, οὔτως ὡς μὴ
 ἀναληφθῆναι συγκείμενα, ἀλλὰ μεμιγμένα, μηδ' ὅποια οὖν αὐ-
 τῷ μέρη. Ἐπεὶ γὰρ οὐκ ἔστι σῶμα τὸ ἐλάχιστον, ἅπαν
 ἅπαντι μέρος μέμικται ὁμοίως καὶ τὸ ὅλον.

^η μὲν αἰεί om. Va. ^ο συγκινόμενα Ba, συγκοινόμενα Ra. ^ρ ἣν] ἢ
 Ba. Va. ^ι οὐδὲν om. Ba. Ra. Va. ^ι κενεὸν Ba. ^ς τὰ ὄντα add. Lps.
^ι οὐδένα codices. ^ν συμμιγομένων Va. ^ω ἐταίρων Ra. ^κ ὅτιοῦν τοῦ
 μιγν. Ba.

ΠΕΡΙ Υ ΖΗΝΩΝΟΣ.

Ἄδύνατόν φησιν εἶναι, εἴ τι ἔστι, γενέσθαι, τοῦτο λέγων 3
ἐπὶ τοῦ θεοῦ. Ἀνάγκη γὰρ ἦτοι ἐξ ὁμοίων ἢ ἐξ ^z ἀνομοίων
γενέσθαι τὸ γενόμενον. Δυνατὸν δὲ οὐδέτερον. Οὔτε γὰρ
ὁμοιον ὑφ' ὁμοίου προσήκειν τεκνωθῆναι μᾶλλον ἢ τεκνώσαι
(^a ταῦτά γὰρ ἅπαντα τοῖς γε ἴσοις ἢ ὁμοίοις ὑπάρχειν πρὸς
ἄλληλα) οὔτ' ἂν ἐξ ἀνομοίου ^b τὸ ἀνόμοιον γενέσθαι. Εἰ ²
γὰρ γίγνοιτο ἐξ ἀσθενεστέρου τὸ ἰσχυρότερον ἢ ἐξ ἐλάτ-
τονος τὸ μείζον ἢ ἐκ χείρονος τὸ κρείττον, ἢ τούναντίον τὰ
χείρω ἐκ τῶν κρειπτόνων, τὸ οὐκ ^c ὄν ἐξ ὄντος ἂν γενέσθαι
ὅπερ ἀδύνατον. Αἰδίων μὲν οὖν διὰ ταύτ' εἶναι τὸν θεόν.
Εἰ δ' ἔστιν ὁ θεὸς ἀπάντων κράτιστον, ἓνα φησὶν αὐτὸν
προσήκειν ^d εἶναι. Εἰ γὰρ ^e δύο ἢ ἔτι πλείους εἶεν, οὐκ ἂν ³
ἔτι κράτιστον καὶ βέλτιστον αὐτὸν εἶναι πάντων. Ἐκα-
στος γὰρ ἂν θεὸς τῶν πολλῶν ὁμοιος ὢν τοιοῦτος εἴη.
Τοῦτο γὰρ θεὸν καὶ θεοῦ δύναμιν εἶναι, κρατεῖν, ἀλλὰ μὴ
κρατεῖσθαι, καὶ πάντα κρατεῖσθαι εἶναι. Ὡστε καθὼ μὴ
^f κρείττων, κατὰ τοσοῦτον οὐκ εἶναι θεόν. Πλειόνων οὖν ⁴
ὄντων, εἰ μὲν εἶεν τὰ μὲν ἀλλήλων κρείττους τὰ δὲ ἥττους,
οὐκ ἂν εἶναι θεούς· πεφυκέναι γὰρ θεὸν μὴ κρατεῖσθαι.
Ἴσων δὲ ὄντων, οὐκ ἂν ἔχειν θεὸν ^g φύσιν δεῖν εἶναι κράτι-
στον· τὸ δὲ ἴσον οὔτε βέλτιον οὔτε ^h χείρον εἶναι τοῦ ἴσου.
Ὡστ' εἴπερ εἴη τε καὶ τοιοῦτον εἴη θεός, ἓνα μόνον εἶναι τὸν
θεόν. Οὐδὲ γὰρ οὐδὲ πάντα δύνασθαι ἂν ⁱ βούλοιτο. Οὐ- ⁵
δὲ γὰρ ἂν δύνασθαι πλειόνων ὄντων ἓνα εἶναι μόνον. Ἐνα
δ' ὄντα ὁμοιον εἶναι πάντη, ὁρᾶν τε καὶ ἀκούειν, τὰς τε ἄλ-
λας αἰσθήσεις ἔχοντα πάντη. Εἰ γὰρ μή, κρατεῖν ^k ἂν καὶ
κρατεῖσθαι ὑπ' ἀλλήλων τὰ μέρη θεοῦ ὄντα· ὅπερ ἀδύνατον.
Πάντη δ' ὁμοιον ὄντα σφαιροειδῆ εἶναι· οὐ γὰρ ^l τῇ μὲν τῇ

^y ξενοφάνους Q.Ba.Oa.Ra.Va.z. ^z ὁμοίων Ba.Ra. ^a ταῦτα Ba.Va.
^b τὸ Lps: vulgo οὔτ'. ^c ὄν et ἂν add. Lps. ^d εἶναι add. Lps.
^e δύο] δὴ Ba.Ra.Va. ^f κρείττων Lps: vulgo κρείττον. ^g φύσιμος
Ba.Ra.Va. ^h χείριον Ra. ⁱ βούλοιτο. οὐ Ra. ^k ἂν om. Va. ^l πῇ
μὲν πῇ Va.

δ' οὐ τοιοῦτον εἶναι, ἀλλὰ πάντα. Ἐἰδὼν δ' ὄντα καὶ ἕνα καὶ σφαιροειδῆ οὐτ' ἄπειρον οὔτε πεπεράσθαι. Ἄπειρον δὲ μὴ ὄν εἶναι· τοῦτο γὰρ οὔτε μέσον οὐτ' ἀρχὴν καὶ τέλος οὐτ' ἄλλο μέρος οὐδὲν ἔχειν, τοιοῦτον δ' εἶναι τὸ ἄπειρον. Οἷον δὲ τὸ μὴ ὄν, οὐκ ἂν εἶναι τὸ ὄν, περαίνειν δὲ πρὸς ἄλληλα, 7 εἰ πλείω εἶεν. Τὸ δὲ ἐν οὔτε τῷ οὐκ ὄντι οὔτε τοῖς πολλοῖς ^m ὁμοιωσθαι· ἐν γὰρ οὐκ ἔχει πρὸς ὃ τι περανεῖ. Τὸ δὲ τοιοῦτον ὄν ἐν, ὄν τὸν θεὸν εἶναι λέγει, οὔτε κινεῖσθαι οὔτε κινητὸν εἶναι. ⁿ Ἀκίνητον μὲν γὰρ εἶναι τὸ μὴ ὄν. Οὔτε 8 γὰρ ἂν εἰς αὐτὸ ἕτερον οὔτε ἐκεῖνο εἰς ἄλλο ἐλθεῖν. Κινεῖσθαι δὲ τὰ πλείω ὄντα ἑνός. ^p Ἐτερον γὰρ εἰς ἕτερον ^o δεῖν κινεῖσθαι. ^r Εἰς μὲν οὖν τὸ μὴ ὄν οὐδὲν ἂν κινήθῃναι· τὸ γὰρ μὴ ὄν οὐδαμῇ εἶναι. Εἰ δὲ εἰς ἄλληλα μεταβάλλοι, πλείω αὐτὸν εἶναι ἑνός. Διὰ ταῦτα δὴ κινεῖσθαι μὲν ἂν τὰ δύο ἢ πλείω ἑνός, ἡρεμεῖν ^q δὲ καὶ ἀκίνητον εἶναι τὸ οὐδέν. 9 Τὸ δὲ ἐν οὔτε ἀτρεμεῖν οὔτε κινεῖσθαι· οὔτε γὰρ τῷ μὴ ὄντι οὔτε τοῖς πολλοῖς ὅμοιον εἶναι. Κατὰ πάντα δὲ οὕτως ^r ἔχειν τὸν θεόν, αἰδιδόν τε καὶ ἕνα, ὁμοῖόν τε καὶ σφαιροειδῆ ὄντα, οὔτε ἄπειρον οὔτε πεπερασμένον, οὔτε ἡρεμεῖν οὔτε ἀκίνητον εἶναι.

4 Πρῶτον μὲν οὖν λαμβάνει καὶ οὗτος τὸ γιγνόμενον γίγνεσθαι ἐξ ὄντος, ὥσπερ ὁ Μέλισσος. Καίτοι τί κωλύει μήτ' ἐξ ^s ὁμοίου τὸ γιγνόμενον γίγνεσθαι, ἀλλ' ἐκ μὴ ὄντος; ^t Ἐπὶ οὐδὲν μᾶλλον ὁ θεὸς ἀγέννητος ^u ἢ καὶ τᾶλλα πάντα, εἴπερ ἅπαντα ἐξ ὁμοίου ἢ ἀνομοίου γέγονεν· ὅπερ 2 ἀδύνατον. ^v Ὡστε ἢ οὐδὲν ἐστὶ παρὰ τὸν θεόν, ἢ καὶ τᾶλλα αἰδῖα πάντα. ^w Ἐπὶ κράτιστον τὸν θεὸν λαμβάνει, τοῦτο δυνατώτατον καὶ βέλτιστον λέγων. Οὐ δοκεῖ δὲ τοῦτο κατὰ τὸν νόμον, ἀλλὰ ^x πολλὰ κρείττους εἶναι ἀλλήλων οἱ θεοί. Οὐκ οὖν ἐκ τοῦ δοκοῦντος εἴληφε ταύτην κατὰ τοῦ 3 θεοῦ τὴν ὁμολογίαν. Τό τε κράτιστον εἶναι τὸν θεὸν οὐχ

^m ὁμοιωσθαι Ba, Ra, Va. ⁿ ἀκίνητον iidem. ^o δεῖ Va. ^p εἰς] εἰ Ra, Va. ^q δὲ καὶ Lps: ceteri γὰρ. ^r ἔχουσ Ba, Ra, Va. ^s ὁμοίας Ba, Ra. ^t ἢ Lps. pro εἰ. ^v πολλῶ Va.

οὕτως ὑπολαμβάνων λέγεται ὡς πρὸς ἄλλο τι ^w τοιαύτη ἡ τοῦ θεοῦ φύσις, ἀλλὰ πρὸς τὴν αὐτοῦ διάθεσιν, ἐπεὶ ^x τοί γε πρὸς ἕτερον οὐδὲν ἂν κωλύοι μὴ τῇ αὐτοῦ ἐπικεία καὶ ῥώμῃ ὑπερέχειν, ἀλλὰ διὰ τὴν τῶν ἄλλων ἀσθένειαν. ^y Θέλοι δ' ⁴ ἂν οὐδεὶς οὕτω τὸν θεὸν φάναι κράτιστον εἶναι, ἀλλ' ὅτι αὐτὸς ἔχει ὡς οἶόν τε ἄριστα, καὶ οὐδὲν ἐκλείπει καὶ εὖ καὶ καλῶς ἔχειν αὐτῷ· ἅμα γὰρ ἴσως ἔχοντι κακεῖνο ^z ἂν ^a συμβαίῃ. Οὕτω δὲ διακεῖσθαι καὶ πλείους αὐτοὺς ὄντας ^b οὐδὲν κωλύει, ἅπαντας ὡς ^c οἶόν τε ἄριστα διακειμένους, καὶ κρατίστους τῶν ἄλλων, οὐχ αὐτῶν ὄντας. ⁵ Ἔστι δ', ὡς ἔοικε, καὶ ἄλλα. Κράτιστον γὰρ εἶναι τὸν θεὸν φησι, τοῦτο δὲ ^d τινι εἶναι ἀνάγκη, ἕνα τὰ πάντα ὁρᾶν καὶ ἀκούειν οὐδὲν προσήκει· οὐ γὰρ ^e εἰ μὴ καὶ τῇδ' ὁρᾶ, χεῖρον ὁρᾶ ταύτη, ἀλλ' οὐχ ὁρᾶ. Ἀλλ' ἴσως τοῦτο βούλεται τὸ πάντῃ αἰσθάνεσθαι, ὅτι οὕτως ἂν βέλτιστα ἔχοι, ὅμοιος ὢν πάντῃ. ⁶ Ἔτι τοιοῦτος ὢν ^f διὰ τί σφαιροειδὴς ἂν εἴη, ἀλλ' οὐχ ὅτι ἐτέραν τινὰ μᾶλλον ἔχων ιδέαν, ὅτι πάντῃ ἀκούει καὶ πάντῃ κρατεῖ; Ὡσπερ γὰρ ὅταν λέγωμεν τὸ ψιμμύθιον ὅτι πάντα ἐστὶ λευκόν, οὐδὲν ἄλλο τι σημαίνομεν ἢ ὅτι ἐν ἅπασιν αὐτοῦ τοῖς μέρεσιν ^g ἐγκέχρωσται ἡ λευκότης· τί δὴ κωλύει οὕτω κακεῖ τὸ πάντῃ ὁρᾶν καὶ ἀκούειν καὶ κρατεῖν λέγεσθαι, ὅτι ἅπαν ^h ἂν τις αὐτοῦ λαμβάνῃ μέρος, τοῦτ' ἔσται πεπονθός; Ὡσπερ δὲ οὐδὲ τὸ ψιμμύθιον, οὐδὲ τὸν θεὸν ἀνάγκη διὰ τοῦτο εἶναι σφαιροειδῆ. Ἔτι μήτε ἄπειρον μήτε περ- ⁷ περάνθαι σῶμά γε ὃν καὶ ⁱ ἔχον μέγεθος πῶς οἶόν τε, εἴπερ τοῦτ' ἐστὶν ἄπειρον ^δ ἂν μὴ ⁱ ἔχῃ πέρας ^k δεκτικὸν ὃν πέρατος. Πέρας δ' ἐν μεγέθει καὶ πλήθει ἐγγίνεται, καὶ ἐν ἅπαντι τῷ ποσῷ, ὥστε ἂν μὴ ἔχῃ πέρας μέγεθος ^l ὃν, ἄπειρόν ἐστιν. Ἔτι δὲ σφαιροειδῆ ὄντα ἀνάγκη πέρας

^w τοιαύτη] τοῦ αὐτῆ Ba.Ra.Va. ^x τοί γε Lps : τοῦ γὰρ Ba.Ra.Va.
^y θέλει Ba.Va. ^z ἂν om. Va. ^a συμβαίνει Ba.Va. ^b οὐδένα Ba.Ra.Va. ^c οἶονται Ba.Ra.Va. ^d τινῶν Ba.Va. ^e εἰ μὴ] εἰμὶ Ba.Ra.Va. ^f διότι iidem. ^g ἐγκέχρωσται iidem. ^h λαμβάνει iidem.
ⁱ ἔχων et mox ἔχοι Ra. ^k λεκτικὸν Ba.Ra.Va. ^l ὃν Lps. pro ὅσον.

8 ἔχειν. Ἐσχατα γὰρ ἔχει, εἴπερ μέσον ἔχει αὐτοῦ τοῦ
 πλείστον ^m ἀπέχειν. Μέσον δ' ἔχει, σφαιροειδὲς ὄν, ⁿ τοῦ-
 το γὰρ ἐστὶ σφαιροειδὲς ὃ ἐκ τοῦ μέσου ὁμοίως ^o πρὸς τὰ
 ἔσχατα. Σῶμα ἔσχατα ἢ πέρατα ἔχειν, οἷον διαφορεῖ.
 Εἰ γὰρ καὶ τὸ μὴ ὄν ἀπλοῦν, οὐκ ἂν καὶ τὸ ὄν ἄπειρον.
 9 Τί γὰρ κωλύει ἕνια ταῦτά λεχθῆναι κατὰ τοῦ ὄντος καὶ μὴ
 ὄντος; Τό τε γὰρ ὄν οὐκ ὄν οὐδεὶς νῦν αἰσθάνεται, καὶ ὄν
 δέ τις οὐκ ἂν αἰσθάνοιτο νῦν. ἄμφω δὲ λεκτά, ^p ὅπως δια-
 10 νοητά. Οὐ λευκὸν ^q δὲ τὸ μὴ ὄν· εἰ οὖν διὰ τοῦτο τὰ ὄντα
 πάντα λευκά, ὅπως μὴ τι ταῦτό κατὰ τοῦ ὄντος σημαίνωμεν
 καὶ μὴ ὄντος, ἢ οὐδὲν κωλύει καὶ τῶν ὄντων ^r τι μὴ εἶναι
 λευκόν; Οὕτω δὲ καὶ ἄλλην ^s ἂν ἀπόφασιν δέξαιτο τὸ ἄπει-
 ρον, εἰ μὴ τὸ πάλαι λεχθέντι μάλλον, παρὰ τὸ μὴ ἔχειν ἢ
 11 μὴ ἔχειν ἐστὶν ἅπαν. Ὡστε καὶ τὸ ὄν ἢ ἄπειρον ἢ πέρασ
 ἔχον ἐστίν. Ἴσως δὲ ἄτοπον καὶ ^t τὸ προσάπτειν τῷ μὴ
 ὄντι ἀπειρίαν. Οὐ γὰρ πᾶν, εἰ μὴ ^v ἔχει πέρασ, ἄπειρον
 λέγομεν, ὥσπερ οὐδ' ἄνισον οὐκ ἂν ^v φαίμεν εἶναι τὸ μὴ ὄν.
 Ἐτι οὐκ ἂν ^w ἔχοι ὁ θεὸς πέρασ εἰς ὧν, ἀλλ' οὐ πρὸς θεόν.
 Εἰ δὲ ἐν μόνον ἐστίν, ὁ θεὸς ^x ἂν εἴη μόνον καὶ τὰ τοῦ θεοῦ
 12 μέρος. Ἐπεὶ καὶ τοῦτ' ἄτοπον, εἰ τοῖς πολλοῖς συμβέβηκε
 πεπεράνθαι πρὸς ἄλληλα, διὰ τοῦτο τὸ ἐν μὴ ἔχειν πέρασ.
 Πολλὰ γὰρ τοῖς πολλοῖς καὶ τῷ ἐνὶ ὑπάρχει ^y ταῦτά, ἐπεὶ
 καὶ τὸ εἶναι κοινὸν αὐτοῖς ἐστίν. Ἀτοπον οὖν ἴσως ἂν εἴη,
 εἰ διὰ τοῦτο μὴ φαίμεν εἶναι τὸν θεόν, ^z εἰ τὰ πολλά ἐστίν,
 13 ὅπως μὴ ὁμοιον ἔσται αὐτοῖς ταύτη. Ἐτι ^a τί κωλύει πε-
 περάνθαι καὶ ἔχειν πέρατα ἐν ὄντα τὸν θεόν; Ὡς καὶ ὁ
 Παρμενίδης λέγει ἐν ὄν εἶναι αὐτὸν

πάντοθεν εὐκύκλου σφαίρας ἐναλίγκιον ^b ὄγκῳ,
 μεσσύθεν ἰσοπαλές.

^m ἀπέχειν] ἀπέχει Ba.Ra.Va. ⁿ τοῦτο γὰρ ἐστὶ σφαιροειδὲς ὃ om. Ba.Va. ^o πρὸς codices. ^p ὅπου Ra.Va. ^q δέ] τε Ba.Va. ^r τι μὴ ὄν] τίμιον Ba.Ra.Va. ^s οὖν ἀπόφασιν δέξονται codices. ^t τὸ post δὲ Ba.Ra.Va. ^v ἔχοι et μοχ φαμεν Va. ^w ἔχει Ba.Va. ^x ἂν] ἐν ἂν Va. ^y ταῦτα Ba.Ra.Va. ^z εἴτα Ba. ^a τί] τε Va. ^b ὄγκῳ] ὄν τῷ Ba.Ra.Va.

Τὸ γὰρ πέρασ τινὸς μὲν ἀνάγκη ^c ἴσως εἶναι, οὐ μέντοι πρὸς τί γε, οὐδὲ ἀνάγκη τὸ ἔχον πέρασ πρὸς τι ἔχειν πέρασ, ὡς πεπερασμένον πρὸς τὸ μὴ ἐφεξῆς ἀπείρου, ἀλλ' ἐστὶ τὸ πεπεράνθαι ἔσχατα ἔχειν, ἔσχατα δ' ἔχον οὐκ ἀνάγκη πρὸς τι ἔχειν. Ἐνίοις μὲν οὐ συμβαίνει πᾶν καὶ ^d πεπεράνθαι. ¹⁴ Πάλιν περὶ τοῦ ἀκίνητον εἶναι τὸ ^e ἐν καὶ τὸ ^f ὄν, ὅτι ^g καὶ τὸ ὄν κινεῖται, ἴσως ὁμοίως τοῖς ἐμπροσθεν ἄτοπον. Καὶ ¹⁵ ἔτι ἄρά γε οὐ ταὐτὸ ἂν ^h τις ὑπολάβοι τὸ μὴ κινεῖσθαι καὶ τὸ ἀκίνητον εἶναι, ἀλλὰ τὸ μὲν ἀπόφασιν τοῦ κινεῖσθαι, ὥσπερ ⁱ τὸ μὴ ἴσον, ὅπερ καὶ κατὰ τοῦ μὴ ὄντος, εἴπερ ἀληθές, τὸ δὲ ἀκίνητον τῷ ἔχειν πως ἤδη λέγεσθαι, ὥσπερ τὸ ἄνισον, καὶ ἐπὶ ^k τῷ ἐναντίῳ τοῦ κινεῖσθαι τῷ ἡρεμεῖν, ὡς καὶ σχεδὸν οἱ ἀπὸ τοῦ ^a ἀποφάσεις ἐπὶ ἐναντίοις λέγονται. Τὸ μὲν οὖν μὴ κινεῖσθαι ἀληθές ἐπὶ τοῦ μὴ ὄντος, ¹⁶ τὸ δὲ ἡρεμεῖν οὐχ ὑπάρχει τῷ μὴ ὄντι. Ὅμοίως δὲ οὐδὲ ἀκίνητον εἶναι σημαίνει ταυτόν. Ἀλλ' οὗτος ἐπὶ τῷ ἡρεμεῖν αὐτῷ χρῆται, καὶ φησὶ τὸ μὴ ὄν ἡρεμεῖν, ὅτι οὐκ ἔχει με-
τάβασιν. Ὅπερ ¹ τε καὶ ἐν τοῖς ἄνω εἵπομεν, ἄτοπον ἴσως, ¹⁷ εἴ τι τῷ μὴ ὄντι προσάπτομεν, τοῦτο μὴ ἀληθές εἶναι κατὰ τοῦ ὄντος εἰπεῖν, ἄλλως τε καὶ ἀπόφασις ἢ τὸ λεχθέν, τῶν καὶ τὸ μὴ κινεῖσθαι μηδὲ ^m μεταλαμβάνειν ἐστίν. Πολλὰ γὰρ ἂν, καθάπερ καὶ ἐλέχθη, ἀφαιροῖτο τῶν ὄντων κατηγορεῖ. Οὐδὲ γὰρ ἂν πολλὰ ἀληθές εἰπεῖν εἴη μὴ ἔν, εἴπερ ¹⁸ καὶ τὸ μὴ ὄν ἐστὶ μὴ ἔν, εἴτε ἐπ' ἐνίων τάναντία ζυμβαίνειν δοκεῖ κατὰ τοσαύτας ἀποφάσεις· ὦν ἀνάγκη ἢ ἴσον ἢ ἄνισον, ἂν τι πλῆθος ἢ, καὶ μὴ ὡς ἢ καὶ ἄρτιον ἢ περιττόν, ἂν ἀριθμὸς ἢ. Ὅμοίως δὲ ὡς καὶ τὸ ἡρεμεῖν ⁿ ἢ κινεῖσθαι ἀνάγκη, ἂν σῶμα ^o ἢ. Ἐτι εἰ καὶ διὰ τοῦτο μὴ κινεῖται ὁ ¹⁹ θεός τε καὶ τὸ ἔν, ὅτι ^p τὰ πολλὰ κινεῖται τῷ εἰς ἄλληλα

^c ἴσον Ra. ^d post πεπεράνθαι Lps. πρὸς τι συνάπτειν, τοῖς δὲ πεπεράνθαι μὲν, μὴ μέντοι πρὸς τι πεπεράνθαι. ^e ἐν] ὄν Ba.Ra.Va. ^f ὄν] μὴ ὄν Va. ^g καὶ τὸ ὄν om. Ba. ^h τι Ba.Ra. ⁱ τὸ μὴ ἴσον, ὅπερ Lps: ceteri μὴ τὸ ἴσον ὥσπερ. ^k τῶν ἐναντίων τὸ Va. ^l τε add. Lps. ^m μεταλαμβάνει Ba. ⁿ ἢ] καὶ Va. ^o ἢ Ba.Ra. ^p τὰ om. Va.

ιέναι, τί κωλύει καὶ τὸν θεὸν ^qκινεῖσθαι εἰς ἄλλο; Οὐδα τι μόνον, ἀλλ' ὅτι εἷς μόνος θεός. Εἰ δὲ καὶ αὐτός, τί κωλύει εἰς ἄλληλα κινουμένων τῶν μερῶν τοῦ...^r κύκλω φε...θεόν; Οὐ γὰρ δὴ τὸ τοιοῦτον ἔν, ὥσπερ ὁ Ζήνων πολλὰ εἶναι ²⁰^s φύσει. Αὐτὸς γὰρ σῶμα λέγει εἶναι τὸν θεόν, εἴτε τόδε τὸ πᾶν, εἴτε ὅ τι δήποτε αὐτὸ λέγων. Ἄσώματος γὰρ ὢν πῶς ἂν σφαιροειδὴς εἴη ἐπιμόνως, ὅταν οὕτως οὕτ' ἂν κινοῖτο οὕτ' ἂν ἡρεμοῖ μηδαμοῦ γε ὢν; Ἐπεὶ δὲ σῶμά ἐστι, τί ἂν αὐτὸ ^tκωλύοι κινεῖσθαι ὡς ἐλέχθη;

v ΠΕΡΙ ΓΟΡΓΙΟΥ.

5 Οὐκ εἶναί φησιν οὐδέν· εἰ δ' ἔστιν, ἄγνωστον εἶναι· εἰ δὲ καὶ ἔστι καὶ γνωστόν, ἀλλ' οὐ δηλωτὸν ^w ἄλλοις. Καὶ ὅτι μὲν οὐκ ἔστι, συνθεῖς τὰ ἐτέροις εἰρημένα, ὅσοι περὶ τῶν ὄντων λέγοντες τάναντία, ὡς δοκοῦσιν, ἀποφαίνονται αὐτοῖς, οἱ μὲν ὅτι ἓν καὶ οὐ πολλά, οἱ δὲ ^x αὖ ὅτι πολλὰ καὶ οὐχ ἓν, καὶ οἱ μὲν ὅτι ^y ἀγέννητα, οἱ δ' ὡς γενόμενα ἐπιδεικνύντες ² ταῦτα, συλλογίζεται ^z κατ' ἀμφοτέρων. Ἀνάγκη γάρ, φησίν, εἴ τί ἐστι, μήτε ἓν μήτε πολλὰ εἶναι, μήτε ἀγέννητα μήτε γενόμενα, οὐδὲν ἂν εἴη. Εἰ γὰρ μὴ εἴη τι, τούτων ἂν θάτερα εἴη. Ὅτι οὐκ ἔστιν οὔτε ἓν οὔτε πολλὰ, οὔτε ἀγέννητα οὔτε γενόμενα, τὰ μὲν ὡς Μέλισσος, τὰ δὲ ὡς Ζήνων ἐπιχειρεῖ δεικνύνειν μετὰ τὴν πρώτην ἴδιον αὐτοῦ ἀπόδειξιν, ³ ἐν ᾗ λέγει ὅτι οὐκ ^a ἔστιν οὔτε εἶναι οὔτε μὴ εἶναι. Εἰ μὲν γὰρ τὸ μὴ εἶναι ^b ἔστι μὴ εἶναι, οὐδὲν ἂν ἦπτον, τὸ μὴ ὄν τοῦ ὄντος εἴη. Τό τε γὰρ μὴ ὄν ἐστι μὴ ὄν, καὶ τὸ ὄν ὄν, ὥστε οὐδὲν μᾶλλον ἢ εἶναι ἢ οὐκ εἶναι τὰ πράγματα. ⁴ Εἰ δ' ὁμῶς τὸ μὴ εἶναί ἐστι, τὸ εἶναι, φησίν, οὐκ ἔστι τὸ ἀντικείμενον. Εἰ γὰρ τὸ μὴ εἶναί ἐστι, τὸ εἶναι [ἢ] μὴ

^q κινᾶσθαι R^a. ^r κύκλω θε ὄν V^a, κύκλω θεόν R^a. ^s φήσει Ba.R^a.V^a. ^t κωλύει iidem. ^v Titulum om. Q.Ba.Oa.Ra.Va.z. ^w ἄλλως Q.Ba.Ra.Va. ^x αὖ ὅτι] οὐ ὅτι οὐ Q.Ba.Ra.Va. ^y ἂν γένηται Q.Ba.Ra.Va. ^z κατ'] τ' Q.Ba.Va. ^a ἔστιν] ἔστιν οὔτε ἓν οὔτε πολλὰ, οὔτε ἀγέννητα οὔτε γενόμενα V^a. ^b ἔστι] ἢ ἐστὶ Q.Ba.Na.Oa.Ra.Va.

εἶναι προσήκει. Ὡστε οὐκ ἂν οὕτως, φησίν, οὐδὲν ἂν εἴη, εἰ μὴ ταυτόν^c ἐστὶν εἶναί τε καὶ μὴ εἶναι. ^dΕἰ δὲ ταυτό, καὶ οὕτως οὐκ ἂν εἴη οὐδέν· τό τε γὰρ μὴ ὄν οὐκ ἔστι καὶ τὸ ὄν, ἐπεὶ περ ταυτό τῷ μὴ ὄντι. Οὗτος μὲν οὖν ὁ αὐτὸς λόγος ἐκείνου.

Οὐδαμόθεν δὲ συμβαίνει ἐξ ὧν εἴρηκεν, μηδὲν εἶναι. Ἄ 6 γὰρ ^eκαὶ ἀποδείκνυσιν, οὕτως διαλέγεται. ^fΕἰ τὸ μὴ ὄν ἐστὶν ἢ ἔστιν, ἀπλῶς εἰπεῖν ^gεἴη, καὶ ἔστιν ὅμοιον μὴ ὄν. Τοῦτο δὲ οὔτε φαίνεται οὕτως οὔτε ἀνάγκη, ἀλλ' ^hὥσπερ εἰ δυοῖν, ⁱὄντος, τοῦ δ' οὐκ ὄντος, ^kτὸ μὲν ἔστι, τὸ δ' οὐκ ἀληθές, ὅτι ἐστὶ τὸ μὲν μὴ ὄν. Διότι ^lοὐκ ἔστιν, οὔτε εἶναι ²οὔτε μὴ εἶναι τὰ ἄμφω οὔθ' ἕτερον οὐκ ἔστιν. Οὐδὲν γάρ, φησίν, εἴη ἂν τὸ μὴ εἶναι τοῦ εἶναι, ^mεἴπερ εἴη τι καὶ τὸ μὴ εἶναι. Οὐδεὶς φησιν εἶναι τὸ μὴ εἶναι οὐδαμῶς. Εἰ δὲ καὶ ἔστι τὸ μὴ ὄν μὴ ὄν, οὐδ' οὕτως ὁμοίως ⁿἂν εἴη τὸ μὴ ὄν ^oτῷ ὄντι· τὸ μὲν γάρ ἐστι μὴ ὄν, τὸ δὲ καὶ ἔστιν ἔτι. Εἰ ³δὲ καὶ ἀπλῶς εἰπεῖν ἀληθές, ὥς δὴ θαυμάσιόν τ' ἂν εἴη τὸ μὴ ὄν ἐστὶν. Ἄλλ' εἰ δὴ οὕτω, πότερον μάλλον ζυμβαίνει τὰ πάντα εἶναι ἢ μὴ εἶναι; Αὐτὸ γὰρ οὕτω γε τούναντίον ἔοικε γίνεσθαι. Εἰ γὰρ τό τε ^pμὴ ὄν ἐστὶ καὶ τὸ ὄν ὄν ἐστὶν, ἅπαντά ἐστὶν. Καὶ γὰρ τὰ ὄντα καὶ τὰ μὴ ὄντα ἐστίν. Οὐκ ἀνάγκη γάρ, εἰ τὸ μὴ ὄν ἐστὶ, καὶ τὸ ὄν μὴ εἶναι. Εἰ ⁴δὲ καὶ οὕτω τις ζυγχωρεῖ, καὶ τὸ μὲν μὴ ὄν εἴη, τὸ δὲ ὄν μὴ εἴη, ὅμως οὐδὲν ἡττον εἴη ἅν· τὰ γὰρ μὴ ὄντα εἴη κατὰ τὸν ἐκείνου λόγον. Εἰ δὲ ταυτόν ἐστι καὶ τὸ εἶναι καὶ τὸ μὴ εἶναι, οὐδ' οὕτως μάλλον οὐκ [εἴη] ἅν τι εἴη. Ὡς γὰρ κἀκεῖνος λέγει, ὅτι εἰ ταυτόν μὴ ὄν καὶ ὄν, τό τε ὄν οὐκ ἔστι καὶ τὸ μὴ ὄν. Ὡστε οὐδὲν ἐστὶν, ἀντιστρέψαντι ἔστιν ὁμοίως ⁵φάναι ὅτι πάντα ἐστίν. Τό τε γὰρ μὴ ὄν ἐστὶ καὶ τὸ ὄν,

^c ἐστὶν εἶναί] ἐστὶ ναί Ba.Ra. ^d εἰ Lps: ceteri ἔστι. ^e καὶ om. Ra. ^f εἰ] ἢ Ra. ^g εἴη] εἴη καὶ ἔστιν εἴη Ba.Va. ^h ὥσπερ Va, ὥς περὶ Ra. ⁱ ὄντος, τοῦ] τοῦ μὲν ὄντος τοῦ Va. ^k τὸ μὲν] τὰ μὲν Ba.Ra. ^l οὐκ] ὄν Va. ^m ὥσπερ Va. ⁿ εἴη ἂν Ba.Ra. ^o τῷ] τῷ μὴ Ba.Ra.Va. ^p μὴ ὄν] μὴ ὄν μὴ ὄν margo Va.

ὥστε πάντα ἐστίν. Μετὰ δὲ τοῦτον τὸν λόγον φησίν· εἰ δὲ ἔστιν, ἦτοι ἀγέννητον ^q ἢ γενόμενον εἶναι. Καὶ εἰ μὲν ἀγέννητον, ἀπειρον αὐτὸ τοῖς τοῦ Μελίσσου ἀξιώμασι λαμβάνει· τὸ δ' ἀπειρον οὐκ ἂν εἶναί ποτε. Οὔτε γὰρ ἐν αὐτῷ οὔτ' ἂν ἐν ἄλλῳ εἶναι· δύο γὰρ ἂν οὕτως ἢ πλείω εἶναι, ^rτό τε ἐνὸν καὶ τὸ ἐν ᾧ, μηδαμοῦ δὲ ὄν οὐδὲ εἶναι κατὰ τὸν Ζήνωνος λόγον περὶ τῆς χώρας. Ἀγέννητον μὲν οὖν διὰ ταῦτ' οὐκ εἶναι, οὐ μὴν οὐδὲ γενόμενον. Γενέσθαι ^s γοῦν οὐδὲν ἂν οὔτ' ἐξ ὄντος οὔτ' ἐκ μὴ ὄντος. Εἰ γὰρ τὸ ὄν μεταπέσοι, οὐκ ἂν ἔτ' εἶναι τὸ ὄν, ὥσπερ ^t γ' εἰ καὶ τὸ μὴ ὄν γένοιτο, οὐκ ἂν ἔτι εἴη μὴ ^v ὄν. Οὐδὲ ^w μὴν οὐδ' ἐξ ὄντος ἂν γενέσθαι. Εἰ μὲν γὰρ μὴ ἐστὶ τὸ μὴ ὄν, οὐδὲν ἂν ἐκ μηδενὸς ἂν γενέσθαι· εἰ δ' ἐστὶ τὸ μὴ ὄν, δι' ἀπερ οὐδ' ἐκ τοῦ ὄντος, διὰ ⁸ ταῦτα οὐδ' ἐκ τοῦ μὴ ὄντος γενέσθαι. Εἰ οὖν ἀνάγκη μὲν, εἴπερ ἔστι τι, ^x ἦτοι ἀγέννητον εἶναι ἢ γενόμενον, ταῦτα δὲ ἀδύνατόν τι καὶ εἶναι. Ἔτι εἴπερ ἔστιν, ἐν ἢ πλείω, φησίν, ἐστίν· εἴτε ^y μήτε ἐν μήτε πολλά, οὐδὲν ἂν εἴη. Καὶ ἐν μὲν . . . καὶ ὅτι ἀσώματον ἂν εἴη τὸ ἐν ^z ἐνσχυονμέν γε τῷ τοῦ Ζήνωνος λόγῳ. Ἐνὸς δὲ ὄντος οὐδ' ἂν . . . εἶναι ^a οὐδὲ μὴ ⁹ . . . ^b μήτε πολλά. Εἰ γὰρ μήτε ἐν μήτε πολλά ἐστίν, οὐδ' ἂν κινηθῆναί φησιν. Οὐδενὶ γὰρ κινηθείη, ἢ οὐκ ἂν ἔτι, ἢ ὡσαύτως ἔχον, ἀλλὰ τὸ μὲν οὐκ ἂν εἴη, τὸ δ' οὐκ ὄν γεγονὸς εἴη. Ἔτι δὲ ἢ κινεῖ ἢ κινεῖται, καὶ εἰ μεταφέρεται οὐ συνεχὲς ὄν, διήρηται τὸ ὄν, οὔτε τι ταύτη· ὥστε πάντῃ κινεῖται, πάντῃ ¹⁰ διήρηται. Εἰ δ' οὕτως, πάντα οὐκ ἔστιν. Ἐκλιπὲς γὰρ ταύτη, φησίν, ἢ διήρηται, τοῦ ὄντος, ἀντὶ τοῦ κενοῦ τὸ διηρηθῆσαι λέγων, καθάπερ ἐν τοῖς Λευκίππου καλουμένοις λόγοις γέγραπται. Εἰ μὲν οὖν οὐδέν, τὰς ἀποδείξεις λέγειν ἅπαντα. Δεῖ γὰρ τὰ φρονούμενα εἶναι, καὶ τὸ μὴ ὄν, εἴπερ μὴ ἐστὶ, ¹¹ μὴδὲ φρονεῖσθαι. Εἰ δ' οὕτως, οὐδὲν ἂν εἶναι ψεῦδος οὐδεὶς

^q ἢ] ἢ μὴ Ba.Ra.Va. ^r τό τε ἐνὸν] τοῦτο ἐν ὄν Ba.Ra.Va. ^s γοῦν Lps: ceteri τὸν. ^t γ'] γὰρ Ba. ^v ὄν] οὖν Ba. ^w μὴν] μὲν Ba.Ra. ^x ἦτοι] ἢ τὸ Ba.Ra.Va. ^y μήτε ἐν] μὴ ἐν Ra. ^z ἐσχυομεν Va, σχυομεν Q, ἐχομεν Lps. ^a οὐδὲ μὴ] οὐδὲν οὐδὲ Va. ^b ante μήτε lacunam Ra.

φησιν, οὐδ' εἰ ἐν τῷ πελάγει φαίη ἀμιλλᾶσθαι ἄρματα.
 Πάντα γὰρ ἂν ταῦτα εἶη. Καὶ γὰρ τὰ ὁρώμενα καὶ ἀκού-
 μενα διὰ τοῦτό ἐστιν, ὅτι φρονεῖται ἕκαστα αὐτῶν· εἰ δὲ μὴ
 διὰ τοῦτο, ἀλλ' ὥσπερ οὐδὲν μᾶλλον ^c ἂ ὁρώμεν ἐστίν, οὕτω
 μᾶλλον ἂ ὁρώμεν ἢ διανοούμεθα. Καὶ γὰρ ὥσπερ ἐκεῖ πολ- 12
 λοὶ ἂν ταῦτα ἴδοιεν, καὶ ἐνταῦθα πολλοὶ ἂν ταῦτα διανοη-
 θεῖν. Τὸ οὖν μᾶλλον δὴ ^d τοιάδ' ἐστί, ποῖα δὲ τᾶληθῇ,
 ἄδηλον. Ὡστε ^e καὶ εἰ ἐστίν, ἡμῖν ^f γε ἄγνωστα εἶναι τὰ
 πράγματα. Εἰ δὲ καὶ γνωστά, πῶς ἂν τις, φησί, δηλώσειεν 13
 ἄλλω; Ὁ γὰρ εἶδε, πῶς ἂν τις, φησί, τοῦτο εἶποι λόγῳ;
 Ἡ πῶς ἂν ἐκείνῳ ^g δῆλον ^h ἀκούσαντι γίγνοιτο, μὴ ἰδόντι;
 Ὡσπερ ⁱ γὰρ οὐδὲ ἡ ὄψις τοὺς φθόγγους γινώσκει, οὕτως
 οὐδὲ ἡ ἀκοὴ τὰ χρώματα ἀκούει, ἀλλὰ φθόγγους· καὶ λέγει
 ὁ λέγων, ἀλλ' οὐ χρῶμα οὐδὲ πρᾶγμα. Ὁ οὖν τις μὴ ἐν- 14
 νοεῖ, πῶς αἰτεῖ ^k παρ' ^l ἄλλου λόγῳ ἢ σημείῳ τινὶ ἐτέρου
 πράγματος ἐννοήσειεν, ἀλλ' ἢ εἰ μὲν χρῶμα ἰδὼν, εἰ μὲν δὲ
 μος. Ἀρχὴν γὰρ οὐ λέγε γοι δὲ χρῶμα, ἀλλὰ ^m λό-
 γον, ὥστ' οὐδὲ διανοεῖσθαι χρῶμα ἐστίν, ἀλλ' ὁρᾶν, οὐδὲ
 ψόφον, ἀλλ' ἀκούειν. Εἰ δὲ καὶ ἐνδέχεται, γινώσκει τε καὶ 15
 ἀναγινώσκει λέγων. Ἀλλὰ πῶς ὁ ἀκούων τὸ αὐτὸ ἐννοήσει;
 Οὐ γὰρ οἶόν τε τὸ αὐτὸ ἅμα ἐν πλείοσι καὶ χωρὶς οὖσιν
 εἶναι· δύο γὰρ ἂν εἶη τὸ ἓν. Εἰ δὲ καὶ εἶη, φησὶν, ἐν πλείοσι 16
 καὶ ταῦτόν, οὐδὲν κωλύει μὴ ὅμοιον φαίνεσθαι αὐτοῖς, μὴ
 πάντῃ ὁμοίοις ἐκείνοις οὖσιν καὶ ἐν τῷ αὐτῷ, εἴ τι ἐν τοιούτου
 εἶησαν, ἀλλ' οὐ δύο εἶεν. Φαίνεται δὲ οὐδ' αὐτὸς αὐτῷ ὅμοια
 αἰσθανόμενος ἐν τῷ αὐτῷ χρόνῳ, ἀλλ' ἕτερα τῇ ἀκοῇ καὶ τῇ
 ὄψει, καὶ νῦν τε καὶ πάλαι διαφόρως. Ὡστε σχολῇ ἄλλω 17
 ὁ πᾶν ταῦτὸ αἰσθοιτό τις. Οὕτως οὐκ ἐστίν, ἐν ἐστί γνω-
 στόν, οὐδεὶς ἂν αὐτὸ ἐτέρῳ δηλώσειεν, διὰ τε τὸ μὴ εἶναι τὰ

^c ἂ prius add. Lps. ^d α τοιαδ' Ra. ^e εἰ καὶ Va. ^f γε ἄγνωστα
 Lps: ceteri γνωστά. ^g δῆλον om. Va. ^h ἀκουσθέντι Va. ⁱ γὰρ οὐδέ] γὰρ οἶδεν Ba.Ra, γὰρ εἶδεν Va. ^k ante παρ' lacunam Va. ^l ὅλου Ba.
^m λόγον] λόγου Ra.Va. ⁿ σχολῇ Lps. pro σχολήν. ὁ πᾶντ' αὐτὸ Ba.Va.

πράγματα P λεκτά, καὶ ὅτι οὐδεὶς ἕτερον ἑτέρῳ ταῦτόν ἐν-
νοεῖ. Ὑπαντες δὲ καὶ ἡ οὕτως ἑτέρων ἀρχαιοτέρων εἰσὶν
ἀπορίαι, ὥστε ἐν τῇ περὶ ἐκείνων σκέψει καὶ ταῦτα ^r ἐξε-
ταστέον.

P λεκτά] λόγους Lps. ἡ οὗτος Ba.Va. ^r margo Ba.Va: τὸ πρω-
τότυπον λίαν ἐσφαλμένον, καὶ μή τις μὲν μεμφύτω καθὼς γὰρ ὁρῶ, οὕτω
γράφω.

INDEX

VERBORUM ET FORMULARUM

MEMORABILIORUM.

N. B. *Literæ*, C. *De Coloribus*—A. *De Audibilibus*—P. *Physiognomonica*—Pl. *De Plantis*—M. *De Mirabilibus Auscultationibus*—Me. *Mechanica*—L. *De Lineis Insecabilibus*—V. *Ventorum situs et nomina*—X. *De Xenophane, Zenone, et Gorgia, tractatus designant*; *Numerus Romanus librum*; *Arabicus prior caput, alter sectionem indicat.*

- ¹ ἈΓΕΝΝΗΤΑ πάντα εἶναι X. 2, 2
† ἀγραμμῆς ἀρχή: vise γραμμῆς ἀρχή-
οὶ ἀγραυλοῦντες M. 11
Ἀδρίας, sc. πόντος M. 79, 1
ἀειμνήμονες P. 3, 14
ἀεροειδῆς καπνός C. 3, 8
αἰθῆρ pro ἀήρ X. 2, 20. εἰς τὴν αἰ-
θρίαν τιθέναι M. 138
αἰλούρων πρόσωπον P. 6, 23
αἵματιδες seu αἵλουργ. C. 5, 31
ἄκρα Ἰαπυγία, promontorium Ia-
pygiæ M. 97
ἀκρογένειοι, εὐψυχοι P. 6, 40
ἀκροστήθιον P. 6, 10
ἄκρουλοι τρίχες P. 6, 42
ἀκρωτήρια σώματος P. 2, 8. 3, 2
ἀλαμπές ὄμμα P. 3, 6
ἄλας κάλλιστον M. 138
ἀλγηδόνος παύσασθαι M. 86, 2
ἀλκισιέτων γένεσις M. 60
ἀλίζειν, sale pascere M. 138
ἀλλ' ἢ, nisi P. 4, 7
ἀλουργές ἱμάτιον M. 96, 2. ἀλουργές
quomodo splendidum et flori-
dum fiat C. 2, 3. ἀλουργῇ tin-
guntur purpura C. 4, 1. ἀλουργές
[† ἀλουργὸν v.l.^a.] χρῶμα C. 2, 1.
5, 21. ἀλουργοῦ κράσις C. 2, 7.
ἀλουργές [† ἀλουργὸν v.l.².] εὐανθές
VOL. VI. C. 5, 31. ἀλουργοπῶλῶν τέχνασμα
Me. 1, 20
ἄλω, areæ M. 120. ἄλως, areas
M. 72. ἄλωνι μεγάλη V. 3
ἄμα τῇ ἡμέρᾳ M. 150. ἄμα μὲν—
ἄμα δὲ M. 86, 1. 109, 2
ἀμαξιαῖος λίθος M. 98
ἀμαυραὶ φωναί A. 31
ἀμβλυπίας med. M. 171
ἀμερές ἐν τοῖς ποσοῖς εἰ ἔστι L. 1
ἄμικτοι ἄνθρωποι M. 138
ὁ ἀμόργης C. 5, 22
ἀμφοτεράκις Me. 24, 8, 10
ἀνὰ πᾶσαν ὥραν, quovis anni tem-
pore M. 82, 1
ἀναβλύζειν ἔλαιον M. 113
ἀναζεῖν καὶ ὑπερχεῖσθαι M. 89. ἀνά-
ζεσις πυρός M. 40
ἀναισθήτου σημεῖα P. 3, 4
ἀνακαθαίρειν μέταλλον M. 52
ἀνακάμπτειν κύκλῳ X. 2, 2
ἀνακλᾶται τὸ φῶς C. 1, 4. ἀνακλώ-
μεναι αὐγαί C. 2, 10
ἀναλόγον ἔχειν L. 60
ἀναπηδᾶν M. 127, 1
ἀναπληρώματα γίνεσθαι M. 44
ἀνάπτειν καὶ ἀναλάμπειν, neutrali
signif. M. 115
ἀναρίθμητοι μυριάδες M. 119
P

- αναρραίνειν ὕδωρ M. 114
 αναρρίπτειν εἰς ὕψος M. 57, 1
 ἀνάρροια, refluxus M. 130, 4
 †ἀνάσιλλον P. 5, 8
 ἀνασκάπτεσθαι, refodi M. 73
 ἀναστεῖλλον pro ἀνάσιλλον P. 6, 43
 ἀναφυσήματα πυρός M. 105, 5
 ἀνακεχωρηκέσθαι τῆς γραφῆς A. 20
 ἀνειλεῖσθαι τὴν φωνήν A. 64
 ἀνήνυστον καὶ ἄπρηκτον X. 2, 6
 †ἀνήνυστον ἡδὲ ἄρεκτον ibid.
 ἀνιώτος σίδηρος M. 48, 2
 ἀνόθευτον τηρεῖν M. 158
 ἀνοιδοῦν, intumescens M. 112, 2
 ἀντάδειν, occinere M. 151, 2
 ἀντερεῖσαν μηδέν Me. 34, 1
 ἀντικαθιστάναι M. 94
 †ἀντικαθίστασθαι, substituere ibid.
 ἀντιπροσώπως ἴστασθαι M. 72
 ἀντιφορτίσασθαι ἀργύριον M. 135
 ἀντωθούμενα Me. 31, 1
 ἀνυπέρβλητον βάθος M. 102, 1
 ἀνυπομόνητος τῇ ὕψει M. 130, 2
 ἀνυστικός P. 6, 44. idem τελεστικός
 ibid.
 ἀνώδυνα καὶ ἀνάληγχα X. 1, 4
 ἄορνος λίμνη M. 102, 1
 ἀπηγορευκὸς ταῖς κινήσεσι P. 3, 8
 ἀπαντλούμενα ὕδατα C. 5, 4
 ἀπέιπασθαι, edixisse M. 84
 ἀπειράκις γίνεσθαι [†εῖναι] X. 2, 2.
 ἀπείρονα βάθη X. 2, 20
 ἀπηλιώτου appellationes variæ V. 3
 ἄπλευροι P. 6, 9. ἄπλευρον στῆθος
 P. 5, 11. ἀπλευρότερα P. 5, 5
 ἀποδηλοῖ τοῦτο ἐν— M. 59
 ἀποθεωρεῖν τὰ εἶς— M. 104, 1
 ἀπολιθοῦσθαι M. 52. 95, 2
 Ἀπολλώνιον, Apollinis ædes M. 107,
 2
 ἀπομαδᾶν τὰς τρίχας M. 98
 ἀποπειράζειν εἰ— M. 11
 ἀποπηδᾶν, resilire A. 42
 ἀποπτίσματα κέδρου M. 113
 ἀπερωγυῖαι φωναί A. 71
 ἀποσκληρύνεσθαι M. 81, 3
 ἀποστερεοῦσθαι M. 89. 134
 ἀπόστημα ἴσον, dist. p. Me. 15, 2
 ἀποσύρματα M. 42
 ἀποχρῆσαν pro ἀπέχρησε, suffecit,
 satis fuit X. 2, 25
 ἀποψήχειν τρίχας M. 1, 4
 ἄποψις φρικώδης M. 130, 2
 ἀπεψυγμένοι, frigidi P. 6, 33
 ἄπυρος χρυσός M. 45
 ἀποχραίνεται C. 5, 21
 †ἀπωχραίνεται ibid. v. 1.¹
 ἀρετῇ ἀγαθοὶ ἰχθῦς M. 74. ἀρετὴν
 κατὰ τὴν βρώσιν ἔχοντες [†μεγί-
 στην] M. 136
 τὸ ἄρθρον, αἰεὶ δυοῖν ὅρος L. 59. ἀρ-
 θρώδες καὶ νευρώδες P. 5, 8
 ἀρπαστικοί P. 6, 47
 ἀρσενίκιον pro ἀρσενικόν Pl. ii. 4, 10
 ἄρτημα Me. 18, 1. 20, 1
 ἀρύεσθαι, haurire M. 113
 τὸ ἐξ ἀρχῆς ἀναλαμβάνεσθαι L. 15
 Ἀσβαμαίου Διὸς ὕδωρ M. 152
 ἄσιλον P. 5, 8
 ἀσκαλαβώτου gressus M. 13
 οἱ ἀσύμμετροι, πανοῦργοι P. 6, 58
 ἀσυμφανῆς ὑπόνομος M. 82, 2
 †ἀσφαλαίου Διὸς ὕδωρ M. 152
 ἀτενὲς μέτωπον, exporr. P. 6, 29
 ἄτομοι γραμμαὶ εἰ εἰσὶ L. 1
 ἀτρεμεῖν et ἡρεμεῖν, oppos. τῷ κινεῖ-
 σθαι X. 3, 8, 9
 αἰγαὶ φωτός C. 3, 10. αἰγῶν ἀνά-
 κλασις C. 2, 10
 αὐτοφυῆ [†αὐτοφυᾶ] πέτραν M. 114
 ὁ ἄφοδος, excrementum M. 1, 5.
 ἀφοδεύειν, excernere M. 63
 ἀφωνίαν ἐργάζεσθαι M. 145
 ἄχερδος θανάσιμος M. 143
 ἀχρύτερα πολλῶ C. 5, 29
 ἀψίδος κύλισις Me. 8, 1
 B.
 Βαδίσεις διτταί P. 3, 9
 βαθύκολποι γυναῖκες M. 109, 2
 βαρύτονον φωνεῖν P. 6, 50, 51
 τῶν βασάνων χρῶμα C. 3, 7. βασα-
 νίζειν ξύλα A. 34
 βατιάκαι, poculi genus M. 49
 μετὰ βίας πολλῆς ἐκπέμπειν A. 10
 βόμβυκες in voc. ed. A. 11
 βορὸς, vorax P. 6, 10
 βραγχιώντων φωναί A. 64
 βραδυβάμων P. 6, 44

βραχυβάμων	ibid.	διατείνειν ἐπὶ πολὺ	A. 12
βρόμῳ σὺν πολλῶ	M. 130, 1	διατύπωσις σφραγίδων	A. 21
βροτέων στοματῶν	X. 2, 20	διαψύχεσθαι	C. 5, 4
βρυχηθῶ πολλῶ	M. 130, 3	διδυμοτοκεῖν	M. 128
βρυθέντα	C. 1, 11	διερίζεσθαι πρὸς ἀλλήλους	M. 90
βωλία χρυσίου [†χρύσεια]	M. 46	διευρύνεσθαι, dilatari	M. 112, 1
Γ.		διηθουμένη ὑγρασία	C. 5, 8
Γαλεαγκῶνες	P. 3, 13. 6, 45	δίεσθαι εἰς τὴν ἕλην	M. 73
γαλεώτου invidia	M. 66	δίιστησι, divellit Me. 19, 2. δίιστα-	
γαληνές pro γαληνὸν seu ἀτενές	P. 6, 29	ται, divellitur Me. 17, 1	
γεγωνεῖν A. 32, 37. γεγωνεῖν, τὸ		δινοῦμενον ὕδωρ	Me. 35, 1
σύντονον καὶ τρανὸν φθέγγεσθαι A.		διωνομασμένος, celeb.	M. 110
72		διορᾶν, perspicere	C. 3, 15
γεωργικώτατος ἀνὴρ	M. 100, 2	διότι pro ὅτι, quod M. 56. C. 5, 18	
γλαφυρὸν σπήλαιον M. 59. γλαφυροὶ		διπλασιόπλευροι κλίνειν	Me. 25, 1
τὰ εἶδη P. 3, 16		διάκειν τὴν ὑγρότητα	M. 73
γλοιῶ γλισχροτάτῳ	M. 134	δοτικὸν καὶ ἐλεύθερον	P. 5, 9
κατὰ γλῶσσαν τὴν Π. lingua Per-		δούρειος [†δούριος v.l.v.] ἵππος M.	
rhæbiorum M. 132, 2		108	
γονύκροτος P. 3, 9. 5, 5. οἱ γονύκροτοι		δυσάνιοι P. 6, 41. δυσάνιον ἦθος P.	
κίναδοι P. 6, 5		2, 12	
γραμμῆς ἀρχή	L. 52	δυσανξὴς φύσις	A. 33
γραφῆναι βασκάνου ψυχῆς, sc. δίκην		δυσθήρατος	M. 15
Pl. Prol. 11		δυσθυμικοί	P. 6, 50
γυπῶδεις	P. 3, 16	δυσπαραπιστότεροι [†δυσπαραπειστό-	
Δ.		τεροι] P. 5, 3	
Δαιμονία ἔννοια M. 99. δαιμόνιον φο-		δυσταμύετον πνεῦμα	A. 12
βεῖσθαι M. 160		δύσφορος σύμφυσις	A. 33
τὰ δάκτυλα et οἱ δάκτυλοι	P. 6, 2	E.	
δασεῖαι φωναί	A. 70	†Εὰν cum indic. modi verbo Me.	
δαψιλὸς αἰθήρ	X. 2, 20	2, 3. v.l.z.	
δαιμαλέοι, meticulosi	P. 6, 2	ἐγγύας [†ἐγγύαν v.l.g.] λαμβάνειν	
δεξαμενῶν κονιάματα	C. 5, 4	παρὰ— M. 57	
δηλοῖ δὲ, et δῆλον δὲ, pro eodem C.		ἐγκεντρισμὸς melior qui Pl. i. 6, 2	
6, 20, 21		ἐγκλίσεις τῆς κεφαλῆς	P. 3, 9
διαβαῖνον μεγάλα	P. 5, 9	ἐγκοίλοι ὀφθαλμοί P. 5, 7. ἐγκοίλον	
διαδῆσαι ταινία	A. 36	ρίνα ἔχοντες P. 6, 22	
διαδύνον φῶς	C. 1, 6	ἐγκεκραγὸς φωνεῖν	P. 6, 51
δίαιταν ποιεῖσθαι ἐν—	M. 125	ἐγκρατῇ ἀκρωτήρια P. 2, 8. 3, 11.	
διακινεῖσθαι	A. 18	idem ἰσχυρά P. 2, 10. 3, 1	
†διακυμαίνειν	M. 103	ἐγκυκλος σφαῖρα	X. 2, 14
διαλαμβάνειν	ibid.	ἐγκυρτος μικρόν	P. 3, 5
διάλλαξις μιγέντων	X. 2, 7	ἐγκέχρωσται ἐν ᾗ πασι	X. 4, 6
διανέοντας ἐφ' ἑκάτερα [†ἐπὶ θάτερα]		ἐδῶλιον τῆς νεῶς	Me. 6
M. 150		τὰ εἶδη προπετεῖς P. 3, 13. sic γλα-	
διεξυσμένος τὸ πρόσωπον	P. 3, 10	φυροὶ τὰ εἶδη ib. 16	
διαπεπηγὸς στέαρ	M. 67	εἰλεῖσθαι ἐν— versari	M. 108
διαστίλβοντα κέρατα	M. 1, 3	εἰλικρίνεια et μίξις oppos.	C. 3, 2
		εἴρωνος σημεῖα seu εἶδος	P. 3, 12

- εἰσδυσίς M. 99
 †εἰσφορῆσαι M. 14. v.l.^w
 εἰσφῆσαι, inglutire ibid.
 ἐκκᾶεσθαι, exuri C. 5, 29
 ἐκκλινεῖς τρίχες P. 5, 8
 ἐκκολάπτειν, excudere M. 3
 ἐκκυλλέσθαι et ἐξελίττεσθαι Me. 24, 1
 ἐκνεοττεύειν M. 126
 ἐκπέττεσθαι ταχέως C. 5, 30. ἐκπε-
 ψις ταχεῖα C. 5, 23
 ἔκστασις ἢ περὶ τὰ ἀφροδίσια P. 4, 4
 ἔκτεξις, partus M. 177
 ἐκτοπίζουσιν ἑαυτούς M. 126
 ἐκφανές, evidens A. 28
 ἐκφλογοῦται M. 36
 ἔκφοβοι γιγνόμενοι P. 6, 41
 ἐκφοίνισσονται τοὺς ὀφθαλμούς P. 6, 36
 ἐλάων pro ἐλαύνων M. 133, 3
 ἔλιξ χαλκῇ M. 110
 ἐλκεσίπεπλοι M. 109, 2
 ἐλκύσαι ἄνω Me. 28, 1
 ἐμπέπηγεν, infixus est Me. 6
 ἐμπυρροι C. 6, 3
 ἐμφυλλισμός Pl. i. 6, 4
 ἐναργέστερα σημειᾶ τίνα P. 6, 60
 ἐνάριθμα X. 2, 19
 ἐναρμόσαι ἢ προσθεῖναι Me. 24, 15
 ἐνδελεχῶς κινεῖσθαι X. 2, 25
 ἐνδιαλλάττειν τὰ σημειᾶ P. 1, 14
 ἔνθερμοι P. 3, 14. ἔνθερμος διάνοια
 P. 2, 9
 ἐννοητικοί, cogitabundi P. 6, 49
 ἐντεταραγμένοι ὀφθαλμοί P. 6, 38
 ἐντυπώσασθαι M. 155
 ἔνωχροι P. 6, 33, 38
 ἐξαίρεσις, exemptio Me. 21, 2
 ἐξελίττεσθαι ἴσην γραμμὴν Me. 24,
 1. ἐξειλιγμένος Me. 24, 7
 ἐξετάσαι τὰ ἀγγεῖα M. 123, 1. ἐξε-
 τασθεῖς, in quæstionem et tor-
 turam vocatus M. 78
 ἐκστατικοί [†ἐξεστηκότες] ὑπ' ὀργῆς
 P. 6, 36
 ἐξόφθαλμοι P. 6, 26
 ἔπαρξις X. 2, 8
 τὸ ἐπέκεινα τῆς καθέτου Me. 2, 1
 ἐπενσαλεύοντες [†ἐπανασαλεύοντες]
 ὤμοις P. 6, 46
 ἐπέχειν τὸν τόπον M. 122
 ἐπὶ τέλει, et ἐπὶ τέλους, in fine Me.
 5, 4
 ἐπιβατέον οὐδενί M. 97
 ἐπίγρυπον P. 6, 21
 ἐπικαιρότατος τόπος P. 6, 60
 ἐπικουφίζει ἄλληλα Me. 26, 2
 ἐπικράτεια, ditio M. 113. κατὰ τὴν
 ἐπικράτειαν, imperio potiti M.
 107, 2
 ἐπιληπτικοῖς χρήσιμον M. 66. ἐπί-
 ληπτοι M. 18. ἐπιλήπτοις χρήσι-
 μον M. 77
 †ἐπιπληκτοι attoniti M. 18
 ἐπιπορφυρίζον ἄνθος C. 5, 26
 ἐπιπρέπεια, optima et expeditissima
 physiognomonix signa dat P.
 4, 7
 ἐπιπρόσθεσις [†X. 1, 5. v.l.v. et] X.
 2, 29. haud scio an rectius ἐπι-
 πρόσθης: [quod in hac ed. le-
 gitur] X. 1, 5
 ἐπίπυρρος τὸ σῶμα P. 3, 5
 ἐπιρρέουσα τροφή C. 5, 8
 ἐπισαλεύοντες ὤμοις P. 6, 45
 ἐπισημαίνεισθαι, signum dare plausu
 M. 31
 †ἐπισπερχές τρίχωμα P. 3, 2. ἐπι-
 σπερχές προσώπου ἥθος, et ἀγαθὴν,
 oppos. P. 3, 7
 μετ' ἐπιστάσεως [†ἐπιστασίας v.l.^w.]
 L. 18
 ἐπιτελεστικοί P. 6, 56. iidem ἀνυ-
 στικοί P. 6, 44
 ἐπιφλεγές χρῶμα P. 6, 34
 ἐπιφοινικίζειν C. 5, 17
 ἐπιφοινίσσουσαι γνάθοι P. 6, 36. ἐπι-
 φοινίσσον πρόσωπον P. 6, 35. ἐπι-
 φοινίσσεται τὸ πρόσωπον ibid.
 ἐπιχρῶζειν τὸ ὕδωρ C. 1, 2
 ἐπιχώννυσθαι τὸ ἔδαφος M. 89
 ἐπεχώρησε καλούμενος Ἐρυθρός M. 133,
 4
 ἐπῳάζειν, incubare M. 3
 ἐπωμίδες P. 6, 14
 ἐρείσας πρὸς τὴν γῆν Me. 14
 ἔρος pro ἔρωι X. 1, 14
 Ἐρύθρου τε δάμαρ M. 133, 3
 ἑτεροιοῦμενον εἶδει X. 1, 4

ἑτερόμηκες	Me. 25, 5	ἥχος συνεχής	A. 67
οἱ εὖ φύντες	P. 6, 26	Θ.	
εὐαγωγή σώματος	P. 6, 59	Θάλαμος κατάγειος	M. 95, 1
εὐανθές χρώμα C. 2, 3.	εὐανθές καὶ	θάμνος, frutex, planta inter arbo-	
στίλβον C. 2, 5		rem et herbam media Pl. i. 4,	
εὐαρμόστως ἔχειν	P. 6, 30	7, 8	
εὐθύγραμμον σχῆμα	Me. 8, 2	θεαφώδης, sulfureus	Pl. ii. 4, 10
κατ' εὐθυπορίαν	A. 34	θερείαν ὅλην, æstatem totam	M. 114
εὐνωτον μετάφρενον	P. 5, 8	θερμαστρίδος σύναψις	Me. 21, 2
εὐπίστος [εὐπίστος v. l. ^k]	L. 21	θηλύγονοι	P. 3, 14
εὐπλευρος	P. 3, 11. 6, 9	θηλύμορφον ζῶον	P. 5, 10
εὕρος, latitudo	M. 81, 2. 112, 1	θόλοι κατεξεσμένοι	M. 100, 1
†εὐρύθοντι δάμαρτι	M. 133, 3. v. l. p ^q	θραυόμενα rotundantur	Me. 15, 2
εὕρωστοι τὰς ψυχάς	P. 6, 4	θρύου καὶ φύκους πλήρεις	M. 136
εὕσημος et ἀσαφής oppos.	P. 2, 3	θυμώδους σημεία	P. 3, 11
εὐσύνοπτα	C. 1, 3	I.	
εὐτηξία	M. 50	Ἱατροὶ, chirurgi	Me. 21, 1
εὐφυῆς σημεία P. 3, 3.	εὐφυῆς ση-	ἰδέαν ἔχων ἑτέραν	X. 4, 6
μεῖον P. 2, 4		ἴδιος ἀποδείξις	X. 5, 2
ἔχεσθαι, detineri, hære	M. 152	ἱεροθύτων οὐχ ἄπτεσθαι	M. 123, 2
ἐχίνες, mures ἐχινώδεις	M. 28	ἱκτιδος αἰδοῖον	M. 12
ἔψουσι, coquunt	M. 22. 34	Ἰσμήνιον, Ismenii Apollinis tem-	
†έψουσι	M. 22	plum Thebis	M. 133, 2
ἔως τούτου ἔως ἄν—	M. 10	ἰσπαλὲς μέσσοθεν [†μεσσοθέν]	X. 2,
Z.		14	
Ζεύγη in tibiis	A. 40, 41, 63.	ἰσοταχῇ σημεία	Me. 23, 6
ζεῦγος αἰετῶν	M. 60	ἰσταῖσι, pendunt	Me. 20, 1. τὸ
ζημιῶν θανάτω	M. 84	ἰστάμενον βάρος	Me. 20, 5
ζοφερόν χρώμα	C. 2, 5	ἰσχεῖν et ἔχειν pro eodem	C. 6, 19
ζωνίον, cingulum	M. 32	ἰσχία σαρκώδη	P. 5, 11. ἰσχίον pro
ζωνοὶ pro εὐζωνοὶ seu εὐξοοὶ	P. 6, 7	ἐπισκύνιον	P. 3, 1
ζυγογονοῦσα γῇ	M. 74	ἰσχυνοφωμία seu ἰσχοφωμία	unde sit
H.		A. 73	
ἡδίους ἰδεῖν, jucundiores visu	P. 6, 1	Ἰτίκη, Utica, opp. Afr.	M. 134
ἡδύκρεων ζῶον	M. 1, 4	ἰχώρ ἐχίδνης	M. 141
ἡεροειδεῖς ἀνγαί	C. 2, 8	ἰωμένα χαλκεῖα	C. 3, 8
ἡθῆ τὰ ἐπὶ τοῦ προσώπου ἐμφαινόμενα,		K.	
vultus consuetus, seu consuetus		Κάδοι in puteis	Me. 28, 1, 2
faciei habitus	P. 2, 2. 1, 7.	καθιμᾶν et καθιέναι pro eodem, de-	
idem σχήματα	P. 2, 9. eadem	mittere sc. Me. 28, 1, 2	
copulata	P. 3, 7	καθιπτεύεσθαι	M. 168
ἡλιῶδες χρώμα	C. 3, 3. ἡλιοῦσθαι	κατέστη τῆς παρακοπῆς, ad mentis	
C. 5, 4		sanitatem rediit	M. 31
ἡμιζύγιον dimidiata libra	Me. 20, 1	†καίαρ	Me. 12, 1
ἡμιόλιος κίνησις	L. 21	καόμενα [†καόμενα]	C. 1, 10
ἡμιχόου πλεῖον	M. 1, 3. ἡμίχρα τρία	καλλιστέφανος ἐλαία	M. 51, 1
M. 128		καλῶδιον, funiculus	Me. 18, 1
ἡρεμεῖν et ἀτρεμεῖν oppos. τῷ κινεῖ-		καμηλίτης, magister cameli	M. 2
σθαι	X. 3, 8, 9	καμινεύειν σίδηρον	M. 48, 1

- καπνώδεις φλόγες C. 2, 2
 καρδία, medulla arb. Pl. i. 4, 5
 κασσιτέρνος ἀνδριάς M. 81, 1
 κατάγειος, subterraneus M. 95, 1
 καταγνύνειν, frangere Me. 14. κατα-
 γνύναι αὐτά Me. 22, 1
 καταγύνους εἶναι M. 88, 1
 καταδαρθεῖν, obdorm. M. 151, 2
 κατακαλύπτειν, abscondere M. 76
 κατακεκλασμένα ὄμματα P. 3, 8
 κατακορὲς χρωῖμα C. 5, 5
 καταξηραίνεσθαι C. 5, 33, 34
 οἱ καταπέλται A. 9
 καταπνίγεσθαι, de voce A. 3
 καταράσσειν αὐτοὺς εἰς M. 79, 2
 κατάρροι vocem depravant A. 16
 κατασκευάσματα structuræ M. 100, 1
 κατασοβεῖν M. 118, 2
 κατασφραγίζεσθαι [†κατασφραγίσα-
 σθαι,] obsignare M. 123, 1
 κατατείνειν, deorsum tendere M. 1,
 2. κατατεταμέναι φλέβες P. 6, 35.
 κατατετάσθαι et κατάτασις A. 51
 καταφανές ἐστιν ἐπὶ τῶν— A. 11
 κατεάσσεται pro κατάσσεται Me.
 14
 κατιλλαντιωρίαν P. 6, 48. †κατιλ-
 λαίνειν seu κατιλλώπτειν conjicit
 Sylb. in adnot.
 κατοικίδια φυτά Pl. i. 4, 13
 κάτομβρος ἄνεμος V. 7
 κατοπτηθέντα κέρατα A. 36. κατω-
 πτημένα κέρατα A. 49
 κάτοχος δαίμωνι M. 166
 κεραμεικὸς τροχός Me. 8, 1
 κηλώνεια φρεάτων Me. 28, 1
 κλάδοι τί Pl. i. 4, 3
 κεκλασμένα ὄμματα P. 3, 8
 κλισμὸς et ἐγκλισίς C. 2, 4
 κοιλόφθαλμοι P. 6, 26
 κόλλοπες ζυγοῦ Me. 13, 1, 2
 κολυμβητῆς χαλκός M. 58, 2
 κονιάματα C. 1, 11. 5, 4
 κοπρία [†κοπρίους v.l.v.] M. 141
 κόχλοι τῆς γῆς M. 164
 κρατῆρες οἱ ἐν Αἴτνῃ M. 154
 κρεμῶσιν ἐκ δένδρου M. 6
 κρόκαι στρογγύλαι διατί Me. 15, 1
 κροτάλων ἦχος M. 101, 1
 Κροτωνιάτιδος [†Κροτωνιάδος v.l.m.]
 τὰ Μύκαλλα [†μαλακά v.l.l.] M.
 107, 1
 κρουὸς ὕδατος M. 114
 κυανοειδὴς ὁ ἀήρ C. 3, 16. κυανοειδὲς ἐκ
 φοινικιοῦ [†φοινικοῦ v.l.v.] C. 5, 26
 κύειν, uterum ferre M. 177
 κυλίσσθαι, et κυλίνδεσθαι, volvi Me.
 8, 1
 κύναστρον, sidus canis Pl. i. 7, 4
 κυρίας τύχῃ, dominio potitur M.
 84. κυριεύεσθαι ὑπὸ— M. 95, 1.
 100, 3
 κυρτὸν et κοῖλον ut distent Me.
 Prol. 6
 κύστιδες, vesicæ P. 6, 25
 κωμάζειν, commissari A. 49
 κωφοὶ ἦχοι A. 33
 Λ.
 Λαλιά, loquacitas P. 2, 8
 λαμπρὸν ἢ στίλβον C. 3, 2
 λάχανα, olera, quid Pl. i. 4, 9
 λειούμενα τρίψει C. 3, 4
 λεκτὰ τὰ πράγματα οὐκ ἔστι X. 6,
 17
 λέμμασι tecti fructus Pl. i. 5, 7
 λεοντοφόνος M. 146
 λευκέρυθροι χροαί P. 2, 4
 λευκόπυρρα τριχώματα C. 6, 3
 λευκώματος βάμμα P. 6, 49
 λιγυραὶ φωναί A. 65
 Λίγυες [†Λιγύστιοι v.l.x] Ligures
 M. 90. et Κελτολίγυες M. 85
 λίμνιον ἀνοιδῶν M. 112. 1, 2
 λιπαρόμματοι P. 3, 14
 λοξοῖς ἢ πλαγίοις σπαρτίοις Me.
 25, 2
 λοφούρων πάθος P. 4, 5
 λύγοι, virgæ arb. Pl. i. 4, 6. λύγοι
 καὶ κλάδοι Pl. i. 3, 3
 M.
 μαινομένη ἄμπελος M. 161
 μακρὰ βαίνειν P. 6, 44
 μακροβάμων ibid.
 μάργοι, ut capræ P. 6, 51
 μαριεύς [†μαριθὰς v.l.x.], lapis ar-
 dens M. 41
 μείζον pro μᾶλλον Me. 16, 2

- μελαίνη χροά P. 6, 37. Μέλανα ὄρη οἰνωμένος, ebrius M. 101, 2
 M. 157 οἰνωπὸν χρῶμα quando fiat C. 2, 8.
 μελανειμονεῖν M. 169, 1 οἰνωποὶ ὀφθαλμοὶ μάργοι P. 6, 38.
 μελάνθριξ P. 3, 10 οἰνωπὸς χυλός C. 5, 18
 μελανοειδής C. 5, 11 ὀλισθαίνει τῆς χειρὸς, et ἐξολισθαίνει
 μελάνοχρως P. 3, 10 διὰ τῆς χειρὸς Me. 21, 1
 μελαντηρία βάπτεσθαι C. 4, 1 ὁμαλώταται καὶ λειόταται A. 39
 μελιττοπόλοι, apiarii M. 64 ὁμιλεῖν πρὸς τινα— P. 5, 9
 μελίχλωροι P. 6, 33 ὁμόχροα καρποῖς ἄνθη C. 5, 25
 μετάβασιν ἔχειν X. 4, 16 ὁμφακώδεις καρποὶ M. 161
 μετακηπεύειν εἰς— Pl. Prol. 6 ὄνοι, suculae, instrumenta Me. 13,
 μετακοσμούμενον θέσει X. 1, 4 1. ὄνοι καὶ μοχλοὶ Me. 18, 4
 μεταπορθμεύειν εἰς— Pl. Prol. 6 ὀξεῖαι χροαί P. 2, 4
 μεταφρενον quale quale ingenium M. 58, 3
 notet P. 6, 12 ὀξυτερκέσται γίνονται M. 99
 μετεωρισμὸς κλύδωνος M. 130, 1 ὀπαί, foramina M. 99
 μήτρα, de medulla arb. Pl. i. 4, 5 ὀρείχαλκοι ἐν Φενεῶν M. 58, 2
 μηχανή seu μηχανικὴ quæ artis pars Me. Prol. 2. ὀρθὸν εἶναι τί Me. 30, 2
 nominari solet Me. Prol. 2. M. 152
 μηχανικὰ προβλήματα ibid. 3 ὀρφνιον χρῶμα C. 2, 5. 5, 14. ὀρφνι-
 μικρογλάφυρος P. 3, 13 νον v.l.^d C. 5, 14; Sylb. autem
 μικρολόγου et κλέπτου affinitas P. 4, 5 utrobique. ὀρφνιαι καὶ μέλαιναι
 C. 5, 31. ὀρφνιον εὐανθέστερον
 4, 9 τῶν μελάνων ἢ τῶν λευκῶν ἐρίων C.
 μικρόματος P. 3, 13 4, 5
 μικρὸν ἵpro πικρόν P. 2, 12. 5, 12 οἷς μὲν—οἷς δὲ— C. 6, 23
 μνημόσυνα Ἑρακλέους M. 97. μνημό- ὅταν cum indic. et subjunct. modi
 συνον φιλήs M. 133, 3 verbo Me. 24, 8. ὅταν ἴδη τά-
 μοχλεύεσθαι Me. 18, 2 χιστα M. 139
 μυκτῆρες ἀναπεπταμένοι P. 6, 22 οὐ γὰρ ὅτι— elliptice Me. 30, 2
 μωρολόγοι P. 6, 9 οὐρίου τοῦ πνεύματος ὄντος Me. 7, 1.
 N. ἐξ οὐρίας διαδραμεῖν ibid.
 Nαρθήκινα ὄργανα A. 52 οὕτω post ὥσει— M. 119. οὕτως
 ναυσίπορον ῥεῖθρον M. 168 καθαρώτατον ὥστε— M. 102, 2.
 νεοττία [†νεοττία] nidus M. 3 ὥς ἀπλῶς εἰπεῖν οὕτως P. 1, 8
 νέφος μετώπου P. 5, 7. νεφώδεις φω- ὁφείδια [†ὁφείδια] M. 149. ὁφιδεῖρι
 ναί, obscuræ voces A. 3 Lacones M. 24
 τὰ νομιζόμενα, ritus solennes M. 101, 2 ὁχεῖον, admissarius M. 2
 101, 2 Pl. i. 4, 12
 νουτὶς, humor A. 17. pro eodem Π.
 ὑγρασία A. 16 Πάγη pro πάγοι M. 50
 νυμφογενής Ἑρύθη M. 133, 3 παμπλείων, pro πολὺ πλείων A. 63
 νωθρεπιθέτης P. 6, 44 πάντα [†πάντη] λευκὸν qua signifi-
 τὸν [†τὸ] νῶτον P. 3, 3 catione dicatur X. 4, 6
 O. παρακόπτειν τῇ διανοίᾳ M. 31
 Ὀδοντάγρα Me. 21, 1 παρανευρισμέναι χορδαί A. 67
 ὀδύρται P. 6, 30, 50 παρασοβεῖν εἰς— M. 118, 2. v.l.^g & h
 οἶαξ πηδαλίου Me. 5, 1, 10 παρατρίβεσθαι πρὸς— C. 3, 7
 οἶκημα, cella M. 32 παραφυάδες φυτοῦ τί Pl. i. 4, 3
 παρδάλειον, veneni species M. 6

- παρεμφαίνειν ἀσάφειαν τινά A. 23
 παρερρηκνῆναι φωναί A. 66
 παρθένιος θάλαμος M. 158
 παρὸ pro διό A. 27. C. 6, 11
 Πασιφάεσσα θεά M. 133, 3
 παφλάζειν, bullire M. 152
 πέλει, est X. 2, 26
 πέλημα. *Vise* τέλημα.
 Πελωριάς ἄκρα M. 111
 πεντάκλινον M. 127, 2
 περαίνοντα πρὸς ἄλληλα X. 2, 13,
 17. πεπεράνθαι est πέρατα ἔχειν
 X. 4, 13
 πέρατα τῶν ὄντων X. 2, 12. πέρατα
 ἔχειν et πεπεράνθαι X. 4, 13
 περιαρμόττειν Me. 21, 1
 περιβάλλειν αὐταῖς καλῶδιον [†κάλων]
 Me. 18, 1
 περιβλέψεις ὀμμάτων P. 3, 9
 περιδρόμος τῶν τριχῶν P. 3, 12
 περιστάσθαι εἰς ἄλλο X. 2, 26
 περικαταληφθεὶς ὑπὸ— M. 154
 περικλυθεὶς ὕδατι M. 91
 περίογκοι P. 6, 9
 περιπλέουσιν κινήμας P. 6, 4
 περιπόλαιος pro ἐπιπόλαιος P. 5, 11
 περισσάρκωτος P. 5, 5
 περισυγκαταλαμβάνεσθαι A. 60
 περιφύεσθαι M. 95, 2
 περιώδυνον ποιεῖν M. 140
 περκνὸς ἔχῃς M. 165. περκνὸς, aqui-
 lini generis ales, e phene na-
 scitur M. 60
 πηχῶν pro πήχεων Me. 16, 1
 πικροῦ σημεῖα P. 3, 10
 πινακίδιον, tabella M. 57, 1
 †πιτύα, coagulum M. 77. v.l.^d
 πλαγκταὶ πέτραι M. 105, 3
 πλάστιγξ τοῦ ζυγοῦ Me. 1, 17.
 πλάστιγξ ἐτέρα Me. 22. πλά-
 στιγξ μεγάλη Me. 1, 19
 πλεθριαῖος τόπος M. 122, 1
 πλέως καὶ παχὺς τράχηλος P. 6, 17
 ποδιαῖον [†πόδα] ποιήσασθαι Me.
 7, 1
 πολιώσεως πάθος C. 6, 13
 πολυειδῆ χρώματα C. 3, 1
 πολύχρους, multicolor C. 1, 1
 πονέσει pro πονήσει Me. 25, 2
 πορφυροειδὴς ἄηρ C. 2, 3. πορφυροει-
 δὲς χρῶμα C. 5, 28
 ποῶδες χρῶμα C. 5, 2
 πρασοειδὲς χρῶμα C. 5, 5, 6
 πρηστήρων σπειράματα M. 130, 4
 προεξεστηκὸς, protub. P. 5, 7
 προθέλυμνον ἐκκοπήν [†ἐκκόπτειν] Pl.
 Prol. 3
 προκρεμῶμενον, seu προκρεμάμενον P.
 6, 19
 προπορεύεται τοῦ— M. 137
 προσαυλεῖν A. 23
 προσαφιδεύειν M. 1, 4, 5
 προσβάς τῷ ποδί Me. 14
 προσεμφαίνεισθαι Me. Prol. 6
 προσεξαπατᾶν ἑαυτοὺς μείζους ἀπά-
 τας L. 18
 προσοικῶς τι P. 1, 8
 προσερηρυσμένον Me. 18, 1
 προσέτι, insuper M. 1, 2
 πρόσθεν ἀπελθεῖν, pergere ulterius
 M. 152
 προσκρεμάμενον Me. 24, 16
 προσουροῦν τὸν λέοντα M. 146
 προσφυσᾶν πρὸς— M. 144
 προσώπων ἦθη: *vise* ἦθη.
 προτέλειος αἰτία Pl. Prol. 8
 προτερεῖ C. 5, 18
 προχρησθαι τούτῳ X. 1, 8
 προωθεῖσθαι Me. 4, 4
 πτόρθαι, frondes M. 51, 1
 πτυρτικοὺς ποιεῖ M. 169
 πῦγα ὀστώδη ἔχειν P. 6, 6
 πυρίμαχος λίθος M. 48, 1
 πύρινος καρπός M. 82, 2
 πυρωθέντα C. 2, 2
 πυρώδεις ὀφθαλμοί P. 6, 38
 P.
 ῥαγδαῖα ὕδατα A. 45
 ὁ ῥιπτῶν, et τὸ ῥιπτούμενον Me. 34, 1
 ῥοῖζον καὶ ψόφον A. 35. ῥοῖζον πολλῶ
 φέρεσθαι M. 130, 1
 ῥύακες Αἵτηνης M. 40
 ῥυθμοῖς περισσοῖς κατεξεσμένοι θόλοι
 M. 100, 1. ῥυθμοὶ γραμμάτων
 ἀρχαῖοι M. 133, 2. ῥυθμῶ διαφέ-
 ρειν X. 2, 10
 ῥύμματος δεῖσθαι M. 53
 ἄρυσμα διαφέρειν X. 2, 10

ῥυτιδῶδες, rugosum	P. 3, 1	συγκάεσθαι ἐπὶ τοῦ θερμοῦ	C. 6, 17
ῥυμαλεύμενα	P. 5, 2	συγκεκαθικὸς τὸ σῶμα [†τῷ σώματι v.l.k.]	P. 3, 2
Σ.		συγκριθῇ εἰς ἓν	X. 2, 26
Σαίνειν τοὺς συνήθεις	M. 109, 1	συγχειλία	P. 6, 18
σαλευόμενον ξύλον	Me. 26, 1.	συμβάλλεται τῷ πλοίῳ οὐδὲν, nihil confert navi	Me. 5, 9.
λευσίς	Me. 27, 1	συμβολαὶ νεύρων	A. 39
σανίδες, vasa ex asseribus	M. 22	σύμμετροι lineæ quæ	L. 6.
σέλας πυρός	M. 122, 2	μέτροι lineæ quotuplices	L. 23
σελήνιον, lunæ lumen	M. 55	συμμισγόμενα ἀλλήλοις	X. 2, 29
σεσηρὸς [†σεσηρῶς] τὸ πρόσωπον	P. 3, 10	συμπαθῇ ἀλλήλοις	P. 4, 2.
σῆκωμα ποιεῖν	Me. 20, 5	συμπαθεῖν ἀλλήλοις	P. 4, 1
τὸ σίαλον πεπωκότα	A. 40	συμπεριπεφραγμένα: vise συμπεφραγμ.	
σκάλλειν καὶ σκάπτειν	M. 91	συμφανὲς et καταφανὲς pro eodem	P. 4, 1, 4.
σκαρδαμύκται	P. 6, 47.	συμφανὲς ἐπὶ τῆς—	A. 54
μυκτικὸν ὀμμάτιον [†ὄμμα]	P. 3, 6	συμπεφραγμένα τὰ περὶ τὰς κλειδας	P. 5, 8. 6, 16.
σκιερὸν μέλαν	C. 1, 5.	συμπεφ. δάκτυλα	P. 6, 2.
σκιώδεις χροαί	C. 3, 9	minus recte συμπεριπεφραγμένα	P. 6, 16. v.l.k.
σκληρότριχες	P. 2, 7	συμφωνία voces confundit	A. 24
σκορπιομάχος ἀκρίς	M. 139	συναισθάνεσθαι τὰς διαλείψεις	A. 59
σκοτούμενος ἐπὶ δέους	M. 130, 2	†συναναπηδᾶν τοῖς ὕδασι	M. 127, 1.
σμηρίον seu κηρίον	Pl. ii. 9, 14	v.l.p.	
σπανοσιτία	M. 24	συνανύειν οὐδέν	P. 6, 54
σπάρτον in libra centrum est	Me. 1, 17.	συναπαντᾶν εἰς—	M. 56
in libræ medio esse debet	Me. 1, 20.	συναρμοσθεῖσαι: de connubii copula	M. 109, 2
σπαρτίον libræ	Me. 2, 1.	σύναψις τῶν στιγμῶν	L. 46.
τὸ σπαρτίον in libra est perpendiculum	ibid.	τῶν πλευρῶν	Me. 23, 5.
in libra centrum est	Me. 9	σύναψις τῆς θερμαστρίδος	Me. 21, 2
σπείραμα ἄφρων	M. 4, 130	συνδιακρινόμενα ἀλλήλοις	X. 2, 29
σπλάγχχνα, intestina seu medulla arb.	Pl. i. 4, 5	συνδιατελοῦντα ἀλλήλοις	P. 4, 2, 4
ἐκ σποιδῆς, festinanter	M. 86, 1	συνδοκεῖ πολλοῖς	X. 2, 24
ὁ σταθμὸς, et τὸ σταθμὸν, pondus	Me. 20, 2, 4	συνεκκλύζειν	C. 5, 12
σταλαγμοὶ ὑδάτων	C. 3, 3	συνεπουρίζειν	Me. 23, 7, 8
ἐν στεγνῷ φυλάττειν	M. 138:	συνεψομένης αὐτῇ	M. 62
per syncopen pro στεγανῷ.		συννεφὲς μέτωπον	P. 6, 29
pro στενόποδες ὄρυγες	P. 6, 2.	σύνοπτον εἶναι, conspici	M. 130, 1
legitur στεγανόποδες.		συνόφρυνες	P. 6, 41
στενοπροσωπότερον	P. 5, 5	συντάσσω, mandans	M. 27
στηθία pro στήθη	P. 6, 11	σύντριμμα ἔχειν	A. 34
στιλπνοὶ ὀφθαλμοί	P. 6, 38	συνῶσαι, una irrupisse	M. 99
στολίδες ἀνδριάντων	A. 35	συρμὸι κλυδῶνων	M. 130, 1
στόμιον μετάλλου	M. 52	σύρραξις πρὸς ἀλλήλους	M. 130, 2
στρογγυλοπρόσωπος	P. 3, 5	συστρεμμάτιον ὕδατος	M. 29
στροφῶν ἀνοιξίς	A. 44	σφαίρωμα τὸ τῷ ζυγῷ προσκείμενον	
στρωμναὶ ἐκ κρόκου	M. 111		
στίψεις ἐν τῇ βαφῇ	C. 4, 4		

- Me. 20, 2, 3
σφυρὰ νευρώδη P. 6, 3
σχῆμα κινήσεως σύντονον P. 3, 2.
τῷ σχήματι ὀρθός P. 3, 5
σχισμὴ, fissura Pl. i. 6, 6
σχολικαὶ παρασημειώσεις Pl. Prol.
15
- T.
Ταινία διαδεῖν A. 36
ταριχεύοντες καὶ συντιθέντες εἰς ἀγ-
γεῖα M. 136
ταχυβάμων P. 6, 44
τεκνοῦσθαι, gigni X. 1, 4
τελείων αὐλῶν φωνή A. 62
τὰ τελευταῖα, tandem M. 139. τε-
λευτῶντα, ad extremum Me.
35, 1
τέλος, ad extremum M. 95, 2. διὰ
τέλους, perpetuo M. 137
τευχὲς μέγα ἔχουσι P. 6, 10. pro
eodem alibi κύτος.
τέχνη τινὶ κατασκευάζουσι M. 123, 2
†τέως τοῦτου ἕως ἂν— M. 10. v.l.^c.
τὸν τόνον ἀνίστησι P. 2, 14
τοξεύματα, sagittæ M. 4
τὸ πλὸν, plerumque C. 6, 7
τραγιζόντων φωναί A. 64
τρίζει περὶ αὐτόν M. 139
τριχῶδη φώνια A. 57
τριχωμάτιον μαλακόν P. 3, 2
τροχιλαί [†τροχιλαῖαι v.l.^m.] et τρο-
χαλαί, trochleæ Me. 18, 1
τροχίσκοι χαλκοῖ M. 1, 11
†τρίζει περὶ αὐτόν M. 139
τρυπήματα, foramina Me. 25, 3
τύπος τοῦ προσώπου M. 30, 2. ὁ τύ-
πος ὅλου τοῦ σώματος P. 2, 2
- Υ.
Υδέρους καὶ φθόαις ἀλίσκονται M. 152
τὰ περὶ τὴν ὕλην, silvestria P. 5, 4
ὑόμενα ὕδατα C. 5, 2
τὸ ἐξ ὑπαρχῆς, ab initio Me. 15, 1
ὑπέρκοπος γενομένη, lassata M. 6
ὑπερογκα βέλη A. 43
ὑπερτελὴς αἰτία Pl. Prol. 8
ὑπῶδες πρόσωπον P. 3, 12
ὑποκοιλότερος P. 5, 7
ὑπόμακρον ἱκανῶς P. 3, 4
ὑπομόχλιον Me. 4, 1
- ὑπόνομος ἀσυμφανής M. 82, 2
ὑποσυγκεχυμένα φωναί A. 28
ὑποφέρεσθαι Me. 23, 7
ὑπωχρον πρόσωπον P. 3, 2
†ὑστεροῖ [†pro ὑστερεῖν. l.y.] C. 5, 18
ὑφαιμεν χρῶμα P. 3, 5. ὑφαιμος καὶ
θερμός P. 2, 4
- Φ.
Φαῖμεν pro φαίμεν X. 4, 11
φαιὸν χρῶμα unde C. 2, 1. φαιαὶ οὐ
χείρους τῶν λευκῶν A. 27
φάλαγγες stateræ Me. 20, 1. φά-
λαγξ ζυγοῦ Me. 1, 20
φανταζομένη αὐτῷ, per spectrum ei
se offerens M. 108. φαντασίαν
χρώματος ἄλλην ἔχειν C. 3, 5
φαρμακῶδες, medicamentosum M.
77
Φερσεφάασσα M. 133, 3
φήνη, aquilæ species, ex haliæeto
nascitur M. 60
φθείρεσθαι εἰς οὐσίαν ἄλλην X. 2, 9
φιλογύναιοι P. 3, 14
φιλόκυβοι P. 3, 13
φιλολοιδόρου σημεῖα ibid.
φιτρὰς, stipes plantæ Pl. i. 4, 3
φλογμός, flamma M. 154
φλογοειδὲς χρῶμα P. 6, 34. C. 2, 5
φοίνιξ unde dictus M. 132, 2. φοι-
νικῖα [†φοινίκεια v.l.^z.] χρώματα
C. 5, 18. et [†φοινίκια] C. 5, 35.
φοινικοῦν χρῶμα C. 2, 2, 5. φοι-
νικοῦν [†φοινικοῦν v.l.^b.] χρῶμα ἐκ
ποώδους C. 5, 19. φοινικοῦντα [†φοι-
νικοῦντα v.l.^x.] φύλλα C. 5, 23
φοινικικαὶ ἱστορίαι M. 134. φοι-
νίξαι, τὸ αἰμάξαι M. 132, 2
φρίκη τῆς θαλάττης cur nigra videa-
tur C. 1, 5. φρικώδης ἄποις M.
130, 2
φριξαὶ τρίχες P. 5, 8. 6, 41
φύκους πλήρεις M. 136
φύσαι seu folles A. 7
φύσις Empedoclis X. 2, 7
φυσιογνώμονες et φυσιογνωμονεῖν P.
1, 4. 2, 2, 3
ἐν φωλεαῖς διαρκοῦντα M. 73. φω-
λεύοντες ὄρνιθες M. 63
φώνια λεπτά A. 57

X.

Χαλκώματα, vasa æris	M. 62	χρώζει ταχύ M. 50. sic χρώζεσθαι
χαράττειν πρίονας	A. 45	C. 3, 12. 6, 6. χρωζόμενοι χυλοί
χαροποί ὀφθαλμοί in leone et aquila,		C 5, 21
animosi P. 6, 37		ὁ χρώς καὶ τὰ δέρματα γίνεται μέ-
χείλη τοῦ ποταμοῦ	M. 150	λανα C. 6, 1. χρωτὸς λείου P.
αἱ ὑπὸ χεῖρα χρεῖαι	M. 52	2, 4. τὸν χρωτὰ μεταβάλλειν M.
χειροθήθειαν προσδέχεσθαι	P. 5, 2	30, 2
χηρεύων τοῦ χρήματος	Pl. Prol. 4	†χυλοὶ et χυμοὶ pro eodem C. 5.
χλοάζουσα φολίς	M. 164	27. χυλῶν κράσις A. 30
χορδότονον	A. 51	Ψ.
χρησμολόγος, vates	M. 95, 1	Ψιλαὶ φωναί A. 70
χρόα et χροιά, color C. 3, 4, 6.		Ω.
itidemque alibi passim.		Ὠμοπλάται πλατεῖαι P. 3, 1
χρονιζόμενον καὶ παλαιούμενον C. 6, 1.		ὥς ἔτι L. 19. ὥς ἄν, velut, ferme
sic †χρονιζόμενοι χυλοί C. 5, 21.		M. 116. Item compos. ὥσανεί
χρονιζόμενα ὕδατα C. 5, 3		M. 19. 30, 2. 81, 3. 99. Pro
χρυσίζουσα γῆ	M. 45	eodem ὥσει M. 119. ὥς τὸ πολὺ,
χρυσοειδὲς χρωῖμα	C. 3, 3	plerumque C. 6, 7
		ὠχρόματα P. 6, 38

INDEX RERUM

QUÆ VISÆ SUNT MEMORABILIORES.

- ACANIAS** portus V. 1
Accipitres aucupii socios se præbent
 Thracum pueris accersentibus M. 118, 1
Acerbi et asperi animi signa P. 3, 10
Acerbitas in fructibus quibusdam unde sit Pl. ii. 10, 8
Achaici sine Achainæ cervi M. 5
Achillis templum M. 106, 2
Adipis ursini miraculum M. 67
in Adriæ recessu Electrides insulæ M. 81, 1. Adriatici negotiatores M. 104, 2
Adstringens sapor in fructu unde sit Pl. ii. 10, 2
Adulteros arcens radix M. 158
Aduncus nasus quid significet P. 6, 21
Æacidarum parentalia M. 106, 1
Ægæ, Syriæ oppidum V. 6
Ægyptiorum color P. 6, 32. in Ægypto semel tantum quotannis seruntur plantæ Pl. i. 7, 5
Æneas Diomedem dolo interimit M. 79, 3
Æniaca regio M. 133, 1
Ænianes de inscriptione quadam vetere Athenienses et Thebanos consulunt ibid.
Æoli insulæ M. 101, 1. 132, 1
Æquale, æquali nec melius, nec deterius X. 3, 4. medium iuter Magnum et Parvum Me. Prol. 6. Æqualitas, quietis et tranquillitatis ubique causa est Me. 30, 1
Aer, supra aquas sese effert Pl. ii. 2, 11.
 aeris color C. 3, 16. aeris color sua natura albus C. 1, 1. aer quando niger videatur C. 1, 6. aer purus in ortu et occasu solis C. 2, 3.
 aeris figuratio an aliquid ad sonitus edendos conferat A. 1. aeris percussio diversa, diversas voces reddit A. 4. aeris percussio qualia motus habet principia, tales etiam voces reddit A. 57. aeris concoctio est a calore solis Pl. ii. 3, 14. aeris profunditas Empedocli et Xenophani infinita X. 2, 19. aerem esse universitatem rerum, Anaximenes censuit X. 2, 9
Æs natans M. 58, 2. æs candidum et splend. M. 62. æs Mosynæcum miracul. ibid. æris Indici puritas M. 49. æris fragmenta in arvis crescentia M. 43. æris metallum in ferri metallum versum M. 93. æris fossio, et æris flos, medicamentosa M. 58, 3
Æterna esse omnia, Xenophanis dogma X. 1, 1. æterna an sint omnia X. 2, 9, 28. æterna Empedocles statuit rerum elementa X. 2, 6. Æternum, infinitum esse X. 1, 2
Æthaliæ insulæ situs et memorabilia M. 93. 105, 3
Æthiopes, timidi P. 6, 42
Æthiopum color P. 6, 32
Ætææ ardor per aliquot annorum intervalla M. 38. Ætææ rivi M. 105, 5. Ætææ rivi piis fratribus parantur M. 154. Ætææ exundationis latitudo et altitudo M. 40. † Ætææ seu Ennæa spelunca M. 82, 1
Ætolicæ talpæ M. 176
Affectus animalium, alii proprii et peculiare, alii communes: quique illi

- sint P. 4, 4, 5. affectionum diversitas, voces quoque diversas reddit A. 15
- Afri: *quære* Libyes.
- Agamemnonidarum sacra M. 106, 1
- Agathocles Siciliæ rex, torquem in cervi collo repertum, Jovi consecrat M. 110
- Agrestes plantæ Pl. i. 4, 13
- Albus et pellucidus color, aereus C. 3, 15. album transit in rufum C. 6, 21. alba fiunt quædam e flavis C. 6, 20. alba animalia nigris invalidiora sunt C. 6, 14
- Albedo et canities quibus ex causis accidat animalibus C. 6, 15. albedo corporis quid significet P. 6, 37. albedo intensior, timiditatis index P. 6, 32
- Alcimenis Sybaritæ pretiosissimum animalium M. 96, 1, 2. †Alcisthenes v.l.k. M. 96, 2. Sylb. utrobique.
- Aleatoris signa P. 3, 13
- Alimenti copia et inopia, pilorum colorem in animalibus mutant C. 6, 15. alimenti genera duo, humidum et siccum Pl. i. 1, 21. alimentorum exhalatio Pl. ii. 3, 4
- Alteratio seu mutatio rerum X. 2, 29
- Alumen olens locus M. 127, 2
- Amaræ herbæ iu nive nascuntur Pl. ii. 3, 9
- Amaritudo in fructibus unde sit Pl. ii. 10, 1, 3, 9
- Amorem virorum charisia herba mulieres sibi conciliant M. 163
- Amneus a quibusdam dicitur Euris seu Euronotus V. 7
- Amphipolitani accipitres M. 118, 1
- Amurcæ color C. 5, 22
- Amygdali juniores feraciores Pl. i. 7, 7. ex amygdalis parvis [†amaris] oriuntur interdum amygdali pulchræ [†dulces] Pl. i. 6, 5. amygdalus amara culturæ diligentia vitium deponit Pl. i. 7, 2, 3
- Anaxagoræ opinio de rerum ortu X. 2, 8. †Anaxagoras universum seu rerum universitatem, unam esse formam putavit X. 2, 9. plantas animalia esse censuit Pl. i. 1, 2. spirationem plantis tribuit Pl. i. 2, 1. plantis mentem et cognitionem tribuit Pl. i. 1, 7. plantas cupiditate duci opinatus est Pl. i. 1, 2. humorem plantis a terra tribuit Pl. i. 2, 10
- Anaximander aquam universum esse putavit X. 2, 9
- Anaximenes aerem esse universum statuit ibid.
- Ancoræ argenteæ M. 135
- Animæ principium in animali quod Pl. i. 1, 15
- Animus animali cuique suus est, suum item corpus P. 1, 3. animi et mentes, sequuntur corpora P. 1, 1. animi habitus mutatus, corporis quoque figuram secum mutat P. 4, 1. animi affectibus corpus quoque afficitur P. 1, 2. et vicissim corporis affectibus afficitur animus P. 4, 1. animi vitia seu morbi, ut insania, et similia, curantur purgatione et diæta corporis P. 4, 3
- Boni seu læti animi signa physiognom. P. 3, 7
- Animalium vitæ communis causa sensus est Pl. i. 1, 16. animalium genera duo, ratione sexus: quæque sint utriusque sexus proprietates P. 5, 1, 2. animalia sexu carent nonnulla Pl. i. 1, 14. animalia, signa propria habent admodum pauca P. 1, 9. animalia timidissima quæ, quæque fortissima P. 2, 5. animalia perimens locus M. 122, 1. animalium effigies in veste picta M. 96, 2
- Annonis περίπλους M. 37
- Antenna quo altius tollitur, eo celerius fertur navis Me. 6
- Anthinum mel M. 16
- Antiphontis dictum de mutua naturæ et artis opera Me. Prol. 2
- Antiphrasis in nomine M. 167
- Aornus lacus M. 102, 1. †81, 2
- Apeliotes a quibusdam habetur pro cæcia V. 5. Apeliotes et eurus quibusdam idem V. 6
- Apes solstitium præuuntiant M. 64. unguenti odorem ferre nequeunt M. 21
- Apollinis templum Sicyone vetustum M. 58, 2. Apollinis Halli (seu Marini) ædes M. 107, 1
- Apolloniæ Atlantinis [†Taulantiis v. l.º.] vicinæ miracula M. 127, 1
- Apolloniatis fines M. 36. Apollonias portus V. 5
- Aqua, universum est Anaximandro X. 2, 9. elementum magis proprie quam terra Pl. ii. 2, 20. aquarum omnium elementum mare ib.
- Aquæ super terra sunt necessario ib. aquæ radicem dulcem habent omnes ib. 19
- Aquæ color, sua natura albus C. 1, 1. aquæ diutius stantes, colorem ut mutant C. 5, 3. aqua nigra quando videatur C. 1, 6. aqua exasperata cur nigra videatur ib. 5

- Aqua dulcis, ceteris aquis levior est; ideoque supra eas eminet Pl. ii. 2, 21, 24. aqua mulsa M. 22. aqua nitrosa M. 53
- Aqua calida gravem odorem exhalans M. 81, 2. in aquis calidis, seu locis quæ aquis calidis rigantur, cur plantæ nonnumquam proveniant Pl. ii. 4, 8
- Aqua crassa subter tenuem est Pl. ii. 2, 23. aqua tenuis et rara, crassiori innatat ib.
- Aqua lavantes exturbans M. 112, 2. aqua perjuriam vindicans M. 152. aqua suffocatas aves et alias animantes in vitam revocans M. 29. aqua in salem concreta M. 138. aqua in qua nulla innatant folia M. 102, 2
- Aquæ salem quæ generent Pl. ii. 2, 25
- Aqua quæ permeat, nigrescunt C. 1, 11. aquis operta nigrescunt C. 5, 4
- in Aquæ superficie nascentes plantæ Pl. ii. 4, 1
- Aquosis locis nascentes plantæ Pl. ii. 6, 3, 6
- Aqueum colorem reddunt quæ aquis sunt mersa C. 3, 13
- Aquilarum in diversas species degeneratio M. 60
- Arabici hyæne M. 145
- Arborum differentiæ Pl. i. 4, 8. arborum mutatio pro anni temporibus unde sit Pl. ii. 9, 15. arbores a pico excavatæ M. 13
- Arcadicæ merulæ M. 15
- Arcus durus, invalidus A. 9
- Ardentia loca M. 35, 37, 105, 5, 127, 2. locus æstate ardens, hieme aquas eructans M. 114. locus ardens herbis et arboribus circumcirca condensus M. 127, 2
- Ardiæ, populus Illyricus M. 138
- Arenæ ortus qui sit Pl. ii. 2, 18. arena in mari quomodo nascatur ibid. 14
- Arenosis in locis plantæ cur raro proveniant, et quales illæ Pl. ii. 3, 15, 16
- Argentum possidere, apud Gymnesitas vetitum M. 88, 2. argenti copia maxima Tartessi M. 135. argenti rivi ex incendio M. 87
- Argestes a multis dicitur Iapyx ventus V. 9
- Argivæ locustæ M. 139
- Aristæus, agriculturæ peritissimus, Sardinia olim præfuit M. 102
- Armenii pantheras ut capiant M. 6
- Armenti dux, rivalem ferre nequit M. 10
- Aromaticarum arborum differentia Pl. i. 6, 1
- Ars cum artifice sepulta M. 62
- Artemisia hortensis, silvestri per infoliationem inseritur Pl. i. 6, 4
- Arteria, unum e vocum instrumentis A. 4. arteria qualis quales voces reddat A. 10, 13
- Articulus, semper duorum terminus est L. 59
- Ascaniæ paludis aqua M. 53
- Asini et sues, libidinosi P. 4, 5. asinorum agrestium zelotypia M. 10
- Asperi : *vide* Acerbi
- Aspersione perimens venenum M. 78
- Aspides Ægyptiæ M. 142
- Assatio cornuum A. 36, 49
- Athenienses Eleusine Cereri templum struxerunt M. 131. de inscriptione quadam vetusta consuluntur M. 133, 1
- Athletæ olea qua coronentur M. 51, 1
- Atitaniæ rupes ardens M. 36
- Atlantini, pro Taulantiis M. 127, 1
- Atridarum parentalia M. 106, 1
- Attractio in plantis qualis Pl. ii. 1, 6. Attrahit simile simile Pl. ii. 2, 11
- Attritio sæpe colorem mutat C. 3, 4
- Aucupii socii accipitres M. 118, 2
- Audiri voces et soni quando et quomodo soleant A. 18
- Avernus seu Aornus lacus M. 102, 1. †81, 2. Avernus an a nullis tangatur avibus M. 102, 3
- Aves in latibula subterranea se abducentes, omnemque sensum amittentes M. 63. aves suffocatas in vitam revocans aqua M. 29. aves pictæ seu versicolores, initio nigræ sunt C. 6, 26. avium color quibus ex caussis mutetur C. 6, 20. avium physiognomoniam e pennis P. 2, 6, 8
- Augeas ab Hercule occisus M. 58, 3
- Aulus Peucestius M. 78
- Aures quales quale ingenium et mores indicent P. 6, 31
- Aurum crecescens M. 42. aurum spithamæ magnitudine e terra enatum M. 47. aurum *ἄντρον* in Pæonia M. 45. auri glebæ duæ in mensa regis Pæoniæ ibid. Auriferi fluvii M. 46
- Aureus color quando et quomodo existat C. 3, 3
- Auripigmentum quid, et ubi gignatur Pl. ii. 4, 10
- Autariatæ [†Autareatæ] populus Illyricus M. 138

B.

- Babylonici pisces in cavernis degentes M. 72
 Bacchus fertilis anni quæ et ubi dederit indicia festis sibi temporibus M. 122, 2
 Bacchanalia Elidensium, numinis miraculo comprobata M. 123, 1
 Bactris fl. aurif. M. 46
 Balaustia oleis conferunt Pl. i. 6, 9
 Balnearum exhalatio Pl. ii. 3, 6. balnearum sudatio unde sit Pl. ii. 1, 10
 Bapyrus mons V. 3
 Belenium e Persia tralatum, venenosam naturam depouit Pl. i. 7, 2
 Benteli Arabici Pl. i. 4, 11
 Berecynthius seu Berecynthins lapis M. 173
 Berecynthias, subsolanus V. 5
 Bestiarum injuriam arcens lapis M. 159. e bestiis physiognomoniam quam sit firma P. 1, 8
 Bisaltæ Thraces M. 122, 1
 Bitumen fossile M. 127, 1. bituminis odor M. 115
 Bityis statua homicidam Argis obruit M. 156
 Bolinthus (seu Bonasus) fera Pæonica M. 1, 1. bonasi forma, et in defensione mira natura M. 1, 3, 4
 Boni seu læti animi signa P. 3, 7
 Boreæ appellationes variæ V. 1
 Boves maximi in Pæonia M. 129
 Brachii latio qualis quales prodat animos P. 6, 45

C.

- Cæciæ appellationes variæ V. 2. Cæcias et Apeliotes a quibusdam pro eodem habentur V. 5
 †Calabria, Italiæ regio M. 108
 Calaminthe degenerat in mentham Pl. i, 7, 1
 Calculi in litore Æthalico varii coloris M. 105, 3
 Caligo quædam in spissis coloribus ceruitur C. 3, 15
 Callisthenes de *φοίνικος* etymologia an recte senserit M. 132, 1
 Calor cogit seu coagmentat Pl. ii. 9, 12
 Calce illita : *vide* Tectoria.
 Cameli Arabici matres suas non ineunt M. 2
 Canes in locis fragrantibus leporum vestigia odorari nequeunt M. 82, 1. canes ad Melanœon montium [tradices tantum, non ad] cacumen, feras insectantur M. 157. canes, maledici P. 4, 6. canes ubi non allatrent Græcos M. 109, 1. canum latratus inhibens lapis M. 166
 Canum adulantium facies P. 6, 29
 Cani quibus potissimum locis oboriuntur C. 6, 11. Canities quando et quibus ex caussis accidat C. 6, 13
 Cantharolethron, locus scarabæos perimens M. 120
 Caphereus Eubææ a subsolano infestatur V. 5
 Capilli quales quale ingenium et mores indicent P. 6, 41. capilli puerorum initio rufi C. 6, 5
 Cappadociæ mulæ M. 69. Cappadocium mel M. 17
 Capra sacerdotem ad sacrificium sponte præcedens M. 137. capræ Creticæ dictamo sibi medentur in vulnere M. 4. capræ non bibentes M. 9. †capræ cornua maxima M. 137
 Caput quale quale ingenium et mores indicet P. 6, 31. caput fæmineo sexui minus P. 5, 5
 Carbas, eurus V. 6
 Carbones cur nigri C. 1, 10. carbones perusti, puniceum colorem reddunt C. 2, 2
 Carnis durities et mollities quas physiognomoni significationes præbeat P. 2, 8
 Carthago recentior Utica M. 134. Carthaginienses, thunnos conditos exportari non sinunt M. 136. Carthaginiensium insula beata M. 84
 Castis tantummodo favet olei fons Carthagine M. 113
 Castrati : *vide* Exsecti.
 Cataporthmias, seu Porthmias, subsolanus V. 5
 Catapultæ duræ A. 9
 †Caunias a quibusdam dicitur cæcias, ab aliis boreas V. 2. caunias Rhodiis dicitur Boreas V. 1
 Caupo, nocte insaniens, interdum vinum vendens M. 32
 Celerius, dupliciter dicitur Me. 1, 1. celeritate eadem quod fertur, æqualem pertransire solet Me. 24, 10
 Celticum stannum M. 50. Celticum venenum, toxicum M. 86, 1
 Celtoligures, seu Celtiberi M. 85
 Centaureæ sapor amarus Pl. i. 5, 5
 Centro quo propius quidque est, eo movetur ægrius Me. 14, 15, 1
 Ceos insula, et spina ibi letalis M. 143
 Cephaleniæ capræ vento pro potu utuntur M. 9
 Ceras, Indiæ locus M. 71
 Cerbes, seu Ceron, fluvius M. 170
 Cereris ortum Ennenses sibi vindicant M. 82, 2. Cereris templum Eleusine M. 131
 Cervix pilosa quid significet P. 6, 40

- Cervus niger, vel potius albus C. 6, 12
 Cervi Achaici seu Achainæ M. 5. cervi
 Epirotici dextrum cornu defodiunt
 M. 75. cervo torques æreus circum-
 datus M. 110
 Cerussa usquequaque alba X. 4, 6
 Cetus, fl. miracul. M. 95
 Chalcidensium in Thracia Cantharole-
 thron M. 120. Chalcidica herba M.
 20
 Chalybes aurum comportant M. 26
 Chaos, omnium rerum primum existi-
 tisse, Hesiodus canit X. 1, 14. 2, 24
 Charisia herba M. 163
 Chordæ aerem ut feriant A. 59. chordæ
 optimæ quæ A. 39. chordarum te-
 nuium seu exilium sonus A. 57.
 chordæ crassiores qualem sonum
 reddant A. 63. chordæ durum sonum
 quæ reddant A. 49. chordæ nervo
 perperam torto falsum sonum red-
 dentes A. 67
 Chrysocollæ metallum, pretium, vires
 M. 58, 1
 Chrysocome, seu Chrysitis Pl. ii. 7, 1
 Cicadarum vox A. 65. cicadæ post sol-
 stitium canunt M. 64
 Ciconiæ cædes apud Thessalos cur ca-
 pitalis M. 23
 Cilia producit æris fossio M. 58, 3
 Cinædi signa P. 3, 9
 Cineris color albicans C. 1, 2. cinis
 Phrygius, medicamentum oculare M.
 58, 3
 Circæi montis venenum M. 78
 Circas [†Circias] in Italia dicitur Thra-
 cias ventus V. 9
 Circulus, et circulorum motus, me-
 chanicorum miraculorum caussa Me.
 Prol. 5, 10. circuli natura mira-
 culosa, e contrariis est ib. 5, 7. cir-
 culus seu orbis e duabus lationibus
 conficitur Me. 8, 7. circulus volvi
 tripliciter solet ib. 1. circuli seu
 orbes majores, ab eadem vi citius
 moventur quam minores Me. 8, 5.
 13, 2. circulus major quando æqua-
 lem et quando inæqualem minori
 circulo volvatur lineam, et cur Me.
 24, 1. circulus major et minor,
 quando æquale spatium æquali tem-
 pore ferantur Me. 35, 3. circuli
 plures subcontrarii, ab uno motu si-
 mul moveri possunt Me. Prol. 11.
 circuli linea longius a centro distans,
 cur celerius moveatur quam quæ
 minus distat, cum eadem ambæ vi
 moveantur Me. 1, 1. circulum de-
 scribentis lineæ accidens quod sit
 Me. Prol. 8. Me. 1, 9. circulo de-
 scripto, et pharmacis adhibitis, in-
 cantatio fit serpentis M. 151, 2.
Vise et Orbis.
 Cisternarum calx nigrescit C. 5, 4
 Cius fl. seu opp. M. 54
 Cleonymo Spartano structæ insidiæ M.
 78
 Clunes quales quale ingenium prodant
 P. 6, 6
 Coagulum vituli marini, epilepticis utile
 M. 77
 Cogitationis et mentis motus celerissimus
 L. 5, 17. in cogitatione altiore, im-
 moti constant oculi P. 6, 49. cogi-
 tatorum enuntiatio X. 6, 13, 14,
 17
 Cognitum esse nihil; vel si sit, alii
 significari non posse X. 5, 1. 6, 17
 Collopes majores, cur facilius circa
 idem jugum moveantur quam mino-
 res Me. 13, 1
 Collum quale quale ingenium et mores
 indicet P. 6, 17. colli venæ intensæ,
 iracundiæ signum P. 6, 35. collum
 longum habentia difficulter vocem
 reddunt A. 11. colla columbarum
 cur auri colorem referant C. 3, 3
 Colores simplices qui C. 1, 1. colores
 compositi unde fiant, et quo modo
 C. 2, 1. colorum misturæ seu tem-
 peraturæ C. 2, 10. 5, 12. colores
 omnes e tribus misti C. 3, 14. colorum
 species variæ unde existant C. 2, 1.
 colorum varietas infinita unde sit C.
 3, 1. colorum differentiæ quomodo
 perspiciantur C. 2, 9. colores poste-
 riores, si obtineant, priores oblitte-
 rant C. 5, 17, 20. colores spissi
 omnes, caliginem quandam in se
 habent C. 3, 15. colores in eadem
 superficie cur et quomodo videantur
 discedere A. 20. colores distantes,
 sæpe videntur esse contigui; et cur
 A. 59. color purus non cernitur, sed
 aliis mistus C. 3, 10
 Color qui quas physiognomoni signi-
 ficationes præbeat P. 2, 4. 6, 32
 Colorem mutat tarandus M. 30, 1.
 Colorem mutans serpens M. 164. co-
 lorem quater quotidie mutans lapis
 M. 174. colorem potantibus mutantes
 fluvii M. 169. et seq.
 Columna cum inscriptione antiqua M.
 133, 1
 Columnæ concretæ M. 59
 †Colusi: perperam pro Lusi [quod in
 hac ed. legitur] M. 125. v.l.h.
 Conchæ fluviales M. 14
 Conchyliæ, qualia animalia sint Pl. i.
 1, 12. omnes colorum formas habent
 C. 6, 27
 Concoctio ubi sit Pl. ii. 1, 3. coctionis

- species tres, duæ in planta; tertia, in animali Pl. ii. 8, 7, 8. 10, 6
- Concreta pondus amittunt M. 19
- Consecratio seu dedicatio instrumentorum M. 107, 1. 108
- Consonantia tubarum, cornuum et similium A. 22
- Continuum quid L. 48
- Contrarium cum contrario fieri, miraculum est Me. Prol. 5, 9
- Contusa sanans fons M. 117
- Convitiatoris signa physiognom. P. 3, 13
- Coracium, planta M. 86, 2
- Corcyrenses amphoræ M. 104, 2
- Corinthii physiognomoniam P. 3, 13
- Cornua cutis colorem sequuntur C. 6, 4. cornua bonasi M. 1, 3. †cornua capræ maxima M. 137
- Corpu in mus. instrum. A. 66. cornuum soni continui et crebri A. 31. cornuum delectus, pro ætatum discrimine A. 38. cornuum assatio ad vocalitatem multum confert A. 36, 49. cornua crudiora, molliores reddunt sonos A. 50. cornuum ruptorum sonus A. 67
- Corouea Bæotica talpas non fert M. 124
- Corpus, e superficiebus compositum L. 50
- Corporis motus, animum quoque et mentem tangunt P. 1, 1. corporis habitus mutatus, animi quoque habitus secum mutat P. 4, 1. corporis purgatione et curatione purgatur et curatur animus P. 4, 3. corporis in gressu motus et flexio qualis qualem notet animum P. 2, 9. 6, 46, 52
- Corrumpi in substantiam aliam X. 2, 9
- Cortex plantæ, similis est animalis pelli Pl. i, 3, 4. cortices arborum aridarum, foris nigri, intus albi Pl. ii. 8, 3
- Corvorum pennæ in extremitate in flavum colorem degenerant C. 6, 24. corvus anteriore colli parte albus M. 137. corvi duo circa Jovis fanum ib. corvi duo tantum apud Crannonios [†Crannonios v.l.i.] in Thessalia M. 126
- Coturnices albi C. 6, 12. coturnices vescuntur belleboro Pl. i. 5, 7
- Crannone [†Cranone v.l.i.] in Thessalia, duo tantum corvi M. 126
- Crathis fl. propria vis M. 169
- Crestonici lepores M. 122, 1
- Creta lupis, ursis, viperis, et similibus beluis cur careat M. 83. Creticæ capræ dictamno sibi medentur in vulnere M. 4. Creticæ alni, frugiferæ M. 69
- Crispi, timidi P. 6, 42
- Croci proventus ubi maximus M. 111
- Crocodilo dentes purgat trochilus M. 7
- Cræsi metalla M. 52
- Crotonis Mycalla [†Mollia v.l.i.] quæ vocantur, a Philoctete olim habitata M. 107, 1. Crotoniatæ Herculis arcum Sybari devicta ad se transtulerunt M. 107, 2
- Crura hirsuta: *vide* Pilositas.
- Cuculorum ingratitude M. 3
- Cucumerum fructus compositi Pl. i. 5, 5
- Culturæ diligentia, plantarum vitia corrigit Pl. i. 7, 2
- Cumis Sibyllæ cella M. 95, 1. Cumanus lacus, Averuus M. 120, 1
- Cuneus, parvus cum sit, cur magnas moles divellat Me. 17, 1. 19, 2
- Curium, Cypri oppidum M. 142
- Currus in pelago decertantes X. 6, 11. super curribus onera cur difficiliter vehantur quam super scythalis Me. 11, 1. currus stantes, cur ægrius moveantur, quam qui jam in motu sunt Me. 31, 1
- Cursus magna vi concitatus, difficulter sisti potest A. 74
- Curvum et Cavum quomodo inter se differant Me. Prol. 6
- Cutis animalium cur hoc vel illo colore sit C. 6, 1
- Cyani metallum M. 58, 1
- Cyaneæ symplegades M. 105, 2, 5
- Cyclopes, seu Cinchropes, Thraciæ populus M. 121
- Cylindro similis lapis M. 162
- Cyllene, mons Arcadiæ M. 15
- Cymbalorum sonus nocturnus M. 101, 1
- Cyprium æs crescens M. 43
- Cyprii mures M. 25
- Cyrenaici mures M. 28. Cyrenaicarum mutæ M. 68. Cyrenæus portus infestatur a subsolano V. 5
- Cythera Phersephaassa M. 133, 3
- D.
- Dædali et Icari statuæ M. 81, 1, 4
- Dæmoniæ medens lapis M. 166
- Darii pocula M. 49
- Daunia, Italiæ regio M. 109, 1. Dauniorum habitus atratus ib. Dauniarum vestes longæ ib. 2
- Decentia, physiognomonice signa præbet optima et expeditissima P. 4, 7. ad decentiam referenda physiognomonice signa omnia P. 6, 59, 61
- Deiopes monumentum M. 131
- Delpion, mons M. 104, 1
- Demarati ecstasis M. 178
- Democriti sententia de elementis X. 2, 10. Democritus plantis mentem et cognitionem tribuit Pl. i. 1, 7

- Demonesus, Carthaginiensium insula M. 58, 1
- Dentes forcipe cur facilius quam manu eximantur a medicis Me. 21, 1
- Deum unum esse, quo modo probarit Zeno X. 3, 2. Deum æternum esse ut probarit Zeno ib. Deus an ingenuus X. 4, 1. Deus potentissimus quomodo X. 4, 4. Dei potentia quæ X. 3, 3, 4. Dei forma X. 3, 5. Deus corporeus a Zenone statuitur X. 4, 20. Deorum effigies in veste picta M. 96, 2
- Dianæ templum a Medea structum in Adriæ insula M. 105, 2. Dianæ fanum in Peucetinis M. 110. Dianæ Orthosiæ ara, et aureus in ea taurus M. 175
- Dici res non possunt X. 6, 17
- Dictamni Cretici vis M. 4
- Digiti pedum quales qualis ingenii indices P. 6, 2
- Diomedes æreum torquem Dianæ donat M. 110. Diomedis cædes M. 79, 3. Diomedis fanum ib. 1. Diomedis sociorum arma M. 109, 1
- Diomedea insula, et Diomedæ aves M. 79, 1
- Dionysii sophistæ gestus et mores P. 3, 9
- Dissimulantis animi signa P. 3, 12
- Dividuum corpus et mole et distantia L. 15
- Dolor et molestia, tetricum vultum reddunt P. 4, 1
- Dorsum quale qualem animum prodat P. 6, 8. dorsum hirsutum, impudentis P. 6, 40
- Dulces initio cur sint fructus quidam Pl. ii. 10, 8. dulcis cur sit fructus arborum quæ acidis in aquis nascuntur Pl. ii. 10, 1
- E.
- Ebenum cur nigrum, et cur mergatur Pl. ii. 2, 8. 9, 6, 7
- Ebriorum loquela A. 21. ebrius pro mortuo elatus, subito reviviscit M. 101, 2
- Echinici generis mures M. 28
- Ecstasis animo jucunda M. 178
- Elæaticus sinus V. 2
- Electrum e populo alba destillans M. 81, 3
- Electridum insularum situs, et memorabilia M. 81
- Elementa quid sint L. 50. elementa rerum, æterna statuit Empedocles X. 2, 5. elementis prius nihil L. 3
- Elephantorum partus M. 177
- Ellis ab Hercule capta M. 58, 2. Elidensium Bacchanalia quibus miraculis a numine comprobentur M. 123, 1
- Elleborum homini venenum, coturnici pro cibo est Pl. i. 5, 7
- Emathiotici sues in Macedonia solidis ungulis præditi M. 68. In Animalium historia Illyricis suibus hoc tribuitur.
- Empedoclis sententia, e non ente nihil exsistere X. 2, 6. Empedoclis sententia de rerum seu entium motu X. 2, 25. Empedocles elementa rerum statuit æterna X. 2, 6. de plantarum generatione ut senserit Pl. i. 2, 13, 19. plantis sexum tribuit Pl. i. 1, 2. 2, 4. plantis mentem et cognitionem tribuit Pl. i. 1, 7. plantas cupiditate duci censuit Pl. i. 1, 2. Empedoclis locus de aeris terræque profunditate infinita X. 2, 20
- Ennæa spelunca M. 82, 1
- Entia an multa X. 1, 10
- Epæus instrumenta sua ubi consecrarit M. 108
- Epigramma in Herculis Erytheam M. 133, 3
- Epipteron, vel potius Epipetron, planta Pl. ii. 4, 2
- Epirotici cervi dextrum cornu defodiunt M. 75
- †Epseti montis herba M. 163. v. l. q.
- †Equorum agrestium zelotypia M. 10. v. l. c.
- Erinaceus a cibo ad annum abstinere potest M. 65
- Erythus, locus Æniacæ regionis M. 133, 4
- †Erythea ex qua Hercules boves abegerit ib. Erytheam ducens Hercules M. 133, 3
- Esse in pluribus separatis idem eodem tempore non potest X. 6, 15
- Euhoici fluvii M. 170
- Eudoxus de machæra lapide M. 173
- Eunuchorum vox A. 56
- Euphratei serpentes M. 150
- Euriporum fluxus A. 12, 43
- Euri appellationes variæ V. 6. Eurus et Apeliotes quibusdam idem ib.
- Exsistere e non ente X. 1, 8. exsistere alterum ex altero X. 2, 2
- F
- Facies qualis quale ingenium et mores indicet P. 6, 23
- Faciei habitus consuetus seu vultus, quas ingenii significationes pro qualitate sua præbeat P. 2, 9. faciei rubor quid significet P. 6, 35. e facie ac vultu solo argumentari, non est tutum P. 1, 7
- Fascia seu tænia cur circumligentur laminæ limandæ A. 36

- Favi expressio M. 22
 Femora qualia qualis animi signum P. 6, 5
 Feriunt vehementius quæ celerius feruntur Me. 15, 2
 Ferrum apud Chalybas et Amisenos [†Mysos] nascens M. 48, 1. ferrum ex æris metallo M. 93. ferrum pulcherrimum, et argentum imitans M. 48, 2. ferrum a muribus roditur M. 25
 Ferrariæ fornaces M. 48, 1
 Fertilis anni signa Bacchus quæ et ubi dederit M. 122, 2
 Ferulacea orgaua A. 52
 Ficus non floret Pl. ii. 9, 10. ficus longis ex intervallis fructus ferunt Pl. i. 7, 7. ficus silvestres sativis nonnumquam pro remedio adhibentur Pl. i. 6, 9
 Finitum esse, est fines seu extremitates habere X. 4, 13
 Fissio per diametrum facilius fieri solet Me. 25, 2
 Fistularum sonus plenior ut fiat A. 63. *Vise et Tibiæ.*
 Flamma oleo infuso e petra erumpens M. 36. flammæ æstate, aquæ salientes hieme effundens locus M. 114
 Flammeus color C. 2, 5. flammeus color in homine quid sign. P. 6, 34
 Flavum e viridi in maturatis C. 5, 35. flavities corporis quid sign. P. 6, 32
 Flecti facilius solet quod longius abest ab hypomochlio Me. 16, 2
 Flos quid sit Pl. ii. 7, 7. flores plantarum unde sint Pl. ii. 8, 9. flos plantarum e quali materia sit Pl. ii. 9, 8. floribus colorum principia quæ sint C. 5, 1. flores fructus colorem non sequuntur semper C. 5, 25. flores colorem pro concoctione mutant C. 5, 1. florum color pro concoctione diversus in uno eodemque folio C. 5, 28. florum summitates omnium optime concoctæ ib. 29. floribus cur plantæ quædam careant Pl. ii. 9, 9
 Fluctus horrendi in Siculo freto M. 130, 1
 Fluvius sese attollens M. 92. fluvius immersa in lapidem vertens M. 95, 2. fluvius [†sternutationem seu] consternationem [†equis] afferens M. 169. fluvii colorem potantibus mutant M. 170. et seq.
 Fluvii subterranei unde oriantur Pl. ii. 1, 11. 2, 1. fluvii cur in montibus oriantur Pl. ii. 3, 4
 Fluvii equis et curribus hiemali frigore meabiles M. 168
 Fœcunditatis miræ exempla M. 128
 Fœminei sexus propria, tum quod ad ingenium et mores attinet, tum quod ad corpus P. 5, 2, 5
 Folia quid sint Pl. ii. 7, 7. folia fructus esse asserebant veteres Pl. ii. 7, 4. folia plantarum ut differant Pl. i. 5, 1. folia cur prius proveniant quam fructus Pl. ii. 9, 8. folia citius cur producant plantæ quædam Pl. ii. 7, 3. foliis color diversus Pl. i. 5, 10. folia arborum plerarumque cur ad extremum flavescant C. 5, 34. folia arborum cur defluant aut non defluant Pl. ii. 9, 1
 Folia cur aquæ superinnatent Pl. ii. 2, 8. foliis carentes plantæ Pl. ii. 4, 2
 Folles seu φύσαι A. 7
 Fontes et fluvii cur in montibus oriuntur Pl. ii. 3, 4
 Fontium repentinus exortus unde sit Pl. ii. 1, 11. 2, 1. fons aquas in altum ejaculans M. 57, 1. fons qui ad potantis animalis tactum turbatur M. 121
 Fons vulnerata et contusa consolidans, etiam in lignis M. 117. fons mures ferens M. 125. fons olei M. 113. *Vise et Aqua.*
 Forceps deum firmiter teneat quam manus Me. 21, 1
 Forcipes in animalibus cutis colorem sequuntur C. 6, 4
 Fortis animi signa quæ P. 3, 1. fortissima animalia quæ P. 2, 5
 Fragrans mons M. 113
 Frangitur citius quod magis premitur Me. 22, 5
 Fretum cum luna crescens et decrescens M. 55. fretum tempestuosissimum in Sicilia M. 130, 1
 Frons qualis quale ingenium et mores indicet P. 6, 28, 43
 Fructus plantarum unde sint Pl. ii. 8, 9. fructuum in plantis differentia Pl. i. 5, 5. fructus plantis aliis alia parte siti Pl. i. 4, 1. fructus compositi, alii e pluribus, alii e paucioribus partibus Pl. i. 3, 6. fructuum munimina et tegumenta Pl. i. 5, 7. fructus maturari celerius qui soleant, et cur Pl. ii. 10, 5. fructuum succus seu sapor qui quibus ex caussis oriatur Pl. ii. 10, 1. fructibus colorum principia quæ sint C. 5, 1. fructus colorem ut mutant C. 5, 15, 20. †5, 27. fructus colorem pro concoctione mutant C. 5, 1. †fructus pro coctione colores, odores, et sapes mutant C. 5, 27. fructus nigri, bicolores C. 5, 18. fructus morbosus cur citius albescent

- C. 6, 14. fructus defluentes, fiunt interdum flavi C. 5, 33. fructus colorem eundem qui semper retineant C. 5, 24. fructus sæpius in anno cur ferant plantæ quædam Pl. ii. 9, 3
Fructificatio plantarum triplex Pl. ii. 7, 1. fructificatio plantarum e quibus caussis exsistat Pl. ii. 9, 3
Frugum multiplex proventus in Umbria M. 80
Frumenta maturescentia flavescunt C. 5, 34
Frutex, *θάμνος*, planta inter arborem et herbam media Pl. i. 4, 7, 8
Fumus cur niger C. 1, 10. fumus nigerrimus e quibus exhalet C. 1, 11. fumus eorum quæ uruntur et liquantur, non est unius modi C. 3, 8
Funda cur longius ejaculetur missilia quam manus Me. 12, 1. funda rigida, invalida A. 9. Fundæ peritia inter se certant Lignres M. 90
Fungi qualis planta Pl. i. 4, 4. unde nascantur Pl. ii. 4, 5
Furiosa vitis M. 161. furorem afferens lapis M. 167. 173
Furvus color C. 2, 5
Fuscus color ex albi et nigri mistione seu temperatione C. 2, 1. fuscus pilorum, pennarum cutisve color unde C. 6, 1
- G.
Gaditanorum navigatio ultra columnas Herculis M. 136
Gallinaceorum vox P. 2, 15. gallinaceorum oculi P. 6, 38
Gallinæ bis terque parientes quotidie M. 129
Gargaria, Italiæ regio M. 108
Gaureus, Boreas V. 1
Gauris, insula ib.
Geloni, Scythiæ pop. M. 30, 1
Gentium discrimen in facie et moribus P. 1, 5
Genua coeuntia, seu introrsum flexa P. 6, 5
Genera speciebus suis nomina et finitiones tribuunt Pl. i. 1, 13
Germaniam permeat Renus M. 168
Germina sub terra sunt alba; emergentia vero, herbaceum colorem habent C. 5, 8. germina vetula, nigriora quam novella C. 5, 5
Germinatio miracul. M. 153
Gestus. *Vise Motus*.
Glabra spelunca M. 59
Gladius, lapis furiosus M. 173
Glaucedinis in arboribus quibusdam quæ sit caussa Pl. ii. 9, 16
†Gonius mons fragrantiss. M. 113. v. l. k
- Gorgiæ dogma X. 5, 1. Gorgiæ dogmata examinantur X. 6, 1
Græci a canibus ubi non allatrentur M. 109, 1
Gressus qualis quale ingenium et mores indicet P. 6, 44
Gubernaculum, parvum cum sit, et in extrema navi collocatum, cur levi momento tantas navium moles concitet Me. 5, 1. gubernaculum cur in extrema navi collocetur Me. 5, 4, 5
Gummi plantarum, et Gummi Arabicum Pl. i. 3, 1. gummi in plantis unde sit Pl. ii. 9, 13
Guttæ aquarum, cur auri colorem referant C. 3, 3
†Gyari mures M. 25
Gymnesiarum insularum miracula M. 88, 1. Gymnesitæ mulierosi ib. H.
- Hæsitantia linguæ seu loquelæ, unde sit A. 73
Halitus venenatus M. 144
Hecates mysteria M. 173
Hedera in cervi cornuum loco M. 5. hederæ flos, flavus est; fructus autem, niger C. 5, 25
Helicenses cuculi M. 3
Helioscopium, planta Pl. i. 4, 11
Hellespontias, subsolanus V. 4
Heneti monedularum agmina donis in finibus suis placant M. 119
Heraclea Tarentum olim dictum M. 106, 2. Heraclea Pontica pisces habet fossiles M. 73
Herbarum differentiæ Pl. i. 4, 9. herbæ parvæ sæpe una unius diei hora crescunt Pl. ii. 1, 7
Herbaceus color C. 5, 2, 4. herbaceus color concoctione in naturalem colorem perducitur C. 5, 10
Hercules in Iberiam copias cur duxerit M. 88, 2. Herculis monumenta et vestigia per Italiam crebra M. 97. Herculi totus occidens subjectus M. 100, 1. Herculis cum gigantibus pugna M. 97. Hercules Olympicam oleam plantavit M. 51, 1. Herculis donaria apud Pheneatas M. 58, 2. Herculi inscriptum epigramma M. 133, 3. Herculis arcum cum sagittis ubi Philoctetes consecrarit M. 107, 1. Herculis columnæ M. 84. 136
Herculeæ via, sacra et inviolata M. 85
Hercynia silva M. 105, 1
Hermæa, Africæ prom. M. 134
Hesænus, mons Pæoniæ M. 1, 1. in Hist. animal. ix. 45, 1, Messapius dicitur.
Hesiodus in rerum exortu primum lo-

- cum chao tribuit X. 2, 24. Hesiodi locus ex Theogonia de primis entibus X. 1, 14
- Hippo, seu Hippou acra M. 134
- Hirquientium vox A. 64
- Hirsuti: *quære* Pilosi.
- Hirundines albæ C. 6, 12
- Hispani. *Vise* Iberi.
- Homerus Trojanas vocat *ἐλκεσιπέπλους* et *βαθυκόλπους* M. 109, 2. Homeri locus de symplegadam transitu difficili M. 105, 4
- Homo bestię similis non invenitur P. 1, 8
- Homicida a statua oppressus M. 156
- Hordeum quoddam, hominibus quidem edule, at nulli pecudi M. 116
- Horror in terrore P. 6, 41. horror maris cur niger esse videatur C. 1, 5
- Hortensium plantarum fructus melior Pl. i. 4, 15
- Humeri onera qualia gravius ferant, et cur Me. 26, 1. 27, 1. humeri quales quale ingenium et mores notent P. 6, 14. humeri pilosi qualia ingenia notent P. 6, 40. humerorum motus et gestus qualis quales prodat animos P. 6, 45
- Humor nimius, vocis instrumenta viat A. 16
- Humida exarescentia nigrescunt C. 5, 4
- Hyænæ Arabicæ M. 145
- Hypate, Ænianum oppidum M. 133, 1
- I.
- Jacta quando ferri cessent, et cur Me. 32. jactata cur non suam ferantur lationem, etiamsi non sequatur nec impellat is qui emisit Me. 33. jactata cur ad ejaculantem oporteat aliquam proportionem habere; nec vel magna nimis, vel nimis parva esse, ut jactus feratur longius Me. 34, 1
- Jacula cur funda longius emittantur quam manu Me. 12, 1. jacula ingentia violento feruntur motu A. 43
- Iapygiæ promontorium, ejusque miracula M. 97
- Iapygis venti appellationes variæ V. 8
- Jason qua in Pontum ingressus, et qua regressus M. 105, 2. Jasonis monumenta ib.
- Iberi in Gymnesiis insulis, mulierosi M. 88, 1
- Iberiæ fl. auriferus M. 46. Iberiæ argenti fodinæ incendio apertæ M. 87
- Icarus insula M. 81, 4. Icari et Dædalī statuæ ib.
- Ichnussa olim cur dicta Sardinia M. 100, 2
- Ictini Elidenses, ab immolatis carnibus abinent M. 123, 2
- Ictus latio Me. 17, 1
- Idearum assertio lubrica L. 14
- Jecora duo habentes lepores M. 121
- Ignis color, natura sua flavus C. 1, 1. ignis ad multa Siculi freti loca erumpens M. 105, 1. ignes Bacchanalibus micantes, fertilis anni signum M. 122, 2. ignis pietati parcat M. 154. *Vise et Ardentia* loca.
- Ilissus fl. M. 51, 2
- Illyriorum aqua mulsa M. 22. Illyrici pecoris fecunditas M. 128
- Immisericordis signa P. 3, 14
- Immotum esse quid X. 4, 16
- Impudentis animi signa P. 3, 5
- Incantatio serpentis M. 151, 2
- Incessus. *Vide* Gressus.
- Incudum sonitus A. 44
- Indici æris puritas M. 49. Indici plumbi natura mir. M. 61. Indici pisces in sicco palantes M. 71
- Infinutum quod dicatur X. 4, 11. infinitum, quod est quidem, sed ortum non est X. 2, 12. infinita multa X. 2, 28. †infinutum omne, unum esse X. 1, 2. infinita finito tempore tangi an possint L. 4, 16
- Ingeniosi animi seu Bonæ indolis signa P. 3, 3
- Ingenita esse omnia X. 2, 2. ingenita, seu ortu carentia, infinita X. 6, 5
- Inire matrem verentur etiam cameli Arabici M. 2
- Inscriptio vetus M. 131. inscriptionis antiquæ interpretatio a vicinis doctioribus petitur M. 133, 1
- Insecabiles seu individuas lineas non esse L. 1
- Insitionis genera Pl. i. 6, 2
- Instrumentorum dedicatio M. 107, 1. 108
- Interpretationes ex interpretationibus factæ, magis ac magis ab auctoris sententia abducunt Pl. Prol. 12
- Interscapulum quale quid signif. P. 6, 12
- Invida animalia M. 66. 75—77
- Iolai monumenta in Sardinia M. 100, 1
- Irati vox P. 2, 14. iratorum sermo A. 74
- Iracundi signa P. 3, 11
- †Isicus sinus V. 4
- Ismenii Apollinis fanum Thebis M. 133, 2
- Issicus sinus V. 4
- Istri fons, et cursus bifidus M. 105, 1. Istrianae regionis fines M. 104, 1
- Istruntis serpentes M. 149
- Juba equina in bonaso M. 1, 2

- Junonis Laciniensis festa celebritas M. 96, 1
 Jupiter in Creta natus M. 83. Jovis Horcii aqua M. 152
 Juramenti exploratio miraculosa, violentique ultio M. 57, 1, 2
 L.
 Labia qualia quales auimos et mores indicent P. 6, 18
 Lac copiosum reddentia M. 128. lac unde in plantis quibusdam oriatur Pl. ii. 9, 11
 Lacinienses feriæ M. 96, 1
 Lacoones *δφιδδαιοι* a Pythia cur dicti M. 24
 Lacus effervens, et flantibus etesiis exarescens, magnamque piscium copiam præbens M. 89. lacus calidam et graveolentem aquam habens M. 81, 2. laculus pro intrantium multitudine se dilatans usque ad quinquagenarium numerum M. 112, 1
 Laertiadarum parentalia M. 106, 1
 Læti animi signa P. 3, 7
 Lampsaci fons mures ferens M. 125
 Lanæ nigræ tinctura C. 4, 4
 Lapides in aquis unde nascantur Pl. ii. 2, 12. lapides sub aquis nigrescunt C. 1, 12. lapides aquæ innatantes Pl. ii. 2, 10. lapides aqua inspersa inardescentes M. 115. lapis ardens M. 41. lapis colorem quater mutans quotidie M. 174. lapides quidam attritu diversos colores reddunt C. 3, 5. lapides nigri albas ducentes lineas in scribendo ib. in lapidem vertens fluvius M. 95, 2. in lapides versa vasa, instrumenta, ossa M. 52. in lapidibus et solidis locis cur nascantur plantæ Pl. ii. 5, 1
 Latera qualia quales significant auimos P. 6, 9. *Vise et Costæ*.
 Latio in rectum fit A. 34. lationem suam cur non feratur res, etiamsi nou sequatur nec impellat is qui emisit Me. 33. lationes duas quod fertur, tardius fertur eo quod fertur unam lationem Me. 23, 6. latio continui, in fine imbecilla est Me. 5, 4
 Lauri flos flavus, fructus autem niger C. 5, 25
 Lectorum spondæ secundum duplam proportionem cur fiant Me. 25, 1. lecti restibus seu funib. intendi quomodo soleant, et cur Me. 25, 1, 2
 Leo in quadrupedum genere masculæ speciei habet plurimum; ejusdemque descriptio P. 5—7. leonis vox P. 2, 15. pilus P. 6, 42
 Leontophonos, animal leonem perimens M. 146
 Leporis vox P. 2, 15. lepores duo habentes jecora M. 122, 1. lepus alb C. 6, 12
 †Leucadii, seu Lucani [quod in hac ed. legitur] M. 95, 2. v. l. y.
 Leucadii physiogn. P. 3, 13
 Leucippi sententiæ X. 6, 10
 Leuconotus unde dictus V. 7
 Leucophyllos virga [†radix] M. 158
 Leucosia, Sireu M. 103
 Libidinosi signa physiogn. P. 3, 13
 Libra cur facilius moveatur, cum sine pondere est, quam cum pondus habet Me. 10. libra cur sursum feratur, si vergeutis lancis pondus dematur Me. 2, 1. libra fallere purpurarii ut soleant Me. 1, 20. libræ majores cur minoribus exactiores Me. 1, 1, 17. 9. libræ miracula, ad circulum referuntur Me. Prol. 9
 Libs ventus unde dictus V. 8
 Libyæ vitis furiosa M. 161
 Ligea, Siren M. 103
 Ligni pars quæ ad radicem est, nodumve habet, gravior est Me. 1, 20. ligna longiora cur in medio facilius humeris bajulentur, quam ab extremo Me. 26, 1. ligna invalidiora cur sint quo sunt longiora Me. 16, 1. ligna longa cur magis se inflectant ib. ligna magna ut explorentur A. 34. ligni extremum alterum si pulsetur, sonus continuus ad alterum extremum defertur ib. lignum genui adhibitum aut terræ applicatum, cur facilius aut difficilius hoc vel illo modo frangatur Me. 14. ligna fissa cousolidans aqua M. 117. ligna quæ mergantur aut non mergantur Pl. ii. 2, 6. 9, 7. ligna nigra unde fiant Pl. ii. 9, 6
 Ligures fundæ peritia certant M. 90.
 Ligusticarum fœminarum in partu robur M. 91. Ligustici fluvii miraculum M. 92
 Limæ asper sonitus A. 54. Limanda cur fascia circumdari soleant A. 36
 Linea, e punctis composita quantitas L. 50. lineas insecabiles seu individas non esse L. 1
 Linguae mobilitas in serm. A. 21
 Lingulæ obliquæ in tibiis A. 26
 Linum degenerat in aliam plantæ speciem Pl. i. 7, 1
 Liparæ sepulcrum portentosum M. 101, 1. Liparæ humus ardens M. 34
 Liparenses ignes M. 37. 38
 Litorales calculi cur rotundi fiant ex oblongis Me. 15, 1. litoralium lapillorum in sinu Æthalico unde sit color varius M. 105, 3

- Litteris antiquis exarata inscriptio M. 133, 1, 2
 Lixivii color flavus cur C. 1, 2
 Locusta cum scorpione dimicans M. 139. locustarum vox A. 65
 Longa cur per medium facilius gestentur quam ab extremo Me. 26, 1. longius justo si onus sit, cur difficilius feratur, quam si minus sit Me. 27, 1
 Loqui per tibiā, tubā, aut fistulam fictilem A. 19. loquentem unum cur facilius intelligamus, quam plures, licet idem proferentes A. 23
 Loquela puerorum, senum, ebriorum, cur minus perspicua A. 21. loquelæ perspicuitatem quæ adimant A. 22. *Vise et Vox.*
 Lucani M. 95, 2
 Lumbrici in nive nascuntur Pl. ii. 3, 9
 Lupi in Creta nulli M. 83
 Lusciniarum vox A. 65
 Lusi Arcadiæ, et fons ibi mures terrestres ferens M. 125
 Luti divisio quæ sit Pl. i. 3, 5
 Lux, ignis color est C. 1, 8. lucis reflexio C. 1, 4
 Lyciæ loca ardentia M. 127, 2
 Lycormæ fluvii herba M. 171
 Lydium mel M. 19. Lydii ignes M. 39.
 Lydiæ metalla M. 52. Lydiorum lapidum (quibus sc. aurum probatur) color C. 3, 7
 Lynx urinam suam abscondit M. 76
 Lyncurium signaculis conficiendis utile ib.
 Lyrnatienses, Phaselidi finitimi V. 1 M.
 Macedonica pix M. 127, 1. Macedonici sucs M. 68
 Machæra, lapis M. 173
 Mæandri fl. lapis M. 167
 Mædicæ regionis mirac. M. 1, 1. 115
 Magnum e parvis compositum est L. 11. magnum divisiones habere infinitas; parvum, finitas L. 12
 Magylus: *quære* Mygalus.
 Maledici signa physiogn. P. 3, 13
 Malleoli pedum quales qualis ingenii indices P. 6, 3
 Malois portus infestatur a cæcia V. 2
 Malus navis, veluti vectis est Me. 6. malorum nauticorum exploratio A. 34
 Mali flos puniceus C. 5, 26. mali piri inseruntur Pl. i. 6, 3
 Manns dentem cur minus firmiter teneat quam forceps Me. 21, 1. manus latio qualis quales prodat animos P. 6, 45. *Vise et Dextra.*
 Mare aquarum omnium elementum Pl. ii. 2, 20. arenam per se ut faciat ibid. 14. purpureum quando videatur C. 2, 4. maris undantis color varius M. 130, 3. in mari mortuo animal nec nascitur, nec mergitur Pl. ii. 2, 23
 Marinæ aquæ salsugo unde sit Pl. ii. 2, 19. marinorum pili tinguntur a mari C. 4, 2
 Margaritæ, planta Ægypt. Pl. i. 4, 1
 Marseus, subsolanus V. 4
 Marsou come ibid.
 Mascula quibus differant a fœminis, tum animo tum corpore P. 2, 10. 5, 6. maris caput vipera præmordet in coitu M. 165
 Massilienses ex Iberico incendio ditati M. 87
 Massiliensis palus M. 89
 Matris ventrem perrumpit viperæ fœtus M. 165
 Matris deorum lucus seu fanum M. 162
 Maturare fructus quæ arbores soleant, et cur Pl. ii. 10, 5
 Mechanicorum et Physicorum problematum quæ affinitas, et quæ differentia Me. Prol. 3. mechanici motus, ad vectem seu principium et causam referuntur Me. Prol. 9. mechaniorum miraculorum principium et causa circulus Me. Prol. 5, 9
 Medææ monumentum in Adriæ insula M. 105, 2
 Mediæ loca ardentia M. 35
 Medica regio. *Vise Mædica.*
 Medium, centrum est Me. 15, 1. æqualiter ab utroque circulo distat Me. 35, 2. a medio quæ longius distant, moventur celerius Me. 15, 1
 Medulla plantarum quibus nominibus appelletur Pl. i. 4, 5
 Megalopoli in Arcadia ardent loca quædam M. 127, 2
 Melanchræra [†Melachræna], Sibylla Cumana M. 95, 1
 Melanes montes M. 157
 Melanthinum M. 16. mel buxum in Ponto M. 18. mel ex arboribus spissum M. 19. mel sine favo M. 17. mel concretum, pondus suum retinet M. 19
 Melissi opinio, ea quæ oriuntur, oriri ex aliquo eute X. 4, 1. 5, 2. Melissi opinio, ingenita seu ortu carentia infinita esse X. 6, 5
 Mellita aqua, seu mulsa M. 22.
 Melus insula M. 16
 Melia terra crescens M. 44
 Memoræ bonæ signa P. 3, 16
 Mens et animus, sequitur corpus P. 1, 1. mens, corporis affectibus magno opere movetur ibid. mentis et in-

- telligentiæ celeritas, e celeriore sanguinis motu P. 6, 52. mentis alienatio, cum voluptate quadam conjuncta M. 31, 178
- Mentorum specula M. 104, 1
Mentoricæ et Istrianae regionis confinium ibid.
- Mergi quæ soleant, et quæ non Pl. ii. 2, 6, 9, 7
- Meridianorum populorum physiognomonia P. 2, 7
- Merulæ albæ M. 15
- Meses in Cauno dicitur boreas V. 1
- Mesopotamia, Syriæ regio M. 149
- Metalla crescentia M. 42
- Metaponti Minervæ Græcanicæ fanum M. 108
- Meteorologicæ mentio Pl. ii. 2, 1
- Miliares calculi. *Vise* Calc. m.
- Minervæ simulacrum Athenis in arce a Phidia effectum M. 155. Minervæ Achaïæ fanum M. 109, 1. Minervæ Helleniæ (seu Græcanicæ) fanum M. 108
- Mira videri quæ soleant Me. Prol. 1
- Misericordis ingenii signa P. 3, 14
- Mistione et disparatione exsistere pleraque, Empedocles existimat X. 2, 8
- Mitis, seu lenis et mansueti animi signa P. 3, 12
- Mitylenæorum portus a cæcia infestatur v. 2
- Modesti animi signa P. 3, 6
- Modon, lapis in Tigride fluvio M. 159.
Apud Plutarch. in lib. De fluviis, est Myndan.
- Monedularum agmini dona ab Henetis in finibus apponuntur M. 119
- Monepus (seu Monapus) Pæonum lingua Bonasus M. 1, 1
- in Montibus cur plerumque plantæ proveniant Pl. ii. 3, 15. montibus altis nascentia Pl. ii. 6, 2. montes humiditatem attrahunt Pl. ii. 3, 14.
- e Moribus argumentatio physiognomonica, non satis firma P. 1, 7
- Mosynœcum æs miracul. M. 62
- Motus ab extremis facilior Me. 5, 4.
motus eo sit facilius quo pondus vergit Me. 8, 4. motus in contrarium difficillime fit Me. 31, 1. motibus contrariis movetur circulus Me. Prol. 7, 11. motus finitur et cessat, cum perventum est ad medium Me. 35, 5
Motus corporis qualis quales animi mores indicet P. 6, 46. motus citatus et remissus qualia significet ingenia P. 2, 9. motus tardior aut celerior pro sanguinis latione diversa P. 6, 52 et seq.
- Moventur omnia mutatione loci X. 2, 23. moventur multa transeundo in se invicem X. 4, 19. moventur facilius quæ longius a centro distant Me. 14, 15, 1. moveri facilius cur soleat id quod jam in motu est, quam quod quiescit Me. 31, 1. moveri motu non nativo nec suo Me. 24, 15
- Mulæ gignunt in Cappadocia M. 69
- Mulieres multiparæ in Umbria M. 80.
mulieres pro stipendio accipiunt Gymnesitæ M. 88, 2. mulieres sacris arcentur M. 106, 1. mulierum vox gracilis A. 56
- Mures ferrum rodentes M. 25. mures terrestres ferens fons M. 125. murium Cyrenaicorum genera M. 28. murium genus volucre, morsu interimens M. 148
- Musæi uxor M. 131
- Musica instrumenta sonum clarum quando reddant A. 29
- Mygalus, Pamphyliæ oppidum V. 1.
apud Ptolem. est Magylus.
- Myrobalanorum fructus cur initio dulces, cum plerumque sint acerbi Pl. ii. 10, 7
- Mysiæ ursi albi M. 144
- †Mythopolis, seu Mythopolis, pagus ad lacum Ascanium M. 54. v.l.e.
N.
- Nasus qualis quale ingenium et mores indicet P. 6, 20
- Natura Empedocli unde dicta X. 2, 7.
natura in multis contrarium facit, nostri commodi gratia Me. Prol. 1. naturæ signorum interpretatio: *quære* Physiognomonia.
- Navis cur ab iis magis moveatur qui sunt in medio Me. 4, 1. navis celerius cur feratur cum altius antenna tollitur Me. 6. naves incensæ M. 109, 2
- Naxiarum vesparum ictus venenati M. 140
- Neleus fluvius M. 170
- Nenuphar. *Vise* Nuphar.
- Nictatio oculorum qualis, qualis animi præbeat indicia P. 3, 6
Nictatores, timidi P. 6, 47
- Niger color unde exsistat C. 1, 10.
nigrum videtur nobis trifariam C. 1, 4. nigrum ignitum transit in puniceum C. 2, 2. nigra unde fiant ligna Pl. ii. 9, 6. nigra animalia albis validiora C. 6, 14. nigri, timidi P. 6, 32
Nigri montes M. 157
- Nihil esse: vel si sit, ignotum esse: aut si notum sit, alii significari

- non posse X. 5, 1. e nihilo nihil fieri X. 1, 1
- Nili fl. lapis M. 166
- Nitrosa aqua M. 53
- in Nive nascuntur interdum et animalia et plantæ Pl. ii. 3, 9. †nives concretæ M. 59. v.l.f.
- Nodus ligni, pondus ejus auget, ut etiam radix Me. 1, 20
- Notus qualis ventus, et unde dictus V. 7
- Nubes densæ cur nigræ videantur C. 1, 5
- Nuces cur sine ictu facile frangantur nucifrangibulo Me. 22, 1
- Nucleorum figura cur pyramidalis Pl. ii. 10, 4
- Numerare quid L. 5, 17
- Nunc, principium et finis temporis L. 39
- Nuphar, seu Nenuphar, planta medica Pl. ii. 4, 7
- O.
- Obsignatio forium M. 123, 1
- Occidentis aer purpureus C. 2, 3
- Oculi quales qualis animi indices P. 6, 26
- Oculi ignei quid signif. P. 6, 38.
- oculi nigri quid sign. P. 6, 37. oculi glauci quid sign. ibid. oculi nitentes P. 6, 38
- Oculorum motio qualis quales notet animos P. 6, 47
- Ocularia medicamenta M. 58, 3. 171
- Odor obscurior A. 30
- Œnareæ seu Volaterræ miracula M. 94
- Olbia, opp. Pamphyl. V. 1
- Olea sacra M. 51, 2. oleæ sacræ miracula Athenis M. 153. olea calistephanos M. 51, 1
- Olenm cur aquæ superinnatet Pl. ii. 2, 8. olei strepitus exilis et obscurus A. 55. olei fons M. 113
- Olera quales plantæ Pl. i. 4, 9. olus regium ibid. 10
- Olympus Piericus V. 10
- Olympias, Thracias ventus ibid.
- Olympica olea M. 51, 2
- Omnia æterna esse, et unum, et infinitum, Xenophanis opinio X. 1, 1. omnia unum esse, Xenophanis dogma X. 1, 3
- Onus super ligno a duobus si portetur, cur quo propius est, eo premat gravius Me. 29, 1
- Opigais, planta Pl. i. 3, 14
- Opiniones e communi sensu petitæ, magna ex parte rectæ X. 1, 9
- Orbes in templis suspendi soliti Me. Prol. 11. orbibus majoribus quæ tolluntur et trahuntur, cur facilius et citius moveantur Me. 9. *Vise et Circulus.*
- Orchomenius cuniculus et vulpes M. 99
- Orientis aer purpureus C. 2, 3
- Orichalci Pheneatum M. 58, 2
- Origani sapor Pl. i. 5, 5. origani vires M. 11
- Orthonotus seu Euronotus V. 7
- Orthosiæ Dianæ ara M. 175
- †de Ortu et interitu rerum variæ veterum opiniones X. 2, 11. orta, vel e sui similibus orta sunt, vel e dissimilibus X. 3, 1
- Oris figuratio diversa, diversas voces reddit A. 5
- Ostraceo animalium generi tria insunt Pl. ii. 1, 2
- Othrys Thessaliæ, sepas fert M. 164
- Ozus, fluvius auriferus M. 46
- P.
- Pæoniæ et Mædiæ confinium M. 1, 1.
- Pæoniam perlabitur Ister M. 168.
- Pæoniæ mons Hesænus seu Messapius M. 1, 1. Pæonia auro abundat M. 45. Pæoniæ aurum *ἄπυρον* ibid.
- Pæonici boves M. 1, 2
- Pæonici boves silvestres, omnium maximi M. 129
- Pagrens, Boreas V. 1
- Pagrici montes, et Pagrica saxa ibid.
- Palici Siciliæ, et miraculosus eorum fons M. 57
- Pallor, pavoris signum P. 6, 33, 38.
- pallor ex timore pariter et labore P. 4, 7
- Palmarum sterilitate quod remedium adhibeatur, et quomodo mas a fœmina differat Pl. i. 6, 7. palma non floret Pl. ii. 9, 10. palmæ fructus carne tectus Pl. 1, 5, 8. palmæ colorem pro concoctione mutant C. 5, 15. palmarum sapor Pl. i. 5, 5
- Palmites iuitio nigri C. 5, 18
- Palumbium cæcus erga cuculorum fœtum amor M. 3
- Pamphylæ loca ardentia M. 35
- Pandosia, Iapygiæ oppidum M. 97
- Panthei olea M. 51, 1
- Panthera seu pardalis ut capiatur M. 6.
- Pantheræ forma et ingenium P. 5, 10
- Papaveris succus, plures colores habet C. 5, 22. papaveris foliorum color C. 5, 23. papaveris flos, puniceus: fructus autem, alius albus, alius niger C. 5, 26
- Paphlagonici pisces fossiles M. 74
- Pardalis. *Vise* Panthera.
- Parentes, pullis sedes suas concedunt

- M. 126. parentum servatoribus tutum iter Deus per media pericula præbet M. 154
- Parientia quotannis bis, et quidem gemellos pleraque M. 128. partus terni quotannis in Umbrino pecore M. 80. partus multiplex Umbricis mulieribus ibid. partus robusti exemplum in Ligusticis mulieribus M. 91
- Parmenidis locus de universi forma X. 2, 14. locus de Deo X. 4, 13
- Partes toto priores sunt natura L. 2, 3
- Parthenope, Siren M. 103
- Parvum majus superat Me. Prol. 3
- †Paulus Peucestius M. 78. v.11.
- Pectus quale qualis animi indicium P. 6, 11. pectus hirsutum quid significet ibid. 39. pectus glabrum, impudici signum. ibid. pectoris regio superior quid pro diversa qualitate significet P. 6, 10. pectoris regio ignei coloris, iracundiæ signum ibid. 34
- Pecora ter quotannis parientia M. 80. pecudes salem quibusdam in locis bis poscunt quotannis M. 138
- Pedasa, seu Pedasus, Cariæ urbs: et capra Pedasia M. 137
- Pedasia, Cariæ regio ibid.
- Pedes quales quale ingenium arguant P. 6, 1. pedum motus in incessu qualis qualem prodat animum ibid. 46
- Pegæon V. 8
- Pelecani conchas fluviales ut devorent M. 14
- Pelles animalium cur hoc vel illo colore sint C. 6, 1. pellem exuentia M. 66. *Vise et Cutis.*
- Pelorum promontorium in Sicilia croco abundat M. 111
- Pennæ avium cur hoc vel illo colore sint C. 6, 1. pennæ cutis colorem sequuntur ibid. 4. pennæ animalium colorem cur mutant ibid. 1. pennæ colorem mutant pro alimenti copia vel penuria ibid. 23. pennæ colorem pro concoctione mutant C. 5, 1. pennæ nigrarum avium, ima sui parte nigriores, in summitate flaviores C. 6, 8. pennæ ad lucem expansæ, purpureum colorem reddunt C. 2, 4. pennarum in avibus durities et molities, ingenii et naturæ index P. 2, 6
- Percuti eo gravius quidque solet quo gravius percutit Me. 15, 2
- Perdices albi C. 6, 12
- Pergamensia metalla M. 52
- Perjuria vindicans aqua M. 57, 2. 152
- Perpendicularum in omni æquilatere in mediam lineam cadit L. 25
- Perrhæbiorum lingua *φωριζαι* dicitur *τὸ αἰμάξαι* M. 132, 2
- Persiæ loca ardentia M. 35
- Petitio principii L. 15
- Peucestii veneficium M. 78
- in Peucetinis Dianæ fanum M. 101
- Phaethon ubi delapsus M. 81, 3
- Pharangites, Iapyx V. 8
- Phasidis fluvii virga [†radix] M. 158
- Pheneatum orichalci M. 58, 2
- Phidias in Minervæ clypeo mira solertia effigiem suam includit M. 155
- Philippensia metalla M. 42
- Philoctetes ubi mortuus M. 107, 2.
- Sybari cur colatur ibid. 1
- Phocæ captæ invidia M. 77
- Phœnices, Syriæ populus, unde nominati M. 132, 2
- Phœnicum navigatio in longinquas regiones M. 135. 136
- Phœnicias, eurus V. 6
- Phœnicædes (seu Phœnicussa) insula unde dicta M. 132, 1
- Physiognomoniam an sit, et quomodo P. 1, 4, 6. unde dicta P. 2, 1. circa quæ versetur ibid. physiognomonicæ conjecturæ e quibus petantur P. 2, 2
- Physiognomoniam species P. 1, 4
- Pici gressus et pastus M. 13
- Picta vestis M. 96, 1
- Pieriæ aurum M. 47
- Pietas erga parentes quo lapide confirmetur M. 162. pietati tutum iter Deus præbet per media pericula M. 154
- Pili quales quale ingenium et mores indicent P. 2, 5. pili animalium cur tali aut tali colore sint C. 6, 1. pili cutis colorem imitantur C. 6, 3, 4. pili animalium qua de causa colorem mutant C. 6, 1. pili colorem mutant pro alimenti copia vel inopia C. 6, 23. pili colorem mutant pro coctione C. 5, 1. pili pro ætatis diversitate vel albissimi sunt vel nigerrimi C. 6, 24. pili pueris et sensibus cur albi C. 6, 13. pili jumentorum unde et quando albescant C. 6, 10. pilorum colorem mutat tarandus M. 30, 1. pili quos colores non admittant C. 6, 25
- Pili capitis. *Vise Capilli.*
- Pilosi ventre, tibiis, pectore, humeris, dorso, cervice, qualibus ingeniis præditi P. 6, 39
- Pinguia fumum reddunt nigrum C. 1, 11
- Piri juniores feraciores Pl. i. 7, 7. piri folia excocata, fiunt punicea C. 5, 35
- Pisces in cavernis degentes, et pabula-

- tum inde egredientes M. 72. pisces in sicco palantes M. 71. pisces in latibulis subterraneis sensum amittentes M. 63. pisces fossiles M. 73. 74
 Pithecusii ignes M. 37
 †Pituita in cerebrum ascendens Pl. ii. 3, 4
 Pix e terra ebulliens M. 127, 1
 Plantæ animalia an sint Pl. i. 1, 10.
 anima quali præditæ Pl. i. 1, 19. 2, 1.
 animam habere cur visæ nonnullis Pl. i. 1, 5. nec cupiditatem nec sensum habent ibid. 7. nec dormiunt, nec vigilant Pl. i. 2, 1. somno cur non indigeant ibid. 17. plantis motus qui sit Pl. ii. 1, 6. plantæ motum ex se non habent Pl. i. 1, 16. 2, 17. plantarum vita quid ab animalium vita differat Pl. i. 1, 1
 Plantarum materia Pl. ii. 3, 3.
 plantarum ortus et propagatio varia Pl. i. 6, 1. plantæ alimenti principium unde habeant Pl. i. 1, 10. matrem habent terram, solem vero patrem; secundum Anaxagoram ibid. ut nascantur e terra et crescant Pl. ii. 1, 1. 3, 2. citius cur nascantur et perficiantur Pl. ii. 1, 9. indigent quatuor rebus Pl. ii. 6, 1. indigent duobus præcipue, materia et loco Pl. ii. 3, 8. cur in montibus plerumque nascantur ibid. 15. aridis in locis paucae proveniunt [†et quales illæ] ibid. 13. arenosis in locis difficilius proveniant, et quales illæ ibid. 15, 16. opertis seu tectis in locis non proveniunt ibid. 12
 Plantæ montanæ Pl. ii. 6, 2. plantæ in lapidibus et solidis locis nascentes Pl. ii. 5, 1. plantæ in plantis nascentes Pl. ii. 6, 8. plantæ in nive nascentes Pl. ii. 3, 9. plantæ aquosis locis nascentes Pl. ii. 3, 7. 6, 3, 6. plantæ in aquæ superficie nascentes Pl. ii. 4, 1. plantæ in aquis calidis, seu locis quæ aqua calida perlunantur, nascentes ibid. 8. plantæ salsis in locis nascentes Pl. ii. 3, 7. plantæ sulfureis in locis provenientes Pl. ii. 4, 10. plantæ silvestres seu agrestes Pl. i. 4, 18. plantæ silvestres copiosiores fructum ferunt, sed minus bonum Pl. i. 4, 15
 Plantæ completæ quomodo dicantur Pl. i. 2, 16. sexu an distinctæ sint ibid. 4. plantarum sexus qui Pl. i. 7, 8. plantæ masculæ quales Pl. i. 2, 6. 7, 8. plantæ fœmellæ quales ibid. plantæ gignere quomodo intelligendæ sint Pl. i. 2, 10
 Plantarum vis triplex, et unde unaquæque Pl. ii. 1, 1. plantarum figuræ seu habitus, tres sunt modi; et unde illi Pl. ii. 8, 4. plantarum partes Pl. i. 3, 1. plantarum partes ut differant ib. 8. plantarum partes compositæ, similes sunt animalium membris ibid. 4. plantarum flores et fructus unde sint Pl. ii. 8, 9
 Plantarum species præcipuæ, arbor, herba, frutex Pl. i. 4, 7. plantarum divisio e differentia partium Pl. i. 3, 1, 16. plantarum differentia ratione loci Pl. i. 4, 15. 5, 1. plantarum differentia ratione culturæ Pl. i. 4, 13. plantæ seruntur aliæ alio tempore Pl. i. 7, 4
 Plantis colorum principia quæ sint C. 5, 1. plantarum color communis viridis, et unde ille Pl. ii. 8, 1. plantæ color initio herbaceus C. 5, 2. plantarum quod sub terra est, album est; quod vero super terram exstat, viride ibid. 7. plantarum color pro anni temporibus mutatur ibid. 10. plantæ colorem pro concoctione mutant ibid. 1. plantæ quædam e posteriore concoctione redeunt in priorem; eodemque modo et colores mutant C. 6, 21
 Plantæ vitia sua deponunt diligenti cultura Pl. i. 7, 3. plantæ debilitari, senescere et interire quibus e causis soleant Pl. i. 2, 20. plantarum meatus ut obstruantur Pl. ii. 5, 3. plantarum partes terræ motu nihil afficiuntur Pl. ii. 2, 5
 Plato cupiditatem plantis tribuit Pl. i. 1, 3
 Plion sub Ionum ditione Tarentum appellatum M. 106, 2
 Plumbi Indici miraculum M. 61. plumbo in alteram lancem infuso libram corrumpunt purpurarii M. 20. plumbum album: *Vise* Stannum.
 Pluto Proserpinam ubi rapuerit M. 82, 2
 Pluviæ aquæ quæ diu constituerunt, si exarescant, herbaceo colore solnm vestiunt C. 5, 2
 Polycriti qui res Siculas carmine conscripsit, narratio de laculo quodam mirifico M. 112. 1. Polycriti [cf. M. 112, 1.] narratio de Siculi freti tempestuositate horrenda M. 130, 1
 Pondus magnum parvis viribus moveri, absurdum videtur Me. Prol. 4. pondera magna levi momento movere, artis opus est ibid. 3. pondera magna cur ab exiguis viribus vecte moveantur Me. 3, 1
 Ponti fluvii lapides mirabiles M. 115

- Ponticæ aves in latibula sese abstrudentes M. 63
 Populonium, oppidum Etruriæ M. 93
 Populus alba electrum stillans M. 81,
 3. populus nigra in Creta fructum fert M. 69
 Porthmias, *quare* Cataporthmias.
 Portulacæ folia excocta fiunt punicea C. 5, 35. nisi forte pro ἀνδράχνης legendum ἀχράδος, pirastri.
 Posidonium a subsolano infestatur V. 4. Posidoniates sinus M. 103
 Potameus, subsolanus V. 3
 Potus loco ventus hauritur a capris Cephaleniis M. 9
 Prasinus color C. 5, 5, 6
 Principium rei, unde exorta est X. 2, 13. principia rerum Empedocli et Anaxagoræ quæ X. 2, 6, 8
 Proserpina a Plutone ubi rapta M. 82, 2
 Psittacenæ loca ardentia M. 36
 Pudendum osseum M. 12
 Puerorum capita initio rufa C. 6, 5. puerorum capilli, palpebræ, et supercilia, cur initio alba [+nigra] ibid. 13. puerorum vox A. 56. pueri perspicue loqui cur nequeant A. 21
 Pulmo unum e vocum et sonorum instrumentis A. 4. pulmo qualis quales voces reddat A. 6, 10
 Punctum an articulus individuus L. 59. punctorum compositio, nullam efficit magnitudinem L. 40
 Punica historia M. 134
 Puniceæ mali et flos et fructus est puniceus C. 5, 25. puniceæ arboris fructus initio albus ibid. 21. punica grana et initio et in fine punicea C. 6, 22. punicorum fructus compositus Pl. i. 5, 5. puniceæ arbores aciditatem quo modo deponant Pl. i. 7, 2
 Puniceus color unde C. 2, 2, 5. puniceus color ante [+post v.l.y.] nigrum existit C. 5, 18. puniceus color in purpureum ut transeat C. 2, 8
 Purpuræ tinctura C. 5, 13, 31. purpureus color floridus et splendidus ut fiat C. 2, 3
 Pusillanimi signa P. 3, 13
 Putei æstate abundantes, hieme sicciscentes M. 54
 Pyramidalis figuræ causa quæ sit in spinis et similibus plantis Pl. ii. 7, 9. pyramidalis figuræ in nucleis quæ sit caussa Pl. ii. 10, 4
 Pyrphlegethon, locus M. 102, 3
 Pyrrhæi infestantur a Thracia V. 10
 Q.
 Quassatio, motui difficultatem affert Me. 26, 1. bajulanti onus reddit gravius Me. 27, 1
 Quercus cortex, antipharmacum toxicum M. 86, 2
 Quietis et tranquillitatis ubique caussa est æqualitas Me. 30, 1
 R.
 Racemi colorem pro concoctione mutant C. 5, 15, 28
 Radix plantis auctor et caussa vitæ Pl. i. 4, 3. radix aliis una, aliis plures Pl. i. 5, 3. radice carentes plantæ Pl. ii. 4, 2
 Ramorum in plantis differentia unde sit Pl. ii. 8, 11
 Ranæ mutæ apud Cyrenenses M. 68. ranæ Seriphie mutæ, alio tralatæ cantant M. 70. rana marina M. 72
 Rara, non merguntur Pl. ii. 2, 7
 Rancorum vox A. 64
 Rectum, medium inter Curvum et Cavum Me. Prol. 6. rectum stare quid Me. 30, 2
 Reflexio lucis C. 1, 4
 Remus navis, est veluti vectis Me. 4, 1
 Rhamnus, frutex spinosus Pl. i. 5, 2
 Rhegium, Italiæ promontorium, Siciliæ oppositum M. 130, 1. Rhegii pisces fossiles M. 73
 Rhenus fluvius M. 168
 Rhodii cum Tlepolemo in Crotonis fines delati M. 107, 2
 Rhombi latio qualis, et cur Me. 23, 1
 Risus et strepitus spectrorum nocturnus M. 101, 1
 Romæ interdum etiam post caniculæ ortum plantæ seruntur Pl. i. 7, 5
 Rosarum folia initio alba C. 5, 21. rosarum odor scarabæos exanimat M. 147
 Rossus [+et Rossii montes] V. 4.
 Rosiorum scopulus V. 6
 Rostra magna et dura Diomedæis avibus M. 79, 1. rostra cutis colorem sequuntur C. 6, 4
 Rotæ volutatio Me. 8, 1. rota figuli ut volvatur ibid. rota cur facilius sine pondere moveatur, quam cum pondus habet Me. 10
 Rotundi ex oblongis cur fiant lapilli litorales Me. 15, 1. rotundæ figuræ cur facilius moveri soleant Me. 8, 1
 Rubor faciei, genarum, oculorum, quid significet P. 6, 33, 35
 Rufum transit in nigrum [+album v.l.a] C. 6, 21. rufi pili cur diutius in corpore permaneant C. 6, 7. rufi pili quid significant P. 6, 32
 S.
 Sacrificata non tangunt ictini Elidenses M. 123, 2

- Sagittas Scythæ quo toxico inficiant M. 141
- Sal in quibus aquis generetur Pl. ii. 2, 25. sal pulcherrimus ex aqua quadam concreescens M. 138. sales fossiles M. 134. sales in lapidem durescentes, et sculpturæ se præbentes ib.
- Saliri (id est sale pasci) pecudes bis quotannis solent apud Ardiæos M. 138
- Salsuginosis in locis nascentes plantæ Pl. ii. 3, 7
- Sanguis in cerebrum ascendens Pl. ii. 3, 4. sanguinis lationi respondet motus latio P. 6, 52
- Sapores plantis varii Pl. i. 5, 4. sapor in fructibus qui quibus ex caussis existat Pl. ii. 10, 1
- Sardinia olim Ichnussa [†Ichnusa v.l.f.] dicta, et cur M. 100, 2. Sardiniae miracula ib. 1. Sardiniae feracitas ib. 2
- Saxum oleo infuso exardescens M. 36. *Vise et Lapis.*
- Scalmus in navi est velut hypomochlion et centrum Me. 4, 1, 2
- Scamaudri fluvii herba M. 160
- Scarabæi rosarum odore exanimantur M. 147. scarabæos perimens locus M. 120
- Scilla una radice prædita Pl. i. 5, 3
- Scirron [†Sciron] a Megarensibus dicitur Thracias ventus V. 9. Scirronia [†Scirronia] saxa ib.
- Scopeleus, Eurys V. 6
- Scorpionum venatio M. 27. scorpionem debellans locusta M. 139. scorpionis ictibus medetur locusta Argiva comesta ib.
- Scotusæus fons M. 117
- Sculptilia e sale M. 134
- Scyletinus a Tarentinis dicitur lapyx ventus V. 8
- Scytalæ majores cur facilius citiusque et moveantur et moveant, quam minores Me. 9, 1. super scytalis cur facilius vehantur onera quam super curribus Me. 11, 1. Scytalarum rotæ minores ib.
- Scythicum toxicum ut conficiatur M. 141
- Securis cur inflicta, non depressa, lignum findat Me. 19, 1
- Secures æreæ M. 109, 1
- Seminum materia, aqua Pl. ii. 3, 3. seminum species ab aere et sideribus proficiscuntur ib. 2. semina plantarum sæpe degenerant Pl. i. 6, 4
- Senum loquela A. 21
- Sentire uno eodemque tempore eadem an possimus X. 6, 16
- Sensus in multis opinionem communem efficit X. 1, 8. sensum in latibulis amittentes aves et pisces M. 63. sensu carentis seu stupidi animi signa P. 3, 4
- Sepes, serpentum genus M. 164
- Septentrionalium populorum physiognomoniam P. 2, 7
- Sepulcrum nocturnis spectris infestum M. 101, 1
- Seriphiae ranæ mutæ M. 70
- Serpentes et cetera reptilia acri odore fugantur M. 115
- Serpentum copia in Thessalia a ciconiis deleta M. 23. serpentes in annonæ penuria in cibos assumpti M. 24. serpentes colorem pro loco mutantes M. 164
- Serpentum genus hieme ictu suo non lædens; alias aspidi veneno par M. 142. serpentum genus exteros tantummodo mordens, non indigenas M. 149. 150. serpens sacer in Thessalia M. 151, 1
- Serpentis incantatio ib. 2
- Serrarum limatura A. 45
- e Servis manumissis magistratus creantur M. 94
- Sexus utriusque propria discrimina P. 2, 10
- Sibyllæ Cumanæ cella, patria, appellatio M. 95, 1
- Sicilia croco ubi abundet M. 111. Siculum fretum cum luna crescit ac decrescit M. 55. Siculi freti tempestuositas horrenda M. 130. ad Siculum fretum loca ardentia M. 105, 5
- Sicyoniæ statuæ M. 58, 2
- Sigeion appellatum olim Tarentum M. 106, 2
- Signorum physiognomonicorum alia stabilia, alia pro re nata decedentia vel accedentia; et quam utraque significationem habeant P. 1, 13. signa propria, proprium aliquid denotant; communia, commune quid ib. 9. signorum physiognomonicorum delectus ut instituendus P. 1, 8, 11. 6, 1, 60. signa physiognomonica quæ evidentissima, et in quo corporis loco P. 6, 60. signo uni et alteri tuto inniti non possumus in physiogn. P. 2, 11
- Significari aliis non posse quæ novimus aut cogitamus X. 5, 1. 6, 17
- Silvestres: *vise* Agrestes. M. 162
- Sipyli montis lapis M. 162
- Sirenium ædes, et nomina M. 103
- Sirensarum insularum situs, et miracula ib.
- Sistrum, herba M. 160

- Sol, plantarum pater Pl. i. 2, 10. a sole longius remota loca, paucas gignunt herbas Pl. ii. 6, 2
- Solidum quid Pl. ii. 1, 5
- Solstitium prænuntiant apes et cicadæ M. 64
- Somnus quid, et unde Pl. i. 2, 2, 3
- Somnolenti signa P. 3, 16
- Sonus: *vise* Vox.
- Sophron lapis M. 167
- in Speciebus atomos statuere L. 14
- Spectatio enthusiastica M. 31
- Spectris et tumultibus nocturnis infestum sepulchrum M. 101. spectrorum terricula prohibens herba M. 160
- Speculæ in montibus M. 104, 1
- Speculi colorem referunt quæ in speculo cernuntur C. 3, 13
- Specus subterranea miraculosa M. 99.
- Spelunca amœna M. 82, 1
- Sphærica universi forma X. 2, 14
- Spinarum natura Pl. ii. 7, 8. spinæ cur sint pyramidalis specie ib. 9. spina mortifera M. 143. spinosarum plantarum proprium Pl. ii. 6, 10
- Spinus lapis M. 41
- Spiritus emissio non una omnibus A. 3. Spiritus seu aeris emissio diversa, diversas voces reddit A. 5, 17
- Stanni ad æs admistio M. 62
- Stannum seu plumbum album æri admistum, non cernitur C. 4, 6.
- stannum Celticum M. 50
- Stateræ cur exiguo appendiculo magna carniū pondera pendant Me. 20, 1
- Statua homicidam Argis obruit M. 156.
- statuæ prisci operis M. 81, 1
- Statura qualis qualis ingenii index P. 6, 52. staturæ proportio P. 6, 59
- Stellionis invidia M. 66. stellionum morsus in Sicilia et Italia venenati M. 148
- Stercus adurens M. 1, 4. stercus ex hordei quodam genere suis et canibus letale M. 116. stercus humanum a panthera mire appetitur M. 6
- Sterilitatis arborum remedia Pl. i. 6, 6
- Stillicidiis subjecta loca colorem ut mutant C. 5, 19
- Stipes in planta quod in homine statura Pl. i. 4, 3
- Strepitus unde et quomodo existant A. 1. strepitus violenti, duri A. 44
- Strymonias a quibusdam dicitur Thracias ventus V. 9
- Stupidi et sensu carentis animi signa P. 3, 4
- Subsolani appellationes variæ V. 3
- Sculæ tenuiores cur facilius ab eisdem moveantur viribus quam crassiores Me. 13, 1
- Succus plantis aliis aliis Pl. i. 3, 14.
- Succi plantarum ut differant Pl. i. 5, 4
- Sulfur olens locus M. 127, 2. sulfureis in locis cur nascantur plantæ Pl. ii. 4, 10
- Supercilia qualia quales animos arguant P. 6, 41
- Superficies, e lineis composita quantitas L. 50
- Surdi et inæquales soni A. 33
- Surgere quomodo soleamus, et cur Me. 30, 1
- Suis ingenium et mores P. 4, 5. sues solidis ungulis in Emathia Macedoniæ M. 68
- Sybaris, fluvius M. 107, 2. Sybaris fl. propria vis M. 169
- Sybaritæ Philoctetem cur colant M. 107, 1
- Symphoniarum confusio unde oriatur A. 60
- per Symplegadas an egressus Jason M. 105, 4
- ad Syracusanam viam fons miraculosus M. 56
- Syri a serpentibus suis non læduntur circa Euphratem M. 150. Syrii asini [†equi v.l.c.] M. 10. Syriæ leontophonos M. 146. Syriæ portæ V. 4
- Syriandus, subsolanus ib.
- T.
- in Tabella scriptum iuramentum, per aquam exploratur M. 57, 1
- Tactus duris et asperis offenditur A. 54
- Talpæ Ætolicæ M. 176. Talpas non fert Coronea Bœotiæ M. 124
- Tarandus Scythicus M. 30, 1
- Tarentum olim Heraclea, Plion, et Sigeum dictum, M. 106, 2. Tarentini Græcis heroibus parentant ib. 1. Tarentinus caupo M. 32
- Tartessus argenti olim ditissima M. 135
- Taulantiorum aqua mulsa M. 22
- Taurus aureus vocem edens M. 175
- Taygeti montis herba M. 163
- Tectoria in cisternis nigrescunt C. 5, 4
- Temporis principium et finis, nunc L. 39
- Tempora omnium maxime canescunt C. 6, 11. temporum venæ intensæ, iracundiæ indicium P. 6, 35
- Tenebræ exsistunt luce deficiente C. 1, 3. tenebræ non sunt color, sed lucis privatio C. 1, 7
- Tenus, opp. Thessaliæ M. 151, 1
- Terebinthinum oleum M. 88, 1
- Teretes figuræ cur facilius moveri soleant Me. 8, 1
- Terra calore suo cibos coquens in ollis defossis M. 34. terra crescens M. 44

- Terræ profunditas Empedocli et Xenophani infinita X. 2, 19. terræ color natura sua albus C. 1, 1
 Terræ motus, fluvios et fontes sæpe aperiunt ubi ante non fuerunt Pl. ii. 2, 1. terræ motus, plantarum et animalium partes non afficit ib. 5
 Testudines gustata vipera, origano sibi medentur M. 11
 Testudines Græcanici operis M. 100, 1
 Thebes campus V. 2
 Thebanas, Cæcias V. 2, 5
 Theodorus, fluvius aurifer M. 46
 Thermæ: *vide* Aquæ calidæ.
 Thespiadæ ab Iolao in Sardiniam ducti M. 100, 1
 Tessali ciconiæ cædem cur vetuerint M. 23
 Thraciæ venti appellationes variæ V. 9
 Thracius lapis ardens M. 41. Thracium mel M. 19. Thracii accipitres M. 118, 1
 Thunnorum copia maxima, eorumque conditura M. 136
 Thurii profluentes M. 169
 Tibiæ quales quale ingenium arguant P. 6, 4. tibiæ pilosæ quid significant P. 6, 39
 Tibiæ quales quales sonos reddant A. 26. tibiæ clarum sonum quando reddant A. 29. tibiæ vox acutior et gracilior ut fiat A. 63. tibiæ linguas quales esse oporteat A. 40. tibia citharæ adhibita, sonum illius obscurat A. 23
 Tigridis fluvii lapis M. 159
 Timida animalia quæ P. 2, 5. timidi animi signa P. 3, 2
 Timor pallorem affert P. 6, 38. tincta tingentium colores referunt C. 4, 1. tinctura variis rebus fit ib.
 Tlepolemus cum Rhodiis in Crotonis fines delatus 107, 2
 Tmoli montis lapis M. 174
 Tollenones in puteis quomodo fabricentur, cur Me. 28, 1
 Tonitruum sonitus A. 45
 Torques æreus M. 110
 Toxicum Scythicum ut conficiatur M. 141. toxicum Celtici vis M. 86, 1
 Tragium degenerat in sisymbrium Pl. i. 7, 1
 Transformatio rerum X. 2, 29
 Trapezus, Ponti urbs, et mel ibi nascens M. 18
 Triangulum constituitur tribus rectis L. 25
 Tripolis, Phœniciæ oppidum V. 3. Tripoliticus sinus V. 4
 Triptolemi mater M. 131
 Triticum ubi primum inventum M. 82, 2. Tritici genus singulare ib.
 Troades ubi et cur naves incenderint M. 109, 2
 Trochili dentes crocodilis purgant M. 7
 Trochlearum in movendis ponderibus vis, et ratio Me. 18, 1. Trochlearum motus Me. 8, 1, 6. Trochleæ majores cur facilius et moveantur et moveant quam minores Me. 9
 Tubarum inflatio A. 49
 Tubera terræ unde nascentur Pl. ii. 4, 4
 Tyanensis aqua M. 152
 Tydidarum parentalia M. 106, 1
 Tympanorum et cymbalorum sonus nocturnus M. 101, 1
 Tyrrheniæ seu Etruriæ miracula M. 93
 Tyrrhium æs crescens M. 43
 V.
 Vacuum aliquod esse, multorum est opinio X. 2, 24. vacuum quid putetur ib.
 Variæ seu pictæ aves, initio nigrae sunt C. 6, 26
 †Vectis, parvus licet, magnas habet vires Me. 17, 2. vecte pondera magna cur exiguae vires moveant Me. 3, 1. vectis quo longius ab hypomochlio abest, eo citius et validius movet Me. 20, 5. vectis miracula ad libræ vires referuntur Me. Prol. 9
 Veli pars quæ puppim respicit, cur contrahatur; altera vero quæ proram spectat, laxetur, cum vento minus secundo e puppi navigare volunt Me. 7, 1
 Venenum aspersione perimens M. 78
 Veneti: *quære* Heneti.
 Venter qualis quale ingenium et mores indicet P. 6, 7. venter hirsutus quid significet ib. 39. ventris regio hispida, quibus animalibus sit propria, et quid significet P. 2, 7, 8
 Ventus pro potu exceptatur a capris Cephaleniis M. 9. ventorum appellationes seu nomina varia V. 1
 Verbascum in nive nascitur Pl. ii. 3, 9
 Vertigo cum oculorum caligatione M. 130, 2
 Vesicæ ante oculos protuberantes P. 6, 25
 Vesparum Naxiarum ictus venenati ex viperinarum carniū esu M. 140
 Vestis pretiosissima M. 96, 1. vestes in aqua nitrosa sine sapone eluuntur M. 53
 Via sacra et inviolata M. 85
 Videri, non semper cum recta opinione conjunctum est X. 1, 8, 9
 Vigilia quid, et unde Pl. i. 2, 2, 3
 Vinaceus color C. 2, 8

- Violis abundans specus M. 82, 1
 Viperarum coitus M. 165. viperarum
 foetus, patris necem in matre ulcisci-
 tur ib. e viperis toxicum M. 141.
 viperæ in Creta nullæ M. 83
 Viridis color, communis omnibus plan-
 tis; et unde ille sit Pl. ii. 8, 1, 2
 Virilis et fortis animi signa P. 3, 1. vi-
 rorum vox crassior A. 62
 Visum acuit æris fossio M. 58, 3
 Vitis insana seu furiosa M. 161
 Viverræ seu mustelæ rusticæ pudendum
 osseum M. 12
 Ulcera sanans aqua M. 117
 Umbilici regio superior si major sit,
 quid significet P. 6, 10
 Umbræ cur nigræ videantur C. 1, 5.
 umbrosi colores C. 3, 9. umbrosa
 nigredo C. 1, 5
 Umbricarum pecudum, mulierum et
 frugum feracitas M. 80
 Unguenti odor apibus inimicus M. 21.
 unguenta exanimant vultures M.
 147
 Ungulæ cutis colorem sequuntur C. 6, 4
 de Universo varia veterum opiniones X.
 2, 9
 Unum esse omnia, Xenophanis dog-
 ma X. 1, 3. unum an sint omnia
 X. 2, 28
 Volaterræ: *vise* Cenarea.
 Vomitus vocem exasperat A. 64
 Voracis corporis signa P. 3, 15
 Vortices ebullientes M. 130, 3. vortice-
 ces in altum exsurgentes ib. 4. in
 Vorticosa aqua quæ feruntur, cur ad
 extremum deferantur in vorticis me-
 dium Me. 35, 1
 Voces unde et quomodo exsistant A. 1.
 vocis instrumenta, pulmo, arteria, os
 A. 4. vocis instrumenta pro affec-
 tuum diversitate, diversas voces effi-
 ciunt A. 15. voces exaudiri quando
 et quomodo soleant A. 18. vox per
 angusta istrumenta clare ad aures
 etiam longius distantis perfertur A.
 19
 Vox acuta unde A. 45. vox arguta
 stridula unde fiat A. 65. vox clara
 unde fiat, et quomodo A. 24. vocis
 clara vis A. 3. voces evidentes et
 perspicuæ unde fiant A. 21. vox te-
 nuis unde A. 55. vox densa unde
 fiat A. 70. vox crassa unde exsistat
 A. 62. vox dura quæ, et unde A. 42.
 vox aspera unde fiat A. 52. vox
 nuda, seu aspirationis expers A. 70.
 voces cæcæ et obscuræ quæ A. 3. vox
 putris unde fiat A. 66. vox abrupti
 quando et unde soleat A. 70
 Vocum similitudo unde A. 58. vo-
 cum diversitas unde sit A. 4, 15.
 vocum confusio A. 23
 Vocis et spiritus emissio, non eadem
 est omnibus A. 3. vocum variarum
 imitatio, ut quadrupedum, avium,
 aquatiliū, quomodo fiat, et cur A. 5
 Vox animalium fortium qualis, qua-
 lis item timidorum P. 2, 15. vox
 quæ quas physiognomoni naturæ sig-
 nificationes præbeat P. 2, 9, 14. 6,
 50
 Vocem animali adimit hyæna M.
 145
 Uranius mons fragrantissimus M. 113
 Urina letifera M. 146
 Ursi in Creta nulli M. 83. ursus ni-
 ger, vel potius albus C. 6, 12. ursi
 albi venenato halitu canes et homi-
 nes interimentes M. 144. ursini ad-
 ipis miraculum M. 67
 Usta cur nigra C. 1, 10
 Uticæ Africanæ situs, antiquitas, mira-
 cula M. 134
 Uvæ colorem pro concoctione mutant
 C. 5, 15, 28
 Vulpes canem in specum subterraneam
 seducit M. 99
 Vulturum generatio M. 60. vultures
 unguentis interimuntur M. 147
 Vultus consuetus, seu consuetus faciei
 habitus, quas significationes physiog-
 nomoni de se præbeat P. 2, 9. e
 vultu argumentari, lubricum est P.
 1, 7
 X.
 Xenophanis dogma, omnia æterna esse
 et unum, et infinita X. 1, 1. Xeno-
 phanes aeris et terræ profunditatem
 infinitam statuit X. 2, 19. Xeno-
 phanis dogmatum refutatio X. 2, 1.
 Xenophanis de Liparensibus ignibus
 narratio M. 38
 Z.
 Zelotypi qua radice conjugum fidem
 confirmet M. 158
 Zenonis sententia de Ente X. 2, 18.
 Zenonis dogma de Deo X. 3, 1. Ze-
 nonis opinio de Deo examinata X.
 4, 1. Zenonis sententia de loco X.
 6, 6. Zeno statuit magnitudinem
 partium expertem L. 4. Zeno inse-
 cabiles lineas ut asseruerit L. 21
 Zephyrus unde dictus V. 8